འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
༼སྨད་ཆ།༽

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༼སྨད་ཆ།༽

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0164

རིས་མེད་གསུང་རབ་གཅེས་སྒྲིག་ཁང་གི་པར་རྩ་རང་སོར་བཞག་ཡོད།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༩ ཟླ་དང་པོར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༨ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བཟོ་སྐྲུན་པ། སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།
བསྐྱར་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

འཕྲུལ་དེབ་འདི་ནི་དེབ་གསལ་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་གནང་བའི་མ་དཔེ་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད་ཅིེང་། དོ་བདག་གི་པར་གཞིའི་དཔེ་ཆར་སྐུ་
པར་འགའ་ཤས་དང་། དཀར་ཆག་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྒྲིགས་འདུག་ནའང་། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་གི་སྐབས་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་ལྗིད་ཚད་ལ་བསམ་གཞིག་གིས་སྐུ་པར་རྣམས་བཞག་མེད་ལ། དཀར་ཆག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ལས་བསྒྲིགས་མ་ཐུབ་པ་སོགས་ལ་འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་དོ་བདག་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡོད།

༄༅། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༼སྨད་ཆ།༽

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
བརྗོད་བྱ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས།

རིས་མེད་གསུང་རབ་གཅེས་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།
དེབ་ཕྲེང་དང་པོ། བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༤༣ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༦

༄༅། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
(དཔེ་སྡུར་མ།)

DÜLWA DOE TSAWAI CHAN DREL THONG WA DÖN DRÜB CHEJAWA ZHÜK SOE Herein lies [Tsonawa Sherab Zangpo’s] Annotated Commentary on [Master Gunaprabha’s] Root Text of Vinaya, entitled ‘Through Seeing, Realizing The Meaning’

དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དེབ་གྲངས་ ༢༠༠༠༠ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦
First Edition:2016 (20,000 copies)
Published by:

རིས་མེད་གསུང་རབ་གཅེས་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།

Arranged and Distributed by The House For The Preservation and Composition of Non-Sectarian Scripture
Sera Je Monastery House 53
Bylakuppe, Distt. Mysore
Karnataka 571 104, India
E-mail: GesheTseringDorjee2013@gmail.com

དཔེ་དེབ་འདིའི་པར་རྩ་འགྱུར་མེད་ཐོག་བསྐྱར་དུ་པར་སྐྲུན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་ལྡན་དཔེ་རྟགས་ཨང། 9789383091294 (ISBN)

Printed and bound in Taiwan by The Corporate Body of The Buddha Educational Foundation, Taipei.

དཀར་ཆགཐུབ་པའི་གསོལ་འདེབས་བདེན་པའི་རྔ་སྒྲ།.. iv སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར།... vi ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་རྣམ་ཐར།...viii རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྡུས།........................ xi གླེང་བརྗོད།..xv དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།..xxxv འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།..1 དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ།...1 ཕམ་པའི་སྡེ་འཆད་པ།...1 ལྷག་མའི་སྡེ་འཆད་པ།..5 ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་འཆད་པ།...12 སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྡེ་འཆད་པ།..37 ལྟུང་བ་ཉེས་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་འཆད་པ།...38 ལུང་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ།...39 སྤྱིར་བསྟན་གྱི་མདོ་ཚན་རེ་ལྔ་འཆད་པ།..39 གཞི་བཅུ་དྲུག་འཆད་པ།...53 གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་འཆད་པ།..53

དཀར་ཆག

ii

དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་པ།..96 དགག་དབྱེའི་གཞི་འཆད་པ།...115 སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་འཆད་པ།..125 གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།..141 ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།...199 སྨན་གྱི་གཞི་འཆད་པ།...206 ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།...255 ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་པ།..278 དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི།..................................296 ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཆད་པ།...301 ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་འཆད་པ།...312 ལས་ཕྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།..317 འཁོར་ལོ་ཕྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།...323 རྩོད་པའི་གཞི་འཆད་པ།...323 གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།..340 འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས།...406 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག...412 མཆན་འགྲེལ་བཞི་དང་བསྡུར་ཏེ་ནོར་བཅོས་རྣམས་རེའུ་མིག་ཏུ་འགོད་པ།.........413

༄༅། །ཐུབ་པའི་གསོལ་འདེབས་བདེན་པའི་རྔ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །མཁྱེན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་། །པད་དཀར་ལྟར་བསྔགས་ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན། །རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་སྡུག་ཀུན་གཞིལ་མཛད་པའི། །རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་སྤྱི་བོས་མཆོད། །ཁྱོད་བསྟན་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་འགྱུར་ཞེས། །ཇི་ལྟར་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་དབུགས་དབྱུང་ལྟར། །ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཁྱབ་སྟེ། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་སྐལ་བ་བཟང། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཀར་མིན་ལས་དབང་གིས། །དེང་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་ཤིང་སྣོད་བཅུད་ཀུན། །སྡུག་ཟད་འཇིག་ཉེའི་ཉམ་ངའི་ངང་ཚུལ་འདི། །བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེས་སྐྱོབ་པའི་དུས་ལ་བབས། །དེ་སླད་བདག་ཅག་གངས་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཀུན། །ལྷག་བསམ་དད་གདུང་དྲག་པོས་ཉེར་བཟླུམས་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་མཚན་བཟང་གཙུག་ཏོར་གསེར་སྦྱངས་ཏོག །དྲང་སྲོང་སྣོད་མཆོག་ངུར་སྨྲིག་གོས་བཟང་བཅས། །ཕུལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་གང་མཆིས་དང། །གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་དགེ་ཚོགས་ཀུན། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་གནས། །རྒྱལ་བསྟན་མི་ནུབ་ཡུན་དུ་གནས་ཕྱིར་བསྔོ། །མཁའ་ཁྱབ་ལུས་ཅན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །འཛམ་བུའི་སྒྲས་བསྟན་གླིང་འདིའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་བསམ་སྦྱོར་གོང་འཕེལ་ནས། །འཁྲུགས་རྩོད་གནོད་འཚེ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཤོག །དབུལ་ཕོངས་ཉམ་ཐག་བཙན་གནོན་མནར་གཅོད་དང། །སྣོད་ཀྱི་རྒུད་པས་ནད་ཡམས་འབྱུང་འཁྲུགས་སོགས། །ཕྱི་ནང་འགལ་རྐྱེན་རྒུད་ཚོགས་ཀུན་ཞི་ནས། །ཐམས་ཅད་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་ཤོག །རིས་སུ་མ་ཆད་ཕྱི་ནང་ཆོས་ཚུལ་ལ༑ །ཞུགས་ཀུན་ཕན་ཚུན་གཉེན་གཤིན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་དང་མི་འབྲལ་བར། །གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཕན་བྱ་བ་ལྷུར་ལེན་ཤོག །ལྷག་པར་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཞིང། །ཆོས་སྲིད་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་གསར་པ་ཡིས། །བོད་འབངས་འཕྲལ་ཡུན་འདོད་དོན་མྱུར་འགྲུབ་ཤོག །གངས་ཅན་ཞིང་

iv

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

གི་ཆོས་སྲིད་བྱ་བའི་གདུགས། །འདེགས་པའི་སྲི་ཞུར་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ལྷག་བསམ་རྣམ་དཔྱོད་དཔུང་པ་རབ་བརྟན་ཅིང། །སྐྱེ་ཀུན་ཕྱག་ན་པདྨོས་རྗེས་གཟུང་ཤོག །ཆོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཆོས་མིན་ཉེས་སྤྱོད་ཚོགས། །ཆོས་ཀྱིས་ཞི་ཞིང་ཆོས་སྲིད་ལེགས་ཚོགས་ཀུན། །ཆོས་ལྡན་ཡིད་བསམ་ཆོས་བཞིན་མྱུར་འགྲུབ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་བདེན་པས་ཆོས་མིན་མཐར་བྱེད་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་བཞིན་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༣༡ ཤིང་སྤྲེལ་ཟླ་བ་༡༢ཚེས་༡༥ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ཟླ་༡ཚེས་༢༥ ཉིན་སྤྱི་སྒོས་བསྟན་འགྲོའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་གནས་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་རྟེན་མཆོག་སྤྱན་སྔར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག ། ། །

v

ཐུབ་པའི་གསོལ་འདེབས་བདེན་པའི་རྔ།

སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར།

༄༅། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རང་མཁས་ཀྱི་སློབ་མ་བཞིའི་ནང་ཚན་འདུལ་བ་རང་ལ་མཁས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་བཙུན་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ནི། ཡུལ་བཅོམ་བརླག་ཏུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། ཆུང་ངུའི་དུས་སུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། རྗེས་སུ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ། སྤྱིར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་ཅིང་འདུལ་བ་འབུམ་སྡེ་ཐུགས་ལ་བཟུང་སྟེ་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་དུ་མཛད། དེ་ལྟར་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཞིང་། གཟུངས་དང་། སྤོབས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། ལྷག་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་སྙན་པའི་གྲགས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཕྱིར་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། དེ་ལ་ནི། འདུལ་བའི་མདོ། ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛིན་ཅིང་འདུལ་བ་ལུང་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྔོན་བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙིགས་པོ་ཆེར་མཛད་དོ། །ཡུལ་བཅོམ་བརླག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཨ་གྲ་པུ་རི་ཞེས་བྱ་བར་བཞུགས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་དགེ་སློང་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་རེ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་

vi

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་རེའི་ནང་དུ་ལྟུང་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བསྡམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྡམས། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྔོན་རྒྱལ་བ་ཞལ་བཞུགས་དུས་དང་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་ཀྱི་སྐབས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་དུས་བཞིན་ཡོད་ལ། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་དང། མ་མོ་འཛིན་པའང་མང་དུ་ཡོད་ཅིང། འདུལ་བ་འབུམ་སྡེ་ཐོན་པའང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་མོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཤྲཱི་ཧརྵའི་བློན་པོ་མ་ཏངྒ་རཱ་ཛ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་མིག་ཕྱུང་བ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོར་ཆུད། རྒྱལ་པོའི་བླ་མར་གྱུར་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འདུ་བ་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་བསྒྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བ་མདོའི་རང་འགྲེལ་དང་། འདུལ་བའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གི་ཆོ་ག་ཀརྨ་ཤ་ཏམ་དུ་གྲགས་པ་ཡང་མཛད་དེ། ད་ལྟ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་སོགས་འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བས་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཞིག་གོ །དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་ཟེར་བ་བདེན་མིན་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་ཞིག་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན་ཚོད་འདུག །མཐར་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས། །
༼ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་གཞིར་བྱས་ཏེ་ཇོ་ནང་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཆོས་འབྱུང་དང་དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་ཞུས་ཏེ་བསྒྲིགས། ༽

vii

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་རྣ།

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་རྣམ་ཐར།

༄༅། །ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ནི། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྕགས་ཁྱི་ཕྱི་ལོ་(༡༣༡༠) ལོ་ཡས་མས་སུ་ལྷོ་ཁ་མཚོ་སྣ་སྟོད་དུ་ཁྱིམ་ཐབ་དབུལ་པོ་ཞིག་ནང་སྐུ་བལྟམས། བྱིས་པ་སྨྲ་ཤེས་ཙམ་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཁོ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ལས་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཚེ་བླ་མའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ཟེར་ནས་སུས་བཀག་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པའི་ཐད་དུ་བྲོས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཏེ་མཚན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་བཏགས། དུས་དེའི་ཚེ་པཎྜི་ཏ་མཁས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་བློ་གྲོས་སེང་གེའི་སྐྱེ་བར་གྲགས་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པ་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་ཏེ་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ། འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་མཐའ་དག་ཆེས་ཞིབ་པར་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་ལྟར་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་པས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་སླར་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བྱོན་པ་ཇི་ལྟ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པ་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གསལ་བར་མཛད་པའི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་བཀའ་

viii

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

གདམས་གཞུང་པའི་བཤད་སྲོལ་ལྟར་མཐའ་དག་པར་གསན་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་གདེང་ཐོབ་པར་མཛད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཐོས་པ་ཉིན་པར་མཛད་པར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མའི་རྣམ་ཐར་འབྱོངས་པས་མཚན་མོ་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་འདུལ་བ་གསན། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སྤྱོད་འཇུག །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་མངོན་པ་མཛོད། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་ཚད་མའི་མདོ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་གསང་འདུས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གསན་པར་གྲགས། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱོན་ཞིང་། ལྷག་པར་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་གྱུར་པས་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྲུང་རྣམས་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་མང་པོས་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སླ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་གནད་བསྡུས་པ་ཞིག་རྩོམས་ཤིག །དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ངེད་ཀྱིས་བུ་བཞིན་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་བསྐུལ་ཞིང་། དགེ་འདུན་མང་པོས་གྲྭ་སྐོར་གྱི་གདན་སར་འབྱོན་དགོས་པར་བསྐུལ་ཏེ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་གྲྭ་སྐོར་གྱི་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་ལུང་སྡེ་བཞིའི་གནད་ཀུན་བསྡུས་པ་འདུལ་བའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་ཏེ། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཕྱིར་བརྩམས་མ་ཐག་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གླེགས་བམ་གདན་དྲངས་ཏེ་སླར་ཡང་ལན་གཉིས་པ་བརྩམས་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་ཅིང། ཕྱི་ལྟར་དུ་གསང་སྔགས་ལ་དམ་དོག་ཆེ་བར་མཛད་ཀྱང་ནང་དུ་རང་ཉིད་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མངའ་བས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྨི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་མངའ་

ix

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བའི་རྣ།

བརྙེས་པས་རྨི་ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་སྤྲུལ་བསྒྱུར་སྣ་ཚོགས་ནུས་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་ནི་སྔར་སྨོས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་དོན་གཉིས་བཞེས་པའི་ཚེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསླབ་བྱ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་གྲྭ་སྐོར་གྱི་གདན་ས་མོན་གྲ་པ་ལ་གཏད་ནས་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །
ཡང་དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ལས། རྗེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ནང་སྐུ་གཤེགས་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་བྱོན་པ་བྲག་གོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོའི་གསོལ་འདེབས་ལས་ལམ་ཙམ་གསལ། ཞེས་ཀྱང་འཁོད་དོ། །
གཞན་ཡང་༡༩༩༧/༥ ལ་གངས་ལྗོངས་ཤེས་རིག་སྙིང་བཅུད་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པའི་མཚོ་ཊཱིཀ་གི་དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད་དུ། འཁྲུངས་ཡུལ། མཚན། བརྩམས་ཆོས་གསུམ་ནི། ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཞི་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་གླིང་ཉིད་དུ། །འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་མཚོ་ཡི་སྐྱེ་བ་འཛིན། །ཞེས་པས་འཁྲུངས་ཡུལ་མཚོ་སྣ་དང་། ཤེས་རབ་གཞོལ་བརྟན་བཟང་པོ་འདི་འཚོལ་ལོ། །ཞེས་པས་རབ་བྱུང་གི་མཚན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་མཆོག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ལུས་ཅན་ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སྐེམ་ཞིང་། །ཞེས་པས་འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཅས་ལུང་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་གྲགས་ཤིང། ཞེས་གསལ་འདུག །
ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ནི། ༡༽ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང། ༢༽ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་དང། ༣༽ ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན། ༤༽ བསླབ་བཏུས་སྟོང་ཐུན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། བཅས་བཞུགས་སོ། ། ༼དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ལས་འཁྲུངས་ལོ་དང་གཞན་རྣམས་ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་ཇི་བཞིན་བཀོད།༽

x

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

༄༅། །དཔར་སྐྲུན་གྱི་བསྔོ་སྨོན་དང་འབྲེལ་༸རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་

མཚོ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྡུས་བཞུགས་སོ། །

༸རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་༡༩༣༥/༧/༦ཉིན་མདོ་སྨད་མཚོ་སྔོན་སྟག་འཚེར་དུ་ཡབ་ཆོས་སྐྱོང་ཚེ་རིང་དང་། ཡུམ་བདེ་སྐྱིད་ཚེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་སྐུ་བལྟམས།དགུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠/༡༡/༡༧ ཉིན་གངས་ལྗོངས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཆ་ཚང་བསྐྱེད་བཞེས་མཛད་ཅིང་། ༡༩༤༦དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་དབུ་བཙུགས་ཏེ།དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྐབས།༡༩༥༩/༣/༡ཉིན་ལྷ་སར་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ལྷ་རམས་པའི་དམ་འཇོག་མཛད།༡༩༥༤ལོར་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་སྐབས། ༸སྐྱབས་རྗེ་ཤར་ཆོས་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབུལ་བཞེས་གནང་།༡༩༥༩/༣/༡༧ཉིན་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་བཙན་བྱོལ་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང༌།

སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ།
དམ་བཅའ་གསུམ་པ་(བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་རིག་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་)དེ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ། ༡༩༦༠/༣/༣ཉིན་མ་སུ་རིར་ན་གཞོན་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་གནང༌།དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་སློབ་གྲྭ་ཁྱོན་བསྡོམས་༡༠༠ལ་ཉེ་བ་དང་། གཞིས་ཆགས་༥༨དང་། རྒས་གསོ་ཁང་༡༥ དང་།གཞན་ཡང་བོད་གཞུང་ཟློས་གར། ལྡི་ལི་བོད་ཁང་།ཝར་ན་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་།བཞུགས་སྒར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་།རྡོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་།གསོ་

xi

༸རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་ས།

རིག་གི་ལྟེ་གནས་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་།ཕྱི་ལུགས་སྨན་ཁང་།ལག་ཤེས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་བཟོ་ལས་སོགས་གསར་འཛུགས་གནང་། ༡༩༦༠/༩/༢ཉིན་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་བོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་གཞུང་དང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དང་། ༡༩༩༢/༢/༡༡ ཉིན་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་དེ་ནས་བཟུང་སྔར་ནས་དགོངས་བཞེས་ཡོད་མུས་ལྟར་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཞིག་ཏུ་གྱུར།
༡༩༧༣ནས་༢༠༡༠བར་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལན་དགུ་དང་།ནང་ལུགས་གྲོས་བསྡུར་ཐེངས་གཅིག་བཅས་བསྐྱངས།༢༠༠༡ལོ་ནས་བཀའ་ཁྲི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་བཞིན་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་ཀྱིས་བསྐོ་བཞག་བྱེད་པའི་སྲོལ་བཟང་བཙུགས་པར་མ་ཟད། ༢༠༡༡ལོར་ᨊགོང་ས་མཆོག་ནས་བོད་འབངས་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས། བོད་ས་ཤོར་བའི་བར་གྱི་འདས་པའི་གནས་སྟངས།ས་ཤོར་ནས་ᨊགོང་ས་མཆོག་སྐུ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པའི་བར་གྱི་ད་ལྟ་བའི་གནས་སྟངས།སྐུ་འཚོ་ཞིང་མ་བཞུགས་པའི་མ་འོངས་འབྱུང་འགྱུར་དང་འཛམ་གླིང་འགྱུར་འགྲོས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་སོགས་ལས་བོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ཁོ་ནར་གཟིགས་ཏེ།མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་གི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྐུ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་དགྱེས་བཞིན་དུ་མི་དམངས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྐབས་གསུམ་པའི་སྲིད་སྐྱོང་མཁས་དབང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་།སྐབས་དེར་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། དངངས་སྐྲག་དང་། སེམས་འཚབ་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་ᨊགོང་ས་མཆོག་ཉིད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་འཛམ་གླིང་གི་མི་སྣ་མཁས་དབང་སོགས་ཀྱིས་སྐུའི་མཛད་པ་འདི་ལ་བསྔགས་བརྗོད་གནང་བ་དང་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་གི་གནས་སྟངས་བཅས་ལ་དཔགས་ན་མཛད་པ་འདི་ནི་བོད་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་བར་དུ་བཀའ་དྲིན་གཞལ་མི་ནུས་པ་ཞིག་གོ།

xii

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ།
ᨊགོང་ས་མཆོག་ནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་དུས་རབས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་གསུམ་བཞེས་པ་ནི།༡༽འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ།༢༽ཆོས་ལུགས་དབར་མཐུན་འབྲེལ།༣༽བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་རིག་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་བ་ལས།༡༩༨༩/༡༢/༡༠ཉིན་ཆེས་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་ནོ་བྷེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་སོགས་གྲགས་ཅན་གྱི་གཟེངས་རྟགས་བརྒྱ་ཕྲག་ལས་བརྒལ་བ་འབུལ་བཞེས་གནང་།དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་བཅས་རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་ ༢༦༢ གསར་འཛུགས་དང་།སྔར་གཞུང་ཆེན་གྱི་སློབ་གཉེར་གནང་སྲོལ་མེད་པའི་དགོན་པ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་གྲྭ་ཚང་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གྲྭ་ཚང་དང་། བཙུན་དགོན་ཁག་ལ་གཞུང་ཆེན་གྱི་སློབ་གཉེར་གནང་རྒྱུ་དང་། མི་སྐྱ་ཕོ་མོ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཐོག་ནས་ནང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་གནང་རྒྱུའི་ལུགས་བཟང་སྲོལ་བཏོད་མཛད། གདུལ་བྱ་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚམ་པའི་ཆོས་འཁོར་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་དང་། རིས་མེད་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ལ་དུས་ནས་དུས་སུ་བླང་དོར་གྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་ལ་དགོངས་ཏེ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཀུར་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་བཞེས་ཏེ།རིས་མེད་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་།མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་བཟང་བསྐྱངས།༡༩༥༤ལོར་ལྷ་ལྡན་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དབང་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་སྩལ་བ་ནས་བཟུང་ད་བར་ཐེངས་༣༣གནང་བ་བཅས་བོད་བསྟན་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་ལགས་སོ། །
མདོར་ན་སྤྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་འགྲོ་བ་མིའི་གྲངས་འབོར་དུང་ཕྱུར་(༧༠)ཡོད་པ་

xiii

༸རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་ས།དང་།འཛམ་གླིང་འདིའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་གཙོ་བོ་འགྲོ་བ་མི་ལ་རག་ལས་པར་བརྟེན་དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་པོ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡིན་སྟབས། ༸མགོན་པོ་གང་ཉིད་དགུང་ན་ཕྲ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཧ་ཅང་གི་ཉག་ཕྲ་བའི་དུས་སྐབས་དེར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་བཞེས་ཏེ་མི་ལོ་༦༠ རིང་རང་དབང་སླར་གསོ་དང་མི་རིགས་སྲ་བརྟན་ཆེད་དུ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཐོག་མར་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། དེ་ནས་བཀའ་ཤག་སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཁང་ཁག་དང་། གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་གཞིར་བྱས་ཏེ་ད་ལྟའི་བར་བཙན་བྱོལ་གྱི་ཕྱི་ནང་གང་དུ་ཡང་ཤེས་ཡོན་དང་ཆབ་སྲིད་སོགས་ལ་སྤྱི་སྒེར་གང་ཐད་ནས་གཞན་ལ་ངོ་གནོང་མི་དགོས་པར་དཔུང་པ་མཉམ་གཤིབས་ཀྱིས་ཕེབས་ཆོག་པ་ནི་ ༸མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་འོད་ཟེར་དང་དགོངས་གཞི་ཉག་གཅིག་ལས་གྲུབ་པ་གོང་སྨོས་ལྟར་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་ཕྱོགས་གང་སར་ནས་འཐུས་སྒོ་ཚང་བའི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པ་འདི།ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་འཛམ་གླིང་འགྲོ་བ་སྤྱིའི་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དང་། སྒོས་གཞིས་བྱེས་བོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་དང་། སྐྱབས་དང་། དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་ལགས་ན་སྤྱིར་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་གསོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལོ་བཞིའི་རིང་དཔར་སྐྲུན་གྱི་ལས་ལ་བརྩོན་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ནི། མགོན་པོ་གང་ཉིད་འཛམ་གླིང་འདིར་འགྲོ་དོན་མ་རྫོགས་བར་དགུང་ལོ་༡༡༣བར་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པ་བཞིན་གཞུག་པར་བསྔོ་སྨོན་ཤུགས་དྲག་ཏུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མཆན་འགྲེལ་དཔེ་སྡུར་མ་འདིའི་པར་ཕུད་ཀྱང་སྐྱབས་འོག་པ་ཞུ་སྒྲིག་པ་བདག་གིས་འཕགས་ཡུལ་སེ་ར་ཆོས་སྒར་ནས་ ༢༠༡༥/༠༧/༠༦ ལ་རབ་གུས་དང་བ་ཆེན་པོས་འབུལ་བ་ལགས་སོ། །

xiv

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

གླེང་བརྗོད།

འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་ཐུགས་རྗེས་རབ་བསྐྲུན་པའི།།
སྤངས་རྟོགས་སྐྱོབ་པ་མཆོག་བརྙེས་ལྷ་ཡི་ལྷ།།
རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་འགྲོ་རྣམས་འདྲེན་མཛད་པའི།།
ཐུབ་དབང་སྨྲ་བའི་ཉི་མར་མགོས་ཕྱག་འཚལ།།

ཞེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མཆོག་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་གུས་ཕྱག་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་འདུལ་བའི་གླེང་བརྗོད་འབྲི་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །
དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམ་པར་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་།རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་།ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ལ།དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ།ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་།ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བཅས་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་ལ།གྲོལ་བ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་གཅོད་དགོས་ཏེ།ཆོས་མངོན་མཛོད་ལས།འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒོམ་གཙོའི་ཕྱིར།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།དེ་ལ་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་ན་ས་ཞིང་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཞིང་ལ་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

xv

གླེང་བརྗ།

བདག་མེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་ཡོད་ཀྱི།དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ།།ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས།།ཞེས་དང་།དང་པོར་བསླབ་ལ་རབ་གུས་བྱ།།སོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་པ།།མང་ཐོས་དོན་གཏན་དབབ་ལ་བསྒྲིམ།།ཞེས་དང་།ཆོས་མངོན་མཛོད་ལས།ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས།།སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར།།ཞེས་དང་།དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་།།རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།།རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།།མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།།ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་གྱི་རིམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་འཕངས་སོ།།དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ཁུངས་ནི་མང་ཡང་རེ་ཞིག་མ་སྤྲོས་སོ། །

ལུང་ལས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་དེ་ལ་གུས་པའི་ཚུལ།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་ནི།།མདོ་དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི།།སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།།གཉིས་འགྱུར་ཕྱག་བྱར་འོས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན།།ཞེས་དང་།སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ན།།འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པའོ།།རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གུས་བཅས་པར།།ནན་ཏན་དགེ་སློང་ཚོགས་མདུན་བསྟོད།།ཅེས་དང་།འདུལ་བ་བསྟོད་པ་ལས།ཇི་ལྟར་འདི་ན་ཤིང་རྩ་གཙོ་བོ་སྟེ།།རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི།།དེ་བཞིན་དམ་ཆོས་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡང་།།རྒྱུ་དང་རྩ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།།ཇི་ལྟར་ས་ནི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་གཞི།།དེ་ལས་འབྲུ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར།།དེ་བཞིན་འདུལ་བའང་སྡོམ་བརྩོན་རྣམས་ཀྱི་གཞི།།དེ་བཞིན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་རྣམས་ཀྱང་སྟེ།།ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་དགོངས།།དེ་ཡི་གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།།འདི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ན་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར།།འདི་ལ་མི་གནས་མཐར་ཕྱིན་ག་ལ་

xvi

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

འགྱུར།།ཇི་ལྟར་ཆུ་ལོན་མི་བྱེད་སྲ་བ་ཡིས།།ཆུ་ཀླུང་དེ་ཡང་བཟློག་པར་འགྱུར་བ་ལྟར།།སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས།།བྱང་ཆུབ་གང་བརྙེས་ཐུབ་སློབ་རྣམ་དག་པའི།།སེམས་ཅན་དགྲ་བཅོམ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་རྣམས།།དེ་ལའང་རྒྱུ་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདི་ནི།སྟོན་དང་བསྟན་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དང་།སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ནན་ཏན་སྒྲུབ་པར་དགོས་པ་དང་།གཞན་ཡང་།ཤིང་གི་རྩ་བ་ནི་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་ནས་ཤིང་འབྲས་གྲུབ་པའི་བར་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་།ཀུན་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་འབྲས་བུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་ཀུན་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་ཞིག་པའི་ས་མཚམས།
གཞུང་དམ་པ་ལས།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཨུ་པཱ་ལིས་ཞུས་
པ།བཙུན་པ་རུང་བའི་ས་ཞེས་ཀྱང་བགྱི།མི་རུང་བའི་ས་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ན།བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་རུང་བའི་སར་རིག་པར་བགྱི།ཨུ་པཱ་ལི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཚེ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བར་འགྱུར།དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་བའོ།།བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་དམ་པའི་ཆོས་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི།ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞིག་པ་ཞེས་བགྱི།ཨུ་པཱ་ལི་ཇི་སྲིད་དུ་ལས་བྱེད་ཅིང་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྟེ།ལས་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ན་དམ་ཆོས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།ལས་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་མེད་ན་དེ་ནི་དམ་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ།།ཞེས་དང་།ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།བསླབ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་བྱ།།དེ་ལ་སྙིང་ནས་ནན་ཏན་བྱ།།ཕྱིར་ནི་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞིང་།།སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བཤིག་མི་བྱ།།རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་གནས་པར་བྱ།།འདུལ་བ་ལ་ནི་འཇུག་པར་བྱ།།ཞེས་དང་།ལུང་གཞི་ལས།ཕྱོགས་གང་ན་གང་

xvii

གླེང་བརྗ།

ཟག་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ངས་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། འོད་སྐྱེས་པར་མཐོང་། ཕྱོགས་དེར་ང་ཐུགས་ཁྲལ་ཆུང་ངུར་གནས།ཕྱོགས་དེ་ངས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་།།ཞེས་ལུང་ལས་གསལ་བ་ལྟར།ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་དང་བསླབ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་ཞིག་པར་འཇོག་པས་རང་ཅག་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ།གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་མཁན་པོ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ལས་བོད་མི་སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐོག་མར་བཙུགས།དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྐུ་རིང་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་འདུལ་བ་ཉིད་བོད་མི་ལ་འཚམ་པར་གཟིགས་ཞིང་།འདུལ་བ་ལུང་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བསྒྱུར་བ་བཀར་བཏགས་ཏེ།རྩ་བཤད་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མདོ་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་དང་།དེའི་རང་འགྲེལ་དང་།ལས་ཆོག་ཀརྨ་ཤ་ཏམ་བཅས།ཅོག་རོ་ལོ་ཙཱ་བ་དང་།ག་རོང་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར།དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བའི་ཉམས་བཞེས་དང་།ཕྱག་ལེན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་དེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཆོས་རྒྱལ་དང་།ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དུ་མེད་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསམ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་ནུས་པ་དང་འཚམ་པར་མི་ཉམས་ཡུན་གནས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཐབས་ལ་འོས་འགན་དུ་བསམ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འབད་པར་རིགས་སོ།།རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་(ཝ་ན་མཐོ་སློབ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་༢༠༠༡) འདུལ་བའི་གླེང་བརྗོད་དུ།གསུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བོད་དུ་དར་བའི་སྡོམ་རྒྱུན་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ནང་གི་གོས་དམར་བའི་སྡེ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པ་དང་།ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་གནང་ཡང་བོད་མི་གཅིག་ཀྱང་རབ་བྱུང་དང་

xviii

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

དགེ་ཚུལ་སློང་བསྒྲུབས་མེད་ཅིང་།ཇོ་བོས་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཀས་བཅད་ཡིན་པས།ངས་འདུལ་བའི་སྡོམ་པ་མི་སྦྱིན་གྱི་ངའི་སྡོམ་རྒྱུན་ནི་ཕལ་ཆེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྒྲོས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་འཁོད་པ་ལྟར་ཡིན།ཞེས་འཁོད་འདུག །

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི།
མདོ་མཛངས་བླུན་ལས།གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་མཐོ་ཁྱད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་ཐུག་པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཙམ་ལ་མི་ཕོད་དོ།།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་གླེན་པ་མ་རུངས་པ་དག་གིས་བཤིག་པར་འགྱུར་གྱི།རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་རྣམས་ནི་གཞིག་ནུས་པ་མེད་དོ།།དགེ་བའི་ཆོས་འདོད་ན།སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་
པ་དང་།

གལ་ཏེ་སུ་ཞིག་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བགེགས་དང་བར་ཆད་བྱས་ཏེ་བསམ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན།དེའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བ་ནི་དཔེར་ན།མི་ཞིག་མུན་ཁྲོད་དུ་སོང་ན་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་དེའི་སྡིག་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལྟེ།ཤིན་ཏུ་མི་སྣང་བའི་མུན་པ་ནག་པོའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ལྟུང་ངོ་།།དཔེར་ན།རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཆུ་བོ་དང་།ཆུ་ཕྲན་ཐམས་ཅད་འབབ་པ་ལྟར།མི་དེའི་སྡིག་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ།ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་ལུས་ལ་འདུའོ།།དཔེར་ན།རི་རབ་ལྷུན་པོ་ནི་བསྐལ་པའི་མེ་བྱུང་ན།ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ཚིག་པ་དང་འདྲ་བར་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མེས་ཚིག་ནས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།།ཞེས་དང་།
དེ་བས་ན་རྒན་པོའམ།གཞོན་ནུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངམ།རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གནང་ངམ།བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ན།དེའི་བསོད་ནམས་མཆོག་ཏུ་ཆེའོ།།དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཀ་ལནྟ་ཀ་གནས་པ་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་སོ།།དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་

xix

གླེང་བརྗ།

ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟར་ཚད་མེད་དོ།།ཞེས་ཐོས་ནས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་སྙམ་བསམ་ནས་ཆུང་མ་དང་།བུ་དང་། བྲན་ཁོལ་ལ་ང་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་།།ཞེས་བྱས་སོ།།མི་དེ་རྒས་འཁོགས་པས་ཁྱིམ་གང་གིས་མི་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་།།ཞེས་ཐོས་པ་དང་།དེ་དག་དགའ་སྟེ་མྱུར་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་བོ།།ཞེས་སྨྲས་སོ།།དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་སྟེ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསོལ་དུ་སོང་ནས་འོད་མའི་ཚུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་།དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་མི་ལ་ཕན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ག་ལ་བཞུགས་ཞེས་དྲིས་སོ།།དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་རྒྱུ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་སོ།།ཞེས་སྨྲས་སོ།།ཁྱིམ་བདག་དེས་ཡང་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ཆེན་པོའི་མཁས་པ་དང་།ཤེས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་མཆོག་སུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་དང་།དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་བསྟན་ཏོ།།རྒན་པོ་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཤཱ་རིའི་བུ་གང་ན་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་།འཁར་བ་བོར་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།།བཙུན་པ་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གནོང་ཞིག།བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བརྟགས་ན།ཁྱིམ་བདག་འདི་རྒས་པས། སློབ་པ་དང་།བསམ་གཏན་དང་།དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་ཉམས་ཏེ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་བསམ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ།།ཁྱོད་ཕྱིར་སོང་ཞིག།ཁྱོད་ནི་རྒས་འཁོགས་ཏེ་དུས་ལས་ཡོལ་གྱི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་རུང་ངོ་།།ཞེས་བསྒོའོ།།དེ་ནས་མཐར་གྱིས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་།ཨུ་པ་ལི་དང་།མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་ཏེ།དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས།དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་སྔར་སུ་ལ་ཡང་གསོལ་བ་མ་བཏབ་བམ་ཞེས་དྲིས་ན༑བདག་གིས་སྔར་བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུར་གསོལ་བ་བཏབ་བོ།།འོ་ན་ཇི་སྐད་ཟེར།དེ་ན་རེ།ཁྱོད་རྒས་འཁོགས་ཏེ་དུས་ལས་ཡོལ་བས་འབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ་།།ཞེས་མཆིའོ།།དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ།ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟ་བུ་མཁས་

xx

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

པ་དང་།ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་དེས་ཀྱང་མ་གནང་ན།བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་གནང་བ་མེད་དོ།།དཔེར་ན། སྨན་པ་མཁས་པ་སྨན་དཔྱད་ལ་མཁས་པས་ནད་པ་བརྟགས་ཏེ་སྨན་དཔྱད་མི་བྱེད་པར་སྤོང་ན། སྨན་པ་ཆུང་ངུ་གཞན་དག་ཀྱང་གསོ་བར་མི་བྱེད་དེ།དེ་ལ་ངེས་པར་འཆི་བའི་མཚན་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཤཱ་རིའི་བུ་བློ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་མ་གནང་ན།དགེ་སློང་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ།གནང་བ་མེད་དོ།།ཞེས་བསྒོའོ།།ཁྱིམ་བདག་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མ་གནང་བས།འོད་མའི་ཚལ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་སྒོའི་ཐེམ་པ་ལ་འདུག་ནས་སྐད་ཆེན་པོ་ཕྱུང་སྟེ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་ཅིང་ངུས་སོ།།བདག་ཐོག་མ་སྐྱེས་ནས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ནི་མ་བྱས་ན།ཅིའི་ཕྱིར་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་གནང་།ཨུ་པ་ལི་ལྟ་བུ་འབྲེག་མཁན་ལས་བྱུང་བ་དང་།མི་དེ་ལྟ་བུ་ཕྱག་དར་བ་ངན་སྐྱུག་འདོར་བ་དང་།སོར་ཕྲེང་ཅན་ལྟ་བུ་མི་གྲངས་མེད་པ་བསད་པ་དང་།ཨ་སི་ཀ་ལྟ་བུ་མི་རྒོད་མ་རུངས་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་ན༑བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་མ་གནང་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་།བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་ཏེ་སྐུ་མངོན་པར་བསྟན་ནས་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྷང་ངེ་ལྷམ་མེར་གསལ་ཏེ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷའི་དབང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ལྟར་མངོན་དུ་གཤེགས་ཏེ།ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་ངུ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།དེའི་ཚེ་ཁྱིམ་བདག་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུར་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་མགུ་རངས་པ་ནི་བྱིས་པ་ཕ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དུ་དགའ་སྟེ་ལུས་སྨད་ལྔ་ས་ལ་གཏུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།།སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་མི་འགུམ་པ་དང་།མི་རྒོད་བགྱིད་པ་དང་།བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་།སྐུར་གླེང་འདེབས་པའི་མ་རབས་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་ན།བདག་འབའ་ཞིག་དངོས་སྡིག་ཅི་མཆིས་ན།སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མ་གནང་།བདག་གི་ཁྱིམ་གང་གི་མི་ཡང་བདག་རྒས་འཁོགས་པས་སྐྱོ་བར་གྱུར་ཏེ་དགོས་པ་མེད་དོ༑།ཞེས་མཆི་བས།གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མ་གནང་ན།སླར་ཁྱིམ་དུ་མཆིས་ཀྱང་གདོན་མ་འཚལ་བར་བདག་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་མི་སྟེར་བས་གང་དུ་ཡང་མཆི་བའི་

xxi

གླེང་བརྗ།

གནས་མ་མཆིས་ཏེ།འདི་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྲོག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ།།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།ནམ་མཁའ་ལ་ལག་པ་བཏེག་པ་ལ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།།འདི་ནི་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་།།ཞེས་ངེས་པར་སུ་ཞིག་སྨྲ།ཁྱིམ་བདག་གིས་གསོལ་བ།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་མཁས་པའི་མཆོག།སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཆེ་བ།འཇིག་རྟེན་གྱི་དེད་དཔོན་ཤཱ་རིའི་བུས་བདག་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མ་གནང་ངོ་།།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་བུ་སྲི་ཞུ་ཆེ་བ་ལ་ཕ་མས་ཚིག་སྙན་པར་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་དེ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།ཁྱོད་མྱ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག།ངས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་དབྱུང་ངོ་།།ཤཱ་རིའི་བུས་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དཀའ་བ་སྤྱོད་ཅིང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མ་ཡིན།ཤཱ་རིའི་བུས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་དཀའ་བ་མགོ་བཅད་པ་དང་།མིག་ཕྱུང་བ་དང་།རུས་པ་དང་།རྐང་དང་།ཤ་དང་། ཁྲག་དང་།པགས་པ་དང་།རྐང་པ་དང་།ལག་པ་དང་།རྣ་བ་དང་།སྣ་བཅད་དེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་མ་ཡིན།ཤཱ་རིའི་བུས་ནི་སྟག་མོ་ལ་ལུས་སྦྱིན་པ་དང་།མེ་དོང་དུ་མཆོང་བ་དང་།ལྕགས་གཟེར་སྟོང་ལུས་ལ་བཏབ་པ་དང་།ལུས་ལ་མར་མེ་སྟོང་བཙུགས་པ་མ་ཡིན།ཤཱ་རིའི་བུས་ནི་ཡུལ་དང་།གྲོང་ཁྱེར་དང་།ཆུང་མ་དང་།བུ་དང་། བྲན་ཕོ་དང་། བྲན་མོ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་།རྟ་དང་།རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་མ་ཡིན།ཤཱ་རིའི་བུས་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ཐོག་མ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་།བསྐལ་པ་བར་མ་གྲངས་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དགུ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་།བསྐལ་པ་ཐ་མ་གྲངས་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན།ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་ཆོས་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ན།ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་གི།འདི་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་བའི་མི་རིགས་སོ།།ཞེས་སྨྲ།ང་འབའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ལ་དབང་མཛད་དེ།ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བཏེག་ཅིང་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་

xxii

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

བཞུགས་ནས་བདུད་ཀྱི་སྡེ་རྣམས་བཏུལ་ཏེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པས་ང་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ།།དེ་བས་ན་ཁྱོད་ངའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་ཤོག་ཅིག།རབ་ཏུ་དབྱུང་ངོ་།།ཞེས་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པས་མྱ་ངན་ཀུན་ཞི་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་སོང་ངོ་།།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཽ་གལ་ཡ་ན་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱིམ་བདག་འདི་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།སེམས་ཅན་ནི་ལས་གང་དང་མཐུན་པ་དེས་འདུལ་བར་འགྱུར་ཏེ།གང་སངས་རྒྱས་དང་ལས་མཐུན་པ་ལ་ནི་གཞན་གྱིས་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ༑།གང་གཞན་དང་ལས་མཐུན་པ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།གང་ཞིག་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་ལས་མཐུན་པ་ནི་མཽ་གལ་དང་།འོད་སྲུང་དང་།མ་འགགས་པ་དང་།ན་བུན་ལ་སོགས་པ་ཉེ་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་གང་ལས་མཐུན་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།དེའི་ཚེ་མཽ་གལ་ཡ་ནས་ཀྱང་ཁྱིམ་བདག་འདི་རྒས་འཁོགས་ཏེ་ཁ་ཏོན་སློབ་པ་དང་།བསམ་གཏན་དང་།དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་ལས་བྱ་བ་གསུམ་ལས་ཉམས་སོ་སྙམ་བསམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པས།ཚུལ་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་བསམས་ནས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་སྟེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་སོ།།ཞེས་པ་དང་།
མཽ་གལ་གྱི་བུས་དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་ཐོས་ནས་འདི་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་།འཆི་བའི་འཇིག་པ་ཞིག་གིས་མ་བསྡིགས་ན།རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་བསམས་ནས་དེ་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལ་དམ་དུ་ཟུངས་ལ་མ་བཏང་ཞིག་ཅེས་སྨྲས་ནས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་པ་ནི་རླུང་གིས་སྦུར་མ་བུས་པ་ལྟར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་སྐྱེས་བུས་ལག་ངར་བསྐུམ་པ་ལས་བརྐྱང་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ཏོ།།རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དེ་ན་བུད་མེད་ཚེ་འཕོས་མ་ཐག་པའི་རོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ།བཟང་བ།མངའ་བྱད་ལེགས་པ།མཚན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྲུལ་ཞིག་ཁའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་སྣའི་ནང་ནས་བྱུང་།མིག་གི་ནང་ནས་ཞུགས་ནས་རྣ་བའི་ནང་དུ་

xxiii

གླེང་བརྗ།

བྱུང་བ་མཽ་གལ་གྱི་བུས་རབ་ཏུ་བརྟགས་སོ།།དེ་ནས་དགེ་སློང་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱིས་བུད་མེད་འདི་ལྟ་བུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་སུ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་ན།ནམ་དུས་ལ་བབ་ན་བསྟན་ཏོ།།ཞེས་སྨྲས་ཏེ་ཡང་སོང་བ་དང་།བུད་མེད་ཅིག་ཟངས་པོ་ཆེ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུ་བླུགས་ནས་འོག་ཏུ་མེ་པོ་ཆེ་བུས་ཏེ་ཆུ་ཁོལ་བ་དང་གོས་ཕུད་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྲ་དང་སྤུ་ཀུན་བྱི་ནས་ཤ་ཡང་ཚོས་ཏེ་རུས་པ་ཡང་བྱེ་ནས་ཆུ་ལུད་པས་རུས་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཕྱུང་ངོ་།།རུས་པ་དེ་དག་རླུང་གིས་བུས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཟངས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤ་ཕྱུང་སྟེ་ཟ་བ་ཞིག་མཐོང་ངོ་།།དགེ་སློང་དཔལ་སྐྱེས་སྐྲག་སྟེ་བ་སྤུ་ཡང་ལངས་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་ཤ་ཟ་བ་འདི་སུ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་ན།མཽ་གལ་གྱི་བུས་དུས་ལ་བབ་ན་བསྟན་ཏོ།།ཞེས་སྨྲས་པ་དང་།ཡང་སོང་སོང་བ་ལས།།ཞེས་སོགས་དེ་དང་འདྲ་བ་མང་ཙམ་འདུག་པས་རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།ཆུ་སྲིན་དེ་ལྟོགས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཚེ་འཕོས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྲིན་བུ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ།།ཆུ་སྲིན་གྱི་རོ་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས་སུ་ཕྱུང་ནས་ཉི་མས་གདུངས་ཆར་པས་བརླན་ཏེ་ཤ་ཟད་པར་གྱུར་པའི་རུས་པ་དེ་ནི་རི་འདི་ཡིན་ནོ།།དཔལ་སྐྱེས།འདི་ལྟར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག།དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ནི་ཁྱོད་ཡིན་ནོ།།མི་བསད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་སྲིན་དུ་སྐྱེས་སོ།།ཁྱོད་ཀྱི་ད་ཡང་ཕྱིར་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་འདིས་འཁོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་མ་ཕྱོགས་ན་འདི་ནས་ཚེ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ལྟུང་སྟེ།ཐར་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའོ།།དགེ་སློང་དཔལ་སྐྱེས་བདག་གི་ལུས་རྙིང་པ་ཡང་མཐོང་།དེ་སྐད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡང་ཐོས་ནས་འཁོར་བས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་སྟེ།གང་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་མཐར་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་གནས་ཏེ་ལུས་རྙིང་པ་མཐོང་བས་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ༑འཁོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་རྟོགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ།།མཽ་གལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགའ་ནས་སྨྲས་པ།ཆོས་ཀྱི་སྲས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱི།སྔར་འདིར་འོངས་པ་ནི་ངའི་མཐུས་འོངས་སོ།།ད་ནི་ཕྱིར་ཁྱོད་བདག་གི་མཐུས་འདོང་ངོ་།།ཞེས་སྨྲས་ནས་དེའི་ཚེ་མཽ་གལ་སྟེང་གི་ནམ་

xxiv

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

མཁའ་ལ་འཕགས་པ་དང་།དགེ་སློང་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འོངས་པ་ནི་བྱའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་ཕྲུག་གུ་འབྲང་བ་འདྲ་བར་འོད་མའི་ཚལ་གང་ན་བ་དེར་འོངས་སོ།།ཞེས་དང་།
དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚད་མེད་མཐའ་མེད་དེ།དཔལ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན།གཞོན་ནུ་དར་ལ་བབ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་མཆོག་དམ་པ་རྙེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ།ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ། །
འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ན།།རྟག་ཏུ་བདག་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤོག།ཅེས་དང་།སྤྱོད་འཇུག་ལས།བདག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་གྱིས།།ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་བར་དུ།།རྟག་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང་།།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག།ཅེས་དང་།རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་ལས།བདག་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ།།འཁོར་དང་ཉེ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་གང་གིས་ཀྱང་།།གེགས་བྱེད་མེད་པར་མཐུན་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ཀུན།།ཇི་ལྟར་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་ཤོག།ཅེས་དང་།རྣམ་དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་དྲངས་པ་ཡི། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཆེན་པོ་ཡིས། །བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ། །སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོ་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་དང་།སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག།ཅེས་གསུངས།

འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀཱིའི་རྨི་ལྟས་བཅུ་ལུང་བསྟན་ཚུལ།
མདོ་སྡེའི་ལུང་ལས།ཡང་དུས་དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀཱིས་མཚན་གཅིག་ལ་རྨི་ལམ་བཅུ་རྨིས་ཏེ༑དེས་སྨྲས་པ།༡༽ གླང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་སྐར་ཁུང་ནས་བྱུང་བ་ན་མཇུག་མ་ཕྲ་མོ་ཐོགས་པ་དང་།༢༽ སྐོམ་པའི་ཕྱི་ནས་ཁྲོན་པ་སྙེགས་པར་རྨི་བ་དང་།༣༽བྱེ་བྲེ་གང་དང་མུ་ཏིག་བྲེ་གང་

xxv

གླེང་བརྗ།

ཚོང་བྱེད་པ་དང་།༤༽ཙན་དན་དང་ཤིང་རིན་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང་།༥༽ཀུན་དགའ་ར་བ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲོགས་པ་དང་།༦༽ གླང་པོ་ཆེ་ཕྲུ་གུས་སྤོས་ཀྱི་གླང་པོ་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་དང་།༧༽སྤྲེའུ་མི་གཙང་བས་གོས་པས་གཞན་ལ་སྐུད་པ་དང་།༨༽སྤྲེའུ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བར་མཐོང་བ་དང་།༩༽རས་གཅིག་མི་བཅྭ་བརྒྱད་ཀྱིས་དྲས་ཀྱང་མ་རལ་བ་དང་།༡༠༽སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་འཐབ་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་དང་མཚང་འདྲུ་བར་གྱུར་པས་འཇིགས་པ་མཐོང་ངོ་།།དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་སད་པ་དང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ལ་སྐྱོ་བས་ངའི་འཚོ་བའི་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པའམ།རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་སྟེ།ཞེས་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས།བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།།བཅོམ་ལྡན་འདས་འདིར་དགུང་གཅིག་ལ་བདག་གིས་རྨི་ལམ་བཅུ་ཁུམས་པ། གླང་པོ་ཆེ་སྐར་ཁུང་ནས་བྱུང་བ་ན།དེའི་མཇུག་མ་ཐོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་ཏེ།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་འདིར་བདག་ལ་ལུང་བསྟན་དུ་གསོལ།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་འཇིགས་ཤིག།ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་འཁོར་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ།སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་གྱིས།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ན་མ་འོངས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་དགུའི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་སྟེ།དེའི་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུས་མ་བསྡམས་པ།སེམས་མ་བསྡམས་པ།ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྡམས་པ།ཤེས་རབ་མ་བསྡམས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།ཞེས་གསུངས།ལུང་བསྟན་ཚུལ་ནི།མཚམས་འདི་ནས་ཀློག་པ་པོ་ལ་སྟབས་བདེའི་ཕྱིར་མདོའི་ཚིག་སྣ་ཅུང་བསྡུས་ཏེ་ཚིག་དོན་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ནས་དགོད་པར་བྱ་སྟེ།
༡༽ གླང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་སྐར་ཁུངས་ནས་བྱུང་བ་ན་མཇུག་མ་ཕྲ་མོ་ཐོགས་པ་རྨིས་པ་ནི༑གཉེན་གྱི་ཚོགས་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སུ་ཁྱིམ་གྱི་འདུ་ཤེས་འཇོག་པས་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །

xxvi

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

༢༽ སྐོམ་པའི་ཕྱི་ནས་ཁྲོན་པ་སྙེགས་པར་རྨིས་པ་ནི།གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་ན་སྟན་ཅིག་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཡང་ཉན་པར་འདོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་འཇོག་པ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །
༣༽ཕྱེ་བྲེ་གང་དང་མུ་ཏིག་བྲེ་གང་ཚོང་བྱེད་པ་རྨིས་པ་ནི།གང་བཟའ་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་དབང་པོ་དང་སྟོབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །
༤༽ཙན་དན་དང་ཤིང་རིན་མཉམ་པར་བྱེད་པ་རྨིས་པ་ནི།མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་རྣམས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་སྙོམས་པ་འབྱུང་བ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །
༥༽ཀུན་དགའ་ར་བ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་རྨིས་པ་ནི།དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་མཆོག་དང་འབྲས་བུའི་མཆོག་རྣམས་འཚོ་བའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ལས་བཅད་ནས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་སྟེར་བར་གྱུར་བ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །༦༽ གླང་པོ་ཆེ་ཕྲུ་གུས་སྤོས་ཀྱི་གླང་པོ་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་རྨིས་པ་ནི།ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྡིག་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །
༧༽སྤྲེའུ་མི་གཙང་བས་གོས་པས་གཞན་ལ་སྐུད་པ་རྨིས་པ་ནི།ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །༨༽སྤྲེའུ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་རྨིས་པ་ནི།དུས་དེའི་ཚེ་རྨོངས་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །
༩༽རས་གཅིག་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་དྲས་ཀྱང་མ་རལ་བ་རྨིས་པ་ནི།ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པར་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་ནུས་པ་དེའི་སྔ་ལྟས་སོ། །
༡༠༽ སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་འཐབ་པ་དང་རྩོད་པ་དང་།གཡུལ་འགྱེད་པ་དང་མཚང་འདྲུ་བར་རྨིས་པ་ནི།དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་རྩོད་པས་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་སྔ་ལྟས་

xxvii

གླེང་བརྗ།
བཅས་གསུངས་སོ། །
ཡོངས་གྲགས་སུ་ཀྲིའི་ཀྲི་རྨི་ལྟས་བཅུ་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་གཉིས་སུ་གྲགས་ཀྱང་བཅུ་ནི་གོང་དུ་བཀོད་པའི་མདོའི་ནང་དུ་གསལ།བཅོ་བརྒྱད་ནི་རྒྱ་གཞུང་གི་བཀའ་བསྟན་ནང་དུ་མ་རྙེད་པར་ཡིག་ཆ་ཁག་ཏུ་གསལ་བས་ན་མདོའི་ནང་དུ་ཆད་པའམ།ཡང་ན་བརྒྱད་ལྷག་པའམ་བཅུ་ལས་འཕྲོས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བའི་གཞུང་ལས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གསལ་བ་ནི་དགོད་པར་འགྱུར་རོ། །
ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་ལས།དུས་ཕྱི་མར་འབྱུང་བའི་རྨི་ལྟས་བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན།
༡༽ གླང་པོ་ཆེའི་མཇུག་མ་སྐར་ཁུང་ལ་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཁྱིམ་ནས་འབྱུང་དཀའ་བའི་གནས་ནས་བྱུང་སྟེ།ཟང་ཟིང་མང་པོ་ཀུན་གཏོང་ཞིང་འདོར་ནུས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ན་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སམ།གནས་ཁང་ཙམ་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་འདུག་པའི་ལྟས་སོ། །
༢༽ཁྲོན་པས་སྐོམ་པའི་མི་སྙེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐད་དུ་འོང་བའི་རིགས་པ་ལས་འོང་དུ་མི་བཏུབ་སྟེ་ཉན་པ་པོའི་གན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་འཆད་དུ་འོང་ན་ཉན་པ་པོ་འབྱོལ་ཞིང་ཉན་དུ་མི་བཏུབ་པའི་རྟགས་སོ། །
༣༽ཕྱེ་དང་མུ་ཏིག་མཉམ་པོར་བརྗེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།ཕྱེ་དང་མུ་ཏིག་མཉམ་པོར་བརྗེ་བ་ནི་ཕྱེ་བླང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པའི་རྟགས་སོ། །
༤༽ གླང་པོ་ཆེའི་བེའུ་སེར་གྱི་གནས་ནས་སྐྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་གནས་ནས་སྐྲོད་པའི་རྟགས་སོ། །
༥༽ཀུན་དགའ་ར་བའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་བདག་པོ་ལས་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།དགེ་འདུན་གྱི་ནོར་ཁྱིམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སོ། །
༦༽འཐབ་པར་མི་འོས་པ་དག་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་བརྒྱད་བཀག་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་

xxviii

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་སོ། །
༧༽རས་ཡུག་གཅིག་བགོས་པ་ལ་བཟང་ངན་གཏོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་འདུལ་བ་ནི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ལྟ་བ་ཐ་དད་པས་གཞུང་ཐ་དད་པ་བཟུང་སྟེ་ལྟ་བ་མང་པོར་གྱེས་པའོ། །
༨༽མེ་ཏོག་གིས་བདག་རྔོས་ཤིག་པར་བསྐུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེས་པས་བུད་མེད་གཉེར་བའི་རིགས་ན་མི་གཉེར་གྱི།བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་གཉེར་ཞིང་ཕར་བསྐུལ་བའོ། །
༩༽རྫེའུ་གསུམ་གྱི་བར་མ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།དབུལ་པོར་གྱུར་ན་གཉེན་ཡང་ངལ་ཏེ།དེ་བོར་ནས་གཞན་དང་མཛའ་བར་བྱེད་དོ། །
༡༠༽ཙན་དན་སོལ་བར་འཚོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།ཆོས་མཁན་ཆོས་འཆད་ཅིང་སྟན་པ་ཁ་ཅིག་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཁེ་ཡོད་པ་ཉི་ཚེ་ལ་ཆོས་འཆད་ཀྱི། སྙིང་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་ཞིང་བསོད་ནམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཚོལ་བའོ། །
༡༡༽རྒན་པོ་སྤྱི་ཅེར་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པའི་དུས་ན་ཡུལ་དབུས་ནས་སྔར་ནུབ་སྟེ།མཐའ་འཁོབ་དུ་མཆེད་ནས་ནུབ་པའི་ལྟས་སོ། །
༡༢༽རྟ་ཁ་དང་རྐུབ་གཉིགས་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།སྣ་ལ་སོགས་པའི་བློན་པོ་ལ་སོགས་པ་བླ་མ་དང་འོག་མ་ཡན་མན་གཉིས་ཀ་ལ་རྣོ་གཟན་བྱེད་པའོ། །
༡༣༽ཁྱི་ཆེན་པོ་བས་ཆུང་ངུ་ཁ་དྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།རྒྱལ་པོ་བས་བློན་པོ་ཁ་དྲག་ཅིང་སྐྱེས་པ་བས་བུད་མེད་ཁ་དྲག་སྟེ། བློན་པོ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཁ་ཐབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་སོ། །༡༤༽བ་བེའུ་འབྲེངས་མ་ཐག་ཏུ་བེའུ་ལ་ནུ་བར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།ཕ་མས་བུ་ཚ་ལྟ་བུ་ཁྱིམ་ཕུབ་སྟེ་ནོར་ཕོག་མ་ཐག་ཏུ་ངེད་ཀྱི་བདོག་པ་ཁྱེད་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་གྱིས།ད་ངེད་ཁྱེད་ཀྱིས་གསོས་ཤིག་ཅེས་སླར་སྦྱིན་དུ་རེ་བའི་རྟགས་སོ། །
༡༥༽སྔ་དྲོ་དར་ལ་བབ་ལ་ཕྱི་དྲོ་རྒས་འཁོགས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།ལས་སུ་བརྩམས་

xxix

གླེང་བརྗ།

པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་མཚར་ཅིག་བྱ་བ་ལྟར་གཞི་ཆེར་བརྩམས་ལ།དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱོ་ཞིང་གཏོང་བའི་རྟགས་སོ། །
༡༦༽སེང་གེའི་རོ་རོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིན་བུས་ཟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཇིག་པ་ན་ཕྱི་རོལ་པ་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་ཞིང་གཞིག་པར་མི་ནུས་ཀྱི།དགེ་སློང་དག་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སོ། །
༡༧༽སྤྲེའུ་མང་པོ་འདུས་ནས་སྤྲེའུ་གཅིག་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་མང་པོ་འཚོགས་ནས་བདག་ཅག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དཔོན་པོར་བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྡིག་ཅན་དཔོན་དུ་བསྐོ་བའི་རྟགས་སོ། །
༡༨༽སྤྲེའུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གཙང་བ་སྐུད་པ་མཐོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།དགེ་སློང་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གླེང་སྐུར་དང་།གཡོ་སྐྱོན་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་སོ།།ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྡོམ་པ་སྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི།
སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་དོར་ལས།བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱིས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་བརྒྱའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྲོ་ལ།དགེ་བསྙེན་གྱིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།དེས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ།།སྟོང་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ།།དེ་ཡང་བསྐལ་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་མ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་ལས།ད་ལྟའི་དུས་ཤིན་ཏུ་སྙིགས་མ་ལྔ་ལྷག་པར་བདོ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བསླབ་པའི་གཞི་གཅིག་ཙམ་བསྲུང་བ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་ལ།དེ་ལ་ནི་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་དེ།མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་དུ།།དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྐོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་

xxx

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

ཡིས།།སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རིམ་གྲོ་བྱས།།གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དང་།།བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ།།ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསླབ་པ་གཅིག་སྤྱོད་པ།།བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་ཁྱད་པར་འཕགས།།ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་རྒྱལ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་ནས།རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྣོད་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཙམ་སྙིང་པོ་དབུས་ཀྱི་རི་རབ་ཙམ་གྱིས་མར་མེ་སྤར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་འབྲུ་མར་གྱིས་བསྐུས་པའི་མར་མེའི་སྙིང་པོ་གཅིག་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ།འདི་ནི་མཆོད་ཡུལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་།ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་སོགས་ལའང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་།རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཕུལ་བ་དང་།མི་ལྡན་པས་ཕུལ་བའི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་པ་དང་།དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་དང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་ཡང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྡོམ་ལྡན་རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་བརྒྱའི་ཆར་མི་འགྲོ་བ་སོགས་གཞུང་དུ་གསལ་ལོ།།
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།ཚུལ་ཁྲིམས་ནི།དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་སོ།།ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ས་ཡིན་པ་ལྟར་རྩ་བའོ།།ཚོང་དཔོན་ནི།ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ལྟར་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོའོ།།བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ནི།རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་རྒྱལ་མཚན་ནོ།།སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ངན་སོང་གི་ལམ་གཏན་གཅོད་པའོ།།སྡིག་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བས་སྨན་གྱི་སྡོང་པོ་ལྟ་བུའོ།།སྲིད་པའི་ལམ་ཉམ་ང་བའི་རྒྱགས་ཚོགས་སོ།།ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་པའི་གོ་མཚོན་ནོ།།ཉོན་མོངས་པའི་སྦྲུལ་གདུག་པ་སེལ་བའི་རིགས་སྔགས་སོ།།སྡིག་པའི་ཆུ་ལས་སྒྲོལ་

xxxi

གླེང་བརྗ།

བའི་ཟམ་པའོ།།ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ།ཞེས་པ་དང་།
ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མི་བྱེད་ན་བདག་སྐྲ་བྲེགས་ཤིང་གོས་ངུར་སྨྲིག་བགོས་པ་ནི།དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་ནས།།སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད།།ནོར་དང་འབྲུ་ལ་སྙིང་པོར་འདུ་ཤེས་ཤིང་།།བཞོན་དང་བ་ལང་ཤིང་རྟ་རྣམས་ལ་ཆགས།།གང་ལ་བསླབ་པའི་ནན་ཏན་མེད་པ་རྣམས།།དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་མགོ་བོ་བྲེགས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་སྔགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་གསང་སྔགས་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་གཞི་དང་རྩ་བ་དང་དངོས་གྲུབ་དང་སྔགས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ།དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས།རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི།།ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས།།སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤང་།།ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ།།ཞེས་སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་སྐོར་དང་།ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་རྐྱང་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ན།སྔགས་པ་རབ་བྱུང་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པའི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེ་ཞིང་།སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྐྱེ་བ་དང་།ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་རང་རང་གི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དག་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་གནད་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ན།ཚུལ་ཁྲིམས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུར་མེད་མི་རུང་དང་།ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུར་མེད་མི་རུང་དང་།ལྷག་མཐོང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ།འདི་ལྟར་ཤེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་

xxxii

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

འགྲོ་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས།འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས།ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ།།ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། །

སྡོམ་པ་མ་སྲུང་བའི་ཉེས་དམིགས།སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་དོར་ལས།གཞན་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུལ་བའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་རེས་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་མ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ།ད་ལྟ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྒྱུད་ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟུང་བས་ཐིབས་ཀྱིས་འགགས་པ་རྣམས་ལ།ལྟུང་བ་དེ་དག་དང་བཅས་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དབྱར་གྱི་ཆུ་བཞིན་བརྡོལ་འོང་བ་ནི།གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ།ཏིག་ཏའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོའི་དབུས་ནས་བུར་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་པ་དང་།འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་།ཕམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་རེ་རེ་ནས།ཅིའི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།ཕྱི་མ་ལ་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་དང་།ཚེ་འདིར་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།ཞེས་
དང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས།དགེ་སློང་དག་སྲོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བ་ནི་བླའི།ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི།དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།སྲོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཤི་བས་ནི། སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི།ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི། སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྟུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་བསྲུང་བ་ལ་འབད་པར་

xxxiii

གླེང་བརྗ།

བྱའི།སྡོམ་པ་ཁས་བླངས་ནས་བསྲུང་བ་ལ་གཡེལ་བར་བྱས་ན་ནི།ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།དགེ་སློང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས།ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བདེ་བ་སྟེ།།ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུག་བསྔལ་ཡིན།།ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་བདེ་བ་སྟེ།།ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉམས་སུ་མྱང་བར་འགྱུར་ལ།དེ་ཡང་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱིན་པ་ནི།སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་འདས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྙམ་ནས་སྐྱེས་པ་གཅོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལས་འདས་ཏེ།སྤྱིལ་བུའམ་སྒོ་ན་འདུག་པའི་ཤིང་ཨེ་ལའི་འདབ་གཅག་བཅད་པས་རི་རབ་ལ་འཁོར་བའི་སྦྲུལ་ཆེན་པོ་མགོ་བོ་ལ་ཤིང་ཨེ་ལའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཤིང་རྩ་བ་ཀླད་པ་ལ་ཟུག་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ།།ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ།།དེ་ནི་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དབང་འཐོབ།།སྨྱིག་ཚལ་བྲེགས་པས་ཨ་མྲའི་ཚལ་ཉམས་བཞིན།།འདི་ན་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཚིག་ཆེན་ཡང་།།ལན་འགའ་འདས་ཀྱང་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་ཚུལ་མིན་འདའ་བྱས་ན།།དུད་འགྲོར་སྐྱེ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀླུ་བཞིན།།ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།གང་ཞིག་བསླབ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །བདེར་གཤེགས་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་བས། །བསླབ་པ་མི་གནས་སྐད་ཅིག་ལ། །གཟུགས་པོར་ཁྱིམ་པར་གནས་པ་བཟང་། །བསླབ་པ་མི་གནས་རྟགས་འཛིན་པ། །འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྙིང་དུ་སྡུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཀུན་གྱི་ཚིག་གི་ངན་སྣོད་ས། །དཔེར་ན་སྡོང་པོ་བཟང་པོ་ལ། །ཡུན་རིང་ཡལ་ག་འཁྲུང་བ་བཞིན། །མི་དེ་རྟགས་ཙམ་ཡུན་རིང་ན། །ཁ་ན་མ་ཐོའི་གཏམ་འཕེལ་དང་། །སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་ཕེལ་བར་བཤད། །ཅེས་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། །
ཞུ་སྒྲིག་པ་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ཟླ་༧ཚེས་༦ཉིན་ལ།

xxxiv

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

དཔེ་སྐྲུན་ཞུས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གུས་པ་བདག་ལྷ་རམས་ལོ་རིམ་མཐའ་མ་ (༢༠༠༩/༢༠༡༠) གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ།མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་འདི་དཔེ་ཀློག་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་།ཡིན་ན་ཡང་སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭར་ཉིན་རེར་མཚོ་ཊཱིཀ་ཤོག་ངོས་ལྔ་དྲུག་ཙམ་དང་སྐབས་རེར་གསུང་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ར་ཚུགས་རྒྱུ་མ་བྱུང་སྐབས་ཤོག་ངོས་བཅུ་གྲངས་ཙམ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་ན།དེ་འཕྲོས་དུས་ཚོད་ཧ་ཅང་དཀོན་ཡང་ནམ་བྱུང་ལ་དཔེ་ཀློག་ཕྲན་བུ་རེ་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་བས།ཧ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་བསམ་པ་བྱུང་། ཕྲན་གྱིས་དཔེ་ཀློག་བྱས་པའི་མཆན་འགྲེལ་དཔེ་གཟུགས་འདི་བློ་གླིང་ཤག་སྐོར་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནས་ཐུགས་འགན་རྐང་བཞེས་གནང་སྟེ་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་ནས་ ༡༩༨༤ལོར་མཐུན་རྐྱེན་ཧ་ཅང་དཀོན་པའི་སྐབས་སུ་དཔེ་སྐྲུན་གནང་བ་དེ་རང་ལགས་ཤིང་། ཕྱག་དཔེ་འདི་ནང་ཡིག་འབྲུ་ཆད་པ་དང་།ཉམས་པ་དང་།མི་གསལ་བ་དང་།སྐབས་རེ་ཡིག་ཕྲེང་ཙམ་ཆད་པ་དང་།ཡིག་ཆེན་ཡིག་ཆུང་ཕན་ཚུན་ནོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་དཔེ་ཀློག་བྱེད་ཁག་པོ་འདུག།ལོ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་དགེ་ལུགས་རྒྱུགས་སྤྲོད་མཐའ་མའི་སྐབས་སུ་མཆན་འགྲེལ་འདི་མཚོ་ཊཱིཀ་ལྟར་གདན་ས་གསུམ་དུ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱིས་གཟིགས་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་རླབས་ཆེན་ཞིག་ཡོང་ངེས་རེད་བསམ་པ་སྔར་ནས་ཡོད་མུས་སུ་པར་རྩ་ཐབས་འཚོལ་བྱས་སྐབས་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་འཛིན་གྲྭ་ཞིག་ནས་པར་རྩ་གནང་སོན་བྱུང་སྟེ།རྗེས་སུ་པར་རྩ་དེ་ལ་ཞུ་དག་སྐབས་དེའི་མ་དཔེ་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་ནས་པར་སྐྲུན་གནང་བ་དེ་རང་རེད་འདུག་པས།འོ་ན་དཔེ་སྡུར་བྱ་ས་མཆན་འགྲེལ་གཞན་ཞིག་ཐབས་ཤེས་མ་ཞུས་ན་གཏན་ནས་ཡོང་ཐབས་མི་འདུག་སྙམ་སྟེ།ལོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་རྒྱ་གར་ནང་དགོན་པ་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གང་སར་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཀྱང་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་ནས་དཔེ་སྐྲུན་གནང་བའི་མཆན་འགྲེལ་དེ་ཉིད་མ་གཏོགས་ལག་སོན་མ་བྱུང་སྟབས།དེ་ནས་བོད་དུ་ཐབས་

xxxv

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་།

ཤེས་བྱས་ཏེ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ལ་ཞང་ཀང་གྱི་ལིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་པར་སྐྲུན་ཞུས་པའི་མཆན་འགྲེལ་ཞིག་ལག་སོན་བྱུང་བའི་མཚམས་ནས་ཞུ་དག་གི་ལས་འགོ་བཙུགས།ཞུ་དག་སྐབས་ཉིན་གཅིག་ལ་བོད་ནས་ཐོན་པའི་མཚོ་ཊཱིཀ་གི་དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད་དུ།འདུལ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ས་དགེ་རྙིང་གསུམ་དང་།ཇོ་འབྲུག་ཀར་གསུམ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་འདུལ་བའི་ཁུངས་གཏུགས་ས་ཉག་གཅིག་ཏུ་སོན་ཕྱིར།བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་ཊཱིཀ་འདིའི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱིས་སུ་འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་འགྲེལ་བཤད་སྟབས་བདེ་རེ་གནང་བ་མ་གཏོགས།འདུལ་ཊཱིཀ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ད་ལྟའི་བར་དུ་སུས་ཀྱང་གསུངས་མེད་པ་ཡིན།ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་མཇལ་སྐབས་བོད་དུ་མཚོ་ཊཱིཀ་འདི་ཆོས་བརྒྱུད་བཞི་ཇོ་ནང་དང་བཅས་པས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྙམ།མཚམས་དེ་ནས་རྒྱ་གར་ནང་ཆོས་བརྒྱུད་བཞིའི་བཤད་གྲྭ་ཆེ་ཁག་ཏུ་མཚོ་ཊཱིཀ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་འདྲི་རྩད་ཞུས་ཏེ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་པར་ཤེས།དེ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱུད་བཞིས་མཚོ་ཊཱིཀ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གཅིག།དེ་དང་མདོ་རྩ་མཆན་འགྲེལ་སྦྲགས་ནས་གཟིགས་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་དང་གཉིས།༸རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་ལ་གལ་ཆེའི་ནང་གི་གལ་ཆེར་གཟིགས་ནས་མཚོ་སྣའི་ཁུལ་དུ་མཚོ་ཊཱིཀ་དང་མཆན་འགྲེལ་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་འཚོལ་ཞིབ་ཏུ་མངགས་ཏེ་མ་ཕྱི་བྲིས་མ་ཞིག་རྙེད་པ་ཤིང་པར་ལ་བརྐོས་ཏེ་ད་ལྟར་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་པར་ཁང་དུ་བཞུགས་གནང་མཛད་པ་དང་གསུམ།རྒྱ་གར་ནང་ཆོས་བརྒྱུད་བཞིའི་བཤད་གྲྭ་ཚང་མར་མཆན་འགྲེལ་འདིའི་དཔེ་རྒྱུན་ཧ་ཅང་དཀོན་ཅིང་།ད་བར་དེབ་གཟུགས་སུ་གཏན་ནས་པར་སྐྲུན་ཞུས་མེད་པ་བཞི་ལས་ཕྲན་གྱིས་དཔེ་སྐྲུན་གྱི་བྱ་བའི་ཁུར་ཡོངས་རྫོགས་བླངས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནང་ཆོས་བརྒྱུད་བཞི་ཇོ་ནང་དང་བཅས་པའི་བཤད་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་བ་ཡོངས་ལ་མདོ་རྩ་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་དཔེ་སྡུར་མའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུ་ཆེད་དུ་དེབ་གྲངས་༢༠༠༠༠ཉི་ཁྲི་ཐམ་པ་ཐཱའི་ཝན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྷན་ཚོགས་ནས་མཆོད་སྦྱིན་དུ་སྩལ་བར་བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

xxxvi

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

དཔེ་དེབ་འདི་༢༠༡༠ནས་ད་བར་ལོ་བཞི་ལྷག་ཙམ་མཇུག་མ་གྲུབ་པར་ལུས་པ་ནི།འདིའི་མ་དཔེ་མི་གསལ་བ་སོགས་ལས་དཔེ་སྡུར་བྱས་སའི་མཆན་འགྲེལ་གྱི་པར་མ་གཞན་ཞིག་རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་སུ་ཐབས་འཚོལ་བྱས་ནས་ལོ་གཉིས་མ་ཟིན་ཙམ་འགོར་བ་དང་།དཔེ་སྡུར་བྱས་ཏེ་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་ལོ་ཡུན་དེ་ཙམ་འགོར་ནས་ཕྱག་དཔེ་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་དུས་འགྱངས་ཤོར་བ་དང་།མ་ཟད་འདིའི་ནང་ཆད་ལྷག་ནོར་བ་ཡོད་ཚེ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།ཅུང་ཟད་ཐུགས་བློ་ཁེངས་པ་ཙམ་ཡོད་ན་རིས་མེད་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ཡང་བསམ་མོ། །

མཆན་འགྲེལ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་དང་པར་སྐྲུན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི།
རྩ་བའི་མདོ་ལ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་དང་།བཤད་པའི་མདོ་ལ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་།ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ་ལ་སྦྱངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ཚན་དགུ་བཅས་བཞུགས་པ་དང་།གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་རྩ་བཤད་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འདུལ་བའི་ལུང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བར་འགྲེལ་ཞིང་།ཚིག་ཉུང་ཞིང་དོན་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་གར་མཁས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་མེད་པས་མེས་པོ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བཀར་བཏགས་ཅིང་ལོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྱུར་བ་ནས་བཟུང་།འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།དེའི་འགྲེལ་བ་རང་འགྲེལ་དང་།རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ།འགྲེལ་ཆུང་དང་།ཤེས་རབ་བྱེད་པ།བཅས་རྒྱ་གར་མཁས་པས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་རྩ་འགྲེལ་གཞུང་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་མདོ་རྩ་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་འདི་ཉིད།ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ།མདོ་རྩའི་རང་འགྲེལ།རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ།འགྲེལ་ཆུང་བཅས་འདུལ་བའི་གཞུང་ལྔ་གཞིར་བྱས་ཏེ།མཚམས་སུ་འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་ལུང་ཚིག་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཏེ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་

xxxvii

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་།
བའི་གཞུང་།ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།ཞེས་པ་ནས།འདུལ་བའི་མདོ་རྣམས་རྫོགས་སོ།།ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་རྩའི་གཞུང་ཆ་ཚང་བ་འགྲེལ་བཤད་བགྱིས་པས་འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ཆ་ཚང་བས་ན་མཆན་འགྲེལ་འདི་དང་།མཚོ་ཊཱིཀ་གཉིས་སྦྲགས་ཏེ་ཞིབ་གཟིགས་གནང་ཐུབ་ཚེ་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་བཀླག་མི་དགོས་པར་འདིས་འཐུས་པ་དང་།མ་ཟད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།མདོ་རྩ་མཆན་འགྲེལ་དང་མཚོ་ཊཱིཀ་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་མདོ་རྩ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆ་ཚང་བ་འགྲེལ་ཡོད་པ་འདིས་འཐུས་པར་དགོངས་ཏེ།འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་འགྲེལ་པ་ཉུང་ཤས་ལས་མཛད་མེད་པ་དང་།རྗེའི་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་སུའང་།རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ངད་ལྡང་ཟངས་ཆེན་པ།།འདུལ་བ་འབུམ་སྡེའི་མངའ་བདག་མཚོ་སྣ་བ།།ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པ་མཛད་པ་བཅས་ལས་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་རྩ་བའི་བོད་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མ་མཆིས་པས་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་མཛོད་ལ།
མཚོ་སྣ་བས་མཆན་འགྲེལ་འདི་ཉིད་སྔོན་ལ་བརྩམས་ནས་རྗེས་སུ་འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ།ལམ་རིམ་བླ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས།འདུལ་བའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་ཏེ།དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཕྱིར་བརྩམས་མ་ཐག་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གླེགས་བམ་གདན་དྲངས་ཏེ་སླར་ཡང་ལན་གཉིས་པ་བརྩམས་ཞེས་གྲགས་སོ།།ཞེས་གསུངས་པ་དང་།མཚོ་ཊཱིཀ་ལས།ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་བཅུའི་འབྲུ་སྣོན་ནི་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཁོ་བོས་གཞུང་གི་མཆན་ཡིག་ཏུ་བཀོད་པ་དེར་བལྟའོ།ཞེས་དང་།གཞན་ཡང་མཆན་འགྲེལ་ལས། སྦྱོར་ལྟུང་གཏན་མེད་དེ་ནི་འཐད་དམ་མི་འཐད་དཔྱད་དགོས་སོ།།ཞེས་གསུངས་པ་དང་།དེའི་ཐད་མཚོ་ཊཱིཀ་དུ།རྐུ་སེམས་ཡོད་པས་སྦྱོར་ལྟུང་མེད་པའི་ཕམ་རྐྱང་དེ་མི་རིགས་པར་སེམས་སོ།།ཞེས་སོགས་རྣམ་ཐར་དང་།གཞུང་གི་རྩོམ་འགྲོས་བཅས་ལས་ཤེས་ཐུབ།

xxxviii

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བས་མདོ་རྩའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་གཉིས་ལས་མཆན་འགྲེལ་འདི་ཉིད་མདོ་རྩ་བའི་གཞུང་ཆ་ཚང་བའི་སྤྱི་ཁོག་བསྒྲིགས་པ་ཙམ་ལས་གལ་གནད་ཆེ་སར་ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་མེད་པས་མདོ་རྩ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་།མཚོ་ཊཱིཀ་ནང་མཆན་འགྲེལ་བཞིན་མདོ་རྩའི་དོན་རྣམས་མཐར་ཆགས་སུ་མ་འགྲེལ་བར་མཆན་འགྲེལ་དུ་མི་གསལ་བའི་རིགས་ལ་འགྲེལ་བཤད་དང་།ཕལ་ཆེ་བའི་སྐབས་མདོ་རྩའི་ཚིག་དྲངས་ཏེ། སྤྱི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་།མཆན་འགྲེལ་དུ་མི་གསལ་བའི་དོགས་དཔྱོད་དང་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་གནང་འདུག།དཔེར་ན།ངེས་པར་འབྱུང་བའི། ཞེས་པའི་མདོ་རྩའི་ཚིག་འདི་རང་ལ་མཆན་འགྲེལ་དུ།ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ།ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་མཚོ་ཊཱིཀ་ནང་དུ།ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་དང་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་གསུངས་ཤིང་།འབྱུང་བའི་སྒྲ་དོན་ལྔ་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་གཞི་སོ་སོར་བཀོད་ནས་སྐབས་འདིར་ངེས་པར་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་དོན་ཐོབ་བྱ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཤིང་།གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ།གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ།གང་ངེས་པར་འབྱུང་བ།གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ཚིག་དེ་རང་ལ་ཤོག་ངོས་གཅིག་མ་ཟིན་ཙམ་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་གནང་སྟེ་མཐའ་དཔྱད་ནས་གསུངས་པ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མང་དུ་མཆིས་པས་མདོ་རྩ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་ཡིན་པ་བཅས་གོང་གི་གསུངས་ཚུལ་རྣམས་ལས་གསལ་བས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་ངེས་ནས་རང་ཤག་ཏུ་བང་ཁྲི་བཀོད་ལེགས་སུ་མཛེས་ཆོས་སུ་བསྒྲིགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ཆེད་དུ་འབུལ་བས་གང་ནུས་ཀྱིས་མཆན་འགྲེལ་དང་མཚོ་ཊཱིཀ་སྦྲགས་ཏེ་དཔེ་ཀློག་གནང་ནས་བསླབ་གཞི་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་དམིགས་ཡུལ་ཡིན།

ཞུ་དག་བྱེད་སྟངས་སྐོར།
༡༽ ཞུ་དག་ཐེངས་དང་པོ་ནི།གཅིག་གིས་མ་དཔེ་ཀློག་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་པར་རྩར་

xxxix

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་།

མཛུབ་འདེད་ཀྱིས་མ་དཔེ་ཇི་བཞིན་བཅོས་སྒྱུར་གྱིས་ཞུ་དག་བྱས།
༢༽ ཞུ་དག་ཐེངས་གཉིས་པ་ནི།མ་དཔེ་ནང་ཡིག་འབྲུ།ཚིག།ཚིག་ཕྲེང་ཙམ་ཆད་པ་དང་།མི་གསལ་བ།ཡིག་འབྲུ་ཉམས་པ་རྣམས་ཞང་ཀང་གྱི་ལིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་དང་མཚུངས་སྡུར་གྱིས་དཔྱད་དེ།ཆད་པ་རྣམས་བསྣན།མི་གསལ་བ་རྣམས་གསལ་པོ་དང་།ཡིག་འབྲུ་ཉམས་པ་རྣམས་སླར་གསོ་བར་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་བྱས།
༣༽ ཞུ་དག་ཐེངས་གསུམ་པ་ནི།འགོ་ནས་མཇུག་བར་གཙོ་བོར་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་ཕྲད་རྣམ་དབྱེ་དག་སྡེབ་སོགས་ནོར་བཅོས་དགོས་ངེས་རྣམས་ལ་ནོར་བཅོས་ཀྱིས་ཞུ་
དག་བྱས།

༤༽ ཞུ་དག་ཐེངས་བཞི་པ་ནི།འགོ་ནས་མཇུག་བར་གཙོ་བོར་ནང་དོན་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་བཞིན་བྱེད་བཞིན་གསལ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་།དོགས་པ་ཡོད་པ་དང་།གོ་མ་བདེ་བའི་རིགས་བཅས་ལ་དཔེ་སྡུར་ཆེད་དུ་སྨྱུ་གུ་དམར་པོས་རྟགས་བརྒྱབས་ཏེ་ཞུ་དག་བྱས།
༥༽ ཞུ་དག་ཐེངས་ལྔ་པ་ནི། འགོ་ནས་མཇུག་བར་ནོར་བཅོས་དང་དཔེ་སྡུར་དགོས་ངེས་ཅན་རྣམས་ལ་ནོར་བཅོས་དང་དཔེ་སྡུར་བྱས།
༦༽ཞུ་དག་ཐེངས་དྲུག་པ་ནི།མཐའ་མའི་ཞུ་དག་དང་དཔེ་སྡུར་ཞུ་དག་བྱས།
ནོར་བཅོས་དགོས་ངེས་རྣམས་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ།ཡི་གེ་མི་གསལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ནོར་བཅོས་དགོས་པ་དང་།ཡི་གེ་གསལ་ཡང་དོན་ལ་གོ་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པའི་རིགས་གཉིས་ལས།སྔ་མ་ནི་མཆན་འགྲེལ་བཞི་དང་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་མཇུག་ཏུ་ནོར་བཅོས་ཀྱི་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་སྡུར་བྱས་མེད།ཕྱི་མ་ལ་ནི་དཔེ་བསྡུར་ཀྱིས་ནོར་བཅོས་དང་།དཔེ་སྡུར་བྱས་ས་མེད་པའི་རིགས་ལ་ཞུ་སྒྲིག་པས་ཀྱང་ནོར་བཅོས་བྱས་ཡོད།མཆན་འགྲེལ་གྱི་མ་ཡིག་རྣམས་ལས་ནོར་བཅོས་དགོས་ངེས་ཀྱི་དཔེ་སྡུར་བྱེད་སའི་མ་ཡིག་དང་དཔེ་སྡུར་བྱེད་ས་མེད་པའི་མ་ཡིག་རྣམས་གཞུང་ཡིག་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཤོག་ངོས་སོ་སོའི་གཤམ་ལ་སྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་པ་ལས་དོགས་གཞི་ཅན་དང་།གསལ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་།དག་

xl

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

སྡེབ་མི་འགྲིག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་དཔེ་བཞིན་རང་སོར་བཞགདཔེ་སྡུར་བྱེད་སྟངས་སྐོར་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་དགོས་པ་ནི།

གྲངས། དཔེ་སྡུར་གཞུང་ཁག་གི་མཚན་བྱང་། མཛད་པ་པོའི་མཚན། བསྡུས་མིང་།

༡

སྡེ་དགེའི་མདོ་རྩ་བ།༢༠༠༢/༥ལ།ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིགས་

དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་སྡུར་མའི་དེབ་གྲངས་༨༨ ཡོན་ཏན་འོད། <<སྡེ་>>
༢ སྣར་ཐང་མདོ་རྩ་བ། ཡོན་ཏན་འོད། <<སྣར་>>
༣ པེ་ཅིང་མདོ་རྩ་བ། ཡོན་ཏན་འོད། <<པེ་>>
༤ ཅོ་ནེ་མདོ་རྩ་བ། ཡོན་ཏན་འོད། <<ཅོ་>>

༥

རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ།༢༠༡༣/ ལོར་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་ཆོས་པར་ཁང་

ནས་བསྐྲུན་པའི་བསྟན་འགྱུར་དེབ་གྲངས་༡༩༧ དུལ་བ་ལྷ། <<རྣམ་>>

༦

མདོ་རྩའི་རང་འགྲེལ།༢༠༡༣ལོར་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་ཆོས་པར་ཁང་ནས་

བསྐྲུན་པའི་བསྟན་འགྱུར་དེབ་གྲངས་༢༠༡ཀ /༢༠༢ཁ ཡོན་ཏན་འོད། <<རང་>>

༧

འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བའམ་ཊཱིཀ།༢༠༡༣ལོར་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་ཆོས་པར་ཁང་ནས་བསྐྲུན་པའི་བསྟན་འགྱུར་དེབ་གྲངས་༢༠༢ཀ/
༢༠༣ཁ/ ༢༠༤གཆོས་བཤེས། <<ཊཱིཀ་>>

༨

འདུལ་བ་མདོའི་འགྲེལ་བའམ་འགྲེལ་ཆུང་།༢༠༡༣ལོར་ཡེ་ཤེས་
སྡེའི་ཆོས་པར་ཁང་ནས་བསྐྲུན་པའི་བསྟན་འགྱུར་དེབ་གྲངས་
༢༠༦ཀ / ༢༠༧ཁཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་

གྲགས། <<ཆུང་>>

༩

བྱེས་ཀྱི་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་ནས་༡༩༨༤ལོར་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་མདོ་
རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་

བཟང་པོ། <<མ་>>

༡༠

ས་སྐྱ་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་༢༠༡༡/༠༥ལ་བསྒྲིགས་པའི་མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་

བཟང་པོ། <<ས་>>

xli

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་།

གྲངས། དཔེ་སྡུར་གཞུང་ཁག་གི་མཚན་བྱང་། མཛད་པ་པོའི་མཚན། བསྡུས་མིང་།

༡༡

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་བསྡུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་
ཁང་གིས་༢༠༡༣/༠༧ལ་བསྒྲིགས་པའི་མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་
མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་
བཟང་པོ <<སེར་>>

༡༢

ཞང་ཀང་གྱི་ལིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་༢༠༠༥/
༠༦ལ་བསྐྲུན་པའི་མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་

བཟང་པོ། <<ཞང་>>

༡༣

བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གུ་རུས་སྤེལ་བའི་མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།༼དྲྭ་ཐོག་ནས།༽

མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་

བཟང་པོ། <<གུ་>>

༡༤

འདུལ་བ་མཚོ་ཊཱིཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།
༡༩༩༣/༠༨ལ་ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་
བསྐྲུན།

མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་

བཟང་པོ། <<མཚོ་>>

༡༥

འདུལ་ཊཱིཀ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ།༡༩༩༣ལོར་ཝཱ་ན་མཐོ་སློབ་དགེ་ལྡན་
སྤྱི་ལས་ཁང་ནས་བསྐྲུན།སྟོད་ཀ/ སྨད་ཁརྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་

གྲུབ། <<རིན་>>

༡༦ ཞུ་སྒྲིག་པ།(ཞུ་སྒྲིག་པས་ནོར་བཅོས་དགོས་སྐབས་) དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་

རྗེ། <<ཞུ་>>

དཔེ་སྡུར་བྱེད་སྟངས་ནི། དཔེ་སྡུར་ཁག་གི་ཕྱག་དཔེར་དེབ་གྲངས་གཅིག་ཡོད་ཚེ་སྡུར་མཆན་དུ་ཤོག་གྲངས་གཅིག་པུ་དང་།དེབ་གྲངས་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ཡོད་ཚེ་རིམ་བཞིན་ཀ་ཁ་ག་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་སྟེ་ལྷན་དུ་ཤོག་གྲངས་བཀོད་ཡོད།མ་དཔེའི་མཆན་འགྲེལ་ཀློག་པའི་སྐབས་གསལ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་།དོགས་པ་ཡོད་པ་དང་།ཚིག་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་ནོར་བར་

ཐག་ཆོད་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་དཔེ་སྡུར་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚད་ལ་དཔེ་སྡུར་བྱས་མེད།གང་ཡིན་ཞེ་ན།ཕྲན་གྱིས་དཔེ་སྡུར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་འགོ་ནས་མཇུག་བར་ནང་དོན་གྱི་གོ་བ་སྟེར་ཐུབ་པ་འདི་རང་ལས་མེད་པས་གོང་གསལ་རྣམས་ལ་དཔེ་སྡུར་བྱས་པ་འདི་གས་འཐུས་པར་བསམ། ཕྲན་གྱིས་དཔེ་སྡུར་བྱེད་སྐབས་ནོར་བ་ཐག་ཆོད་པའི་རིགས་

xlii

ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

གཞུང་ཡིག་ནས་ཕྱུང་བ་མ་གཏོགས་ཟུར་བལྟའི་པར་མའི་ནང་གི་ཚིག་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་མ་དཔེ་ནང་གི་ཚིག་དེ་རྣམས་གོ་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་དཔེ་བཞིན་རང་སོར་བཞག།རྩ་བ་ཁག་བཞི་དང་དཔེ་སྡུར་བྱས་པ་ནི།སྡེ་དགེ་པར་མ་གཞིར་བྱས་པའི་བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་ཀྱི་མདོ་རྩ་དཔེ་སྡུར་མའི་མཆན་ཡིག་གཞིར་བཟུང་ལས་རྩ་བ་གཞན་གསུམ་དང་མཚུངས་སྡུར་གྱིས་དཔེ་སྡུར་བྱས་མེད།དེ་འཕྲོས་གཞུང་ཚན་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ནས་འདུལ་ཊཱིཀ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་བར་འདུལ་འགྲེལ་བཅུ་གཅིག་རྣམས་དང་དངོས་སུ་མཚུངས་སྡུར་གྱིས་དཔེ་སྡུར་བྱས་པ་ཡིན།དཔེ་སྡུར་རྩ་བ་བཞི་མཐུན་ཚེ་<<རྩ་བཞི་>>དང་མཆན་འགྲེལ་བཞི་མཐུན་ཚེ་<<མཆན་བཞི་>>ཞེས་སྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད།མཆན་འགྲེལ་འདིའི་ནང་གཞུང་ཡིག་ཏུ།ཡིག་ཆེན་དང་ཡིག་ཆུང་གི་སྡུར་མཆན་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ནི།མཚམས་རྟགས་དང་མཆན་རྟགས་གཉིས་ཀའམ་མཆན་རྟགས་ཡིག་ཆེན་ཡིག་ཆུང་གང་གི་མཚམས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་སྡུར་མཆན་ཡིན།སྐབས་རེ་ཡིག་ཕྲེང་གཅིག་ཙམ་མཆན་འགྲེལ་ལྔ་པོ་ཕན་ཚུན་མཚམས་སུ་མི་མཐུན་པ་གཅིག་གཉིས་གསུམ་ཡོད་སྐབས་སྡུར་མཆན་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཆད་ལྷག་གི་རྟགས་བརྒྱབས་པ་མ་གཏོགས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་མེད།གཞན་རྣམས་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་སྡུར་མ་ཇི་བཞིན་དཔེར་བླངས་ཏེ་མཚོན་རྟགས་སོགས་སྤྱད་པ་ཡིན།

མཚོན་རྟགས་གསལ་བཤད།
༡ དཔེ་རྟགས་ (<<>>)ནི་སྡུར་མཆན་དུ་དཔེ་ཆའི་མཚན་བྱང་བསྡུ་སྐབས་སྤྱད་ཡོད།
༢ཨང་རྟགས་སྒོར་ཁྱིམ་མ་ (ABC་་་་་་་)ནི་གཞུང་ཡིག་དང་སྡུར་མཆན་ཕན་ཚུན་གཏུག་བྱེད་དུ་སྤྱད་ཡོད།
༣ལྷག་རྟགས་ (+) ནི་སྡུར་མཆན་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད་ཡོད་ལ།དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལྷག་པའམ་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན།
༤ ཆད་རྟགས་ (-) ནི་སྡུར་མཆན་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད་ཡོད་ལ།དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆད་

xliii

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་།
པའམ་མེད་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན།
༥མཚམས་རྟགས་ (:) ནི་གཞུང་ཡིག་གི་ནང་དུ་སྤྱད་ཡོད་པ་སྟེ།སྡུར་གཞི་དང་ཟུར་བལྟའི་པར་མའི་བར་ཕན་ཚུན་ཚེག་ཁྱིམ་གཉིས་ཡན་མི་འདྲ་བ་བྱུང་སྐབས་མི་འདྲ་བ་དེའི་སྔོན་དུ་མཚམས་རྟགས་དང་མཐར་སྡུར་མཆན་ཨང་རྟགས་སྤྱད་ཡོད་ཅིང་།ཚེག་ཁྱིམ་མི་འདྲ་བ་གཅིག་ལ་ནི་ཨང་རྟགས་སྤྱད་པ་ལས་མཚམས་རྟགས་སྤྱད་མེད།
༦སྡུད་རྟགས་ (་་་་་་་)སྡུར་མཆན་དུ་སྡུད་རྟགས་ཀྱིས་ཚེག་བར་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་ཡོད།
ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆན་འགྲེལ་ཀློག་ཚུལ་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་
ཏུ། མདོ་རྩའི་ཚིག་གི་ནང་ཚིག་ཕྲད་(རྫོགས་ཚིགབྱེད་སྒྲ།འབྲེལ་སྒྲ།རྒྱན་སྡུད།འབྱེད་སྡུད།དང་སྒྲ།)འདི་དག་མཆིས་ཚེ་སྐབས་རེ་ཚིག་ཕྲད་བཞག་སྟེ་ཡིག་ཆུང་དང་སྦྱར་ནས་ཀློག་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ།དཔེར་ན་ཤོག་གྲངས་༣༣ནང་།”སྲོག་ཆགས་དག་ཀུན་ཏུ་འཆགས་སོ།།པས་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་ཁྲུས་རས་ཉིས་རིམ་པར་ཁྲུས་མི་བྱའོ། །”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེས་ཕྲད་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་བསྒྲེས་ཀྱིས་ཀློག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
ཡང་མདོ་རྩའི་ཚིག་གི་ནང་ཚེག་བར་རམ་ཚེག་ཁྱིམ་གཉིས་བཞག་སྟེ་ཡིག་ཆུང་དང་སྦྱར་ནས་ཀློག་དགོས་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་ཡིག་ཏུ་རི་མོའི་ཐིག་གིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།དཔེར་ན།“ལྕགས་ཀྱིས་དོག་ལེ་ཡང་ངོ༌།།ནི་སླང་ངའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་སྟེ།”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི།མ་དཔེ་བཞིན་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞུ་སྒྲིག་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་དུ་བགྱིས།

༄༅།།འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྨད་ཆ་བཞུགས་སོ། །

༼དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ།༽
༼ཕམ་པའི་སྡེ་འཆད་པ།༽
འདི་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་འོག་ནས་ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་
བྱས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚིག་ཡན་ཆད་ནི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ།།སྔར་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཕམ་པ་བཞི་པོ་དག་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཕམ་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་བ་དག་གོ།འོན་ཀྱང་དགེ་སློང་རང་གིས་རང་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ།།༸གང་བྱས་ན་རེག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།ཕོའི་རེག་པའོ་ཞེས་གཞུང་འོག་ནས་འབྱུང་བས་

དགེ་སློང་མས་ཕོའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ།།གང་གིས་རེག་ཅེ་ན།དགེ་སློང་མ་རང་གི་མིག་གི་གནས་མན་ཆད་ནས་པུས་མོའི་ལྷ་ང་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་གྱིས་སྐྱེས་པ་ལ་རེག་ན་ཕམ་པར་

འགྱུར་བས་སོ།།ཅི་ཞིག་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་ན།རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ།།ཡུལ་གང་གིས་རེག་པ་ལ་ཞེ་ན།ཕོའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ།།བསམ་པ་གང་གིས་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་སེམས་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་དགེ་སློང་མས་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།ཕོའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་ན་
ཕམ་པར་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་རང་གི་མིག་ནས་པུས་མོའི་བར་ལས་ཡན་ལག་གཞན་དཔྲལ་བའམ་རྐང་

2

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
པའི་མཐེ་བོ་ལ་སོགས་གྱིས་སྐྱེས་པ་ལ་རེག་ན་ནི་སྦོམ་པོ་འོ།།དགེ་སློང་མས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འཁྲིག་པའི་
བསམ་པ་ལས་སེམས་གཞན་གྱིས་ཕོའི་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བ་ཉིད་
དོ།།གལ་ཏེ་དགེ་སློང་མས་སེམས་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པ་དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཕོའི་ཆགས་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེས་པ་འདི་བདག་ལ་ཆགས་སོ་སྙམ་དུ་དགེ་སློང་མ་དེས་ཤེས་པ་ན་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པའོ།།འདིར་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་ཆགས་སེམས་མེད་དམ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དགེ་སློང་མས་ཤེས་པ་མེད་ན་ནི་ན་སྨད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ན་སྨད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་འབྱུང་ངོ༌།།རེག་ཀྱང་བདག་གིར་མི་བྱེད་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་རྣམ་གཞག་འདིར་གཏོགས་པའི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།གཞན་ཡིན་ན་བྱིས་པ་ལ་ཡང་རེག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དེའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཡོད་དོ་<<ཊཱིཀ་>>དགེ་སློང་མ་རང་གི་བུ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རེག་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་ཆགས་པ་མེད་དོ།།རང་གི་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་དགེ་

སློང་མ་དགེ་བའམ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རེག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་ལ་རེག་པ་དང་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལུས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡུལ་ཕ་རོལ་པོ་དེ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པ་དང༌།དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཁྱིམ་པའི་རྣར་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཚིག་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཚིག་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་གོ་བར་ནུས་པ་སྟེ་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་ནི་ལྟུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།མཐུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་ནི་ན་སྨད་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་<<ཊཱིཀ་>>རེག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ། ། ། །
༈གང་བྱས་ན་ལུས་བཀན་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མས་ལུས་བཀན་པ་ལའོ།།ལུས་བཀན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉལ་བའོ་<<ཊཱིཀ་>>དགེ་སློང་མ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཞེ་ན།ཆགས་པར་གྱུར་

3

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པས་ལུས་བཀན་ནའོ་ཟླ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ལུས་བཀན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མའི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ལུས་བཀན་ན་ཕམ་

པར་འགྱུར་རོ།།འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་དེས་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་སྤྲད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ལ་ལྟུང་བ་འདིར་འགྱུར་བའོ།།ལུང་ལས་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་བགྲོད་དུ་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སུ་ལུས་བཀན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ།།དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གཞོག་སྟེགས་བྱེད་ན་སྦོམ་པོ་འོ།།གཞོག་སྟེགས་ནི་ཧ་ཅང་བརྟད་པར་མི་འཇུག་ཅིང་བཙུན་སྤུ་མ་ཉམས་པར་ཀུན་ཏུ་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་པས་གཞོག་སྟེགས་ནི་ཆགས་སེམས་ཆུང་ངུ་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ་དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱིས་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་པ་དང་ངག་གིས་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།ཆགས་

སེམས་འབྲིང་ལས་གྱུར་པ་འཕྱར་གཡེང་ངོ༌།།བྱེད་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།
འཕྱར་གཡེང་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟད་པར་འཇུག་ཅིང་ཧྲལ་བག་ཙམ་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་འཕྱར་གཡེང་ནི་ཆགས་སེམས་འབྲིང་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ་དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱིས་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་པ་དང་ངག་གིས་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།ཆགས་སེམས་ཆེན་པོ་ལས་གྱུར་པ་ཙབ་ཧྲལ་ལོ།།བྱེད་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བའོ།།ཙབ་ཧྲལ་ནི་བཙུན་སྤུ་ཉམས་ཤིང་འཁྲིག་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཞོལ་བ་ངོ་ཚ་མེད་པར་ཞུགས་ཤིང་ཟེ་ལངས་པར་གྱུར་ནས་མགོ་འདར་བ་དང་ཚིགས་འགུལ་བ་དང་ཚིག་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་པས་ཆགས་སེམས་ཆེན་པོ་ལས་གྱུར་པའི་

ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་པའོ།།སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཆེ་གེ་མོར་ཤོག་ཅེས་དེ་ལས་དུས་མལ་ཚིག་གིས་མནོས་ན་ཡང་ངོ༌།།སྦོམ་པོ་འོ།།བརྡའོ།།བྱེད་པ་མནོས་ན་སྦོམ་པོ།བརྡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཚོད་ཀྱི་བརྡ་སྟེ་ཁོ་བོ་སྔ་དྲོ་སྟ་གོན་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཚོད་ཀྱི་བརྡ་དུས་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་མོ་ཡང་སྟ་གོན་བྱེད་

4

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དོ་ཞེས་ཚིག་གིས་མནོས་ན་སྦོམ་པོ་འོ།།མཚན་མའོ།།བྱེད་པ་མནོས་ན་སྦོམ་པོ།མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྟེ་ཁོ་བོ་གོས་འདི་ལྟ་བུ་གྱོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ན་སྟ་གོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

མཚན་མ་བྱེད་པ་མནོས་ན་སྦོམ་པོ་འོ།།སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་དགེ་སློང་མའི་གན་དུ་ཚུར་ལ་འོང་བ་དང༌།སྐྱེས་པ་དེ་དུས་མལ་བཏབ་པའི་གནས་སུ་ཕར་ལ་འགྲོ་བའི་འཇུག་པ་དགེ་སློང་མས་བདག་གིར་བྱེད་ན་སྦོམ་པོ་འོ།།སྐྱེས་པ་ཕས་འོངས་པ་དང་གུད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་འདོད་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མས་བྱ་ར་བྱེད་ཅིང་བལྟ་ཞིང་རྟགས་ནའང་སྦོམ་པོ་འོ།།ལུས་བཀན་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ། ། ། །༈དགེ་སློང་མས་གང་བྱས་ན་འཆབ་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བརྒྱད་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བར་ངེས་པར་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་དུ་འཆབ་པ་ལའོ།།སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་སོ་ཊཱིཀ་ལས་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་ན་སྨད་དོ་ཞེས་པས་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོ་འོ།།འཆབ་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ། ། ། །
༈དགེ་སློང་མས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་བཟློག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།དགེ་སློང་གྲེ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་དེ་དགེ་
སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཟོད་པ་གསོལ་བར་ངེས་པ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་མས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་
དེ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལས་བཟོད་གསོལ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་དགེ་སློང་མས་བཟློག་པ་ཉིད་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་བ་བྱས་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དགེ་སློང་མ་དེ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ།།དཔེར་ན་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་བརྟུལ་ཏེ་རྩོལ་བ་མི་གཏོང་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་སྟེ་བཟློག་པའི་ཕམ་པ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཤིང་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྦོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་

5

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཡང་དབྱེན་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ་ཞེས་པའོ།།དགེ་སློང་མའི་བཟློག་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ།།དགེ་སློང་མའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼ལྷག་མའི་སྡེ་འཆད་པ།༽
༈དགེ་སློང་མས་སྨྱན་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའོ།།སྔར་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་སྨྱན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགེ་སློང་མའི་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུང༌།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་ལ་ཁྱེད་ཉིད་བབས་ཏེ་ཁྱིམ་པ་མོ་བྱས་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་ཁྱིམ་པ་མོ་ཉིད་ཀྱི་བསྔགས་པ་

བརྗོད་ན་སྦོམ་པོ་འོ།།དགེ་སློང་མ་དག་ལ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་བུད་མེད་གཞན་སྨད་འཚོང་མ་ཉིད་དུ་རང་གི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དག་<<ཊཱིཀ་ >>གི་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་བྲན་མོ་ཟོང་གི་ཆེད་ཉིད་དུ་སྨད་གླར་གཏོང་ངམ་ཡུལ་གཞན་དུ་གཏོང་ཤ་མི་གསུང་བ་ནི་གཞན་སྨད་འཚོང་མ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལས་ལུང་གི་གླེང་གཞི་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་དོན་འདྲ་བས་འདི་ཡང་
སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།མདོ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་པ་སྐབས་འདིར་བསྡུས་ཏེ་ཊཱིཀ་ལས་སྨྱན་བྱེད་པ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ།།སྨྱན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་གཞི་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའོ།།དགེ་སློང་མས་བག་ཙམ་མོ།།གྱིས་སྐུར་བ་འདེབས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་དགེ་སློང་གི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དག་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་<<ཊཱིཀ་>>དགེ་སློང་གིས་ཆོས་གོས་འཕྲོག་པ་དང་དགེ་སློང་གིས་སྐྱོན་ནས་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ཕོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྐབས་འདིར་མོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཉིད་དོ།།འདི་ནི་མཚན་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིར་བསྟན་ནོ།།ཁྲུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་སོགས་

6

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པ་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ་མོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་སྐབས་འདིར་ཕོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཉིད་དོ།།འདི་ནི་མཚན་མི་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིར་བསྟན་པའོ།།གཞི་མེད་པ་དང༌།བག་ཙམ་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གཉིས་སོ། ། ། །
༈དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་དང་འཁྲིག་པ་དང་འབྲེལ་པའི་གླ་ཅི་ཡང་རུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་
ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།བདག་གིར་བྱེད་པ་ནི་ལེན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སོ།།དགེ་སློང་མ་ཇི་ལྟ་བུས་བདག་གིར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་པར་གྱུར་པས་སོ།།བདག་གིར་བྱེད་ནའོ་༸ཡུལ་གང་ལས་བདག་གིར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེ་ན།སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་སོ།།དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦོམ་པོ་འོ།།སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པ་ལས་དགེ་སློང་མ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་ཅི་ཡང་རུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་<<ཊཱིཀ་ >>ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།དགེ་སློང་མ་མ་ཆགས་པས་སྐྱེས་པ་མ་ཆགས་པ་ལས་ནི་ཉེས་བྱས་ཞེས་ལུང་མ་རྣམ་ལས་སོ།།ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་ལ་འདི་སྐད་སྨྲས་ཏེ་དགེ་སློང་མ་རང་ཉིད་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་འདོད་ཆགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་བྱའི་དགྲ་བཅོམ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་

ཉིད་ལ་ནི་མི་བྱའོ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་འཁྲིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གླ་ཅི་ཡང་རུང་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཞེས་དགེ་སློང་མ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། ། ༈ ཅི་ཡང་རུང་བ་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འདིའི་འོག་མ་མཚན་འབྲལ་ཉིན་འབྲལ་ལམ་
འཇུག་ཆུ་རྒལ་དང༌བཞི་པོ་དག་ལ་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་དགེ་སློང་མ་གཞན་མེད་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་དགེ་སློབ་མའང་མེད་ཅིང་དགེ་ཚུལ་མའང་མེད་པར་རང་རང་གིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་དེས་མཐར་ཐུག་ན་རང་རང་གི་དགེ་

7

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ།།འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ལ་ཁྲིམས་གྲོགས་དགེ་སློབ་མ་ཉིད་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་དགེ་སློང་མའི་སུམ་ཆ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་སུམ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་ཁྲིམས་གྲོགས་དགེ་སློབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགེ་སློང་མས་མཚན་མོ་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་བཞི་པོ་བྱས་ན་ཡང་ལྷག་མ་དང་སྦོམ་པོར་མི་འགྱུར་གྱི་མཐར་ཐུག་ལ་ཉེས་བྱས་དང་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོར་འགྱུར་རོ།།འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ལ་ཁྲིམས་གྲོགས་

དགེ་ཚུལ་མ་ནི་ཁྲིམས་གྲོགས་དགེ་སློང་མའི་སུམ་ཆའོ།།སྒྲུབ་ཅིང་སུམ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་ཁྲིམས་གྲོགས་དགེ་ཚུལ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགེ་སློང་མས་མཚན་མོ་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་བཞི་པོ་བྱས་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་གྱི་མཐར་ཐུག་སྦོམ་པོ་དང་སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཚན་མོ་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་བྱེད་པ་ན་བདག་ཉིད་ཁྲིམས་ཟླ་དང་

འབྲལ་བར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁྲིམས་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།མཚན་མོ་འབྲལ་བ་དང་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་དང་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆུ་རྒལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་དམ་སྲོག་དང་

ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་བྱུང་བའི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ༌།།ཁྲིམས་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཉེས་པ་
མེད་དོ།།མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་དུས་དང་འབྲེལ་བ་མཚན་མོ་འབྲལ་བ་དང་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་མཐའ་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་ཉིན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་རང་རང་གི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ།།དེས་ན་མཚན་མོ་འབྲལ་བ་ལ་ནི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་མདུན་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ལ་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་ལ་ནི་ཉིན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་མདུན་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།མཚན་

མོའི་མཐའ་ནི་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།ཉིན་མོའི་མཐའ་ནི་གང་ཞེ་ན།ཉི་མ་ནུབ་པའི་མཐའ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འོད་དམར་པོ་ནུབ་ཀའི་མཐའ་ནི་ཉིན་མོའི་མཐའ་ཡིན་ནོ།།འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ལ་ནི་དགེ་སློང་མ་མེད་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁྲིམས་ཟླ་དགེ་སློང་མ་གཞན་མེད་པར་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མཚན་མོ་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དབྱར་ཁང་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ཁྲིམས་ཟླ་དགེ་སློང་མ་གཞན་རྣམས་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་
པ་དེར་དགེ་སློང་མ་རང་གཅིག་པུ་གནས་ཏེ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།ཁྲིམས་ཟླ་དགེ་སློང་མ་གཞན་

8

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
མེད་ཀྱང་དགེ་སློབ་མའམ་དགེ་ཚུལ་མ་ཡོད་ན་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བས་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་རབ་

བྱུང་མོ་གཞན་མེད་པར་རོ།།མཚན་མོ་འབྲལ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈འོག་མ་བཞི་པོ་ལ་ནི་དགེ་སློང་མ་མེད་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁྲིམས་ཟླ་དགེ་སློང་མ་གཞན་མེད་
པར་ཉིན་མོ་འོ།།དབྱར་ཁང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་ནའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་ཁྲིམས་ཟླ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མོ་གཞན་མེད་པར་ཉིན་མོ་དབྱར་ཁང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་ན་ཉིན་མོའི་མཐའ་ལས་འདས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།དགེ་སློང་མ་

གཅིག་པུ་ཉིན་མོ་འགྲོ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་ཉེ་དུའི་ཁྱིམ་དུ་
ཟན་གྱི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།ལོ་ཉེས་བྱུང་བའི་ཚེ་དེའི་ཚེ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་
མས་ཀྱང་གཅིག་པུར་འགྲོར་རུང་ངམ་ཞེ་ན།ཉེ་དུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དེའི་གནང་བ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ་ན་འགྲོ་བར་བྱའོ།།ལོ་ཉེས་བྱུང་བའི་ཚེ་ཉེ་དུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་གནང་བ་དེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ལ་ནི་དགེ་སློང་མ་མེད་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁྲིམས་ཟླ་དགེ་སློང་མ་གཞན་
མེད་པར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རྒྱང་གྲགས་རེ་རེའི་མཐར་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་རེ་རེའོ།།རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་ནི་སྦོམ་པོ་རེ་རེར་འགྱུར་རོ།།གཅིག་པུ་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། ། ༈ འོག་མ་བཞི་པོ་དག་ལ་ནི་དགེ་སློང་མ་མེད་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁྲིམས་ཟླ་དགེ་སློང་མ་གཞན་
མེད་པར་དགེ་སློང་མས་ལག་རྐྱལ་ལས་གཞན་གྲུ་ལ་སོགས་པས་ཆུ་ཀླུང་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་རྒལ་བ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།ཕ་རོལ་ཏུ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ལག་རྐྱལ་དག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ནའོ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་མ་ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱུན་ཕྱོགས་སམ་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ན་ཡང་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ཏེ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་བཞོན་པས་རྒྱུན་ཕྱོགས་སམ་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ན་གྲུ་ཚུགས་ཙམ་ལས་འདས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་<<ཊཱིཀ་>>རོ།།དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལག་

9

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རྐྱལ་དག་གིས་ཆུ་ཀླུང་རྒལ་བ་ལ་ནི་དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའོ།།དགེ་
སློང་མ་གཅིག་པུ་ལག་རྐྱལ་དག་གིས་ཆུ་ཀླུང་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོ་འོ།།ལུང་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས།རྩང་ལག་དང་ཆུ་ཕྲན་རྒལ་བར་བྱེད་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཡུར་ཆུ་རྒལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུར་ཕྲན་མཆོངས་པས་རྒལ་བར་ནུས་པ་སྟེ་དགེ་སློང་མ་གཅིག་

པུས་ཡུར་ཕྲན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།གཅིག་པུ་ཆུ་རྒལ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་
མའོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་བུད་མེད་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།བུད་མེད་གང་རབ་ཏུ་འབྱིན་ན་
ཞེ་ན།ལུང་ལས་བུད་མེད་དེ་གསད་པའི་ཕྱིར་དམག་མི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིད་མཐུན་པས་བུད་མེད་དེའི་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ཁྱིམ་ཐབས་ཀྱིས་1

སྤངས་པ་ཕ་མས་ཡོངས་སུ་བཏང་བའོ་ཞེས་ལུང་ལས་

བྱུང་༸བུད་མེད་བསད་པར་རྒྱལ་པོས་རྗེས་སུ་གནང་བའོ།།ཚོགས་པ་ཡིད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།བུད་མེད་དེ་གསད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཚོགས་པ་ཡིད་མཐུན་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་རྒྱལ་པོས་རྗེས་སུ་གནང་བའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་རབ་ཏུ་འབྱིན་ན་

ཞེ་ན།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་སོ།།འདིར་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དགེ་སློང་མ་གཞན་ལ་ནི་ཉེས་
བྱས་<<ཊཱིཀ་>>སོ།།མཁན་མོའི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུས་ཞེ་ན།བུད་མེད་དེ་གསད་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ཡིད་མཐུན་

པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་མཁན་མོ་དེས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ཡིད་གཉིས་སམ་ངེས་པའི་འདུ་

ཤེས་ཀྱིས་ཊཱིཀ་ལས་འདུ་ཤེས་གཙོའོ་ཞེས་སོ།།རབ་ཏུ་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ ནོར་བདག་ཤི་བ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད་མ་ལུས་པའི་ནོར་དགེ་སློང་མ་རང་གིས་ལེན་པ་ལ་དགེ་
འདུན་ལྷག་མའོ།།དེད་པའི་ཚེ་དུས་ཁོ་ན་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི་ཐོབ་པའི་དུས་འབབ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་

1 ཀྱིས།<<མཆན་བཞི་>> ཀྱི།<<མ་>>

10

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དོ།།རིགས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལ་སྦོམ་པོ་འོ་གཞན་ལེན་དུ་བཅུག་ན་ཡང་སྦོམ་<<ཊཱིཀ་>>པོ་འོ།།དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཤི་བའི་ནོར་ལེན་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་
ན།གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་དབང་བ་དེ་ཚེགས་ཆུང་ངུས་ན་ལྟུང་བ་མེད་པའོ།།གལ་ཏེ་ཚེགས་དང་བཅས་ཏེ་རང་གི་དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ལེན་ན་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་<<ཊཱིཀ་>>མའོ།།ཤི་བའི་ནོར་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་ཀྱིས་ཆད་པ་བཅད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་དུ་
མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུའམ་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་ཆད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་མ་རྣམས་མ་ཚོགས་པར་ཐུག་ཐུབ་ཏུ་<<ཊཱིཀ་>>བཟོད་པ་གསོལ་ཏུ་འཇུག་པ་ཅིང་དེ་ལས་བཟོད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།བཟོད་པ་གསོལ་དུ་འཇུག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སངས་རྒྱས་གཏོང་ངོ་ཞེས་ཆོས་གཏོང་ངོ་དགེ་འདུན་གཏོང་ངོ་ཤཱཀྱའི་
བུའི་དགེ་སྦྱོང་འདི་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང༌དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་<<ལུང་>>ཚངས་པར་སྤྱད་པ་
ཉིད་སྤྱོད་དོ།།ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་ལ་ཞུགས་པ་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ།།ཇི་ལྟར་མི་གཏོང་ཞེ་ན།དཔེར་ན་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་རོ་དགེ་སློང་མ་
དཀོན་མཆོག་གཏོང་བ་ལ་ཡང་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྦོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དབྱེན་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ་ཞེས་པའོ།།སྤོང་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འདིའི་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་ངོ༌།།དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་ནའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་

མ་བཞིན་ནོ།།སྤོང་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །

11

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

༈ དགེ་སློང་མ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཟློག་པ་ན་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་འདི་ནི་དགེ་སློང་མ་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགྲོ་འོ་ཞེ་སྡང་གིས་འགྲོ་འོ་གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་འོ་འཇིགས་པས་འགྲོ་

སྟེ།འདི་ལྟར་དགེ་སློང་མ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བཟློག་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་མ་བཟློག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌།འདུན་པ་ལ་སོགས་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཉིད་དུ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལའོ།།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་ཡང་མི་གཏོང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་

རོ།།དོན་གང་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བ་ལ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འཐབ་ཀྲོལ་ནི་ཚིག་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བ་དང་ཕྱིར་སྨྲ་བ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དང༌།འཇམ་རྩུབ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚིག་གིས་ཅོ་འདྲི་བའོ།།རྩོད་པ་འཁོན་དུ་འཛིན་ཅིང་གནས་པའོ།།དང་།འགྱེད་པ་ནི་ཤགས་འགྱེད་པའོ་བཟློག་པ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་དང་བུད་མེད་བསྟེན་པ་དང་བུད་མེད་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་ཁྱོད་འཐབ་ཀྲོལ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དགེ་འདུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཟློག་པ་ལའོ།།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་སྡེ་ཞིང་གནས་རྩེ་ཞིང་གནས་པ་ལའོ།།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་ཡང་མི་གཏོང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ།།སུ་དང་སྡེ་

ཞིང་གནས་པ་ལ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་གཞན་དང་ངོ༌།།ལྷན་ཅིག་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།དགེ་སློང་མ་དང་ཞེས་གླེང་གཞིའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི་ཁྱིམ་པ་མོ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་མོ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀས་བཤད་པ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་མདོ་རྩ་བའི་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་ཚིག་དང་དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་

ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་ལ་ཞེ་ན།གཞོག་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་

12

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མཐོ་འཚམ་པ་དང༌།འཕྱར་གཡེང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྩེ་བ་དགེ་སློང་མས་བུད་མེད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྩེ་བའོ།།དང་།རྩབ་ཧྲལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཅ་ཅོ་འདོན་པ་དག་གིས་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་
སོ།།བུད་མེད་དང་བསྟེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་དག་ལ་ཁྱེད་གཉིས་སྡེ་ཞིང་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དགེ་སློང་མ་
བུད་མེད་དང་སྡེ་ཞིང་གནས་པ་སྟེ་རྩེ་ཞིང་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལའོ།།དགེ་འདུན་མས་བཞམ་སྟེ་བསྒོ་བ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་ཡང་མི་གཏོང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ།།བུད་མེད་དང་བསྟེན་དུ་འཇུག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ། །
༈ རྟེན་དགེ་སློང་མས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཡུལ་དགེ་སློང་མའི་སྐབས་ལས་སོ།།བཞི་པོ་དེ་དག་རང་རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང་དགེ་སློང་མ་ཁྱིམ་སུན་ཕྱུང་བ་དེས་རང་སྐྲོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་དགེ་སློང་མ་དག་ལ་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ་དེ་དག་ལ་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དགེ་སློང་མ་ལ་དགེ་

འདུན་ལྷག་མ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པའོ།།དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་འཆད་པ།༽
༈ བསྡོམས།འཆང་བ་འབྲལ་བ་འཇོག་པ་དང་།།ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་བཅུ་ཚན་
དང་པོ་ཐུན་མོང་པའོ།།སྤང་ལྟུང་བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་ཕ་མའི་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ།།བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།གཞན་ཡང་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དགུ་ནི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ་དགུ་པོ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན།གསེར་དངུལ་ལ་རེག་པ་དང༌།མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་།ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་དང༌།ལྷུང་བཟེད་འཚོལ་

13

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བ་དང༌།འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་དང༌།འཐག་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌།འཕྲོག་པ་དང༌།བསྔོས་པ་ལས་བསྒྱུར་བ་དང༌།གསོག་འཇོག་ལས་གྱུར་པའོ།།དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ།། ༈ད་ནི་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་གོས་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་ཆོས་གོས་འཁྲུ་འཚེད་འཆག་པ་གསུམ་ནི་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་འཁྲུ་འཚེད་འཆག་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པའོ།།དགེ་སློང་གིས་ནི་རང་གི་ཆོས་གོས་དགེ་སློང་མ་ལ་འཁྲུ་འཚེད་འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་དེ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།།དགེ་སློང་དེ་ལས་དགེ་སློང་མས་གོས་ལེན་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པའོ།།དགེ་སློང་གིས་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་ལེན་ན་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་དེ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།།དགེ་སློང་མ་
ལ་བྱིན་པ་དེ་དགེ་སློང་མས་འཕྲོག་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པའོ།།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་བྱིན་པ་འཕྲོག་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་དེ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།།ལུང་ལས།སྦོམ་དགའ་མོས་ལྷ་རྟེན་ཐོགས་

ཏེ་ཁྱེའུ་དང་བུ་མོ་དག་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་ལས་ལྷ་བོན་མོ་འཕྱ་བར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་དགེ་སློང་མས་ལྷ་རྟེན་བཅང་བར་མི་བྱའོ།།ལྷ་རྟེན་ནི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱའི་ཕྱིར་སྣོད་ཟ་མ་ཏོག་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་ས་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བཀང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ལྷའི་གཟུགས་བརྙན་མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་དང་དྲིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷ་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་

སོ།།འཆང་བའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་ལྟུང་བཅུ་དགུ་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་བའོ། །
༈ ད་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགེ་སློང་མ་ཁོ་ནའི་སྤང་ལྟུང་བཅུ་བཞི་འཆད་དོ་དགེ་སློང་མས་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་ལྷག་པ་སྟེ་རང་གི་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་འཆང་བ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ།།དགེ་སློང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འདས་པར་

14

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འཆང་ན་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་དོ།།ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བའོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ལྔ་པོ་དག་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་ཏུ་རུང་བ་ཆོས་གོས་རྙེད་ན་ནམ་རྙེད་པའི་ཉི་མ་དང་པོ་ལའམ་ཆོས་གོས་སྔར་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཟིན་པ་དེ་ཡང་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ལའོ།།ཉི་མ་དང་པོ་ལ་བྱིན་
གྱིས་མ་བརླབས་ན་ཞག་གཅིག་གི་ནུབ་མོ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ན་ཞག་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།བྱིན་
གྱིས་མི་རློབ་པའི་སྤང་བའོ། །
༈ དབྱར་སྔ་མ་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཉའི་ཉིན་མོའི་མདུན་
རོལ་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པ་ལའོ།།འི་དགེ་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་རེ་རེར་
འགྱུར་རོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་ཆོམ་རྐུན་པས་བཅོམ་པའི་དོན་ཉིད་དུ་དུས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པའི་སྤང་བའོ། །
༈ སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བའི་དུས་སུ་མི་འབྱིན་པ་ལའོ།།སྟེ་དབྱུང་བའི་དུས་ངེས་པ་ནི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་
ཉ་ཡིན་པས་དུས་དེར་དགེ་འདུན་མ་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པ་ལ་ཚོགས་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་

སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།སྲ་བརྐྱང་མི་འབྱིན་པའི་སྤང་བའོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དབྱིག་ནི་དངུལ་ལོ་<<ལྷ་>>དང་།གསེར་དེ་དག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་
ཅད་མཚོན་པའི་དོན་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།སློང་བ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པའོ།།རིན་པོ་ཆེ་སློང་བའི་སྤང་བའོ། །
༈ ཟས་ལས་གཞན་གླེགས་བམ་བྲི་བ་ལ་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་རྙེད་པའི་གོས་དེ་ཟས་སུ་
བསྒྱུར་བ་བྱས་ཏེ།བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཟའ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཇོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བའོ།།གོས་ཟ་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྤང་བའོ། །

15

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

༈ གོས་དང་མལ་ཆ་དང་སྟན་དང་དབྱར་ཁང་གི་ཆེད་དུ་ཡང་ངོ་། །རྙེད་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་
ཟས་སུ་བྱས་ཏེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཇོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་འདི་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ།།དེ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཅི་ཞིག་རྙེད་པ་ལ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས་ཡོད་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་རྙེད་པ་དེ་ཟས་སུ་བྱས་ཏེ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཇོག་པ་ལའོ།།གོས་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་ཤ་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །གོས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཟ་བ་སྟེ་གོས་རྒྱུ་ཟ་བ་དང་མལ་ཆའི་རྒྱུ་ཟ་བ་དང་དབྱར་ཁང་གི་རྒྱུ་ཟ་བ་དང་གསུམ་ལས་གྱུར་པའི་སྤང་བའོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་བཞི་ཡན་ཆད་གྲངས་ཚང་བ་ཁ་ཅིག་གི་ཕྱིར་

ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་སྦྱིན་བདག་ལ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ།།དགེ་སློང་གི་ཕྱིར་དང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ནས་རང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་<<ཊཱིཀ་>>སོ།།སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བསྔོས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པ་ནི་བདག་གིར་བྱེད་པའི་སྤང་བའོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཆད་པ་མེད་པར་དགེ་འདུན་མ་སྤྱིའི་ཕྱིར་

ཡང་ངོ་། །སྦྱོར་དུ་བཅུག་ནས་རང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལའོ།།ཞེས་སྔར་མར་སྦྱར་ཏེ་བསྒྱུར་ཞིང་འཇོག་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་འདུན་ལ་བསྔོས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་བྱིན་གྱིས་རློབ་བདག་གིར་
བྱེད་པའི་སྤང་བའོ། །
༈ སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པའི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་ཚིག་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་འཁྲིག་

པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ལ་རྫས་ཀྱི་ཐུམ་བུ་བཅིང་དུ་བཅུག་ཅིང་བཅིངས་པ་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འདིར་ཐུམ་བུ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ནང་གི་སྙིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དཔེ་ཡིན་ནོ།།བཅིངས་པ་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བའོ། །

16

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༈ ལྗིད་ཀྱིས་ལྕི་བ་སྲང་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་སྲང་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ནས་གྲངས་མེད་ཀྱི་བར་
དང༌།རིན་གྱིས་ལྕི་བ་ཀར་ཤ་པ་ཎ་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡན་ཆད་པ་རི་བའི་གོས་དགེ་སློང་མས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལའོ།།ཡང་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ན་གྱོན་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་གྱོན་པའི་རྩ་བ་གཅད་པའི་ཕྱིར་བདག་གིར་བྱེད་པ་ཡང་དགག་པར་མཛད་དོ།།གོས་ལྕི་བ་བསྟེན་པའི་སྤང་བའོ། ། ༈ མ་རྣམ་ལས་ཀར་ཤ་པ་ཎ་ཉི་ཤུ་རི་ཞིང་ལྗིད་སྲང་ལྔ་པའི་ནས་སྲང་བཞི་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་
ལྗིད་སྲང་གང་བའམ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་གོས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་གོས་དགེ་སློང་མས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་བའོ།།འདིར་གོས་ཡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྗིད་ཀྱིས་ཡང་བ་ཉི་ཚེ་ལ་བྱ་སྟེ་འདིར་རིན་ཐང་གིས་ཡང་བར་ནི་མི་སྦྱར་ཏེ་ཀར་ཤ་པ་ཎ་ཉི་ཤུ་མི་རི་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།གོས་ཡང་བ་བསྟེན་པའི་སྤང་བའོ།།སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་རྣམས་རྫོགས་སོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་གི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་དགུ་བཅུ་པོ་ལས་བཅོ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་བདུན་ཅུ་རྩ་
གཉིས་སོ།།དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་དུ་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།དགེ་སློང་གི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་

ཞེ་ན།མ་བསྐོས་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང༌། སྐྲོད་པ་དང༌།ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང༌།ཟས་བསོད་པ་སློང་བ་དང༌།ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པ་དང༌།ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་ན་འགྲེང་བ་དང༌།སྔར་བྱིན་ནས་ཕྱིར་མ་བླངས་པ་གདེང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང༌།ལོ་
ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌།དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལས་
གྱུར་པ་ནི་དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བཅས་པ་ལ་མ་གཏོགས་སོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བསྡུས་པའི་མདོ་ལྔ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པ་ནི།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མོ་ལ་སྦྱིན་པའི་
ཕྱིར་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བ་སྟེ།སྦྱིན་དགོས་པའི་རྐྱེན་བྱུང་ནའོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་

17

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ལས།ཚོང་དཔོན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གིས་སྔོན་ཆུང་མར་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་མ་དེ་མུ་གེའི་དུས་ནས་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་དགེ་སློང་གིས་བསོད་སྙོམས་འབྱོར་ན་དགེ་སློང་དེས་མུ་གེའི་དུས་ན་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱེད་སྦྱིན་ནོ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་བྱེད་ཅིག།ཅེས་གསུངས་སོ།།བསོད་སྙོམས་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་དུ་རུང་ངོ་དེ་ཡང་སྔོན་རང་གི་ཆུང་མར་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་མ་ཉིད་ལ་ཡང་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་ངོ༌།།ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་མ་དང་སྲིང་མོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།དགེ་སློང་མ་དེས་དགེ་སློང་དེ་ལ་ཟང་ཟིང་བླང་དུ་རུང་ངོ་། །མ་མེད་པར་མཚན་མོ་ཉལ་བར་མི་ནུས་པའི་བུ་ཆུང་ངུ་དང་དེའི་མར་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་མ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ནི་རུང་བའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དེ་དགེ་སློང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་ངམ་ཞེ་ན།བུ་ཆུང་ངུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལའོ།།མ་གཏོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་མར་སྦྱར་ཏེ་གནང་བ་མ་ཐོབ་ན་ནི་དགེ་སློང་མས་རང་གི་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་

གནང་བ་དེ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་ནམ་རང་གི་བུ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁང་པ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་མི་རུང་སྟེ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་བཅས་པ་བཞིན་སློབས་ཤིག་ཅེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།།གང་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པས་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གནས་སྐབས་གང་ལ་ཞེ་ན།མཁན་མོ་རང་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ།།གང་གིས་ཞེ་ན།མཁན་མོ་བདག་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་སོ།།ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པས་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ འཁོར་གཅིག་གམ་གཉིས་དང་འཁོར་གསུམ་ཡན་ཆད་མང་པོ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་གནང་བ་དགེ་སློང་མ་ལ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།ཅི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ནམ་ཞེ་ན།འཁོར་དེ་ཉེ་བར་འཇོག་ནུས་པ་ནད་གཡོག་དང་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ལ་

18

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སོགས་པ་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའོ།།ལྔ་ཚན་ཉི་ཤུ་གཅིག་སྔར་བསྟན་པ་ལས་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་གནང་བ་དེ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།དེ་ཉེ་བར་འཇོག་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་དེ་སྦྱིན་ནམ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ།།འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་ནུས་པ་དང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ལས་གཞན་འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་མི་ནུས་པ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པའི་དགེ་སློང་མ་གཞན་གྱིས་གནང་བ་དེ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ།།ཞར་ལ་བྱུང་བ་རྫོགས་སོ།།གང་ལ་འཁོར་ཉེ་བར་
འཇོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་གང་གིས་སྔར་འཁོར་ཉེ་བར་བཞག་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་རོ།།ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་མ་དེས་འཁོར་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ཉེ་བར་འཇོག་ནའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་དགེ་སློབ་མར་བྱེད་པ་དང་

གནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་བཞི་པོ་དག་གོ།འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ལས་ཅིག་ཤོས་ནི་འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་
དགེ་སློང་མ་དེས་འཁོར་གསུམ་ཡན་ཆད་མང་པོ་ཉེ་བར་འཇོག་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ།།འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ བུད་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་<<ཊཱི་>>བ་བག་མར་བཏང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཉིད་ཀྱི་
མདུན་རོལ་ཏུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བྱེད་པ་ལའོ།།མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ བུད་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལས་གཞན་ཁྱིམ་སོ་མ་བཟུང་བ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུའོ།།འི་མདུན་རོལ་ཏུ་
བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་མ་བྱིན་པ་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་དང་ཁྱིམ་སོ་མ་བཟུང་བ་གཉིས་

19

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་

སོ།།ཚིགས་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་སོ། །
༈ དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་བྱིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་དེ་ལ་ལོ་གཉིས་སུ་མ་སྤྱད་པ་ཉིད་དོ།།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།བསླབ་པ་ལ་མ་བསླབས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ༈ ལོ་གཉིས་སུ་དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པ་ལ་སྤྱད་ཟིན་པ་ཉིད་མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་
པར་མི་བྱེད་པ་ལའོ།།མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།བསླབ་པ་ལ་བསླབས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ གལ་ཏེ་ཁོ་མོ་ལ་ཁྱོད་བསྙེན་པར་རྫོགས་བྱེད་པའི་བརྔན་པ་གོས་ནི་དཔེ་སྟེ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
ནས་ཐ་མ་རྐང་པ་མཉེ་བ་ཡན་ཆད་བྱིན་པ་ལྟ་ན་གོས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་བསྙེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སུ་ལ་ཞེ་ན།བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་ལེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།སྡོམ་པ་གཞན་བླང་བའི་ཕྱིར་ཁོ་མོ་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ན་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའམ་ཀླག་ཏུ་གཞུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟེར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་

སོ།།ཆོས་འཚོང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་མོས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་མི་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་བར་
འགྱུར་བའི་ཚིག་ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་བསྟན་པས་ཁྱིམ་རྒྱས་པར་བྱ་བ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ལ་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་
རྣམས་སྤོང་དུ་བཅུག་ནས་རབ་ཏུ་མི་འབྱིན་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གཞན་དུ་འདྲིད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་<<ཊཱི་>>སོ།།འདྲིད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །

20

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༈ མཁན་མོ་གང་ཞིག་གིས་ལོ་གང་ལ་གཞན་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བའི་ལོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱིས་དེ་ལོ་ལ་ཡང་
གཞན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ལོ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ <<རང་ཊཱི་དང་ཊཱིཀའོ>>།།འཁོར་མང་པོ་གསོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ བུད་མེད་བདག་པོས་མ་གནང་བ་སྟེ་ཆུང་མ་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་ཁྱིམ་ཐབས་ཀྱིས་མ་གནང་བ་
ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལའོ།།མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།མ་གནང་བ་སྡུད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁྲུལ་མོར་སྤྱོད་པའི་འཁྲུལ་པ་མོ་སྨད་འཚོང་
མའོ།།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།སྦྲུམ་མའོ།།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་
བའོ།།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།ཙབ་ཀྲོལ་ཅན་ནོ།།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ་ཙབ་ཀྲོལ་ཅན་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཀྱི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྦྲུམ་མ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་པས་འཁྲུལ་པ་མོ་དང་མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བ་བསྙེན་

རྫོགས་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།སྐྱོན་ཅན་སྡུད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཞིའོ། །
༈ མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དག་ལ་མ་
རྣམ་ལས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དང་ལུང་དབོག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཕན་མི་འདོགས་པ་ལའོ།།མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བྱས་པ་དག་ལ་བདག་པོ་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་བར་ཆད་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ན་བར་ཆད་ཀྱི་གནས་

21

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དེ་ལས་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སུ་མི་འདྲེན་འཇིགས་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ལའོ།།མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དག་ལ་དགེ་སློང་མའི་བསླབ་པའི་ཁྲིམས་རྣམས་ལ་མི་སློབ་པ་ལའོ།།མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།མཁན་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་སློབ་མ་ནད་པ་དག་ལ་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་པ་ལའོ།།མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ནད་གཡོག་མི་བྱེད་ན་མཁན་མོ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཀྱི་གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་མ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་ནི་ཉེ་གནས་ཀྱི་སློབ་བུ་དང་བཅས་པ་གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་མས་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཉེ་གནས་ན་བའི་ནད་གཡོག་མི་བྱེད་ན་

གནས་སྦྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་ངོ༌།།ཡལ་བར་འདོར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཞིའོ། །
༈ དགེ་སློང་མ་རང་གིས་རང་གི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་མའི་ནང་དུ་སོར་གཉིས་
ལས་འདས་པར་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཛུད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་
དོ།།རང་གིས་ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་འཛུད་པ་ལ་བྱའི་གཞན་འཛུད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་དུ་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་སྨོས་པ་ནི་རྫས་འཇམ་པོ་ཧ་ཅང་མི་ཕྲ་བ་གཞན་དག་གི་དཔེ་ཡིན་ནོ།།མི་འཇམ་པ་དང་ཧ་ཅང་ཕྲ་མོ་ཉིད་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།འདི་རྣམས་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བྱུང་ངོ་དགེ་སློང་

མས་ཆུའི་རྒྱུན་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་བརྩལ་བར་མི་བྱའོ།།ཉེས་བྱས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
ཊཱིཀའོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་དེའི་ཊཱིཀ་ལས།སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ།།དགེ་སློང་མས་མངལ་གྱི་སྒོར་ཁུ་ཆུ་བླུགས་པར་མི་བྱ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ།།ལུང་
ལས་རྐེད་པ་ཕྲ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།རྐེད་ཆིངས་ཀྱིས་གློ་བཅིང་བར་མི་བྱ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
བའོ།།གློ་བཅིང་བར་བྱ་བའི་རྫས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་རྐེད་ཆིངས་ཞེས་བྱའོ།།ནུ་མ་གཉིས་འཆང་དུ་མི་བཏང་བའི་ཆིངས་མའི་རྫས་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྱི་ལ་བྲང་ཆིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ།བྲང་ཆིངས་ཀྱིས་ལུང་ལས་ནུ་མ་མཐོ་ཞིང་

22

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འགྲེང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནུ་མ་གཉིས་བཅིང་བར་མི་བྱ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ནུ་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མི་འབྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་དུ་བཅད་པའི་རྫས་ནི་མཛེས་འགྱུར་གྱི་བར་ཆད་ཅེས་བྱ་

སྟེ།མཛེས་འགྱུར་གྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་ནུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅད་པར་མི་བྱ་ཉེས་བྱས་སུ་
འགྱུར་བའོ།།རྐེད་ཆིངས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏེ་སྐ་རགས་དང་ལིག་ཏོ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་གང་གིས་འཆིང་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདྲ་བའོ།།འདོད་པ་བསྟེན་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་སོར་མོའི་ཚིགས་གཉིས་ལས་ལྷག་པས་རང་གི་མོ་མཚན་གྱི་ནང་

འཁྲུ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ།།རང་གིས་ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་ནི་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཏེ་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་དུ་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་<<ཊཱིཀ་>>རོ།།འདོད་པ་བསྟེན་པ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆང་བུ་འཆང་བ་དང་འདྲ་བར་དེའི་གཟུགས་བརྙན་དང་དེ་ལྟར་བཅོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་རང་གི་མོ་མཚན་དེ་ལ་ལག་མཐིལ་གྱི་ཐལ་ལྕག་གིས་བསྣུན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ།།ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་ཆགས་པར་མ་གྱུར་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ།།ཧ་ཅང་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལ་སྐྲངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ལག་མཐིལ་གྱི་ཐལ་ལྕག་གིས་བསྣུན་པ་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ལྟར་གནོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་རང་གི་མཚན་དེ་ལས་སྤུ་འཐོག་པར་རང་གིས་བྱེད་དམ་གཞན་ཞིག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འདི་ནི་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤུ་ཉག་མ་འགའ་བཏོག་པས་དེ་མཛེས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕལ་ཆེར་བཏོག་པ་ན་དངོས་གཞིའོ།།བསྟེན་པར་བྱ་བ་འཆོས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་ཁྱིམ་པ་དང་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་དབེན་
པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདོམ་གང་གི་ནང་ཚུན་ཆད་དུ་འདུག་གམ་འགྲེང་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

23

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རོ།།སྐྱབས་ཡོད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།རྩིག་པ་དང་སྲབ་མོ་དང་ཡོལ་བ་དང༌།འཐིབས་པོ་དང་མུན་པ་དང་ལྔ་པོ་དེ་དག་གང་རུང་གིས་ནི་སྐྱབས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འགྲེང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གསུང་ངོ༌།།དགེ་སློང་མས་བླ་གབ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་སྐྱབས་མེད་པ་ནའོ།།མ་རྣམ་ལས།བླ་གབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐང་ལའོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།ཊཱིཀ་ལས།བླ་གབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱོགས་ན།ཞེས་བཤད་དོ།།ན་སྔ་མ་ཁྱིམ་པ་དང་ངོ༌།།ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཕྱི་མ་དགེ་སློང་དང་
ངོ༌།།ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དེ་དག་ལ་ནི་འདུག་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།ཚུལ་ཆེས་ལྕི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་རང་ཊཱིཀ་དང་ཊཱིཀའོ།།དགེ་སློང་དེ་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་མ་ཁྲིམས་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་། །ལྟུང་བ་མེད་
དོ།།ཁྲིམས་ཟླ་དེ་ཐག་རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་ན་འདུག་པ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས།ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་ཐག་དེ་ཙམ་ན་གྲོགས་དེ་འདུག་ན་ཁྲིམས་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོ།།དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པའི་རྣར་རྣ་དྲུང་དུ་མ་
རེག་ཙམ་དུ་བསྙེན་ཏེ་ཚིག་དོན་མེད་པའམ་དོན་ཡོད་པ་ཡང་རུང་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཁྱིམ་པ་དེ་ལས་དེས་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་དེ་ཉན་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་གིའོ།།རྣར་བཤུབ་ཅིང་སྨྲ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་དེ་ལས་ཀྱང་ངོ་།།དེས་དེ་ཉན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པ་ལས་རིག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལེན་པ་ལའོ།།ལྟུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཁྱིམ་པ་དེ་ལས་རིག་པ་དེ་ཀློག་པའི་དགེ་སློང་མ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྨ་བཅིངས་
ཤིང་བཅིངས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ལ་འགྲོལ་དུ་འཇུག་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་ལྟུང་བར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་ལས་གློད་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་བདེན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགྲོལ་དུ་བཅུག་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་མས་རེག་པར་བྱ་བ་མ་

24

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཡིན་པ་སྐྱེས་པ་དང་བསྟེན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཅུ་གཅིག་གོ།
༈དགེ་སློང་མས་རང་གི་བུ་ཆུང་ངུ་མ་གཏོགས་པའི་བུ་ཁྱེའུ་དང་བུ་མོ་དང་མ་ནིང་དག་འཚོ་ཞིང་རྩེ་བ་
ལ་སོགས་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ།།དགེ་སློང་མས་རང་གི་བུ་འཚོ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།བུ་འཚོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་ལ་ནི་འདི་ཉེས་བྱས་སོ།།དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་བདག་ལ་མ་དྲིས་པར་རྩིག་པས་བསྐོར་
བའམ།ཕྱུགས་ལྷས་སམ་མགྲོན་ཁང་ལ་སོགས་སུ་ཁྱིམ་གཞན་དུ་མཚན་མོ་ཉལ་ཞིང་འདའ་བར་བྱེད་
པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།བུད་མེད་ལ་རག་ལུས་པ་བུད་མེད་དབང་ཆེ་ཞིང་ཁྱིམ་བདག་གིས་བུད་མེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་འདའ་བར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བུད་མེད་དེ་ལ་དྲིས་ན་ཁྱིམ་བདག་ལ་མ་དྲིས་པར་མཚན་མོ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་མས་མཚན་མོ་གནས་འདིར་སྔར་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཞུགས་སམ་ཞེས་མ་བརྟགས་པར་མུན་ཁུང་དང་ནགས་འཐིབས་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་ཡོད་པར་མཚན་མོ་ཉལ་ཞིང་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གནས་ཁང་དུ་ཞེས་སྨོས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་གཡོགས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདྲའོ།།དགེ་སློང་མ་གཞན་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་གཅིག་པ་ཉལ་ཞིང་མཚན་མོ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།བསླབ་པའི་གཞི་འདི་གསུམ་ལ་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་ལྟུང་བྱེད་དོ་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་རང་ཊཱིཀ་དང་ཊཱིཀའོ།།དགེ་སློང་མ་གཞན་དེ་ཤི་བའམ་བབས་སམ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དགེ་སློང་མ་གཅིག་པུ་གནས་ཁང་དུ་མཚན་མོ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།སྐྱེས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་བསླབ་པའི་གཞི་གསུམ་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་མོ། ། ། ། ༈ དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་དང་ཁྲི་གཅིག་ལ་མ་རེག་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།ལྷན་
ཅིག་ལུས་ཤ་མཐང་རེག་པ་དང་བཅས་ཤིང་མཚན་མོ་ཉལ་བ་ལའོ།།སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ལྟུང་བྱེད་

25

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མ་གཉིས་མལ་སོ་སོར་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་ན་དགེ་སློང་མ་གཞན་དེ་དང་ངམ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་བའམ་སྟན་གཅིག་ལ་ཉལ་བ་དག་ཀྱང་རུང་སྟེ།ཆོས་གོས་ཀྱི་གཏུར་བུ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པས་མལ་གྱི་བར་དུ་བཅད་ཅིང་ལུས་ཀྱི་རེག་པའི་རོ་མྱོང་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ།དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལུས་ཀྱི་རེག་པའི་རོ་མྱོང་བ་མེད་པར་ཁྲི་
རྐང་པ་འཕྲུལ་ཏེ་ཞིག་ལ་ཁད་འདུག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྲི་མི་འཕྲུལ་མི་འགུལ་བ་གསེར་དང་དངུལ་གྱི་ཁྲི་མ་ཡིན་
པ་སྟེ་ཁྲི་ཐ་མལ་པ་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུའམ་སྟན་གཅིག་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།མལ་སོ་སོར་བྱས་པའི་སྐབས་ཡོད་ན་བར་དུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།མལ་ཁྲི་ལ་སོ་སོར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པ་བཏང་བ་མལ་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་རང་གི་ལུས་ལ་བདག་རྫས་ཀྱིས་དྲིལ་ཞིང་ཕྱི་བའི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དྲིལ་ཕྱི་

དགེ་སློང་མ་གཞན་བྱེད་དུ་འཛུད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློབ་མའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་ཚུལ་མའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཁྱིམ་པ་མོ་འོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།མུ་
སྟེགས་མོ་འོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་རང་གི་ལུས་ལ་ཆུ་འབའ་ཞིག་གིས་དྲི་མ་བཀྲུ་བཤལ་བུད་མེད་གཞན་བྱེད་དུ་འཛུད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཙན་དན་ལ་སོགས་པ་རྫས་དྲི་ཞིམ་པོ་དག་གིས་དགེ་སློང་མས་རང་གི་ལུས་བསྐུད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འབྲུ་མར་གྱི་

ཚིག་མས་སོ།།དགེ་སློང་མ་རང་གི་ལུས་བསྐུད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།རང་གིས་བྱེད་པའམ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཡང་བུད་མེད་བསྐུད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་འདིར་འགྱུར་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་རེག་པའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།བྱི་དོར་བྱེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་བརྒྱད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལག་པ་སྦྲེལ་ཏེ་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་

26

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མ་ཆུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་སྐྲ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་པུ་ཤེལ་ཙིས་སྐྲ་ཤད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ།།པུ་ཤེལ་ཙི་ནི་དྲེས་མའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ།།དགེ་སློང་མས་

སོ་མངས་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་པ་དང་།སྨིག་མའི་ཐུར་མ་ཕྲ་མོ་མང་པོ་བཤིབས་པའི་སྨིག་ཤད་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་པ་
དང་པུ་ཤེལ་ཙི་དང་སོ་མངས་དང་སྨིག་ཤད་དང་།གསུམ་ཆར་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྐྲ་ཤད་བ་དང་སྐྲ་བརྙན་གྱིས་ཀྱང་ངོ་། །ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།ཊཱིཀ་ལས།སྐྲ་བརྙན་ཐོགས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་
རོ།།ཞེས་སོ།།ལུང་ལས།སྐྲ་བརྙན་འཆང་ན།ཞེས་གསུངས་སོ།།དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་མགུལ་རྒྱན་
དང་གདུ་བུ་རྒྱན་ཅན་དང་དོ་ཤལ་དང་སེ་མོ་དོ་དང་མུ་ཏིག་གི་ཆུན་བུ་ལ་སོགས་པ་<<མ་རྣམ་>>ཐོགས་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱན་རྣམ་པར་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞི་བ་ལ་དགའ་བའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཁྱིམ་པའི་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་འདི་ལ་

རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཞན་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འཆོས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་དྲུག་གོ།༈དགེ་སློང་མ་རང་གིས་བྲོ་བརྡུང་བའམ་གར་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཇི་ལྟར་ཞེ་
ན།གོམ་སྟབས་དང་ལག་སྟབས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བས་སོ།།ཐ་ན་སྨིན་མ་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ངོ་། །དགེ་སློང་མ་རང་གིས་གླུ་ལེན་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།གླུ་བླང་བ་དེའི་བསམ་པས་མགྲིན་བསྒྱུར་གང་ཡང་རུང་བའོ།།ཐ་མ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་འདོན་པ་ཡང་ངོ་། །པི་ཝང་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་དགེ་སློང་མ་རང་གིས་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་ལ་ནི་འདི་ཉེས་བྱས་སོ།།རྒྱགས་པ་སྟེ་རྩེད་མོ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་མོ། ། ༈ ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་གདུགས་དགེ་སློང་མས་རང་གི་སྟེང་དུ་ཕུབ་སྟེ་ཐོགས་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་ལའོ།།ལྟུང་

27

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།མཆིལ་ལྷམ་ཁྲ་བོ་བྱས་ཏེ་གྱོན་ན་ལྟུང་བའོ་ཞེས་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ་མཆིལ་ལྷམ་ཞེས་པ་ལྷམ་ཉིད་དོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།དབྱར་ཁང་དང་མལ་སྟན་སྲུང་རྐང་པ་བཀྲུས་ཏེ་ཉལ་བའི་ཚེ་མལ་སྟན་ལ་རྐང་པའི་རྡུལ་གྱིས་ཕོག་པ་སྲུང་བའི་ཕྱིར་ནི་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།ཁྲི་ཚད་ཆུང་ངུ་ནི་ཁྲིའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་འདུག་ཏུ་འཇུག་པའི་བསྙེན་བཀུར་ཁྲིའུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤོམ་དུ་
འཇུག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་ཁོ་མོ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཁྱམས་སུ་ཁྲིའུ་ཤོམ་ལ་འདུག་ཏུ་བཅུག་ཅིག་ཅེས་བསྒོ་ཞིང་།ཡང་སྒོ་ཁང་དང་ཡང་ཐོག་དང་ཁང་སྟེང་དུ་ཁྲིའུ་ཁྱེར་ལ་ཁོ་མོ་འདུག་ཏུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་སྟེ་དེས་ཁྲིའུའི་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།ལོངས་འཆོས་པ་ཉིད་ཡོ་ལངས་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་མོ། ། ༈ དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་གཞན་དུ་བདག་པོས་མ་བསྒོ་བར་དེར་སྟན་ལ་འདུག་པ་
ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཐུག་ཐུབ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙན་ཐབས་སུའོ།།ཕྱིས་གནོན་བྱེད་པའི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་འདུག་པའོ།།ལྟུང་བྱེད་དོ། །
༈ དགེ་སློང་མས་ཆོས་འཆད་ཅིང་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཉན་དུ་གཞུག་པའི་གནས་སྐབས་
སུ་ཁྱིམ་པའི་སྟན་བཏིང་བ་ལ་དགེ་སློང་མས་ལོངས་སྤྱད་པ་ཁྱིམ་པ་ལ་མ་སྦྲན་པར་བོར་ཏེ་འགྲོ་
བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འདི་ནི་སྙིང་ནས་ལོག་ཐབས་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དབང་བ་ཉིད་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།གང་གི་ཚེ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་མཐར་

ཐུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན།སྔར་གནས་མལ་མ་བསྡུས་པར་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཉེན་ཀོར་གྱི་མཐའ་འདོམ་

བཞི་བཅུ་རྩ་དགུའི་མཐའ་ལའོ།།ཁྱིམ་པ་ལ་ལོག་ཐབས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་སྐུད་པ་འཁལ་བ་བལ་འཁལ་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།རྒྱ་ཅང་དང་ལྕག་པོད་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སྐ་རགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དགོས་པའི་དབང་
གིས་དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྐུད་པ་འཁལ་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་མ་གང་གིས་དགེ་

28

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སློང་མའི་ཚོགས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་<<ཊཱི་ལུང་>>ཀྱི་གོས་འོད་ལྡན་ལས་བདག་གིས་འདི་རྙེད་དོ་
སྙམ་དུ་ངེས་པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གོས་བདག་
གིར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་འབྲས་ཆན་དང་མར་དང་འབྲུ་མར་དང་སྣུམ་ཁུར་ལ་སོགས་པ་ཟས་ཅི་ཙམ་ཡང་རུང་བ་
བཙོང་བ་བྱས་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཚོང་བྱས་ཟིན་ན་དངོས་གཞིའོ་དེའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།གལ་ཏེ་ཁེ་སྤོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོང་བྱེད་ན་ནི་སྤོགས་ཕྱིན་པའི་དུས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།།ཟས་འཚོང་

བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་དུ་ཆག་ཆག་ཕྱག་དར་བྱ་བ་དང་བཟའ་བཏུང་གཡོ་བ་དང་འབྲས་དྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཁྱིམ་གྱི་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་ངོ་། །བྱས་པ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་དེ་བྱས་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་ཆང་མནན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆང་གི་ལས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་མི་བྱའོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།དགེ་སློང་མས་ཆང་གི་ལས་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།སྦོམ་པོ་བཏགས་པ་

བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ།།དགེ་སློང་མས་གཞན་ཆང་ཁང་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་གོ།།པ་སྟེ་རང་གིས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེས་ལྕི་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་བཀག་པ་རིག་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་དངོས་པོ་རྗེན་པ་འཚོད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།རྗེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྔར་དགེ་སློང་གི་བཙོས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་།མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་
དགེ་སློང་ཚོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་ལོངས་ཀྱང་རུང་མ་ལོངས་ཀྱང་རུང་ངོ་། ། ཊཱིཀ་ལས།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུའི་ཁྱིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོ།།ཀྱི་ཕྱིར་དབེན་པའི་

29

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཕྱོགས་སུ་རྗེན་པ་འཚོད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།ཁྱིམ་པ་མོའི་བཟོ་སྟོན་པ་ལས་གྱུར་པའི་
ལྟུང་བྱེད་གསུམ་སྟེ་སྐུད་པ་འཁལ་བ་དང་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་རྗེན་པ་འཚོད་པ་དང་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་མོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་ཟས་ཟོས་ནས་དེའི་འཕྲོ་ལ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ།ཡང་ཟ་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།སྤངས་ཟ་དང་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤངས་ཟ་ལ་ནི་ཟས་སྤངས་པ་དང་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ་འདི་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ།།ལྟོ་འདུན་ནི་ཟས་ལ་གདུང་བ་དང་བརྐམ་ཆགས་ཆེ་བའོ།།ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ།།གལ་ཏེ་དགེ་སློང་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ནི་ཉེས་བྱས་
<<ཊཱི་>>སོ།། །།

༈དགེ་སློང་མས་སྒོག་སྐྱའོ།ཟ་བ་ལ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ་དགེ་སློང་མས་སྒོག་སྐྱ་ཅི་ཙམ་ཟོས་ཀྱང་
རུང་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ན་བའི་ཕྱིར་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཀུན་དོང་དང་ཀེའུ་དག་ཟ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་

སོ།།ཚོགས་པར་དབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དྲི་བསྟེན་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་ཟླ་མཚན་འཛག་པའི་དུས་སུ་མངལ་གྱི་སྒོར་སྨེ་གབ་ཅེས་བྱ་བ་གོས་ངན་མི་འདོགས་མི་འཆང་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འདི་ནི་ཤམ་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་གོས་ཁྲག་གིས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།སྨེ་གབ་དེ་ཐ་གུས་རྐེད་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་མངལ་གྱི་སྒོར་བཞག་གོ།སྨེ་གབ་དེ་དུས་དུས་སུ་བཀྲུ་བ་དང་ཁ་བསྒྱུར་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་ཁྲུས་དང་ཆར་ཆུ་ལ་སོགས་པས་ལུས་གཤེར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་ཆུ་གོས་ཀྱང་མི་འཆང་བ་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཆུ་གོས་མི་འཆང་མི་གྱོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དུ་འབྱུང་ངོ་། །འདོམས་ཀྱི་སྤུ་མན་ཆད་ནས་པུས་མོའི་ལྷ་ང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་མི་འགེབས་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞིའོ།།སྨེ་གབ་དང་ཆུ་གོས་དེ་གཉིས་བཅང་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་བཀྲུ་བཤལ་བ་ལ་རང་གི་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྙིང་པ་བཀྲུ་བར་འོས་པ་ཆོས་གོས་དང་གདིང་བ་དག་འཁྲུར་འཇུག་པ་

30

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འདིའི་བྱེ་བྲག་ཞིབ་ཏུ་ནི་འཁྲུར་འཇུག་པའི་སྤང་ལྟུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་ཤེས་པར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།གསུ་བེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོས་མ་རུངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁྱིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་དག་གིས་ཚོར་བ་ལ་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་སྨེ་གབ་མི་འཆང་བ་དང་ཆུ་གོས་མི་འཆང་བ་དང་བཀྲུ་བཤལ་བ་ལ་འཁྲུར་འཇུག་པ་དང་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་མོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དགེ་སྦྱོང་གི་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་ལ་སོགས་ཁྱིམ་པ་ལ་བགོ་ཞིང་
བསྐོན་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཚད་ནི་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་
ཡན་ཆད་ལ་ལྟུང་བྱེད་དོ་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་དེ་བས་ཆུང་བ་ལ་ནི་ལྟུང་མེད་དོ་བྱིས་པ་དག་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་སྦྱིན་པར་གནང་བ་དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སྦྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་<<ཊཱི་

>>དོ།།ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་མ་གུས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་སྣམ་སྦྱར་བཟང་ངན་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་པར་སྣམ་སྦྱར་བརྗེ་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ལེན་པ་ལ་ལྟུང་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།བརྗེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་བླ་གོས་ལ་སོགས་པ་བརྗེ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།རྒྱལ་མཚན་བརྗེ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལ་དགེ་སློང་མས་ལུས་སམ་ངག་གིས་
སེར་སྣ་བྱེད་སེར་སྣ་སྐྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲག་དོག་སྐྱེད་ནའོ་མ་རྣམ་ལས་སོ།།པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཡིད་ཙམ་གྱིས་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྡམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འོག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་གཞན་དག་ལ་ཁྱིམ་ག་གེ་མོར་མ་འགྲོ་ཞིག་ཅེས་ཁྱིམ་དང་།དགེ་སློང་མ་གཞན་དབྱར་ཁང་
ན་གནས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགེ་སློང་མས་གནས་དང་།དགེ་སློང་མ་གང་དགེ་སློང་མ་གཞན་གྱི་གྲོང་ནས་བསོད་སྙོམས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྙེད་པ་དང་།ཆོས་ཀྱི་ལུང་དབོག་ཏུ་གསོལ་ཞེས་དགེ་སློང་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་

31

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དེས་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།སེར་སྣ་བྱེད་ཕྲག་དོག་བྱེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལྔའོ། ། ། །
༈ གནས་ནི་དགེ་སློང་མའི་དབྱར་ཁང་ནས་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་མ་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཡང་རུང་བས་རང་གི་ལུས་དང་ངག་གམ་གཞན་ལ་བཅོམ་བའམ་སྤྲིངས་ཡིག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྐྲོད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གནས་ནི་ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་གཞན་ནས་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་མ་སྔ་ནས་
གནས་པ་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཡང་རུང་བས་སྐྲོད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཕྱིས་འོངས་པ་ནི་དེར་གཏོགས་པའི་ཤས་ཆུང་བས་དེ་སྐྲོད་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་སྐྲོད་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་སོ། ། ། །
༈ ལེགས་པར་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་ལེགས་པར་མ་ཐོས་པ་དང་ལེགས་པར་མི་དོགས་པ་
གཉིས་ཀ་བསྡུས་པས་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་ལ་མཐོ་འཚམས་པའི་བསམ་པས་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ུ །གླེང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་དྲན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ།།མཐོ་འཚམས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་མནའ་འདོར་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གཞན་གྱི་དྲུང་མ་ཡིན་པར་མནའ་འདོར་བ་ནི་ཚིག་ཀྱལ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཉེས་བྱས་སོ།།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་བདེན་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ན་མནའ་འདོར་བ་ནི་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཁོ་མོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་མནའ་འདོར་བས་འཇུག་པ་དེ་གཅིག་པུ་བདེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་

བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསམ་པ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མ་ཁྲོ་བས་དགེ་སློང་མ་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་རྡེག་པར་བྱེད་པའོ་
ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ།།ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།བསམ་པ་མི་བརྟན་ཁྲོས་འཁྲུག་པས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །

32

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༈དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་མདོ། ། ། ། སྐབས་བམ་པོ་དྲུག་པ། ། ། །
དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་འཚོ་བ་མ་དག་པའམ་ལྟ་བ་མ་
དག་པའི་སྒོ་ནས་དམོད་ཅིང་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པའམ་ཆོ་ག་མ་དག་པའི་སྒོ་ནས་དམོད་ཅིང་

སྤྱོ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་འཁོར་གཙོ་བོ་དགེ་སློང་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆུས་འཐོར་བ་ལ་དགེ་སློང་གི་ལུས་ལ་ཐིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕོག་ན་ཡང་ངོ་། །ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་བརྒྱལ་བ་ཆུས་གཏོར་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ལ་མཆིལ་མ་གཏོར་བའི་ཐབས་སུ་ཐུས་ཞེས་མཆིལ་མ་གཏོར་བར་མི་བྱའོ།།ཉེས་བྱས་སོ།།དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ལ་སྤྱོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་སྔར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་གཞན་ལ་སྤྱོ་བར་མི་བྱའོ།།སྤྱོ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་དགེ་སློང་ལ་སྤྱོ་བ་ནི་ལྕི་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་ཕྱེད་མགུ་བ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དེ་ལ་བརྙས་ཐབས་དང་སྤྱོ་བ་གཉིག་ཡང་ངོ་། །མི་བྱའོ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་དག་གི་མདུན་དུའམ་སྔུན་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་རྒྱུ་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་སྤྱོད་ཡུལ་གང་སྤངས་པ་དེར་དགེ་སློང་མ་འཇུག་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་ཟམ་པ་མི་བརྟན་ལྡེམ་པར་དགེ་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།འགྲོ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།།ལུང་ལས།ཟམ་པ་བརྟན་ཞིང་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཏུ་ནི་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྟན་ལས་ལྡང་བར་བྱའོ།།མ་ལྡང་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།དགེ་སློང་སྟན་ལ་འདུག་པས་དགེ་སློང་མ་དེ་འགྲེང་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་སྡོད་ཅིང་འགྲེང་བས་ཧ་ཅང་ཡུན་རིང་དུ་འདའ་བར་བྱེད་ན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དེ་སྟན་ལ་འདུག་ཏུ་གཞུག་གོ།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དེ་སྟན་ལ་འདུག་ཏུ་གཞུག་པ་དེ་མི་བྱེད་ན་

33

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དགེ་སློང་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྟན་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་ལ་ཞུས་ཏེ་གནང་ན་སྟན་དེ་ལ་འདུག་པར་
བྱའོ།།བླ་མར་གྱུར་པ་ལས་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་དགེ་སློང་མའི་ཚོགས་ལ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་དང་དེ་ལ་སྤྱོ་བ་དང་འཁོར་གཙོ་བོ་ལ་ཆུ་འཐོར་བ་དང་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་མོ། ། ། ། ༈ དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་
ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་དེ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འཁྲུག་ལོང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་ཉི་མ་སྔ་མའམ་ཡང་སྔ་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བ་ནི་དགེ་འདུན་མས་ལས་དེ་མ་བྱས་ཤིང་ཕྱིས་
ཉི་མ་གཞན་ལ་དགེ་འདུན་མས་ལས་བྱེད་པའི་ཚེ་གཞི་ནས་འདུན་པ་བླང་དགོས་པས་འདུན་པ་ལེན་དུ་བཏང་བ་ན་སྔར་འདུན་པ་བྱིན་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་བདག་གིས་ཕྱིར་འདུན་པ་མ་བླངས་པས་དེ་ཡང་འདུན་པ་དབུལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་

ཟེར་ཞིང་ཞག་ལོན་པའི་འདུན་པ་དེ་ཉིད་མི་སྦྱིན་ཏེ་འདུན་པ་ཕྱི་མ་མ་སྟེར་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ུ །བློ་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་མོའི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་རྣམས་ལས་གདམས་ངག་ནི་སྒོམ་འབོག་པར་<<ལུང་ཕྲན་>>དང་<<ཕྲན་ཊཱི་>>འདི་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དག་ཉན་པར་མི་བྱེད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་དང་གསོ་སྦྱོང་མཐུན་པ་བསྒྲུབས་པ་དག་མེད་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་སྔར་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལས་འདུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བླངས་ནས་གདོད་གསོ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་ཏེ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལས་འདུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་མ་བླངས་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ལྟུང་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཁོད་པ་ཉིད་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ཁོངས་ན་དགེ་སློང་མེད་པའམ་མཚམས་པོ་ཆེ་མ་བཅད་ན་ནི་དཔག་ཚད་

34

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གཅིག་གི་ཁོངས་ན་དགེ་སློང་མེད་པའི་གནས་ནི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལ་བྱའི་དགེ་སློང་དག་དངོས་མེད་པ་ལ་ནི་མི་བྱའོ།།གནས་གང་ན་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་གནས་ཤིང་ལས་བྱེད་པ་མེད་པའི་

གནས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་མ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པས་གཉིགའི་དགེ་འདུན་དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་དང་མའི་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་གསུམ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྭོགས་པ་གསུམ་གྱི་དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་
ན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་དམ་དགེ་འདུན་གཉིས་པོ་གང་ལ་ཡང་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་དང་ལྕི་བའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་གཅིག་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་བཞི་པོ་དག་གོ ། ། །
༈དགེ་སློང་དག་མེད་པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ནི་ལྕི་བའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟུང་བ་ཡིན་གྱི་ལྕི་བའི་ཆོས་
ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་སློང་མས་ཁྱིམ་པ་དབུལ་པོ་ལ་རྙེད་པའི་དོན་ནམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་དོན་ནམ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྲ་བརྐྱང་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཐོབ་ན་དངོས་གཞིའོ་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་གི་ཟོང་ཙམ་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་དབུལ་པོ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་ན་ལྟུང་བྱེད་དངོས་ <<ཊཱིཀ་>>གཞིའོ།།དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉའི་ཉིན་མོ་དབྱུང་བའི་དུས་སུ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པ་ལ་ནི་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་སྔར་བསྟན་ཟིན་པས་སྐབས་འདིར་ནི་དགེ་སློང་མ་ཆོམ་རྐུན་པས་བཅོམ་པའམ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉའི་ཉིན་མ་སྔ་རོལ་ཏུ་གློ་བུར་དུ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུས་

ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བའི་ལས་ལ་མི་འདུ་ཞིང་འདུན་པ་མི་སྦྱིན་པས་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གོས་སྨོས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྙེད་པ་གཞན་འགེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་འབྱུང་ངོ་། །ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་
པ་འདིས་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལེན་མི་འདོད་པ་ཉིད་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ།།འདིར་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལེན་མི་འདོད་པས་ཚོགས་པ་མི་སྦྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།གཞན་ལ་གནོད་པར་སྤྱོད་པ་ལས་

35

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་མོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱམས་གྲུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནི་དབྱར་ཁང་སྟེ་དེའི་ལྡེ་མིག་ལ་
སོགས་པ་དག་ཐ་ན་ཁྱིམ་པ་ཡན་ཆད་གཞན་ལ་མ་གཏད་མ་བཅོལ་པར་དགེ་སློང་མ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དབྱར་ཁང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་རུང་གང་ཟག་གི་ཡང་རུང་སྟེ་གནས་མལ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་གཏད་པར་བྱའོ།།ཇི་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཞེ་ན།དབྱར་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དེ་བཏང་ནའོ།།ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚད་ནི་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བ་ལ་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི།འདོམ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་འདས་ན་ལྟུང་བའོ།།ཞེས་སོ།།འོན་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །གང་ཟག་གི་དབྱར་ཁང་གཞན་ལ་གླར་མི་བཏང་ངོ་། །གཏོང་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཁང་ཁྱིམ་གྱི་གཞི་དང་ཚོང་
ཁང་གི་གཞི་ཡང་ངོ་། །གླར་མི་གཏང་གཏང་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།དབྱར་ཁང་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་དོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཡུལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་
ལས་འདས་པར་འགྲོ་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།གྱི་ན་ཡུལ་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བ་བཀག་སྟེ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་མ་བཀག་གོ།བར་ཆད་གང་ཡང་རུང་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ནས་དབྱར་གནས་པ་སྟེ་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ལྗོངས་རྒྱུ་བ་དེར་མི་འགྲོ་བ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ།།འདིར་འགྲོ་བའི་ཚད་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་མཐའོ།།ཡུལ་འཁོར་ཆོམ་རྐུན་པའི་འཇིགས་པས་དྭོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བའི་དགེ་སློང་མ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཡུལ་འཁོར་གང་ལ་དགྲ་བོ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱོགས་འདིར་སུ་ཡང་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་སུ་འགྲོ་བ་དེ་གསད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་ངོ་། །འགྲོ་བ་ལའོ་ཞེས་སྔར་མར་

36

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སྦྱར་ཏེ་དེར་འགྲོ་བའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།འགྲོ་བ་གསུམ་དང་།མ་འགྲོ་བ་གཅིག་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་བཞིའོ། ། ། །
༈ མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་རྩོད་པར་བྱེད་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་
ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།རྩོད་པ་ནི་འཐབ་ཀྲོལ་ལོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་འདྲི་བའི་སྐབས་མ་ཕྱེ་བར་འདྲི་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཇི་ལྟར་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱ་ཞེ་ན།དང་པོར་སྟན་བཏིང་སྟེ་དེའི་འོག་ཏུ་གཏམ་འདྲི་བས་ཕན་ཚུན་ཀུན་དགའ་བར་བྱས་ནས་ལུང་འདྲི་བ་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མངོན་པ་དང་ཅི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲི་བའི་སྦྱོར་བས་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།།སྨྲ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་སོ། ། ། །
༈ དགེ་སློང་མས་དབྱར་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་ལས་ལོགས་ཤིག་ནས་ཆབ་ཁུང་ས་འདུག་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཕྱི་སར་དང་གཅི་བའི་སར་<<རང་ཊཱིཀ་>>གཅིག་པུ་མཚན་མོ་འགྲོ་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།བུད་མེད་མཐུ་དང་ལྡན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་མས་རྩྭ་སྔོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཤང་བ་བྱེད་པ་དང་བྱས་ཟིན་པ་འདོར་བ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཕོག་ན་ནི་དངོས་གཞིའོ།།མདུན་རོལ་ཏུ་ཉེས་བྱས་སོ།།ནད་པ་ལ་ནི་རྩྭ་སྔོན་པོའི་སྟེང་དུ་བཤང་བ་འདོར་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།རྩྭ་སྔོན་པོས་ས་ཕྱོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ༌།།དེར་བཤང་བ་འདོར་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་<<ཊཱི་>>དོ།།དབྱར་ཁང་གི་སྟེང་གི་རྩིག་པའི་ཕག་རྩིག་པའི་དྲུང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཊཱིཀ་ལས་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་མི་ཕོག་གམ་ཞེས་མ་བརྟགས་མ་བལྟས་པར་བཤང་བའམ་གཅི་བ་འདོར་བའི་དགེ་སློང་མ་ལའོ།།ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།དབྱར་ཁང་གི་སྟེང་གི་རྩིག་པ་ལ་པུ་ཤུ་བཏགས་པ་ཡིན་ན་པུ་ཤུ་མཐོ་ཆེས་པས་བལྟར་མི་སླེབས་པར་གྱུར་ན་རྩིག་པའི་ཕག་ཏུ་མ་བལྟས་པར་བཤང་བ་འདོར་བ་ལ་ནི་ལྟུང་

37

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བ་མེད་དོ།།རྩིག་པ་པུ་ཤུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་བལྟར་ནུས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།།མི་གཙང་བ་ལ་བོང་རྡོག་ལ་སོགས་པ་འཕང་ཞིང་ཟེར་མ་འཐོར་བར་མི་བྱའོ།།ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།།བཤང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྟུང་བྱེད་གསུམ་མོ།།དགེ་སློང་མའི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་པོ་རྣམས་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྡེ་འཆད་པ།༽
༈ དགེ་སློང་མས་རང་གི་ཉེ་དུ་ལས་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་ནས་བདག་གི་དོན་
དུ་འོ་མ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསླངས་ཏེ་འཐུངས་པ་ལ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའོ་གང་གིས་བསླངས་ཏེ་འཐུང་ན་ལྟུང་བ་འདི་བསྐྱེད་ཅེ་ན།དགེ་སློང་མ་མི་ན་བས་སོ།།ན་བས་ནི་བསླངས་པ་དང་འཐུངས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།མི་ན་བ་དེས་བསླངས་པའི་ཚེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་སོ།།གང་ལ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་གཞན་དགུ་པོ་དག་ཏུ་འགྱུར་ན་ཞོ་དང་མར་དང་ཞུན་མར་དང༌།འབྲུ་མར་དང་སྦྲང་རྩི་དང་བུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་དང༌།ཉ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་ལ་སྤྱོད་
པ་རྣམས་ཀྱིའོ་མ་རྣམ་ལས་སོ།།དང་།ཤ་དང་ཤ་སྐམ་རྣམས་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་ནས་བདག་གི་དོན་དུ་བསླངས་ཏེ་འཐུངས་སམ་ཟོས་པ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སྙེགས་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་ངོ༌།།ཞེས་སྨོས་སོ་ཞོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།།འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་བསླངས་པ་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་ཐོབ་ཅིང་ཟོས་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་པ་མེད་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་དོ།།འདི་དང་མདོ་འོག་མ་གཉིས་ནི་ཀུན་སློང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།བསོད་པའི་ནང་ན་བསོད་ཤོས་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསོད་པའི་ནང་ན་མི་བསོད་ཤོས་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་སྟེ་འཐུངས་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།བསོད་པའི་ནང་ན་མི་བསོད་ཤོས་དེར་གཏོགས་པར་འབྲུ་མར་ལྟ་བུ་བསླངས་པ་ལ་བསོད་པའི་ནང་ན་བསོད་ཤོས་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།ན་སྨད་པ་མེད་དོ་

38

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་ཟོས་སམ་འཐུངས་ན་དངོས་གཞིའོ་ཐོབ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཟ་བ་དང་འཐུངས་པ་མཚོན་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཟ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་ནས་ཐོབ་པ་ལ་ན་སྨད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་ཊཱིཀའོ།།དེ་དག་ལས་གཞན་བསླངས་པ་དང་གཞན་ཐོབ་པ་ཙམ་པོ་དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ།།དམག་དཔོན་སེང་གེའི་གླེང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསླབ་པ་དྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པ་ལས་གྱུར་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་པའོ།།སྔར་དགེ་སློང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼ལྟུང་བ་ཉེས་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་འཆད་པ།༽
༈ དགེ་སློང་མས་ཤམ་ཐབས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྐེད་པའི་ཕྱོགས་སྣང་བར་བགོ་བར་མི་
བྱའོ།།དཔྱི་འགོ་བས་ཤམ་ཐབས་དམའ་བར་བགོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ།།དགེ་སློང་མ་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཁྱིམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།ཞེས་
སྨྲས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་སོང་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ།།མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ་དགོས་པ་ན་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པའི་རོ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།གང་གི་ཚེ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།།ཁྱིམ་གཞན་དེར་མ་བསྒོ་བར་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་རྩྭ་སྔོན་མི་གཙང་འདོར་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་མ་

གཏོགས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེའི་བསླབ་པ་གཞན་རྣམས་ནི་སྔར་དགེ་སློང་དག་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མ་དག་གི་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།དགེ་སློང་མའི་བསླབ་པའི་ཆོས་མང་པོ་རྣམས་རྫོགས་སོ་དགེ་སློང་མའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་དེ་རྫོགས་སོ། ། ། །

39

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

༼ལུང་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ།༽
༼སྤྱིར་བསྟན་གྱི་མདོ་ཚན་རེ་ལྔ་འཆད་པ།༽
༈ ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ལས་ཉམས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་ལ་
མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།ཙམ་པོ་ཞིག་སྐྱེད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བའི་ལྟུང་བ་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་དོ།།མདོ་འདིས་ནི་རྟེན་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་

སློབ་མ་སྟེ་གསུམ་ལ་ལྟུང་བ་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་པའོ།།དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་ཁྱིམ་པ་ལས་གཞན་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་གཞན་བླངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ་ཉེས་བྱས་དེ་ཡང་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་དང་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་པོ་ཅི་རིགས་སོ།།ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལས་འདས་པ་སྟེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་འབྱིན་རེག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བསྡམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ།།འདི་ལ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཉེན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཉམས་པ་ལྟུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྨོས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ནས་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་རྟེན་རྣམ་དག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་དགེ་
སློང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ།།དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པས་ཉེས་སྤྱོད་བྱས་ན་སྤྱིར་བཏང་ལ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའོ།།བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པའམ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།།འདི་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ནི། རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གིས་ནུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡུལ་དེ་ལས་ནུབ་ལྷག་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་འབྱུང་ངོ༌།།གཉིས་པ་སེལ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ནི། རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གིས་ཕྲ་མ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་སེལ་བའི་ཆ་ནས་ཡུལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་

40

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དང་ལྡན་པའི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ་དེས་ན་ཡུལ་དེ་ལས་ཕྲ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་ངོ༌།།ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་དགེ་སློང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ།།དེས་ན་བསླབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་སྟོབ་ན་ནི་སྟོབ་པ་པོའི་གོ་ཆོད་ཅིང་དེས་

རེག་ནའང་བྱིན་ལེན་འཇིག་གོ།རྟེན་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་གཞན་ནི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་རང་བཞིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།
དེས་ན་རྟེན་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེས་ནི་ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རྡེག་གཟས་ལ་སོགས་

པའི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་ལ་ནུབ་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་མི་སྐྱེད་དོ།།རྟེན་དགེ་སློབ་མ་ལ་ཡང་ངོ༌།།མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་ཡུལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་མོ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།༸དེས་ན་དགེ་སློང་མ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་མོས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དེ་དགེ་སློབ་མས་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།།འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་སྟེ་དགེ་སློང་སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ན་བདག་ཉིད་ལ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་རྟེན་དགེ་སློང་གཞན་དང་འདྲ་བར་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའོ།།ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དང་རྐུ་སྲོག་གཅོད་བཞི་སྟེ་བདུན་ལ་སྦྱར་ཞེས་འཆད་དོ།།རྟེན་དགེ་སློང་སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཁོ་ནའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མེད་དེ་མཐར་ཐུག་ཁོ་ནའི་ཚེ་ན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ནི་སྦྱོར་བའི་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ།།མཐར་ཐུག་གི་ལྟུང་བ་ནི་མེད་དོ།།ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་ཚིགས་སྔ་མར་དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་ཤིང་ཚིགས་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།སྟེ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།ཞུ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས།ཕམ་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་ལ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་།ཊཱིཀ་ལས།ཚིགས་ཕྱི་མར་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།ཞེས་པའི་དགོངས་པ་བཙལ་དགོས་སོ་གསུང་ངོ༌།།མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུ་ལ་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་དུ་བབས་ནས་མཐར་ཐུག་

འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་ཚིགས་ཕྱི་མ་དགེ་སློང་གིས་བྱས་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ན་སྨད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་

41

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཉིད་ཡིན་ཚིགས་ཕྱི་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་ཚིགས་སྔ་མ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིགས་ཕྱི་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་སོ།།

རྫས་དངོས་སུ་བཀག་པ་བས་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དེ་ཡང་ཡུལ་གང་ན་བལ་ནག་པོ་བས་དཀར་པོ་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བ་ཡིན་ན་བལ་དཀར་པོ་ལ་སྟན་བྱེད་ན་སྤང་ལྟུང་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་དེ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་བསྲེ་བའི་སྐབས་ལས་བཤད་དོ།།འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ལས་ནི།བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་སྟན་བྱེད་པ་བཀག་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིན་བལ་ལས་སྟན་བྱེད་པའང་བཀག།ཅེས་སོ།།རྫས་དངོས་སུ་བཀག་པ་དེ་དང་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ༌།།སྟེ་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས།བལ་དཀར་པོའི་སྟན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྤང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་པས་ཡུལ་གང་ན་བལ་དཀར་ནག་གཉིས་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་ཡིན་ན་བལ་དཀར་པོ་ལ་སྟན་བྱེད་ནའང་སྤང་ལྟུང་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།།ཊཱིཀ་ལས་ནི།སྲིན་བལ་དང་འདྲ་བ་མོན་དར་དང་དུ་གཱུ་ལའི་རས་ལ་སྟན་བྱེད་པའང་བཀག།ཅེས་སོ།།
དགེ་སློང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་མར་མཚན་གྱུར་ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ངམ་རྟེན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་གྱུར་ན་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞིའི་ལྟུང་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ་ལྟུང་བ་དེ་བྱུང་ཟིན་ནས་མཚན་གྱུར་པ་ནི་ལྟུང་བ་དེ་གནས་པའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ།།སྤྱིར་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་ལ་ན་སྨད་པའི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་དེ་གཉིས་དགེ་སློང་ཕར་མཚན་གྱུར་ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ན་སྨད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་བས་སོ།།མདོ་འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་

42

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཡང་མཚན་སྔ་མར་བཅས་པ་ཆུང་བ་དང་2

འགལ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་
སོང་ཡང་ལྟུང་བ་ཆེར་མི་འགྲོ་བར་ན་སྨད་ཉིད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ལ་ན་སྨད་པ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་ཡིན་ཏེ།ཊཱིཀ་ལས།ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོན་ཡིན་ཏེ།ཞེས་སོ།།ལས་སོ་ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ན་སྨད་པ་ཉིད་ལ་སྦྱར་ཏེ་ན་སྨད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།།དེ་ལྟར་ཡང་ཊཱིཀ་ལས།ན་སྨད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་མཚན་གྱུར་པ་ལ་དངོས་གཞི་ཡང་ན་སྨད་པ་ཉིད་འབྱུང་།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
གཞན་ཡང་ཊཱིཀ་ལས།ན་སྨད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་ཡུལ་ནི་
སྦྱོར་བའི་ལྟུང་བའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།མཚན་གྱུར་པ་དེ་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་པས་ན་སྨད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ་སྦྱར་རོ།།དགེ་སློང་མ་རེག་པའི་ཕམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དགེ་སློང་ཕར་མཚན་

གྱུར་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྨད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།མདོ་འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མཚན་སྔ་མར་ལྟུང་བ་ཆེ་བ་བྱུང་ཟིན་ན་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་སོང་ན་སྔར་གྱི་ལྟུང་བ་ཡང་ཆུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ན་སྨད་པའམ་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་སྟེ་དགེ་སློང་མ་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ནས་དགེ་སློང་ཕར་མཚན་གྱུར་ན་ནི་ན་སྨད་པ་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་དོ།།ཞེས་ཏེ་ན་སྨད་པའམ་ལྟུང་བ་ཆུང་བ་ལྟུང་བྱེད་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་ཀྱི་འབྱིན་པའི་ལྷག་མར་ནི་མི་འགྱུར་རོ་མདོ་འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་སྔ་མར་བཅས་པ་ཆུང་བ་དང་འགལ་བའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ནས་མཚན་གྱུར་ན་བཅས་པ་ཆེར་སོང་ཡང་སྔར་གྱི་ལྟུང་བ་ཆེར་མི་འགྲོ་བར་ཆུང་བ་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀ་ན་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་།བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།ན་སྨད་པ་དང་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།དགེ་སློང་ཕས་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་ཞག་དགུ་ཚུན་ཆད་བཅངས་པ་ལས་དགེ་སློང་མར་མཚན་གྱུར་ན་ཞག་

2 -བཅས་པ་དང་། <<ཞང་>> + <<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>

43

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བཅུར་མ་ལོན་པ་སྟེ་སྔར་གྱི་ཞག་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ།།ཞག་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་སྔ་དྲོ་ཙམ་ཞིག་བཅངས་པས་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ཞག་དགུའམ་ཞག་བཅུ་སྔར་བཅངས་པ་དེས་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཞག་གཅིག་བཅངས་པའི་ལྟུང་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་ལ་གསུངས་པ་འདི་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྟུང་བ་ནི་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་གྱི་སྔར་ལྟུང་མེད་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།སྔར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ནས་ཕྱིས་ལྟུང་བ་དེའི་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཚན་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྔར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཉམས་པའམ་དག་པ་ཡིན་པས་ལྟུང་བ་དེ་བཤགས་མི་དགོས་སོ།།
དེའང་དགེ་སློང་མ་འཁོར་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་དག་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པའོ།།དག་ལུགས་ནི་མཚན་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་དེའི་བྱེད་པ་ནུས་ལྡན་གྱི་གནས་སྐབས་དག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཏན་མེད་དུ་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སླར་ཡང་མཚན་

གྱུར་ན་ལྟུང་བ་དེ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པས་སོ།།ཞེས་འཆད་དོ།།མཚན་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྔར་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བཅབས་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཆབ་པ་དེ་ཉམས་པའམ་དག་པ་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་ལྷག་མའི་འཆབ་པ་རྫོགས་པར་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་ན་འཆབ་པ་དེ་ཉིད་དག་པས་སྤོ་བ་སྤྱད་མི་དགོས་སོ།།སྔར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་མཚན་གྱུར་པ་ན་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དེའང་དགེ་སློང་ངམ་དགེ་སློང་མས་མགུ་བ་ཞག་དྲུག་གམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་རིལ་གྱིས་སྤྱད་ཀྱང་རུང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྤྱད་ཀྱང་རུང་སྟེ་མཚན་གྱུར་ན་སྔར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གདོད་གཞི་ནས་མགུ་བ་རྫོགས་པར་སྤྱད་དགོས་སོ།། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཚན་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་དང་ལྟུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་མགུ་སྤྱད་དོན་

མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ།དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མཚན་གྱུར་པ་འདི་ལ་ཆོ་གའམ་བཅས་པ་རྣམས་གྱུར་ཏོ།།པའི་ཕྱིར་རོ།།མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དེ་གཉིས་ཀའི་ཚེ་རེག་པའི་ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་

44

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལུས་ཡིན་པ་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།མདོ་འདི་རང་རང་གི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དེ་གཉིས་ཀའི་ཚེ་ལུས་སམ་གཞིའི་ཡན་ལག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།དེས་ན་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནའི་ཚེའམ་3

མཐར་ཐུག་ཁོ་ནའི་ཚེ་ན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཚང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་མ་ཡིན་
ནོ།།འདིའི་ཊཱིཀ་ལས།དགེ་སློང་གིས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པ་ན་སྐྱེས་པ་དེ་མཚན་གྱུར་ཏེ་བུད་མེད་དུ་གྱུར་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་དེ་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན།ཞེས་པ་ནི་ཁད་རིང་བའི་སྦྱོར་བ་ན་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དེའི་ཚེ་

ཡུལ་བུད་མེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།།འགྲོ་བ་གཞན་དུད་འགྲོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་ནི་མི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྐུས་སམ་བསད་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།དུད་འགྲོའི་བུ་བསད་པ་ཡིན་པས་མི་བསད་པའི་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་དུ་དྭོགས་པར་མི་བྱའོ་གསུང་ངོ་། །མི་སྤྲུལ་སྟག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་ན་མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ལ་
མི་གསོད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ་ཡང་ངོ༌།།ཞེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ་སྦྱར་རོ་དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་མིར་སྤྲུལ་པ་བསད་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ།།སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་མིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་མི་ལས་རྒྱུད་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་མིའི་རྟེན་ཅན་བསད་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་མཚོན་བསྣུན་པའི་
འོག་ཏུ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ནས་ཤི་ན་ཡང་མི་བསད་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་དགྲ་བཅོམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ།མཛོད་ལས།བསྣུན་འོག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མིན།།ཞེས་སོ།།དགེ་སློང་གིས་ཁང་ཆེན་བརྩིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་སྟེ་ཁྱིམ་པར་བབས་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཉིད་ལ་བསླབ་རྒྱུན་སྔ་ཕྱིར་ལྟུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྨད་ཐ་དད་དོ།།དེས་ན་བསླབ་རྒྱུན་སྔ་མ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པའི་ན་སྨད་

3 -མཐར་ཐུག་ཁོ་ནའི་ཚེའམ། <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> + <<མ་>><<སེར་>>

45

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
འོང་ཞིང་བསླབ་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་དངོས་གཞི་རྣམ་པའི་ན་སྨད་ཐ་དད་དུ་འོང་བ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མ་དངོས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་གིས་ཁང་པ་ཕྱེད་བརྩིག་པ་ན་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བློས་བཏང་བ་སྔར་གྱི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ངོ༌།།སྟེ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་བསམ་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པའི་ན་སྨད་དང་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་ན་སྨད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་གྱི་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་གཅིག་ཏུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ།།གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་བཅས་པའི་གྲངས་ཇི་སྙེད་ལས་འདས་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྐྱེད་
པར་འགྱུར་རོ།།
དེའང་རྫུན་གྱིས་སྐྱོན་ནས་སྨྲས་ན་ལྟུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་བྱིན་ལེན་མ་
བྱས་ལ་མི་རུང་བ་གསོག་འཇོག་ཏུ་བཞག་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་ན་ལྟུང་བ་བཞི་སྐྱེད་པར་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།མི་ཚངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་འབྱིན་རེག་དང་དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆ་ཅན་དུ་མི་གཏོགས་སོ།།བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྕི་བ་དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་ཏེ་རིགས་མི་མཐུན་པར་ཡང་མ་གཏོགས་ལ་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྕི་བར་ཡང་མ་གཏོགས་སོ།།ཞེས་སོ།།དེས་ན་དགེ་སློང་གིས་རེག་པའི་བསམ་པས་བུད་མེད་ལ་རེག་པ་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མར་གཏོགས་ཀྱི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བར་མ་གཏོགས་ཏེ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་མདོ་འདིས་ནི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་རང་གི་ཀུན་སློང་དགོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ཀུན་སློང་གིས་གཞན་མི་སྐྱེད་ཅེས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ།།དགེ་སློང་ཕས་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་འདུན་པས་ཁུ་བ་ཕྱུང་བའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ནི་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ།།དགེ་སློང་ཕས་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་འདུན་པས་ཕྱུང་ན་རྨ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའི་བུད་མེད་ཀྱི་ཟག་བྱེད་དུ་བརྩལ་ཡང་མི་ཚངས་སྤྱོད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི་འབྱིན་པའི་ལྷག་མར་འགྱུར་བའོ།།མཐའ་ཉིད་མ་གཏོགས་ཞེས་པ་ནི་བུད་མེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཟག་བྱེད་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ནི་འབྱིན་པའི་འདུན་པས་ཕྱུང་ཡང་མཐའ་ཉིད་དེ་ཕམ་པ་དང་པོར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ནི་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ལ་མ་གཏོགས་པའོ།།བྱ་བ་དུ་མ་སྟེ་མཐར་ཐུག་ཐ་དད་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་སྦྱོར་བ་མ་རྫོགས་པ་

46

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དུ་མའི་འབྲས་བུས་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་གི་ན་སྨད་ཐ་དད་དུ་བཞག་གོ།དཔེར་ན་ཉུང་ངུ་ཉུང་ངུར་བརྐུས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་རིན་ཐང་ཚང་ཡང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་དེའི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞིའི་ཕྱེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ན་སྨད་དོ།།ཆོས་གོས་རྙིང་པ་ཕྱེད་བཀྲུས་ཟིན་པ་དགེ་སློང་མ་འཁྲུར་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྨད་པ་སྟེ་སྦོམ་པོས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་ཆའམ་འབྲས་བུའི་ལྟུང་བ་ཉིད་ནི་རྒྱུའི་ལྟུང་བ་སྦོམ་པོ་ལས་ན་སྨད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ནོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ལྟུང་བྱེད་དང་སོར་བཤགས་ཀྱིས་སྐུར་བ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱིས་སྐུར་
བ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོར་རོ།།སྲོག་གཅོད་ཕམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་གཞིའི་རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཞུགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།།སྔར་ཡིད་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།འོ་ན་ཟློས་སོ་ཞེ་ན།སྔ་མ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བསྡུས་ལ་འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།།སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྦྱོར་བའི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།།དཔེར་ན་མིར་འདུ་ཤེས་པས་དུད་འགྲོ་བསད་ན་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་གསོད་པར་གཏོགས་པའི་སྦྱོར་ལྟུང་དུ་འགྱུར་གྱི་དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལྟུང་ཙམ་ཞིག་སྐྱེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་དངོས་གཞི་ལ་ནི་དོན་དེ་ཕྲད་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ་མི་གསོད་པའི་ཕམ་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ་

ནི་སེམས་ཅན་ནམ་རྫས་གང་ལ་བསམས་པའི་དོན་གང་ཡིན་དེ་ལ་ནི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་དེས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་དོན་དང་ཕྲད་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དོ།།དོན་ལ་མི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་མིར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གང་གིས་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ལྟུང་བ་གཉིས་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསམས་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་

47

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཡན་ལག་ཡིན་པ་ནི་དེར་མ་ཟད་ཀྱིས་མ་བསམས་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།།བསམ་པའི་བུད་མེད་དེ་ཉིད་དང་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་དོ་སྙམ་པ་ལས་ནོར་ཏེ་གཞན་ཞིག་དང་སྤྱད་ན་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ་གཞན་ལ་གཞན་དུ་ནོར་ཏེ་ཁུ་བ་ཕྱུང་ན་ཡང་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ།།

མི་བདེན་པ་སྟེ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ངོ༌།།མ་ཟད་དོ་ཞེས་སྔ་
མར་སྦྱར་ཏེ་ཉན་པ་པོ་བསམས་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི་མ་བསམས་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་འདི་ནི་ཀུན་སློང་སྤྱི་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་འཆད་དོ།།མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ནི་ལག་པས་ལག་པར་དང་རྐང་པས་རྐང་པར་དང་ཞེས་སྔ་མར་སྨོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་གཙོ་བོར་ནི་བསྟེན་དུ་རུང་བའི་ལམ་དང་ཡན་

ལག་དང་དུ་བླང་དུ་རུང་བའོ།།དང་དུ་བླང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་མཐུ་དང་

ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།པས་དེ་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་གཞུང་འདིའི་སྐབས་རྣམས་འོག་མ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཚང་བ་ལས་གཞན་ཏེ་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་བ་ལ་ན་སྨད་པ་ཉིད་དོ།།དེ་ཡང་ཡུལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཡུལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ཡིན་ན་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།
ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ནི།རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་མིན་མ་ཉམས་ལུས་དངོས་དང་།།ཐ་སྙད་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ཁྱིམ་
པ་དང༌།།བསྙེན་རྫོགས་རྣམ་དག་མཚན་དང་ལྟ་བ་མཐུན།།རུང་དང་ཚད་ལྡན་རང་དོན་ངག་ཏུ་སྨྲ།།རང་གིས་སྨྲ་དང་བདག་དང་འབྲེལ་བར་སྨྲ།།འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན།།ཞེས་པ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ།།ཐ་སྙད་ཡན་ལག་ལྔ་ནི།མི་ཡིན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་

པའོ།།འོག་ནས་འཆད་པའི་ཡན་ལག་དུ་མའམ་གཉིས་མ་ཚང་བ་ལ་ནི་ན་སྨད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ངོ༌།།ན་སྨད་པ་སྟེ་ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ།།དེ་ཡང་རེག་པའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལུས་རྨ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་

48

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཡིན་ན་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཚང་བ་ཡིན་པས་རེག་ལྷག་གི་ཆེས་ན་སྨད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་

སོ།།རེག་པ་འཁྲིག་ཚིག་སྨྱན་གྱི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་མི་ཡན་ལག་ལ་སེལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡིན་ན་ཡང་ངོ༌།།ཆེས་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས།དུད་འགྲོ་མོ་སྤུ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་སྦོམ་པོ་འོ།།ཞེས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་ལ་སྦོམ་པོར་བཏགས་པའོ།།གཉིས་ནི་འདིའི་དམིགས་བསལ་ཏེ་དུད་འགྲོ་ལ་བརྐུས་ན་སྦོམ་པོ་དང་དུད་འགྲོ་བསད་ན་ལྟུང་བྱེད་སྐྱེད་པ་དག་གོ།།ཡུལ་བུད་མེད་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་
པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་འཁྲིག་ཚིག་བསྙེན་བཀུར་ལྟ་བུའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།།རེག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་རེག་པའི་གཙོ་བོ་མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་རེག་པའི་ལྷག་མ་དང་རེག་པའི་ཕམ་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།
འགྲེལ་ཆུང་ལས།ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ཡིན་ན་ནི་འཁྲིག་ཚིག་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡང་དངོས་གཞི་

རྫོགས་པར་བཤད་སྣང་སྟེ།དེ་ནི་དཔྱད་དགོས་སོ།།རེག་ཕམ་མམ་རེག་ལྷག་སྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་བུད་མེད་ལྟ་བུ་རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་རྨ་དང་ཤུ་བ་དང་གཡན་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཉམས་པའོ།།ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ་སྦྱར་རོ།།རེག་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་མཚོན་ནོ།།དེས་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཉམས་པ་རྨ་དང་ཤུ་བ་དང་གཡན་པ་དང་ཁྱི་རྔོ་ཅན་ལ་རེག་ན་ན་སྨད་དོ་དགེ་སློང་རང་གི་ལུས་ཉམས་པ་རྨ་དང་ཤུ་བ་ལ་སོགས་པས་རེག་

ན་ཡང་ན་སྨད་དོ།།ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།སྟེ་རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ་དེས་ན་ལུས་ཉམས་པས་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ལུས་ཉམས་པ་ལ་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་ན་ཉེས་

བྱས་སོ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཉམས་ན་ནི་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་འོ།།རེག་པ་དང་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་པའི་ཡུལ་སེན་མོ་དང་སོ་དང་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་སྤུ་དག་ནི་སྔར་མ་ཉམས་པའོ་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ལས་གཞན་ལུས་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཉམས་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་ཡུལ་གྱི་སེན་མོ་དང་སོ་ལ་སོགས་པར་རེག་གམ་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ག་ག་ཚིལ་བྱེད་ན་རང་རང་གི་ན་སྨད་དོ་དགེ་སློང་གི་སེན་མོ་དང་སོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ངོ་འོ་ན་སྤུ་དག་ནི་གཞན་དང་ལྡན་ཞེས་སྤུ་ལ་རེག་ན་སྦོམ་པོར་གསུངས་ན་ལན་བུ་ལ་རེག་ན་ལྷག་མ་སྐྱེད་པར་

49

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
སྔར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།དེ་ནི་ལན་བུ་དང་ཤ་གཉིས་ཀ་ལ་རེག་ན་ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་

གསུངས་སོ།།ཡུལ་མིའི་འགྲོ་བ་པ་ནི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་མི་མ་ཡིན་པའི་དྲུང་དུ་རྫུན་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ།།བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།ཡུལ་དུད་འགྲོ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་

རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ཉམས་པ་སྨྱོས་པ་སེམས་འཁྲུགས་པ་ཚོར་བས་གཟིར་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་སྨྱོ་བ་སེམས་འཁྲུགས་ཚོར་བས་གཟིར་བའི་དྲུང་དུ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ།།

རྫུན་དུ་སྨྲ་བའམ་གོས་སློང་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་རང་བཞིན་ཉམས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ།།དེས་ན་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ལ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའམ་གོས་སློང་ངམ་བརྡེག་གཟས་ལ་སོགས་བྱེད་ན་ནི་ན་སྨད་དོ་མཚན་མེད་པ་ནི་མ་ནིང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་མ་སྨོས་ལ་ཟ་མ་དང་ཉམས་པའི་མ་ནིང་འགྱུར་བ་མི་བརྟེན་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་ཅིང་མཚན་གཉིས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་པ་ནི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་བུད་མེད་ལས་གྱུར་པ་

རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཡུལ་ཡིན་པར་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ཉིད་ལས་སྔར་བཤད་དོ།།ལྷག་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེག་པའི་ཡུལ་ནི་སྨྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཡུལ་དང་འདྲ་སྟེ་ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་ཞིང་སྨྱོ་བ་སེམས་འཁྲུགས་ཚོར་གཟིར་མིན་པ་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པའོ།།གཉིད་ལོག་སྙོམས་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་མི་གོ་བ་དང་སྨྲ་མི་ཤེས་ལ་རེག་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་རྫོགས་པ་སྐྱེད་དོ་དོན་དེ་རྣམས་ནི་རེག་ཕམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།།གཞི་ཁྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང༌།ཆོས་འདི་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མ་ཆགས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཕམ་པའི་ལྟུང་བས་ཉམས་པ་སྟེ་ཡུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་ལྟུང་བ་ཕྱེད་སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཕྱེད་ཉིད་ཁྱིམ་པའོ།།
དེས་ན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་གོས་སློང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་ཕྱེད་སྐྱེད་པ་སྟེ་ན་སྨད་སྐྱེད་པའི་དོན་

50

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཏོ།།རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གིས་ཕྲ་མ་བྱེད་པའི་ལྟུང་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་དང་རྟེན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གིས་ཆོས་གོས་འཁྲུར་འཇུག་པའི་སྤང་ལྟུང་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེད་པ་ཅན་ཕམ་པའི་ལྟུང་བའི་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་བསླབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།།འདིའི་དམིགས་བསལ་ནི་སྐུར་འདེབས་གསུམ་དང་ཕམ་པ་འཆབ་བརྗོད་གཉིས་ཏེ་ལྔ་པོ་ཡུལ་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེད་ལ་བསླབ་བྱིན་ནང་ཕན་ཚུན་ཕྲ་མ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཏེ་དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་སོ།།བརྡེག་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མཚན་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་རང་དང་མཚན་མཐུན་པ་དགོས་པ་དང་བརྡེག་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དེས་རང་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཁས་བླངས་པ་དག་གིས་ནི་ལྟ་བ་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་རང་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དགོས་སོ།།
མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྡེག་གཟས་ལ་སོགས་བྱེད་ན་ནི་ན་སྨད་དུ་འགྱུར་རོ་གཞུང་

འདིའི་དམིགས་བསལ་ནི་སྐུར་འདེབས་གསུམ་པོ་འོ།།ཡུལ་བསྙེན་རྫོགས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟུང་བ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཡུལ་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ལྟུང་བ་ན་སྨད་པ་
དེ་བས་ཀྱང་ན་སྨད་དེ་ཆེས་ན་སྨད་དོ།།
དཔེར་ན་དགེ་སློང་ལ་བརྡེག་ན་ལྟུང་བྱེད།ཁྱིམ་པ་ལ་བརྡེག་ན་ཆེས་ན་སྨད་དེ་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།:འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཡུལ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཞིང་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཅན་ཉིད་ནི་ཡུལ་རབ་ཏུ་
བྱུང་བའི་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བས་ན་སྨད་དོ།།

4

ཞེས་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་གསུམ་གའི་རྩ་བ་
ན་སྣང་ངོ་། །འགྲེལ་པ་དེ་གསུམ་ལས།ཁྱིམ་པ་ལ་ཆེས་ན་སྨད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་ 4 + <<ཊཱིཀ་(ཁ་༥༨༢)>><<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>- <<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༡༧༤)>><<ཞང་>>

51

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་དབྱིབས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་རུང་བ་ཉིད་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་གོང་དུ་སྦྱར་ཏེ་འབྲལ་བའི་སྤང་ལྟུང་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཉིད་དོ།།ཊཱིཀ་ལས།སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བསྡུས་ཏེ།ཞེས་གསུངས་པས་སྲ་བརྐྱང་ལས་འབྲལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་པའང་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་ལྟུང་བྱེད་ཐ་མ་བཞི་ལ་ཚད་ལྷག་པ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའོ་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་ངམ་ཚད་དང་མི་ལྡན་ན་རང་གི་ན་སྨད་དོ་ཞེས་སོ།།ཆོས་གོས་འཁྲུར་འཇུག་གི་སྤང་ལྟུང་ལྟ་བུ་ལ་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ།།ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།དེས་ན་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་ནམ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་ན་སྨད་དོ།།སྦྱོར་བ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཡུལ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ།།ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།
དེས་ན་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་མ་གོ་ན་ཡང་ན་སྨད་དོ།།འོ་ན་ལྐུག་པས་དོན་གོ་བ་
ཡང་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།།སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་སྨྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ནི་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ།།སྟེ་ཊཱིཀ་དང་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་སྨྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་གསོད་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་དང༌།རང་གི་དོན་དུ་རྐུ་བ་སྟེ་ལྔ་པོ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་དང་ལྔ་བཅུ་པའོ།།སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ནི་གསོད་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་དང་རང་གི་དོན་དུ་བརྐུ་བ་སྟེ་ལྔ་པོ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྦྱར་རོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་ལྐུག་པ་ལ་བཅོལ་ཡང་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ།།སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྨྲ་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ནི་དེར་མ་ཟད་ཀྱི་སྨྲ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་དེས་ན་ལྐུག་པ་ལ་ཡང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ།།ལྐུག་པ་ལ་བར་མའི་དགེ་བ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་གསུང༌། སྨྲ་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་ལྟུང་བ་མཐོལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དམ་ཡུལ་

52

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཡིན་ནོ།།དེས་ན་ཕ་རོལ་པོ་དེ་སྨྲ་མི་ཤེས་པའམ་དོན་མི་གོ་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བཅབས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པར་ངག་གིའོ།།རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་སྤྲིངས་ཡིག་དང་ལག་བརྡ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ།།ངག་

གིའོ་ཞེས་སྨོས་ན་གཞན་གྱི་ངག་གིས་ཀྱང་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།རང་གིའོ།།ངག་ཏུ་སྨྲས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་མངགས་པས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྨྲར་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ།།རང་གིའོ་ཞེས་སྨོས་ན་རང་གི་ངག་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་ངག་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ།།དེས་ན་ཆེ་གེ་མོ་ན་རེ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བསྙད་འདོགས་ཤིང་སྨྲ་བ་ལ་ནི་ན་
སྨད་དོ།།གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་བརྐུ་བ་དག་ལས་གཞན་པའི་དོན་ལ་རང་གི་བསྐོས་པ་ཉིད་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་གཞན་ལ་ཤིང་ལྗོན་པ་གཅད་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བསྐོས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།།ཊཱིཀ་ལས།རང་གི་བསྐོས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་ལྐོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་དེས་ན་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐོས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྐོག་ནས་བསྐོས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ།།ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ལྐོག་ནས་བརྒྱུད་པས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྨད་དོ་ཞེས་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པའོ།།བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལ་ནི་རང་གི་བསྐོས་པ་ཉིད་ཡན་ལག་སྟེ།ཞེས་རིམ་པ་བསྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ལྟར་ན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་བསྐོས་པ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།།རྣམ་པར་འབྱེད་པར་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་རྣམས་རྫོགས་སོ། ། ། །
འདུལ་བའི་བསླབ་པ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་མཆན་ཡིག་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཤེས་
རབ་བཟང་པོས་སྦྱར་བའོ། ། ། །

53

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

༼གཞི་བཅུ་དྲུག་འཆད་པ།༽
༼གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།ལུང་ལས་དགེ་སློང་དག་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ན།དེ་དག་གླང་པོ་ཆེ་འཁྲུགས་པ་དང་ཕྲད་ནས་འདི་གསུངས་ཏེ།བསོད་སྙོམས་སློང་བ་ལ་སོགས་

པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྲོང་དང་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ།།མདོ་
འདིས་ནི་སྒོམ་པར་བྱེད་པར་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།དེ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།སྒོ་ཁང་དང་

ཁྱམས་ལ་སོགས་པ་སྒོ་མ་བཅད་པ་མི་མང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ།།སྒོ་བཅད་ན་ནི་མངོན་པར་འདུ་བ་ཉིད་རྒྱུན་བཅད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་ཁྱམས་ལ་སོགས་པར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།<<ཊཱི་>>བསམ་གཏན་གྱི་ཚེར་མ་ནི་སྒྲ་ཡིན་པས་གནས་ཁང་དེར་མི་ལ་

སོགས་པའི་སྒྲ་བྱུང་བས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་གཏུམ་པོ་དང༌།ནི་སྟག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་གཏུམ་པོ་དག་སྟེ་གཏུམ་ལང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།གྱ་ཚོམ་པ་ནི་ཀྱལ་ཀ་ཅན་དང་ནལ་ཁྲུག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གྱ་ཚོམ་དང་སྨྱོན་ཐབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།དག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་རིགས་སོ།།དངོས་སུ་གཉིད་རྨུགས་དང་རྣམ་གཡེང་སྤོང་ཞིང་བརྒྱུད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཁང་པ་ནི།སྤོང་ཁང་སྟེ་སྒོམ་པའི་གནས་བརྩིག་པར་བྱའོ།།སྤོང་ཁང་དེའི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞེ་ན།ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཁང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྲང་གདོད་དོ།5

࿋6

།གནས་ཁང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱམས་བརྒྱུད་
མོའི་སྲང་གདོད་དོ་ཞེས་གཞི་འགྲེལ་ལས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས།བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་ཕྲན་གྱི་དབུས་སུ་བཀད་སའི་ཁྱམས་བྱ།ཞེས་བཤད།ངོས་ཡ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཁང་བརྩིགས་པའམ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོས་རེ་རེའི་གནས་ཁང་དྲུག་ 5 - སྤོང་ཁང་ཆུང་<<ཊཱི་ལུང་>>ངོ་། ། <<མ་>><<སེར་>> + <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>
6 + <<མ་>>-<<མཆན་བཞི་>>

54

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དྲུག་བརྩིག་ཅིང་བར་དུ་སྲང་གདོད་པ་སྟེ་གནས་ཁང་བཅུ་པའམ་གནས་ཁང་བཅུ་གཉིས་པ་འདི་ནི་སྤོང་ཁང་ཆེན་པོ་འོ།།གནས་ཁང་བཞི་ཡན་ཆད་བཅུ་མན་ཆད་འབྲིང་པོ་གཞན་གང་ཡང་རུང་<<ཊཱི་>>ངོ༌།།ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ངོས་

རེ་རེར་གནས་ཁང་ལྔ་ལྔ་ཕྲེང་དུ་བརྩིག་པའམ་དྲུག་དྲུག་ཕྲེང་དུ་བརྩིག་པ་དག་གིའོ།།བར་དུ་སྲང་གདོད་དོ།།སྤོང་ཁང་ཆེན་<<ཊཱི་ལུང་>>པོ་འོ།།:སྤོང་ཁང་ཆུང་<<ཊཱི་ལུང་>>ངོ་། །7

སྒོ་གླེགས་སྒྲ་མི་འབྱུང་
ཐབས་ནི་འོག་ཏུ་ཀོ་བའི་དུམ་བུ་གཞུག་པ་དང་རས་མས་དཀྲི་བར་<<ཊཱིཀ་>>བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།འབྱུང་བ་དང༌།དྲངས་པའི་ཐབས་ཀྱང་ངོ༌།།སྒོ་གླེགས་དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་རྩིག་ངོས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་དེ་དམའ་ན་རྐུན་པོ་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་དག་འཛུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐོ་ན་ནི་སྣང་བ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བས་རྩིག་པའི་ལོགས་དེའི་

གོང་དུ་གསུམ་ཆ་བོར་བར་སྐར་ཁུང་ཕྱི་རུབ་ལ་ནང་བྱིན་གྱིས་ཡངས་པ་ཡང་བཟང་
ངོ༌།།སྤོང་<<ཊཱི་ལུང་>>ཁང་དེར་སྐར་ཁུང་ལ་ཕུག་རོན་ལ་སོགས་པ་འཇུག་ནས་སྐར་ཁུང་ལ་དྲ་བ་དང་སྒོ་གླེགས་སྒོ་ལེབ་དང༌།སྒོ་<<ཊཱི་ལུང་>>གླེགས་ནི་རླུང་གིས་ཕྱེ་ནས་འཕྲེད་གཏན་དང་གཅད་དཀའ་ནས་གནམ་གཟེར་དང་འཁོར་གཏན་དང༌།དེ་རྣམས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དབྱུག་གུ་སྐམ་ཁ་ཉེ་བར་བཞག་གོ།དགེ་སློང་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤོང་ཁང་དུ་སྤོང་བ་པ་རྣམས་མི་ཤོང་ན་སྤོང་ཁང་དུ་མའི་འོག་ཁང་ཐ་དད་ཀྱང་སྟེང་དུ་ཁང་མོ་ཆེ་སྟེང་ཁང་ཆེན་མོ་གཅིག་བྱའོ།།ཁང་མོ་ཆེ་བྱ་བ་དང་ཁང་ཐོག་བྱ་བ་ནི།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས།མི་ཤོང་ན་ཐོག་ཏུ་ཁང་མོ་ཆེ་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས།མི་ཤོང་ན་སྟེང་ཁང་དུ་རིམ་ཁང་གཉིས་པ་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པས་འདིར་གཉིས་ཀ་བསྡུས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།ཡང་མི་ཤོང་ན་ཡང་ཐོག་གོ།བྱའི་སྟེང་དུ་རིམ་ཁང་གཉིས་པ་བྱའོ།།ལུང་ལས་སོ།།འཛེག་པའི་
ཕྱིར་སྤོང་ཁང་དེར་ཐེམ་སྐས་སོ།།བྱའོ།།ཐེམ་སྐས་ལ་མི་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་མི་ལྟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ཐེམ་སྐས་ལ་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཚུར་རོལ་ཏུ་ཤིང་ཐག་གི་བརྟེན་ས་བྱའོ།།ཁ་ཁྱེར་གྱིས་བསྐོར་བར་

7 + <<མ་>><<སེར་>>- <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

55

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྱའོ།།ཁ་ཁྱེར་དེ་མི་འགུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྕགས་ཀྱི་གཟེར་བུ་དག་གིས་གདབ་
བོ།།འོན་ཀྱང་མ་ཤོང་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་སྤོང་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤོང་ཁང་ཆེན་པོ་ཕྱི་རོལ་ཏུའམ་ཁང་
ཕྲན་གྱི་དང་ར་བ་སྒོ་ནང་དུ་ལྟ་བའི་གནས་ཁང་གི་ཚར་དག་ཀྱང་ངོ་། །བྱའོ།།སྒོ་དག་ཟུར་ཏེ་གདོད་པར་བྱ་བའོ་གནས་ཁང་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་གི་སྒོའི་ཐད་ཀར་དྲང་ཐད་དུ་སྒོ་གཞན་གདོད་པར་མི་བྱའོ།།གནས་ཁང་དག་ཕན་ཚུན་སྒོ་དྲང་ཐད་དུ་གཏོད་ཅིང་ཕན་ཚུན་སྣང་ནས་སྒོ་དག་ཟུར་ཏེ་གདོད་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།སྤོང་ཁང་ལ་སྒོ་ཁང་བྱའོ།།དེའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་ས་ཕུག་ཀྱང་ངོ༌།།ལ་སོགས་པ་དག་བྱའོ།།འདུག་པའི་ཆེད་དུ་ས་ལས་བྱས་པའི་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་དག་དང་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཁྲིའུ་ཡང་ངོ༌།།བྱའོ།།ཁྲིའུ་དེ་ནི་ངོས་བཞི་པོ་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཁྲུ་བཞིས་
འཁོར་བ་བཟང་ངོ༌།།སྟེ་གྲུ་བཞི་ངོས་རེ་རེ་ལ་ཁྲུ་རེའི་ཚད་དུ་བྱའོ།།དེ་ལས་ཆེར་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཁྲིའུའི་སྟེང་དུ་དྲ་བར་རྒྱུ་བའི་ཐགས་མའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་ལྔའོ།།ལྔ་གང་ཞེ་ན།རྩྭ་མུན་ཛའི་ཐགས་མ་དང༌།རྩྭ་ཤ་ནའི་ཐགས་མ་དང༌།རྩྭ་དྲེས་མའི་དང༌།རས་མའི་དང༌། སྦ་ཕྲ་མོའི་ཐགས་མའོ།།མུན་ཛ་ལ་སོགས་ལྔ་སྨོས་པ་ནི་མཚོན་པར་ཟད་ཀྱི་ཐག་གུ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཁྲིའུའི་སྟེང་དེར་སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་དག་གདིང་ངོ༌།།སྟན་དེའི་ཚད་ནི་ཁྲིའུ་དེའི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་དེའི་ཐ་མ་རྣམས་མཐོ་སྟན་དེ་བས་ན་རྫས་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཞི་པ་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་པ་ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་དྲུབས་པར་བྱའོ།།གང་ལྷག་པ་ཉིད་བཟང་ངོ༌།།འདིར་སྟན་གྱི་ཚད་ཕྱོགས་བཞི་གར་ཁྲུ་དོར་བཤད་པ་དང༌།ལུང་ཞུ་བ་དང་སྲིན་བལ་ཀྱི་སྤང་བའི་ཊཱིཀ་ལས།སྟན་གྱི་ཚད་ཆུར་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་སོར་དྲུག་ཏུ་བཤད་པས།དགེ་སློང་གི་སྟན་གྱི་ཚད་ཆེ་ཆུང་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན།སྒོམ་པའི་ཕྱིར་འདུག་པའི་སྟན་དང་

གློས་ཕབ་སྟེ་ཉལ་བའི་སྟན་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།།སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་དེའི་ནང་དུ་ཅིས་དགང་ཞེ་ན།ཤིང་ཨརྐའི་དང་།སྤྱིར་བསྟན་གྱི་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས།ཨརྐའི་ཤི་བལ་དང་རྔ་མོའི་བལ་ལ་སོགས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་

56

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
སྟན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ།།ཞེས་པ་ནི་གླིངས་པའམ་ཕྱི་ཤུན་ལ་དགོངས་པའོ།།ཨ་རྐའི་ཤིང་བལ་ནི་མི་རུང་བའི་རྫས་ཡིན་ཡང་སྟན་གྱི་ནང་ཚངས་བྱར་རུང་བར་གསུངས་པ་འདིའི་གནད་ཀྱིས་རྔ་མ་ནག་པོ་ལ་ཡང་སྟན་

གྱི་ནང་ཚངས་བྱར་རུང་བར་ཤེས་སོ།།ཞེས་འཆད་དོ།།ཀ་ཤའི་དང༌།ཨེར་ཀའི་དང༌།ཤིང་སྤྲའི་སྤྲ་བའི་དང༌།ཤལ་མ་ལི་ཤིང་བལ་གཞན་དག་གིས་དགང་ཡང་རུང་ངོ༌།།དག་གི་བལ་གྱིས་དགང་

ངོ༌།།ཡང་ན་བལ་དང་།རྩྭ་ཤ་ན་དང་།རས་བལ་དང༌།རས་མ་དག་དང་ལོ་མའི་ཚོགས་དག་གིས་ཀྱང་དགང་ངོ༌།།སྟན་གྱི་ནང་ཚངས་རྣམས་ནང་གི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁོད་སྙོམས་པར་ཁྱབ་ཅིང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདུག་ཅིང་གཞན་དུ་མི་འཆུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟེང་གི་མདོ་མདོར་སྲུངས་
8

བྱ་རོག་རྐང་པ་འདྲ་བ་དག་གིས་བཟུངས་གདབ་པར་བྱའོ།།སྒོམ་པ་ན་གཉིད་བྲོ་ན་གདོས་བུ་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་གདོས་བུ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་སྣོད་འདྲ་བ་ཆུང་ངུ་མ་9

བྱས་ཏེ།ལུང་མིག་ནས་སྐུད་པས་བཏགས་
ཏེ་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་གཉིད་བྲོ་ན་གདོས་བུ་དེ་རང་གི་རྣ་བ་ལ་བཏགས་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ།།གདགས་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།པར་བྱའོ།།རྣ་བ་ལ་བཏགས་ཞེས་ལུང་ལས་ཀྱང་ངོ༌།།སྤོང་བ་པ་གཉིད་ཡུར་ན་སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བས་དབྱུག་གུས་དལ་བུས་དེའི་སེམས་གནས་པ་ཉིད་འགྲོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་གཟུག་པར་བྱའོ།།དབྱུག་གུ་དེས་སྤོང་བ་པའི་ལུས་སྣད་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབྱུག་

གུ་དེའི་རྩེ་མོ་ནི་མི་རྣོ་བར་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་བྲེའི་གཅད་འཕྲོ་ཊཱིཀ་ལས་བྲེ་ཞེས་བྱ་བ་གཞལ་སྣོད་གྱི་རྣམ་པ་དེའི་གཅད་འཕྲོ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྲེའི་ཞབས་ལྟར་མཉམ་པ་<<གཞི་ཊཱིཀ་>>རས་མ་དག་གིས་དཀྲིས་པས་

སོ།།སྤོང་བ་པ་གཉིད་ཡུར་བ་ལ་སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བས་ཕོ་ལོང་སྐུད་པ་ལ་སོགས་ཟླུམ་པོ་<<གཞི་ཊཱི་ཀ་ >>འཕང་བར་བྱའོ།།ཕོ་ལོང་དེ་འཕངས་ནས་ཡང་ཕྱིར་འོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐ་གུས་ཕྲ་མོ་རིང་
པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕང་ཞིང་ཕྱིར་བླང་བར་འགྱུར་རོ།།གདགས་པར་བྱའོ།།འོན་ཀྱང་སྤོང་བ་པ་གཉིད་དུ་

8 སྲུངས།<<མ་>><<སེར་>>སྲུབས་པ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>
9 + <<མ་>><<སེར་>><<རིན་(ཁ་༡༢༡)>>- <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>><<མཚོ་(༨༥༣)>>

57

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཡུར་ན་དེའི་མདུན་དུ་མར་མེ་སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བས་བཞག་པར་བྱའོ།།འོན་ཀྱང་གཉིད་མ་སངས་ན་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་བརྐྱང་སྟེ་ཕྱིར་དབྱུང་ངོ༌།།འོན་ཀྱང་མ་སངས་ན་རྐང་པ་བརྐྱང་སྟེ་ཕྱིར་དབྱུང་ཡ་གཅིག་ཀྱང་ངོ༌།།དགེ་སློང་སྤོང་བ་པ་མུན་ཁུང་ན་འཆག་པ་ལམ་མི་འཆོལ་ཞིང་མི་འཐོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

འཆག་པའི་འགོ་འཇུག་སླེབས་པའི་འཕྲེང་ཐག་ཐང་ཆད་རབ་ཏུ་བརྒྱངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྨྱུག་མའི་སྦུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐོན་པའི་སྦུ་གུ་ལ་འཇུས་ཏེ་བཅག་པར་བྱ་བ་འམ།ཡང་ན་སྦུ་གུ་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཐ་གུ་ལ་ལག་པས་འཇུས་ཏེ་ཕར་ཁྲིད་ཚུར་ཁྲིད་ཅིང་བཅག་པར་བྱའོ།།སྐབས་འདིར་ལུང་ཁུངས་ནི།ཊཱིཀས་ལུང་གཞི་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཏེ།བཀའ་སྩལ་པ་སྦུ་གུ་བསྐོན་ལ་སྐུད་པས་བཏགས་པ་ལ་འཇུས་ཏེ་བཅག་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལས་སྦུ་གུ་ལ་འཇུས་ཏེ་ཞེས་མ་གསུངས་མོད་ཀྱི།འོན་ཀྱང་རུང་བར་གནང་བས་དེས་ན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྨོས་སོ།།ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།འོན་ཀྱང་སྦུ་གུ་ལ་འཇུས་ཏེ་ཞེས་པ་འདི་ལུང་གཞི་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་།ལུང་མ་མོ་ལས་ནི། སྲད་བུ་བྲེས་པ་ལ་སྦུ་གུ་བཅུག་ནས་དེ་ལ་འཇུ་ཞིང་འཆག་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།<<ཊཱི་>>སྤོང་བ་པར་མ་ཟད་ཀྱི་<<ལུང་>>མཆིལ་ལྷམ་ཅན་གྱིས་འཆག་པ་ན་སྒྲ་བྱུང་སྟེ་བཀའ་

སྩལ་པ་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་པ་ཅན་གཞན་གྱིས་བཅག་སྒྲ་འབྱུང་བས་སྤོང་བ་པ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་མ་
གུས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་དགག་པ་མཛད་ཅེས་གཞི་འགྲེལ་ལས་སོ།།མ་གུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཞེས་

ཊཱིཀའོ།།པར་མི་བྱའོ།།འཆག་པའི་ཚེ་རྐང་པ་གཉིས་ལ་རྡུལ་མི་འགོ་བར་བྱ་ཞིང་རྐང་པ་རྡུལ་ཅན་གྱིས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་པ་ན་གོས་མ་རུང་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཆག་སར་པར་ཐང་ཐགས་མ་ཁྲ་བོ་གདིང་
བར་བྱའོ།།པར་ཐང་འབྱམ་པོ་དང་སྟན་གཞན་གྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ།།སྤོང་བ་པས་ཞག་གསུམ་གསུམ་ཞིང་རྐང་པ་གཉིས་སྣུམ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་བསྐུ་བར་བྱའོ།།འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པས་ཧ་ཅང་སྣུམ་པོར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དེང་སང་ཡང་ཡུལ་དབུས་ན་དང་པོར་རྐང་པ་གཉིས་འཁྲུ་ཞིང་ཕྱིས་སྣུམ་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྐུད་པར་བྱེད་དེ།དེས་ན་གོས་ལ་སོགས་པ་སྣུམ་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།གཉིད་བྲོ་བ་སངས་པར་སྒོམ་མ་ནུས་ན་རྣལ་

58

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འབྱོར་སྒོམ་པའི་གནས་དེར་ཡང་ཉལ་བར་བྱའོ།།དེར་ཉལ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།སྒོམ་པའི་གནས་དེར་ཉལ་ན་སྒོ་

10གླེགས་ལ་སོགས་པས་སྒོ་གཅད་པར་བྱའོ།།དེར་གློས་ཀྱང་ཕབ་སྟེ་ཉལ་དུ་རུང་བའོ།།སྤོང་བ་པའི་ཕྱིར་ཞལ་ཏ་བ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་དེའི་བྱ་བ་
ནི་ནམ་ལངས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་ཆག་ཆག་གདབ་པ་དང༌། ཕྱག་དར་བྱ་བ་དང༌། ལྕི་བ་གསར་པའི་བྱུག་པས་བསྐུ་བར་བྱའོ།།གནས་དེར་སྟན་བཤམ་པར་བྱའོ།།མི་གཙང་བ་བཤང་བ་དང་གཅི་བའི་སྐྱབས་གཉིས་བྱི་དོར་བྱའོ།།ཕྱག་དར་དང་ལྕི་བ་གསར་པའི་བྱུག་པས་ཆག་ཆག་གདབ་པ་ལ་སོགས་པས་སོ།།ཕྱི་རོལ་ཆེ་ཆུང་གི་ས་དག་བྱི་དོར་བྱའོ།།དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆབ་ཁུང་ས་དག་བོང་རྡོག་དང་ས་དང་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཆུ་དག་བཞག་པར་བྱའོ།།རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་དེར་སྤོང་བ་པ་དག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་གཎྜི་བརྡུང་ངོ༌།།གཎྜི་བརྡུང་བ་དེའི་གནས་ནི་ཁང་སྟེང་
ངོ༌།།དེ་ནི་ཕྱོགས་མཐོན་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་དཔེ་ཡིན་ནོ།།དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་གཎྜི་བརྡུང་བ་ལ་

ནི་རྒྱུད་གསུམ་དང་གྲངས་གསུམ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཏོག་དག་གོ།བྱ་སྟེ་མཇུག་ཏུ་ཏོག་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་
བྱའོ།།ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གང་ཡང་རུང་སྟེ་ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཎྜི་བརྡུང་བ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གསུམ་མོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཎྜི་བརྡུང་བ་ལ་ནི་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཏོག་གཉིས་སོ་ཞེས་སོ།།ཤི་བ་ལ་ཁྱོགས་ཕྲག་པས་བཏེགས་པ་ལ་སོགས་པས་རོ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཎྜི་བརྡུང་བ་ནི་བྱི་བོ་ཡུ་བོ་འོ།།བྱི་བོ་ནི་རྒྱུད་ཉི་ཚེ་བརྡུང་ཞིང་མཇུག་ཏུ་ཏོག་མི་བརྡུང་བ་ཡིན་ནོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གཅིག་གོ་ཞེའོ།།སྤོང་བ་པ་སྤོང་བ་ལ་འདུ་པའི་དོན་དུ་ནི་འཁར་སིལ་ལོ།།བཀྲོལ་བས་གཎྜི་བྱ་བ་བྱའོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྤོང་བ་པའི་དོན་དུ་ནི་གཎྜི་ཆུང་ངུ་

ཞེའོ།།འདི་དག་གི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་བས་ན་འཁར་སིལ་ཉིད་གཎྜི་ཆུང་ངུ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ་ཞེས་

10 + <<ཊཱིཀ་(ཁ་༦༠༩)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>-<<མ་>><<སེར་>>

59

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་སོ།།གཞི་འགྲེལ་ལས་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱུང་བ་གསུང་བགྲོས་ནི་སེར་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱུང་བ་ལ་གཎྜི་བརྡུང་བ་ལ་ནི་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་དེ་ཙམ་བརྡུང་བར་བྱ་སྟེ་ནམ་ཞི་བར་གྱུར་གུྱི་བར་དུའོ།།ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འདུ་བའི་དོན་དུ་གཎྜི་དང་གཎྜི་ཆུང་ངུ་གཉིག་བརྡུང་
ངོ༌།།དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་རམ་མཇུག་ཐོག་ཁོ་ནར་བརྡུང་ངམ་ཞེ་ན།མ་ཡིན་ཏེ།བར་དུ་བཅད་དེའོ།།ཇི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བཅད་དེ་ཞེ་ན།བསྒྱང་བས་སོ།།སྔར་གཎྜི་ཆུང་ངུ་བརྡུང་ལ་ཁང་སྐྱོང་གཙང་སྦྱར་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གདུགས་ཚོད་ལ་བབ་པའི་ཚེ་

གཎྜི་ཆེན་པོ་བརྡུང་ངོ༌།།དགེ་འདུན་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཚེ་ཟན་གྱི་ཕྱིར་འདུ་བའི་དོན་དུ་གཎྜི་བརྡུངས་
པས་ཐོས་ཞིང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ན་དུང་ཆེན་པོ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཏེ་བུད་པར་
བྱའོ།།དེའི་ཚེ་རྔ་བོ་ཆེ་དག་སྒྲ་ཆེར་བརྡུང་ངོ༌།།གཎྜི་བརྡུངས་པར་མི་འགྲོ་བར་མི་བྱ་འགྲོ་བ་
ཁོ་ནའོ།།གཎྜི་བརྡུང་བ་ནི་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་ཕྱིར་སྦྲན་པ་ཡིན་པས་འདིར་དོན་ཅི་ཞིག་བྱུང་ཞེས་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ།།དེར་བདག་གི་དོན་མེད་པས་ཁོ་བོ་མི་རྟོགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་

བསམ་མོ།།དེར་མི་མྱུར་བར་མི་བྱ་གཎྜི་ཕྱིར་མྱུར་བ་ཁོ་ནར་འགྲོ་བར་བྱའོ།།སྤོང་བ་དག་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་བ་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལུས་ལུང་གཞི་ལས་དགེ་འདུན་ལས་འཐོབ་པ་རྣམས་ཁྲུས་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འདུ་ཁོམ་པ་དང་བསོད་སྙོམས་པས་རྐང་ལག་བཀྲུས་ནས་གྲོང་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་འཇུག་ཁོམ་པ་ཙམ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕྲོ་གཅོད་པ་སྤོང་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ཅི་བདེར་འཕྲོ་གཅད་པར་བྱའོ།།སྤོང་བ་པ་དག་ཅི་བདེར་བྱའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀའོ།།རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྱེད་ཀར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་དང་མདོ་སྡེའི་རྒྱུད་དང་བསྔོ་བའི་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གཞི་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ།།འོ་ན་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་པ་དེ་སྤོང་བ་དང་དེའི་

60

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཞལ་ཏ་པ་གང་གིས་གདོན་པར་བྱ་ཞེ་ན།ལུང་མ་མོ་ལས།ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྐབས་ནས་འོན་ཏེ་མི་ནུས་ན་ལངས་ཏེ་ཀླག་པ་གསུམ་ཀླག་གོ།ཞེས་གསུངས་པ་ལས།འགྲེལ་ཆུང་ལས།བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ལངས་ཏེ་འདོང་སྟེ་གསུམ་རྒྱུད་ཀླག།ཅེས་བཤད་དོ་དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕྲོ་གཅོད་པ་ན་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་ཁ་ཏོན་དུ་གདོན་པའོ་སྐབས་འདིར་སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་པས་ནི་སྤོང་བ་པ་རྣམས་ལ་ད་ནི་ཞེས་སྦྲན་པར་བྱ་སྟེ།ཊཱིཀ་ལས།སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ད་ནི་ཅི་བདེར་སྤྱད་ཅིག་ཅེས་བག་ཡངས་སུ་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ལ།འགྲེལ་ཆུང་ལས།བསམ་གཏན་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གདུགས་ཚོད་བབ་པ་དང་ཐོ་རངས་སྔར་ལངས་པ་དང་ནམ་གྱི་དགུང་ལ་ཉལ་དུ་གཟུད་པའི་ཚོད་ལ་སོགས་པ་ནི་ལས་སུ་བསྐོས་པས་བྱ་ཞིང་སྦྲན་

ཏོ།།ཞེས་སོ།།རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་པ་དེ་ཧ་ཅང་ཉུང་བ་དང་ཧ་ཅང་མང་བ་མ་ཡིན་པ་རན་པར་བྱའོ།།འདི་ནི་ཊཱིཀ་ལས།རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་བཏོན་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ།།ཞེས་སོ་དེ་ཡང་སུས་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་ན།ལུང་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་གནས་བརྟན་གྱིས་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ།།ཟས་ཟོས་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀླག་ཡོན་བཤད་པ་དེ་མང་ཉུང་རན་པར་རོ།།བྱའོ།།སྤོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་དེ་སྟན་བཤམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྔར་འདུ་ཤིང་གདན་ཆ་བརྟུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་མཇུག་ཏུ་འགྱེད་པར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་སྔར་འདུ་མི་ཁོམ་པའམ་མཇུག་ཏུ་འགྱེད་པར་སྡོད་མི་ཁོམ་པའི་རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་སྤོང་བའི་གནས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་སྦས་པའམ་སྦེད་པ་བསྟན་པར་བྱ་དགེ་སློང་སྤོང་བ་པ་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་<<ཊཱིཀ་>>ཞེས་འོ།།སྔར་ལྡེ་མིག་འགའ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་བཞག་ན་ཡང༌། ལྡེ་མིག་འདིའི་ལག་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྐབས་སོ། ། ། །
༈ གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་གནས་དེར་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བར་དགེ་འདུན་གྱིས་བློ་མཐུན་པར་
བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བློ་མཐུན་པར་བྱ་ཞེ་ན།གནས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བས་མ་བྱས་པར་རང་གྲུབ་པ་བྲག་ཕུག་ལ་སོགས་པའམ།སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བས་

61

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྱས་པ་མ་ཟིན་པའམ།སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བས་བྱས་པ་ཟིན་ཏེ་འཕྲོ་མ་ལུས་པ་ལའོ།།གྲུབ་བྱས་ཟིན་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལའོ།།གནས་དེའང་ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་ལྡན་པའོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་ཁང་
པ་བརྩིག་པ་ཆུ་དང་གད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་བར་འདོམ་གང་གིས་བཅད་ལ་བརྩིག་གོ།མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་བློ་

མཐུན་པར་བྱའམ་ཞེ་ན།མ་ཡིན་ཏེ་གནས་དེ་ལ་བློ་མཐུན་པར་བྱ་བར་དགེ་འདུན་འདོད་ན་སྟེ་དགེ་འདུན་བཞེད་ན་ཞེས་<<ཊཱིཀ་>>འོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ཞེས་སྨོས་པས་ལས་གཞན་ནི་དེར་མི་བྱའམ་སྙམ་དུ་དྭོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་གྱི་གནས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་བློ་མཐུན་
བྱས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།པས་གནས་དེར་ལས་གཞན་བྱེད་ན་ཡང་བློ་མཐུན་གཞན་བྱ་མི་དགོས་སོ།།གནས་དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚམས་པོ་ཆེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་གཅད་པར་བྱའོ།།གནས་དེའི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་ས་མཚམས་འདི་ཚུན་ཆད་ནི་ལས་ལ་འདུ་དགོས་སོ་ཞེས་མཚམས་གཅད་པ་ནི།ཕྱོགས་བཞིར་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་མཚམས་གཅད་པར་བྱའོ།།མཚམས་གཅོད་པའི་ས་གཞི་
དེའི་ངོས་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་བཞི་པོའི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལུང་ལས་ཤར་དུ་ཕ་བོང་དང་རྩིག་པ་དང༌།ལྷོར་ཀ་བ་དང༌།ཤིང་ལྗོན་པ་དང༌།ནུབ་ཏུ་ར་བ་དང༌། བྱ་སྐྱིབས་དང༌།ལུང་ལས་བྱང་དུ་ལམ་པོ་ཆེ་དང༌།ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱུས་ཤེས་པའི་དགེ་སློང་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་མདུན་དུ་ཕ་བོང་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་བརྗོད་དེ་དེའི་འོག་ཏུ་མཚམས་གཅད་པའི་ཕྱིར་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱའོ།།མཚམས་གཅད་པ་དེར་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱས་ན་མཚམས་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།བ་ཡིན་གྱི་མཚམས་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།དེ་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཚམས་ཆུང་ངུ་

62

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅད་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱའོ།།སྔར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དེ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས།མ་དཀྲོལ་བར་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་ལ།སྔ་མ་མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་དེ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས་མ་དཀྲོལ་པར་མཚམས་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་བཅད་པ་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་བློ་མཐུན་བྱ་བ་མི་འཆགས་སོ།།སྔར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཟིན་ནས་ཕྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བློ་མཐུན་པར་བྱ་བར་འདོད་ན་སྔར་གཅད་པའི་མཚམས་པོ་ཆེ་དག་དགྲོལ་བར་བྱའོ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དགྲོལ་བར་འདོད་ན་དགྲོལ་བར་བྱའོ།།མཚམས་དགྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱའོ།།ལས་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཚིག་གཅིག་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་གཅད་པ་དང་ཅིག་ཅར་དགྲོལ་དུ་རུང་ངོ་། །མཚམས་གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་བཀོད་དེ་དགེ་སློང་ལས་བྱེད་པས་མཚམས་གཉིས་ཀར་ཤིང་ངམ་དབྱུག་པའམ་སེག་གམ་རེ་ལྡེས་མནན་ནས་གསོལ་

བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ།།ཞེས་ལུང་དང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་སོ།།ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་མཚམས་མ་བཅད་པའི་གནས་སུ་ནི་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩིག་པ་མཚམས་ཡིན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྕགས་རི་ལྟ་བུ་རྩིག་པ་ཚུན་ཆད་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་འདུ་དགོས་སོ།།རྩིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ནི་ལས་ཀྱི་གནས་དེར་འདུ་མི་དགོས་ཏེ་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་

སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།ལས་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བ་ལ་ནི་རྩིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་ཡང་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།ལས་ལ་རྩིག་པ་མཚམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོས་ན་རྩིག་པ་མེད་པ་ལ་ལས་མཚམས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། རྩིག་པ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཞི་ཀ་བས་བཏེགས་པ་བརྒྱ་ཕུག་འདྲ་བའི་ལྡིངས་ཁང་11དུ་ལས་བྱེད་ན།ཝ་ཁ་ནས་ཆུ་འཛག་པའི་གནས་གང་དུ་བབ་པས་སླེབས་པ་ཚུན་ཆད་ཡང་ངོ་། །ལས་ལ་མཚམས་ཡིན་ནོ།།མཚམས་མ་བཅད་པའི་གནས་རྩིག་པས་མ་བསྐོར་བ་

11 ཁང་།<<མཆན་བཞི་>>བང་།<<མ་>>

63

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ལ་ནི་ཝ་ཁ་ནས་ཆུ་འཛག་པའི་སྣེ་གང་དུ་འབབ་པ་ཚུན་ཆད་ལས་ལ་མཚམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།གྲོང་དུ་

གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་ན།གྲོང་ལ་ནི་སྔར་འབྲལ་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ།།ལས་ལ་མཚམས་ཡིན་ནོ།།ལུས་ངག་གིས་བསྒྲུབས་པའི་མཚམས་གང་ཡང་མེད་པ་དགོན་པ་ཐང་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དབུས་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་
ཆད་ལས་ལ་མཚམས་ཡིན་ནོ་ཐང་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་ན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལས་ལ་འདུ་དགོས་སོ།།དེ་ཕན་ཆད་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ནི་

ལས་ཀྱི་གནས་དེར་འདུ་མི་དགོས་ཏེ་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་དོ།།ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་ན་སྤྱིར་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་སྲིད་མཚམས་ཡིན་<<ཊཱིཀ་>>ནོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་ལས་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སོ། ། ། །
༈ མཚམས་གཅད་པ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ལ་འདུན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབུལ་བ་ལས་དེ་ལ་མ་
འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་དེ།ཆོས་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འགྲུབ་བོ།།པའི་ཕྱིར་རོ།།མཚམས་གཅད་པའི་ལས་ལ་ནི་དངོས་སུ་འདུ་དགོས་ཀྱི་འདུན་པ་འབུལ་བས་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་བོ།།ནད་པ་ཡིན་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ།།དགེ་སློང་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་

ལས་འདུན་པ་དེ་བླང་དུ་རུང་ངོ་། །བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལས་འདུན་པ་བླང་བ་སུ་ལ་རུང་ཞེ་ན།བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་འདུན་པ་བླང་དུ་རུང་བའོ།།དེ་ལ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མ་བཞག་པ་ལ་ནི་དད་པ་བླང་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམས་ན་དད་པ་

བླངས་པར་མི་ཆུད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་དབུལ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །བསླབ་པ་བྱིན་པ་དེ་དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ནང་དུ་འདུན་པ་ལེན་དུ་འོང་ན་ཡང་དེ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་དུ་མི་རུང་ལ།དགེ་སློང་གཞན་ལས་འདུན་པ་བླངས་ཏེ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བརྗོད་པར་མི་རུང་སྟེ་གཞན་ལ་བརྗོད་པ་དེ་ཐོས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཡོངས་དག་དང་དགག་དབྱེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་

64

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སློང་བྱེ་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་སྨྱོས་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པས་ནི།ལས་དེ་ལ་མ་འདུས་ཤིང་འདུན་པ་མ་ཕུལ་ཡང་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕུལ་བའི་གང་ཟག་དེ་དང་ཡང་མཐུན་པ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ།།གང་ཟག་དེ་ནི་དག་པར་བྱ་བའི་དགེ་འདུན་གཞན་རྣམས་དང་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ།།དོན་གང་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ།།ཆོ་ག་གང་གིས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས་ཡོངས་དག་དང་དགག་དབྱེ་དེ་ཕུལ་བས་སོ།།ཡོངས་དག་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དེ་གཉིས་ལ་ལེན་པ་པོས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཡོངས་དག་ལེན་པ་དང་དགག་དབྱེ་ལེན་པའི་དགེ་སློང་དེས་དེ་གཉིས་བླངས་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་དགེ་སློང་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཡོངས་དག་དང་དགག་དབྱེ་ཕུལ་བས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ནོད་ཅིང་ཁས་བླང་པར་བྱའོ།།དད་པ་འབུལ་ན་དད་པ་ལེན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་གནང་གིས་འདོང་12ཞེས་མི་བྱའི་འདུན་པ་བླང་ངོ་ཞེས་<<ཊཱིཀ>>།ལྕགས་རི་གཅིག་གིས་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་མཚམས་

གཅིག་གི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་ཚོགས་ཐ་དད་པ་གནས་ཁང་ཐ་དད་ན་གནས་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་དག་དང་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་དབུལ་བས་<<ཊཱི་>>མཐུན་པར་བྱས་ཏེ།གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐ་དད་པ་མང་པོ་སོ་སོ་ནས་བྱེད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དོ།།འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ཅིག་ཅར་བརྗོད་པའམ་འཁར་བ་དང་དྲ་བའི་གནང་བ་ཅིག་ཅར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྩོམ་པ་འདྲ་བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་མི་རུང་བ་ནི་ཡེ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་གཅིག་གིས་དགེ་སློང་དུ་མའི་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་དེ་དག་ལེན་པ་ལ་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།།དགེ་སློང་དུ་མའི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པ་འདི་ལ་དུ་མའི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། གྲངས་ཀྱི་བྱེ་

12 འདོང་།<<ཞང་>>འདོད།<<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>

65

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྲག་ངེས་པ་མེད་དེ་དགེ་སློང་ཇི་སྙེད་ཀྱི་མིང་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནུས་པའི་ཚིག་གིས་དུ་མ་གྲངས་ཀྱི་ཚད་གཟུང་ངོ་། །དགེ་སློང་ན་ཚབས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དེར་འགྲོ་བའམ་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ན་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དབུལ་བ་དེ་ཊཱིཀ་ལས་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་སྔགས་ལས་གཞན་པ་ལུས་དང་ངག་གི་རིག་བྱེད་གང་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་ཡང་རུང་བས་འགྲུབ་བོ།།ལུས་ངག་གང་རུང་བས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྨོས་ན་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་ཕྱིས་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་གང་རུང་བས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་བཤད་དོ།།ལག་བརྡ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་། །འགྲུབ་བོ།།དགེ་སློང་ན་ཚབས་ཆེ་བས་ཇི་ལྟར་ཡང་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུན་པ་ལ་
སོགས་པ་འབུལ་མི་ནུས་ན་ཡང་ན་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནད་པ་འདུག་པའི་གནས་དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ།།
ཡང་ན་དགེ་སློང་ནད་པ་དེ་ཁྲིས་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་ཚུར་ལ་བླང་བར་བྱའོ།།འདུན་པ་ལ་སོགས་
པ་དེ་བླངས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་བརྗོད་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་པ་པོ་དེས་གང་རྒྱུག་པར་མི་བྱའོ།།<<ཊཱི་>>རྒྱུག་པ་བས་ཅུང་ཟད་དལ་བའི་འགྲོས་མགྱོགས་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུན་པ་བླངས་ནས་མ་ཕུལ་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་<<ཊཱིལ་>>རོ།།མཆོང་བར་མི་བྱའོ།།ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པའོ།།བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ལ་འོབས་ལ་
མཆོང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་ཊཱིཀ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩིག་པའམ་ས་རྒལ་ཏེ་

དེར་མཆོང་བར་མི་བྱའོ།།ཕྱི་རོལ་ཁྱམས་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་མཆོང་བར་མི་བྱའོ།།ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པར་འདུག་པ་དང་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།མཚམས་ནང་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་མི་
བྱའོ།།སྐས་ཀྱི་གདང་བུའི་རིམ་པ་གཞན་བཞག་ནས་གཞན་དུ་ཐོད་རྒལ་དུ་གོམ་པ་དོར་
བར་མི་བྱའོ།།ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་གཞན་བཞག་ནས་གཞན་དུ་ཐོད་རྒལ་དུ་གོམ་པར་དོར་

66

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བར་མི་བྱའོ།།ཆུ་ལྐོག་མ་ནུབ་ཙམ་ལ་འབོག་པར་མི་བྱའོ།།འགྲོ་བའི་ལམ་གཞན་ཡོད་ན་སྟེ་མེད་ན་ནི་ཉེས་པ་མེད་<<ཊཱི་>>དོ།།གཉིད་ལོག་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།གཉིད་ལོག་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་གཉིས་ནི་<<བི་>>ལྟུང་བ་འབྱིན་པའི་སྒོ་ནས་སྨད་པར་མ་ཟད་མ་ཀླས་ཁྱད་དུ་བསད་<<ལུང་>>པ་བསྟན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་དང་མ་གུས་པ་ཉིད་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྨད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་སྤྱོ་ཞིང་བརྒྱད་དོ།།འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པ་པོ་དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་སོང་ནས་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེའོ།།དགེ་སློང་ལ་བརྗོད་ན་ནི་འདུག་སྟེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་ན་ནི་འགྲེང་སྟེ་ལན་ཅིག་བརྗོད་ཅེས་ལུང་གཞི་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ།།གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་

བརྗོད་ན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་ཞེས་མི་བྱ་བར་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བས་བརྩམ་མོ།།འདི་ནི་ཚིག་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལེན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་པོ་དེ་ཚེའི་དུས་བྱས་སམ་བདག་ཁྱིམ་པར་གཟུང་དུ་གསོལ་
ཞེས་ཁྱིམ་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་སམ་དགེ་ཚུལ་ལམ་ཟ་མའམ་མ་ནིང་ལ་སོགས་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་བསླབ་པ་ཕུལ་ན་སྟེ་ཤིའམ་བབས་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་མ་བླངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།པས་ད་གཟོད་གཞི་ནས་བླང་དགོས་སོ།།འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལེན་པའི་དགེ་སློང་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་དགེ་སློང་
དེ་ཤིའམ་བབས་ན་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་ཅིང་གོ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བླངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། པས་ད་གཟོད་བླང་མི་དགོས་སོ།།རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་
གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་མོ་དགེ་སློང་གཟུང་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུའམ་འཕྲིན་པ་བཏང་སྟེ་དགེ་སློང་འདི་བདག་ཅག་གི་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱིས་

ཐོངས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་དགེ་སློང་གཟུང་ན་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་

67

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་མཚམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་སྐྱེད་པས།འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཆེ་ཚུར་འོངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་ཁང་དུ་དགེ་སློང་གཟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས།དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་གཟུང་སྟེ།མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་ན།ཞེས་སོ།།དེ་སྐད་

བརྗོད་ཀྱང་མ་བཏང་ན་དགེ་འདུན་བདག་ཅག་དགེ་སློང་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་བྱ་བ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྔ་མ་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་སྨོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།དེ་སྐད་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་བཏང་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བར་སོང་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ།།གཞན་གྱིས་གཟུང་བའི་
དགེ་སློང་དེ་བཏང་བའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་མདུན་རོལ་སྔར་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་
རྣམས་ཀྱིས་མི་འབད་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ་འབད་པར་བྱའོ།།མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་དགེ་སློང་ཡོད་པར་དངོས་སུ་ཤེས་པར་མ་ཟད་འཁར་སིལ་གྱི་སྒྲ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མའི་སྒོ་ནས་མཚམས་ནང་དེ་ན་དགེ་སློང་ཡོད་པར་འཕྲིགས་པས་དེའི་འདུན་པ་མི་ལེན་ཞིང་དེ་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་ན་མ་འདུས་པའི་
མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།།ལས་ཀྱི་གནས་དེར་མ་འདུས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས་<<ཊཱི་>>དེ་དག་འདིར་མ་འོངས་ཀྱང་སླའོ།།མངོན་པར་བརྟགས་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་དགེ་སློང་གཞན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་འདུན་པ་མི་ལེན་ཞིང་དགེ་སློང་གཞན་དེ་དག་ལས་ཀྱི་གནས་དེར་མ་འདུས་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལས་བྱེད་ན་ <<ཊཱི་>>དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་འོ།།ལས་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་ལས་བྱ་བ་ཐ་ན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཞུ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡན་ཆད་ཀུན་བསྡུའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་སློང་དག་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པ་འདི་རུང་ངམ་མི་རུང་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ཉིད་ན་<<ཊཱི་>>འདི་རུང་ངམ་མི་རུང་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟའམ་<<ཊཱི་>>འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་རུང་ངོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པའི་བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ལས་བྱེད་ན་སྦོམ་པོ་དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་ལས་བྱེད་ན་མི་མཐུན་པས་ལས་བྱེད་པའི་ཉེས་བྱས་མི་འབྱུང་བ་

68

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མ་ཡིན་ནོ།།བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྒྱུ་མེད་པར་དགེ་སློང་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཙལ་ཞིང་འོལ་<<ཊཱི་>>སྤྱི་ཙམ་དུ་བཙལ་བའི་གོབ་ལོབ་གཡོ་སྒྱུ་མ་བྱས་ན་དག་ཅིང་ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་མཚམས་<<ཊཱི་>>ཀྱི་ནང་ན་དགེ་སློང་ཡོད་པ་མ་འདུས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།བཙལ་བ་ཕྱོགས་དེ་དང་དེ་དག་མྱུལ་བ་དང༌།བཙལ་<<ཊཱི་>>བས་མ་རྙེད་ན་སྐད་ཀྱིས་འབོད་པ་དང་དེས་<<ཊཱི་>>ཀྱང་མ་རྙེད་ན་ས་ཕྱོགས་མཐོན་པོར་འདུག་སྟེའམ་<<ཊཱི་>>འགྲེང་སྟེ་མིག་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་དག་གིས་ནི་ཡོངས་<<ཊཱི་>>སུ་བཙལ་བ་དེ་ཡིན་ནོ།།དེ་དག་གིས་མ་རྙེད་ན་དགེ་སློང་དག་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་འཁོད་ཅིང་དེ་དག་མ་འདུས་ཤིང་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བླངས་ཀྱང་མ་

འདུས་པའི་མི་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་<<ཊཱི>>།གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་ལས་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚོགས་པའི་སྐབས་སོ། ། ། །
༈ ད་ནི་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་གའི་སྐབས་སྟོན་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་བ་སྦྱོང་བར་བྱའོ།།དུས་
གང་གི་ཚེ་ན་བྱ་ཞེ་ན།ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའོ།།ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཞེས་སྨོས་པས་བཅུ་བཞིའི་
གསོ་སྦྱོང་ཡང་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།རྣམ་པ་གང་གིས་གསོ་སྦྱོང་བྱ་ཞེ་ན།སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་སོ།།གསོ་སྦྱོང་བྱའོ།།སེམས་དྲང་པོར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར།སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་སོ་ཞེས་

སྨོས་<<ཊཱི་>>སོ།།དགག་དབྱེ་བྱས་ན་གསོ་<<ཊཱི་>>སྦྱོང་མི་བྱ་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དགག་དབྱེ་ཉིད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་ཡང་གསོ་སྦྱོང་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ།།འོན་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་

དང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་

69

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དང་དག་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་དག་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་དབུ་ལས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་ཅག་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་མ་མཐོལ་མ་བཤགས་

ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ་དེ་དག་ནི་སྔར་བྱ་ཞིང་དེའི་རྗེས་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དེ་གདོན་ཏོ།།སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་དབུ་ནས་བཤད་པའི་གླེང་གཞི་གདོན་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་གསོལ་བ་
འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ནི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཐོས་པ་བསྒྲག་
པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།གླེང་གཞི་གདོན་པ་དང་གསོལ་བ་ནི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་ནས་དེའི་ལྷག་མ་ཕམ་པ་གདོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྔོན་<<བི་>>ཆད་ཐོས་པ་ཡིན་ན་བྱས་ཏེ་ཐོས་པ་བསྒྲགས་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་པས་ནི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་<<ཊཱི་>>ཏོ།།ཕམ་པའི་སྡེ་ཚན་ནམ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་ལ་སོགས་པ་

སྡེ་ཚན་གང་དང་གང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་གདོན་པར་འགོ་བརྩམ་པའི་སྡེ་ཚན་ནི་འཕྲོ་ལ་མི་གཞག་པར་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།སྡེ་ཚན་ཕྱེད་བཏོན་ཅིང་ཕྱེད་འཇོག་པ་ནི་སྨད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ <<ཊཱི་>>རོ།།ཕམ་པའི་སྡེ་དང་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་དང་མ་ངེས་པའི་སྡེ་དང་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་དང་སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྡེ་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་དང་སྡེ་ཚན་དྲུག་གི་གོ་རིམ་བཞི་པ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེའི་ཐོག་མ་སྤང་ལྟུང་གདོན་པའི་འགོ་བརྩམས་པ་ལ་རེག་ན་རིལ་གྱིས་རྫོགས་པར་གདོན་པར་བྱ་དགོས་སོ།།སོ་སོར་བཤགས་པའི་
སྡེ་ཚན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐོས་པ་བསྒྲགས་པས་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ལས་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་མ་རྫོགས་པར་དོར་བ་ནི་མ་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།

གསོ་སྦྱོང་འདི་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་འདས་པའི་ཉེས་པ་བདག་ལ་ཅི་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ།།གང་གི་ཚེ་བརྟག་པར་བྱ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་གི་ཕྱིར་འདུ་བར་འགྱུར་བ་འདུ་བའི་མདུན་རོལ་<<ཊཱི་>>དེར་རོ།།སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཇི་ལྟར་འདུག་པར་བྱ་ཞེ་ན།ལྟུང་བ་ངེས་

70

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་དང་བཅས་པར་ཤེས་པར་བཤགས་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ <<ཊཱི་>>ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་གསོ་<<ཊཱི་>>སྦྱོང་གི་གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་
ལས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་དེ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པ་ན་རང་གི་ལྟུང་བ་དྲན་ནམ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་ལས་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་གི་ནི་དྲུང་ན་མོ་རང་གི་ལྟག་འོག་དྲུང་ན་འདུག་པའི་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྔགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་པར་
བྱའོ།།མདུན་ནས་བྱའི་གློ་ནས་མི་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པས་ནི་འདུག་པ་ན་ལྟུང་བ་དྲན་ནམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སོ།།ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།ཆོ་གའི་སྔགས་དེ་གཞན་ལ་མི་བརྗོད་པར་ཆོ་ག་ཡིད་ཀྱིས་བཀླག་པར་བྱའོ།།
ཊཱིཀ་ལས།འདི་དང་སྔ་མའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྐབས་དག་ཏུ་ཧ་ཅང་ཡུན་རིང་ན་མི་མཛེས་པས་

སྔགས་ལན་རེ་བཟླས་པས་ཆོག་སྟེ་ལན་གསུམ་ནི་མི་དགོས་སོ།།ཞེས་སོ།།གལ་ཏེ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་མོ་དགེ་སློང་བདག་གཅིག་པུ་ལྟུང་བ་དེ་དང་མི་ལྡན་གནས་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བ་མཐུན་པ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ན་དེའི་<<ཊཱི་>>ཚེ་དེས་བེམ་དུ་མི་དོར་བར་འགྲོགས་བཤེས་ལ་དྲང་པོར་མཐོལ་བཤགས་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་<<བི་>>འབད་པར་བྱའོ།།དགེ་<<ཊཱི་ >>འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་དུམ་པོ་ཚུགས་སུ་མི་གླེང་བར་གྲོགས་པོ་མཛའ་བཤེས་དེ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བོས་ནས་གཞི་ཅི་ལས་ལྟུང་བར་གྱུར་པ་དེ་བརྗོད་དེ་ས་རྐོ་བ་འདི་དང་མེ་ལ་རེག་ཏུ་མི་བཏུབ་པ་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཅིར་འགྱུར།གྲོགས་པོ་ན་རེ།ལྟུང་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ།།ཟེར་ན།འོ་ན་ཚེ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་ས་རྐོ་བ་འདི་དང་མེ་ལ་རེག་པ་འདི་ལྟར་བྱས་སམ་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན།དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་འོ་ན་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།གྲོགས་པོ་ན་རེ།ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བོས་ནས་ལྟུང་

71

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བ་བྱུང་བ་ནི་ཁོ་བོ་གཅིག་པུར་མ་ཟད་ཀྱི།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དོན་ལྟུང་བ་དེ་དང་ལྡན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན།ཀྱེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བོས་ནས།ཇེ་ཞེས་པ་ནི་གོ་རིམ་གྱི་དང་པོར་རོ་ཁྱོད་རང་གི་ལྟུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་གྱིས་ཤིག།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བ་དང་
བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་དག་པར་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་<<ཊཱི་>>པ་བརྩོམ་
པས།གྲོགས་པོ་དེ་དགེ་འདུན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིག་ལམ་དུ་དེ་ལྟུང་བ་འཆགས་པ་དགེ་འདུན་གཞན་གྱིས་མཐོང་ནས་འོ་ན་ངེད་རྣམས་ལ་ཡང་ལྟུང་བ་དེ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟུང་བ་བཤགས་ཟིན་པའི་དགེ་སློང་དེ་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་ལྷག་མ་དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལྟུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་བཤགས་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལྟུང་བ་འཆགས་སུ་གཞུག་གོ།<<ཊཱི་>>གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་འདི་ལ་ཉེས་པ་གླེང་བར་མི་འདོད་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་དེའི་ཚེ་ལྟུང་བ་གླེང་བར་མི་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་མོ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་ལྟུང་བ་མཐུན་པར་ཡོད་པར་
ཤེས་སམ།ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ན་ནི་བཤགས་པ་མི་བཏུབ་པས་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་པར་ལུང་དང་ཀར་མ་ཤ་ཏཾ་ལས་གསུངས་སོ།།གནས་དེའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟུང་བ་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཤེས་ན་ནི་དགེ་འདུན་རིལ་གྱིས་གནས་གཞན་དུ་ལྟུང་བ་མཐོལ་བཤགས་བྱེད་དུ་འདོང་བ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་

དགེ་སློང་དེ་དག་གི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་ལྟུང་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་རང་གི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་

དོན་དུ་མིང་རིགས་མཐུན་པའི་ལྟུང་བ་མེད་པའི་དགེ་སློང་གང་ན་འདུག་པའི་གནས་གཞན་དུ་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་བྱེད་དུ་བཏང་བར་བྱའོ་དེས་དེ་རང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་སླར་འཁོར་ནས་དེའི་མདུན་དུ་དགེ་སློང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ།
དེ་ལྟར་དགེ་སློང་གནས་གཞན་དུ་བཏང་བ་དེ་མ་གྲུབ་ན་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་ལྟུང་བ་ཐུན་མོང་

72

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ་འདོད་པར་བྱ་མོས་པར་
བྱའོ།།གསོལ་བས་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་གསོ་སྦྱོང་ངམ་དགག་དབྱེའི་ལས་མི་བཤོལ་བར་བྱའོ་གང་ཟག་རེ་རེ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་ཡང་དག་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་བྱ་བ་ཚེགས་ཆེ་བས་འདིར་སྤྱིར་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ན་དགེ་སློང་བཞི་པས་ཉུང་བ་དགེ་སློང་གསུམ་མམ་གཉིས་སམ་གཅིག་ཁོ་ན་འདུག་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་མང་དུ་འཁོད་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་ཕྱག་དར་ལ་སོགས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་ལུང་མ་མོ་ལས་སོ།།བཞི་པས་ཉུང་བ་ཉིད་གནས་ཀྱང་དེར་དགེ་སློང་མ་འོངས་པ་དག་འོང་སྲིད་

པས་དེའི་དོན་དུ་སྟན་ཐབས་སྟན་བཤམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་མི་བྱ་གྲལ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟན་དག་བཤམས་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་མ་མོ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བསྡུས་པའོ།།སྟན་གདིང་བ་ཡང་མི་ཉམས་པ་བྱའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་ལས་བཤད་དོ།།དེའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།དགེ་འདུན་མ་ཚང་ཡང་དགེ་འདུན་མང་དུ་འཁོད་པ་བཞིན་དུ་སྟན་ལ་སོགས་པ་གདིང་།ཞེས་གསུངས་སོ།།བཞི་པས་ཉུང་བ་གནས་པའི་དགེ་སློང་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་མོ་ཆག་ཆག་དང༌། ཕྱག་དར་དང༌། ལྕི་བ་གསར་པའི་བྱུག་པ་བྱ་བ་དང༌།སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམ་པ་དང༌།མར་མེ་ཟུག་པ་དང༌།ཆོས་ཉན་དུ་གཞུག་པ་དག་བྱས་ལ་ཕྱོགས་ཆེས་མཐོན་པོར་འདུག་སྟེ།དགེ་སློང་དག་འོང་ངམ་མི་འོང༌།ཕྱོགས་བཞིར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།།དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གོ་རིམ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱའོ།།དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་བ་ན།དགེ་སློང་དག་འོང་བ་སྣང་ན།ཀྱེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བོས་ཏེ་མྱུར་བ་མྱུར་བར་ཤོག་ཅིག།དུས་དེང་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ངམ་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་བཞིར་མ་ཚང་ན་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེའི་དུས་ཀྱི་བར་སྐྱ་རེངས་

མ་ཤར་ཚུན་ཆད་དུ་བསྡད་དེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ་དྲོ་ལ་བབ་ཀྱི་

73

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བར་དུ་བསྡད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅེས་ལུང་མ་མོ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་མདོ་སྔ་མའི་སྐབས་སུ་ཊཱིཀས་ཁུངས་དྲངས་ཏེ་དྲོ་ལ་བབ་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ་ཊཱིཀ་ལས་སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་དུ་བསྡད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྐྱ་རེངས་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྡད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་སྐྱ་རེངས་ཤར་ཟིན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་མི་ཕན་ནོ།།གནས་

དེ་ན་དགེ་སློང་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ན་སྤྱོད་ལམ་འདུག་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།།དགྲ་བཅོམ་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེའོ།།དགེ་སློང་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་ཟླ་བོ་དགེ་སློང་གཞན་གཅིག་དང་བཅས་པ་སྟེ་དགེ་སློང་གཉིས་འདུག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མདུན་དུ་ཙོག་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།ཉེ་བར་ཙོག་ཙོག་པུར་ཕས་འདུག་ཚུས་འདུག་སྟེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།།གནས་དེ་ན་དགེ་སློང་གསུམ་ཡོད་ན་ནི་གསུམ་ཆར་འཁོད་དེ་འདུག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།ཊཱིཀ་ལས།དཔེར་ན་དགེ་འདུན་རིམ་བཞིན་དུ་གྲལ་ལ་འཁོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོད་དེའོ།།ཞེས་སོ།།ལུང་ལས།རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།ཚུལ་ནས་

འབྱུང་བའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་ལྔར་མ་ཚང་ན་དགག་དབྱེའི་ལས་སུ་མི་རུང་སྟེ་དགེ་སློང་བཞིའི་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཡང་འཁོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་དགེ་སློང་གསུམ་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་

གྱིས་རློབ་པ་ན་གྲལ་ལ་འཁོད་དེ་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ནོ།།
གཅིག་ལ་གཅིག་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་སང་ཕོད་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་ཚེ་གྲངས་ཚང་བར་བྱའོ་

ཞེས་བསམ།གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་དེའི་ཚེ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་གནས་གང་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་ནུས་པ་མེད་པར་ཤེས་ན་དེའི་ཚེ་གནས་དེར་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་དེར་བསྡད་པར་མི་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་གནས་གང་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་ནུས་པ་མེད་པའམ་དགེ་འདུན་གྲངས་མ་ཚང་བས་གསོ་སྦྱོང་དེ་ལས་འདའ་བ་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པའི་གནས་དེར་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱི་མའི་གོང་མ་དབྱར་གནས་པ་ཁས་བླངས་པ་སྔ་མ་བསྲུང་བར་མི་བྱའོ།།དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་

74

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཉའི་བར་དུ་ཞག་སུམ་ཅུ་བསྲུང་བར་མི་བྱའི་གཞན་དུ་ནི་བསྲུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་

ཕྱི་མ་དེ་ལ་ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་བསྲུང་གི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཟླ་བ་གསུམ་པ་བསྲུང་བར་མི་བྱའོ།།མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་དང་གནས་ཁང་བཟང་པོ་སྦྱིན་ཞེས་གནས་བསྟབ་པ་དང་།ལག་གི་བླ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་མི་བསྐོ་ཞིང་ཡིད་དལ་དུ་བཞག་པ་དང་།ཆོས་གོས་དང་སྣུམ་བག་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་བསྟབ་པ་དང༌།གཡོག་བྱེད་པ་སྦྱིན་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་གཡོག་བྱེད་པའི་བསྙེན་བཀུར་བ་བསྟབ་པས་གསོ་སྦྱོང་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པར་བྱེད་པ་གཉེར་སྤྱན་དྲང་བར་བྱའོ།།དོན་གྱི་སྒོ་དང་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་འོང་བ་ཐོས་ན་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་དག་གིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་བསུ་བར་བྱའོ།།དོན་གྱི་སྒོ་དང་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་མ་མོ་མངོན་པ་ཡང་ངོ་། །ལམ་ཇི་སྲིད་དུ་བསུ་ཞེ་ན།དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་དུ་བསུ་བར་བྱའོ།།ཐག་དེ་ཙམ་དུ་བསུ་བར་མ་ནུས་ན་རྒྱང་གྲགས་ལྔར་རོ།།བསུ་བར་བྱའོ།།དེ་ཙམ་དུ་བསུ་བར་མ་ནུས་ན་རྒྱང་གྲགས་གསུམ་མམ་དེ་ཙམ་དུ་བསུ་བར་མ་ནུས་ན་དཔག་ཚད་ཕྱེད་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ཉིད་དམ།རྒྱང་གྲགས་གཅིག་པུ་ནུས་སམ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དམ་ཁྱམས་སུ་ཡང་བསུ་བར་བྱར་རུང་ངོ་། །ལུང་ལས།དཔག་ཚད་ཕྱེད་དམ་རྒྱང་གྲགས་གསུམ་མམ་རྒྱང་གྲགས་སམ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དམ་ཐ་ན་ཁྱམས་སུ་ཡང་བསུ་བར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གོ་རིམ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།བསུས་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་

ན།ངག་གི་བཤེས་པའི་ཚིག་བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྙན་པའི་ཚིག་གིས་བསུས་ནས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དེའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་བླང་བར་བྱའོ།།གུད་ནས་འོངས་ཏེ་བསུ་བ་དེ་ལ་ཁྲུས་ཆབ་བསྟབ་ཅིང་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཆུས་ཁྲུས་བྱའོ་བསྐུ་མཉེ་དང་དྲིལ་ཕྱིས་ཀྱང་<<ཊཱིཀ་

>>བྱའོ།།གུད་ནས་འོངས་ཏེ་བསུ་བ་ན་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་<<ཊཱི་>>ལ་ཡང་སྣུམ་བག་གི་རྙེད་པ་དབུལ་བར་བྱའོ།།སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དེའི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་རྙེད་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བ་བསྟབ་པ་སྦྱིན་ནོ།།བསྙེན་བཀུར་བ་བསྟབ་པ་ནི་གཡོག་སྦྱིན་<<བི་>>པའོ།།ཆོས་ཉན་པ་ཡང་

75

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ངོ་། །སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ།།དེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ་ཅ་ཅོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དགེ་སློང་ཕྲག་དོག་ཅན་གཞན་མཁས་ཤིང་བཀུར་གྱིས་དྭོགས་པ་ལ་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
པ་འདི་དག་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།བཀུར་སྟི་བྱ་བའི་རིགས་ཏེ་དེ་ལ་ཕྲག་དོག་སྐྱེད་ན་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་གྱིས་མ་བྱེད་ཅིག།ཞེས་གོ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དེའི་ཉིན་མོ་གནས་གང་ན་རང་གི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དེ་ཡོད་པའི་གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ།ཐམས་ཅད་དུའང་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེའི་ཉིན་ཞག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་གནས་གཞན་དུ་སོང་བ་དེར་རང་གི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ཡོད་པའི་གནས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ན་ནི་ཉེས་པ་མེད་པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་
པའམ།གནས་དེ་ན་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་འཁོད་པ་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།དེས་ན་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་དག་དང་འབྲལ་བའམ་དགེ་སློང་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་དག་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་པས་འགྲོ་ན་ནི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་མེད་པའི་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་ཡང་

ཉེས་པ་མེད་དོ།།དེ་ནས་གནས་གཞན་དུ་སོང་ན་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་སློང་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྟ་བ་མཐུན་པ་<<ཊཱི་>>དག་དང་ཕྲད་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་འགྲོ་བར་མི་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དང་བཅས་པའི་གནས་དེ་ན་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཡོད་པའམ་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཙམ་ལས་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་གང་ཡང་མེད་པ་

ཉིད་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དང་བཅས་པའི་གནས་དེ་ནས་འཐབ་ཀྲོལ་
ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དང་བཅས་པ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་གནས་སུ་ཡང་འགྲོ་བར་མི་བྱ་ན་ལས་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པའི་

76

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
གནས་སུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།
རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཟང་པོའི་ནང་ན་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་
ལྟ་བུར་ནི་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།དགེ་སློང་དང་བཅས་པའི་གནས་དང་།དགེ་སློང་དང་བཅས་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་།དགེ་སློང་དང་བཅས་པ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ།དང་པོ་ནི།གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་གནས་སོ།།གཉིས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གང་ཡང་མེད་པ་སྟེ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའོ།།གསུམ་པ་ནི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་

གི་ཁ་ཅིག་ཡོད་ལ་ཁ་ཅིག་མེད་པ་སྟེ།དེ་ལྟར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།།དེ་ལྟར་ན།དགེ་སློང་དང་བཅས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་མེད་པར་དགེ་སློང་ཟླ་བོ་གཞན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པས་དགེ་སློང་རང་གི་ཟླ་བོ་ལྷག་མ་དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པ་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ལུས་སེམས་དགེ་བ་བྱ་བ་ལ་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་<<ཊཱི་>>དབང་མ་གཏོགས་པར་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།
གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་པས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འདིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་བ་ཆེས་
ལྷག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་ལྟ་བས་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཙམ་དུ་བཤོལ་བ་ནི་རིགས་པ་ཁོ་<<ཊཱིཀ་>>ནའོ།།ལུང་ལས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་ལྗོངས་རྒྱུར་འགྲོ་ཊཱིཀ་ལས་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་གནས་གང་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་

ཕྱིར་གནས་པ་སློབ་མ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེའི་ཉིན་མོ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པ་
དོར་བར་མི་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པར་གནས་པ་འགྲོ་བ་ན་མི་བཏང་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དེ་ལུང་དང་མཐུན་ནོ།།གཞན་<<ཊཱི་>>དུ་མི་འགྲོ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་

77

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡོད་ན་དེའི་<<ཊཱི་>>ཉིན་མོ་སློབ་མ་ལ་གནས་གང་ན་དགེ་སློང་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང༌།གསོ་སྦྱོང་གི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་དང་ལྡན་པ་འདུག་པའི་གནས་བསྟན་ནས་དེར་སོང་ཞིག་ཅེས་གནས་དེར་འགྲོར་གཞུག་པར་བྱའོ།།བདག་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ཉིན་མོ་འགྲོ་བར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།དེ་ལྟར་གནས་ཀྱིས་བསྒོ་བའི་ཚིག་དེ་ལས་གནས་པས་འདའ་བར་མི་བྱའོ།།མཁན་པོས་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་སློབ་མས་ཀྱང་མཉན་ཅིང་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་གིས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པ་ན་དགེ་སློང་དག་ཕྱིས་འོངས་པ་ན་ཕྱིས་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོ་
སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དེ་གཉིས་དགེ་སློང་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སླར་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་བྱར་རུང་ངོ༌།།གལ་ཏེ་དགེ་སློང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་ན་ཕྱིས་འོངས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དེ་ལ་དགེ་སློང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའོ།།
གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དང་གློ་བུར་དུ་
འོངས་པ་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་འདྲེན་མར་གནས་པ་དང་འདྲེན་མར་གནས་པར་འདུ་བ་མཐུན་པའོ།།འདུ་བ་མཐུན་པ་མུ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། །ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱའོ།།གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་འདུ་བ་མཐུན་པ་ནི།དགེ་སློང་གཉུག་མར་གནས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་ན་དགེ་སློང་གཉུག་མར་གནས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ན་སྔ་མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་གཉུག་མར་གནས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན་འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉུག་མར་གནས་པ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་འདྲ་བའོ།།གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་འདུ་བ་མཐུན་པ་ནི།གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་ན་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ན་ནིའོ།།འདྲེན་མར་གནས་པ་དང་འདྲེན་མར་གནས་པ་འདུ་བ་མཐུན་པ་ནི།གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་འདྲེན་མར་གནས་པས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་ན་གཞི་པའི་དགེ་སློང་

78

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དང་མགྲོན་བུའི་དགེ་སློང་འདྲེན་མར་གནས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ནའོ།།འདུ་བ་མཐུན་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་དགར་གནས་འཇུག་པར་བྱའོ།།ཞེས་སྨོས་པས་འདུ་བ་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།གཉུག་མར་གནས་པས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་ན་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ཕྱིས་འོངས་ནའམ་འདྲེན་མར་གནས་པ་ཕྱིས་འོངས་ན་ཡང་ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།།སྔར་གསོ་སྦྱོང་ངམ་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ཕྱིས་འོངས་པ་རྣམས་གྱིས་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གསོལ་བར་བྱ་
སྟེ་དགེ་སློང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་ངེད་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ལ་འདུན་པ་འབུལ་བའམ་འདུ་བར་ཞུ་ཞེས་སམ་ངེད་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ལ་འདུན་པ་འབུལ་བའམ་འདུ་བར་ཞུའོ་ཞེས་གསོལ་བར་བྱའོ།།གཞན་གྱིས་ཞེས་པ་འདིའི་ཊཱིཀ་ལས་ནི་གང་ཟག་ཅི་དགར་འཇུག་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇུག་པ་དགེ་འདུན་ལས་ཚོགས་པ་དེ་མ་ཐོབ་སྟེ་ཕྱིས་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་ངམ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དེར་དགེ་སློང་སྔ་མ་རྣམས་མི་འདུ་ཞིང་འདུན་པ་འབུལ་དུ་མ་བཏུབ་ན་ཆོ་ག་མཚམས་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་བའམ་དངོས་པོ་མཚམས་གཞན་ལྕགས་རིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུ་མཚམས་གཞན་དུ་བྱའོ།།དེ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།དགེ་འདུན་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་པའམ་དགག་དབྱེ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚེ་དགེ་སློང་ཕྱིས་འོངས་ན་ལྷག་མ་འཕྲོ་ཙམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་འགྲུབ་བོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་
འཕྲོ་ཚིག་བཞི་ཡན་ཆད་མྱོང་བས་འགྲུབ་ཅིང་དགག་དབྱེ་རང་གི་གྲལ་རིམ་གྱི་ཐད་ཀར་མ་སླེབས་ཀྱང་གྲལ་འོག་ན་བྱེད་པའི་ཚེ་འོངས་ཤིང་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་འགྲུབ་བོ།།ཞེས་སྨོས་ན་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན། དགེ་སློང་སྔ་མ་

རྣམས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་དེ་ནས་དགེ་སློང་འགའ་ཡང་ལངས་ཏེ་མ་སོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དགེ་སློང་ཕྱིས་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་ཚོགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་སྔ་མ་དེ་དག་ཀྱང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསྡད་དགོས་པར་ངེས་པ་སྟེ་ཅི་དགར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་ནས་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་དག་ཆེས་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་། །ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་ཅི་དགར་འཇུག་པ་ནི་མ་

79

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ཡིན་ནོ།།གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་དག་ལ་ཚོགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་གཉུག་མར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་གནས་དེར་འདུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མང་པོ་མཐུ་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།གལ་ཏེ་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ལ་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་བཞིའམ་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ན།དུས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཆེས་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཟླ་བ་སྔ་ཕྱི་ལ་མ་མཐུན་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ་དུས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་སྤྱི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ།།གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་སློང་གི་གྲངས་དང་གློ་བུར་ལྷགས་པའི་དགེ་སློང་གི་གྲངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཚེས་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་མཐུན་པ་དེ་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་
ཀྱིའོ།།རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དུས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་ངོ་། །ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།ངེས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ་དེའང་གཉུག་མར་གནས་པས་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སང་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་ཆེས་མང་པོ་དག་དེ་རིང་ཚེས་བཅོ་ལྔའོ་ཞེས་ཟེར་ན་གཉུག་མར་གནས་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།གནས་གཞན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་བྱས་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པའི་དགེ་སློང་དག་གློ་བུར་དུ་འོངས་ན་གློ་བུར་བ་དང་གྲངས་མཉམ་པའམ་གྲངས་མང་བའི་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་རིང་ཚེས་བཅོ་ལྔའོ་ཞེས་ཟེར་ན་གློ་བུར་དུ་འོངས་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་འདི་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ནི་གསོ་སྦྱོང་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།།འདིར་སྐབས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་རིང་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་བྱའོ་སྙམ་པ་ན་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་ཆེས་མང་པོ་དག་དེ་རིང་ཚེས་བཅོ་དྲུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་ན་གཉུག་མར་གནས་པའི་གསོ་སྦྱོང་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།།གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་དག་དེ་རིང་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་བྱའོ་སྙམ་པ་ན་གློ་བུར་བ་དང་གྲངས་མཉམ་པའམ་གྲངས་མང་བའི་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་རིང་ཚེས་

བཅུ་དྲུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་ན་གློ་བུར་དུ་འོངས་པའི་གསོ་སྦྱོང་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་ལས་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་གའི་སྐབས་སོ། ། ། །

80

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༈ དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་དོན་གང་གི་ཕྱིར་ཡང༌།བླང་13བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་གདམས་ངག་སྟོན་པ་པོ་རྣམ་བཤད་མེད་པར་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ།།ལུང་གཞི་ལས་སྤོང་བ་པ་གཉིད་བྲོ་ན་རྣ་བ་ལ་གདོས་བུ་གདགས་པ་དང་ཕོ་ལོང་འཕང་བ་དག་གི་སྦྱོར་བ་གསུངས་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་ལུང་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།རང་བཟོ་མ་ཡིན་པར་ཚིག་གཞན་གྱིས་བསྣན་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པར་མི་བྱ་ལྷོད་པར་མི་བྱའོ།།བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཉིན་མོ་འདུག་པ་དང་འཆག་པ་དག་གི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་ཅིང་མཚན་མོའི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྨད་

ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།གློ་གཡས་པ་ཕབ་སྟེ་རྐང་པའི་སྟེང་དུ་རྐང་པ་བཞག་ནས་ལུས་དང་།ལྡང་པའི་འདུ་ཤེས་དང་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་སེམས་དང་།ཊཱིཀ་དང་མ་མོ་ལས་བླ་གོས་བཞི་ལྟབས་སུ་བཏིང་ནས་སྣམ་སྦྱར་རིམ་པ་མང་དུ་ལྟབས་ཏེ་སྔས་སུ་བཅུག་ནས་གོས་མ་འཕྱར་བས་ཉལ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མི་ན་བས་ཉིན་མོ་གཉིད་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།ངལ་བ་དང་ལུས་ཉམས་ཆུང་བ་ཡང་ན་བ་དང་འདྲའོ་གཉིད་ཀྱིས་སྙོམས་པ་མནགས་མི་ཐུབ་པའམ་ཟས་ཀྱིས་སྙོམས་པ་མནགས་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ན་དེ་སང་བའི་ཕྱིར་དེས་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟེན་པར་བྱའོ།།
དགེ་སློང་རོ་རྒྱབ་ན་བས་པུས་ཁྱུད་བཅང་བར་བྱའོ།།རྒས་པས་འཁོབས་དང་ནད་པ་མ་
གཏོགས་པ།།སྡོམ་བརྩོན་གཞན་གྱིས་པུས་ཁྱུད་བཅང་མི་བྱ།།ཞེས་འོད་ལྡན་རྩ་བ་ལས་སོ།།མིག་ལ་སོགས་པའི་

དབང་པོ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་འཕྲོ་བར་ནང་དུ་བསྡུས་པ་དང༌།ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་སོང་བ་འཇིག་རྟེན་སེམས་པ་ལས་བཟློག་ཅིང་ཡིད་ནང་དུ་བསྡུས་པ་དང༌།སེམས་དང་བས་ཟིན་པས་གསལ་བ་

13 བླང་།<<སྡེ་>><<ཅོ་>><<མ་>><<སེར་>>བསླང་།<<སྣར་>><<པེ་>><<རང་(ཁ་༢༣༢)>><<ཊཱིཀ་(ཁ་༦༥༨)>><<ཆུང་(ཀ་༥༨༥)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>><<རིན་(ཁ་༡༦༠)>>

81

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དང་།དྲང་པོ་གོམ་པ་ཡ་ཡོ་མེད་པས་མི་ཐོགས་མལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྡོད་པར་དྲག་དལ་རན་པར་བཅག་པར་བྱའོ།།དྲང་པོར་འཆག་མི་ནུས་ན་ཐ་གུས་བྲེས་ཏེ་བཅག་པར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་དུས་དྲུག་གི་ནུབ་
མོ་ཆོས་དང་ཁ་ཏོན་ཀློག་པ་ལ་ནད་པ་ནི་མ་འོངས་ཀྱང་ཉེས་མེད་མ་ཀླག་ཀྱང་ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་

བཤད་དེ་གནང་ངོ༌།།ཁ་ཏོན་པའི་འཆག་ས་ནི་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་སོ།།སྤོང་བ་པའི་འཆག་ས་ནི་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཅོ་བརྒྱད་དོ།།འཆག་ས་དེ་ཐ་གུས་གཞལ་ཏེ་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་དུས་དུས་སུ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ།།སེང་<<ཊཱི་>>གེའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་སྟེ་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཅིག་གིས་སོ།།བཤད་པར་བྱའོ།།ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡང་རུང་བས་བཤད་པར་བྱའོ་རྒན་པ་དང་གཞོན་པ་གང་ཡང་རུང་མཚན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་གང་ཡང་

རུང་བས་སོ།།མ་གསོལ་མ་ཞུས་བར་ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།གལ་ཏེ་དགེ་སློང་དེའི་ཚིག་གིས་དགེ་འདུན་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནའོ།།ནི་མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་དེའི་ངོར་མགྲོན་དུ་བོས་པ་ལ་ནི་མ་གསོལ་བར་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།དགེ་སློང་གང་གི་ཚིག་གིས་དགེ་འདུན་སྤྱན་དྲངས་པའི་དགེ་སློང་དེས་ནི་གཞན་གྱིས་མ་གསོལ་བར་ཡང་མཆོད་སྟོན་གྱི་རྗེས་ལ་ཡོན་བདག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།མཆོད་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་དང་གནས་པ་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱིས་དང༌།ཉེ་གནས་རྣམས་ལ་ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་དང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་བསྙེན་རྫོགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསོལ་བར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པའོ།།གཞན་<<ཊཱི་ >>ཆོས་སྟོན་པའི་གྲྭའི་དྲུང་དུ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་གྲྭ་གཞན་བཅུགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཕན་ཚུན་གྲགས་པར་

འགྱུར་བའི་གྲྭས་ཆོས་བསྟན་པ་མི་བྱའོ།།གྲྭ་ཕྱེད་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་བཅས་པར་ཆོས་བསྟན་པར་མི་

82

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བྱའོ།།སྟེ་གྲྭ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལ་ལས་གྲྭ་ཕྱེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ལ་ལས་གྲྭ་ཕྱེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ།།ཆོས་འཆད་པ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་པ་པོའི་ཚོམས་གཅིག་ཏུ་ངེས་མེད་དུ་ཆོས་བསྟན་པར་
མི་བྱའོ།།སྟེ་གྲྭ་ཡང་རུང་གྲྭ་ཕྱེད་ཀྱང་རུང་བ་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཆོས་སྟོན་པ་དུ་མ་ཡོད་ན་རྒན་རིམ་གྱིས་སོ།།བསྟན་པར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་བདག་པས་རྒན་རབས་ཆོས་སྟོན་པ་དག་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་སྟན་གཉིས་སམ་གསུམ་གོང་དུ་བཞག་སྟེ་ཆོས་སྨྲ་བས་བསྟན་པར་བྱའོ།།ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞག་དགོས་སམ་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་ཆོས་སྨྲ་བ་དེས་རྒན་རབས་གཉིས་གསུམ་གྱི་སྟན་དེ་དག་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་ན་སྟན་གཉིས་སམ་གསུམ་བཞག་སྟེའོ།།གང་གིས་སྟན་གསུམ་མི་ཐོབ་པ་དེས་སྟན་གསུམ་གོང་དུ་བཞག་པར་བྱ།གཉིས་མི་ཐོབ་པ་དེས་གཉིས་བཞག་པར་བྱ།གཅིག་གིས་མི་ཐོབ་པ་དེས་གཅིག་བཞག་པར་བྱ།གལ་ཏེ་དེ་གནས་བརྟན་ཡིན་ན་ནི་གྲལ་གྱི་འགོར་གཞུག་པར་བྱ་ཞེས་<<ཊཱི་

>>སོ།།སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཡང་ངོ་། །འདུག་སྟེ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ།།སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ནི་གོང་དུ་རྒན་རབས་གཞན་གྱི་གོ་བཞག་མི་དགོས་སོ།།ཆོས་བཤད་པའི་གནས་ཁྱམས་ལ་སོགས་པ་བྱི་དོར་བྱས་པར་མཆིལ་མ་དོར་དུ་

མི་རུང་བས་མཆིལ་མ་དོར་བའི་སྣོད་གཞག་པར་བྱའོ།།མཆིལ་མའི་སྣོད་དེར་གཅལ་བླུག་གོ།གཅལ་ཅི་ཞིག་བླུག་ཅེ་ན།བྱེ་མའམ་ཐལ་གཅལ་བླུག་གོ་དེ་ནི་དཔེ་སྟེ་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རུང་<<ཊཱིཀ་ >>བའོ།།བའི་འོ།། མཆིལ་མའི་སྣོད་དེ་དུས་དུས་སུ་བྱི་དོར་བྱ་བས་སྦྱོང་བར་བྱའོ།།ཚེས་བརྒྱད་མཁན་པོ་ཉམས་འགྱུར་ཏེ།།བཅུ་བཞི་སློབ་མ་ཉམས་པར་འགྱུར།།བཅོ་ལྔ་ལྡོབས་རྐྱེན་ཉམས་འགྱུར་བས།།དེ་ཕྱིར་དུས་ཚིགས་སྤང་བར་བྱ།།ཞེས་བྲམ་ཟེ་དག་གིས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དེ་བྲམ་

ཟེའི་ལུགས་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་གསུངས་པ་ནི།ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་དགེ་སློང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ།།
འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དང་མར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དེ།ཉི་ཤུ་གསུམ་དང་ཡར་ངོའི་ཚེས་

83

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བཅུ་བཞི་དང་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུ་དགུ་དང༌།ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་མར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་སྟེ་སུམ་ཅུའི་ནུབ་མོ་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ།།སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཀླག་དགོས་པ་ནི།རི་རབ་ཀྱི་ངོས་བཞི་མགོན་པོ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་རིམ་པའི་ལྷ།རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་གྱི་ལྷ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཁོར་དུ་དུས་དེར་འོང་བའི་ཕྱིར་དད་པ་དང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་ཀླག་གོ།ཚེས་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུ་གསུམ་ལ་མགོན་པོ་དང་ལྷ་བྲན་གྱི་གཡོག་འོང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཀླག།ཚེས་བཅུ་བཞི་དང་ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བུ་འོང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཀླག།བཅོ་ལྔ་དང་སུམ་ཅུ་ལ་མགོན་པ་དང་ལྷ་བྲན་ཉིད་འོང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཀླག་གོ་ཞེས་བཤད་སྣང་ངོ༌།།ཐམས་ཅད་དུའང་ཞེ་ན།ནད་པས་ཆོས་མཉན་པ་དེ་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།དེ་ལྟར་དུས་དྲུག་གི་ནུབ་མོ་ཆོས་དང་ཁ་ཏོན་ཀློག་པ་ལ་ནད་པ་ནི་མ་འོངས་ཀྱང་ཉེས་མེད་མ་ཀླག་ཀྱང་ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དེ་གནང་ངོ༌།།ཆོས་དེ་ <<ཊཱི་>>བསྟན་པ་དང་གདོན་པ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་རང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ན་དགེ་སློང་
གིས་མི་ནོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།ན་སྟེ་མི་ནུས་པའམ་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན།གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཁོ་བོ་ན་སྟེ་མི་ནུས་སོ་ཞེའམ་བྱ་བས་བྲེལ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཤད་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱའོ།།ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་
མེད་ན་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒན་རིམ་གྱིས་ཆོས་ཚིགས་སུ་གཅད་པ་གང་སྨྲ་བ་དེའི་དོན་ཡིད་ཀྱིས་དྲན་
པར་བྱ་ཞིང་ཐ་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་ཡང་སྨྲ་བར་བྱའོ།།ཆོས་ཉན་པའི་གནས་དེར་:མར་མེ་14གཟུག་གོ།གནས་ངོས་བཞི་པའི་ཁྱམས་སུ་ཆོས་མཉན་པའི་གྲྭ་ལ་ཟླ་གམ་
གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའམ།རྫིང་བུ་གྲུ་བཞིའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་གྲུ་བཞིར་<<ཊཱི་>>བཤམ་པར་བྱའོ།།དེའང་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་གནོད་པ་གཞན་ཡང་རུང་<<ཊཱི་>>ངོ༌།།བླ་གབ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པར་ཆོས་ཉན་ན་བླ་རེ་གདགས་སོ།།

14 མར་མེ།<<རྩ་བཞི་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༡༦༣)>>མེ་མར།<<ཆུང་(ཀ་༥༨༨)>>ཡང་མེ།<<མ་>>

84

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རླུང་དང་ཆར་པ་འབབ་ན་བླ་རེ་བརྟུལ་ལོ།།བླ་<<ཊཱི་>>རེ་བརྟུལ་ནས་རླུང་དང་ཆར་འབབ་པ་དེར་ལུང་ལས་དེ་དག་ཕྱིས་ཆོས་ཉན་པར་མི་བྱེད་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཆོས་སྨྲ་བ་དང༌<<ཊཱི་>>ཉན་པ་དག་གི་འཕྲོ་དོར་བར་མི་བྱའོ།།བླ་རེ་བསྡུས་ཀྱང་ཆོས་འཆད་པ་བཏང་དུ་མི་རུང་སྟེ།ཁང་པར་འཕོས་ལའང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་ཤོད་ཅིག་<<བི>>།ཆོས་སྨྲ་བའི་གནས་དེར་གནས་བརྟན་གྲལ་གྱི་དང་པོར་འདུག་སྟེ་རང་གིས་བསྟན་ན་དོན་དུ་འགྱུར་རམ་གཞན་གྱིས་བསྟན་ན་དོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པས་བརྟག་ཅིང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཅང་མི་སྨྲ་བར་བསྡད་ནས་རང་གིས་བསྟན་པས་དོན་དུ་འགྱུར་ན།གནས་བརྟན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྨྲ་བར་བྱ་བའམ།གཞན་གྱིས་བསྟན་པས་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་གཞན་ལ་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་གནས་བརྟན་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ་བར་བྱའོ།།ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་དེ་ཆོས་སྨྲ་བ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་གཏད་དེ་གལ་ཏེ་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡིན་ན་སྤྲོ་བར་བྱ་སྟེ་ལེགས་སོ་ཆོས་བཟང་པོ་བཤད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།གལ་ཏེ་སྨྲ་བ་པོ་དེ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མ་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་བཟློག་པར་བྱའོ།།ཅི་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་སྨད་པར་བྱ་ཞེས་ལུང་མ་མོ་ལས་སོ།།ཆོས་མཉན་པའི་གནས་དེར་ཆོས་འགོ་མ་བཙུག་པའི་མདུན་དུའམ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་ཁྱིམ་པ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་

ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་བྱའོ།།མུ་སྟེགས་ཅན་དག་འདི་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཀླན་ཀ་འཚོལ་ཞིང་གནས་ན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་ཚར་གཅད་ཅིང༌།མུ་སྟེགས་དེས་ཁྲོ་བ་སྟོན་ན་ཡང་རང་གིས་ཁྲོ་བ་མི་བསྟན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ།།ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་གིས་གནས་བརྟན་གྱི་འཁོར་སྔར་བྱིན་པ་དེ་རྣམས་གནས་དེ་ནས་གུད་དུ་འཁྲིད་དེ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།ཆོས་འཆད་
པའི་ཚེ་མཉན་ཅིང་འཁོད་པ་ལས་ཁ་དྲངས་ཏེ་གུད་དུ་ཁུད་པར་གྲ་བཙུགས་ཤིང་མི་བཤད།འཁོར་དེ་དག་རང་དགར་འགྲོ་ཞིང་ཕྱིར་འོང་ན་ཆོས་སྟོན་པ་དེས་འཁོར་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོར་གཟུད་པར་བྱ་ཆོས་མཉན་དུ་
གཟུད་པར་བྱའོ།།ཁྱིམ་པ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོར་གཟུད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀས་བཤད་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་རབ་བྱུང་དག་

85

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཀྱང་ངོ༌།།ཆོས་སྨྲ་བ་དེས་གཞན་ལ་བླ་མ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་ངག་རྗེ་ས་དང་བཅས་པ་དང༌།གཞན་ལ་འཇིགས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་ལུས་གུས་པ་དང་བཅས་པ་དང༌།རྒྱགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པས་སེམས་དམའ་བས་འཁོར་<<ཊཱི་>>གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ།།རྗེ་ས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོས་ཀྱང་སྔར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ།།ཆོས་མཉན་པའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷ་དང་སྦྱིན་བདག་གི་དོན་དུ་ཡོན་བསྔོ་ཞིང་བརྗོད་པར་བྱའོ་15ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་དོན་གྱི་དབང་གིས་མ་རྫོགས་ན་བཞག་ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པའོ།།

གུས་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ།།གུས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་གུས་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་བཅས་པ་དང༌།བརྟན་པ་ཚིག་མི་གཡོ་བའོ།།དང་།ཡིད་གཞན་ལ་མི་གཡེང་བས་ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་རིག་པའི་ཚིག་དག་གིས་དང་།ཐོགས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་གྲོལ་བའི་ཅི་མིང་གི16་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་མ་ཆོད་ཚིག་དག་གིས་སོ།།དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པས་ཚིག་མ་འཁྲུལ་བ་དང་ཚིག་ཐོགས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་དག་གིས་སོ།།ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ།།གཏམ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རོ།།ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ།།ཚིག་སྔ་མའི་དོན་དང་ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་འབྲེལ་ཞིང་སྐབས་སུ་མ་ཆད་<<ཊཱི་>>བར་རོ།།ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ།།བྱམས་པའི་ཆོས་སེམས་ནི་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་བྲལ་ཞིང་མཛའ་བཤེས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་<<ཊཱི་

>>དང་། སྙིང་རྗེའི་སེམས་ནི་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་སྔོན་ཏུ་བཏང་བས་<<ཊཱི>>།དང་།རྙེད་པ་དང་
བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ།།ཆོས་བསྟན་པར་ <<ཊཱི་>>བྱའོ།།ཉན་པ་པོ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པས་<<ཊཱི>>།མི་རིགས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བསམ་པ་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པས་རངས་པ་དང༌།ཆོས་<<ཊཱི་>>ལ་མ་མོས་པའི་

15 བྱའོ།<<ཊཱིཀ་(ཁ་༦༦༩)>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༡༦༤)>>བྱའི།<<མ་>>
16 མིང་གི <<མ་>><<སེར་>>མི་དགེ <<ས་>><<ཞང་>>མིང་གེ<<གུ་>>

86

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གཉེན་པོ་ནི་མོས་པ་དང༌།བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པས་སོ།།ཆོས་སྟོན་པར་བྱའོ།།

མི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་མཉན་པའི་འཕྲོ་མ་རྫོགས་ན་བཞག་པར་བྱའོ་སྟེ་འདི་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་<<ཊཱི་>>དོ།།དབྱངས་ཀྱི་ང་རོས་ཆོས་གདོན་ཅིང་སྨྲ་བར་
བྱའོ།།ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ལངས་ནས་ཆོས་བཤད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ།།སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས་དོན་བཏུས་ཏེ་བརྗོད་པར་ཡང་ངོ༌།།བྱའོ།།གཙུག་ལག་ལས་དོན་བཏུས་ཏེ་རང་གིས་ཡི་གེ་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙན་ངག་སྡེབ་པར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གལ་གཟུང་བ་སྒྲ་སྐྱོན་དང་དོན་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་སྒྲ་སྐྱོན་དང་དོན་སྐྱོན་སྤང་བ་གཞུང་གཟུག་པ་ཡང་ངོ༌།།བྱའོ།།ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལའོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན་དེ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།སྨིག་མའི་ཐུར་མ་བཅོ་ལྔ་སྐུད་པ་ལ་རྒྱུས་པ་ཉི་མ་རེ་ལ་ཐུར་
མ་རེ་སྤོ་བས་ཉི་མ་ཚེས་གྲངས་བགྲང་བར་བྱའོ།།དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་གྱིས་བགྲང་བ་

དེ་ལས་ཞག་གྲངས་ཀྱི་ཉི་མ་དེ་བརྟགས་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་དེང་ནི་ཚེས་གྲངས་འདི་ལགས་སོ་ཞེས་ཉིན་རེ་ཞིང་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའི་ཉི་མ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།གང་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ཞེ་ན།ཟླ་བ་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའི་དབྱེ་བས་སོ།།བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚེས་གྲངས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལྟ་བུ་དང༌།གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྲུང་མ་ལྷའི་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པའི་དགེ་
སློང་རྣམས་ལ་དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ཚིག་བྱའོ།།དུས་གང་གི་ཚེ་བྱ་ཞེ་ན།ཚེས་གྲངས་བརྗོད་པའི་མོད་དེ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་ལའོ།།
ཇི་ལྟར་བསྐུལ་བར་བྱ་ཞེ་ན།དེང་ནི་ཡར་གྱི་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལགས་ཏེ།གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང༌།གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་སླད་

87

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཀླག་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སོ།།ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ནས་དེར་ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཁང་པར་མཆོད་སྟོན་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ན་

གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོས་དགེ་འདུན་བཤོས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚིག་ཀྱང་དགེ་<<ཊཱི་ >>བསྐོས་ཀྱིས་དགོང་གར་ཉིན་རེ་ལན་རེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཡོན་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སང་དགེ་འདུན་བཤོས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་ན།བཙུན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཡིད་དག་གིས་སོ་སོ་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སོ།།གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་མར་ངོ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་ཞག་བཅོ་ལྔར་མི་ཆོག་པར་བྱའོ།།དེ་གང་གི་ཚེ་བྱ་ཞེ་ན།དུས་ཚིགས་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་དུས་
ཚིགས་རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཏེ།ཟླ་བ་ཕྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལའོ།།དུས་ཚིགས་དྲུག་ནི་དགུན་སྟོད་དགུན་སྨད་དང༌།།དཔྱིད་དང་སོས་ཀ་དང་དབྱར་དང་སྟོན་ཉིད་དོ།།ལུང་གླེང་གཞི་ལས།དུས་ཚིགས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་ཞག་འདུམས་པར་བྱོས་ཤིག།ཅེས་གསུངས་

སོ།།ཟླ་བ་ལྷག་པ་བཤོལ་དོར་བ་ནི་<<བི་>>དགེ་སློང་གིས་བརྩིས་པ་མ་བཙན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་སོ་བཤོལ་དོར་བར་བྱའོ།།རྒྱུ་སྐར་ནི་དྲང་སྲོང་སྐར་མ་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྐར་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཤེས་པར་བྱའོ།།ཚེས་གྲངས་བརྩི་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གིས་ཚེས་གྲངས་སྐར་མའི་རྒྱུད་བསླབ་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་<<བི་>>བྱའོ།།ཚེས་<<ཊཱི་>>གྲངས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་འདི་ལ་དགོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ།།དང་ཚེ་འདས་པ་སེམས་ལ་གཞག་པར་བྱ་བ་དང༌།གསོ་སྦྱོང་གི་ཉི་མ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་དགོས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ།།མཚམས་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་ན།མ་བརྟག་པར་ཡང་གཅད་དམ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་གློ་བུར་དུ་གནས་སྟོང་པར་ཞུགས་པ་དག་གིས་འདིར་གཞན་གྱིས་སྔར་མཚམས་གཅད་དམ་མ་གཅད་

88

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མ་བརྟགས་ཤིང་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉིན་མོ་<<ཊཱི་>>ལ་མ་བསྡད་པར་གནས་འདི་སྟོང་པ་ཞིག་གོ་སྙམ་ཞིང་མཚམས་བཅད་པར་མི་བྱའོ་བརྟག་ཅིང་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉི་མ་ལ་བབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྡད་དེ་ <<ཊཱི་>>བྱའོ།།སྔ་མ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས་པར་གཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པ་དེ་ལ་

མཚམས་སྔར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་ལ་བཅད་ཟིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་མཚམས་གཞན་བཅད་པ་མི་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་མཚམས་སྔར་བཅད་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་བཅད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཀྱང་རུང་མི་ཤེས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དེར་མཚམས་བཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་སོ།།ཤེས་བཞིན་དུ་བཅད་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་མི་ཤེས་པར་བཅད་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་འདིར་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་<<ཊཱི་>>དོ།།<<ཊཱི་ >>མཚམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དེ་མཚམས་དེའི་ནང་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་<<ཊཱི་>>ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚམས་བཅད་པ་དེ་བག་ཡངས་སུ་འགྱུར་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་
རོ།།ཀྱང་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་མཚམས་དག་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་མཚམས་དགྲོལ་བ་ལས་ལ་ལྟོས་པར་མ་ཟད་ཀྱི་དེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་བསྟན་ཏོ།།དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ལྔ་སྟེ།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དོང་བ་དང༌།ཐམས་ཅད་མཚན་གྱུར་པ་དང༌།ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང༌།བབས་པར་གྱུར་པ་དང༌།ཤི་བས་སོ།།ཞེས་ལུང་ལས་ཏེ་ཊཱིཀས་དྲངས་སོ།།

རུང་བའི་ཁང་པའི་རུང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཡང་ངོ༌།།དེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བག་ཡངས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ནི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་བག་ཡངས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ་<<ཊཱི་ >>མཚམས་བཅད་ཟིན་པའི་ཐ་གྲུའི་ནང་ཁོངས་སུ་མཚམས་གཞན་ཀྱིས་བསྐོར་དུ་མི་རུང་
མཚམས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་འདྲེས་པར་གཅད་དུ་མི་རུང་ངོ༌།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།དམིགས་བསལ་གསུམ་སྟེ།ཆོ་ག་མཚམས་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་།བདག་པོ་མཚམས་གཞན་དགེ་སློང་མའི་དབྱར་
ཁང་གིས་ཁྱིམ་པའི་གྲོང་དང་མུ་སྟེགས་པའི་འདུག་གནས་ཀྱང་མཚོན་པ་དག་དང་།དངོས་པོ་མཚམས་གཞན་

89

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཁྲོན་པའམ་རྫིང་འཁྱིལ་བ་ལྟ་བུ་ཆུ་མཚམས་གཞན་ཡིན་ཡང་དེ་<<ཊཱི་>>དག་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་མཚམས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐོར་དུ་རུང་ངོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཚམས་ཆེན་པོ་གཅད་དུ་<<ཊཱི་>>རུང་ངོ༌།།ཊཱིཀ་ལས།དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འཁོར་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ།།ཞེས་མཚམས་པོ་ཆེའི་ས་ཁོངས་ན་གྲོང་ཡོད་ན་གྲོང་དང་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་ནི་མཚམས་པོ་ཆེའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་ཏེ་འབྲལ་བའི་སྐབས་ལས་གྲོང་ལ་དེ་

ཡོད་པ་ནི་ཞེས་པས་སོ།།ཤིང་ལྗོང་པ་གཅིག་ལ་མཚམས་རྣམས་གསུམ་མམ་མཚམས་བཞི་མན་ཆད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མུ་ཐུག་དུ་མ་བྱར་རུང་བར་རྣམ་པར་གནས་སོ།།མཚམས་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་བ་མཚན་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡིན་ཡང་མཚན་མ་ཉིད་མ་ཡིན་<<ཊཱི་

>>ནོ།རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱས་པའི་མཚན་མ་དང་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མཚམས་གཅོད་པའི་མཚན་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཟླ་བའི་འོད་དང༌།ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང༌།སྐར་མའི་འོད་དང༌།ཆུའི་དབའ་ཀློང་གི་རླབས་དག་ཀྱང་མཚམས་གཅོད་པའི་མཚན་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།པའི་ཕྱིར་རོ།།མཚམས་པོ་ཆེ་གཅད་པའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་རྫིང་བུ་ལྟ་བུ་ཆུ་འཁྱིལ་བ་ཡོད་པ་ནི་མཚམས་གཞན་དང་འདྲ་སྟེ་མཚམས་ཐ་དད་པའོ།།དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ངམ།རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་རྫིང་བུ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།དེས་ན་དགེ་སློང་མཚམས་ནང་གི་ཆུའི་ནང་ན་འདུག་པ་དེས་སྐམ་ས་ན་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་བསྐང་དུ་མི་རུང་ལ།དེས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་ཡང་མི་སྐྱེད་དོ་མཚམས་ནང་གི་ཆུའི་ནང་དེར་འདུག་སྟེ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་དབྱར་རལ་བའི་ཉེས་པ་དང་བསྐམ་སར་བཞག་པའི་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་འོང་ངོ༌།།འགྲེལ་ཆུང་ལས།ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུ་བླུགས་ལ་དེའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་བཅུག་ལ་ཆོས་གོས་དེའི་སྣོད་ལ་མ་རེག་པར་སྐྱ་རེངས་བྱུང་ན་འབྲལ་བའི་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱའོ།།མཚམས་པོ་ཆེར་ཆུའི་རྫིང་བུ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་དེ་བསྐམ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་

90

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ན།ཊཱིཀ་ལས།ཆུ་ཆད་ན་ནི་མཚམས་བཅད་པ་ཉིད་སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་མཚམས་བཅད་པ་ཉིད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་སོ།།
གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབབ་ཆུས་ཆོད་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།ཊཱིཀ་ལས།ཆུ་ལ་སོགས་

པས་མེ་བསྡུ་བར་དུ་ཆོད་ན་མཚམས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཆུས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕ་རོལ་ཚུར་རོལ་གཉིས་མཚམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་མཚམས་གཅད་དུ་མི་རུང་ལ།མཚམས་བཅད་ཟིན་ནས་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུ་འབབ་ན་སྔར་མཚམས་བཅད་པས་བརྩིར་མི་རུང་སྟེ་ཆུས་མཚམས་སུ་བཟུང་ངོ༌།།ཆུས་ཆོད་ཀྱང་ཆུ་དེ་ལ་

གལ་ཏེ་ཟམ་པ་ཆུས་མ་འཁྱེར་བ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མཚམས་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཟམ་པ་དེ་ཞིག་པ་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་པ་བྱས་ན་ནི་མཚམས་གཅིག་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་
གོ།།སྟེ་ཆུས་ཆོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མཚམས་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ།།དེ་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།ཟམ་པ་ཞིག་ནས་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བ་ཉིད་དོ།།དེས་ཡང་ཕྱིར་བྱས་ན་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།དུས་ཇི་སྲིད་དུ་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བར་ཕྱིར་བྱས་ན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེ་ན།ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བ་ཉིད་ལས་ཕྱིར་བྱས་ན་རྗེས་སུ་འཇུག་གི་ཞག་བདུན་དུ་སྦྱོར་བ་བཏང་ནས་དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཕྱིར་བྱས་ན་ཡང་མཚམས་གཅིག་པ་ཉིད་མི་འཇུག་གོ།སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་བཏང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྦྱོར་བ་བཏང་བ་མ་བྱས་ན་ནི་ཞག་བདུན་ཕན་ཆད་དུ་ཕྱིར་བཅོས་ཟིན་པར་བྱས་ན་

ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།།ནམ་མཁའ་ནི་མཚམས་གཞན་ཡིན་ཏེ།བར་དུ་ཆོད་པར་གྱུར་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་ན་ས་ལ་སོགས་པ་དང་
འབྲེལ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་དེ་ལྟ་བས་ན་གནས་ཁང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་ནམ་མཁའ་
ཡང་གནས་ཁང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དེ་མཚམས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།
དེས་ན་དགེ་སློང་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ་དེས་ས་གཞི་ལ་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་ཀྱི་ཁ་བསྐང་དུ་མི་རུང་ལ་
དེས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་ཡང་མི་སྐྱེད་དོ་གནས་ཁང་གི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་སྟེ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་དབྱར་

91

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རལ་བའི་ཉེས་པ་དང་ས་གཞིར་བཞག་པའི་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་འོང་ངོ༌།།དབུས་ནས་བརྩམས་ཏེ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་མཚམས་གཅད་པ་འཆགས་ཀྱིས་དེ་ཕན་ཆད་དེ་

ལས་ལྷག་པར་མཚམས་གཅད་པ་མི་འཆགས་སོ།།རིའི་སྨད་དང་རིའི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་འོག་དང་སྟེང་དུ་ཆུས་བར་དུ་མ་ཆད་པས་རྡོའམ་ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་དེ་ཚུན་ཆད་ནི་ཐད་ཀའི་ས་གཞི་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་མཚམས་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་དོ་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅད་ན་ཐད་ཀའི་ས་གཞིར་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་མཚམས་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡང་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་མཚམས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀའི་ཞེང་ཚད་དང་མཉམ་པར་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡང་དེ་ཙམ་སྟེ་རྫས་སྲ་བ་དང་འབྲེལ་<<ཊཱིཀ་ >>ནའོ།།

ལས་ཀྱི་ཆོ་གས་ནི་ས་གཞི་མཚམས་མ་བཅད་པ་ཉིད་དུ་ནི་ལས་མཚམས་དེར་དགེ་སློང་
ཐམས་ཅད་ཆོས་གོས་གསུམ་ཆར་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མི་འཆགས་སོ།།ས་གཞི་མཚམས་མ་བཅད་ཀྱང་རྒན་པོ་དང་ནད་པ་སྣམ་སྦྱར་ཁོ་ན་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ནི་འཆགས་ཏེ་དེ་ནི་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ།།མཚམས་བཅད་པ་དེ་ལས་ཀྱིས་དཀྲོལ་བས་སམ་དགེ་སློང་མེད་པར་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལ་སོགས་པས་ཞིག་ན་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་དེར་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ཞིག་གོ་རྟེན་གྱང་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་གྱང་རིས་གཞིག་པ་བཞིན།ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ཞིག་པ་དེས་ནི་དེ་མཚམས་བཅད་པ་མི་ཞིག་གོ།གྱང་རིས་ཞིག་ཀྱང་གྱང་མ་ཞིག་པ་བཞིན་ནོ།།མ་མོ་ལས་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ནངས་པར་སྔར་ལངས་ཏེ།མཆོད་རྟེན་དང་གཙང་ཁང་ཕྱུར་བུ་དང་འཁོར་ས་དང༌།གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་དག་ཏུ་ཕྱག་དར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།གནས་ཁང་ངམ་ཁྱམས་སམ་རྫིང་བུའི་ཚད་ཙམ་ཞིག་འཕྱག་ན་ཕྱག་དར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་ན་བ་ལ་སོགས་པས་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་

92

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་དག་བསྡུས་པ་ཕུལ་བ་ཉིད་ནི་ཕུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ཟིན་པ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་དགེ་འདུན་གྱིས་ཐོས་ཟིན་ཀྱང་དགེ་འདུན་དེའི་ནང་ནས་གང་ཟག་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་དེ་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཏེ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བ་དང་
ལེན་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་དབུལ་དུ་གཞུག་པར་མི་བྱའོ་འདི་ནི་མི་འཆགས་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དམིགས་བསལ་ནི་དབྱར་ཁང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་སློང་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་འདུན་

པ་དབུལ་བར་བྱའོ།།ལེན་པར་བྱེད་པས་གཞན་ལ་ཕུལ་ནས།དེས་ཀྱང་གཞན་ལ་དབུལ་འདི་བརྒྱུད་པས་དབུལ་བ་དང་འབུལ་དུ་གཞུག་པར་མི་བྱའོ།།དེ་ཡང་སྤྲིང་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ།།འདུན་པ་འབུལ་བ་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན་རྐྱེན་མེད་ཀྱང་དབུལ་དུ་རུང་ངམ་ཞེ་ན།ན་བ་དང་ནད་པ་དང་རྒན་པོ་འདུ་བར་འོངས་མི་ནུས་ཏེ་འདུན་པ་ཕུལ་ན་འདུས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་རྒན་པོས་ཀྱང་རུང་བར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།

དབང་མེད་པ་ཞེས་པས་ནི་ཐ་ན་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡན་ཆད་བསྡུའོ།།དང་།སྲོག་གི་
བར་ཆད་དང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པའི་བར་ཆད་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་ལས་གཞན་པས་བདག་ཉིད་དགེ་འདུན་གྱི་
ནང་དུ་མི་འདུ་བར་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་འབུལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།དབུལ་བ་མི་འཆགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ལེན་པར་བྱེད་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བླངས་པ་དགེ་འདུན་ལ་མ་བརྗོད་ན་ནི་མ་གུས་པའི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སོ།།འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེས་མཚམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བླངས་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་འཇིགས་པས་

93

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཀྱོག་སྟེ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་པ་
ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་དང་དེར་སོང་ན་ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་འབྱུང་བའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ།།དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚེ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པས་

དགེ་སློང་རྣམས་བགྲང་བར་བྱའོ།།འོངས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་པར་བྱའི་ཕྱིར།སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་སོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་དེ་སུས་གདོན་ཞེ་ན།སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཁ་ཏོན་དུ་ལེགས་པར་ཐོན་པས་གདོན་ཏེ།ཇི་ལྟ་ན་ལེགས་པར་ཐོན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ན།ཚིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ནའོ།།གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་<<ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་>>སོ།།
སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་དེ་སུའི་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིའོ།།བྱ་
བ་ཡིན་ནོ།།གནས་བརྟན་དང་པོས་འདོན་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་བརྟན་གཉིས་པའི་བྱ་བའོ།།གནས་བརྟན་གཉིས་པ་དེས་ཀྱང་མི་ནུས་པ་ཡིན་ན་གནས་བརྟན་གསུམ་པའི་བྱ་བའོ།།གནས་བརྟན་གསུམ་པ་དེས་ཀྱང་མི་ནུས་པ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་རེས་ཀྱིས་སོ།། གདོན་པར་བྱའོ།།རེས་བབ་པའི་ཚེ་གདོན་པར་མི་ནུས་ན་འདོན་པར་ནུས་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་བར་བྱའོ།།གང་ཟག་གིས་བཅོལ་ཏེ་མ་བཏུབ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་སོ།།བཅོལ་བར་བྱའོ།།དེས་རྟག་ཏུ་གདོན་པར་ཡང་ངོ་། །དགེ་འདུན་གྱིས་བཅོལ་བར་བྱའོ།།བར་དུ་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པས་འདོན་པ་རྡུགས་ན་དེའི་འཕྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་སོ།།གདོན་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གླེང་གཞི་གདོན་པ་བློ་ལ་འཛིན་
ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཕམ་པ་གདོན་པ་བློ་ལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྷག་མ་གདོན་པ་བློ་ལ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་རེ་རེས་

དུམ་བུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན།འདོན་པར་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་གདོན་པ་འགྲུབ་པའི་དགེ་སློང་དུ་མ་
དག་གིས་སོ།།རིམ་གྱིས་གདོན་པར་བྱའོ།།ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན།ནེའུ་སིང་ལ་སོགས་པའི་གནས་མཛེས་པ་ལ་སྲེད་ཅིང་འདོད་པས་གྲོང་དང་མི་ཉེ་གྲོང་དང་

94

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཐག་རིང་བར་གསོ་སྦྱོང་སྨོས་པ་ནི་དཔེ་སྟེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དགེ་སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནའང་གྲོགས་ཚོང་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲོན་པོ་མི་སྡོད་ན་དགེ་སློང་རྣམས་འགྲོ་བཞིན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ།།ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་དེར་གསོ་སྦྱོང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་མི་འདོད་ན་དགེ་སློང་རྣམས་འགྲོ་བཞིན་དུ་མདོར་བསྡུས་པས་<<བི་>>སོ།།
གསོ་སྦྱོང་བྱ།མདོར་བསྡུས་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྒྲ་དེ་ཙམ་ཡང་འགྲོན་པོ་དག་མི་འདོད་ན་དགེ་
སློང་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།།དགེ་སློང་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་

<<ཊཱིཀ>>།ཁྱིམ་པ་དད་པ་ཅན་དང་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་དགའ་བར་འགྱུར་དད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཁྱིམ་བདག་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ཆོ་ག་དགེ་སློང་གི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་རྗེས་སུ་བསྒྲགས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།དད་པ་ཅན་གཙོ་བོ་དག་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་ན་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ལུང་ལས་དགེ་སློང་ཆོམ་རྐུན་པས་བསད་པར་བཤམས་པ་ལྟ་བུ་ཕོངས་ཤིང་ཉམ་ང་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་ཁྱིམ་པས་ཐོས་བཞིན་པའི་དྲུང་དུ་
བཤགས་ཡུལ་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བ་བཤགས་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་ལྟུང་བཤགས་བྱེད་པ་དེ་ཆོམ་རྐུན་པས་ཐོས་བཞིན་དུ་ཆོམ་རྐུན་པའི་དྲུང་དུ་བཤགས་པར་བྱར་རུང་བར་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ།ཊཱིཀ་ལས།གླེང་གཞི་ནི་ཆོམ་རྐུན་པ་དག་ལ་གསུངས་མོད་ཀྱི་ཁྱིམ་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་སྤྱིར་བསྡུས་སོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།
འགྲེལ་ཆུང་ལས།དགེ་སློང་ནད་ཚབས་ཆེ་བའམ་མི་རྒོད་ལ་སོགས་པས་གསོད་པར་བཤམས་ཏེ་ཤི་ལ་
ཐུག་པ་ལ་དགེ་སློང་གྲོགས་ལ་མཐོལ་བཤགས་བྱེད་དུ་མི་སླེབས་ན་བདག་གི་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ཁྱིམ་པ་ལ་མཐོལ་བཤགས་སུ་བྱ།ཞེས་བཤད་དེ་ཁྱིམ་པ་ལ་རང་གི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།།ཕོངས་

95

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པའི་ཚེ་ཁྱིམ་པ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསླབ་པའི་ཆོ་ག་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཁྲིམས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་རྗེས་སུ་བསྒྲགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཕོངས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཁྲིམས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །འདིར་རྒྱལ་པོ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཁྱིམ་བདག་གང་ལ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་སོ།།བརྩམས་པའི་སྡེ་མཚན་ནི་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན་དེ་མ་རྫོགས་ན་གསོ་སྦྱོང་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེས་ན།གླེང་གཞི་གདོན་པ་དང་གསོལ་བ་ལས་

གཞན་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གདོན་པར་བརྩམས་ནས་མ་རྫོགས་པ་ལ་གསོ་སྦྱོང་མི་འཆགས་པ་མེད་དོ།།ཉེས་བྱས་སུ་ནི་འགྱུར་རོ།།
དགེ་སློང་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ན་གང་གདོན་པར་བྱ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་།ཇི་ཙམ་
འདོན་པ་དེའི་ཚད་གླེང་གཞི་གདོནཔ་དང་གསོལ་བ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་།གང་གི་ཚེ་གདོན་པའི་དུས་ཉའམ་སྟོང་གི་དུས་དང་གང་གིས་འདོན་པར་བྱེད་པ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དག་ཅིང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་སྟེ།དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་སྐབས་འདིར་ཆོས་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱོང་ལས་མི་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ།།གང་གདོན་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་གདོན་པར་བྱ་བ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་མི་འདོན་པར་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་འདོན་པ་ལྟ་བུའོ།།ཇི་ཙམ་གདོན་པ་དེའི་ཚད་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་གླེང་གཞི་གདོན་པ་དང་གསོལ་བ་ནི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་དགོས་ཀྱང་ཚད་དེ་ཙམ་ཡང་མི་བརྗོད་པའོ།།གང་གི་ཚེ་གདོན་པའི་དུས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།།གང་གིས་གདོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་དག་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་མི་འཆགས་སོ།།གནས་དེ་ནས་འགའ་ཡང་མ་སོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན་གནས་དེ་ནས་སོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན།གསོ་

སྦྱོང་བྱས་པའི་མཚམས་དེ་ནས་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པ་ཉིད་ན་སོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་

96

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སོགས་པའི་སྐབས་སོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་བསྡད་པར་ངག་གིས་ཁས་བླང་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བར་
བྱའོ།།དབྱར་གནས་པར་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་ཁས་བླངས་ཞེ་ན།ཟླ་བ་གསུམ་དུའོ།།ཉི་མ་གང་ལ་ཁས་བླངས་ཞེ་ན།ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ།།ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ནངས་པར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་ཏེ་ཕྱི་མ་རེད་ལ་སོགས་པར་ཁས་བླང་བའི་གཞུང་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །ཟླ་བ་གང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞེ་ན།དབྱར་སྔ་མ་ཁས་བླང་བའི་དུས་ནི་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་

ཉའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་གྱི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ།།དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་བླང་བའི་དུས་ནི་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉའི་ཕྱིས་དེ་ཉིན་པར་གྱི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ།།དཔེ་སྟེ་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་དབྱར་ཁས་བླངས་

པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་སྟེ་དབྱར་ཁས་བླང་བའི་སྔ་རོལ་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་ཕྱེད་ཙམ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་རལ་ཚེམས་དང་རི་མོ་གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱན་གདགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱི་དོར་
བྱའོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཞག་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ན་དབྱར་ཁས་བླང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་དོར་བྱའོ་ཞེའོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི།གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ཟླ་བ་ཕྱེད་ནས་བརྒྱན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆུང་ནི་ཞག་བདུན་ཙམ་ནས་བརྒྱན།ཞེས་བཤད་དོ།།ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཉི་མ་སྔ་མ་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་པར་ལ་ནི་ཁང་པ་དང་བྲག་ཕུག་ལ་སོགས་པའོ།།གནས་མལ་ཆ་ནི་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་དང་གོས་ཀྱི་:སྣམ་པ་17རྣམས་བདོག་གོ།།བགོ་བའི་ཕྱིར་སྟ་གོན་བྱའོ།།ཐ་ན་རེ་ཞིག་འདུག་པའི་ཁྲིའུ་དང་རྐང་པ་

བཀྲུ་བའི་ཆོལ་ཟངས་ཡན་ཆད་དོ།།དེའི་ཉིན་མོ་བདོག་པར་བྱའོ།།གནས་མལ་དེ་སྟོབ་པའི་དགེ་སློང་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་མང་བས་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་དགེ་འདུན་ལ་གནས་

17 སྣམ་པ།<<མ་>><<སེར་>>སྣལ་མ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

97

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མལ་སྟོབ་པར་མི་ནུས་ན་དགེ་སློང་དུ་མ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།བསྐོས་པའི་འོག་ཏུ་གནས་མལ་སྟོབ་པའི་དགེ་སློང་དེས་ཙན་དན་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པོ་དག་གིས་བསྐུས་པའི་ཚུལ་ཤིང་གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མར་
རས་དཀར་པོ་བཏིང་བས་བཀྲིས་པའི་ཚུལ་ཤིང་གི་བམ་པོ་དག་རྒན་རིམ་དུ་བཞག་ནས་
འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཅེས་བོས་ནས་གནས་འདིར་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་དབྱར་གྱི་
ནང་དུ་འཁྲུག་ལོངས་སྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་འདི་དང་མཁོ་ཞིང་སྤྱད་པའི་དངོས་པོ་མྱུར་དུ་སྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་གསར་བུ་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་འདི་ཡོད་དེ་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་འཁྲུག་ལོངས་

སྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་འདི་དང་གསར་བུ་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་འདིས་གནས་འདིར་གནས་པར་སྤྲོ་བ་དེས་ནི་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག།ཁྱེད་ཅག་ལས་སུས་ཀྱང་དབྱར་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་

དུ་འཁྲུག་ལོངས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་སུས་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་དགེ་སློང་ལ་གླེང་བར་མི་བྱ་དྲན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།།ཁྱེད་ཅག་ལས་གླེང་བར་འདོད་པའི་རྟེན་གང་གིས་གླེང་བྱའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་གླེང་བར་འདོད་པ་:དེས་ད་18སྨྲོས་ཤིག།ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་ལ་
འཁྲུག་ལོངས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་དབྱར་གནས་ཐོན་པའི་ཕྱིས་ཉེ་
བར་བརྟག་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།གནས་མལ་སྟོབ་པའི་དགེ་སློང་དེས་དེ་ལྟར་བྱའོ།།དེའི་འོག་ཏུ་གནས་མལ་སྟོབ་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་གཅིག་

གྱིས་ཆོ་ག་བརྗོད་དེ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་བླང་བ་དང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བའི་ཕྱིར་

དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ།།གསོལ་བའི་ལས་དེ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་གནས་མལ་སྟོབ་པ་པོ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་མོ།།དང་པོ་ཁོ་ནར་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་

18 དེས་ད།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>དེས་ནི།<<སྡེ་>><<ཅོ་>>དེ་ང་།<<སྣར་>>དེ་ད།<<པེ་>>དེས་ན། དེས་ང།<<རང་(ཁ་༢༥༦)>><ཆུང་(ཀ་༦༠༥)>>དེས་དེ།<<ཊཱིཀ་(ག་༡༣)>><<རིན་(ཁ་༡༨༣)>>

98

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པར་བྱེད་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ཤིང་བླང་ངོ་། །སྟོན་པའི་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་དག་གིས་ནི་རང་རང་གི་སྟན་ལས་ཕྱེད་འཕགས་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གནས་པས་སོ།།རང་རང་གི་ཚུལ་ཤིང་བླང་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པའི་མཇུག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེས་ཡང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་གྲལ་འགོ་ནས་རིམ་གྱིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་ཤིང་

ལེན་དུ་གཞུག་སྟེ།དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ནི་དགེ་ཚུལ་རང་རང་གི་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་དག་གིས་སོ།།བླང་བར་བྱའོ།།
དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་གཙུག་ལུག་ཁང་གི་སྲུང་མ་མཉུག་མར་
གནས་པ་ལྷ་མོ་འཕྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་དེ་ཡང་བླང་ངོ༌།།ཚུལ་ཤིང་སྡུད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དལ་བུས་བཞག་པར་བྱའོ།།ཚུལ་ཤིང་བསྡུས་པའི་འོག་ཏུ་ཚུལ་ཤིང་བགྲངས་ནས་གནས་འདིར་དགེ་སློང་གྲངས་འདི་སྙེད་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་བླངས་སོ་ཞེས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་
གོ་བར་བྱའོ།།བསྐོས་པ་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་
བསྟབ་པར་བྱའོ།།གནས་མལ་སྟོབ་པའི་དགེ་སློང་དེ་གནས་ཀྱི་གཞི་བསྟབ་པར་བྱ་བ་དེ་དག་གི་སྒོ་ལྕགས་དང་ལྡེ་མིག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་ལག་ཏུ་བླངས་པས་དང་པོར་གནས་བརྟན་གྱི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་གནས་བརྟན་ཞེས་བོས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་གེ་མོ་ནི་སྤྱིར་ན་རྙེད་པ་དང་བཅས་པ་བྱེ་བྲག་གོས་ཀྱི་རིན་དང་བཅས་པ་ལགས་ཀྱིས།གལ་ཏེ་བཞེད་ན་བཞེས་ཤིག་
ཅེས་གནས་ཀྱི་གཞི་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཅིང་གནས་དེ་ལེན་པར་མོས་པ་སྐྱེད་ཅིང་གནས་ཀྱི་གཞི་ལེན་དུ་གཞུག་གོ།སྟེ་དེའི་སྒོ་ལྕགས་དང་ལྡེ་མིག་གཏད་པར་བྱའོ།།གྲལ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།གནས་ཀྱི་གཞི་བསྟབ་པ་ན་འདོད་ན་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་དུ་ཆོད་པས་བླངས་པ་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཚིག་གཉིས་ལ་ནི་མི་སྦྱིན་ཞིང་འོག་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་བྲིམ་པ་དང་འདྲའོ།།

99

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་གནས་ཁང་དེའང་འདོད་ན་བླང་བར་བྱའོ་བར་དུ་ཆོད་པས་བླངས་པ་བླང་བར་མི་བྱའོ་
ཚིགས་གཉིས་ལ་ནི་མི་སྦྱིན་ཞིང་འོག་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདིར་ཡང་བསྟན་ཏེ་བླང་བ་དང་མི་བླང་བ་གཉིས་དང་མི་སྦྱིན་པ་དང་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཏེ་འདྲ་ཆོས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་འབྲིམ་པ་དང་འདྲ་བའོ།།དགེ་སློང་གི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དོན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་དགོས་དོན་ལ་རང་དགར་གཞན་དུ་སོང་བར་ཤེས་པ་ལ་ནི་དགེ་སློང་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བསྐོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་ཀྱི་གཞིའི་སྐལ་བ་ལྷག་པའི་འཐེབ་ཉིད་ཡོད་ན་དེ་ལས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།མཆོད་རྟེན་གྱི་དོན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་སོང་བ་ལ་ནི་རྒན་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།མདོ་རྩ་བས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དང་ནེའུ་སིང་གི་གཞི་དག་ལ་ཡང་བསླབ་པ་རྒན་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མང་ལ་གནས་ཁང་ཉུང་བས་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་རེ་བསྐོར་གནས་ཁང་གིས་མི་ཆོག་མི་འཐེབ་ན་དགེ་སློང་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གནས་ཁང་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བསྒོ་འོ།།འོན་ཀྱང་མི་འཐེབ་ན་ཐ་ན་གནས་དེའི་ས་གཞི་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་སྟན་གདིང་བའི་ཚད་ཙམ་ཡང་ངོ་། །བསྒོ་བར་བྱའོ།།གདིང་བ་དུ་ཤོང་བ་འཁོད་དུ་གཞུག་གོ།ས་གཞི་གདིང་བའི་ཚད་ཙམ་དུ་བགོ་བ་དེ་ཡང་གནས་ཁང་དེའི་གྲྭ་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་འཇོག་པ་ཤོང་བའི་ས་གཞི་ནི་མི་བགོ་བར་སྤྱི་བར་གཞག་གོ་

ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མི་གྲངས་ལ་མ་གཏོགས་པར་ས་གཞིའི་ལྷག་གཅིག་བཞག་ལྷུང་བཟེད་དང་། བྱ་མ་བུམ་དང༌།འདག་རྫས་དང༌།སོ་ཤིང་དང་། སྨན་དང་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་གྱི་འཇོག་པའི་གནས་ནི་མི་བགོ་
བར་སྤྱི་བར་བཞག་པ་ལ་ལྟོས་པར་བྱའོ།།གནས་<<ཊཱི་>>ཁང་ཉུང་ལ་དགེ་སློང་མང་བར་མི་ཤོང་ཡང་སྒོ་ཁང་དང་།ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ལྐོག་དང་། ཁྱམས་དང་།ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་བྱེད་པའི་གནས་དཔོང་
སའི་ར་བ་དང༌།དགེ་འདུན་གྲལ་ལ་བཀད་སའི་ར་བ་དང་།བསྲོ་ཁང་གི་ར་བ་སྟེ་དགེ་འདུན་སྤྱི་བར་མཁོ་བའི་གནས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་དུ་བསྐོ་བར་མི་བྱའོ།།བསྐོ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་<<ལུང་>>རོ།།མཚན་མོ་གནས་ཁང་དང་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་གནས་དང་མལ་ཆ་མི་བསྐོ་

100

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འོ།།ལུང་གསིལ་བུ་ལས་སྐར་མ་ཤར་ཕན་ཆད་མལ་སྟན་མ་བགོ་ཞིག།ཅེས་སོ།།ལུང་གླེང་གཞི་ལས་ནི།མཚན་མོ་སྲོད་འཁོར་ཕན་ཆད་མལ་སྟན་མ་བགོ་ཤིག།ཅེས་བཤད་དོ།།སྲོད་འཁོར་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་མོ།།སྦྱོར་མི་བཟོད་

པའི་ནད་པ་སྔར་ནས་འདུག་པའི་གནས་ཁང་ནད་པ་ལ་ཕྲལ་ཏེ་གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ།།གནས་ཁང་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་བཅད་པར་བསྟན་ཏོ།།

བསླབ་པ་རྒན་རིམ་བཞིན་བསྐོས་ན་ནད་པ་བསླབ་པ་གཞོན་པས་གནས་ཁང་དེ་ཉིད་སྔར་ནས་ཐོབ་པ་
མེད་ན་ནད་པ་ལ་གསར་དུ་གནས་ཁང་མི་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།།ནད་པ་དེ་དང་ནད་པ་དེའི་གཡོག་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་གོ།མཛེ་ཅན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།མཛེ་ཅན་དེ་ལ་གནས་མཐའ་འཁོབ་དབེན་པ་སྦྱིན་ནོ།།མཛེ་ཅན་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་པའམ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཐ་
ན་འོན་ཀྱང་ཁྱམས་དང༌། ཁྱམས་གྲུ་བཞི་དང༌།སྒོ་ཁང་དང༌།བང་རིམ་དང༌།འཆག་ས་དང༌།ཤིང་དྲུང་གི་གནས་དེར་ཡང་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།གནས་དེ་རྣམས་སུ་མཛེ་ཅན་གྱིས་འདུག་ན་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།མཛེ་ཅན་དེས་དགེ་འདུན་བཤང་བའི་སྐྱབས་དང་གཅི་བའི་སྐྱབས་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།དམན་པར་ཆོས་མཐུན་པར་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དྭོགས་པ་བསལ་བའོ་གསུངས་སོ།།མཛེ་ཅན་དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་གཡོག་བསྐོ་བས་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱའོ།།སྟེ་མཛེ་ཅན་དེ་ནི་ནད་ཡུན་རིང་ཞིང་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བསྟན་པ་ནི་སྙིང་རྗེས་རབ་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།དབྱར་དག་ཉི་ཚེར་མ་ཟད་ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སློང་དགོན་པ་བ་སྟེ་ཤིང་དྲུང་བ་དག་ལ་ལྷུང་བཟེད་དང༌།ཆོས་གོས་བཞག་པའི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་ཁང་བསྐོ་
བར་བྱའོ།།དབྱར་སྔ་མའམ་ཕྱི་མ་ཡང་རུང་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ན།དགེ་སློང་ཁ་གཅིག་གློ་བུར་དུ་འོང་སྲིད་པས།དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་དོན་དུ་གནས་ཁང་དང་གནས་མལ་ཁ་ཅིག་ནི་མི་བསྐོ་

101

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བར་བཞག་པར་བྱའོ།།རིལ་གྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།འོག་ནས་འབྱུང་བ་ནི་འདིའི་དམིགས་བསལ་ལོ།།དགེ་སློང་མང་པོ་དག་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་ན་སྔར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དག་གིས་གནས་ཁང་དང་མལ་ཆ་སྔར་བགོས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱང་སླར་བསྡུས་ཏེ་གཟོད་གཞི་ནས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཕྱི་མ་ཤོས་ཕྱིན་ཆད་ནི་མང་པོ་དག་ལྷགས་ན་ཡང་བཟོད་
བསྐོ་བར་མི་བྱའོ།།སྟེ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་སློང་ཉུང་ལ་གནས་ཁང་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་ཡང་གནས་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་ལོངས་སྤྱད་པ་ཇི་ཙམ་ཁྱབ་པའི་བར་དག་གོ།བསྐོ་བར་བྱའོ།།དབྱར་གྱི་གནས་མལ་སྟོབ་པའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལྟ་བུ་གནས་དེར་ཞག་གཅིག་ལས་མི་གནས་ན་ཞག་གཅིག་པ་དེའི་གནས་མལ་ནི་བརྙས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལས་སྐལ་བ་ནོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་སྐལ་བ་མནོས་ན་རང་གིས་ནི་ཞག་གཅིག་ལས་ལོངས་སྤྱད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་དགེ་སློང་གཞན་ལ་དེ་སྟོབ་པའི་གེགས་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞག་གཅིག་གི་དོན་དུ་གནས་མལ་བགོ་བཤའ་མི་བྱ་<<ཊཱི་>>ནོད་པར་མི་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།རྙེད་པ་འདོད་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མལ་ཆ་<<ཊཱི་>>མི་ནོད་དོ།།ལུང་ལས།དགེ་སློང་དག་གིས་རྙེད་པ་འདོད་པས་གཙུག་ལག་ཁང་བླང་བར་མི་བྱ་བར་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་བླང་བར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།
རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས།བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་དེ་བས་ན་འདིར་
བསྡུ་བར་མ་བྱས་སོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དེའི་དོན་ནི་སྙིང་བརྩེ་བའི་སེམས་མངོན་གྱུར་ཏུ་མེད་ཀྱང་རྙེད་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དགོངས་པའོ།།ཞེས་སྨོས་ན་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་གནས་ཁང་མང་པོ་མནོས་པ་དེས་གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་བདག་ཉིད་འདུག་ཅིང་གནས་ཁང་གཞན་རྣམས་སྟོང་པར་བཞག་གམ་སྙམ་པ་གནས་ཁང་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ།།སྟེ་གནས་ཁང་འབུལ་བའི་སྦྱིན་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་སྤེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།ཞེས་སྨོས་ན་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་གནས་ཁང་མང་པོ་མནོས་

102

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ་ཞེ་ན།གནས་ཁང་ལ་ལར་ཀླག་པ་དང༌།ཁ་ཏོན་དང་འདུག་པ་དང༌།བཅག་པ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱ།གནས་ཁང་ལ་ལར་ལྷུང་བཟེད་དང་།ཆོས་གོས་བཞག་པར་བྱ།གནས་ཁང་ལ་ལར་མཚན་མོ་ཉལ་བར་བྱ།གནས་ཁང་ལ་ལར་སྔ་དྲོ་དང་།དགུང་ཚིགས་དང་།ཕྱི་དྲོ་འདུག་པས་གནས་ཁང་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱད་པ་དེ་
ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པས་གནས་ཀྱི་གཞི་གཙུག་
ལག་ཁང་རལ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཆད་པ་དང༌།གྲུམས་པ་ནི་གས་པ་སྟེ་དེ་དག་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མ་དབྱར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མའི་གནས་དབྱར་ཁང་རལ་བ་དང་
གྲུམས་པ་བཅོས་པར་བྱའོ།།གང་ཟག་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་དག་གནས་དེར་འོང་བ་ན་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་

མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་མི་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགུན་ནོད་པ་དང་དཔྱིད་ནོད་པའི་གནས་མལ་ཡང་དབྱར་གྱི་དུས་འདིར་བསྟབ་པར་བྱ་སྟེ་དགེ་སློང་སྔར་ནས་གནས་པ་རྣམས་ལ་བསྟབ་པར་བྱའོ།།གནས་མལ་མ་ལུས་པར་རིལ་གྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།རིལ་གྱིས་བསྐོ་བ་དེ་ནི་གང་ཞེ་
ན།འདི་ལྟ་སྟེ།དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌།གང་ཟག་གི་ཁང་ཁྱིམ་དག་གི་ཉེ་འཁོར་
ཡང་ངོ་། །མ་ལུས་པ་རིལ་གྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།ཁྱམས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དེ་ཡང་ངོ་། །རིལ་གྱིས་བསྐོ་བར་
བྱའོ།།འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་དེ་དག་གནས་གཞན་དུ་དོང་བ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཁང་ཁྱིམ་དང་ཁྱམས་དང་དེ་དག་གི་ཉེ་འཁོར་དེ་དག་སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་རང་སར་མི་བཏང་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་མི་ཐོབ་པའི་སྒྱུ་
ཐབས་དགུན་དང་དཔྱིད་ནོད་པའི་གནས་མལ་ཡང་བསྟབ་པ་དང་རིལ་གྱིས་བསྐོ་བ་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་མི་བྱའོ།།དུས་དང་གང་ཟག་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་ནི་གནས་དང་མལ་ཆ་སྔ་ན་མི་བསྐོ་འོ།།མདོར་བསྟན་པ།རྒྱས་བཤད་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་སང་རེ་དགུན་གྱིའོ་དཔྱིད་ཀྱིའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཚིགས་དང༌།གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་སང་དང་གནངས་དང་གཞེས་ལ་སོགས་པ་ཉིན་མཚན་

103

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དང༌།གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་སྔ་དྲོ་དང་དགུང་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་ཉིན་ཚན་དེའི་ཡན་ལག་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་བསྐོ་འོ།།ཞེས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དག་བསྐོ་བར་མི་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་བསྐོ་འོ།།ཞེས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དག་བསྐོ་བར་མི་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང༌།ཉེ་གནས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་བསྐོ་འོ།།ཞེས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དག་བསྐོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ།།
གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་གཏམ་འདྲེས་པ་དང་ཕེབས་པར་སྨྲ་བ་དང༌།འགྲོགས་
བཤེས་དང་སྨོན་འདྲིན་ལ་སོགས་པ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་བསྐོ་འོ།།ཞེས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དག་བསྐོ་བར་མི་བྱའོ།།ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྐོས་ཀྱང་རང་གིས་ནོད་པར་མི་བྱའོ།།བྱིའུ་ལ་སོགས་པའི་ཚང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཆའ་བ་གཞིག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དབྱུ་གུ་ཐོགས་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་ཚིག་གིས་བསྐོ་བར་
བྱའོ།།དགེ་སློང་གཅིག་གསོལ་བ་དང་ཞུ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།དེས་ཚང་ཇི་ལྟར་གཞིག་པར་བྱེད་ཅེ་ན།ཚང་སྒོ་ང་མེད་པ་རྣམས་ནི་དབྱུག་གུ་ཐོགས་པ་དེས་གདོན་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་མ་བསྐོས་པར་བྱ་ཚང་གཞིག་པ་ནི་ཉེས་བྱས།སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་སྦྲང་བུ་ཏྲེ་མ་བུ་ག་དང་ཏྲེའི་ཏ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚང་ནི་མི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐུད་པས་
དཀྲིའོ།།ཚང་སྐུད་པས་དཀྲིས་ན་ཕྱིར་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ་ཚང་སྐུད་པས་དཀྲིས་ཏེ་བཞག་ན་ཆེར་མི་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་སོགས་ཀྱིས་གོས་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་པ་གནས་མལ་སྟོབ་པ་དེས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སྦྱིན་ནོ།།གང་ཟག་རེ་རེ་ལ་གནས་མལ་དུ་མ་བསྟབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་གང་ཟག་རེ་རེ་ལ་ཁྲི་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡང་ངོ་། །རྒན་

104

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
རིམ་གྱིས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བསྟབ་ཏུ་ཡོད་ན་བསྟབ་པར་བྱའོ།།ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཁྱེད་པར་བྲིམ་དུ་མེད་ན་ཡང་རྒན་རིམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་ཙམ་ཁྱོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བྲིམ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཁྲིའི་ཚད་ཆེན་
པོ་མལ་བཅར་རུང་བ་དག་ཀྱང་རྒན་རིམ་དུ་བསྐོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།སྟན་ཚད་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་ངོ་། །བསྐོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་གནས་མལ་གོས་ལ་སོགས་པ་གཡོགས་པ་དགེ་ཚུལ་འོག་རྫི་ཅན་ནམ་ཟེ་ཁུ་ཅན་མི་གཙང་བས་གནས་མལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་<<ཊཱི་>>གནས་མལ་སྟོབ་པས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་སུས་ཀྱང་མི་སྦྱིན་ནོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་གཡོག་པ་དགེ་སློང་མ་མི་གཙང་བས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་སུས་ཀྱང་མི་སྦྱིན་ནོ།།དགེ་སློང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་གནས་ལྷག་པར་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་ཚོགས་ཀྱི་དབྱར་ཁང་མེད་པའམ་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ལོགས་སུ་གནས་པ་གྲ་མི་ཐུབ་པའི་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་དགེ་སློང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འདབས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་གནས་ཁང་སྦྱིན་ནོ།།དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལ་བྲིམས་པའི་གནས་མལ་ལྷག་པ་འཐེབ་ཡོད་ན་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ངོ་། །དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་སྦྱིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་གནས་མལ་བསྟབ་ཟིན་ནས་གནས་མལ་སྟོབ་པ་པོ་དེས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་གིས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ཡོད་ཀྱང་གདིང་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་གཡོགས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ།རུང་ཡང་གདིང་བ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་གཡོགས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
གོ་བར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་མཉན་ནམ་མ་མཉན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་མྱུལ་ཞིང་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ།།གནས་མལ་སྟོབ་པ་པོ་དེས་སྒྲོན་མེ་ཐོགས་ཏེ་ཉལ་གར་བལྟ་ <<བི>>།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་གདིང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་སྔར་བསྒོ་བ་དེ་ལས་འདས་ཤིང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་ལོག་པར་ལོངས་སྤྱོད་ན་གནས་པ་

105

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

སློབ་མ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གང་ཡིན་པའི་ལོག་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་དེའི་གནས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གང་ཡིན་པ་དང་ལ་བརྗོད་དེ་དབྲོག་པར་བྱའོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་རོ།།ལོག་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ནི་གནས་པ་སློབ་མ་ལས་གཞན་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་ལོག་པར་
ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་དེ་དབྲོག་པར་བྱའོ།།གནས་པའི་ནི་གནས་ལ་བརྗོད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།དེའི་སློབ་དཔོན་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་མ་གཞུག་ཅིག་ཅེས་བསྒོ།དེ་ལྟར་བསྒོ་ཡང་སློབ་དཔོན་ན་རེ་ངའི་ངག་མི་ཉན་གྱིས་ཅི་བདེར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་མལ་སྟན་འཕྲོགས་ལ་བྲུབས་ཏེ་བཞག།ཅེས་སོ།།
གཞན་གྱིས་ནི་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།གནས་བརྟན་དུ་ཆུད་པ་ཡན་ཆད་གཅིག་གི་
མལ་སྟན་ལ་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ན་གྲོས་བཏབ་སྟེ་ཉན་དུ་མ་བཏུབ་ན་དགེ་འདུན་ལ་ཞུས་ཏེ་སླར་དབྲོག།ཅེས་སོ།།དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའམ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉའི་ཉིན་མོ་དགེ་འདུན་ལ་གནས་མལ་བསྟབས་ཟིན་ནས་གནས་མལ་

སྟོབ་པ་པོ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ།དགེ་འདུན་སང་སྦྱིན་བདག་ཆེ་གེ་མོ་དང་།ཞལ་ཏ་བ་ཆེ་གེ་མོ་དང༌།བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཆེ་གེ་
མོ་དང་།ནད་གཡོག་ཆེ་གེ་མོས་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
ལུང་ལས།གནས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བལྟས་ནས་སྐྱབས་ཡོད་པར་ཞུགས་ཏེ་དབྱར་གནས་པར་དམ་བཅའ་
བར་བྱའོ་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཞེས་གསུངས་ཏེ།གནས་དེ་ན་གནས་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟག་པ་

ནི།འགྱོད་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ་བདག་ལ་གནས་འདིར་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དག་གིས་འགྱོད་པ་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དང་།འགྱོད་པ་ལས་གཞན་ལུས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌།ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་གསུམ་པོ་མ་སྐྱེད་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་འགྱོད་པ་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེས་པ་སེལ་བ་ཉིད་དག་དང་།ལུས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་

106

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཉིད་དང་།བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་མི་ཉམས་པར་རྗེས་སུ་སྲུང་བ་ཉིད་དག་དང་།ན་ན་ནད་གཡོག་ཉིད་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་19ལུང་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ལས།འགྱོད་པ་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་གནས་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ཏེ་གནས་པར་ཁས་བླང་ངོ་། །ཞེས་སོ།།:གནས་ལ་བརྟག་པ་ནི།གནས་དང་ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ་20གནས་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།གནས་ཁང་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང་ཡོད་ཀྱང་ངན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་

དང་།ཞེས་སོ།།དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དང་།གྲོང་ལ་བརྟག་པ་ནི།སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་གང་ནས་བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་གྲོང་ཡོད་པ་དང་།སྦྱིན་བདག་ལ་བརྟག་པ་ནི།བསོད་སྙོམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།ན་བའི་སྨན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིན་བདག་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བལྟས་ཏེ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་དེར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ན་དེར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

གང་དུ་གནས་པར་ཁས་བླང་ཞེ་ན།གནས་སྟེང་གཡོགས་པའི་ནང་གི་ཕྱོགས་དེར་དགེ་སློང་དང་དགེ་
ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།ཁང་པ་ཐོག་མེད་པར་ཚུལ་དུ་མི་འཇུག་དགེ་ཚུལ་གྱི་མདུན་དུའམ་བདག་གཅིག་པུ་སྔགས་མི་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དགེ་སློང་མའི་མདུན་དུ་དབྱར་ཁས་བླང་ངོ་ཞེས་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་དུ་མར་མཚམས་སུ་རྫས་གཅིག་གིས་མནན་ཏེ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།རྫས་ཀྱིས་མ་མནན་པར་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ།།གནས་

19 - གནས་ལ་བརྟག་པ་ནི། གནས་དང་ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ། <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> + <<མ་ >><<སེར་>>

20 + <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>- <<མ་>><<སེར་>>

107

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གང་ན་དགེ་སློང་མེད་པ་ཉིད་དང༌།སྒོ་གླེགས་མེད་པ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱིན་བདག་དང་།ཞལ་ཏ་བ་དང་།བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དང་།ནད་གཡོག་དག་གནས་དེ་ན་
ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་པར་དགེ་སློང་གནས་མལ་སྟོབ་པ་པོས་དགེ་འདུན་སང་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ནངས་པར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔགས་བརྗོད་པ་སྟེ་སྐབས་དེ་གཉིས་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བརྗོད།ཅེས་གསུངས་པས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བརྗོད་མི་དགོས་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།ཊཱིཀ་ལས།དགེ་སློང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་
བར་མི་བྱའོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ན་དེས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས།གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་གནས་མི་སྟོང་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་དགོས་སོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཆོས་དང་ལྡན་ཆོས་དང་མི་འགལ་པའི་དོན་དུ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ན་ཞག་གཅིག་གམ་གཉིས་ནས་ཞག་བདུན་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གི་བྱ་བ་
ཆོས་ལྡན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དབྱར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བ་དང༌།གཙུག་ལག་ཁང་ཞལ་བསྲོ་བ་ནི་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་བྱ་བ་དང༌།གནས་ཀྱི་གཞི་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བ་དང༌།བསླབ་པ་བརྟན་པོ་བཅའ་བ་ནི་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་བྱ་བ་

108

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང༌།མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་ནས་ཞལ་བསྲོ་བའི་ཆོ་ག་བྱ་བ་དང་།མཆོད་སྡོང་ཟུག་པ་ནི་མཆོད་རྟེན་སྲོག་ཤིང་ཟུག་པ་དང༌།རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་བ་གདུགས་གདགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌།དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་དང༌།<<ལུང་>>མཆོད་རྟེན་ལ་ཚོན་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ལ་བབ་བླ་ལ་སོགས་པ་དང༌།ཙན་དན་དང༌།གུར་ཀུམ་གྱི་བྱུག་པ་བསྐུད་པ་དང༌།མདོ་སྡེ་ཀླག་པ་ན་
རྙེད་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པས་དེ་ཀླག་པའམ་ཀླག་པའི་ལུང་ནོད་པ་དང༌།ངན་པ་བྱས་པ་ལས་འགྱོད་པ་བསལ་བ་དང༌།སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་དང༌།རྩོད་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་།སྔར་དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བ་དང༌།སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བྱ་བ་དང༌།དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་དབྱུང་བ་དང་།ནད་པ་དབུགས་དབྱུང་བ་༸ནི་ནད་པའི་དྲི་བའོ་ནི་བག་བསྲོ་བ་དག་ལའོ།།བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་དབྱར་གྱི་མཚམས་ནང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ་དེ་ལྟར་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།

མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་མའི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ནི།ལྕི་བའི་ཆོས་ཀྱི་མགུ་

བར་བྱ་བ་དབུལ་བ་སྟེ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་མགུ་བ་སྤྱད་པ་བྱ་དགོས་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།དབྱར་གྱི་མཚམས་ནང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི།སྔར་དགེ་སློང་མའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་འདིས་ཀྱང་བསྣན་པར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཞེས་སྨོས་<<ཊཱིཀ་>>སོ།།མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློབ་མའི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ནི།ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་དང༌།བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །དབྱར་གྱི་མཚམས་ནང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་

109

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

འགྲོ་བར་བྱའོ།།མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ནི།བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བ་དེ་ལ་དབྱར་གྱི་མཚམས་ནང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།
མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་ཚུལ་མའི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ནི།དགེ་སློབ་མའི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་དབྱར་གྱི་མཚམས་ནང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་ཁྱིམ་པ་དང་ཁྱིམ་པ་མོའི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ནི།ཁྱེའུ་རྣམས་ཀྱི་
དཔྲལ་བ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མགོ་དཀྲི་བ་ཐོད་བཅིང་བ་དང༌།བང་བསང་བ་བུད་མེད་བུ་བཙས་པའི་
མངལ་གྱི་དྲི་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང་།སྐྲ་བསྐྱེད་པ་ཁྱེའུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲ་དེ་ཕན་ཆད་མི་བྲེག་པར་གཞག་པ་དང༌།ཁྱེའུ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོའི་སྐྲ་བྲེག་པ་དང་།རྣ་ཆ་གདུབ་ཀོར་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རྣ་བའི་བུག་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་དགའ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་དེར་དགེ་སློང་སྤྱན་འདྲེན་པ་དག་ལ་དབྱར་གྱི་མཚམས་ནང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དང་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ནི།དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་
སྐབས་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བྱ་བ་དང་དབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་ནད་པ་དབུགས་དབྱུང་བ་དག་ལའོ་ཞེས་པའི་བར་སྔ་མ་དག་ལ་ཡང་ངོ༌།།དབྱར་གྱི་མཚམས་ནང་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།
དགེ་སློང་ལྷག་མའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་སྔ་མ་དེ་དག་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བྱ་བ་ཡིན་ན་
ཁྱིམ་པ་དང་ཁྱིམ་པ་མོས་ཀྱང་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།ཁྱིམ་པ་དང་
ཁྱིམ་པ་མོའི་བཟོད་པ་གསོལ་བ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཁ་ཕུབ་པ་ལས་ཁ་བསྲང་བར་གསོལ་བའོ།།ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་ན་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཕྱིས་ཟས་དང་སྨན་དང་ནད་གཡོག་དག་མེད་ལ།དེ་དག་མེད་པར་སྲོག་འཚོ་མི་ནུས།ཊཱིཀ་ལས།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ན་དབྱར་རལ་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།དེ་ལས་འདའ་བར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་

110

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པས་འཚོ་བར་ནུས་ན་ནི་གནས་པར་བྱའོ།།གནས་དེ་ན་དབྱར་གྱི་ནང་དེར་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་།སྲོག་གི་བར་ཆད་དང་།ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་ཡོད་ན་ཡང་ངོ༌།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱའོ།།བདག་ཉིད་གནས་དེར་དབྱར་གནས་ན་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་

བརྟུལ་བ་ནི་རྩོལ་བ་སྟེ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཨེ་མའོ་དགེ་འདུན་དབྱེ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་།སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་དགེ་འདུན་དབྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པ་
དག་བྱུང་ནའོ།།མྱུར་བ་ཁོ་ནར་དབྱར་གནས་པ་དེ་དྲལ་ཏེ་གུད་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།མཚམས་གཞན་ན་དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་དག་ཡོད་ལ་དེ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་ལ་ནུས་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ལྟ་ན་
ལུང་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དེར་མི་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།མཚམས་གཞན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སོང་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་མི་བྱའོ།།བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱར་རལ་བའི་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།
གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དམ་བཅས་
ན་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིས།དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་གནས་པ་དང་།སྔར་དམ་བཅའ་པའི་གནས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་མི་བྱའོ།།གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དམ་བཅས་ནས།དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིས་གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ལུང་གཞི་དང་མདོ་འོག་མའི་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།བར་ཆད་མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཞེས་སོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའམ་ལྕགས་རིས་བསྐོར་བ་གཅིག་གི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་

གཉིས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གསོ་སྦྱོང་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་གཉིས་སུ་ནི་དམ་བཅའ་དང་གནས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་དོ།།གསོ་སྦྱོང་ཐ་དད་པ་དང་རྙེད་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ཐ་དད་ན་རྙེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ནི་དམ་བཅའ་དང་གནས་སུ་མ་

111

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ།།གཞིར་གཏོགས་པ་དབྱར་གྱི་གཞིའི། ། ། །
༈ དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་མ་ཟད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་པ་ལྔ་དགེ་
སློང་ཕ་མ་གཉིས་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་དགེ་སློབ་མ་དང་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་

བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་དགེ་ཚུལ་དག་འབའ་ཞིག་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།བསྙེན་པར་རྫོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་མི་གནས་པར་འདུག་པའི་ལོ་མ་ཚང་བ་དགེ་སློང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའམ་དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ངོ༌།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་ཚུལ་འབའ་ཞིག་པ་

དང་ལོ་མ་ཚང་བ་འབའ་ཞིག་པ་དེ་དག་ལ་ཁས་བླང་བ་མི་འཆགས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།འོན་ཀྱང་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་བཀག་གོ།དགེ་ཚུལ་འབའ་ཞིག་པ་དང་ལོ་མ་ཚང་བ་

འབའ་ཞིག་པ་དེ་དག་གིས་དབྱར་གནས་པ་ཁས་བླང་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་མི་ནོད་པར་ཏེ་མི་བླང་བ་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།
གནས་མལ་སྟོབ་པར་བསྐོས་པ་མེད་ཀྱང་གནས་མལ་མི་ནོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་
འདུན་གྱི་གནས་མལ་སྟོབ་པར་མ་བསྐོས་པར་མ་བསྐོས་པའི་གང་ཟག་གིས་རབ་བྱུང་སུ་ལ་ཡང་གནས་མལ་བསྟབ་པར་མི་བྱའོ་འོ་ན་གནས་མལ་ནོད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།བསྐོས་པ་མེད་ན་མདུང་དོར་བས་བསྐོ་འོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།སྔར་ལུང་གཞིའི་སྐབས་སུ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དང་འཐལ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་པ་ཁས་བླང་བར་གསུངས་པ་དེ་གཞུང་གང་གིས་བསྡུས་སྙམ་ན་སྔར་ལུང་གཞིའི་སྐབས་སུ་འགྱོད་པ་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དང་སེལ་བ་ཉིད་དག་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དང༌།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དང་།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དག་མ་བསྡུས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།འགྱོད་པ་དང་

112

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་སྨོས་པས་ནི་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་བསྡུས་སོ།།འགྱོད་པ་དང༌།གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌།ཡིད་མི་བདེ་པ་ཉིད་སེལ་བ་ཉིད་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན་<<ཊཱིཀ་>>ནོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་དམ་བཅས་པས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གནས་མི་གཏོང་ན་དབྱར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དགོས་སོ་གཞན་དུ་ན་དབྱར་རལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ནམ་མཁའ་ལ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་མི་འཆགས་སོ།།གྲུའི་ནང་དུ་དགེ་སློང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཆུ་ལ་འབྱམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་མི་འཆགས་ཏེ།ཐམས་ཅད་དུའང་ཞེ་ན།གྲུ་སྐམ་:ས་ལ་ཕྱིན་པ་དང་21གྲུ་ཆུ་ལ་གནས་ཀྱང་སྐམ་ས་ལ་གནས་པའི་ཕུར་པ་ལ་སོགས་
པ་བརྟན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་མི་འཆགས་པ་ལ་མ་གཏོགས་སོ།།ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་བྱེ་བར་གྱུར་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དེའི་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས།ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ན་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་འཇིག་གོ།ལུང་དང་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་བདག་གནས་པར་ཁས་བླངས་སམ་མ་བླངས་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་ལ་ནི་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་མི་འཇིག་གོ།དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་མཐའི་ཞག་དྲུག་ལུས་པ་ལ་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་མི་འཆགས་སོ།།ཧ་ཅང་ཡུན་ཐུང་ངུ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕགས་པ་ན་དོན་དེ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབས་ཟིན་ནམ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་སྐབས་རྙེད་ཅིང་གནས་དེར་ཕྱིན་ཀྱང་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་

21 +<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༢༧༦)>><<ཊཱིཀ་(ག་༤༢)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>>སྐམ་ལ་ཕྱིན་པ་དང།<<རིན་(ཁ་༡༩༤)>>ས་ལ་ཕྱིན་པ་དང་།ཞེས་པ།ཝཱ་ཎ་(༡༩༧༣)དང་།བློ་གླིང་(༢༠༠༣)དང་། མདོ་སྨད་བཀྲིས་འཁྱིལ་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔའི་རྩ་བ། བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་འདུག

113

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མཚམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་བྱེད་པ་དང་།ཊཱིཀ་ལས་ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སོང་བ་ལས་ཞག་གཅིག་གིས་དོན་གྲུབ་ནས་ཞག་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྲུབ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་སྐྱ་རེངས་ཤར་གྱི་བར་

དུ་གནས་པ་དག་ལ་ནི་སྔར་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་འཇིག་གོ།བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འདི་ལ་ཞག་གྲངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡ་མཐའ་ནི་ཞག་བདུན་ཉིད་དོ།།མ་མཐའ་ཞག་གཅིག་ཡན་ཆད་ནས་ཡ་མཐའ་ཞག་བདུན་མན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའོ།།ཐམས་ཅད་མཐའ་དེ་ཉིད་

ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཞག་གྲངས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་ཞག་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།།གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་གནང་བ་ཐོབ་པའི་ཞག་གྲངས་གྱི་ཡ་མཐའ་ནི་ཞག་བཞི་
བཅུའོ།།ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་བས་ཉུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཡང་འཆགས་སོ།།ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་གནང་བ་དེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་ནོ།།ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་ཐོབ་ཟིན་ནས་སྔགས་ཀྱིས་ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།ཞག་བཞི་བཅུ་པོ་དེ་ལས་ལྷག་པར་དབྱར་གནས་པའི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པར་མི་བྱའོ།།དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་
དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་པ་ལྔ་པོ་དག་གི་ཡང་ཡིན་ནོ།།སྡེ་པ་ལྔ་པོས་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་ནི་གནས་གང་དུ་དབྱར་གནས་པའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཆགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་མི་འཆགས་སོ།།དགེ་
སློང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དགེ་སློང་མའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།

དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་།དབྲལ་
བའི་ཕྱིར་དང་།ཉེ་དུའི་བྱ་བ་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་རྣམས་དང༌།བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལ་ནེམ་ནུར་

ཟ་བའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་།བསྒོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ནེམ་ནུར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དབྱར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅེས་སྔར་སྨོས་པ་དེས་མ་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་དྭོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་

114

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཤེས་པར་བྱའོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ལ་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་སློང་སྤང་བར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ནན་ཏུར་གཞན་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་ནན་ཏུར་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཉེས་པ་གླེང་བ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཉེས་པ་གླེང་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས།དགེ་སློང་སུས་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་དགེ་སློང་ལ་གླེང་བར་མི་བྱ་དྲན་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པས་ནན་ཏུར་གཞན་ཡང་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་།དེ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་ཕྲེའུ་ཡང་མི་བྱ།ཞེས་བཤད་དོ།།ཕས་ཕམ་པ་ནི་སྐྲད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ན་ནི་བསྐྲད་པར་བྱའོ།།དམ་བཅས་ན་དབྱར་གནས་པ་དང་གནས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ནི་དཔེ་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ལྡན་གྱི་དམ་བཅས་པ་གཞན་དག་ལའང་རྐྱེན་འཛོམ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།འདིའི་ལུང་ནི་དམ་བཅས་པ་སྒྲུབ་པར་མི་བགྱིད་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་ན་དམ་བཅས་པ་དུ་མཆིས།ཉེ་བར་འཁོར་ལྔ་སྟེ།དབྱར་གནས་འདིར་གནས་པར་ཁས་བླང་ངོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་བ་དང་།ལྷུང་བཟེད་དམ་བཅའ་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་ལས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཆོས་གོས་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་གོས་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་དམ་བཅའ་བའམ་བདག་ཉིད་ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་ཡི་དམ་ཉིད་དམ་བཅའ་བ་དང༌།བསོད་སྙོམས་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་དམ་བཅའ་བའམ་བདག་ཉིད་བསོད་སྙོམས་པའི་ཡི་དམ་དམ་བཅའ་བ་དང༌།ནད་པའི་སྨན་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་དམ་བཅའ་བའམ་བདག་ཉིད་སྨན་བཀུས་ཏེ་བོར་བའི་ཡི་དམ་ཉིད་དམ་བཅའ་བའམ་ཞེས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།རྣམ་པ་དེ་དག་དམ་བཅའ་བ་ལས།ཁ་འོག་ཏུ་ལུས་འཁྲུས་བར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།།དེ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ཆོས་ལྡན་གྱི་དམ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་

ཞེས་རིགས་སོ།།གླེང་གཞི་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པའི་དབྱར་གྱི་གཞིའོ།།དབྱར་གྱི་

གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

115

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

༼དགག་དབྱེའི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ ངག་གི་ཉེས་པ་ཚར་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པ་དགེ་སློང་གིས་མི་སྨྲ་བའི་ཡིད་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ།།མི་སྨྲ་བ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།མི་སྨྲ་བའི་ཡི་དམ་འདིས་སྡིག་པ་དག་པ་དང་།ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བོ་སྙམ་པའི་བློས་མི་སྨྲ་བའི་ཡི་དམ་འཆའ་བ་ན་དགེ་འདུན་འབྱེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་འོ།།གཞན་དུ་ཉེས་བྱས་སོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པས་དགེ་འདུན་ལ་བདག་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་།དྭོགས་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་སྨོས་ཤིག་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འབྱེད་དོ་ཞེས་དགག་དབྱེ་བྱའོ།།དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་བཤད།དུས་གང་གི་ཚེ་དགག་དབྱེ་བྱ་ཞེ་ན།དབྱར་གནས་པ་ཟླ་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའམ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་

ཉའི་ཉི་མ་ལའོ།།ཉི་མ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཉིན་མཚན་ཡིན་གྱི་ཉིན་མོ་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་ནུབ་མོ་བྱ་བ་ཡིན་པར་གཞུང་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སོ།།དགེ་འདུན་དགག་དབྱེ་མཛད་པར་འགྱུར་བ་

དེ་སྤྱོད་ཡུལ་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་དག་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།སྦྲན་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱོད་ཡུལ་ན་
གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་གང་ཚུན་ཆད་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་ནས་
སོ།།སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་དབྱར་གྱི་ལས་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་དོར་བྱའོ་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ན་ཞེའོ་ཞེས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་དམ་ཞག་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ན་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།ད་ཕྱིན་ཆད་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ལ་སོགས་

116

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པ་འདི་ཙམ་ན་དགེ་འདུན་དགག་དབྱེ་མཛད་པར་འགྱུར་བ་ཁྱིམ་པ་ཁྱེད་ཅག་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།།དགག་དབྱེའི་སྔ་རོལ་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཚུན་ཆད་ནས།གཙུག་ལག་ཁང་བླ་རེ་ལ་སོགས་པས་རྒྱན་པར་བྱའོ།།ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཚུན་ཆད་ནས་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་དག་བརྩིག་གོ།དེ་ཚུན་ཆད་ནས་གཙང་ཁང་ཕྱུར་བུ་དག་ཀྱང་རི་མོ་
བྲིའོ།།དེ་ཚུན་ཆད་ནས་མཆོད་རྟེན་དག་རལ་<<ཊཱི་>>གྲུམས་ལ་སོགས་པ་གསོ་བ་དང་དཀར་པོར་བྱ་བ་<<ཊཱི་>>དང་བྱི་བྱད་རྡུལ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུགས་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྙིང་པ་བསལ་བ་ལ་སོགས་པ་
བྱའོ།།ཚེས་བཅུ་བཞི་ནས་སེང་གེའི་ཁྲི་རྒྱན་པར་བྱའོ།།ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་དོ་མོད་མཚན་ཐོག་
ཐག་ཆོས་བཤད་པ་དང་མཉན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱིས།དེར་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱིམ་པ་ཁྱེད་
ཅག་དག་གིས་འདུ་ཞིང་ཚོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།ཞེས་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་མོ་སྤྱོད་ཡུལ་གྲོང་ཡུལ་དུ་བརྗོད་དེ་སྐད་སྦྲན་ནས་ཚེས་བཅུ་བཞིའི་ནུབ་མོ་ཐམས་ཅད་འཚོགས་པ་ན་མདོ་སྡེ་དང་།འདུལ་བ་དང༌།མ་མོ་འཛིན་པ་ཆོས་འཆད་པ་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས།ཚེས་བཅུ་བཞིའི་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཁ་<<ཊཱི་>>ཏོན་གདོན་པས་ཆོས་མཉན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།ཚེས་བཅུ་བཞི་ལས་གཞན་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་<<ཊཱི་>>ལ་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་ནི་དེ་དག་གིས་དགག་དབྱེའི་ལས་ལ་མ་བབ་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་
དུ།ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་<<གཞི་འགྲེལ་>>ལས་ཀྱི་མཇུག་དང་དགག་དབྱེའི་ལས་ཀྱི་མཇུག་དང་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་མི་ཕྲད་པ་དེ་ཙམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་མཚན་འདའ་བར་བྱའོ།།དགག་དབྱེ་ལས་དང་པོ་རྩོམ་པ་ཚུད་ཆད་དུ་ནི་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་མདོ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་བཤད་དོ།།དགག་དབྱེའི་ལས་དེ་གང་གི་ཚེ་བྱ་ཞེ་ན།དགག་དབྱེའི་ལས་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བའི་མདུན་དུ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ཟིན་པར་བྱའོ།།ལས་ཀྱི་དང་པོ་ཁོ་ནར་དགེ་སློང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་མང་བའི་ཕྱིར་དགག་

117

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་གིས་མི་ནུས་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་དུ་མ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།ཊཱིཀ་ལས།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡང་ཆོ་ག་ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐོར་རུང་བའོ།།ཞེས་ཏེ་གསུམ་མན་ཆད་ཆོ་ག་

གཅིག་གིས་སོ།།བཞི་ལ་སོགས་པ་བསྐོ་ན་ནི་ཆོ་ག་ཐ་དད་ཀྱིས་སོ།།དེ་བསྐོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སུས་གསོལ་བ་བྱ་ཞེས་ན།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐོས་པ་དེ་ལས་གཞན་<<ཊཱི་>>ཞིག་

གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱའོ།།དགག་དབྱེ་བྱ་བ་འདི་ལ་གྲལ་ཚར་གཅིག་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དུ་མ་དག་གིས་གྲལ་གྱི་སྟོད་སྨད་དུ་བཅད་པ་ཆ་ལས་དགག་དབྱེ་བྱར་རུང་
ངོ༌།།རྩྭ་བྲིམ་པ་འདི་ལ་ཡང་གྲལ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་དུ་བཅད་པ་ལས་བྲིམ་པར་རུང་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་བཤད་དེ་གསུང༌།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐོས་པ་དེས་དང་པོར་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་རྩྭ་:དུར་བ་22ཁྱེད་པར་
བྲིམ་པར་བྱའོ།།འི་བྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི་སྔ་ནས་རྩྭ་དུར་བ་སྟ་གོན་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ <<ཊཱིཀ་>>ནོ།།གཞི་ཊཱིཀ་ལས།ཀུ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩྭའི་རྣམ་པ་རྣན་པོ་:སྟེ་རྩྭ་དར་བ་23ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།ཞེས་བཤད་ཅིང་།དེ་ཉིད་ལས།རྩྭ་ཀུ་ཤ་སྟ་གོན་བྱ་ཞིང་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱེད་པར་བྲིམ།ཞེས་སོ།།ལུང་གཞི་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས།འཇག་མ་བྲིམ།ཞེས་སོ།།དགེ་སློང་རེ་རེའི་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་གྱི་བར་དུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་དེས་དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་པར་བྱའོ།།དེང་སང་ནི་དགེ་སློང་གསུམ་གསུམ་གྱི་མདུན་དུ་འདུག་པར་བྱེད་དེ་ཚེགས་ཆུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་

པོ་མདུན་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་རེ་རེས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་སྔགས་ལན་གསུམ་མོ།།བརྗོད་པར་བྱའོ།།ལན་གསུམ་འདས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་གཞང་འབྲུམ་དང་རླུང་ལ་སོགས་པ་ ུ ནད་པ་ངལ་
བ་དང༌།ཆར་པ་དང་རླུང་ལ་སོགས་པས་གནས་མལ་ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བ་གནས་ཁང་དང་མལ་ཆ་

22 དུར་བ།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>དར་བྷ།<<རྩ་བཞི་>><<མཚོ་(༨༨༧)>><<རིན་(ཁ་༡༩༧)>>དཱུར་བ།<<རང་(ཁ་༢༨༣)>> 23 སྟེ་རྩྭ་དར་བ།<<གཞི་འགྲེལ་>>དེ་རྩྭ་བར་ཚུང་།<<མ་>>དེ་རྩྭ་དང་ཅུང་།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>རྩྭ་ངར་ཆུང་།<<སེར་ >>སྟེ་རྩྭ་དར་བྷ།<<མཚོ་(༨༨༨)>>

118

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་བ་དང༌།ཆོས་སྙན་ལས་སྨྲ་བ་ལསོགས་པས་གཡེངས་ཏེ་དགག་དབྱེའི་དུས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་ཀ་ལས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བ་དང༌།རྒྱལ་པོ་དང་མེ་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་སྲོག་གི་བར་ཆད་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ན་གཉིས་སོ།།བཟླས་པར་བྱའོ།།ལན་གཉིས་བཟླས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནད་པ་ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ན་ཡང་དགག་དབྱེའི་སྔགས་ལན་ཅིག་
གོ།བཟླས་པར་བྱའོ།།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དེས་གང་གི་ཚེ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་གི་གྲལ་གྱི་དགག་དབྱེ་རྫོགས་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་རང་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ།།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐོས་པ་གཅིག་ལས་མེད་ན་བསྐོས་པ་དེའི་དགག་དབྱེ་སུའི་མདུན་དུ་བྱ་ཞེ་ན།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་ན་ནི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐོས་པ་དེས་གཞན་བྱེད་པ་པོར་མ་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་གཅིག་ལའོ།།རང་གིས་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱ་སྟེ་གྲལ་ན་འཁོད་པའི་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་རང་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ།།དགེ་

སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་
བྱས་པ་དེ་ཉིད་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དེས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློང་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལེགས་པར་དགག་དབྱེ་མཛད་དོ།།ནི་མཛེས་ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་<<ཊཱི་>>རོ།།ཤིན་ཏུ་དགག་དབྱེ་མཛད་དོ།།ནི་འདི་ལ་བདག་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་ཞེས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།ཤིན་ཏུ་དགག་དབྱེ་མཛད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབས་མ་ཐག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དེས་རང་གིས་རྫས་གང་ཡང་རུང་ཆུང་ངུ་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་ཡན་ཆད་<<ཊཱི་>>ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལ་རྫས་
ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི་སྦྱིན་བར་བྱ་བའི་རྫས་ལ་དགེ་འདུན་སྤྱན་དྲངས་པའོ།།བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ།ཇི་ལྟར་བརྩམ་ཞེ་ན།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཁབ་ལ་སོགས་པ་རྫས་དེ་ལག་ཏུ་བླངས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་ཚིག་གིས་སོ།།རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བརྩམ་པར་བྱའོ།།
དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཁབ་ལ་སོགས་པ་རྫས་འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་

119

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དབྱར་གནས་པའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་རུང་ངོ་ཞེས་
སོ།།རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱའོ།།རྫས་ཀྱི་དགག་བྱས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དེས་དགེ་ཚུལ་རྣམས་ལ་དགག་དབྱེ་བྱའོ།།དགེ་ཚུལ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དེས་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ལ་དགག་དབྱེ་བྱའོ།།དགེ་སློང་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་སོང་བས་གནས་གཞན་དེར་དབྱར་སྔ་མ་
ཁས་བླངས་པའམ་ཚེས་གྲངས་ནོར་བའམ་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་འོངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྔར་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ན་གནས་གཞན་དེར་དགེ་སློང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེས་གཉུག་མར་གནས་པ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དགག་དབྱེ་ངེས་པར་འཆགས་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མི་འཆགས་སོ་སྙམ་དུ་དྭོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགག་དབྱེ་

བྱེད་པ་པོ་བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་ལ་ནི་དགེ་སློང་ཕའམ་དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པས་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།བུད་མེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱེས་པས་དགག་དབྱེ་བྱས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དེ་དགེ་

སློང་མར་མཚན་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།དགེ་སློང་ཕའམ་དགེ་སློང་མ་ལ་སོགས་པས་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཡུལ་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པས་དབྱར་གནས་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་གི་མིག་སྔའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་མདུན་ན་གནས་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་འགྲོ་བར་རྩོལ་བ་དེས་ཚོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བགྱིད་དེ་ཞེས་གོ་བར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་
གང་དག་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བས་གོ་བར་བྱ་བའམ་ཕན་ཚུན་གོ་བར་བྱ་བས་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ་འདི་ལ་ཚེས་གྲངས་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ།།དགག་དབྱེའི་དུས་ལ་མ་བབ་པར་དབྱར་

གྱི་ནང་དུ་མི་འགྲོར་མི་རུང་བའི་བྱ་བས་དགེ་སློང་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་ཚེས་བཅོ་ལྔའམ་བཅུ་

120

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བཞི་ལ་དགག་དབྱེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱའོ།།དགེ་སློང་མི་འགྲོར་མི་རུང་བའི་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་དགར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་དེས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ནི་མེད་པའོ།།བདག་ལ་ལྟུང་བ་གཞན་གྱིས་གླེངས་ཤིག་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེས་ནི་མ་གླེངས་ཤིག་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་གཞིའམ་བདག་ལ་ལྟུང་བ་གཞན་གྱིས་གླེངས་ཤིག་བུད་མེད་ལྟ་བུ་གང་ཟག་འདི་ལས་བྱུང་བའི་ལྟུང་བས་ནི་མ་གླེངས་ཤིག་ཅེས་གང་ཟག་གམ་གཞི་དང་གང་ཟག་གཉིག་བཞག་ནས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱར་རུང་ངོ༌།།གཞི་བཞག་པ་དང་གང་ཟག་བཞག་པ་དང་གཉིག་བཞག་སྟེ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དགེ་འདུན་གྱིས་ནོད་ཅིང་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ།།ལྟུང་བ་གཞན་གྱིས་ནི་གླེངས་ཤིག་ཕམ་པའི་ལྟུང་བས་ནི་མ་གླེངས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་ཕམ་པས་ཉམས་ན་ལྟུང་བ་གཞན་གླེངས་ཀྱང་དོན་མེད་པས་ན་གཞི་གཞག་པར་བྱ་བ་མཐའ་མ་གཏོགས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་ཚན་གང་ཡང་རུང་བ་འཇོག་ཅིང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ཉིད་ན་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་གིས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།།དང་པོ་གཞི་རྐྱང་པ་འཇོག་པ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བོས་པའི་ཚིག་གོ་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་གཞི་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་གང་ཟག་འཇོག་པར་མི་
བྱེད་པ་དེའི་དོན་དུ་གནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་འདུག་པ་མ་ཡིན་གྱི།འདི་ལྟར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གསོ་
སྦྱོང་གསུངས་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

ནི་དགག་དབྱེ་གསུངས་པས།གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་མེད་པར་སེམས་ཤིང་གཞི་དང་གང་ཟག་བཞག་པ་མེད་པས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་འདོད་ན་བཞག་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དགག་དབྱེ་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་སོ།།ཚེ་དང་ལྡན་པས་གཞི་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱི་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་<<ཊཱིཀ་>>གོ།གཉིས་པ་གང་ཟག་རྐྱང་པ་འཇོག་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་

ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཚེ་དང་ལྡན་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་གང་ཟག་འཇོག་པར་བྱེད་

121

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཅིང་གཞི་འཇོག་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དུ་འདུས་ཤིང་འདུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་དང༌།གསུམ་པ་གཞི་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་འཇོག་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་གཞི་ཡང་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་གང་ཟག་ཀྱང་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དུ་འདུས་ཤིང་འདུག་པ་མ་ཡིན་གྱིས་འདི་ལྟར་བཅོམ་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའིའོ།།གཞི་བཞག་པའམ་གང་ཟག་བཞག་པའམ་གཉིས་ཀ་བཞག་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དེ་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་གིས་ཁས་བླངས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པ་ཉིད་ན་ཕྱིས་གང་ཟག་དེ་བསྙོན་པར་བྱེད་དེ་གཞི་བཞག་པའམ་གང་ཟག་བཞག་སྟེ་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པ་ཉིད་ན་བདག་གིས་ནི་བཞག་པ་ཉིད་གཏན་ནས་མ་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཞག་གོ་ཞེས་བཞག་པ་སྤྱི་ལ་བསྙོན་པའམ།དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་བཞག་སྟེ་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པ་ཉིད་ན་བདག་གིས་ནི་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་མ་བཞག་གི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་བཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་བཞག་པ་ལ་བསྙོན་པས་ནི་སྔར་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་གིས་དེའི་དགག་དབྱེ་ཁས་བླངས་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།ཏེ་དེ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡང་གཟོད་དགག་དབྱེ་བྱ་མི་དགོས་<<ཊཱིཀ་>>སོ།།བསྙོན་པ་དེ་ལ་བཞག་པ་སྔ་མ་སྟེ་བཞག་པ་སྤྱིའམ་བཞག་པ་ཕྱི་མ་

འདིའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞག་པ་བྱེ་བྲག་དེ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་བཞག་པ་སྤྱི་ལ་བསྙོན་པའམ་བཞག་པ་བྱེ་བྲག་ལ་བསྙོན་པའི་ཚིག་སྨྲ་ན་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱེད་པ་ཉིད་དོ།།གལ་ཏེ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དག་གིས་རང་གི་གནས་དེར་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གཞན་གནས་གཞན་ནས་དགེ་སློང་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་དག་འོང་ཞིང་དགག་དབྱེའི་ཚེ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་དུ་འོང་བར་ཐོས་པར་གྱུར་ན་གལ་ཏེ་དབྱར་ཁས་བླངས་ནས་གསོ་སྦྱོང་ལན་གཉིས་ཐལ་བར་གྱུར་ནས་སམ་གསོ་སྦྱོང་གསུམ་ཐལ་བར་གྱུར་ན་དགག་དབྱེའི་དུས་ལ་མ་བབ་ཀྱང་རུང་སྟེ་འཐལ་ཀྲོལ་བ་དེ་གནས་

122

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དེར་མ་འོངས་པ་ཉིད་ན་ཟླ་བ་ཉ་ཤི་གཅིག་གི་དུས་དང་སྦྱར་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་གཉིས་ཐལ་ནས་སམ་གསོ་སྦྱོང་གསུམ་ཐལ་ནས་ཉ་ཤི་གཅིག་གི་དུས་སུ་སྦྱར་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་ནི་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱེད་གནས་པ་དང་སུམ་ཉིས་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྐྱེན་དབང་གིས་ཡུན་དེ་ཙམ་ཞིག་གནས་ན་དབྱར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།དེའི་འཐད་བསྒྲུབ་ནི་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས།ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕྱེད་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་པས།ཞེས་གསུངས་སོ།།དེའི་ཚེ་གནས་དེའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འཐོབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ལྷགས་ན་མཚམས་ཆེན་པོ་དཀྲོལ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལྔའམ།དྲུག་ཏུ་བློ་མཐུན་པར་བྱ་ཞིང་དགག་དབྱེ་སོ་སོར་བྱའོ།།ཞེས་
ཊཱིཀའོ།།འོན་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་བློ་མཐུན་པར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་འཐབ་ཀྲོལ་བ་དག་འོང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་འཐལ་ཀྲོལ་བ་དག་འདི་ནི་དེ་དག་

ལ་ངག་གིས་བཤེས་པའི་ཚིག་གིས་བསུ་ནས་རྫུན་གནང་ངམ་ཅི་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་དེའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་བླང་བ་དང༌།གནས་ཁང་བསྐོ་བ་དང་ཁྱམས་བསྐོ་བ་དང་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་བསྐོ་བ་དང་ཁྲུས་ཆབ་བསྟབ་པ་དང་སྣུམ་བག་གི་རྙེད་པ་བསྟབ་པ་དང་ཆོས་མཉན་པ་སྦྱིན་པ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ལ་སོགས་པའི་:གཅམ་གསག་24མགུ་བར་འགྱུར་བ་དག་བྱའོ།།དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བདག་ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན་སྔར་དཀྱིལ་འཁོར་བ་
ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་བློ་མཐུན་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དག་ཏུ་འཐབ་ཀྲོལ་བ་དེས་མ་ཚོར་བར་གསོ་སྦྱོང་
བྱའོ།།འཐབ་མོ་པ་ལས་དད་པ་བླངས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཀྱང་འཐབ་མོ་པ་ལས་འདུན་པ་བླང་བར་མི་རིགས་སོ།།དེའི་ཚེ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་འཐབ་ཀྲོལ་བ་དེས་ཚོར་ཏེ་འོ་ན་དེང་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་
24 གཅམ་གསག <<ཊཱིཀ་(ག་༧༡)>>གཅིམ་བསག<<མ་>>གཅེས་བསག<<ས་>><<གུ་>>གཅམ་བསག <<སེར་>> གཅན་བསག<<ཞང་>>

123

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དབྱེ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཞེས་ཟེར་བ་དག་ལ།དེ་དག་ལ་གཉུག་མར་གནས་པ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་དགག་དབྱེ་དུས་ཡིན་མིན་མ་དཔྱོད་པར་སྡོད་ཅིག་ཁྱེད་ཅག་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་ཡིན་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེའི་དུས་དཔྱོད་པའི་དོན་འདི་ནི་གཉུག་
མར་གནས་པ་དག་གིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་རྫོགས་པའི་མཐར་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་འཐབ་ཀྲོལ་བ་དེ་དག་གནས་དེ་ནས་ཕྱིར་དོང་སྟེ་གནས་དེ་ནས་གཞན་དུ་སོང་བ་དག་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ་དགག་དབྱེ་བ་བྱའོ།།སྟེ་དགག་དབྱེའི་ལས་འདི་ནི་གསོ་སྦྱོང་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།དགག་དབྱེའི་གཞིའོ། །
༈ ནང་འགྲས་པ་དང་བཅས་པས་ཕན་ཚུན་བཟོད་པ་གསོལ་བ་མ་བྱས་པར་དགག་
དབྱེ་མི་བྱའོ།།འཁོན་ཡོད་པ་བཤགས་པ་མ་བྱས་པར་ཚུལ་ནས་མི་དབྱུང་ངོ༌།།ད་སྟེ་ཞག་བཅུའམ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དེའི་དུས་ཡིན་ནོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཞག་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ན་ཞེས་སོ།།དགག་དབྱེའི་དོན་དུ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མང་པོ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟོད་པ་གསོལ་བ་དེའི་དུས་མ་ཡིན་ནོ།།དེར་སེམས་གཏོད་པར་མི་ནུས་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱང་སྐྱེངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་

ནི་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྱིའི་བཟོད་པ་གསོལ།ཞེས་པས་སོ།།ནང་དང་བཅས་པ་དེས་བཟོད་པ་བླང་བ་མ་བྱས་པར་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ།།དེས་ཀྱང་མ་བཟོད་པར་ནི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་མ་ཡིན།ཚེས་བཅོ་ལྔ་དགག་དབྱེའི་དུས་དེའི་ཚེ་གནས་དེར་འདུས་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕན་
ཚུན་ཀུན་དགའ་བར་མ་བྱས་པར་གྱ་ཚོམ་དུ་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ།།དགག་དབྱེའི་དུས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ཡང་གཤེ་བ་སྟེ་བདག་གིས་ཉེས་ཏེ་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་གཤེ་བ་ལ་བཟོད་པ་མི་གསོལ་བར་མི་བྱའོ།།འདི་ནི་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་སློང་

124

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མས་དགེ་སློང་ལ་<<ལུང་>>དགེ་སློང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་ཀྱི་ནང་དུ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་
བྱའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ཕ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བ་ནི་ལམ་ག་ལ་སོགས་པར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་དབྱར་ཁང་དུ་བཀུག་སྟེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དགེ་སློང་ཕའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱེད་པ་ན་དགེ་སློང་མས་

དགེ་སློང་གི་རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་བར་མི་བྱའོ།།འདི་ནི་བཟོད་པ་མི་བླང་དུ་མི་རུང་པའི་སྒྱུ་ཐབས་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་སློང་གིས་བཟོད་ན་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་གི་རྐང་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་བཟོད་པར་གསོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་གིས་འགོངས་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།ལུང་ལས་དགེ་སློང་ལ་དགེ་སློང་མས་བཟོད་པར་གསོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་སློང་དེས་དེ་ལ་འགོངས་ཏེ་སོང་བ་ལས་འདི་

གསུངས་སོ།།དགེ་སློང་མ་བཟོད་པར་གསོལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཚིག་ལས་འདའ་བ་སྟེ་བཟོད་པ་མི་བླང་བར་མི་བྱ་བཟོད་པ་བླང་བར་བྱའོ།།བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་པ་ན་དུམ་བུ་ཚུགས་སུ་འཕྲལ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་མི་བྱ་བར་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱ་བ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའི་མདུན་རོལ་ཏུ་སྔར་ཤད་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཤོད་ཀྱིས་སྦྱོང་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།།འདི་ནི་བཟོད་པ་གསོལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ།།བཟོད་པར་གསོལ་བའི་ཡུལ་དེ་བཟོད་པ་ལེན་པར་མི་འདོད་ན་བཟོད་པ་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་བཙལ་བ་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱེད་པ་པོ་དེས་མི་འབད་པར་མི་བྱ་སྟེ་འབད་པར་བྱའོ།།ཐབས་བཙལ་བ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མི་བསྒྱང་ངོ༌།།ལུང་ལས།གང་སྔ་དྲོ་ཁྲོས་པ་ལ་དེས་ཕྱི་དྲོ་བཟོད་པ་གསོལ་ཅིག་གང་ཕྱི་དྲོ་ཁྲོས་པ་ལ་ནི་དེས་ནུབ་མོ་འོ་གང་ནུབ་མོ་ཁྲོས་པ་ལ་ནི་དེས་ཕྱིས་དེ་ཉིན་མོ་བཟོད་པ་གསོལ།ཅེས་གསུངས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི།ཉེས་པ་བྱས་ཤིང་འཁོན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ལོའམ་ཟླ་བར་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི་མྱུར་དུ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།།ཞེས་སོ།།ཁྲོ་བའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་མ་བྲལ་ཁྲོ་བའི་མངོན་

125

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
འགྱུར་ཞི་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་མི་བསྡད་པར་མི་བྱ་སྟེ་བསྡད་པར་བྱའོ།།འཕྲལ་དུ་འཁྲུགས་པ་མ་ཞི་བ་
ལ་བཟོད་པ་མི་གསོལ་གྱི་ཞི་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།།བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་དེས་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་བཟོད་པ་བླང་བར་བྱའོ།།སེམས་ལ་འཁོན་མ་བཏང་ཞིང་ངག་གིས་བཟོད་ཅིང་འཇམ་པོར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱ་དགག་དབྱེའི་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སོ།།དགག་དབྱེའི་གཞི་རྫོགས་སོ།། །།

༼སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་དག་གིས་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་
བཏིང་ན་འཆང་འབྲལ་འཇོག་པ་གསུམ་པོ་དག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་སྔར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་ནི་ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང༌།འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང༌།དགེ་སློང་འཁོད་པ་ལ་མ་སྨྲས་པར་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང༌།ཕྱི་དྲོ་མ་སྨྲས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བ་མེད་པ་སྟེ།མ་མོ་ལས།ཕྱི་མ་ལ་མ་བསྒོ་བར་འགྲོ་བའི་ལྟུང་བ་མེད།ཅེས་གསུངས་སོ།།གོས་སློང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ་ས་བརྐྱང་བཏིང་བའི་དགེ་སློང་དེ་ཡུལ་གཞན་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་མ་ཕྱུང་གི་བར་དུ་ས་བརྐྱང་བཏིང་བའི་དགེ་སློང་ལྷག་མ་གཞན་དག་དང་སྲ་བརྐྱང་དང་འབྲེལ་བའི་རྙེད་པ་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་རོ།།རང་གི་བསླབ་པའི་ཚིགས་སྔ་ཕྱི་གང་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པ་དང༌།ལ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་རོ་འོན་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ།ལུང་ཞུ་བ་ལས།དགེ་ཚུལ་ཕ་དབྱར་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པས་གཏན་པ་གདིང་ན་གཏན་པ་གདིང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དབྱར་རལ་ཕལ་ཆེར་མ་གནས་བ་དང༌།ལ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་རོ།།འོན་ཀྱང་ལུང་ཞུ་བ་ལས།དབྱར་ཞིག་པ་ཞིག་གིས་གཏན་

126

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
པ་གདིང་ན་ཁ་ཅིག་གི་ནི་གདིང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དེ་ནི་དབྱར་ཕལ་ཆེར་གནས་ནས་རལ་25བ་ལ་དགོངས་སོ།།གནས་དེར་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་གིས་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ན་ཁ་ཅིག་གིས་གནས་དེར་དབྱར་

ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང༌།ལ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་རོ།།འོན་ཀྱང་ལུང་ཞུ་བ་ལས།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མ་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གནས་ནས་གཏན་པ་གདིང་ན་དེ་དག་གིས་གཏན་པ་གདིང་བ་ཞེས་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནས་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་ཡན་ཆད་ན་མཚམས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དག་ལ་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།ཞིང་སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་ཡང་མེད་དོ།།ལུང་ཞུ་བ་དང་མདོ་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལས།དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གནས་གཞན་དེ་དག་མཚམས་བཅད་དེ་མཚམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྲ་བརྐྱང་གཏིང་ན་ནི་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།།བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།ས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་དག་གིས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་མི་འཆགས་སོ་འོག་མ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།བསླབ་པ་བྱིན་ནི་མ་ཟིན་ལ་བསླབ་པ་སྦྱིན་པར་ནི་འོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ས་གཞན་ན་

གནས་པ་དེ་དག་ཉིད་འཐོབ་པ་ཡིན་ན་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོའི་ཐ་མ་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་མ་གཏོགས་པ་སྔ་མ་གསུམ་པོ་དག་དང༌།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་དང༌།མ་བསྙིལ་བའི་དགེ་ཚུལ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་དབང་ངོ༌།།སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་གཞན་ནི་མི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་རྙེད་པ་དབང་ངོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།གནས་ནས་ཕྱུང་

25 རལ།<<མཆན་བཞི་>>ཙལ།<<མ་>>

127

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་མི་དབང་ངོ༌།།ཆོས་ཟང་ཟིང་མཐའ་དག་གི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའང་དེ་དང་མཚུངས་སོ།།སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ཟིན་ནས་དགེ་འདུན་དེ་རྣམས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་གྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དག་ཏུ་སོང་བའི་དགེ་སློང་ནི་སྔར་དགེ་འདུན་མ་བྱེ་བས་བཏིང་བའི་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་མི་དབང་སྟེ།དཔེར་26ན་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྙེད་པ་མི་དབང་བའི་ཆད་ལས་འཐོབ་པ་དང་འདྲའོ།།
ད་ནི་དངོས་པོ་གང་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བ་དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དངོས་གཞིའི་དུས་ནི་དབྱར་སྔ་མ་ཟླ་
བ་གསུམ་མོ།།དེ་དག་གི་མཇུག་ཏུ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་མཐར་དགག་དབྱེ་དེ་ཉིད་
མཐའ་ཡིན་ཏེ་དབྱར་སྔ་མ་ཟླ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།མཐའ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་འབྱུང་བ་དང་སྦྱར་རོ།།དབྱར་གྱི་ཚུལ་འཇུག་སྔ་མ་ཟླ་བ་གསུམ་བསྡུས་པའམ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟོན་
ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་ཉི་མའི་མཐར་ཏེ་ཉི་མ་དེའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་གྲུབ་པའི་གོས་ཀྱི་རྙེད་པར་བགྲང་བ་ནི་གོས་ཀྱི་རྙེད་པ་དངོས་སུ་གཏོགས་པའམ་དེའི་རིན་དུ་གཏོགས་པའམ་
རྙེད་པའི་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་གསུམ་མོ།།སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་ངོ༌།།གོས་ཀྱི་རྙེད་པར་བགྲང་བ་དེ་ལས་སྒྱུར་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ལྔ་ཆར་ཡང་སྲ་བརྐྱང་ཉིད་དུ་གདིང་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།བདག་པོ་གང་

གི་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བའོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།སྣམ་བུ་བཞིན་དུ་ཤད་ཅིང་བརྡབས་པ་མ་བྱས་པ་དང༌།གྲ་དག་འཆང་བའི་ཕྱིར་ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་པ་དང༌།སྲིན་དང་བྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆུས་མ་རྨུགས་པ་དང་།ཟེགས་པ་ནི་ཤ་སྲབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པ་མ་ཟེགས་པའོ།།རུང་བའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་

26 དཔེར།<<མཆན་བཞི་>> དབར།<<མ་>>

128

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བའོ།།སུས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལོངས་མ་སྤྱད་པ་རྙིང་པར་མ་གྱུར་པའོ།།ཆོས་གོས་རྙིང་པ་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བར་བྱེད་ན་མ་གདིང་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཆོས་གོས་དེངས་པ་ནི་ཟད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་གྱུར་པ་སྲ་བའོ།།དུམ་བུ་རིགས་མི་མཐུན་པས་མཐུད་པའི་མཐུད་མ་རྒྱུ་སྤུན་རིགས་ཐ་དད་རས་མ་སྣ་ཚོགས་བསྡུས་ཏེ་བྱས་པ་ཅན་དང༌།ལྷན་པ་རིང་པོ་གླན་པས་ལྷན་རིང་ཅན་དང་།ལྷན་པ་ཆུ་བུར་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་རློ་བའི་ལྷན་པ་ཅན་དང༌།ཆོས་གོས་དག་གིས་མཐའ་ཐོག་ཐག་ཏུ་སྐུད་པའི་མཚམས་ཀྱིས་ཆ་ག་བསྟབ་པ་ཆ་ག་ཅན་གོས་ཟེགས་པའི་མཐའ་ལ་སོར་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་རས་མས་གླན་པའི་ཕྱིར་ཆ་ག་བསྟབ་པའོ་<<ཕྲན་ཊཱི་ >>དང་།མཐའ་ཟེགས་པ་དག་སྐུད་པས་དཀྲིས་ཤིང་གཟུངས་གདབ་པ་གཟུངས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ།།སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན།ཆོས་གོས་གང་ཞག་བཅུ་འདས་པའམ་ཞག་གཅིག་བྲལ་བའོ་ཞེས་ལུང་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས། སྤངས་པ་ནི་ད་ལྟར་སྤངས་པར་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་སྔོན་ལན་ཅིག་སྤངས་པར་གྱུར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སོ།།དང་།རྔ་བལ་ལམ་གསོ་27མ་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མ་བརྟགས་པ་ནི་རྒྱུ་མི་རུང་བའོ་དང༌། བྲལ་ཕྲད་ནི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་ཡིན་པར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།།རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་། བྲལ་ཕྲད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ལ་བྱ་སྟེ་སྔར་བོར་བའི་ཚེ་ན་བདག་པོ་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་བླངས་པའི་ཚེ་ན་བདག་པོ་གཞན་དང་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་སོ།།དེ་ལྟར་ཕྱག་

དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་མ་ཡིན་པ་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བར་བྱ་བའོ།།གྲི་ལ་སོགས་པས་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་བཙེམས་པ་ལ་སོགས་པའོ།།ཆོས་གོས་ཀྱི་བཟོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཟིན་པའོ།།ཆོས་གོས་སྲིད་དུ་ཁྲུ་ལྔ་པའོ།།ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ་པ་ཡང་འདིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།ཁྲུ་ཚད་ལྷག་པ་དང་གསུམ་ཕྲུགས་ལྷག་པ་ཡང་རུང་ངོ༌།།སྲ་བརྐྱང་འདི་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ལོ་གཞན་ལ་སྲ་བརྐྱང་ཉིད་དུ་སྔར་མ་བཏིང་བ་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བར་བྱའོ།།སྔར་བཏིང་བ་ནི་མི་རུང་ངོ༌།།གཟེབ་

27 གསོ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>དོང་། <<མ་>>གོས།<<སེར་>>

129

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཀྱི་སྤྲོག་མའི་ནང་དུ་བཏིང་བའོ།།སྟེ་བརྐྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།སྤྲོག་མའི་ནང་དུ་ལྟབས་ཏེ་གཏིང་བ་ལ་གཞག་གོ།དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྲུགས་དུ་མ་ཡང་གདིང་དུ་རུང་ངོ༌།།ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྲུགས་དེ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་པའི་གདིང་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་བསྐོ་བར་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་སོ་སོའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་སྔར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོས་གོས་ལས་གཞན་པའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ཞིང་སྔར་ཆོས་གོས་རྣམས་ཀྱི་
28བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མ་ཕྱུང་ན་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་བརླབས་མི་འཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་
རང་རང་གི་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་སྔར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་ཉིན་པར་ཕྱུང་
ནས་སོ།།གཟོད་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་འདིང་བའི་ཉི་མ་ཕན་ཆད་ནས་དབྱར་ནང་གི་ཉི་མ་གང་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བར་གྱི་ཉི་མ་གང་ལ་ཆོས་གོས་དེ་འབྱོར་ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་ཆོས་གོས་དེ་འབྱོར་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཚོགས་པས་མོས་པར་བྱའོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁང་བླངས་པའི་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཚོགས་པས་ཆོས་གོས་འདིས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མོས་པར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་མོས་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་བློ་མཐུན་པ་འདི་བྱ་སྟེ་མོས་པར་བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་དམ་ཉི་མ་གཉིས་པའམ་འདིང་བའི་ཉི་མ་ལ་མ་བབ་ཕན་ཆད་ནམ་དགའ་བ་ན་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་ཊཱིཀས་སོ།།དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གང་དུ་དབྱར་གནས་པ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དེ་སྲ་བརྐྱང་ཉིད་དུ་བྱ་བར་དགེ་
འདུན་རྣམས་བློ་མཐུན་པར་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་པོ་བསྐོ་བ་ཡང་ངོ༌།།མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱའོ་ཞེས་སྔར་མར་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་འོ།།སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བསྐོ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་གང་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་འབྱུང་བ་བསྐོ་བར་བྱའི་དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པ་དབྱར་རལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མི་བསྐོ་འོ།།སྲ་བརྐྱང་གདིང་

28 ཀྱི།<<ཞུ་>>ཀྱིས།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

130

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་ཆོས་གོས་དེ་དགེ་འདུན་གྱིས་གཏད་པར་བྱའོ།།གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་དུ་བློ་མཐུན་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་མོ་གཏད་པར་བྱ་སྟེ་ཆོས་གོས་བློ་མཐུན་པར་བྱས་པ་དེ་ཉི་མ་གཞན་དུ་བཞག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཇི་ལྟར་གཏད་པར་བྱ་ཞེ་ན།གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱས་ཏེའོ།།ཆོས་གོས་དེ་བཀྲུ་བ་དང་དྲུབས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བྱས་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ན་བཀྲུ་བ་དང་།དྲུབས་པ་བཙེམ་པ་དང༌།ཁ་བསྒྱུར་བ་དག་ལ་འདིང་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དེས་བྱ་བ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཇི་ལྟར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞེ་ན།གཉིས་སམ་གསུམ་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་ལས་གདོན་མི་ཟ་བར་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པས་སོ།།སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།ཆོས་གོས་དེ་བཀྲུ་བ་དང་དྲུབས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ལག་ཏུ་གྲུབ་དེ་རྙེད་ན་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་པོ་རང་གིས་ཁབ་བསྲུབས་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྲུབ་བཙེམ་པར་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བའི་ཆོས་གོས་དེ་དགེ་འདུན་གྱིས་གཏད་པ་ན་འདིངས་པ་པོས་ཆོས་གོས་དེ་མནོས་པ་སྟེ་བླངས་པ་དང་རང་བྱེད་པ་ནི་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བ་པོ་རང་གིས་བཀྲུ་བ་དང་ཁ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་དང༌།བཏིང་ཟིན་པ་དེའི་མཇུག་དང་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མནོས་པ་ན་གདིང་བར་འགྱུར་རོ།།རང་བྱེད་པ་ནི་གདིང་ངོ་དེའི་མཇུག་དག་ཏུ་བཏིང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ་གདིང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉམས་ཏེ་མ་བྱས་ན་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཚང་ན་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།གདིང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་བྱས་ཏེ་གཉིས་པ་ཉམས་ན་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།གདིང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་བྱས་ཏེ་གསུམ་པ་ཉམས་ན་ཡང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་མ་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

རོ།།སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་དགོངས་གར་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་པོའི་དགེ་སློང་དེས་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་སང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་འགྱུར་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་གིས་རང་རང་གི་

131

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཆོས་གོས་གསུམ་པོའི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་བརླབ་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ།།ཞེས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོགས་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ནངས་པར་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་དོན་དུ་གནས་དེར་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པར་བྱ་སྲ་
བརྐྱང་འདིངས་བ་པོ་དགེ་སློང་དེས་གནས་དེར་གདན་ཆ་བཤམས་པ་དང་གཎྜི་བརྡུང་བ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་གཎྜི་བརྡུང་ཞེས་འདྲི་ན་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་ཕྱོར་རོ་ཞེས་ལན་གདབ་ཅིང་དགེ་སློང་རྣམས་གནས་དེར་འདུ་བར་བསྒོ་བར་

བྱའོ།།དེ་ཡན་ཆད་ནི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་གའོ།།
དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། སྲ་བརྐྱང་དུ་གདིང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྲུགས་དེ་དག་ནི་དྲི་མ་བསྲེག་པར་དྲི་
ཞིམ་པ་འབྱུང་བ་དང་མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་ཅིང་བདུག་སྤོས་བསྲེག་ན་ནི་དྲི་ཞིམ་པོས་བདུག་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྲུགས་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་དུ་མ་ཇི་སྙེད་འབྱོར་པ་གཟེབ་ཀྱི་སྤྲོག་མར་གློ་མའམ་
གཞོང་པ་ཞབས་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ལྷན་ཅིག་བཞག་སྤྲོག་མའི་ནང་དུ་ལྷན་ཅིག་བཞག་པ་དེ་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བ་པོའི་དགེ་སློང་གིས་པང་པར་ཐོགས་ཏེ་དགེ་སློང་རྒན་རིམ་གྱི་མདུན་དུ་འདུག་པས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་བསྒྲུབ་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བརྗོད་པར་བྱའོ།།དུས་གང་གི་ཚེ་གདིང་ཞེ་ན།ཚེས་བཅུ་དྲུག་གི་ནངས་པར་ལའོ།།ཟླ་བ་གང་གི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞེ་ན།སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའིའོ།།འདིའི་
དམིགས་བསལ་ནི་ཊཱིཀ་ལས།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འཆགས་སོ་དེ་གདིང་བའི་དུས་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཚེས་བཅུ་དྲུག་གོ།ཞེས་སོ།།ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་གདིང་ཞེ་ན།ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་སོ།།ཅི་ཞིག་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་གདིང་ངོ་ཞེས་སོ།།
མཇུག་གི་ཆོ་ག་ནི་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བ་པོའི་དགེ་སློང་དེས་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་ལག་ན་ཁྱེར་ཏེ་གནས་

བརྟན་རྒན་རིམ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་ཡང་བཏིང་ངོ་ཞེས་

132

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟླས་པས་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པ་པོ་ལས་གཞན་གྱིས་ནི་གནས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གྲལ་ན་འདུག་པ་རེ་རེས་ཀྱང་དེའི་འཕྲལ་
འཕྲལ་ལ་འདི་སྐད་བརྗོད་དེ་ལེགས་པར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བཏིང་ངོ་ཤིན་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བཏིང་ངོ༌།།སྲ་བརྐྱང་འདི་ལ་རྙེད་པ་དང་།ཕན་ཡོན་གང་ཡོད་པ་དེ་བདག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔགས་འདི་ལན་རེ་རེ་བཟླས་སོ།།སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་འདི་ལ་གཉིད་ལོགཔ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་འདི་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་ཡང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ངོ་ཞེས་གཉིད་སད་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ཐོས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱེད་པ་ནི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་དེ་ལ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་རྙེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།གང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན་ཞེ་ན།དེ་གདིང་བའི་ཕྱིར་དེར་ཚོགས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གྲལ་ན་གཉིད་ལོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ལྐོག་ན་གཉིད་ལོག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ད་ནི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་ཆོས་གོས་དེ་ཇི་ལྟར་བརྐྱང་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།འདིངས་པར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དེ་དུས་དུས་སུ་བསེར་བུའི་ངད་ལ་བསང་བར་བྱ་ཉི་མ་ལ་:བསྲད་པར་29བྱ་རྡུལ་སྤྲུགས་པར་བྱའོ།།ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དེ་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་གནས་དུ་བ་འཐུལ་བ་
ཅན་དང་རྡུལ་འཐུལ་བ་ཅན་དུ་བཞག་པར་མི་བྱའོ།།ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བཞག་པར་མི་བྱའོ།།འདིངས་པར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དེས་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དེ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱ་རེངས་ཀྱིས་ཆོད་པར་འབྲལ་བར་མི་བྱའོ།།དེས་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དེ་ཁྱེར་ཏེ་གང་དུ་བཏིང་བའི་མཚམས་ལས་གཞན་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་ནམ་གྲོང་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།དེས་ཆོས་གོས་དེ་ཁྱེར་ཏེ་མི་གཙང་བའི་བཤང་གཅིའི་སྐྱབས་སུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།དེས་ཆོས་གོས་དེ་ཁྱེར་ཏེ་བླ་གབ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་

29 བསྲད་པར།<<རྩ་བཞི་>><<ཊཱིཀ་(ག་༩༨)>><<རིན་(ཁ་༢༡༢)>>བསྲང་བར།<<རང་(ཁ་༣༡༢)>>བསད་པར།<<མ་>><<སེར་ >>བསང་བར།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

133

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
འདིང་བའི་དགེ་སློང་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་ཆོས་གོས་དེ་བཞག་པ་དང་བསྲེལ་བ་དང་བཀྲུ་བར་མི་བྱའོ།།

ད་ནི་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ།།རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་
གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ།།མིང་གི་དབྱེ་བ་ནི་རང་ཉིད་སྲ་བརྐྱང་གི་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གཞིགས་སྙམ་པའི་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་བརླབ་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་།བཅོས་མ་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་གས་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་དབྱུང་བའོ།།རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱུང་བ་ནི།གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་གིས་30བཏིང་བའི་མཚམས་ལས་གཞན་གནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ན་ཞག་མ་ལོན་ཡང་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པ་དང༌།སྲ་བརྐྱང་འདིངས་བར་བྱེད་ཅིང་སྲ་བརྐྱང་བྱིན་
གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་གནས་གཞན་དུ་སོང་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་དགེ་སློང་གཅིག་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གི་གནས་དེ་ན་མེད་པར་སྲ་བརྐྱང་བཞག་པའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང༌།གནས་གང་དུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་མཚམས་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པའོ།།དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ལ་ཐ་མས་ནི་གང་ཟག་གང་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ཆད་པ་དེ་ཉི་ཚེའི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།གང་ཟག་གང་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་

བའི་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པ་དེའོ།།རྣམ་པར་བཞག་གི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་དེ་རྣམ་པར་མི་བཞག་གོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གྲལ་ན་གཉིད་ལོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ལྐོག་ན་གཉིད་ལོག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།མདོ་འདིས་ནི་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པ་དེ་གང་ཟག་སོ་སོ་རང་འཇུག་བྲལ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།།དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པ་དེ་དུས་གང་གི་ཚེ་ན་འགྲུབ་ཅེ་ན།ཡུལ་གཞན་ཐག་རིང་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དགེ་སློང་དེས་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་

30 གིས།<<སྣར་>><<པེ་>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<མཚོ་(༨༩༨)>><<རིན་(ཁ་༢༡༢)>>གི<<སྡེ་>><<ཅོ་>><<ས་>>པས།<<ཊཱིཀ་ (ག་༡༠༠)>>

134

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལས་འདས་པ་ན་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པ་དེ་འགྲུབ་བོ།།སྟེ་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ།།<<ལུང་>>སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་ཞེས་བྱའོ།།བསམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཞེ་ན།བདག་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཟླ་བ་ལྔའི་ཁོངས་སུ་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་འདིར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་ངེས་སྙམ་
པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ།།མཚམས་ལས་འདས་ཏེ་འགྲོ་ན་དེའི་ཚེ་ན་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ།།སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ན་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་སུ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་ངེས་པའི་སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་
ཡང་ངོ༌།།དེའི་ཚེ་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པར་གྱུར་པ་སྟེ་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ།།ངེས་པར་བྱེད་པའི་མ་མ་ཞེས་<<ལུང་>>བྱའོ།།མཚམས་ལས་འདས་པ་ན་དེ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་པ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལས་ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་དང་བསམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མཚམས་ལས་འདས་ཤིང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་སྐྱེས་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་ཉིད་ནའོ།།དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ།།ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པ་རྗེས་སུ་

འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ན་སྲ་བརྐྱང་མི་འཇིག་སྟེ་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་རྒྱུན་ཆད་ནའོ།།དེའི་ཚེ་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ།།དེ་ལྟར་སྲ་བརྐྱང་རང་འཇུག་བྲལ་དུ་གྱུར་ནས་ནི་དགེ་སློང་དེ་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་སུ་ཕྱིར་འོང་ན་ཡང་ངོ་། །མི་ཕན་ཏེ་དགེ་སློང་དེའི་སྲ་བརྐྱང་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་
གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་གནས་སོ།།ཕྱིར་འོངས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ་ཞེས་འགྲེལ་པ་པྲཛྙཱ་ཀ་རས་བཤད་ཅིང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་ལོ།།བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ནའོ།།ཞེས་སྨོས་ན་དེ་ལ་གནས་སྐབས་དུ་ཡོད་ཅེ་

ན།གསུམ་ཡོད་དེ།ཊཱིཀ་ལས་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང༌།ནི་ཊཱིཀ་ལས།ཆོས་གོས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་དེ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་དང་།ཞེས་སོ།།མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གོས་

135

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བརྩམ་པ་ཟིན་པར་བྱས་པའོ།།ཞེས་ཀྱང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པའོ་གསུང་

ངོ༌།།ཆོས་གོས་བརྩམས་པ་དེ་མ་ཟིན་པའི་བར་སྐབས་སུ་མེས་འཚིག་པ་ལ་སོགས་པས་ཞིག་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གོས་བཟོ་བྱེད་པ་བརྩམས་པ་མ་ཟིན་པའི་བར་སྐབས་སུ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར་<<ཊཱིཀ་>>པའོ།།དང༌།སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་བརླག་ཅིང་བརླག་པའི་གཏམ་ཐོས་པའོ་གསུང༌།ཆོས་གོས་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཆད་པ་དེ་གནས་སོ།།འགྲེལ་པས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཕྱིར་འོང་བར་བྱའམ་འོན་ཏེ་ཕྱིར་འོང་བར་མི་བྱ་སྙམ་པའི་ཡིད་གཉིས་དང་ཆོས་གོས་བྱའམ་འོན་ཏེ་ཆོས་གོས་མི་བྱ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གཉིས་ནི་དཔེར་ན་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་འདིར་ཕྱིར་མི་འོང་སྙམ་དུ་ངེས་པ་དང་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་མི་བླང་ངེས་སྙམ་དུ་ངེས་

པས་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ལས་
འདའ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གཉིས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའོ།།མཚམས་ལས་འདས་པའི་མ་མ་ཞེས་བྱའོ་ལུང་ལས་སོ།།གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་དབྱུང་བ་ལས་གཞན་པ་རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་
སྦྱོར་བས་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བར་ཟླ་བ་ལྔ་ལས་འདས་
པར་བཞག་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་གི་བྱིན་བརླབ་རང་ཞིག་ཉིད་མི་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏོ།།དུས་སུ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་

བ་དེའི་དུས་ནི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉའོ།།འདིའི་དམིགས་བསལ་ནི་ཊཱིཀ་ལས།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་ནི་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ་དེ་དབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ།།ལོ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉ་ལ་དབྱུང་བར་ཐལ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་འདི་སྨོས་ཏེ་སྲ་

བརྐྱང་བཏིང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མོད་ལ་འབྱུང་བའི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉ་ལ་དབྱུང་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་ཆོམ་རྐུན་པས་བཅོམ་པ་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་བགོད་པ་རིངས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ནི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉ་བས་སྔར་ཡང་དབྱུང་ངོ༌།།ཉའམ་སྟོང་གི་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་དང་སྦྱར་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་ངོ་། །སྔར་

136

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དུས་མ་ཡིན་པ་དེར་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་འདས་ན་ནི་ཕྱུང་བ་དེ་མ་ཐོས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་བས་ཟླ་བ་ལྔ་ཚུན་ཆད་ནི།སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་དེ་མ་ཐོས་
ཀྱི་བར་དུ་སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་ནང་ངམ་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་དེའི་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ།ཅིང་ཡོད་དོ།།ཐོས་ན་ནི་དེའི་ཕན་ཡོན་ལྡོག་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀས་བཤད་དེ་རྩ་བས་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།ཅི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་ཐོས་ན་ཕན་ཡོན་ལྡོག་གམ་ཞེ་ན། སྲ་བརྐྱང་གི་མཚམས་འདིར་ཕྱིར་འོང་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྲ་བརྐྱང་

གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལས་ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ།།མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་ཐོས་ན་ནི་ལྡོག་གོ།རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་དང་གོས་བརྩམས་པ་མ་ཞིག་པ་དང་གོས་བརྩམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཤན་ཡོད་པའོ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་མེད་ <<ཊཱིཀ་>>ནའོ།།རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེ་ན།རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བར་ཐོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུའོ།།དེའི་ཕན་ཡོན་
རྗེས་སུ་འཇུག་གོ།དེ་ཆད་ན་ནི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྡོག་གོ།སྲ་བརྐྱང་མ་ཕྱུང་ན་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
31ཞེས་

ཊཱིཀའོ།།ཐམས་ཅད་ཀྱིས།ཞེས་རྣམ་བཤད་དང་འགྲེལ་ཆུང་ངོ༌།།རྙེད་པ་གང་མི་བགོ་ཞེ་ན། སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེའི་དུས་ཀྱི་རྙེད་པ་བགོ་བར་མི་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་དེ་ནི་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བ་གཞན་དག་གི་གཏེར་གྱི་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཕྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་དུས་ལས་བྱུང་བའི་རྙེད་པ་བགོ་

བར་བྱའི་དེའི་མ་ཕྱུང་བའི་སྔོན་དུ་བགོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གཞིར་གཏོགས་པ་སྲ་བརྐྱང་གི་གཞིའོ། ། ། །
༈ སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་དུས་ནི་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ་ཟླ་བ་ལ་བཤོལ་འདོར་བ་ནི་རྒྱལ་

31 ཀྱི།<<ཊཱིཀ་(ག་༡༡༣)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>>ཀྱིས།<<རྩ་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༡༥)>>

137

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་གསུངས་པས་བཤོལ་དོར་བའི་ཚེ་ན་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས་སུ་རྒྱལ་པོས་བྱས་པ་ན་ཟླ་བ་དེ་

གཉིས་གང་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་ཞེ་ན།དབྱར་གནས་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་དེའི་ཉིན་པར་སྲ་བརྐྱང་གདིང་ངོ་། །བར་བྱའི་བཤོལ་ཟླའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ནི་མི་བྱའོ།།འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་ནི་དུས་ཀྱི་སྔ་ཕྱིར་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དགག་དབྱེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གདིང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།གཞུང་འདི་ལས་བཤད་ལུགས་གཉིས་ཏེ་བཏགས་མིང་དུ་བཤད་པ་དང་དངོས་མིང་དུ་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི།ཊཱིཀ་ལས།འདིར་གསོ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ་དགག་དབྱེ་བྱས་པའོ།།ཞེས་

གསུངས་པས་གསོ་སྦྱོང་གི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་སྟེ་དངོས་གཞིའི་དགག་དབྱེའི་མཐའའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་མ་ཡིན་པ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་མི་བྱའོ།།དངོས་མིང་དུ་བཤད་པ་ནི།འགྲེལ་ཆུང་ལས།འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚེ་ན་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་གསོ་སྦྱོང་གི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་མི་བྱའོ།།ཞེས་བསྟན་

ཏོ།།སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ཡང་ངོ་། །གསོ་སྦྱོང་གི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་བྱའོ།།སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་ཡང་གསོ་སྦྱོང་གི་མཐའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་བྱའམ་ཞེ་ན། སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་འདི་ནི་གསོ་སྦྱོང་གི་ཉི་མ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དེ་ཉིད་
ཀྱིའོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་རྗེས་ལ་དབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱུང་བ་ནི་མ་<<ཊཱིཀ་>>ཡིན་ནོ།།གཉུག་མར་གནས་པས་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་དགེ་སློང་གློ་

32བུར་འོངས་པ་ཆེས་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་

ལྔ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་གཉུག་མར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ཡང་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པ་བྱས་ན་སྲ་བརྐྱང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།སྲ་བརྐྱང་དེ་ཆགས་པའི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཊཱིཀ་ལས།ཡང་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་བྱའོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལ་ནི་འདིར་ཐལ་

བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གདིང་བའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་སོ།།སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ཟིན་ནས་དེ་

32 གློ།<<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༡༦)>>བློ།<<མ་>>

138

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བཏིང་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་ཕྱོགས་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དག་ལ་ནི་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་དེ་ཐ་དད་པར་འགྲུབ་བོ།།ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱུང་ཟིན་ནས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱུང་དགོས་སོ་འདིར་སྲ་བརྐྱང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱུང་བ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་བསམ་མོ།།དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་བྱེ་ནས་གནས་དེ་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་གང་གིས་སྲ་བརྐྱང་

གདིང་ཞེ་ན།ཆོས་སྨྲ་བ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དེས་སྲ་བརྐྱང་དེ་གདིང་ངོ་། །བར་བྱ་དབྱུང་བར་བྱ་བརྐྱང་བར་བྱའོ།།དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་བྱེ་བའི་གནས་དེར་ཆོས་སྨྲ་བ་པོས་གཞན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པ་བྱས་ཀྱང་གནས་འདིར་དགེ་སློང་དབྱར་གནས་པ་ལ་རྙེད་པ་འདི་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་གནས་ཀྱི་རྙེད་པ་དགག་དབྱེ་ཚུན་ཆད་དབྱུང་བ་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལ་འོས་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་དག་ལ་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།གནས་ཀྱི་རྙེད་པ་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་སྲ་བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་ཊཱིཀ་ལས་དངོས་སུ་ཡང་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ཀས་སོ་སོར་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོའི་སྲ་

བརྐྱང་གི་རྙེད་པ་འོས་པའོ།།ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་གནས་སུ་ནི་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་སུ་ལ་མི་འབྱུང་ཞེ་ན།ཆོས་ཟང་ཟིང་གིས་སྤངས་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བར་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །གནས་ནས་ཕྱུང་ཡང་གནས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐལ་ཕྱུང་མི་འགྲོ་བར་མཚམས་ཀྱི་ནང་མཐའ་འཁོབ་ཅིག་ཏུ་འཁོད་པ་ལས་ཆད་པ་མེད་པ་དང་ཆད་པས་སྤྱད་པ་དེ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀ་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་ཏེ་སྲ་བརྐྱང་སོ་སོར་བཏིང་ནའང་ཆད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་དང་རྙེད་པ་མི་ཐོབ་བོ།།འདི་ལས་བདག་གི་རྙེད་པ་དང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་ངོ་སྙམ་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་འདུན་པ་མ་ལོག་པར་གནས་པས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་པ་ནི་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ཡིན་ནོ།།རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཚང་ནའོ།།བསམ་པ་གནས་པ་ནི་བཏིང་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པའི་བྱ་བ་ལ་དགེ་སློང་གིས་འདུན་པ་ཕུལ་བའི་

139

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དབང་གིས་འདུན་པ་འབུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ལྷག་མ་འདུན་པ་བླངས་པའི་དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་

སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ན་འདུན་པ་འབུལ་བ་དེས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།པས་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཅིང་རྙེད་པ་དབང་ངོ་། །བསམ་པ་གནས་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་མ་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།སྲ་བརྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་ཡང་མི་དགོས་རྙེད་པ་ཡང་མི་དགོས་སྲ་བརྐྱང་ཡང་མི་དགོས་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་གདོད་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བར་མི་ཆུད་ཅེས་འགྲེལ་

ཆུང་ངོ་། །བསམ་པ་གནས་པ་ནི་བཏིང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཕྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུན་པ་མ་

ཕུལ་བ་ལ་ནི་འདིངས་བ་པོ་དང་དབྱུང་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འདུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གཉིད་ལོག་གམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན་བཏིང་བའམ་ཕྱུང་བ་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་དང་
ཕྱུང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྟེ་བཏིང་བ་དང་ཕྱུང་བ་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་འདུན་པ་མ་ཕུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཐོས་ན་ནི་བཏིང་བ་དང་ཕྱུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་འདུན་པ་ཕུལ་བ་ལ་ནི་གཉིད་ལོག་གམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཀྱང་མ་ཐོས་པའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ཡང་བཏིང་བ་དང་ཕྱུང་བ་འབྱུང་ངོ་། །གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་

བུ་སྟེ་གནས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པས་མཚམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ན་གནས་དུ་མ་ཡོད་པ་དེར་གནས་ཐ་དད་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་གནས་གཞན་དེར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་ཕྱིར་དབྱར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དབྱར་
གནས་གཞན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་དུ་རུང་སྟེ་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པས་མཚམས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱར་གནས་ཤིང་མཚམས་དེ་ཉིད་དུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་ཕྱིར་རོ།།འདི་

ནི་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་ནས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།གཙུག་ཁང་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཊཱིཀ་ལས་གནས་གཞན་དེ་ནི་བཏིང་བའི་ཚེ་འདིངས་པའི་ཚེ་ཞེས་ཊཱིཀ་དང་འགྲེལ་ཆུང་གིས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པའི་ཚེ་ན་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་

140

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མཚམས་གཅིག་པ་དེ་ཡིན་ན་གནས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།པས་མཚམས་ཐ་དད་པའི་གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་འཆགས་ཏེ་དབྱར་གནས་པའི་དུས་ན་མཚམས་ཐ་དད་ཀྱང་ཊཱིཀ་ལས་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་པའི་དུས་ན་མཚམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།།མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ནང་

ན་གནས་དུ་མ་ཡོད་པའི་གནས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ནས་མཚམས་ཐ་དད་གནས་པར་བྱས་ན་གང་ཡང་རུང་བ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་གནས་དུ་མ་དེ་ལས་ཆོས་གོས་སྲ་བརྐྱང་དེའི་གནས་ཡིན་ནོ།།པས་གནས་དེ་དག་གང་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང་ངོ་། །གནས་ཐ་དད་པ་མང་པོ་རྣམས་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྲུགས་གཅིག་ཉིད་སྲ་བརྐྱང་དུ་བཏིང་ནས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཀྲོལ་ཏེ་གནས་མང་

པོ་དེ་དག་མཚམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་སོ་སོར་སྲ་བརྐྱང་དེ་དབྱུང་གི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་དབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གནས་གཅིག་ཏུ་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་ཕྱོགས་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ན་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཉིད་དུ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བར་བྱའོ།།ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱུང་བས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་ཀྱང་ངོ༌།།གནས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱུང་བ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་

མི་བསམ་མོ།།དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་མ་བཏིང་ཁོ་ན་བཞི་ཡན་ཆད་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཚང་བས་སྲ་བརྐྱང་ཕྱུང་བ་ནི་མ་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་དབྱར་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དག་སྲ་བརྐྱང་འདིངས་

པ་པོའི་དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པའི་ཁ་བསྐང་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ནས་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཤིའམ་ཁྲིམས་ཕུལ་ལམ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་སྟེ་སྲ་བརྐྱང་འབྱིན་པའི་ཚེ་ན་དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་ན་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་་་་་དགེ་འདུན་གྱིས་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་ནས་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཁྲིམས་ཕུལ་བ་་་་་མ་

བཏིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུང་བའི་དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པའི་ཁ་བསྐང་བར་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
ནོ།།དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ནི་སྣམ་སྦྱར་མེད་པར་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་

141

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་པ་དང་ལམ་པོ་ཆེ་སུམ་མདོ་དང་བཞི་མདོ་<<ལུང་>>ཚུན་ཆད་དུ་འདུག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ།།སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སོ།།སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ འདུལ་བའི་མདོ།བམ་པོ་བདུན་པ།མཚོན་གྱིས་མ་དྲས་པ་ནི་ཁ་ཚར་དང་ཕུན་

ཚར་མ་བཅད་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཁྱིམ་པའི་གོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཀག་པའི་གོས་དགེ་སློང་གིས་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།ངུར་སྨྲིག་ཏུ་ཁ་བསྒྱུར་ཡང་གོས་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྷས་སྦྱིན་པའི་ཆ་ལུགས་ཡིན་པས་བཀག་པའོ།།དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེས་ན་ཊཱིཀ་ལས་གླེགས་བུར་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་སྟེ་བཙེམས་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།རྣམ་པ་གང་གིས་དྲུབས་པ་ཞེ་ན།རྣམ་
པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་སྣམ་ཕྲན་ནི་གླེགས་བུ་དག་དང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་མཐུད་པའི་སྣམ་བུའོ།།སྣྲེལ་གཞི་འཕྲེད་ཆོད་ཉིད་དག་གིས་སོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་རོ་འདིའི་ཊཱིཀ་ལས་སྣྲེལ་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣམ་ཕྲན་དེ་དག་གི་ཚལ་བུ་སྣ་དྲང་ཐད་དུ་མ་བབ་པར་མཐོ་དམན་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆོལ་ཐབས་ཉིད་དུ་འདུག་པའོ།།སྲིད་དུ་བཏང་བའི་ཚལ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྣ་མཐོ་དམན་དུ་འདུག་པས་སྣམ་ཕྲན་སྣྲེལ་གཞི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་<<ཊཱིཀ་>>དང་ཐད་དྲང་དུ་བཏང་བའི་སྣམ་ཕྲན་དག་གི་འཕྲོས་ནོན་པའི་ལྷག་མ་འཕྲོས་མ་ནོན་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་མཉམ་པ་ཉིད་སྣམ་བུ་གཅིག་ལ་ཚལ་བུས་ནོན་པའི་ལྷག་མ་མ་ནོན་པ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣམ་བུ་ལྷག་མ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་<<ཊཱིཀ་>>བྱའོ།།དང་།དབུས་ཀྱི་སྣམ་ཕྲན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དུ་གཡས་གཡོན་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚལ་བུ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་ཡང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་རྒྱུད་དུ་ལྟ་ལ་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚལ་བུ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་ཡང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་རྒྱུད་དུ་ལྟ་བ་ཉིད་དང༌།ངོས་བཞི་འཁོར་བར་མཐའ་སྐོར་གྱིས་བསྐོར་བ་ཉིད་ཀུན་ནས་མཐའ་བསྐོར་བ་དག་གིས་སོ།།འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་དག་ལས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ཐ་དད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།སྣམ་ཕྲན་

142

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སྣྲེལ་གཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་གོས་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས་ནང་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་མཐང་གོས་དང་།སྟོད་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་བླ་གོས་དང་།སྣམ་ཕྲན་དུ་དྲས་ཏེ་སྦྱར་བ་སྣམ་སྦྱར་དང་གསུམ་ཆར་ལའོ།།རྣམ་པ་དེ་ལྟར་དྲུབས་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།
དགེ་སློང་མས་ནི་ཆོས་གོས་ལྔ་ལས་ཤིང་ང་དཔུང་བཅད་དང་།རྔུལ་གཟན་དྲས་ཞིང་དྲུབས་པ་ཡང་རུང་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ།།དགེ་སློང་ཕའི་ 33ཆོས་གོས་གསུམ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མས་ཀྱང་ཆོས་གོས་གསུམ་ནི་དྲ་ཞིང་བཙེམ་མོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཅིང༌།མའི་རྣམ་འབྱེད་དང་ཀར་མ་ཤ་ཏཾ་ལས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།ཆོས་གོས་དྲས་ཤིང་དྲུབས་

པ།བརྙན་པོ་སྟེ་གཡར་པོ་ཡང་རྫས་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བདོག་ནའོ།།དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།ཊཱིཀ་ལས།གལ་ཏེ་མི་བདོག་ན་ནི་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་མ་ཡིན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་སྟེ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པས་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།ཡོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫས་ཙམ་ཡོད་པ་ལས་སོ།།བདོག་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དང་ཞུ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པས་རྫས་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བདོག་ནའོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བདོག་ནས་སོ་ཞེས་ལུང་གི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་བཤད་དོ་ཟེར་ཏེ་ཚིག་དེ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །ཆོས་གོས་གསུམ་མམ་ལྔའོ་དེ་དག་གི་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པར་བཞག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆོས་གོས་དེ་དག་མེད་པར་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་འདའ་བར་མི་བྱའོ།།ཆོས་གོས་གཞན་མ་རྙེད་ན་དེ་ཡང་སྔགས་ཀྱིས་ཐོབ་ཅིག་སྔགས་ཀྱིས་མ་ཐོབས་ཏེ་སྐྱ་རེངས་བྱུང་ན་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་<<ཊཱི་བི་>>རོ།།བརྙན་པོ་ཡང་རུང་སྟེ་ཁ་སྒྱུར་བ་གཞན་མེད་ན་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་གོས་ལ་ཡང་སྣམ་སྦྱར་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འཆགས་

སོ།།དྲས་པ་གཞན་མེད་ན་མ་དྲས་པའི་གོས་ལ་ཡང་ངོ༌།།བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འཆགས་སོ།།མ་དྲས་པ་དེ་

33 ཕའི།<<ཆུང་(ཁ་༡༩)>><<ས་>><<སེར་>><<ཞང་>>བའི།<<མ་>>མའི།<<གུ་>>

143

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལ་གལ་ཏེ་འབྱོར་ན་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་ལྷན་ཐབས་གླན་ནོ།།རྐྱེན་བྱུང་སྟེ་གཞན་མ་རྙེད་ན་ཚལ་བུ་གུད་ནས་སྟེང་དུ་གླན་པ་ལའང་སྔགས་འཆགས་<<བི་>>སོ།།ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བའི་ཁ་
ཚར་དང་ཕུན་ཚར་གྱི་མཐའ་གཅད་དུ་རུང་བ་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་མ་རེད་པ་རྣམ་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །གཞན་མེད་ན་དེ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འཆགས་སོ།།འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གོས་དཀར་པོ་ཁྲུ་གང་བ་ལ་ཡང་རྐྱེན་དབང་གིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརླབ་འཆགས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།འཆང་བའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།འཁོར་གསུམ་གཡོགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་ཚད།ཅེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།།ཆོས་<<བི་>>གོས་རྐུན་པོས་ཁྱེར་རམ་མེས་འཚིག་པའི་རྐྱེན་གཅིག་བྱུང་སྟེ་མ་རྙེད་ན་འདི་རྣམས་ལ་སྣམ་བུས་གུད་ནས་བཙེམས་ཏེ་སྔགས་བཏབ་ན་འཆགས་སོ།།
ཕྱིང་པ་དང་།སྤུ་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་མི་བརླབ་བོ་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི་ལ་བ་
དང་བེའུ་ཕྲུག་དག་ལ་སྤུ་བྱི་བ་ཡང་སྲིད་པས་ཞེས་ཊཱིཀས་བཤད་པས་ལྭ་བ་ལུག་བལ་གྱི་སྣམ་བུ་སྟེ་དེའི་སྤུ་བྱི་བ་

དང༌།བེའུ་ཕྲུག་སྤུ་བྱི་བ་དང་། ཀླམ་ལྭ་བ་འཐུག་པོ་ནི་ཀླམ་མོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བཤད་དོ་ཀླམ་རྩུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྭ་བ་སྟུབ་པོ་རྩུབ་པོ་འོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ།།དང་།གོས་སེངས་པ་དང་ལྔ་ནི་མི་དྲ་བར་ལྷན་ཐབས་གླན་ཞིང་དྲུབ་བོ།།ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་ <<ཊཱི་>>བྱའོ།།དགེ་<<ཊཱི་>>འདུན་གྱིའམ་གང་ཟག་གི་གནས་མལ་མལ་ཆ་སྟན་ལ་མི་གཙང་བས་གོས་པར་གྱུར་ན།མི་བསྒྱང་བར་དེའི་མོད་ལ་སྦྱང་བར་བྱ་བཀྲུ་བར་བྱའོ།།
དགེ་འདུན་གྱི་རྩྭའི་ཁྲི་དང་རྩྭའི་ཁྲིའུ་ནི་རྩྭ་མུན་ཛ་དང་དྲེས་མ་ལ་སོགས་པའི་ཐགས་མ་བརྒྱུས་
པའི་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་གདིང་བ་མེད་ཀྱང་རུང་ངོ་རྩྭའི་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་དེ་མ་གཏོགས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྟན་ཡན་34ཆད་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གདིང་བ་དེ་མ་ཡིན་གང་ཟག་དབང་པའི་གདིང་

34 ཡན།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༣༣༣)>><<ཊཱིཀ་(ག་༡༣༠)>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༢༠)>>མན།<<མ་>>

144

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བ་མེད་པ་ལ་འདུག་པར་མི་བྱ་སྟེ་འདིར་ཡན་ལག་གིས་རེག་པ་ཙམ་ལ་ཡང་གདིང་བ་གཞུག་དགོས་པར་རིག་པར་བྱའོ།།དང་།དགེ་འདུན་གྱི་གདིང་བ་དང་སྟེང་ནས་གཡོགས་པའི་གོས་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་གོས་ཀྱིས་བར་ཆད་མ་བཅུག་རང་གི་ཤ་མཐང་ལ་རེག་པར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མལ་དང་གོས་ཁྲ་བོ་དྲེའུ་རྔོག་དང་ཟ་འོག་
དང་ཚོན་རིས་ཅན་ཐམས་ཅད་<<ཊཱི་>>ཕལ་ཆེར་མ་ཉམས་ཧ་ཅང་རྙིང་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སྔར་མར་སྦྱར་བའོ།།གདིང་བ་ངན་ངོན་ཙམ་དང་གདིང་བ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཞེས་སྨོས་པས་
གླེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།དགེ་འདུན་གྱིའམ་གང་ཟག་གི་གནས་མལ་ལ་སྤྱད་

པར་མི་བྱའོ།།གང་ཟག་གིས་གདིང་བ་བཅང་བར་བྱའོ།།གདིང་བ་དེ་ནི་སྟུག་ན་སྟེ་འཐུག་ན་ཆིག་རྐྱང་རུང་ངོ་། །སེངས་པ་སེང་སེང་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཉིས་རིམ་མོ།།དུ་བྱ་དགོས་སོ།།གདིང་བ་ཁྲ་ཁྲ་བོ་མི་རུང་ངོ་། །གདིང་བ་དེ་ལ་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་ཆོས་གོས་ཀྱི་གླེགས་བུའི་ཚལ་བ་ལྟ་བུ་<<ཊཱི་ >>བྱའོ།།གདིང་བ་ལ་ཚལ་བུ་མ་བྱས་ན་གདིང་བར་མི་ཚུད་ཉེས་བྱས་<<བི>>།ཕྱོགས་གང་དུ་བྱ་ཞེ་ན།གདིང་བའི་སྟེང་དུ་ཉལ་བ་ན་འོག་རོལ་རྐང་པ་ལོགས་སུ་སུམ་ཆ་བོར་ལ་སྟོད་དུ་སུམ་གཉིས་བོར་བའི་མཚམས་སུ་སྟེ་འོག་རོལ་གྱི་གསུམ་ཆའི་དང་པོར་རོ།།བཅད་དེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚལ་བུ་གླེགས་བུའི་འཕྲོ་གཅིག་བྱའོ་<<ཊཱི་>>སྟན་ཡན་ཆད་ལ་དེ་མ་ཡིན་པའི་གདིང་བ་མེད་པ་དང༌།གདིང་གཡོགས་ལ་ཡང་བར་ཆད་མ་བཅུག་པར་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་དེ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་ཁྲ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང༌།དགེ་འདུན་གྱི་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་གཟུང་ངོ་ཞེས་ཊཱིཀ་གསུང་ངོ་། །

གདིང་བ་གླེགས་བུ་གཅིག་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མི་བྱའོ།།གཡན་པ་དགབ་
པ་ནི་དགེ་སློང་གཡན་པ་དེ་དང་ལྡན་པས་བཅང་བར་བྱའོ།།གཡན་པ་དགབ་པ་དེ་ཞག་ལྔའམ་དྲུག་ཅིང་དྲི་མ་རྣམས་སྦྱང་བར་བྱ་བཀྲུ་བར་བྱའོ།།སྲིན་བལ་གྱི་གོས་དང་བལ་གྱི་གོས་

145

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དང༌།རྩྭ་ཤ་ནའི་གོས་དང་ཟར་མའི་གོས་རུང་ངོ་། །ཆོས་གོས་ཉིད་དང་གོས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དེ་དག་ལས་བྱས་པའི་གོས་རུང་<<ཊཱི་>>བའོ།།བཀལ་བ་དང་འཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣམས་སུ་མ་བྱས་པ་རྒྱུ་སྤུན་གྱིས་ཐགས་སུ་མ་གཏག་པ་སྟེ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་གོས་ལ་སོགས་པ་<<ཊཱི་>>དང༌།གསོ་མ་ལས་བྱས་པའི་གོས་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ལུང་ལས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གསུམ་པོ་སྐྲ་ལས་བྱས་པ་སྐྲའི་ལྭ་བ་གྱོན་པའི།དང༌།གཅེར་བུ་པ་དང༌། བྱ་འུག་པའི་སྒྲོ་ལས་གོས་བྱས་པ་གྱོན་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ཡང་མི་རུང་ངོ༌།།ཊཱིཀ་ལས།དག་པ་དང་གྲོལ་བར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་སྐྲའི་ལྭ་བ་དང་གཅེར་བུ་པ་དང་བྱ་འུག་པ་དང་གསུམ་ནི་སྦོམ་པོ་འོ།།ཞེས་སོ།།མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གསུམ་པོ་དེ་འཆང་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་ལུང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལས་སོ།།

དེ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་འོ།།གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་བརྟེན་པ་ནི་མི་རུང་བ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པ་དེའིའོ།།སྔ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་དག་པ་དང་གྲོལ་བར་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་བླང་བ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ།།དེ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བླང་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བས་འཆང་ན་ནི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅི་ཡང་རུང་བ་འཆང་ན་ཡང་དག་པར་བླང་བ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དག་པ་དང་གྲོལ་བར་འཛིན་པས་འཆང་ན་ནི་སྦམ་པོར་འགྱུར་<<ཊཱིཀ་>>རོ།།རང་གི་སྐྲ་འབལ་བ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་སྐྲ་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌།ལུང་ལས་མུ་སྟེགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལོ་མ་དང་ཤུན་པ་ལ་སོགས་པ་གྱོན་པ་དང༌།རི་དྭགས་ཀྱི་པགས་པའི་གཡང་གཞིའི་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་པས་དགེ་སློང་གིས་གཡང་གཞི་བཅང་བར་མི་<<ལུང་>>བྱའོ།།ལུང་ལས་ངས་ཆོས་གོས་གསུམ་གནང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་དང་བཅས་པར་འཚོ་བར་བྱེད་དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་སློང་གིས་མཐང་གོས་དང་བླ་གོས་དང་བཅས་པས་

འཚོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྨད་གཡོགས་དང༌། སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་འཚོ་

146

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བ་ནི་དགེ་སློང་གི་རྟགས་ཉམས་པ་དང༌།ཊཱིཀ་ལས་གསོ་མ་ལས་བྱས་པའི་གོས་སེང་སེང་པོ་གསོ་རས་མུ་སྟེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་<<ལུང་>>ནོ།།དང་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཡན་ལག་གི་སྦུབས་དོར་མ་ལ་སོགས་པའི་གོས་དང་།ལུང་ལས་འདི་ནི་ཁྱིམ་པའི་གོས་ཡིན་ནོ།།གོས་ཐམས་ཅད་རིལ་གྱིས་སྔོ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་གོས་ཐམས་ཅད་སེར་བ་དང་དམར་བ་ནི་མ་བཀག་གོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།འདིར་ཁ་ཅིག་ནི་ཐམས་ཅད་སེར་བ་དང་ཐམས་ཅད་དམར་བ་དག་ལ་ཡང་བཀག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དེ་གཡོགས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།འོན་ཀྱང་ལུང་ལས་ནི།གོས་ཐམས་ཅད་སེར་བའམ་ཐམས་ཅད་དམར་བའམ་དཀར་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།།ཞེས་གསུངས་ལ་ལུང་དེ་དང་མཐུན་པར་འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་ལག་ལེན་དོག་མཐའ་བཟུང་སྟེ་གོས་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་ཉེས་པ་དགག་པར་བྱའོ།།དང་།ཊཱིཀ་ལས་གོས་ཀྱི་ཁ་ཚར་སྦྲུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་རིང་པོ་བྱེད་པ་གདེངས་ཀ་ལྟ་བུ་མུ་སྟེགས་པའི་རྟགས་ཡིན་<<ལུང་>>ནོ།།དང་།གོས་ཁ་ཚར་མ་བཅད་པ་རིང་པོ་དང༌།ཤིང་ང་དཔུང་བཅད་ལས་གཞན་པའི་རལ་ག་ནི་ལྷམ་སྒྲོག་གུ་ཅན་གྱི་རྣམ་པའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་སོ་དང་།གཙུག་ཏོར་དང༌།ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྲའི་ཚོགས་བཅིངས་པའི་གཙུག་ཏོར་རོ་<<ཕྲན་ཊཱི་>>ཐོད་ལ་སོགས་པས་མགོ་དཀྲིས་པ་དང༌།ར་བལ་ལས་བྱས་པ་ར་ཕྱར་དང༌།རྔ་མོའི་བལ་ལས་བྱས་པའི་རྔ་

བལ་གྱི་སྣམ་བུ་འདི་ཡན་ཆད་ནས་རལ་ག་མན་ཆད་ལྔ་ནི་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ལུང་ལས་བཤད་
དོ།།དང་།སྔར་སྨོས་པས་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བ་སྟེ་མུ་སྟེགས་
ཅན་གྱི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།འབྲལ་བའི་སྤང་བའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགང་གཟར་དང་བླུག་གཟར་གཉིས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་པའི་ཆ་བྱད་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།ལུང་ཞུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས།མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྣོད་ནི་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དོ།།ཞེས་བཤད་ཅིང་།ལུང་ཞུ་བ་ལས།མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅང་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཞེས་གསུངས་པས་དགེ་སློང་གིས་དེ་དག་མི་བཅང་ངོ་། །འདི་རྣམས་མུ་

147

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
སྟེགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱ་བའི་སེམས་ཡོད་ན་སྦོམ་པོ་འོ།།བརྟུལ་བཞུགས་བྱ་བའི་སེམས་མེད་པར་བགོས་ན་ཉེས་བྱས་༸ཟས་ནི་ཐ་ན་པུ་ས་ལའི་འདབ་མ་འུ་སུའི་འདབ་མའོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ།།བསྡུས་པ་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི།ཟར་མའི་འདབ་མ།ཞེས་བཤད་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་གཟུང་ངོ༌།།གང་དང་
གོས་ནི་ཐ་ན་རས་ཀྱི་དུམ་བུ་མར་མེའི་སྙིང་པོ་མར་མེ་གཅིག་གི་སྡོང་བུའི་རས་ཙམ་དེས་ཀྱང་དབང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགོ་བཤའ་བྱའོ།།ལྭ་བ་དང་ལྭ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་གཞན་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དག་ནི་བཙོངས་ཏེ་བགོ་བཤའ་བྱའོ།།ལྭ་བ་དང་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་མི་གཤིག་པ་ཉིད་དོ།།རྙེད་པ་བགོ་བ་ལ་བྱ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་བྱའོ།།བྱ་བ་ལྔ་པོ་གང་ཞེ་ན།དེང་རྙེད་པ་འགོད་ 35པར་འགྱུར་གྱིས་རྙེད་པ་འགོད་པའི་གནས་དེར་དགེ་འདུན་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཚོགས་པར་
བྱའོ།།ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང༌།རྙེད་པ་བགོ་བའི་ཕྱིར་གཎྜི་བརྡུང་བ་
དང་།རྙེད་པ་དབང་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པ་དང་།ཚུལ་ཤིང་བགྲང་བ་དང་།གང་ཟག་སོ་
སོའི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་བྲིམ་པ་དང་ལྔའོ།།རྙེད་པ་བགོ་བའི་དུས་སུ་བྱ་བ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
བྱའོ།།རྙེད་པ་བགོ་བའི་བྱ་བ་ལྔ་པོའི་ཐ་མ་སོ་སོའི་སྐལ་པ་བྲིམ་པ།ཡན་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་ན་དགེ་སློང་གཞན་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ཡང་དགེ་འདུན་སྤྱི་ལ་ཕུལ་བའི་རྙེད་པ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དབྱར་གནས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་རྙེད་པ་གཞན་དག་ལ་ནི་གློ་བུར་དུ་འོངས་ཀྱང་མི་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།རྙེད་པ་བགོ་བའི་བྱ་བ་ལྔ་པོའི་མཇུག་སོ་སོའི་སྐལ་བ་བྲིམ་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ན་གློ་
བུར་དུ་འོངས་པ་དེས་ནི་འདིར་རྙེད་པ་མི་དབང་ངོ་། །རྙེད་པ་བགོ་བའི་བྱ་བ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་རྙེད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ངོ༌།།བྱའི་རྙེད་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱ་བར་མ་ཟད་དོ།།རྙེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེར་ཞུགས་ཏེ་རྙེད་པ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱས་ན་རྙེད་པ་བགོད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དགེ་སློང་དེ་

35 འགོད།<<རང་(ཁ་༣༣༩)>><<མ་>>འགྱེད།<<རྩ་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༢༢)>>བགོད།<<ཊཱིཀ་(ག་༡༣༦)>>བགོས།<<ཆུང་(ཁ་༢༢)>>འགེད།<<མཆན་བཞི་>>

148

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བྱ་བ་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་མཚམས་ལས་འདས་ཏེ་གནས་གཞན་ནམ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་དེ་མི་དབང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།རྙེད་པ་དབང་བ་དེའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གནས་གཞན་ནམ་ཡུལ་

གཞན་དུ་འགྲོ་བས་རང་གི་སྐལ་བ་ནོད་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་བར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་བཅོལ་བ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ནི་བདག་གིས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་དགེ་སློང་གིས་དབྱར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་ལྡན་པས་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་དེ་མ་མནོས་མ་བླངས་ན་སྐལ་བའི་སྐྱིན་མ་བསབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ལེན་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་མ་མནོས་ན་རྙེད་པ་ཆུང་ངུ་ལ་བགོ་སྐལ་གྱི་ཆ་པ་ཎ་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལ་སོགས་དེ་བས་ལྷག་པ་ཡིན་ན་བསབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའོ།།མ་ཤ་ཀ་ལྔའི་རིན་ཡན་ཆད་ནི་ངེས་པར་བདའ་བར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།པ་ཎ་ལྔ་36ཡན་ཆད་ཀྱི་རིན་ནི་བླང་གི་ལྔ་པས་ཉུང་བ་མན་ཆད་ཀྱི་རིན་ནི་

བླང་37རིན་མི་ཆོག་གོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།ངའི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོངས་ཤིག་ཅེས་མ་བཅོལ་ན་དེའི་སྐལ་བ་ནོད་པར་མི་བྱའོ།།རང་གི་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁན་པོའི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ནི་མ་བཅོལ་ཡང་ནོད་པར་བྱའོ།།གྲོགས་པོ་མཛའ་བོ་ཡིད་གཅུགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
ཡང་ངོ༌།།མ་བཅོལ་ཡང་ནོད་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ན་རང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བའི་དོན་དུ་ཡང་ནོད་པར་མི་བྱའོ།།མཁན་པོ་ཡང་རུང་སློབ་མ་ཡང་རུང་མི་དགེ་བ་དང་ལོག་པ་ལ་བལྟས་པ་ནི་སྐལ་བ་མི་ནོད་དོ།།མ་བཅོལ་ན་ནོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་གནས་མལ་ལ་ཡང་ངོ༌།།རིག་པར་བྱའོ།།མ་བཅོལ་ན་ནོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཟས་ལ་ཡང་ངོ༌།།རིག་པར་བྱའོ།།དེ་དག་ནི་གཞན་གྱི་ཚིག་གི་སྐབས་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།རྙེད་པ་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ནོད་པའི་ཚེ་ན་ནོད་པར་བྱེད་པས་གང་ཟག་ཕ་
རོལ་པོ་གཞན་དག་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།འདི་ཡང་གཞན་གྱི་ཚིག་གི་སྐབས་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།རྙེད་པ་

36 ལྔ།<<རྩ་བཞི་>><<ཆུང་(ཁ་༢༤)>>ཀ།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>
37 བླང་།<<ཆུང་(ཁ་༢༤)>><<མཆན་བཞི་>>གླང་།<<མ་>>

149

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མི་དབང་བས་སྐལ་བ་དབང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྐལ་བ་བླང་བར་མི་བྱའོ།།རབ་བྱུང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང་ཁྱིམ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བའི་རྙེད་པ་མི་དབང་བས་རྙེད་པ་དབང་བ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྙེད་པ་དབང་བའི་རབ་བྱུང་གཅིག་པུ་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ན་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་ཕུལ་བའི་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་མི་དབང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མེད་དོ།།དགེ་འདུན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དག་ཏུ་སོང་བ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་མི་དབང་
ངོ༌།།དབྱར་གནས་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་རྙེད་པ་ལ་ནི་དབྱར་ཟླ་གསུམ་རྫོགས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཡང་དབྱར་
གྱི་དུས་ཕལ་ཆེར་གནས་ཏེ་ཆེས་རིང་དུ་གནས་ན་དབྱར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དབྱར་གནས་པའི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཆེས་རིང་དུ་གནས་ན་དེའི་འོག་ཏུ་བབས་པ་དང་།ཁྲིམས་ཕུལ་ཡང་རུང་ཁྲིམས་ཕུལ་ནས་སླར་དགེ་སློང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་རུང་ཤི་བར་གྱུར་པ་གཉིས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པའི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་དབང་ངོ་། །ཤི་ཡང་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་དབང་ན་དེས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན།ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཅི་རིགས་པར་སྤྱོད་རྙེད་པ་ཕུལ་བ་ནི་ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྔོས་ཤིང་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དབང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།།སྟེ་རྙེད་པ་འདི་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེའམ་དགུན་དཔྱིད་དམ་དབྱར་རམ་སྟོན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རྙེད་པ་འདི་འབུལ་གྱིས་དུས་ཚིགས་འདིའི་ཁོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེའམ་གནས་ཁང་འདི་ན་གནས་པ་འདི་ལ་རྙེད་པ་འདི་ཁུད་པར་འབུལ་གྱིས་དེས་འདི་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡོན་བདག་གིས་རྙེད་པ་བསྔོས་ཤིང་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀས་བཤད་དོ།།དེ་ནི་ཡོན་བདག་གིས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་<<ཊཱིཀ་>>ནོ།།

ཊཱིཀ་ལས་ཡོན་བདག་གིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་མ་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་རྙེད་པ་འཐོབ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་

150

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཀྱིས་ཞེས་སྨོས་ཏེ་ཆོས་ཕྱོགས་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ན་ཁྱིམ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིའོ་ཁྱིམ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ནི་ངེད་ཀྱིའོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ན་ཆོས་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཁྱིམ་དེ་ནས་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་རྙེད་པ་ཕུལ་ལམ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་པ་ལ་རྙེད་པ་མཉམ་དུ་ཕུལ་ན་ཡང་རྙེད་པ་དེ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་མི་དབང་སྟེ་ཆོས་ཕྱོགས་པ་ལ་འབུལ་བར་བྱ་དགོས་སོ།།ཆོས་མིན་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཁྱིམ་དེ་ནས་ཆོས་ཕྱོགས་པས་རྙེད་པ་གྲུབ་ན་ཡང་རྙེད་པ་དེ་ཆོས་ཕྱོགས་པ་མི་དབང་ན་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཊཱིཀས་བཤད་དོ།།ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས།ཅི་སྟེ་དབང་བའི་ཕྱོགས་དེས་བྱིན་ན་ནི་མི་དབང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་བདེར་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་ཀྱང་ངོ༌།།རྙེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སྨོས་པའི་རྗེས་བསྙེག་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཁྱིམ་དེར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་རྙེད་པ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་དེ་གཞན་ཕྱོགས་ལ་དབུལ་ཅི་དགོས་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མདོ་འདི་སྨོས་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང༌།ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་གཉིས་སུ་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ན་ཁྱིམ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིའོ་ཁྱིམ་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ནི་ངེད་ཀྱིའོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ན་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་གིས་ཕུལ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པ་དབང་གི་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་མི་དབང་ལ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་གིས་ཕུལ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་དབང་གི་ཆོས་ཕྱོགས་པ་མི་དབང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབུལ་ལུགས་ཇི་ལྟར་དུ་ཕུལ་ན་ཡང་ངོ༌།།ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་38ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་རྙེད་པ་ཐོབ་པ་པོ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་39སྔར་ཇི་ལྟར་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ལྟར་དབང་བར་རྣམ་པར་བཞག་པར་བཞག་གོ་བྱེ་བ་དག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ 38 ཀྱིས།<<རྩ་བཞི་>><<ཊཱིཀ་(ག་༡༤༢)>>ཀྱི།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>
39 ཀྱིས།<<ཞུ་>>ཀྱི།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

151

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
སྡེ་ཚན་གཞན་དག་ལ་ཡང་འདི་རུང་ངོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།སྦྱིན་བདག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་རྫས་འདི་དགེ་འདུན་ལ་

འབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌།དགེ་འདུན་གྱི་བྱེ་བྲག་འདི་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་མི་ཟེར་བར་དགེ་འདུན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པར་རྙེད་པ་ཕུལ་ན་ལས་ཀྱི་མཚམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཡོངས་སུ་བཅད་
པ་རྣམས་དབང་སྟེ་མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་ན་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རབ་བྱུང་རྣམས་དབང་ལ་མཚམས་མ་བཅད་ན་ནི་རྩིག་པས་བསྐོར་བའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རབ་བྱུང་རྣམས་དབང་བ་ཉིད་དོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་ཕུལ་བའི་རྙེད་པ་འདི་ལ་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པ་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ནི་དགེ་འདུན་ཉིད་དང་འདྲ་སྟེ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བའི་རྙེད་པ་དབང་བ་དེ་ཉིད་དོ།།ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཕུལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྙེད་པ་ནི་ལུང་ཆོས་དེ་སྨྲ་བ་རྣམས་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གཙུག་ལག་ལུང་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འཛིན་
པ་ནི་ལུང་ཆོས་ཀྱི་རྙེད་པ་དབང་བའོ་སྐབས་འདིར་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་མི་དབང་ངོ༌།།དགེ་སློང་མ་ལ་

སོགས་པ་དེ་དག་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་མི་དབང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མཚན་མི་མཐུན་པ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དམ་ཞེ་ན།ཅིག་ཤོས་མཚན་མཐུན་ཡོད་ན་མཚན་མི་མཐུན་པ་རྣམས་མི་དབང་བ་ཉིད་དོ།།གནས་གང་ན་མཚན་མཐུན་པ་མེད་པ་དེ་ན་ནི་མཚན་མི་མཐུན་པ་ཡང་དབང་ངོ༌།།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཡང་ཅིག་ཤོས་ཡོད་ན་མི་དབང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མ་དེ་བཞིན་ནོ།།ཏེ་ཅིག་ཤོས་གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་ཡོད་ན་ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མི་དབང་བའོ།།གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ནི་གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་མེད་ན་ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མི་དབང་ངོ༌།།གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མི་དབང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།རྒྱུ་གང་གིས་གནས་

ཕྱུང་བའི་རྒྱུ་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སེམས་མ་ལོག་ནའོ།།གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་མེད་ན་

152

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མི་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་སེམས་ལོག་ན་ནི་དབང་ངོ༌།།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཤི་བ་དེའི་40ཡོ་བྱད་ནོད་པར་བྱ་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།།ཆོས་ཕྱོགས་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐ་དད་པའི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ནི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་དབང་བ་ཉིད་དོ།།ཆོས་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཡང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་མི་དབང་ལ་བཟློག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་པ་ཡང་དབང་ངམ་སྙམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང༌།མུ་སྟེགས་པ་ཡང་དབང་ངམ་སྙམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་མི་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དག་ཁོ་ན་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་<<ཊཱིཀ་>>ནོ།།ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཟིན་པའམ་དང་པོ་དང་ཐ་
མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཟིན་པ་ན་རབ་བྱུང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་འོངས་ཀྱང་གནས་དེར་
ཕྱིས་འོངས་པ་ནི་སྐལ་བ་མི་དབང་ངོ༌།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས།གལ་ཏེ་ཤི་བ་དེའི་དོན་དུ་ཡོན་བཤད་པ་མ་བྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱེད་ན་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེས་འོངས་པ་སྐལ་བ་མི་དབང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་ཡང་མི་འཆགས་སོ།།ཞེས་སོ།།དང་པོ་དང་ཐ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་

ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་ལས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་དགེ་འདུན་གྱི་རྒན་པ་གྲལ་གྱི་གཙོ་བོ་
དང་གསར་བུ་གྲལ་གྱི་ཐ་མ་ན་འདུག་པ་སྟེ་གྲལ་གྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དངོས་པོ་སྣ་རེ་རེ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་དེ་ཞེས་བྱའོ།།ཤི་བའི་ཡོ་བྱེད་དེ་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་ཞེ་ན།གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་གནས་གང་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་འདུག་པའི་གནས་དེའི་མཚམས་སུ་གཏོགས་

40 - དེ།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༢༥)>> + <<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༣༤༧)>><<ཊཱིཀ་ (ག་༡༤༥)>>

153

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་དེ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་མཚམས་སུ་མ་
གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་དགེ་སློང་ཤི་ལ་དེ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་ན་འདུག་ན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཤི་

བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འདི་ལ་ཤི་བའི་གནས་ཉིད་ནི་བྱིན་བརླབས་འཆགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་གང་ན་ནོར་རྫས་དེ་འདུག་པའི་མཚམས་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བཞིའམ་གསུམ་གྱི་མཚམས་ཀྱི་བར་ན་འདུག་པའམ་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་བར་ན་
ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བའི་རྫས་རྣམས་འདུག་པ་མཚམས་ཀྱི་བར་ན་འདུག་པའི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་ལ་རབ་བྱུང་ཤི་བ་དེའི་ལུས་ཀྱིས་རེག་པས་སམ་ལུས་དེ་དག་འབྲེལ་བའི་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་ལ་སོགས་པ་<<ཊཱི་ >>གཞན་གྱིས་རེག་པའི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དེས་མཚམས་གཉིས་ནོན་ཏམ་མཚམས་གསུམ་བཞི་ནོན་ཀྱང་རུང་སྟེ་མཚམས་ཇི་ཙམ་ནོན་ཅིང་ཁྱབ་པའི་མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་སོ།།བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།འདི་ལ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བའི་རྫས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་གི་ཤི་བའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་རང་ཊཱིཀ་དང་ཊཱིཀའོ།།ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གྲེ་སྐྱེས་ཀྱི་ནོར་རྫས་བཅོལ་ཏེ་བཞག་པ་ལས་གྲེ་སྐྱེས་ཤི་བའི་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་དང་འདྲ་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འདི་གསུངས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།ནོར་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ནོར་རྫས་རྣམས་སྔ་ནས་གང་ལ་བཅོལ་ཏེ་བཞག་པའི་ཁྱིམ་

པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ།ཞེས་སོ།།དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་བུའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་གང་ན་ནོར་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་འདུག་པའི་མཚམས་དེའི་ཁོངས་སུ་ནི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཐག་རིང་པོ་མཚམས་ཐ་དད་གཞན་ན་འདུག་པ་ཡང་གཏོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
མཚམས་གང་ན་ནོར་དང་འདྲ་བ་དེ་འདུག་པའི་མཚམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ནོར་དང་འདྲ་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་ན་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཐག་རིང་པོ་མཚམས་གཞན་ན་འདུག་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་འགྱུར་རོ།།དེའི་ཕྱིར་ནོར་

154

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང་འདྲ་བའི་གང་ཟག་མཚམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་ཅིང་དྲུང་ན་འདུག་བས་དེ་ལ་བཅོལ་ཏེ་བཞག་པའི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཐག་རིང་པོ་མཚམས་ཐ་དད་གཞན་ན་འདུག་པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་

བརླབ་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྐུར་བ་གང་ལ་བསྐུར་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེས་མ་སྤངས་པ་ནི་བསྐུར་བར་བྱ་བ་དེའི་རྫས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བསྐུར་བར་བྱ་བ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།བར་སྐབས་དེར་སྐུར་བྱེད་དང་བསྐུར་བྱ་གཉིས་ཀ་ཤི་ན་དངོས་པོ་དེ་ནི་བསྐུར་བར་བྱ་བའི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་འགྱུར་རོ།།བསྐུར་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེས་རྫས་འདི་ང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་

སྤངས་པ་ནི་སྐུར་བར་བྱེད་པ་རྫས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ་དེ་དབང་བའོ།།དེ་གཉིས་ཤི་ན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ནི་སྐུར་བྱེད་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་འགྱུར་རོ།།སྐུར་བར་བྱེད་པ་དེས་བདག་གིས་སྔར་སྤངས་ཟིན་པས་མི་ལེན་ཏེ་ཞེས་སྤངས་ན་ཡང་ངོ༌།།སྐུར་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དབང་བའོ།།དེ་གཉིས་ཤི་ན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ནི་སྐུར་བྱེད་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་མཚམས་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་དགོས་པ་ལས་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་འབའ་ཞིག་གིས་ཁུད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་མི་འཆགས་པར་མ་ཟད་མཚམས་ཀྱི་

ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་

ཤེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དག་གིས་རྫས་དེ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་དབང་བའི་དགེ་སློང་ཀུན་ལ་བསྡུས་ཤིང་འདུན་པ་ཡང་མ་བླངས་པར་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་འབའ་ཞིག་གིས་ཁུད་པར་བགོ་བའི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་མི་
འཆགས་སོ་དེས་ན་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ།།ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་མི་འཆགས་ཏེ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།:མི་འཆགས་པ་མི་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དེས་འདི་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།རྐུ་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་ན་ནི་བརྐུས་པའི་མདུན་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།བརྐུས་པ་ཉིད་ན་ནི་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པར་

155

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བཞག་<<ཊཱིཀ་>>གོ།

41མཚམས་དེར་ཤི་ན་དེའི་རོ་དབྱུང་བ་དང་རིམ་གྲོ་བདུག་པ་དང་མེ་ཏོག་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པས་ཤི་བ་དེའི་ལུས་ལ་མཆོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་བྱ་བ་<<འོད་ལྡན་>>དང་།ཆོས་མཉན་པ་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པོའི་ཆོས་བསྒྲགས་པ་<<འོད་ལྡན་>>དང་།ཡོན་བཤད་པ་ཡོན་བསྔོ་བ་<<༸འོད་ལྡན་དང་ལུང་ངོ་>>མ་བྱས་པར་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མི་བྱའོ།།རབ་བྱུང་ཤི་བའི་
ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པ་ཉིད་ནི་ཁྱིམ་བདག་གིས་
གང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བྱིན་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་
ན།གལ་ཏེ་ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་ཤི་བ་དེ་དང་མཚན་མཐུན་པ་དང་གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་དང་ལྟ་བ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་བཞི་ཚང་བས་རྫས་དེ་ནི་དབང་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེས་ཕོངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའོ།།ཁྱིམ་བདག་དེས་གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།མུ་སྟེགས་པ་དང་ཁྱིམ་པ་དང་ཤི་བ་དེ་དང་མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང་ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ཁྱིམ་བདག་དེས་རྫས་དེ་བྱིན་ཡང་རྫས་དེ་མི་དབང་ངོ༌།།དེས་ཕོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་ན་ཡང་ངོ༌།།ཁྱིམ་བདག་དེས་རང་དགར་

སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་རྫས་དེ་དབང་ཞིང་དེས་ཕོངས་པའི་རབ་བྱུང་གང་གིས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་བསླངས་པ་དང་ལྡན་པའོ།།དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།མཐར་གྱིས་སློང་ན་དང་པོ་འོ།།
དགེ་སློང་མང་པོ་དག་ལེན་དུ་འོངས་ཏེ་ཁ་གང་སྔ་བ་དབང་ངོ༌།།ཁྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པའི་རྫས་དེ་ལ་ལེན་པ་

མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཁྱིམ་བདག་གིས་དགེ་སློང་འདི་ལ་སྦྱིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་42མ་བསྔོས་པར་སུས་:ཁྱེར་བ་ཁྱེར་ཅིག་43སྙམ་དུ་རྫས་དེ་བོར་བར་གྱུར་ན་རྫས་བོར་བ་དེ་ལེན་དུ་སོང་བ་དང་ལྡན་པའོ།།དེ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དེ་ལྟར་རྫས་བོར་བ་དེ་དགེ་སློང་མང་པོ་དག་

41 + <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>-<<མ་>><<སེར་>>
42 -མི་འཆགས་པ་་་་་་་་་་་།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>+ <<མ་>><<སེར་>>
43 ཁྱེར་བ་ཁྱེར་ཅིག <<སེར་>>ཁྱར་བ་ཁྱེར་ཅག <<མ་>>ཁྱེར་བ་ཁྱེད་ཅག<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

156

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གིས་སྔ་ཕྱིར་ལེན་དུ་སོང་བ་དེ་ནི་མཐར་གྱིས་སློང་ན་དང་པོ་འོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་དང་
པོར་ལེན་པ་དེ་དབང་ངོ་། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བུ་ལོན་པ་བྱུང་ན་བུ་ལོན་པ་དེ་ལ་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཚད་
ཀྱི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་བུ་ལོན་པ་དེ་དབང་བ་ཉིད་ཤི་བའི་ནོར་ལས་ཅི་ཆགས་པ་བྱིན་ལ་ལྷག་མ་བགོ་བ་ཡིན་ནོ།།ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བགོས་ཟིན་ནས་བུ་ལོན་པ་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།དེ་བགོས་ཟིན་ན་ཡང་ངོ༌།།གཞལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།བགོས་པ་ཀུན་སླར་བསྡུས་ཏེ་བུ་ལོན་ཅི་ཆགས་པ་སྦྱིན་ནོ།།དགེ་སློང་ཤི་བ་དེ་
དང་བུ་ལོན་པ་ལྷན་ཅིག་སྔར་ཆད་བྱས་ཏེ་གསར་སྟེར་བར་ཆད་དོ་ཞེས་སམ་རས་ལེན་པར་ཆད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱས་ཏེ་སྔར་ཆད་བྱས་པ་བུ་ལོན་དེད་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་ཤི་བ་དེ་ལ་བུ་ལོན་ཚུར་ཆགས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་ཞེ་ན།དགེ་སློང་གིས་གཞན་གྱི་

44རས་སྔ་ཤུགས་སུ་ཁྱེར་ནས་དེའི་རིན་དུ་གསེར་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་

ཆད་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་དེ་ཤི་ན་རིན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དམ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་45ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ46་རིན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སྔར་ཆད་བྱས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་གསེར་ཉིད་སྦྱིན་དགོས་ཏེ་རས་ལྟ་བུ་སྔར་ཁྱེར་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སླར་སྦྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་ཤི་བ་དེའི་བུ་ལོན་ཕར་ཆགས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བླང་ཞེ་ན།དགེ་སློང་གིས་གཞན་ལ་གསེར་སྔ་ཤུགས་སུ་བཏང་ནས་དེའི་རིན་དུ་རས་ལེན་ཏོ་ཞེས་བྱས་པ་ལས་དགེ་

སློང་དེ་ཤི་ན་རིན་བླང་བར་བྱ་བ་སྔར་ཆད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་རས་ཉིད་བླང་དགོས་སྟེ་གསེར་ལྟ་བུ་སྔར་བཏང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སླར་བླང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་བུ་ལོན་ཅན་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བུ་ལོན་མ་འཁོར་ཀྱང་ཤི་བ་ལ་བུ་ལོན་ཆགས་པ་དེས་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བུ་ལོན་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།གང་ཟག་ལག་གི་བླས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གི་དཀོར་བླངས་ཤིང་ཁྱེར་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཤི་ན་དཀོན་མཆོག་དེའི་དཀོར་ཇི་སྙེད་བླངས་

44 གྱི།<<སེར་>>གྱིས།<<མ་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>
45 ནོ།<<རྩ་བཞི་>><<ཊཱིཀ་(ག་༡༥༦)>><<སེར་>><<རིན་(ཁ་༢༢༧)>>ན།<<མ་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>
46 ཏེ།<<མཆན་བཞི་>>ཏོ།<<མ་>>

157

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པ་དེ་སྙེད་ལག་གི་བླ་དེའི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ལས་ཆ་མཉམ་པར་བསབ་བོ།།དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་ཞིང་དཀོར་བསབ་པར་བྱའོ།།ལུང་ལས།དགེ་འདུན་གྱི་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དང་ཆོས་ཀྱི་ཡང་འདྲེས་པར་བྱེད་ན་དེའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལས་ཆ་གསུམ་དུ་བྱ་སྟེ་ཇི་སྙེད་བླངས་པ་དེ་སྙེད་དེར་དབུལ་ལོ།།ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་དཀའ་ལ་འདི་ལ་ལྷག་པར་ཕུལ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་འགེད་ལ་རེག་གོ།ཞེས་ཊཱིཀའོ།།ལག་གི་བླ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་གསར་པ་ལ་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པའོ།།འདིར་ལག་གི་བླ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་གཞན་དག་གིས་བརྐུས་ན་ཡང་ངོ་འདི་བཞིན་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཤི་བ་དེ་སྔར་ན་

བ་ན་ནད་གཡོག་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཤི་བ་དེའི་ཡོ་བྱད་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་གདིང་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆུ་ཚུགས་དང༌།དྲུག་པོ་ནད་གཡོག་དེ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ནད་གཡོག་ལ་ཡོ་བྱད་དྲུག་སྦྱིན་པ་དེ་ནི་ཡོ་བྱད་ཁ་
ཅིག་ནི་རབ་དང་ཡོ་བྱད་ཁ་ཅིག་ནི་འབྲིང་དང་ཡོ་བྱད་ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་མ་དང་བཅས་པ་ལས་
སོ།།སྦྱིན་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་ཤི་བ་དེ་ལ་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་བཟང་པོ་ལས་ནད་གཡོག་མི་དབང་སྟེ་བཟང་ངན་སྤེལ་མ་ཕམ་རྒྱལ་མེད་པར་དྲུག་སྦྱིན་ནོ།།ནད་པ་གཅིག་ལ་ནད་

གཡོག་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡོ་བྱད་དྲུག་པོ་དེ་ནད་གཡོ་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་ངོ་། །ཡིན་ནོ་ནད་པ་དེའི་དོན་དུ་ནད་གཡོག་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་ནད་པ་ཤི་ན་ནད་གཡོག་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཡོ་བྱད་དྲུག་པོ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ནད་གཡོག་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བས་སོང་ན་དེ་ལ་ནི་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།།ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ན་བ་ལ་ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་དང་རབ་བྱུང་གནས་ནས་ཕྱུང་བས་ནད་

གཡོག་བྱས་པ་དང་མཚན་མཐུན་ཡོད་བཞིན་དུ་མཚན་མི་མཐུན་པས་ནད་གཡོག་བྱས་ན་ཡང་ཤི་བའི་རྫས་དེ་མི་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ནད་གཡོག་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཡོ་བྱད་དྲུག་པོ་མི་སྦྱིན་ཏེ་ཤི་བའི་རྫས་གཞན་ཡང་མི་སྦྱིན་ནོ།།ཊཱིཀ་ལས།གང་ན་མཚན་མི་མཐུན་པ་དག་འབའ་ཞིག་ཡོད་ལ་མཚན་མཐུན་པ་དག་

158

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མེད་པ་དེར་ནི་མཚན་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ།ཞེས་སོ།།ནད་གཡོག་གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་གིས་ནད་གཡོག་བྱས་ནའང་དེ་ལ་ཡོ་བྱད་དྲུག་པོ་མི་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།།ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བགོ་བ་འདི་ལ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཁྱིམ་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་མི་དབང་ཡང་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་བསྙེན་རྫོགས་དང་མཉམ་པར་དབང་བ་ཉིད་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྐལ་བ་དགེ་སློང་གི་ཐང་བཞིན་དུ་དབང་ཡོ་བྱད་དྲུག་ཀྱང་དབང་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།དབྱར་གྱི་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལ་སུམ་ཆ་དབྲི་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་<<ཊཱིཀ་>>ནོ།།ནད་པས་ཁ་ཆེམས་བཞག་སྟེ་ང་ཤི་རུང་མ་ཤི་རུང་ནོར་འདི་མི་འདི་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པ་ཕྲི་སྟེ་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པས་མ་བྱིན་ན་ཡང་ནད་
པས་ཁ་ཆེམས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཤི་བ་དེས་སྔར་ལྟོས་མེད་དུ་སྦྱིན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོར་བདག་རབ་བྱུང་ཤི་བ་ན་ནོར་དེ་མི་དབང་ན་རབ་བྱུང་ནད་

པས་ང་ཤི་བ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་དེའི་འོག་ཏུ་རྫས་འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྦྱིན་པར་
བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་རབ་བྱུང་དེ་ཤི་བ་ན་ཤི་བ་དེ་ནོར་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་ཤི་བ་ནོར་དེ་མི་དབང་ངོ༌།།མི་དབང་བས་བྱིན་པས་ནི་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན།ཊཱིཀ་ལས།ནོར་དེ་དེ་ལ་མི་སྦྱིན་པར་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།ཞེས་པས་སོ།།
ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཁྱིམ་པ་ནི་དེ་ཤི་བའི་ཚེ་ཡང་ནོར་དེ་དབང་བས་ཁྱིམ་པས་ང་ཤི་ན་རྫས་འདི་
གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཟེར་ནས་ཤི་ན་གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་དབང་ངོ༌།།ཁྱིམ་པས་དགེ་འདུན་ལ་བུ་དང་
ཆུང་མ་ཕུལ་ནས་ཁྱིམ་པ་དེ་ཉིད་ཤི་ན་དེའི་བུ་དང་ཆུང་མ་དག་ཅི་བདེར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ་བདག་གིར་མི་བྱའོ།།བགོ་བར་མི་བྱའོ།།གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་བོང་བུ་དང་དྲེའུ་དང༌སྲོག་སྐྱོབ་བྱེད་གོ་ཆ་རྣམས་ཡོན་དུ་ཕུལ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་ལོ།།མཚོན་ཆ་ནི་མི་སྦྱིན་ནོ།།དབྱིག་དངུལ་དང་

གསེར་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་ཟངས་མ་ལ་སོགས་པ་བརྡུངས་སུ་བྱས་པ་དང་བརྡུངས་སུ་མ་བྱས་པ་

159

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རྣམས་ནི་སུམ་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལའོ།།དབུལ་ལོ།།
རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལུང་ལས་མུ་ཏིག་མ་གཏོགས་པ་ནོར་བུ་དང་བཻཌཱུརྱ་དང་དུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་
ལ་སོགས་ཀྱང་ངོ༌།།དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དབུལ་ལོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།མུ་ཏིག་རྣམས་ནི་གལ་ཏེ་མུ་ཏིག་ལས་གཞན་བཻཌཱུརྱ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་རྣམས་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་དེའི་སྐུ་སྐལ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མུ་ཏིག་རྣམས་བརྗེ་བས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དག་པས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མུ་ཏིག་རྣམས་རིན་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རུང་།གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་མུ་ཏིག་ལས་གཞན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་མེད་ན་སྐྱིན་པ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་གལ་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ཡོད་ན་དེ་དང་བརྗེས་ནས་མུ་ཏིག་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་འབུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མུ་ཏིག་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ།།གུར་ཀུམ་དང་མཚལ་དང་མཐིང་ཤུན་ལ་སོགས་ཚོན་རྩི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ལ་དབུལ་ལོ་དགེ་སློང་གིས་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲི་གཙང་ཁང་གི་རི་མོ་བྱ་<<ལུང་>>སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བའི་མུ་ཏིག་དེ་དག་ནི་ཕྱེ་མར་བཏགས་ཏེ་དྲི་གཙང་ཁང་གི་ཞལ་ཞལ་དུ་བྱའོ།།ལུང་ལས།སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་བའི་མུ་ཏིག་དེས་དྲི་གཙང་ཁང་གི་ཞལ་ཞལ་བྱོས་ཤིག།ཅེས་རྩོད་གཞི་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བསྡུས་སོ།།ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞལ་ཞལ་དུ་བྱ་ཞེ་ན།འགྲེལ་ཆུང་ལས།མུ་ཏིག་དང་ཚོན་ཆེན་པོ་བསྲེས་ཏེ་བཏག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲི་གཙང་ཁང་གི་རི་མོ་དང་སྐྱང་ནུལ་དུ་བྱུག།ཅེས་བཤད་དོ།།གནས་མལ་གཞིའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་།མུ་ཏིག་ཡོན་དུ་ཕུལ་ན་ཞིབ་ཏུ་བཏག་ལ་རྡོ་ཐལ་དང་བསྲེས་ཏེ་བསྐུ།ཞེས་སོ།།མུ་ཏིག་དེ་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྐལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ནི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱན་བྱ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་བཙོངས་ལ་སྐུ་གཟུགས་དང་དྲི་གཙང་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་<<ལུང་>>རལ་གྲུམས་བཅོས་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱའོ།།
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྐལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བྲི་བ་དང་།སེང་གེའི་

160

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཁྲི་རྒྱན་པ་<<ལུང་>>དག་གི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱའོ།།ཐེག་པ་ཁྱོགས་དང་ཤིང་རྟ་<<ཊཱི་>>ནི་སྐུ་གཟུགས་ལ་དབུལ་བའོ།།ཡུལ་བསྐོར་བའི་ཚེ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྐུ་གཟུགས་ལ་དབུལ་<<བི་>>རྒྱལ་མཚན་དང་རྒྱལ་མཚན་དེའི་སྲོག་ཤིང་དག་ནི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡུ་བ་བྱ་བའི་དོན་དུ་དབུལ་བར་བྱའོ།།རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲོག་ཤིང་དེར་རུང་བའི་སྲོག་ཤིང་མདུང་ཤིང་རིང་པོ་<<ལུང་>>རྣམས་ཀྱང་ངོ་། །རྒྱལ་མཚན་གྱི་དོན་དུའོ།།སྐུ་གཟུགས་ལ་དབུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་བསྙག་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སྨོས་སོ།།རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྲོག་ཤིང་དེར་རུང་བ་ལས་གཞན་མདུང་ཤིང་ཐུང་ངུ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ལ་ཊཱིཀ་ལས་སྲོག་47ཤིང་ཐུང་ངུ་དག་དང་མཚོན་ཆ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ།།གཞན་དག་དང་མཚོན་དེ་དག་ནི་མདུང་ཤིང་ཐུང་ངུ་ལྟ་བུ་སྲོག་48ཤིང་ཐུང་ངུ་རྣམས་འཁར་སིལ་གྱི་ཡུ་བ་

དང་།མཚོན་ཆ་རྣམས་ནི་ཁབ་དང་གྲི་གུར་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་བྲིམ་མོ།།དགེ་འདུན་གྱི་སྲོག་
ཤིང་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་ཇི་སྐད་སྨོས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མི་བགོ་བར་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་བར་བཞག་པ་དང་རས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་ཟག་སོ་སོར་བགོ་བ་དང་།འབྲས་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བ་དག་ཏུ་ཅི་རིགས་པར་བྱའོ།།མདོར་བསྟན་པའོ།།རྒྱས་བཤད།བཞག་པར་འོས་པ་ནི།གང་དང་གང་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་ཞིང་དང་ཁང་ཁྱིམ་དང་ཚོང་ཁང་དང་གནས་མལ་དང་མགར་སྤྱད་དང་།གསེར་མགར་གྱི་ལག་ཆ་དང་།སེན་མོ་གཅད་པ་ནི་བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་འོག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདྲེག་མཁན་གྱི་ལག་ཆ་དང་། རྫ་མཁན་གྱི་ལག་ཆ་

དང་།སྟ་རེ་ནི་བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་འོག་ཏུ་འཆད་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་མཁན་གྱི་ལག་ཆ་

དང་།བསིལ་ཡབ་མཁན་གྱི་ལག་ཆ་དང་། བྲན་དང་བྲན་མོ་དང་ལས་བྱེད་པ་
དང་།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས།ལས་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་གླ་བའོ།།ཞེས་བཤད་པས་གླའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱི་

47 སྲོག <<ཊཱིཀ་(ག་༡༦༢)>><<མཆན་བཞི་>>ཁྲོག <<མ་>>
48 སྲོག<<ཊཱིཀ་(ག་༡༦༢)>><<མཆན་བཞི་>> སློག <<མ་>>

161

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལས་བྱེད་པ་སྟེ་བྲན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཀྱི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་དང་།སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་གང་ཡིན་པ་ཞོ་ཤས་འཚོ་བའོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་སོ།།བ་ལང་དང་།མ་ཧེ་དང་།ར་དང་།ལུག་དང་། སྨན་དང་།སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་
དང་།བུ་ལོན་ཆགས་ཏེ་དཔང་རྒྱ་མྱུར་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་དམ་རྒྱ་བུ་ལོན་གྱི་ཡི་གེ་ལས་འཕྲལ་དུ་དགུག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནི་དང་པོར་འོས་པ་སྟེ་བཞག་པར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
དེ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱད་ཅིང་བཀོལ་བ་ཡིན་པས་མི་བགོ་བར་བཞག།བགོ་བར་འོས་པ་ནི་གང་

ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་རས་དང་།རས་ཡུག་ཆེན་དང་།བེའུ་རས་དང་།མཆིལ་ལྷམ་བོལ་མེད་དང་།ལྷམ་སྒྲོ་གུ་ཅན་དང་།འབྲུ་མར་དང་།འབྲུ་མར་གྱི་སྣོད་དང་། བྱ་མ་བུམ་དང་།རིལ་བ་སྤྱི་བླུག་དང་།སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ལས་གཞན་དང་ཕྱི་
རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་རྣམས་ནི་བཙོངས་ལ་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི།གཞན་གྱི་གླེགས་བམ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཏ་ར་ཀ་དང་:བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་49ཞེས་བཤད་དེ་ཏ་ར་ཀ་ཞེས་པ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ཞེས་པ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་སོ།།མྱུར་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་དམ་རྒྱ་ལས་གཞན་བུ་ལོན་འཕྲལ་དུ་ཁུགས་པའི་དཔང་རྒྱའི་ཡི་གེ་དང་།ཚོན་རྩི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཐོད་ལེ་ཀོར་དང་བཙག་དང་རམས་<<ལུང་>>དག་ནི་གཉིས་པར་འོས་པ་སྟེ་བགོ་བར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།བཟའ་བར་འོས་པ་ནི།གང་དང་གང་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་འབྲས་དང་།ཏིལ་དང་།ནས་དང་།མོན་སྲན་རྡེའུ་དང་།མོན་སྲན་གྲེའུ་དང་།འབྲུ་གཞན་དང་།བཟའ་བ་དང་།བཏུང་བ་དག་ནི་གསུམ་པར་འོས་པ་སྟེ་བཟའ་བར་འོས་པ་ཉིད་དང་བཏུང་བར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཟས་དང་སྐོམ་དུའོ།།གཞིར་གཏོགས་པ་གོས་ཀྱི་གཞིའོ། ། ། །

49 བྱཱ་ཀ་ར་ཎ།<<ཆུང་(ཁ་༣༥)>>བྱཱ་ཀ་ར་བྱཱ།<<མ་>><<སེར་>>ཎཱ་ཀ་ར་བྱཱ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

162

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༈ ཆོས་གོས་ཀྱི་གླེགས་བུ་ཡང་གླེགས་བུ་གཞན་རྣམས་དང་ཚད་མཉམ་པར་བྱ་བ་དང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་ཀྱང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་གཞན་དག་དང་ཚད་མཉམ་པར་བྱའོ།།མཉམ་པ་འདི་ནི་མཛེས་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།གླེགས་བུ་དང་གླེགས་བུ་ཕྱེད་གཞལ་བའི་ཕྱིར་དེའི་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་ཆགས་ཚད་འཇལ་བའི་ཤིང་བཅང་བར་བྱའོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ཆགས་ཤིང་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀའི་དགོས་པ་འགྲུབ་ན་ནི་གཉིས་མི་དགོས་སོ།།དེ་ཡང་ལུང་གཞན་ལས།ཆགས་ཤིང་གཅིག་ཁོ་ན་བཅང་བར་བྱའོ།།ཆགས་ཤིང་དེའི་ཚད་ཀྱིས་གླེགས་བུ་བྱའོ།།གླེགས་བུའི་ཚད་ཀྱིས་གླེགས་བུ་ཕྱེད་བཅང་བར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚལ་བུ་འཕྲེད་ཆོད་འཆོལ་ཐབས་སུ་གླན་པ་དང་ཡན་མན་ཐལ་རངས་སུ་གླན་པ་དང་མཐའ་སྐོར་དག་ཀྱང་ངོ་། །ཞེང་ཚད་མཉམ་པར་བྱའོ།།ཚལ་བུའི་སྣོལ་མ་ཆུར་འགྲོ་བ་དང་ཞེང་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཐའ་མ་བསྐོར་བ་ཞེང་ཚད་ཆེ་ཆུང་མ་ཁྱེར་བར་མཉམ་པར་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།ཚལ་བུ་དེའི་ཞེང་གི་ཚད་ཀྱི་ཆགས་ཚད་འཇལ་བའི་ཤིང་བཅང་བར་བྱའོ།།ཚལ་བུ་དེའི་ཞེང་གི་ཆེ་ཚད་ནི་སོར་བཞིའོ།།ཚལ་བུ་སྣེ་སྣོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཐའ་བསྐོར་བའི་ཞེང་ཚད་ནི་སོར་བཞིར་བྱའོ།།ཚལ་བུ་དེའི་ཞེང་གི་ཚད་ནི་བྱ་རོག་གི་མཐོ་གང་ཡང་རུང་ངོ་། །
ཊཱིཀ་ལས།མཛུབ་མོའི་ཚིགས་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་མཐེ་བོའི་ཚིགས་དབུ་མའི་ལྟོ་གཏད་དེ་རྒྱ་གྲམ་དུ་བྱ་རྐང་
འདྲ་བར་བཞག་པའི་མཐེབ་མཛུབ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་མོའི་བར་གྱི་ཚད་ནི་བྱ་རོག་གི་མཐོ་གང་ཞེས་བྱའོ་དེ་ལ་སོར་བཞི་ཁོ་

ན་ཡོད་དེ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་གསུངས་སོ།།ཞེས་སོ།།ཚལ་བུ་ཆུང་ཚད་ཀྱི་ཞེང་ནི་སོར་གཉིས་སམ་སོར་ཕྱེད་དང་གསུམ་མམ་མཐེབ་བོང་ཆེའི་སོར་གཅིག་གོ།དེ་ལྟར་ན་སོར་བཞི་ནི་ཆོས་གོས་ཆེ་ཚད་ཀྱིའོ།།སོར་ཕྱེད་དང་གསུམ་དང་སོར་གཉིས་དང་མཐེབ་སོར་གཅིག་ནི་ཆོས་གོས་ཆུང་

ཚད་ཀྱིའོ།།འབྲིང་གི་ནི་བར་མའོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།ཆོས་གོས་འཚེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ས་རྗེན་པ་ལ་ཆོས་གོས་གདིང་བར་མི་བྱའོ།།ཆོས་གོས་གདིང་བ་དེའི་དོན་དུ་གཏན་པ་བྱའོ།།ཆོས་གོས་གདིང་བའི་

163

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གཏན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།ཤིང་ལས་བྱས་པའི་སྤང་ལེབ་གྲུ་བཞི་འམ་སྨྱིག་མ་ལས་ཐགས་སུ་གཏགས་

པར་བྱས་པ་གྲུ་བཞི་དེ་ལ་ཆོས་གོས་བརྟོད་པ་ཐང་བཅད་ཅིང་བཅིང་བའི་ཕྱིར་ཐ་གུ་གཞུག་པའི་བུ་ག་གྲྭ་བཞིར་གཏོད་པ་ནི་གཏན་པ་དེ་ཞེས་བྱའོ།།གཏན་པ་དེ་ནི་ཆོས་གོས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཇི་ཙམ་པར་རོ།།ཆོས་གོས་དང་འཚམ་པའི་ཚད་དུ་བྱའོ།།ཆོས་གོས་ཚད་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་གཏན་པ་མང་དུ་མི་<<བི་>>བྱའོ།།ལུང་ལས་དགེ་སློང་གི་གོས་ལག་པས་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ན་མ་རུང་བར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཆོས་གོས་གྲིའུས་དྲའོ།།གྲིའུ་དེ་བཅང་བར་བྱ་གྲིའུ་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་མེད་པའོ།།དགེ་
སྦྱོང་མཚོན་ཆ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཡང་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པའི་དྭོགས་པ་བསལ་བའོ།གྲིའུ་དེ་དབྱིབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་

ན།བྱ་རོག་གི་མཆུ་ལྟ་བུ་སྒུར་པོའམ། བྱ་གག་གི་གཤོག་པ་ལྟ་བུར་དགྱེ་བོར་རོ།།ཅི་ལས་བྱས་པ་ཞེ་ན་ནི།གྲིའི་རྒྱུ་ལྕགས་ལས་བྱས་པ་ལས་གཞན་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།གྲིའུའི་ཡུ་བ་བསེབ་རྩི་དང་སྤྲ་རྩི་ལ་སོགས་པ་འཚེར་བག་ཅན་གྱི་རྩི་ཅན་དང་།ཡུ་བ་ཁྲ་བོ་ཚོན་རིས་དང་འབུར་ཤད་ལ་སོགས་པ་རི་མོ་ཅན་མི་བཅང་ངོ་། །
གྲིའི་ལྕགས་ཉི་ཚེ་ལ་སོར་དྲུག་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་མི་བཅང་ངོ་། །གྲིའི་ལྕགས་དང་ཡུ་བ་
གཉིས་ཀ་བསྡོམས་ཏེ་སོར་དྲུག་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་གྲིའུ་སོར་བརྒྱད་ལས་ལྷག་པར་མི་བཅང་ཞེས་སོ།།ཚད་དེ་བས་ལྷག་ན་ནི་མཚོན་ཆ་འཆང་བ་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་མཚོན་ཆ་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།གྲིའུ་སོར་བཞི་ལས་ཐུང་བ་ནི་སྤྱིར་མི་མཁོ་བས་བཅང་བར་མི་བྱའོ་དགོས་པ་མེད་དོ།།དགོས་པ་ཆུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་སྟེ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ལ་སྟོབས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་སྟེ་དམན་པར་དགག་པ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ།།ཆོས་གོས་བཙེམ་པའི་གནས་ནི་བ་ལང་གི་ལྕི་བའི་བྱུག་50པས་བསྐུས་པར་བཙེམ་མོ།།འདི་ནི་

50 བྱུག<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༣༦༥)>><<ཊཱིཀ་(ག་༡༦༦)>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༣༢)>>ཕྱུག<<མ་>>

164

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རྡུལ་གྱིས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།བ་ལང་གི་ལྕི་བ་མེད་ན་ཆག་ཆག་བཏབ་ཅིང་ཕྱགས་པར་རོ།།ཆོས་གོས་བཙེམ་མོ།།དགེ་སློང་གིས་ཆོས་གོས་དེ་བཙེམ་པར་བྱ་བཙེམ་པར་རུང་བའོ།།དགེ་སློང་གིས་བཟོ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིར་བཀག་པས་འདི་ཙམ་ཡང་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དྭོགས་པ་བསལ་བའོ།།བྱ་གག་གི་གཤོག་ཤིང་དང་སྙུག་མའི་ཚལ་བུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཁབ་ཀྱིས་ཀྱང་

ངོ༌།།བཙེམ་པར་བྱའོ།།ཁབ་དེ་བཅང་བར་བྱའོ།།ཁབ་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་མེད།ཁབ་དེའང་རྒྱུ་ར་གན་དང་།ཟངས་དང་།འཁར་བ་དང་།ལྕགས་ལས་བྱས་པ་ལས་གཞན་པ་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་ཁབ་མི་བཅང་ངོ་། །ལུང་མ་མོའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཟངས་རྣོ་བ་དང་ལྕགས་རྣོ་བ་རྣོ་ལྕགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྕགས་བཟང་པོའི་རིགས་སོ།།དག་ལས་བྱས་པ་བཅང་ངོ་ཞེས་སོ།།རྣོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་གཞན་ཞིག་ཡོད་<<ཊཱི་>>དོ།།ཁབ་དེའི་ཁབ་རལ་ཁབ་ཤུབས་སྦུ་གུ་ལྟ་བུ་སྦུ་གུའམ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་གློ་ནས་ཁ་དབྱེར་རུང་བ་བཅང་བར་བྱའོ།།བཟོའི་སྣོད་ཉེ་བར་གཞག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དགེ་སློང་གང་ཟག་གིས་བཟོའི་ཆ་སྤྱད་སྲེལ་བ་སྤྱིར་བཀག་པས་འདི་ཙམ་ཡང་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའོ།།ཁབ་རལ་དེ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཡེལ་བ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་དང་གནས་མལ་མ་བསྡུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཡེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་།དགེ་ཚུལ་དག་ལ་གཞག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་མ་མོ་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བྱུང་བས་རག་ལས་པར་གཞག་པར་མི་བྱའོ།།མི་བཤེས་པ་འཁོན་ཡོད་པ་མི་འཛའ་བ་ལུང་མ་མོ་ལས་གསུངས་པ་དང་མི་དྲན་པ་ཧ་ཅང་བརྗེད་ངས་ཆེ་བ་དང་།ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། །ཁབ་རལ་དེ་རག་ལས་པར་མི་བྱའོ།།ཁབ་དང་གྲིའུ་དག་བཙས་མི་ཟོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲ་ཚིལ་གྱིས་བསྐུས་པའི་རས་མར་
བཞག་པར་བྱའོ།།ཆོས་གོས་གྱོན་པ་ལུས་ལས་མི་འབྱིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་ལ་

165

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

སྒྲོག་གཟུངས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་གོས་ལ་ལྷན་པ་གྲུ་བཞི་ལག་མཐིལ་གླན་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲོག་གཟུངས་གདགས་སོ།།སྒྲོག་གཟུངས་ནི་འཛིན་པའི་ཐ་གུའོ།།མི་འབྱིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་ལ་སྒྲོག་རྟེན་བྱས་ཏེ།སྒྲོ་གུ་ཡང་ངོ་། །གདགས་སོ།།སྒྲོ་གུ་ནི་གཟུངས་བའི་ཐ་གུའོ།།བཙོ་བླག་མཁན་ལ་གོས་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་།ཆེས་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་འཁྲུར་གཞུག་པར་མི་བྱའོ།།ཤས་ཆེར་བརྡབ་པ་དང་དྲུད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་གོས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟན་པས་བཀག་པའོ།།བཙོ་བླག་མཁན་དེ་དང་འདྲ་བར་དགེ་སློང་རང་གིས་བརྡབ་པ་ལ་སོགས་པས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་བཀྲུ་བར་མི་བྱའོ།།བཙོ་བླག་མཁན་དེའི་གོས་འཁྲུ་བའི་སའི་ཆུའི་ངོགས་ཆུ་འགྲམ་ཉེ་ལོགས་སུ་གོས་བཀྲུ་བར་མི་བྱའོ།།དྲུག་སྡེ་རྣམས་བཙོ་བླག་མཁན་གྱིས་འཁྲུ་སར་སོང་ནས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་མགོ་དཀྲིས་ཏེ་རྔམ་པ་སུ་སུ་ཞིང་གོས་འཁྲུ་བ་དེ་ཁྱིམ་པ་དག་གིས་མཐོང་སྟེ་མ་དད་པར་གྱུར་ནས་འདི་གསུངས་སོ།།ཤིང་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་གི་ངོས་ལ་གཏད་དེ་གོས་བཀྲུ་བར་མི་བྱའོ།།
འོ་ན་གང་དུ་བཀྲུ་ན།གཞོང་པ་འཇམ་པོར་བཀྲུ་བར་བྱའོ།།ཆུ་བདེ་བས་སོ།།ཧ་ཅང་མི་དྲོ་ཧ་ཅང་མི་གྲང་བ་སྟེ་དེ་ནི་དྲི་མ་འདག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་ཆགས་
ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་ངོ་། །བཀྲུ་བར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ནུས་ན་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་

སོ།།བཀྲུ་བར་བྱའོ།།ཇི་ལྟར་རང་གིས་བཀྲུ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁྱིམ་པ་ལ་བཅོལ་ཏེ།ཁྱིམ་པས་བཀྲུར་

རུང་ངོ་། །ཁྱིམ་པ་དེའི་བཀྲུ་བའི་ཚུལ་སྔར་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལས་གཞན་གོས་ཆུད་ཟོས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་དགེ་སློང་གིས་བསྲུང་བར་བྱའོ།།ཕྱག་དར་ཁྲོད་ལེགས་པར་བཀྲུས་པ་དང་།བཙེམས་པ་དང་།ཁ་བསྒྱུར་བ་བཅང་བར་བྱའོ།།བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་གོས་པའི་ཆོས་གོས་མི་བཅང་ངོ་། །འཆང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ལེགས་པར་བཀྲུས་ཏེ་བཅང་

166

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
བར་བྱའོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས།:པི་པི་ལིང་51ལ་སོགས་པའི་ཚོན་ཞོ་ཅན་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཤེར་བ་མ་བསྐམས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐོལ་ཡང་ཚོན་ཕྱིན་པར་མི་ནུས་པས་བསྐམས་ནས་བསྐོལ་བར་བྱའོ།།ཧ་ཅང་ཉི་མ་ཚ་བ་ལ་བསྐམ་ན་ཚོན་ངན་པར་འགྱུར་ལ་གྲིབ་མ་ལ་བསྐམ་ན་ཡང་རླན་ཁྱེར་ཏེ་ཧམ་པར་འགྱུར་བས་ཚོན་ཁ་དོག་བཟང་བ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་འདྲེས་མར་ཉི་གྲིབ་ཕྱེད་མ་ནི་ཉི་མ་གོས་
སེང་བས་བར་དུ་:བཅད་པའོ་ཚུ།52བར་འགའ་ཉི་མ་ལ་གཞག།བར་འགའ་གྲིབ་མ་ལ་གཞག་བརྡུང་ཞིང་སྐམ་པར་བྱའོ།།ཞེས་ཏེ་ཚོན་གྱི་རྡོག་བུ་རྣམས་ཆམ་ཆོམ་རྡུང་ཞིང་གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་འདྲེས་མར་བསྐམ་པར་བྱའོ་ཞེས་རིམ་པར་བསྒྱུར་རོ།།ཚོན་གྱི་ནང་དུ་གོས་དག་མེད་པར་ཚོན་རྐྱང་པར་བསྐོལ་ལོ།།ཚོན་ལན་ཅིག་བསྐོལ་ནས་ཁུ་བ་རྣམས་སྣོད་གཞན་དུ་བླུག་ལ་ཚོན་དེ་ཉིད་ལ་སླར་ཡང་ཆུ་བླུགས་ནས་ལན་གཉིས་པ་བསྐོལ་ཞིང་བྱེ་བྲག་གསུམ་མན་ཆད་དུ་བསྐོལ་བར་བྱའོ།།ཐམས་ཅད་དུ་ལན་གསུམ་བསྐོལ་དགོས་སམ་ཞེ་ན།ཚོན་གྱི་ཁུ་བ་མང་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ལན་གསུམ་བསྐོལ་བར་ཡང་བྱའོ།།དང་པོ་བསྐོལ་བ་བས་ཕྱི་

མ་བསྐོལ་བ་རྣམས་ཚོན་གྱི་ཁུ་བ་ཁ་དོག་ཆེས་ངན་པ་ཉིད་དོ།།ཕྱི་མ་ཆེས་ངན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་

ཚོན་གྱི་ཁུ་བ་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་མི་བསྲེ་བར་སྣོད་ཐ་དད་པར་བཞག་གོ།ཚོན་ཁུ་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་མི་ནོར་བར་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཚོན་དང་པོ་འོ།།འདི་ནི་གཉིས་པའོ།།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་སྣོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྲིའོ།།ལུང་ལས་དགེ་སློང་དག་གིས་དང་པོར་ནི་ཚོན་གསུམ་པ་བླུག་དེའི་
འོག་ཏུ་ནི་གཉིས་པ་བླུག་པས་ཚོན་དང་པོ་ལྷག་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་བ།སྔར་ཚོན་དང་པོ་ཉིད་དུ་བསྐོལ་བ་དང་གོས་རྣམས་སུ་སྦྱར་རོ།།འཚེད་པའི་ཚེ་ན་ཚོན་དང་པོར་ཕྱུང་བའི་ཁུ་བ་ནི་བཟང་བས་ཐོག་མར་བཙོ།ཚོན་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཚོན་གྱི་གོས་ཀུན་ནས་བསུབས་པ་ལ་ཚོན་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།ཚོན་གྱིས་ཀུན་

51 པི་པི་ལིང་།<<རྩ་བཞི་>>པིབ་པ་ལ།<<རང་(ཁ་༣༦༩)>><<ཊཱིཀ་(ག་༡༧༠)>>ཕི་པ་ལ།<<མ་>>པི་པ་ལ།<<མཆན་བཞི་>>

52 བཅད་པའོ་ཚུ།<<མ་>> བཅུད་པའི་ཚུ།<<ས་>><<ཞང་>>བཅད་༼ཚུ་༽པའོ།།<<སེར་>>བཅུད་པའི་་
་ཆུ།<<གུ་>>

167

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ནས་བསུབས་པའི་གོས་དེ་ལ་ཚོན་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་རང་ཊཱིཀ་དང་ཊཱིཀའོ།།ཚོན་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་བཅུག་པའི་:ཚེ་ར་རི་མ་53ཤོར་བར་ལེགས་པར་བཅག།ལུང་ལས་ཚོན་ཉིད་དུ་ཆོས་གོས་གཞུག་པར་མི་བྱའི་ཚོན་བསྐོལ་བ་

དེ་ལས་ཐུན་ཇི་ཙམ་གྱིས་གོས་བངས་པར་འགྱུར་བ་རན་པ་བཅུ་ཞིང་གཞོང་པར་གོས་གཞག་པ་ལ་བླུག་གོ།རན་པར་བཅུ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།ཚོན་གྱི་ཐུན་མང་སྟེ།གཤེར་ཆེས་ན་གོས་ལས་འཛག་ལ་སྐམ་ཆེས་ན་འདྲིས་པ་སྟེ་ཁེ་ཁོལ་ལུས་པར་འགྱུར་ཆོས་གོས་དག་ཕྲ་བོར་འགྱུར་<<ལུང་>>བས་དེའི་ཕྱིར་ཐུན་རན་པར་རོ།།བླུག་གོ།ཐག་པ་དྲེས་ཏེ།གཟར་ཐག་ཐང་བཅད་ཅིང་བསྒྱང་པ་ཉིད་ལ་གོས་ཁ་བསྒྱུར་བ་དེ་བཏགས་ཏེ་བསྐམ་ན་བཟང་ངོ༌།།གཟར་ཐག་དེ་ལ་གོས་དེ་ཇི་ལྟར་བཏགས་ཏེ་སྐམ་ཞེ་ན།གོས་དེའི་ངོས་གཅིག་གི་མཐའ་མ་རྣམས་གཟར་ཐག་ལ་སྦྱར་བས་སོ།།ཇི་ལྟར་མཐའ་སྦྱར་བར་བྱ་ཞེ་ན།དབང་བུ་ཐ་གུའི་དབང་བུ་དག་གིས་སོ།།འདི་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།ཤིང་བུར་ཁྲག་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དབང་བུ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གོས་ཀྱི་གླ་ནས་ཐ་གུ་བཏགས་པ་དག་གིས་སོ།།ཞེས་པའོ།།འདི་ལ་གཞུང་ཁུངས་གསུམ་ཡོད་དེ།སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།གོས་བསྐམ་པ་ན་གཟར་ཐག་ལ་བསྐོན་པས་བར་དུ་ཚོན་མ་ཆགས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་གླ་ནས་ཐ་གུ་བཏགས་ལ་བསྒྱང་ཞིང་བྲེས་ནས་གཟུངས་བཏབ་སྟེ་བསྐམ་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། གླ་ནས་སྐུད་པ་ཐོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོས་དེའི་ཐ་མའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུད་པས་བཏགས་ཤིང་སྐུད་པ་དེ་ཤིང་བུ་རིང་པོ་ལ་བསྐོན་ཏེ་གཟར་ཐག་ལ་བཞག་པར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།ལུང་དག་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པའི་ཊཱིཀར།ཚོན་གྱི་ལས་བྱ་བ་ན་གཟར་ཐག་ལ་དབང་བུས་མཐའ་འབྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པའི་སྐབས་དེ་གོས་གཟར་ཐག་ལ་བརྡབས་པའི་ཕྱིར་གོས་ཀྱི་གྲྭ་གྲྭར་ཐག་གུ་བཏགས་པ་ལ་ལུང་

ཞེས་བྱའོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།དབང་བུ་དག་གི་གཟུང་དཀའ་བའི་གོས་རྣམས་ནི་རྩ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་སྐམ་པར་རོ།།ལུང་ལས་རྩྭ་བཏིང་ནས་བསྐམ་པར་བྱ་ཞིང་།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་ཐག་གུ་བརྒྱངས་ཏེ་སྐམ་པ་དེ་

53 ཚེ་ར་རི་མ།<<ཆུང་(ཁ་༣༩)>><<མ་>><<<<སེར་>><<གུ་>>ཚེར་རིམ།<<ས་>><<ཞང་>>

168

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཚོན་གྱི་ཁུ་བ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མི་འཚིག་པར་གོས་དག་ལ་ཚོན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོས་ཀྱི་བླ་འོག་བསྒྱུར་བར་བྱའོ།།ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་སྣོར།ཚོན་གསར་པ་ནི་གོས་གསར་པ་དག་ལ་བླུག་ན་བཟང་ངོ་། །ཚོན་རྙིང་པ་ནི་གོས་རྙིང་པ་དག་ལའོ།།བླུག་ན་
བཟང་ངོ་། ། གོས་གསར་པ་རྣམས་ནི་ཉི་མ་ལ་བསྐམ་ན་བཟང་བའོ།།གོས་རྙིང་པ་རྣམས་ནི་
གྲིབ་མ་ལའོ།།ལུང་ལས་ཆུའི་ནང་དུ་མ་བསུབས་པས་ཆོས་གོས་ཁྲ་བོར་གྱུར་ནས་མ་འདྲིས་པ་སྟེ་ཁེ་ཁོལ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་<<ལུང་>>ཕྱིས་དེ་ཉིན་པར་ཉི་མ་གཞན་ལ་ཆུའི་ཐུན་ཇི་ཙམ་གྱིས་བངས་
པར་འགྱུར་བ་བླུག་གོ།ཅིང་བསུབས་པ་དང་བསྐམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས།ཆོས་གོས་ཚོན་གྱི་ནང་དུ་བཙོས་ནས་ཆུར་གཞུག་པ་ནི་བར་དུ་ཞག་གིས་བཅད་ལ་བཀྲུ།ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།ཚོན་ཞག་ལོན་ན་སྲ་བར་འགྱུར་ལ་སྲ་བར་གྱུར་ན་ཆུའི་ཐུན་གྱིས་ཀྱང་བཏོན་པར་ནུས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་ཀྱི་བང་

རིམ་དང་འཆག་སར་གོས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཚོན་གྱི་ལས་མི་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་ཚོན་གྱི་ལས་མི་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་སྟེང་དུ་བྱའོ།།ཆབ་ཁུང་ས་ལ་སོགས་པ་འཐོར་འཐུང་བྱ་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚོན་གྱི་ལས་མི་བྱའོ།།ཚོན་གྱི་ལས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དེར་ཆོས་གོས་འཚེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཞལ་ཞལ་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ས་གཞི་དེ་རྡོ་ཐལ་གྱིས་བྱུགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཆུས་
བཀྲུའོ།།གལ་ཏེ་ཚོན་གྱི་ལས་བརྩམས་པ་ཆོས་གོས་ཁ་བསྒྱུར་བར་འགོ་བཙུགས་པ་ན་རླུང་དང་ཆར་འོང་ན་ཁྱམས་སུ་བྱའོ།།ཁྱམས་སུ་ཚོན་གྱི་ལས་བྱས་ཟིན་ནས་ཚོན་གྱི་ལས་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་ལྕི་བའམ་སས་བྱུག་པར་བྱའོ།།དེར་གོས་ལ་སོགས་པ་བཅགས་ཕྱོགས་གཅིག་བརྡུངས་པའི་ཕྱིར་བཅགས་པ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ནས་བཅགས་པའི་ཕྱིར་བརྡབས་པ་བ་སོས་བརྡར་བ་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་སོས་ཇི་སྲིད་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བརྡར་ཅིང་འཚེར་བར་གྱུར་པ།རུང་བར་མ་གྱུར་པ་ནི་གོས་ཁ་དོག་འཚེར་བ་མ་ཉམས་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱད་པ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ།།གོས་འདི་ལ་གོས་དེའི་ཁ་དོག་

169

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མདངས་འཚེར་བ་ཉམས་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།ཇི་ལྟར་མདངས་འཚེར་བ་ཉམས་པར་བྱ་ཞེ་ན།གོས་ཁ་དོག་འཚེར་བ་དེ་ཆུས་བརླན་པ་ཉིད་ནའོ།།ཁ་དོག་འཚེར་བ་ཉམས་ཤིང་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།གོས་དེ་ལ་ཆུའི་ཟིལ་པས་བརླན་ན་ལག་པས་མཉེ་བས་ཁ་དོག་འཚེར་བ་དེ་ཉམས་པར་བྱ་སླའོ།།ཤམ་ཐབས་བགོས་པའི་སྟེང་དུ་སྐ་རགས་བཅིང་ངོ་། །སྐ་རགས་ཅི་ཞིག་གིས་བཅིང་ཞེ་ན།ཤུར་བུ་སྐུད་པ་མང་པོ་ལས་གཏགས་པ་སྲབ་མོ་ཞེང་ཆེ་བའམ་ལྕག་པོད་དམ་ལྷས་མ་གྲུ་བཞིར་འདུག་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།ལྷས་མ་ནི་གཙང་བའི་སྐད་དེ་ལན་བུའི་མིང་ངོ་། །ལྷས་མ་གྲུ་བཞི་ནི་ལན་བུ་གྲུ་བཞི་སྟེ་:ངང་མོ་འདྲིལ་54ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།།ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས། སྲད་བུ་ཟུར་བཞི་པ་ནི་ལྕག་པོད་དོ།།ཞེས་སོ།།རྒྱ་ཅང་ངམ་ནི་སྐུད་པ་མང་པོ་ལས་གཏགས་པ་ཉིད་དུ་དབུས་ཁོང་སྟོང་དུ་འདུག་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།རྒྱ་ལྕང་ནི་སྐ་རགས་སྦྲུལ་གྱི་མགྲིན་པ་ལྟ་བུའོ།།ཤུར་བུ་ཕྲེའུས་སོ།།ཤམ་ཐབས་བགོས་པའི་སྟེང་དུ་སྐ་རགས་མ་བཅིངས་པར་གྲོང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།འདི་ནི་ཤམ་ཐབས་བརླག་པར་འགྱུར་བ་སྤང་པའི་ཕྱིར་རོ།།སྐ་རགས་
ཁྲིས་གཅིག་གིས་བཅིངས་ཀྱང་གྲོང་དུ་འཇུག་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ལས།སྐ་རགས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་བཅིངས་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རུང་བའོ།།ཞེས་སོ།།དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རུང་ངོ་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་འཆད་དོ།།འོན་ཀྱང་ཊཱིཀ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སྟེ།ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།སྐ་རགས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་བཅིངས་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་རུང་བའོ།།ཞེས་པ་དང་།གོས་གཞི་རྫོགས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཊཱིཀ་ཉིད་ལས།སྐ་རགས་ཀྱི་ཁྲིས་གཅིག་གིས་བཅིངས་པས་ཀྱང་གྲོང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་པ་དང་།
ལུང་མ་མོ་ལས།སྐ་རགས་མདུད་པ་གཅིག་བོར་བ་ཡང་གྲོང་དུ་མ་འགྲོ་ཞིག་སོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར།ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་བཞི་པོ་དེ་དག་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །ཚོམ་བུ་ཅན་དང་།གསེར་སྐུད་ཀྱི་

54 ངང་མོ་འདྲིལ།<<མ་>><<སེར་>><<ཞང་>>དང་མོ་འདྲིལ།<<ས་>>ངང་མོ་འདྲི་ལ།<<གུ་>>

170

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཤར་བུ་གསུམ་མམ་བཞིའི་ཚོམ་55ལ་མདོ་མདོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲས་སྤྲས་པའོ།།ཚར་ཚར་ཅན་ནི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ཚར་ཚར་གྲེག་རྒལ་གྱི་བར་རི་ལུ་ཅན་གསེར་སྐུད་ཀྱི་བརྒྱུས་པ་ཐོག་མར་དྲིལ་བུ་:གཡེར་ཀ་ 56འཕྱང་བ་འོག་པག་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།འོག་པག་ནི་མགོའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ།།དང་།ཟླ་གམ་ཅན་ནི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་རྒྱན་ཟླ་གམ་གྲུ་གསུམ་དག་གིས་བརྒྱན་པའི་འོག་པག་དང་།གསེར་སྐུད་ནི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་རྒྱན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་རྒྱན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།རྒྱན་ཐོགས་པ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་པས་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་<<ཊཱིཀ་>>པའོ།།ཟ་འོག་དང་ཚོན་རིས་དང་སྐུས་རིས་འཕྲ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྲ་བོར་བྱས་པའི་གོས་ཡང་རྒྱན་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་བཀག་པའོ།།རས་སམ་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་མ་བཏིང་བའི་སར་ཆོས་གོས་བཞག་པར་མི་བྱའོ།།འདི་ནི་ཆོས་གོས་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཆོས་གོས་དག་གྱོན་སྟེ་ས་ལ་འཁོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།མི་གཙང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་གོས་དེ་བར་དུ་ཆོད་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་བཞག་གོ།བརྟུལ་བ་ཐབས་གཞན་ཡོད་ན་ཁུར་ལྕི་བས་ཆོས་གོས་མི་མནན་ནོ།།ཐབས་གཞན་ཡོད་ན་ཁུར་ལྕི་བས་ནན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྡུས་པ་ལས་སོ།།ཐབས་ཡོད་ན་ཁུར་ལྕི་བ་མི་སྐྱ་57ཞེས་
འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་ལས་སོ།།དེའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།ཆོས་གོས་གཟན་དུ་བོར་ཞིང་ཁུར་མི་སྐྱ།ཞེས་སོ།།ལུས་ཀྱི་

སྟོད་སྨད་གང་དུ་འོས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱད་པ་སྟེ་སྟོད་གོས་སྨད་དུ་གྱོན་པ་དང་སྨད་གོས་སྟོད་དུ་གྱོན་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།བཤང་བ་དང་།གཅི་བ་བྱ་བ་དང་།མི་གཙང་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆག་ཆག་གདབ་པ་དང་ཕྱག་དར་བྱ་བ་དང་རྐང་པ་བཀྲུ་བ་དང་ཆབ་ཁུང་ས་ཕྱགས་པ་དང་བཀྲུ་བཤལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱི་དོར་བྱ་བ་དག་ཏུ་བླ་གོས་བགོ་བ་བརྟེན་པར་མི་

55 ཚོམ།<<མཆན་བཞི་>>ཚོམས།<<ཊཱིཀ་(ག་༡༧༥)>><<རིན་(ཁ་༢༣༥)>>ཚོས།<<མ་>>
56 གཡེར་ཀ<<ཊཱིཀ་(ག་༡༧༥)>><<སེར་>><<ཞང་>>གཡེང་ཀ<<མ་>><<ས་>><<གུ་>>གཡེར་ཁ།<<རིན་(ཁ་༢༣༥)>>
57 སྐྱ།<<མ་>> བསྐྱ།<<ཆུང་(ཁ་༤༢)>>བྱ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> སྐྱེ།<<སེར་>>

171

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྱའོ།།བླ་གོས་ཀྱི་སྟེང་དེར་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།སྣམ་སྦྱར་གྱོན་པའི་གནས་སྐབས་དྲུག་འདིར་སྟོན།བསོད་སྙོམས་ལ་རྒྱུ་བ་དང་།མཆོད་སྟོན་དང་།མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་།ལུང་ལས་བླ་མ་ལ་ཞེ་ས་བྱ་བ་དང་།དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་དང་།གདམས་ངག་དང་ཆོས་མཉན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་ལ་སྣམ་སྦྱར་བགོ་བར་མི་བྱའོ།།སྣམ་སྦྱར་དེ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་འདུག་པའམ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།དེས་ན་གྲྭ་རྫི་བ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།སྣམ་སྦྱར་གྱི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་བསྐུར་བ་ལ་སྦྱོར་བར་མི་བྱའོ།།སྣམ་སྦྱར་གྱི་ནང་དུ་ཅི་ཡང་བཅུག་སྟེ་བསྐུར་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།ལག་པ་མ་གཏོགས་པ་ལུས་ལ་སྣམ་སྦྱར་རེག་པར་བགོ་བར་མི་བྱའོ།།མཆན་ཁུང་གཡས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་རྔུལ་དྲོད་ཀྱིས་སྣམ་

སྦྱར་དེ་མ་རུངས་པར་འགྱུར་རོ།།སྲིད་པའོ།།མཆན་ཁུང་གཡས་པའི་རྔུལ་གྱིས་དེ་མ་རུངས་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆན་ཁུང་གཡས་པའི་ཕྱོགས་དེར་སྣམ་སྦྱར་དེ་ལ་རྔུལ་དང་དྲི་
མའི་གཟན་བྱེད་པའི་གོས་གླན་པར་བྱའོ།།གོས་གླན་པར་བྱ་ན་གོས་དེའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན།སྲིད་དུ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་དང་ཞེང་དུ་མཐོ་གང་ངོ༌།།གོས་དེ་ངོས་གཉིས་ཀར་སྐུད་པའི་གཟུངས་ཀྱིས་

མདོ་མདོར་གཟུངས་གདབ་ཅིང་སྦྱར་རོ།།དངོས་སུ་བཙེམ་པར་ནི་མི་བྱ་དུས་དུས་སུ་སྣམ་སྦྱར་ལ་གླན་པའི་གོས་དེ་བཀྲུ་བ་དང་ཁ་བསྒྱུར་བར་བྱའོ།།སྣམ་སྦྱར་ལ་གླན་པའི་གོས་དེའི་ཁ་བསྒྱུར་བ་དེ་ནི་བཙག་གིས་སོ།།ངུར་སྨྲིག་ཏུ་བཙོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།གདོང་ཕྱིས་བཅང་བར་

བྱའོ།།གདོང་ཕྱིས་ལ་ཡང་ཆག་བྱ་སྟེ།ཊཱིཀའི་སྐབས་གཞན་ལས།གདོང་ཕྱིས་ཀྱི་ཐ་དྲིལ་ཏེ་བཙེམ་ཞིང་རང་58ཆག་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།ལག་ཕྱིས་ཀྱང་བཅང་བ་བྱ་སྟེ།ཊཱིཀ་ལས།གདོང་ཕྱིས་ནི་ལག་ཕྱིས་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དཔེ་ཡིན་

ནོ།།ཞེས་སོ།།དགེ་སློང་གང་གི་ལུས་ཁྲག་གམ་རྣག་འཛག་པས་རྣག་གཟན་ནོ།།བཅང་བར་བྱའོ།།རྣག་

58 རང་།<<མ་>><<ས་>><<སེར་>>ངང་།<<ཞང་>><<གུ་>>

172

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གཟན་དེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་བགོ་འོ།།རྣག་གཟན་དེ་ལུས་ལ་འབྱར་ན་བསྐ་བའི་ཆུ་ཤིང་གིས་བལ་ལ་སོགས་པའི་ཤུན་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཆུའམ་སོ་ཕག་གི་ཕྱེ་མ་དང་སྦྱར་བའི་ཆུས་སྦངས་ 59ཏེ།དལ་བུས་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་དགོག་པར་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དྲི་མ་འདག་པ་དང་རྨ་
འཚོ་བར་འགྱུར་རོ།།རྣག་དང་ཁྲག་ལ་རྣག་གཟན་འབྱར་ན་རྣག་དང་ཁྲག་དག་ཀྱང་ངོ་། །བསྐ་བའི་ཆུའམ་ཞེས་སོགས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།དུས་དུས་སུ་རྣག་གཟན་དེ་བཀྲུ་བ་དང་བསྐམ་པ་དང༌།ཁ་བསྒྱུར་བར་བྱའོ།།རྣག་གཟན་དེའི་ཁ་བསྒྱུར་བ་དེ་ནི་བཙག་གིས་བཟང་ངོ་། །:འཛག་པ་དེའི་འཛག་པ་60པ་བསྐམ་པ་དང་ཤ་བཀྲར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྨན་དུ་ནི་སའི་སྙིང་པོ་བོང་བ་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བའམ་སོ་ཕག་གི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་<<ཤ་མི་>>གསུང་།བཟང་ངོ༌།།ཆོས་གོས་དག་ཁང་པའི་མཛོད་ལ་སོགས་པར་ཡང་གར་བབ་བབ་ཏུ་མི་བཞག་གོ།རེ་ཞིག་ཙམ་བཞག་པའི་གནས་དགག་པ་ནི་སྔར་བྱས་ཟིན་པས་འདི་ནི་མཛོད་དུ་གྱུར་པས་གནས་དེའི་དགག་པ་ཡིན་ནོ།།༸ཆོས་གོས་བཞག་པ་དེའི་དོན་དུ་གོས་དགལ་བའི་ཕྱིར་གདང་བུ་བཅའོ།།གོས་ཀྱི་གདང་བུ་བཅའ་བ་དེའི་དོན་དུ་རྩིག་ངོས་ལ་སྦུབས་ཁུང་གདོད་པར་བྱའོ།།གང་ཚེ་སྦུབས་ཁུང་གདོད་ཅེ་ན།གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་ཚེ་ན་སྦུབས་ཁུང་གདོད་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་ཟིན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཟིན་ན་སྦུབས་ཁུང་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བུ་གུ་གདོད་པར་མི་བྱའོ།།རྩིག་པ་བརྐོས་ན་གཙུག་ལག་ཁང་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸གང་ཟག་སྒོས་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་ལ་ཡང་གདང་བུ་བཅའ་བ་དང་བརྩིག་པའི་ཚེ་ན་སྦུབས་ཁུང་གདོད་པ་དང་བརྩིགས་ཟིན་
ན་བུ་གུ་མི་བྱ་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་བཞིན་ནོ།།ཆོས་གོས་བཞག་པའི་གདང་བུ་དེ་ནི་ཤིང་བུའམ་ཐག་པས་འགྲུབ་བོ།།གདང་ཤིང་གི་སྐྱིན་པར་ལྕུག་མའམ་ཐ་གུ་བཏགས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །

59 སྦངས།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༣༧༥)>><<ཊཱིཀ་(ག་༡༧༨)>><<ས་>><<སེར་>>སྔངས།<<མ་>>བླངས།<<ཞང་ >>སྤངས།<<གུ་>>

60 འཛག་པ་དེའི་འཛག་པ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>འཇིག་པ་དེ་འཇིག <<མ་>><<སེར་>>

173

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

༸ཆོས་གོས་ཀྱི་སྣོད་གཏུར་བུའི་ནང་དུ་གོས་དག་བཅུག་ནས་གོས་དག་བཀུར་ན་བཟང་
ངོ་། །ཆོས་གོས་དག་ཆུད་ཟ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸གཏུར་བུ་དེ་བྱའོ།།གཏུར་བུ་དེ་ནི་སྲིད་དུ་ཁྲུ་གསུམ་དང་ཞེང་དུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཙེམ་མོ།།ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱ་བ་ནི་ཞེང་དུ་ཡིན་གྱི་སྲིད་དུ་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱའོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་སོ།།ཁྲུ་གསུམ་དང་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་པ་འདི་ནི་ཆོས་གོས་བཞི་ལྟབ་བྱས་ཏེ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ།།གཏུར་བུའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།གཏུར་བུ་ནི་རེས་གང་ཆུར་ནི་ཁྲུ་གསུམ་ཞེང་དུ་ནི་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་བ་དེ་གཉིས་སུ་ལྟབ་ལ་གྲུབ་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་ཉིད་ལས་ཀྱང་།ཁྲུ་གསུམ་དང་ཕྱེད་དང་དོ་སྦྱར་ཏེ་བཙེམ།ཞེས་པ་དང་།འགྲེལ་ཆུང་དང་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་།ཞེང་དུ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དོ་བྱ།ཞེས་བཤད་དེ་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་གོས་བརྒྱད་ལྟབ་བྱས་ཏེ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ།།༸གཏུར་བུ་དེའི་

དབུས་སུ་སྲིད་དུ་ཁ་གདོད་དོ།།གཏུར་བུའི་ཁ་དེར་ཁ་རན་དྲ་བའི་མིག་ལྟ་བུའི་བུ་གུ་ཅན་བྱའོ།།དྲ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ལ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།༸ཁ་རན་བུ་ག་ཅན་ཅི་ལས་བྱས་ཞེས་ན།ཐ་གུ་ལས་སོ།།གཏུར་བུའི་དབུས་སུ་ཁ་སྟོད་གདོད་པ་དེའི་ཁའི་མུ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་གུའི་ཁུག་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་བྱས་ཏེ་ཁ་རན་བུ་གུ་

དུ་མ་ཡོད་པར་བྱའོ།།ཁ་རྒྱུན་ཏེ་ཁ་རྒྱུ་བའི་སྲད་བུ་གཞན་ཡང་ངོ་། །གདགས་པའོ།།ཁར་རྒྱུན་དེ་ནི་ཁ་རན་
གཡས་ངོས་ཀྱི་ཐ་གུའི་ཁུག་པ་ལ་བཅུག་ནས་ཁ་རན་གཡོན་ངོས་ཀྱི་ཐ་གུའི་ཁུག་པ་ལ་གཞུག་ཅིང་དེ་ལྟར་ཁ་རན་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་ཐ་གུའི་ཁུག་པ་ལ་ཁ་རྒྱུན་དེས་བརྒྱུ་བའོ།།ལུང་ལས། སྲད་བུ་དྲ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ལ་སྲད་བུ་གཞན་གྱིས་བརྒྱུ་བར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི།གཏུར་བུའི་ཁ་གཅད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོག་གི་གཅིག་གི་མིག་ཏུ་གཅིག་གཞུག་སྟེ་ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་བཙེམ།ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།།༸གོས་འཕྲལ་དུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་དག་གཏུར་བུའི་ཁ་ལོགས་སྟེང་དུ་གཞུག་གོ།སང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་ཞག་གཅིག་གི་མདུན་རོལ་ནས་བླ་མ་ལ་ཞུས་ཏེ་གནང་ན་འགྲོ་བར་བྱའོ།།འགྲོ་གར་བདག་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་རང་གི་གནས་སུ་ཆག་ཆག་གདབ་པ་ལ་སོགས་ཕྱག་དར་དང་ལྕི་བ་འཇམ་པོས་བྱུག་པ་བྱས་ཏེ་གཞན་དུ་

174

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འགྲོ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གྱིས་སམ།འཕགས་

པའི་མི་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བར་བྱའོ།།ངལ་བསོ་བའི་གནས་སུ་ངལ་བསོས་བའི་གནས་དེ་
ནས་འགྲོ་བའི་ཚེ་གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཏོ།།འབབ་ཆུའམ་ཁྲོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་བཅུས་པར་ཡང་ངོ་། །སུའི་ཕྱིར་གདོན་ཞེ་ན།ཆུ་དེ་གང་གི་ཡིན་པ་ཡུལ་གྱི་བདག་པོའམ་ཁྲོན་པའི་བདག་པོ་དེའི་ཚིགས་བཅད་ཀླག་པ་ནི་ཁྲོན་པའམ་ཡུར་བ་འདྲེན་པའི་མི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྔོ།འབབ་ཆུ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྔོ་བའི་<<བི་>>ཕྱིར་རོ།།ཆུ་བཅུས་པའི་གནས་དེར་ཆུའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་

གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་བཅད་གཞན་གདོན་ནོ།།ལུང་ལས་ལམ་དུ་ཞག་ལོན་པར་གནས་པར་ནི་དགོང་ག་དང་ནངས་པར་གྱི་དུས་གཉིས་སུ་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་པར་བྱའོ།།འབབ་ཆུ་དཀོན་པའི་ཡུལ་ཁྲོན་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན་དཔྱང་ཐག་བཅང་བར་བྱའོ།།དཔྱང་ཐག་དེའི་སྲིད་ཀྱི་ཚད་ནི་ཁྲུ་བརྒྱ་ཡན་ཆད་ནས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་མན་ཆད་དོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་དཔྱང་ཐག་གི་
ཚད།ཡུལ་གྱི་ཁྲོན་པའི་དོང་རིང་ཐུང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བཅང་བར་བྱ་ཞེས་སོ།།དཔྱང་ཐང་ནི་ཡུལ་
རྣམས་དང་སྦྱར་ཞིང་བཅང་བར་བྱའོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ན་སྣང་ངོ་། །ཁྲོན་པ་དོང་ཐུང་ངུ་ཤ་དག་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་ནི་

དཔྱང་ཐག་ཐུང་ངུ་ཡང་རུང་བའོ།།དཔྱང་ཐག་དེ་མེད་པར་ཁྲོན་པའི་ཆུ་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་འབབ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་དཀོན་པའི་ཡུལ་དུ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་ཕྱིན་དུ་ཉེ་བ་ན་ཆོས་གོས་སྤྲུགས་ཤིང་ནུས་ན་ཁྲུས་བྱ་བའམ་མ་ནུས་ན་རྐང་པ་དང་ལག་པ་བཀྲུས་ཏེ་བཏུང་བའི་ཆུ་རུང་བ་ཐོགས་ནས་མཆིལ་ལྷམ་ཕྱིས་

ཤིང༌ཆོས་གོས་གསུམ་གྱོན་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་ཞི་བས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ།།གཞན་དུ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།།
༸གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་སོང་ནས་གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྒན་རིམ་བཞི་ཙམ་ལ་
ཕྱག་བྱས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕྱོགས་ལྐོག་མ་ཡིན་པ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་གནས་སུ་བསྡད་

175

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པར་བྱའོ།།དེ་ན་སྡོད་ཅིང་གཞན་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་སྒྲ་བསྐྱུང་བ་དང་།ཆ་ལུགས་འོ་བཟེ་བའི་ཕྱིར་མཛེས་པ་དང་།མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་དང་།བྱ་བ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལམ་རན་པར་རོ།།གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེའི་མིང་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་བསུ་ཞིང་རང་གི་གནས་སུ་ངལ་བསོར་གཞུག་ཅིང་བར་བྱའོ།།དེའི་མིང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་མི་ཤེས་ན་མུ་གཅིག་པ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཡང་བསུ་བར་མི་བྱའོ།།མུ་མི་གཅིག་པ་གཞན་དག་བསུ་བར་མི་བྱ་བར་མ་ཟད་དོ།།༸དགེ་སློང་བྲང་ཁང་གི་བདག་པོས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གནས་

འདིའི་སྒོ་ཆོད་ལ་གཞན་སུ་ཡང་ནང་དུ་མ་གཏོང་ཅིག་ཁོ་བོའམ་གཞན་གྱི་རྫས་འཚོལ་ན་མ་བྱིན་

ཅིག།ཐུག་ཐུབ་ཏུ་རྫས་ལེན་ན་ཟློག་ཅིག་ཅེས་བཅོལ་བ་ན་དགེ་སློང་གཞན་དེས་ཀྱང་དེའི་ཚིག་ཁས་བླངས་ནས་ཡལ་བར་བོར་ཏེ་སྒོ་ཡང་མ་བཅད།འཚོལ་ན་ཡང་བྱིན།ལེན་ན་ཡང་མ་བཟློག་པར་རམ་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་གིས་དགེ་སློང་བྲང་ཁང་གི་བདག་པོའི་གནས་སུ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་ཁྲིད་དེ་འོངས་ཤིང་འདི་སྐད་

ཅེས་མི་འདི་ཁོ་བོའི་གྲོགས་ཡིན་ནོ་འདི་ནང་དུ་འཇུག་ན་སྒོ་མ་གཅོད་ཅིག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་ཡིད་བཅུགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལས་གནས་ཁང་དེའི་རྫས་སྟོར་ཏེ།བརླག་པར་གྱུར་ན་རྫས་བརླག་པ་དེའི་སྐྱིན་མ་དགེ་སློང་གཞན་དེས་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།འདི་ནི་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།༸དགེ་སློང་ལ་གཞན་གྱིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བཅོལ་ཏེ་གཞག་པ་ལས་བདག་པོ་དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལེན་

དུ་འོངས་ཏེ་རྫས་དེ་བདག་པོས་ཁོ་བོ་ལ་བྱིན་གྱིས་སྐུར་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་བསྐུར་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེ་ན།ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཅི་ཡོད་བརྟག་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པར་བྱའི་རྟགས་མ་བབ་ཅིང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལ་གྱ་ཙོམ་དུ་བསྐུར་བར་མི་བྱའོ།།གཏན་ཚིགས་ཡོད་ན་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ལུང་གསིལ་བུ་ལས་

176

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སོ།།༸གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུས་མི་ཤེས་པའི་ཚིག་གི་བྱེ་བྲག་གམ་ལན་61ནས་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་
བྲག་བརྟག་པ་ནི་ལེན་པ་པོ་དེའི་ཚིག་བདེན་རྫུན་བགམ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ།།གཏན་ཚིགས་ཀུན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་གྲགས་པར་འཕྲིན་སྤྲིངས་ཏེ་དེ་གཞན་གྱིས་ཐོར་རྐུས་ནས་བརྐུས་པ་དང་བཀའ་སྩལ་པ་གསུངས་ཏེ་གཏན་ཚིག་སྨྲོས་ཤིག་དེའང་གཏན་ཚིགས་འདི་འདྲ་བར་ཤེས་པ་ཞིག་འོངས་ན་དེ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒོས་ཤིག་ལུང་གསིལ་བུ་ལས་སོ་ཞེས་སོ།།༸ལྷུང་བཟེད་དམ་གཏུར་བུ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གཅིག་གི་ལག་ནས་གཅིག་གི་ལག་ཏུ་གཏོང་བའི་ཚེ་དབུལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ལེན་པ་པོའི་ལག་ཏུ་མ་སོན་པར་ལྷུང་སྟེ་ཆག་པའམ་ཆུ་བོས་ཁྱེར་བ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནའོ།།གཞལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་སྟོབ་པ་པོ་དེས་དེའི་རིན་གཞལ་བར་བྱ་དགོས་པའོ།།༸ཐམས་ཅད་དུའང་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་ལེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་མ་བླངས་བླངས་མ་ཟིན་པར་སྟོབ་པ་པོ་དེས་བཏང་སྟེ་ལྷུང་ཞིང་ཆུད་ཟོས་ནའོ།།སྟོབ་པ་པོ་དེས་དེའི་རིན་གཞལ་དགོས་པའོ།།གལ་ཏེ་ལེན་པ་པོ་དེས་བླངས་ཟིན་ནས་དངོས་པོ་དེ་ལྷུང་ཞིང་ཆུད་ཟོས་ན་ནི་ལེན་པ་པོ་དེས་དེ་ཡི་རིན་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།༸རང་འགྲེལ་ལས།མ་བླངས་པ།ཞེས་དང་།ཊཱིཀ་ལས་སྦྱིན་པ་དང་ལེན་པའི་དུས་དེ་ལ་བག་མེད་པས་དངོས་པོ་དེ་བར་དུ་ལྷུང་སྟེ་ཆག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟིན་ཏམ་མ་ཟིན་

ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་དྲིས་པ་ན་ཁོ་བོས་ཟིན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་ནས་དངོས་པོ་དེ་ལྷུང་སྟེ་ཆུད་ཟོས་ན་ནི་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེས་རིན་གཞལ་དགོས་སོ།།ཁོ་བོས་མ་ཟིན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་དེ་ལྷུང་སྟེ་ཆུད་ཟོས་ན་ནི་འབུལ་བར་བྱེད་པས་དེའི་རིན་གཞལ་དགོས་སོ།།༸གོས་ལ་སོགས་པ་བརྙས་པ་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་མ་རུང་པར་གྱུར་པ་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་པོའི་སེམས་བཟུང་བར་མ་གྲུབ་ན་བདག་པོ་དེ་ལ་རྫས་དེའི་རིན་སྦྱིན་ནོ།།རྒྱུས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་བསུ་བར་བྱའོ།།ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ལ་བསུ་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།གཉུག་མ་པ་དག་གིས་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེའི་ལྷུང་བཟེད་དང་།ཆོས་གོས་

61 ལན།<<མཆན་བཞི་>>ཕན། <<མ་>>

177

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བླང་བར་བྱའོ།།གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེ་ལ་སྟན་གདིང་བར་བྱའོ།།གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེའི་རྐང་པ་བཀྲུ་བའི་ཆུ་བསྟབ་པ་ལ་སོགས་མདོང་གསོལ་བྱ་བས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བར་བྱའོ།།བཏུང་བའི་དོན་གྱི་ཆུས་ཀྱང་ངོ་། །གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེ་བསླབ་པ་རྒན་ན་གཉུག་མར་གནས་པ་དེས་ཕྱག་བྱའོ།།སྤྱོད་པ་བདེའམ་སྐུ་ཁམས་བཟང་ངམ་ཞེས་དྲིའོ།།གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེ་ལ་བཟའ་བཏུང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ནུས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བར་བྱའོ།།གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེ་ལ་གནས་ཁང་
དང་མལ་ཆ་དག་མཐུན་པའི་རྐྱེན་དུ་འབབ་པ་སྦྱིན་ནོ།།གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
གནས་བརྟན་གྱི་གན་དུ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་དེས་གློ་
བུར་དུ་འོངས་པ་དེ་གནས་པར་འོས་པར་འདུག་ན་གནས་འཆའ་བ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེ་བསླབ་པ་རྒན་ན་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་དེ་ལ་གནས་མལ་བསྟབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་

འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་གནས་མལ་དེ་སྟོབ་པའི་དགེ་བསྐོས་ལ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།སྐབས་ལ་མ་བསྡད་པར་བབ་ཅོལ་དུ་གནས་མལ་བརྙར་འཇུག་པར་གསོལ་ཞེས་བར་མི་བྱའོ།།ཧབ་ཤུར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐའ་ཟེག་ན་མཐའ་བསྐོར་ལྷན་རིང་གྱིས་གླན་ཞིང་མཐའ་
ཟེག་པ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་སོ།།
ཁབ་སྲུབས་སྨྱུང་ཚེམ་ལྟ་བུ་མྱུར་ཚེམས་འདྲ་འདྲ་རིང་པོ་དག་བཙེམ་པ་དག་གིས་མཐའ་སྐོར་དེའི་གཟུངས་གདབ་བོ།།མཐའ་སྐོར་གྱིས་གླན་པ་ནི་བཙོ་ཞིང་བཀྲུ་བར་བྱ་བ་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་སྐབས་སྐབས་སུ་གཟུངས་གདབ་པ་ཙམ་དུ་བཙེམ།༸དུར་ཁྲོད་པས་རོའི་གོས་ནི་བླ་གབ་མེད་སྟེང་གཡོགས་མེད་པར་གནས་གང་དུ་བཞག་ཅེ་ན།ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཡུན་ཇི་ཙམ་བཞག་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཉི་མ་བདུན།ཊཱིཀ་ལས།ཞག་བདུན་ནམ།ཞག་བརྒྱད་དམ།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ཞག་ལྔའམ་དྲུག་བཞག་སྟེ་འཁྲུར་བཅུག་ནས་གཟོད་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ།།དུར་ཁྲོད་པས་གཙུག་ལག་ཁང་

178

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང་ཁྱིམ་གྱི་འདབས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་བདག་དུར་ཁྲོད་པའོ་ཞེས་གོ་བར་མ་བྱས་པར་གྱ་ཙོམ་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་གོ་བར་བྱས་ནས་དུར་ཁྲོད་པ་ཡིན་ཡང་བླའི་ཚུར་ཤོག་ཅེས་འབོད་ན།གཟོད་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཁྱིམ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱའོ།།སྦྱིན་བདག་དེས་བདག་གིར་བྱ་བ་བཏང་སྟེ་
ལྟོས་མེད་དུ་བྱིན་པའི་སྟན་དང་གོས་ལ་དུར་ཁྲོད་པས་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བར་མ་ཟད་དུར་ཁྲོད་པས་སྦྱིན་བདག་གི་སྟན་རེ་ཞིག་གཡར་པོའི་ཚུལ་དུ་བཏིང་བ་ལྟ་བུ་སྦྱིན་བདག་དེས་བདག་གིར་བྱ་བ་མ་བཏང་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཡང་སྦྱིན་བདག་བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྟན་འདི་ལ་འདུག་ཅིག་གོས་འདི་གོན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ན་ལོངས་

སྤྱད་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།དུར་ཁྲོད་པས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་དང་སྟན་ནང་
ཚངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།དུར་ཁྲོད་པས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཉེ་བར་བསྙེན་ན་དཀར་པོ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་གཙང་སྦྲ་ཅན་རྣམས་མི་དགའ་བས་འདོམ་གང་ཙམ་གྱིས་བགྱེད་དོ།།སྦྲང་བུས་ཟ་བའི་
ཡུལ་དུ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྲང་ཡབ་བཅང་བར་བྱའོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་སྦྲང་ཡབ་ནི་ལྔ་སྟེ།བལ་ལས་བྱས་པ་དང༌།ཤ་ན་ལས་བྱས་པ་དང༌།རས་བལ་ལས་བྱས་རལ་བལ་ལས་བྱས་པའི་ཞེས་ཅོག་རོའི་འགྱུར་ལས་སྣང་ཡང༌།རས་བལ་ལས་བྱས་པ་དང་ཞེས་ལུང་དང་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་དང་ས་ག་ལྷའི་ཚིགས་ལེའུར་དང་གསུམ་ལས་བཤད་དོ།།པ་དང་འི་<<ལུང་>>༸སྣམ་བུའི་རས་མ་དང་འམ་ <<ལུང་>>༸ཤིང་གི་འདབ་མའི་དོག་པའོ།།སྦྲང་ཡབ་གླང་པོ་ཆེའི་སྤུ་དང་རྟའི་སྤུ་དང་བ་ལང་གི་སྤུ་ལ་སོགས་པ་སྦྲང་བུ་འཆི་བའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ལས་བྱས་པ་མི་རུང་ངོ་། །སྦྲང་ཡབ་ཀྱི་ཡུ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་སྦྲང་ཡབ་ཀྱི་ཡུ་བ་དང་བསིལ་ཡབ་ཀྱི་ཡུ་བ་དང་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་དང་འཁར་སིལ་གྱི་ཡུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཟག་གི་ལུས་བརྟེན་པའི་འཁར་བ་རྩི་ཅན་རི་མོ་མེད་ཀྱང་ཁ་དོག་འཚེར་བ་ཉིད་དང༌། ཁྲ་བོ་ཉིད་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཟག་གི་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་སྦྲང་ཡབ་ཀྱི་ཡུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩི་ཅན་དང་ཁྲ་བོ་འཆང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་

བསྟན་ཏོ།།༸སྦྲང་བུ་སྐྱོབ་པའི་སྦྲང་སྐྱབས་ཀྱང་ངོ་། །བཅང་བར་བྱའོ།།སྦྲང་སྐྱབས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།ཤིང་

179

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བུ་དབྱུག་པ་ལས་ཁང་བུའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པའོ།།ཇི་ལྟར་ཤིང་བུ་
ལ་གཡོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།བཅིང་བས་ངོས་བཞི་བསྐོར་བའི་རས་ཀྱིས་བཅིང་བས་སོ།།རས་དེ་དབྱུག་པ་ལ་བཅིང༌།༸དོན་འདི་ལྟར་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།སྟེང་ནས་གཡོགས་པའི་རས་དེའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་

ན།སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཞི་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོ་པའོ།།རས་ཁང་གི་ཚད་ནི་ཞེང་ཁྲུ་དོ་ཆུར་ཁྲུ་བཞིར་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།༸ངོས་བཞི་པོ་ཅིས་གཡོགས་ཅེ་ན།རས་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་པས་ངོས་བཞི་པོ་བསྐོར་ཅིང་གཡོག་གོ།སྟེང་ནས་གཡོགས་པའི་རས་དང་ངོས་བཞི་པོ་བསྐོར་བའི་རས་ཀྱིས་ཐ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་འབྱར་བ་དང་བཅས་པའོ།།དེའི་མ་མཐའ་ནི་མལ་ཆས་སྦྱར་རོ།།ཁང་བུའི་གློར་བསྐོར་བའི་
རས་ཀྱི་ཐ་མ་མལ་གྱི་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་གནོན།

༸སྦྲང་སྐྱབས་ཀྱི་སྒོ་གསེགས་ཀར་གདོད་སྒོ་སྣོལ་མར་གདོད་དོ།།ཡུལ་ཚད་ཁུངས་ཚ་བར་
ནི་བསིལ་ཡབ་ཀྱིས་གཡབ་པར་སྦྱར་རོ།།ཏེ་གཡབ་པ་བྱའོ།།རླུང་གཡབ་པའི་བསིལ་ཡབ་བཅང་བར་བྱའོ།།བསིལ་ཡབ་གཉིས་ཏེ་བཅོས་མ་ནི་བསིལ་ཡབ་མཁན་གྱིས་སྙུག་མ་ལ་གཏགས་པ་བྱས་

པའམ་རང་ཁྲུངས་ནི་ཤིང་ཏ་ལའི་ལོ་མ་ཚོགས་ཀྱི་ཆངས་བུ་བཅང་བར་བྱའོ།།གང་ཟག་གིས་བསིལ་ཡབ་ཁྲ་ཁྲ་བོ་ཡུ་བ་ཁྲ་བོ་ནི་སྔར་སྦྲང་ཡབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པས་འདི་ནི་བསིལ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་མི་རུང་ངོ་། །ཕྱི་ཁྲ་བོ་ལ་སྙེགས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་བསིལ་ཡབ་མཁན་གྱིས་བྱས་པ་དང་ཏ་ལའི་ཆངས་བུ་ལས་གཞན་ཀོ་ལྤགས་ལས་བྱས་པ་དང་རྨ་བྱའི་གཤོག་པ་ལས་བྱས་པའི་བསིལ་ཡབ་ཁྲ་བོ།ཡང་ངོ༌།།༸བཅང་བར་བྱའོ།།༸ཡུ་བ་ནོར་བུ་དང་རྔ་མའི་བསིལ་ཡབ་རྙེད་ན་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་ལེན་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་བླངས་ནས་མཆོད་རྟེན་ལ་འབུལ་ལོ།།དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡང་ངོ་། །དབུལ་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་དབུལ་བར་མ་ཟད་དོ།།སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་དང་ལྭ་བ་དང༌།སྔས་ནང་ཚངས་ཅན་དང་གོར་བུ་ནི་སྟན་ཟླུམ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀའི་སྐབས་གཞན་

180

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ནས་སོ།།དག་དགེ་འདུན་ནམ་དགེ་སློང་གང་ཟག་གིས་བཅང་བར་བྱའོ།།ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལྟ་བུས་བུ་དང་ཆུང་མ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བའི་རྙེད་པ་ནི།བཞག་པར་བྱའམ་བཙོང་དུ་རུང་ཞེ་ན།སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གཞག་པའམ་བཙོང་བར་བསྒྲུབ་བོ།།ལེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ནི་མི་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ལེན་པ་པོ་དྲུག་སྡེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་དག་འཚོང་བར་འདོད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་པོས་ནི་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཕུལ་ན་ཅི་བདེར་གཞག་ཅིང་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ཕུལ་ན་ནི་བསླུར་གཞུག་པའོ།།གལ་ཏེ་བུ་དང་ཆུང་མ་དེ་སྦྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསླུ་བར་བྱེད་ན།རིན་ཇི་ཙམ་དུ་འཇལ་བར་འདོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་བཙོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གསེར་སྲང་བརྒྱས་བསླུ་ཡང་རུང་ཁབ་བམ་སྐུད་པས་བསླུ་ཡང་རུང་སྟེ་བསླུར་གཞུག་པའོ།།༸ཕུལ་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལེན་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབུལ་དུ་རུང་ངོ་། །སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་དད་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཤིང་ལུང་ལས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ནགས་ཚལ་འབུལ་བ་ན་ཕོ་ཤིང་རྣམས་ནི་ཕོའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན།མོ་ཤིང་རྣམས་ནི་མོའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་

ཕུལ་བ་ན་འདི་གསུངས།ལྗོན་པ་ལ་བཟའ་ཤིང་དང་གྲིབ་ཤིང་ཕུལ་བ་གལ་ཏེ་དར་དཔྱང་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་ཡིན་ན་མི་མང་པོ་འདུ་བའི་དུས་སྟོན་གྱི་ཚེ་ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

བཞག་གོ།ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་རྡིབ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཤིང་བལ་ལྗོན་པ་གཞན་རྒྱན་པ་དང་དེའང་མེད་ན་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་རྒྱན་པའི་ཕྱིར་བཞག་གོ།།
༸ད་ནི་གནས་ཁང་དང་མེ་ཁང་དང་རུང་ཁང་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་བ་དང་འདི་རྣམས་

ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་བ་དང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ།རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་གལ་ཏེ་གནས་ཁང་གི་ཁང་དུའོ།།༸རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་བ་ན་ནི་རྫས་དེ་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པར་རི་མོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།བཅང་བར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱར་རོ།།མེ་ཁང་དང་ནི་རུང་ཁང་དང་བཀད་ས་སྐྱེམས་མལ་བསྲོ་ཁང་གནས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དང་དཔོང་ས་དང་བང་རིམ་འཆག་ས་སྒོ་ཁང་ཁྱམས་དེ་ལྟར་བཅུ་

181

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
གཅིག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་ན།ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ལུང་གསིལ་བུ་ལས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས།ནམ་ལུང་ལས་གནས་ཁང་དང་མེ་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་ན།རྫས་དེ་ལས་གསར་པ་མཁར་ལས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཞག་པར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་གནས་ཁང་མེ་ཁང་རུང་ཁང་དང༌།བཀད་ས་
སྐྱེམས་མལ་བསྲོ་ཁང་གནས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དང་དཔོང་ས་དང་བང་རིམ་འཆག་ས་སྒོ་ཁང་ཁྱམས་སོ།།དེ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་བར་རོ།།ཚིག་གཅིག་པོ་འདིས་དོན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བསྟན་ཏེ་གནས་བཅུ་གཅིག་གི་རྩིག་པ་ལ་ཕུལ་བ་རྣམས་དང་གནས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་ན་རྫས་དེ་རྣམས་ནི་ས་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་གཞག་གོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ལུང་གསིལ་བུ་ལས་མེ་ཁང་དང་རུང་ཁང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ།།༸མེ་ཁང་གི་ནི་སྣང་བར་རོ་ཞེས་པས་རྫིང་བུའི་ཡང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚིག་བཅུས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི།ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།འདི་ནི་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་<<ཊཱིཀ་>>ནོ།།མེ་ཁང་གི་ས་ལ་ནའོ་ཞེས་སྔ་མར་ཏེ་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ན་ནི་མེ་ཁང་ལ་སོགས་པ་སྣང་བར་ཏེ་མེ་ཁང་གི་སྒྲོན་མེ་བྱ་བར་མ་ཟད་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲོན་མེ་གང་དུ་དགོས་པའི་རྒྱུར་སྤྱད་པར་རོ།།མེ་ཁང་གི་ས་ལ་ཕུལ་བའི་རྫས་དེ་ཡང་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྣུམ་བག་གི་རྙེད་པ་སྟེ་ཤའམ་མར་རམ་ཞུན་མར་ལ་སོགས་པར་བསྒྱུར་ཅིང་སྤྱད་པར་རོ།།ནད་པའི་རུང་བའི་ཁང་པའི་ས་ལ་ནའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ན་ནི་ན་བའི་སྨན་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་བཞག་གོ།ལུང་ལས་ཚང་མང་བཀད་སའི་ནི་ཟས་སུ་བསྒྱུར་བར་བྱའོ།།ལུང་ལས་ཆུ་ཁང་སྐྱེམས་མལ་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ན་ནི་བཏུང་
བར་བསྒྱུར་རོ།།བསྲོ་ཁང་གི་གནས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ན་ནི་བསྲོ་ཁང་གི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱའོ།།ངམ་དགེ་འདུན་གྱི་སྣུམ་བག་གི་རྙེད་པར་རོ།།བྱ་བའོ།།འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དང་དཔོང་སའི་ར་བའི་ནི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་བྱེད་པའི་གནས་སོ་དེ་དག་གི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་སྣུམ་བག་གི་རྙེད་པར་རོ།།བྱའོ།།སྔ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་ལ་ཕུལ་བའི་རྫས་དེ་ཡང་ན་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་བྲི་བར་

བྱའོ།།བང་རིམ་དང་འཆག་ས་དང་སྒོ་ཁང་དང༌། ཁྱམས་དག་གི་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་བ་ན་

182

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རྫས་དེ་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་བགོ་འོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུས་ཀྱི་མཐོངས་ཀྱི་རྗིང་བུའི་ས་ལ་ནའོ་ཞེས་སྔ་
མར་སྦྱར་ཏེ་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ན་ཡང་ངོ་། །བགོ་བར་བྱའོ།།
ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་རྫིང་བུའི་ས་ལ་ཕུལ་བའི་རྫས་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱི་
ཉིད་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་འདི་ལུང་གསིལ་བུ་ལས་གསུངས་སོ།།དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གང་རུང་གི་དོན་དུ་དགེ་སློང་གཞན་ལས་ཡོ་བྱད་བླང་དུ་རུང་ངོ་། །བསྒྲག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ་། །སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཉན་དུ་གཞུག་པ་ནི།བསྒྲག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསྔོ་བྱང་སྨོན་ལམ་བཀླག་པའོ།།༸གང་གི་

ཚེ་བསྒྲག་པར་བྱ་ཞེ་ན།རྙེད་པ་འབུལ་བ་ལེན་པའི་ཚེའོ།།སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕང་ལོ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་བྱ་སྟེ་དེའི་སྟེང་ནས་བསྒྲག་པར་བྱའོ།།ཚ་བ་དང་རླུང་དང་ཆར་པའི་གནོད་པས་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་མི་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕང་ལོ་

གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་དེའི་སྟེང་དུ་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་སྒོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ་། །བྱའོ།།དུས་སྟོན་ཟིན་པ་ཉིད་གྱི་རྗེས་ལ་འཕང་ལོ་འཁོར་ལོ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་བརྟུལ་
ལོ།།ཞིང་སྦ་བར་བྱའོ།།༸དུས་སྟོན་དེ་ལ་རྙེད་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་དགེ་སློང་སྣོད་སྤྱད་འདྲུབ་པས་བསྐོས་པས་རྙེད་པ་བྲུབ་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་ཕ་མའི་དགེ་འདུན་གཉིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མ་བསྔོས་པ་སྟོན་པ་༸སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོད་པའི་ཚེ་ཕུལ་བ་དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་བ་དབང་བ་འཇུག་པ་མེད་དོ།།སྟོན་པ་མཆོད་པ་འདི་ལ་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་འདུས་པའི་ཁྲོམས་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དགེ་སློང་མ་དེ་དག་གིས་འཕང་ལོ་འཁོར་ལོ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་སྟེ་སྐུ་གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཐ་དད་པ་སྟེ་སྐུ་གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཙུགས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུགས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྦོམ་པོ་འོ།།གཞན་དུ་བཙུགས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།༸དུས་སྟོན་དེ་ལ་རྙེད་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་དགེ་སློང་སྣོད་སྤྱད་འགེད་པར་བསྐོས་པས་བགོ་བར་བྱའོ།།སྣོད་སྤྱད་འགེད་པ་པོ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་

183

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ།།དེས་ཇི་ལྟར་བགོ་བར་བྱ་ཞེ་ན།བཙོང་བར་བྱ་བ་གཡུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཕུལ་ཏེ་བགོར་མི་བདེ་བ་རྣམས་ནི་བཙོངས་ཏེ་རིན་བགོ་བར་བྱའོ།།སུ་ལ་བཙོངས་ཏེ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལའོ།།ཇི་ལྟར་བཙོངས་ཏེ་ཞེ་ན།སྐྱེད་པ་སྟེ་གནས་བརྟན་གྱིས་རིན་གསར་པར་གཅད་པ་དེ་ལས་སུ་ཉོ་འདོད་པས་རིན་སྐྱེད་པས་སོ།།དགེ་འདུན་ལ་མཐར་གྱིས་དྲིས་ཏེ་གང་གིས་རིན་ཆེར་བཏབ་པ་ལ་བཙོང༌།༸སྣོད་སྤྱད་འགེད་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་གནས་དེར་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་
སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་སྟེ་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་དར་དང་གནས་མལ་བཤམ་པ་དང་རྙེད་པ་བགོ་བ་ལྔ་བྱའོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་

རྫས་བཙོང་བར་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིན་ཐང་གདབ་བོ།།གནས་བརྟན་གྱིས62་རིན་ཐང་ཇི་ཙམ་དུ་གདབ་སྙམ་ན་རན་པར་རོ།།སུ་ལ་ཡང་བཙོང་བར་མ་བྲིམས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་རིན་ཐང་རན་པར་གདབ་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་རྫས་དེའི་རིན་ཐང་རན་པར་བཏབ་ནས་སྣོད་སྤྱད་འགེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གིས་རྫས་དེ་ལག་ན་ཐོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་མན་ཆད་གསར་བུ་ཡན་ཆད་དེར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་རྫས་དེ་ :གཡར་སྔར་63བྲིམ་ཞིང་རྫས་འདི་ལ་རིན་འདི་ཙམ་རིའོ་ཞེས་བསྒྲག་པར་བྱའོ།།ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།༸གནས་བརྟན་

གྱིས་རིན་བཏབ་པ་དེས་ནི་དེ་ཙམ་འཇལ་བ་མ་བྱུང་ཡང་གནས་བརྟན་དེ་ལ་རྫས་དེ་ཉོ་བ་མི་དབབ་པ་ཉིད་དོ།།རིན་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་འབབ་བོ།།༸རྫས་དེའི་རིན་ཐང་ཡང་ཆེར་སྐྱེད་པ་གཞན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྫས་དེའི་རིན་སྔར་བཅད་པ་དེ་ལས་རིན་ཐང་ཆེར་སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན་པ་ལ་རྫས་ཉོ་བ་དབབ་བོ།།རྫས་དེའི་མི་ཉོར་མི་གནང་བའོ།།དེ་ལྟར་རིན་ཆེར་སྐྱེད་པའི་གོང་དུ་གཞན་གཅིག་གིས་རིན་ཆེར་སྐྱེད་ན་དེ་ལ་ཉོ་བ་འབབ་བོ།།དེས་སྐྱེད་པའི་གོང་དུ་གཞན་གཅིག་གིས་སྐྱེད་ན་ཡང་དེ་ལ་ཉོ་བ་འབབ་སྟེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཐ་མར་དེ་ལས་གོང་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཞན་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ན་དེའི་ཚེ་

62 གྱིས།<<ཞུ་>> གྱི།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>
63 གཡར་སྔར།<<མ་>><<སེར་>>གཡར་སྔ།<<ཊཱིཀ་(ག་༡༩༧)>>གཡང་སྔར།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

184

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
སྣོད་སྤྱད་འགེད་པ་པོ་དེས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོ་མཇུག་ཏུ་ལན་ཅིག་བཟླས་ཏེ་རྫས་འདི་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོས་རིན་འདི་ཙམ་གྱིས་སྐྱེད་བྱེད་ཉོས་སོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྒྲགས་ཏེ་ཏོག་བརྡུངས་ནས་རྫས་དེ་གང་ཟག་དེའི་མདུན་དུ་བཞག་གོ།དེ་ཕྱིན་ཆད་ནི་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་ཅིང་ཉོར་མི་གནང་<<ཊཱིཀ་>>ངོ་། །༸བདག་ཉིད་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་དེ་མི་ཉོ་བས་རྫས་དེའི་རིན་ཐང་ཆེར་སྐྱེད་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་སྨོས་ན་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་བུ་དང་ཆུང་མ་ཕུལ་ནས་བསླུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རིན་ཐང་གདབ་བམ་སྙམ་ན།བུད་མེད་ལུང་གསིལ་བུ་ལས་བསླུ་བ་ལ་རིན་གདབ་པར་མི་བྱའོ།།རིན་སྐྱེད་པར་མི་བྱ།༸དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ཉོས་པ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་རིན་མ་ཕུལ་གྱི་བར་དུ་གོས་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང༌།བཀྲུ་བ་དང་ཁ་
བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱི་དོར་ཡང་མི་བྱའོ།།ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་བྱ་བ་གཞན་དགག་པའི་དཔེར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ།།༸རྙེད་པའི་བགོ་སྐལ་བ་དབང་བ་རྣམས་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དགེ་སློང་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལས་དགེ་སློང་བཅུ་བཅུའི་སྐལ་བ་ཚོམས་གཅིག་ཏུ་གཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོམས་ཀྱིས་བགོ་བར་བྱའོ།།བགོ་སླ་བའི་ཕྱིར།༸བཅུའི་ཚོམས་ལྟ་བུ་ཚོམས་སོ་སོའི་སྐལ་བ་ལོགས་སུ་ཕོག་པ་ཚོམས་དེའི་བགོ་གསེས་སུ་མ་བགོས་པར་ཚོམས་དེ་ལས་འགའ་ཞིག་ཤི་ན་ཤི་བ་དེའི་ཚོམས་དེའི་སྐལ་བ་ཚོམས་དེ་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱིར་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
བགོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཤི་ན་ནི་དེའི་སྐལ་བ་ཚོམས་སུ་གཏོགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚངས་པ་མཚུངས་
པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ་ཞེས་ཊཱིཀས་བཤད་དེ་མདོ་རྩའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།༸མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་ལ་དགེ་

སློང་མས་གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་བྱས་ན་གོས་ལྕི་བ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།།མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པའི་དགེ་
སློང་ཕ་ལ་ནི་སྦྱིན་བདག་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡང་རུང་བས་ཕུལ་ཡང་གོས་བཟང་པོ་རྣམ་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་གོས་ཀར་ཤ་པ་ཎ་འབུམ་རི་བ་དང་ཟས་ཞིམ་ཞིང་བཟང་བ་སྣ་བརྒྱ་རོ་བརྒྱ་པ་རོའི་བྱེ་

185

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྲག་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།དང་།ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་མིག་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས་མི་ལྔ་བརྒྱའི་གནས་བཅར་རུང་བའམ་ནེ་ཙོའི་སྣ་ལྟ་བུ་ལྔ་

བརྒྱ་ཡོད་པ་ཡང་བླང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་འོས་སོ།།མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་མ་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་ཡང་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་དང་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་འོས་

སོ།།༸མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་ཀྱང་ངོ་། །འོས་སོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་བླང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་འོས་པའོ།།
༸དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་ཇི་ལྟ་བུ་འོས་ཞེ་ན།མི་སློབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་མན་ཆད་
ཀྱིའོ།།རྫས་ཀྱང་འོས་སོ།།༸དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་གང་ལ་འོས་ཞེ་ན།སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་ངོ་། །འོས་སོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་འཕགས་པ་ལ་འོས་པར་མ་ཟད་དོ།།ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལ་

ནི་གོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།༸ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལེ་ལོ་ཅན་བསྒྲུབ་མི་ཕོད་པ་ལ་ནི་བླངས་ཏེ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ།།ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྦྱིན་བདག་དེ་ལ་དཔྱ་འཇལ་བའམ་དེའི་བྲན་གཡོག་དང་ཕྱུགས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།དགེ་འདུན་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་ན་གང་ཟག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་ཡོད་པ་དེའི་རྙེད་པས་འཚོ་བའམ།༸གང་ཟག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་པ་དེའི་རྙེད་པས་འཚོ་ཞིང་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་བ་ལ་ནི་མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་
འོས་སོ།།གང་ཟག་གིས་64སྦྱར་བའི་རྙེད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་གཉིས་ཀ་དབང་ངོ་ཞེས་པའོ།།༸གནས་ཁང་འདི་ན་སུ་གནས་པ་དེ་ལ་རྙེད་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁུད་པར་འབུལ་ལོ།།ངེས་པར་བྱས་པའི་གནས་ཁང་ན་དགེ་སློང་གནས་ན་ཡང་ངོ་། །གནས་ཁང་དེའི་རྙེད་པས་འཚོ་བ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་འོས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་

64 གིས།<<ཞུ་>>གི <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

186

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
གནས་ཁང་དེའི་རྙེད་པ་དང་མཚམས་དེའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་དབང་ངོ༌།།

༸ངེས་པའི་གནས་ཁང་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་རེ་མོས་བསྐོ་འོ།།དེའི་རྙེད་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
གང་ཟག་གཅིག་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ།།ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་སྣོད་སྤྱད་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡེ་མིག་ཀྱོག་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ལྷུང་བཟེད་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཆུང་ངུ་དང་ལན་ཚྭའི་སྣོད་དང་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་ཟོ་ཕོར།ཁ་ཟླུམ་འདྲ་བ་ཐོན་པོ་ནང་ཟབ་རིང་བའོ།།དང་། ལྡེ་མིག་ཀྱོག་པོ་དང་།གྲིའུ་65དང་ཁབ་དང་སེན་མོ་བཅད་པ་དང་།ནལ་
ཟེ་དང་ཐལ་ཕྱགས་དང་།མེ་འཇོག་པའོ།།སྟ་རེ་དང་སླ་ང་དང་ཕོར་བུ་ཟླུམ་བུ་ཁ་རུབ་པ་དག་ནི་བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ལྕགས་ཀྱི་སྣོད་ལྕོང་ཚོད་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ནི་མི་བགོ་བར་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཉིད་དུ་གཞག་གོ།།སའི་སྣོད་སྤྱད་དག་ལས་ནི་ལྷུང་བཟེད་དང་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ངུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་མི་རུང་བ།དང་།སླ་ང་དང་བུམ་བུ་དང་བྱ་མ་བུམ་དང་གཞོང་པ་དང་རིལ་བ་སྤྱིའུ་བླུག་དང་ཆུ་སྣོད་དག་གོ།བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཁྲི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་
པ་གསེར་དང་དངུལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ར་གན་དང་ཟངས་དང་འཁར་བ་ལས་བྱས་པ་མན་ཆད་ནས་ཁྲི་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་བར་དག་གོ།བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།
༸རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་ཁྲི་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བགོ་ཞེ་ནའང་།བརྗེས་ཏེ་བཙོངས་ཏེ་རིན་
བགོ་བར་བྱའོ།།ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཁྲི་ནི་བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།མ་མོ་ལས།ཚོན་ཆེན་པོ་ལྔ་ནི་མི་བགོ་འོ།།ཚོན་རྩི་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས།མཐིང་ཤུན།ལེའུ་རྒན་རྩི་དང་།རྒྱ་སྐྱེགས།གུར་ཀུམ།མཚལ་ལྔ་ནི་སྣ་ལྔའི་རི་མོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞག་གོ་དེ་ལྟར་ལྔ་ལས་གཞན་པའོ།།བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།༸ལྔ་ལས་གཞན་པའི་ཚོན་རྩི་བགོ་བར་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཚོན་རྩིའི་རྡོག་བུའམ་ཕྱེ་མ་ལྟ་བུ་མ་བསྐོལ་བའོ།།བགོ་བར་བྱའི་བསྐོལ་

65 གྲིའུ།<<སྡེ་>><<ཅོ་>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༠༡)>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༤༦)>>གྲེའུ།<<སྣར་>><<པེ་>>གྲི་གུ<<རང་(ཁ་༣༩༠)>>ཁྲིའུ།<<མ་>>

187

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བའི་ཁུ་བ་ཡིན་ན་ནི་མི་བགོ་འོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས།མ་བཙོས་པ་ནི་བགོ།བཙོས་པ་ནི་མི་བགོ།ཞེས་སོ།།༸ཚོན་རྩི་

ཆེན་པོ་བསྐོལ་བའི་ཁུ་བ་ཞིག་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།ཚོན་རྩི་ཆེན་པོ་བསྐོལ་བའི་ཁུ་བ་ནི་ཁ་བསྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཁ་བསྒྱུར་བར་འོས་པའི་གོས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཚོན་རྩི་ཆེན་པོ་བསྐོལ་བ་དེ་གང་གི་གོས་ལ་སྦྱར་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།ཀུན་དགའ་ར་བ་མེ་ཏོག་གི་ར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་པོ་དང་།དེ་དག་གི་ཆེད་ཀྱི་ས་གཞི་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་དག་ནི་བཙོང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།ཡང་ཞེས་པས་ནི་བགོ་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།།༸དེ་དག་ནི་གཏའ་མར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཚོན་ཆེན་པོས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ནི་གང་ཟག་གི་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་གིས་ཕ་མ་ལ་
ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་འཚོ་བའི་འཐུད་མ་སྟང་བར་བྱའོ།།ཇི་ལྟར་སྟང་བར་བྱ་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་དགེ་སློང་
རང་ལ་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལས་ལྷག་པའི་རྙེད་པ་གཞན་མེད་ན་ཡོན་བདག་ལ་བླངས་ཏེ་སྟང་བར་བྱའོ།།བླངས་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་རང་གི་ཟན་གྱི་སྐལ་བ་ལས་ཕྱེད་ཕ་མ་ལ་སྦྱིན་ནོ།།ཊཱིཀ་
ལས་གང་ཟག་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ་དག་མི་ནོར་བར་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།ཆོས་གོས་དག་གི་
མཐའ་ལ་ཚོན་གྱི་ཐིག་ལེ་བྱའོ།།བས་མཚན་མ་གདབ་པར་བྱ་བའོ་<<ཊཱིཀ་>>༸ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།མཛེས་དགའ་བོ་འོངས་པ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མ་ཤེས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱོན་ཏོ་སྙམ་ནས་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་དག་ཀྱང་ལྡང་བར་བྱེད་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་འདི་ནི་སྟོན་པའོ།།འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སོ།།ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛེས་དགའ་བོ་དང་གཞན་ཡང་རུང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གོས་དག་ལ་མཚན་མ་གདབ་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ཊཱིཀས་ལུང་དྲངས་པ་ལས།དགེ་སློང་མཛེས་དགའི་ཆོས་གོས་དག་ལ་ཐིག་ལེ་བྱོས་ཤིག་དང་།འདི་ནི་མཛེས་དགའ་བོ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

༸ཆོས་གོས་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ་དག་མི་ནོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་དེ་དག་ལ་མཚན་མ་གདབ་བོ།།ལུང་གླེང་གཞི་ལས།དགེ་སློང་གི་གོས་དང་མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་གོས་བཙག་གིས་བཅོས་པ་དག་

188

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཆོམ་རྐུན་པས་འཕྲོགས་པ་ན་དམག་དཔོན་ཕག་སྐྱེས་པོས་ཆོམ་རྐུན་ལ་འཕྲོགས་ཏེ་དགེ་སློང་དང་མུ་སྟེགས་པ་དེ་དག་ལ་གཏད་པ་ན་གོས་དེ་དག་ངོ་མ་ཤེས་ནས་འདི་གསུངས་པའོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་།གོས་ངོ་མི་ཤེས་ཤིང་ནོར་

གྱིས་དྭོགས་པའི་ཕྱིར།ཞེས་སོ།།ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲར་སྣག་ཚའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་བྱ་ས་ནི་མཚན་མ་དེ་ཞེས་བྱའོ།།ཚོན་གྱི་ལས་བྱ་བ་ན་གཟར་ཐག་ལ་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲར་ལུང་ཐ་གུ་དག་ཀྱང་ངོ་། །གདགས་པར་བྱའོ།།༸གོས་ཁ་ཚར་དང་ཕུན་ཚར་བཅད་པའི་འཕྲོ་ཅན་གྱི་མཐར་རང་ཆགས་

བྱའོ།།མཐའ་སྒྲིལ་ཏེ་དྲུབས་པ་ནི་རང་ཆགས་ཞེས་བྱ།སྣམ་སྦྱར་མ་ཡིན་པ་བླ་གོས་དང་མཐང་གོས་དག་ལ་དྲས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་ངེས་པ་མེད་དོ།།ཆར་འབབ་པ་དང་ཆར་འབེབ་པར་
དྭོགས་པ་དང་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ཆུ་ཀླུང་གིས་ཆོད་པར་འགྲོ་བ་དང་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་ལ་སོགས་

པ་རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་དག་མེད་པར་མ་དྲས་པ་དེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ནི།སྣམ་སྦྱར་མ་དྲས་པ་དེས་གྲོང་དང་66གྲོང་ཁྱིམ་གཞན་དག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་ཆོས་གོས་སྣམ་

སྦྱར་མེད་པར་གྲོང་དང་ཁྱིམ་གཞན་དག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་།འདུག་པར་མི་བྱའོ།།མ་དྲས་
པའི་སྣམ་སྦྱར་ཡོད་པས་ཀྱང་དེར་འཇུག་པ་དང་འདུག་པར་མི་བྱ་ན་སྣམ་སྦྱར་གཏན་ནས་མེད་པས་ལྟ་ཅིས་སྨོས་

སོ།།༸རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་དག་མེད་པར་སྣམ་སྦྱར་མེད་པའམ་སྣམ་སྦྱར་མ་དྲས་པ་དེས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་

གནས་སུ་ཡང་འཇུག་པ་དང་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མ་དེ་བཞིན་ནོ།།དུ་སྦྱར་བའོ།།དེ་ནི་འདུག་གནས་དེ་ན་ད་ལྟ་མུ་སྟེགས་ཅན་མི་འཁོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ།།༸མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་དེ་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་འཁོད་ཅིང་མུ་སྟེགས་ཅན་ཉེ་བར་གནས་ན་ནི་རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ཀྱང་འདུག་གནས་དེར་སྣམ་སྦྱར་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།ཆོས་གོས་མ་དྲས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གོས་དང་འདྲ་བ་བརྟེན་པས་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དགག་པར་མཛད་དོ།།བེའུ་

66 དང་།<<ཊཱིཀ་(ག་༢༠༦)>><<མཆན་བཞི་>>ནང་།<<མ་>>

189

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཕྲུག་ལ་སོགས་སྤུ་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་མི་བརླབ་བོ།།རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་དག་
མེད་<<ཊཱིཀ་>>ནའོ།།༸སྤུ་ཅན་དེ་མལ་ཆ་མ་ཡིན་པ་ལུས་ལ་བགོ་བའི་གོས་སུ་མི་བསྟེན་ནོ།།ཏེ་རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་དག་མེད་ན།༸བགོ་བའི་གོས་སུ་ཞེས་སྨོས་པས་འོག་ཏུ་གདིང་དུ་རུང་བར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་

ཏོ།།སེང་སེང་རས་དང་སྲབ་མོར་བྱས་པ་དག་བདག་གིར་བྱའོ།།རུང་བར་བྱས་ཏེ་འཆང་བ་ལ་འདིར་ནི་བདག་གིར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།རུང་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་

གྱིས་བརླབ་པའོ།།སེང་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ།།བཞི་གང་ཞེ་ན།བལ་ལས་བྱས་པ་དང་།གཞི་ཊཱིཀ་ལས་རྩའི་རྣམ་པ་ཟར་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤུན་པ་ལས་བྱས་པའི་རས་དང་།རྩྭ་དུ་གུ་ལ་ལས་བྱས་པ་དང་།རས་བལ་ལས་བྱས་པའོ།།སྤུ་དམའ་བ་ནི་སྤུ་ཐུང་ངུ་སྟུག་པོ་ཕྱིང་ངེ་འདུག་པ་སྟེ་བེའུ་རས་ལ་བྱའོ་ཞེས་<<ཊཱི་>>ལ་སོགས་པ་སྤུ་ཅན་གཞན་ཡང་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བ་རས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་བ་
གཞན་བེའུ་ཕྲུག་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བདག་གིར་བྱར་རུང་ངོ་། །སྤུ་དམའ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྭ་བ་སྣམ་བུ་ཕྲུག་སྤུ་རིང་པོ་ཅན་ཡང་བདག་གིར་བྱར་རུང་ངོ་། །དྲི་མ་དང་ཤིག་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་མེད་ན་ལྭ་བ་དེ་སྤུ་
ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་ཕྱི་སློག་ཏུ་བགོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་སྤུ་ཕྱིར་བསྟན་ལས་གཞན་ནང་སློག་དུ་གྱོན་ན་ཉེས་པ་མེད་<<ཊཱི་>>པའོ།།གནོད་པ་ཡོད་ན་ནི་ལྭ་བ་སྤུ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་གྱོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ལུང་ལས། དྲི་མ་ཅན་དང་ཤིག་ཅན་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།ཞེས་སོ།།༸གནོད་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྭ་བ་དེ་ཕྱི་སློག་དེ་བཞིན་དུ་གྱོན་པས་བཅག་པར་མི་བྱའོ།།ལུང་ལས།བ་ལང་རྫིའི་ཁྱིམ་ནས་ལྭ་བའི་གོས་རྙེད་ནས་དགེ་སློང་དེ་དག་ཤིག་མང་པོས་ཟོས་པ་ན་མོས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་རྙེད་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྭ་བ་སྤུ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་གྱོན་ལ་འདུག་པར་བྱ་ཞིང་ཉལ་བར་ཡང་བྱའོ་བཅག་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།པར་སིག་སོག་པོ་འོ།།གི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བའི་ལྭ་བ་ནི་ཧ་ཅང་རིན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་བཀག་པའོ།།དང།བེའུ་ཕྲུག་དང་།ནི་བེའུ་རས་ཀྱི་རིགས་སྤུ་ཧ་ཅང་རིང་བ་སྟེ་དེ་ལ་མེ་ཏོག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་སྣང་བའི་ཕྱིར་བཀག་པའོ།།

190

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༸ཞུ་ཊཱིཀ་ལས་པར་ཏང་ཁྲ་བོ་ནི་གོས་ཀྱི་རིགས་ཁྲ་བོ་འོ།།པར་ཏང་ཁྲ་བོ་ནི་བཀྲ་བའི་ཕྱིར་བཀག་སྟེ་
གང་ཟག་གིས་བདག་གིར་མི་བྱའོ།།དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ན་གཉིད་བྲོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་རུན་ཏིང་དུ་འཆག་པའི་འཆག་སར་གདན་རིང་པོ་པར་ཏང་གཏིང་བ་ཁྱིམ་པ་བསོད་ནམས་འདོད་པས་བཏིང་ན་ནོད་པར་དེའི་སྟེང་དུ་བཅག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པ་བྱའོ།།འཆག་སར་དྲེའུ་རྔོག་བཏིང་ན་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།ཊཱིཀ་ལས།པར་ཏང་ཁྲ་བོ་ཡིན་ན་བདག་གིར་མི་བྱའོ།།ཞེས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ་བདག་གིར་མི་བྱ་ཡང་སྦྱིན་བདག་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་འཆང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་སྟེ།འགྲེལ་ཆུང་ལས། དྲེའུ་རྔོག་དང་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་པ་ལ་བསྔོས་ཏེ་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་

མེད་དོ།།ཞེས་སོ།།པར་ཏང་དེའི་སྟེང་དུ་འཆག་པའི་ཚེ་རྟག་ཏུ་ལམ་67གཅིག་ཏུ་བཅག་པར་མི་བྱའོ།།སྟེ་རེས་འགའ་ནི་གདན་རིང་པོ་དེའི་གཞུང་དྲང་པོའི་སྟེང་དུ་བཅག་ཅིང་རེས་འགའ་ནི་གཡས་གཡོན་མཐའ་གཉིས་སུ་བཅག་པར་བྱའོ།།ལུང་ལས་པར་ཏང་བཏིང་བ་དེའི་དབུས་ཁོ་ན་རྡོལ་ནས་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་གསུངས་སོ།།གསུངས་པ་ནི་པར་ཏང་བཏིང་བ་དེ་རྡོལ་ལམ་རལ་ན་ཕྱིར་བཅོས་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བཙེམ་པ་དང་ལྷན་པ་རིང་པོ་དག་གླན་པས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ཕྱིར་
བཅོས་པར་མི་ནུས་པ་ཧ་ཅང་ཧྲུལ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འཆག་ས་དེ་ཉིད་དུ་པར་ཏང་ཧྲུལ་པོ་དེ་དང་ལྕི་བ་དང་སས་བསྲེས་པའི་བྱུག་པ་བྱུག་པར་བྱའོ།།ཡོན་བདག་ལ་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸སྤུ་ཅན་དང་སྤུ་དམའ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པར་སིག་གི་ལྭ་བ་ལ་སོགས་
པ་བཅང་བར་བྱའོ།།དེ་ལ་བྱིན་བརླབ་ནི་མི་ཆགས་པས་ཇི་ལྟར་བཅང་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱིན་བདག་དེ་དབང་ངོ་སྙམ་དུ་བསམ་པས་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་སོ།།བཅང་བར་བྱའོ།།གང་ཟག་ལ་གཞན་གྱིས་བྱིན་ན་ཡོན་བདག་ལ་བསྔོས་ནས་འཆང་བར་གནང་གི་རང་ཆེད་དུ་ནི་མི་གནང་ངོ་། །༸འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་བཅུ་གསུམ་

67 ལམ།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>མལ།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༣༩༦)>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༠༩)>><<རིན་(ཁ་༢༤༨)>>

191

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ནི།སྣམ་སྦྱར་དང་།བླ་གོས་མཐང་བ་ཞེས་འདུལ་བ་བསྡུས་པས་ཟེར།དང་།མཐང་གོས་དང་།ཤམ་ཐབས་སྔ་དྲོ་ཤམ་ཐབས་བགོས་ཏེ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།དང་།ལུང་ལས།ཤམ་ཐབས་རྣམས་རྔུལ་གྱིས་དྲི་མི་ཞིམ་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་འཐེབ་ཆོངས་ཤིག།ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཤམ་

ཐབས་ཀྱི་གཟན་ནུབ་མོའི་གོས་ཞེས་ཊཱིཀས་སྔར་བཤད་དོ་གསུངས།དང་།ལུང་ལས་སྣམ་སྦྱར་རྔུལ་ཏེ་དྲི་
མི་ཞིམ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་རྔུལ་གཟན་སྟོད་ཆགས་ཆོངས་ཤིག་ཅེས་ལུང་ལས་སོ།།རྔུལ་གཟན་མཚན་མོའི་གོས་ཞེས་ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་སོ།།དང་།ལུང་ལས་རྔུལ་གཟན་དེའི་དྲི་མི་ཞིམ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་རྔུལ་གཟན་གྱི་གཟན་དང་།སྟོད་ཆགས་ཀྱི་འཐེབ་ཆོངས་ཤིག།གདོང་ཕྱིས་དང་།ནི་ཀུན་ནས་ཁྲུ་གང་གི་
ཚད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་<<ཞུ་ཊཱིཀ་>>རྣག་གཟན་དང་།ནི་ཆུར་ཁྲུ་དྲུག་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་གསུམ་པའི་གོས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ་གཡན་པ་དགབ་པའི་ཚད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བའོ།།གཡན་པ་དགབ་པ་དང་།སྐྲ་བཟེད་དང་ནི་གོས་ཞེང་དུ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ་སྲིད་དུ་ཁྲུ་གསུམ་པ་སྟེ་འཕགས་པ་ས་ག་ལྷའི་ཚིག་ལེའུ་ལས་སོ།།གདིང་བ་དང་།དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་བཅང་བར་བྱའོ།།སྣམ་སྦྱར་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་གོས་གནང་བ་དག་ནི་སྣམ་སྦྱར་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་
བཅང་བར་བྱའོ།།གནང་བའི་ཆོས་གོས་རང་རང་གི་མིང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བཅང་བའོ།།མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་རས་ཡུག་ལྟ་བུ་སྟེ་ཟོང་ལ་སོགས་པ་གང་མཁོ་བྱེད་པར་བསྔོས་པའི་གོས་ཀྱང་ངོ༌།།མཁོ་
བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དེ་ནི་ལུང་ལས་ཁ་བསྒྱུར་བས་རིན་ཆུང་ངུར་གྱུར་ནས་འདི་གསུངས།དཀར་པོ་ཉིད་དང་།ཁ་ཚར་དང་།ཕུན་ཚར་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་། །འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དེ་གཉིས་ལས།གཞན་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དུ་མ་ཡང་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་རུང་བར་བྱས་པ་སྟེ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ།།ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ནི་སྣམ་སྦྱར་འཐེབ་དང་བླ་གོས་འཐེབ་ལ་སོགས་

192

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པའོ།།ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ན་སེམས་མི་བརྟན་པ་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་དེའི་མིང་གིས་རུང་བར་མི་བྱའོ།།ཡིད་གཏད་པའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཡིད་གཏད་ཏེ་དེའི་མིང་གིས་རུང་བར་མི་བྱའོ།།ཞེས་པས་ཡུལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།གང་ལ་ཡིད་གཏད་པ་དེའི་མངོན་སུམ་དུ་རུང་བར་མི་བྱའོ།།<<ལུང་>>གང་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་དགེ་སློང་ཡུལ་གཞན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ <<ལུང་>>དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་ཡང་རུང་བ་བྱར་རུང་ཞིང་སྔར་བྱས་པ་ཡང་མི་ཉམས་སོ།།དེ་བྱིན་བརླབ་མི་འཇིག་གོ།
༸གང་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཤི་ན་རུང་བ་ཉམས་སོ།།ཤི་བ་ཁོ་ནས་འཇིག་གམ་ཞེ་ན། ཤི་
བར་ཤེས་ནའོ།།ཤི་ཡང་ཤི་བར་མ་ཤེས་ན་རུང་བ་མི་འཇིག་གོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།བབས་སམ་ཕམ་པ་བྱུང་ངམ་མཚན་གྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཡང་འཇིག་པར་མངོན་ཏེ།འདི་ལ་ཆོ་ག་རྣམས་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བཤད་པས་

སོ།།རུང་བ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ལ་རུང་བར་བྱེད་པ་བདག་པོ་ཉིད་དོ།།ཡིན་གྱི་གང་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་བདག་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།༸སྤང་ལྟུར་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་བདག་གིར་མི་བྱའོ།།སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་ཆོས་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་སུ་ལ་སྤང་ཞེ་ན།དགེ་སློང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྤང་བར་བྱའི་དགེ་སློང་མ་དང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྤང་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ལ་སྤང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།དགེ་འདུན་ལ་སྤང་བར་མི་བྱའོ།།ཞེས་དངོས་སུ་ཡང་གསུངས་སོ།།དམིགས་བསལ་ནི་ལྷུང་བཟེད་འཚོལ་བའི་སྐབས་ལས་འདི་ནི་དགེ་འདུན་ལ་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་དང་དགེ་སློང་མས་ནི་དགེ་སློང་མ་ལ་ཡང་ངོ༌།།གོ་བ་མི་གསལ་བ་གླེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤང་བར་མི་བྱའོ།།བླུན་ཞིང་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྤང་།༸སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་བཅོས་ཟིན་ཡང་སྤངས་པའི་རྫས་དེ་བདག་པོ་

193

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ལ་མ་བྱིན་ན་བདག་པོ་རང་གིས་བླང་ངོ་། །བསླངས་ཀྱང་མ་སྟེར་ན་མཐུས་ཀྱང་དགུག་སྟེ་གྲོགས་པོ་
བཟློག་ལ་དབྲོག་གོ།།གོས་ག་བུར་ལ་སོགས་པའི་དྲི་དག་གིས་གོས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བཀྲུས་ཏེ་བགོ་བར་བྱའོ།།གོས་ལ་སོགས་པ་ཕྱེ་མ་དག་གིས་གོས་ན་སྤྲུགས་ཏེ་བགོ་བར་བྱའོ།།གོས་ལ་སྣུམ་གྱིས་གོས་ན་རྩུབ་ཆལ་གྱིས་རྩུབ་པར་བྱས་ཏེ་ཐལ་ཆུ་ལ་སོགས་པས་སྣུམ་ཕྱུང་སྟེ་བགོ་བར་
བྱའོ།།ཆར་འབབ་པའི་ཚེ་ཡང་གནས་སྟེང་གཡོགས་ཡོད་པར་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་དགེ་སློང་གིས་གོན་དུ་རུང་མོད་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་ཚེ་བླ་གབ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པར་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་མི་བགོ་འོ།།ཆོས་གོས་བཀྲུ་བཤལ་བྱེད་པ་དང་།ཆོས་གོས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ཚོན་གྱི་ལས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་ཤིང་གཤག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་
མི་བགོ་འོ།།མི་གཉིས་སམ་མང་པོས་དགེ་སློང་ལ་རྫས་བཅོལ་ཏེ་གཞག་ནས་ངེས་ཅག་ལྷན་ཅིག་པ་འཚོགས་ཏེ་ལེན་དུ་འོངས་པ་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅིག་ཞེས་མ་བསྒོ་ན།གཅིག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་

འཚོལ་དུ་འོངས་པ་འགའ་ཞིག་མ་འཚོགས་ཀྱང་འདོམས་པར་བྱེད་པ་རྫས་དེ་འཚོལ་དུ་འོངས་པ་གང་རུང་གཅིག་གིས་ལེན་དུ་འོངས་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་རྫས་དེ་བྱིན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཡིན་འདིའི་ལུང་ནི་སྐྱེ་བོ་བཞིས་དགེ་སློང་ལ་གོས་གཏམས་པར་གྱུར་པ་གཅིག་གིས་ལེན་ན་སྩལ་བར་བགྱི་ཉེ་བར་འཁོར་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།ངེད་བཞི་མ་ཚོགས་ན་མ་སྦྱིན་ཅིག་ཅེས་བསྒོ་ན་ནི་གཅིག་གིས་ལེན་དུ་

འོངས་ན་མི་སྦྱིན་ནོ།།༸སྟེ་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།རྫས་དེ་འདོམས་པར་བྱེད་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་གྲོགས་འདོམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ལེན་དུ་འོངས་པ་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ།།དངོས་པོ་དེ་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་ཡང་བྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

༸སྨྱོན་པས་ཕུལ་ན་བླང་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་སྙམ་ན་སྨྱོན་པས་དགེ་སློང་རང་གི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་།སྨྱོན་པ་དེའི་ཁྱིམ་ནས་བླངས་པ་ལས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།ཉེ་དུ་

194

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
མངོན་སུམ་དུ་གནས་པའི་ཁྱིམ་ནས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།ཕ་སྤད་ནོར་གཅིག་ན་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་ཕས་རེ་ཞིག་བསྐྲད་པ་དེས་ཕའི་ཁྱིམ་ནས་བླངས་ཤིང་རྫས་དགེ་སློང་ལ་འབུལ་ན་དེ་ལས་བླང་བར་བྱའོ།།བུ་དེ་ཕའི་ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།དུར་ཁྲོད་ནས་རོའི་གོས་ཕྱིར་བཟློག་པ་དགེ་སློང་ལ་
འབུལ་ན་ཡང་ངོ་། །བླང་བར་བྱའོ།།དུར་ཁྲོད་ནས་ཕྱིར་བཟློག་པའི་གོས་དགེ་སློང་ལ་ཕུལ་བ་དེ་དགེ་སློང་ལས་
ཕྱིར་འགུགས་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།སྟེ་ངན་པ་ནོར་དུ་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྫས་དགེ་སློང་ལ་ཕུལ་ནས་དགེ་སློང་ལས་ཕྱིར་བཀུག་པ་དེ་སླར་ཡང་དགེ་སློང་ལ་ཕུལ་ཏེ་རྙེད་ན་བླང་ངོ༌།།དེ་ནི་ཁྲོ་བ་མི་བསྟན་པའི་ཕྱིར།མ་བགོ་བ་ལྔ་ནི།དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་དང་།།ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་འདིར་མ་གཏོགས་ཏེ་དེ་ནི་དགེ་སློང་གི་ནོར་ཉིད་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།༸ཞིང་དང་ལ་ཐང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཁུངས་དང་།བགོ་བ་གསུམ་ནི།རྩ་བ་ནི་ལ་ཕུག་ལ་སོགས་པ་དང་།འབྲས་བུ་ཤིང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་དང་།བུ་རམ་ཤིང་དང་གསུམ་བགོ་བར་བྱའོ་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་འབྲས་དང་གྲོ་ནས་ལ་སོགས་པ་དང་།སྣོད་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་བུངས་གང་ཟག་ལ་བསྐོ་བས་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱ་བ་དང་།ན་བའི་རུང་བ་སྨན་ཁང་དུ་གཏོགས་པ་ཨ་རུ་ར་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོས་བདག་གིར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགོ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གྱི་ཞལ་ཏ་དང་བསྲུངས་སྐྱབས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལས་བགོས་ཏེ་ལེན་པ་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།༸གྲོང་མཐའི་གནས་དང་དགོན་པའི་གནས་མཚམས་ཐ་དད་པ་ན།དགོན་པའི་གནས་དེར་དགེ་སློང་དག་
དབྱར་གནས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཅིང་གནས་དེ་གཉིས་མཚམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན།དགོན་པར་དབྱར་ཚུལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱིན་བདག་དེས་དགོན་པ་དེར་གྲོང་མཐའ་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་བོས་ནས་མཆོད་སྟོན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་འབུལ་བ་ན་སྦྱིན་བདག་གིས་འདི་སྙམ་དུ་ཁོ་བོས་དགེ་འདུན་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ་རྙེད་པ་འདི་ནི་གང་དབང་བའི་དགེ་འདུན་དེས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ་དགེ་འདུན་ལ་

195

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
འབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་དབྱར་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་པ་བ་རྣམས་ཁོ་ན་དབང་ངམ་རྙེད་པ་འབུལ་བའི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་གྲོང་མཐའ་བ་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས་རྙེད་པ་

འདི་དགེ་འདུན་གྱིའོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་འབུལ་བའི་རྙེད་པ་ལ་ནི་དབྱར་གྱིས་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་

མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཁོ་ན་དབང་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ།རྙེད་པ་དེ་གནས་ཀྱིས་བསྟབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྲ་བརྐྱང་གི་གཞི་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ་རྙེད་པ་དེ་དབྱར་གྱི་གནས་དེས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།
དེས་ན་རྙེད་པ་འབུལ་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་གཞན་གྲོང་མཐའ་བ་རྣམས་ནི་མི་
དབང་ངོ་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས།གལ་ཏེ་སྦྱིན་བདག་གིས་དགེ་སློང་འདི་དག་གཞན་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་འབུལ་ལོ་ཞེས་དངོས་སུ་ཆད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ་གཞན་དག་ཀྱང་དབང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ།།ཞེས་སོ།།དབྱར་

ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་དབྱར་རལ་བ་ནི་དབྱར་གནས་པའི་རྙེད་པ་མི་དབང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་དབྱར་གནས་པའི་རྙེད་པ་མི་དབང་ངོ་། །སྟེ་དེ་ནི་དགེ་འདུན་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།༸ཁྲིའམ་རེ་ལྡེའམ་སྤང་ལེབ་ལྟ་བུའི་རྫས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མནན་པར་རྫས་དེའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པ་དུ་མར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི་དབྱར་གནས་པའི་རྙེད་པ་སྐལ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་དབང་བའོ།།དགེ་སློང་གཅིག་གིས་རྫས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞིར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ན་ཡང་དབྱར་གནས་པའི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་ནི་བཞི་མི་དབང་ངོ་། །སྐལ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་དེ་

གནས་གང་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྫས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་གྲངས་ཇི་སྙེད་མནན་པ་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་གཏོགས་པར་བགྲང་བའི་ཆ་བསྡུས་ཏེ་མི་གཅིག་གི་སྐལ་བ་དབང་བ་ཉིད་དོ།།མཚམས་གཉིས་མནན་ན་མཚམས་རེ་རེ་ནས་སྐལ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་དབང་མཚམས་བཞི་མནན་ན་མཚམས་རེ་རེ་ནས་བཞི་ཆ་རེ་རེ་དག་སྟེ་དེ་དག་ཕྱིར་བསྡུས་པས་སྐལ་བ་

196

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རངས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྦྱིན་ནོ།།རྫས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལས་གཞན་པ་རྫས་ཀྱིས་མ་མནན་པར་གནས་གཅིག་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གནས་ཐ་དད་གཞན་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནི་གནས་གང་དུ་དབྱར་སྡོད་པ་ཡུན་རིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྙེད་པ་རྣམ་
པར་བཞག་གོ།གང་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་གནས་དེ་གཅིག་པུ་ནས་དེའི་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་རངས་པ་གཅིག་སྦྱིན་པར་བྱའི་གནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནས་སྐལ་བ་རེ་རེ་ཡང་མི་སྦྱིན་ལ་དེ་དག་ནས་ཆ་བསྡུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ།།དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དག་ནི་དབྱར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་
གོས་སམ་གོས་ཀྱི་རིན་གྱི་རྙེད་པ་ལ་སུམ་ཆ་དབྲི་བ་སྟེ་གསུམ་གཉིས་དབང་བ་ཉིད་དོ།།ཡོན་བདག་
གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱིར་ཕུལ་བའི་རྙེད་པ་ལ་ནི་མི་དབྲིའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཡོན་བདག་གིས་ཕྲལ་ལ་ཕུལ་བ་ནི་དགེ་སློང་དང་མཉམ་པར་སྦྱིན་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དག་ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་ལ་ནི་བསྙེན་རྫོགས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།།ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཅིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་དགེ་ཚུལ་དང་།དགེ་སློབ་མ་དག་ཀྱང་ངོ༌།།ཟས་གོས་ལ་སོགས་རྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙེན་རྫོགས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།།༸དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་ལ་རྙེད་པ་སྤྱིར་ཕུལ་ན་དགེ་སློང་དང་།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྙེད་པ་སྐལ་བ་བགོ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་གྲངས་སུ་ཡོད་པ་ལས་
མཉམ་པར་བགོ་བ་ཡིན་གྱི།དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ལས་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བགོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱེད་དགེ་སློང་
ཕའི་དགེ་འདུན་དང་ཕྱེད་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།སྔར་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་སྟོན་དྲངས་
ནས་ཟས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རས་ཡུག་ལ་སོགས་ཀྱི་རྙེད་པ་འབུལ་བ་ན་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་ཞེས་སྤྱི་
ཙམ་དུ་ཕུལ་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་འབུལ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བཅད་པ་དེ་ལ།དགེ་སློང་མ་དག་གིས་གནས་དེར་ཟས་ཟོས་པ་ཉིད་དག་ཀྱང་རྙེད་པའི་སྐལ་བ་དབང་བར་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དགེ་སློང་མ་དེ་དག་ཀྱང་སྐལ་བ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་གསར་དུ་ཁྲིམས་རྫོགས་ན་དགེ་སློང་མ་ཁྲིམས་རྫོགས་ནས་

197

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཀྱང་སྟན་ལེགས་ཤོས་དགེ་སློང་ལ་སྦྱིན་པ་དང་ཆུ་ལག་ཏུ་འབྲིམ་པ་དགེ་སློང་ལ་སྔར་བྲིམ་མོ།།དང་།བསོད་སྙོམས་དག་ལ་གྲོང་ཡུལ་དེར་སྔར་དགེ་སློང་གིས་བླང་ཞིང་དེའི་ཕྱི་ནས་དགེ་སློང་མས་བླང་སྟེ་དེ་ལྟར་སྟན་དང་ཆུ་དང་བསོད་སྙོམས་དག་ལ་དགེ་སློང་དགེ་སློང་མ་དག་པས་གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་དུས་ན་རྒན་པའི་མཐར་
གྲལ་གོང་དུ་སྟན་བཞག་གོ།འདི་ནི་བརྒྱ་ལ་དགེ་སློང་འགའ་འོང་སྲིད་པས་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་ཚུལ་ཕ་ཞིག་འོང་ན་ཡང་དེ་དེར་འདུག་ལ་ཟོ་ཞིག་ཅེས་ལུང་གསིལ་བུ་ལས་སོ།།མཆོད་སྟོན་ལ་སོགས་པ་

ལ་དགེ་སློང་དང་བཅས་པ་ཉིད་ན་དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་ཡོན་བཤད་བྱེད་མི་ནུས་ན།དགེ་སློང་མས་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ལ་ཟས་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པས་
དགེ་འདུན་ལ་ཟས་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་གྱི་མདུན་དུ་ཟས་ཉེ་བར་བཞག་པ་ན།དེ་ལ་དགེ་
འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་དང་པོར་སྙོམས་པར་བྲིམ་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་བར་བྱའོ།།དེ་
སྐད་མ་བསྒོ་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།དང་པོར་མ་སྨྲས་ན་ཡང་དེའི་འོག་ཏུ་སྨྲ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཡང་མ་སྨྲས་ན་ཉེས་

བྱས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་འཁོར་ལ་བལྟས་ཏེ་འཁོར་མང་ལ་ཟས་ཉུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་སྔ་མ་འཁོར་མང་ལ་ཟས་ཉུང་གི་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཁྱེད་པར་
བྲིམས་ཤིག་ཞེས་སོ།།འཁོར་མང་ལ་ཟས་ཉུང་བ་ལས་གཞན་འཁོར་ཉུང་ལ་ཟས་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་བརྟན་གྱིས་ཟས་འབྲིམ་པ་པོ་དེ་ལ་འཁོར་ཉུང་ལ་
ཟས་མང་བ་ཡིན་ནོ་བརྗོད་ཅིང༌།ཅི་འབྱོར་ཇི་ཙམ་གསོལ་གཅོད་བ་བྲིམས་ཤིག་
ཞེས་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་རྒན་པའི་མཐར་སམ་པྲ་བ་ཏ་ཞེས་པས་འབྲིམ་པ་

པོས་མ་བརྗོད་པར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་68གྲལ་དེའི་དང་པོར་ཟས་བླང་

68 གྱིས།<<ཞུ་>>གྱི།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

198

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བར་མི་བྱའོ།།
སམ་པྲ་བ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་མཉམ་པར་གྱུར་ཅེས་བྱ་སྟེ་དུག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་སམ་པྲ་བ་

ཏ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས།ཟས་དྲང་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་བདག་གི་ཟས་བསྡོགས་པ་ན་ཡོན་བདག་གིས་གྲངས་བཅད་དེ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལས་མགྲོན་དུ་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དག་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་དག་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་ན་སྦྱིན་བདག་དེ་ལ་གནས་བརྟན་གྱིས་མགྲོན་དུ་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དག་གིས་སྦྲན་པར་བྱའོ།།དེ་ནི་ཕོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ཆོས་གོས་གསུམ་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལ་སྦྱིན་དུ་གཞུག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་ན་བ་ལ་དགེ་སློང་གྲོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་སང་ངམ་ནམ་ཤི་གཏོལ་མེད་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བའི་རིགས་སོ་ཞེས་མ་བསྒོ་སྟེ་བདག་མ་ཤི་ན་ཞག་རེ་རེ་ཉེས་

བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་སློང་ནད་པས་དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་འབུལ་ན་དགེ་འདུན་
གྱིས་ནད་གསོས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་ཆོས་གོས་འདི་ཕྱིར་སྦྱིན་ནོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་བླང་
བར་བྱའི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།གང་ཟག་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕུལ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།ཤི་བའི་རོ་ནི་སྟོད་གཡོགས་རྔུལ་གཟན་དང༌། སྨད་གཡོགས་ཀྱིས་

གཡོགས་ཏེ་རོ་དོར་རོ།།བར་བྱའི་སྒྲོན་མོར་མི་དོར་བ་སྟེ་དེ་ནི་མགོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟེ་ཉེས་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ལུང་ལས།གཅེར་བུར་མ་དོར་བར་སྨད་གཡོགས་དང་རྔུལ་གཟན་གྱིས་དཀྲིས་ཏེ་བོར་ཅིག།ཅེས་སོ།།སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་འབྲིང་གིས་དོར་བར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།
ཚིག་གཅིག་པོ་འདིས་བཅས་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ་དངོས་སུ་གཅིག་དང་ཤུགས་ཀྱིས་གཉིས་སོ།།དེ་ཡང་
ལུང་ལས།གོས་བཟང་པོ་དང་མ་དོར་ཅིག་ངན་པ་དང་ཡང་མ་དོར་བར་འབྲིང་པོ་དང་དོར་ཅིག།ཅེས་གསུངས་པས་དགག་པ་གཉིས་དང་བསྒྲུབ་པ་གཅིག་སྟེ་བཅས་པ་གསུམ་མོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་གཉིས་ཀྱིས་རྫས་ལྷག་མས་རོ་དོར་བ་མི་བྱའོ།།སྟེ་སྟོད་གཡོགས་སྨད་གཡོགས་ཟུང་གཅིག་ལས་

199

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
མང་བའི་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་བཅས་ཏེ་རོ་དོར་བར་མི་བྱའོ་ལུང་ལས་དོན་དེ་ལྟར་རོ།།༸འགྲེལ་ཆུང་ལས།དགེ་སློང་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ཤི་ན་དགེ་སློང་གྲོགས་ཀྱིས་གོས་བཟང་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཡོགས་ཏེ་དོར་ཟེར་ནའང་ཅི་རན་པར་དཀྲིས་ཏེ་དོར་རོ།།ཞེས་སོ།།རོའི་རྫས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཉམས་པའི་བློ་བསལ་བའི་དོན་དུ་འདིའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་སོ་དེའི་དོན་ནི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྫས་མང་པོ་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་ཤི་ན་རྫས་ཐམས་ཅད་རོའི་རྫས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཡིན་པས་རྫས་ཐམས་ཅད་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དོར་དགོས་སམ་སྙམ་ན་གོས་གཉིས་

ལས་གཞན་པ་རྣམས་མི་དོར་བར་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་གཞག་པའོ།།༸སྐ་རགས་ཀྱིས་ཤམ་ཐབས་མ་བཅིངས་པར་གྲོང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།སྐ་རགས་ཁྲིས་གཅིག་གིས་བཅིངས་པས་ཀྱང་གྲོང་དུ་འཇུག་
པར་མི་བྱའོ།།གོས་ཀྱི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལ་སོགས་པ་ཞུ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་སོ།།གོས་ཀྱི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ མཐའ་འཁོབ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་དབུས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།ཡུལ་དབུས་ནི་རྡོ་
རྗེའི་གདན་བཞུགས་ཏེ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་མཚམས་སོ།།བསྟན་པར་<<ཊཱིཀ་>>བྱའོ།།༸དེ་གང་ཞེ་
ན།ཤར་དུ་ནི་ཡུལ་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་མདུན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་དོ་འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་
བའི་གྲོང་ཡོད་པ་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ནགས་ཀྱི་གཏོས་ཆེན་པོ་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཚང་ཚིང་ཅན་ཞེས་
བྱ་བའི་ཚལ་དེ་ནི་དབུས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ་དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ནོ།།འོ།།ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་པ་འདི་ལ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ལི་ཁ་ར་ནི་བུ་རམ་གྱི་དབུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་བུ་རམ་དབྱུང་བའི་ཤིང་ནི་ལི་ཁ་ར་འབྱུང་བའི་ཤིང་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་འཕེལ་

ཞེས་ཀྱང་བྱ་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།ལྷོར་ནི་འདམ་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷོ་ན་ཆུ་
ཀླུང་འདམ་བུ་ཅན།དེ་ཞེས་བྱ་བའོ།།འདམ་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆུ་བོ་ཡོད་པ་དེ་ན་དབུས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ་དེ་ཕན་ཆད་ན་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ནོ།།ནུབ་ཏུ་ནི་བྲམ་ཟེ་སྤུན་གཉིས་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་གྲོང་

200

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཁྱེར་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ་དེ་ནི་དབུས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ་དེ་གཉིས་སོ།།ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ནོ།།བྱང་དུ་ནི་ཨུ་ཤུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲེས་མའི་རྩ་བའོ་ཞེས་མའི་སོ་ཐར་འགྲེལ་ནའོ་དེ་ནི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་རྩྭ་དྲེས་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།ཨུ་ཤི་རའི་རི་ཞེས་བྱ་བའོ།།ཡོད་དེ་དེ་ནི་དབུས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ་དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་ནོ།།༸དེ་ལྟར་དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་མཚམས་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་རྫོགས་གནང་བ་ལྟ་བུའི་ས་མཚམས་ཤེས་པ་ནི་འདིའི་དགོས་པའོ།།༸ལུང་ལས།།དགེ་སློང་གིས་མཆིལ་ལྷམ་བཅང་བར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྔར་བཅས་མཛད་དོ་དེ་ལ་གནང་བ་རྗེས་

བཅས་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ།།མཐའ་འཁོབ་ཏུ་རྐང་པ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་མཆིལ་ལྷམ་ནི་ལྷམ་ཉིད་དོ།།དག་བཅང་བར་བྱའོ།།ཡུལ་དབུས་སུ་ཡང་གནས་མལ་ལས་རྡུལ་མི་གོས་པར་:བསྐྱང་བའི་69ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གནས་མལ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་རྐང་པས་རྫི་བའི་སྐབས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ལུང་ལས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷམ་གནང་བ་དང་གནས་མལ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་ལྷམ་གནང་

བ་དང་གྲོ་ཞུན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷམ་གནང་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མཐིལ་གཅིག་རིམ་མོ།།བཅང་བར་བྱའོ།།རིམ་པའི་སྒྲ་སྨོས་ཀྱང་ཆིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།རྡོལ་ན་སྡོགས་པ་གཞུག་པས་ལྷན་པས་བཏབ་སྟེ་<<ལུང་>>བཅོས་པར་བྱའོ།།རྡོལ་ན་སྡོགས་པ་གཞུག་པ་མ་གཏོགས་པ།རིམ་པ་གཞན་རིམ་པ་གཉིས་དང་རིམ་པ་གསུམ་པ་<<ལུང་>>ནི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དང་གནས་མལ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ལ་དེ་ལས་གཞན་པས་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་། །
ཁྱིམ་པས་མཐའ་ན་གོམ་པ་བདུན་དུ་བགོས་ན་ཁྱིམ་པས་དམན་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་
ལུང་ལས་གསུངས་པས་ལྷམ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་ལྷམ་གྱི་མཐིལ་རིམ་པ་མང་ཡང་བཅང་དུ་

69 བསྐྱང་བའི།<<ཊཱིཀ་(ག་༢༢༨)>><<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>བསྐྱབ་པའི།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༤༠༩)>><<ཞང་ >><<རིན་(ཁ་༢༥༦)>>

201

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རུང་ངོ་། །ཁྱིམ་པས་གོམ་པ་བདུན་ཙམ་བགོས་པས་རྙིངས་པར་ཆུད་དེ་བགོན་དུ་དབང་ངོ་། །དགེ་སློང་ལ་ཁྱིམ་བདག་གིས་ལྷམ་མཐིལ་རིམ་པ་མང་པོ་ཅན་ཕུལ་ན་འདི་ལ་ལྷམ་མཐིལ་ཆིག་རྐྱང་བྱས་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ་སྙམ་པས་རིམ་པ་མང་པོ་དེ་བླངས་ཀྱང་མི་རུང་བ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ལྷམ་མཐིལ་ཆིག་ཀྱང་ལ་སོགས་

པ་རུང་བ་ཙམ་གྱི་དངོས་པོར་བྱས་ཏེ་བཅང་སྙམ་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རུང་བ་ཙམ་དེ་དང་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱར་ཞིང་ཁྲད་70པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷམ་རིམ་པ་མང་པོ་ལྟ་བུ་རུང་:བ་མ་71ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལེན་པ་ནི།མི་རུང་བ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གིར་བྱ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸རུང་བ་ཙམ་ཞེས་སྤྱིར་སྨོས་པ་ནི་ལྷམ་རིམ་པ་མང་པོ་དེ་ཆིག་རྐྱང་དུ་བྱ་བ་ལ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ནི་རྒྱུ་མཚན་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་གོས་བརྒྱན་ཅན་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་ལ་ཕུལ་ན་ཡང་རྒྱན་འདི་རྣམས་བསལ་ཏེ་བཅང་བར་བྱ་སྙམ་པས་གོས་རྒྱན་དེ་བླངས་ཀྱང་མི་རུང་

བ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ་གསུངས་སོ།།ལྷམ་ཁྲ་བོ་བཀྲ་བ་དག་མི་བགོ་མི་བཅང་ངོ་། །ལྷམ་ལུག་རུ་ལྟ་བུ་གཉེར་མ་མཐོ་དམན་དུ་བྱས་པ་དག་མི་བཅང་ངོ་། །ལྷམ་གྱི་རི་མོ་ཤིང་ཨ་ཤྭད་ཐ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཤིང་ཀ་ར་བི་རའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་འདྲ་བས་ལྷམ་གྱི་བོལ་ལ་བརྒྱན་པ་དག་མི་བགོ་མི་བཅང་ངོ་། །ལྷམ་ལ་གསེར་དང་དངུལ་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་སྤྲས་པ་དག་མི་བགོ་
མི་བཅང་ངོ་། །ལྷམ་སྒྲ་ཁྲིག་ཁྲིག་ཟེར་བ་དག་མི་བགོ་མི་བཅང་ངོ་། །ལྷམ་སྒྲ་ཀྲོག་ཀྲོག་ཟེར་
བ་དག་མི་བགོ་མི་བཅང་ངོ་། །ལྷམ་སྒྲ་ཏུག་ཏུག་ཟེར་བ་དག་མི་བགོ་མི་བཅང་ངོ་། །ལྷམ་སྒྲ་
ཐྲིག་ཐྲིག་ཟེར་བ་དག་མི་བགོ་མི་བཅང་ངོ་། །
མཆིལ་ལྷམ་དག་སྒེག་རྫས་སུ་འགྱུར་བ་སྔ་མ་དེ་དག་ལས་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་
བཅང་ངོ༌།།གཞན་ཡང་ཀྲོག་ཀྲོག་པོར་སྐྱེ་བའི་ལྷམ་མི་བགོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།ལྷམ་བོལ་ཀོ་བ་ཅན་

70 ཁྲད།<<མ་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>ཕྲད།<<ཊཱིཀ་(ག་༢༢༩)>>ཁྲང་།<<སེར་>>
71 བ་མ།<<མཆན་བཞི་>>བས།<<མ་>>

202

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ནི་རྐང་པ་ནས་ལོང་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཁྱབ་པའི་པགས་པའི་ལྷམ་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།རྐང་པའི་སོར་མོའི་ངོས་ལ་གོན་པའི་ལྷམ་སྣའི་སྦུབས་ཅན་དང་རྐང་པའི་རྟིང་པའི་ངོས་ལ་གོན་པའི་ལྷམ་རྟིང་པའི་སྦུབས་ཅན་བཅང་བར་བྱའོ།།ཀླུའི་ཁ་ཆུ་དུག་ཅན་གྱི་ཆུས་འཇིག་རྟེན་དུ་གནོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་ངོ་། །བའི་ལྷམ་བཅང་བར་བྱའོ།།ལྷམ་དེ་ནི་རྐང་པ་ཐམས་ཅད་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་ལ་བོལ་གྱི་སྣར་ཐོངས་ཕྱུང་པའི་སྦུགས་ཐོངས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།༸རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀས་ལུང་དྲངས་པ་ལས།ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་སོག་མ་མེད་ཀྱི་སེར་བ་ཕབ་པའི་ཚེ་ཀླུའི་ཁ་ཆུའི་ཆུ་ལས་རྩྭ་དག་ཀྱང་དུག་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དེར་དགེ་སློང་དག་འཆག་པའི་རྐང་པ་ལ་རྨ་བྱུང་ཞིང་རྨ་བྱེད་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྷམ་ཁ་ཆུ་ཆུས་བྱུང་བཅང་བར་བྱའོ་ལྷམ་ཡུ་ཆད་བཅང་བར་

བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།༸རྗེ་ངར་གྱི་ཕྱེད་ཁྱབ་པའི་ལྷམ་ཡུ་ཆད་ཀྱང་ངོ་། །བཅང་བར་བྱའོ།།༸ལྷམ་ཡུ་ཐུང་ནི་རྗེ་ངར་གྱི་ཕྱེད་ཁྱབ་པའི་ལྷམ་ཡིན་ནོ།།ཆུ་ལ་ཆབ་བྲོམ་འཆགས་པའི་ཚད་ནི་གང་ན་སྣོད་དུ་ཆུ་འཁྱགས་པའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དུ་ནི་ལྷགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞྭ་དང་ལྷམ་ཡུ་རིང་སྒྲོ་གུ་ཅན་ཡུ་རིང་ནི་རྐང་པའི་མཐིལ་ནས་པུས་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་ཁྱབ་པའི་ལྷམ་ཡིན་ནོ།།ཡང་བཅང་བར་བྱའོ།།༸དེ་གཉིས་ནི་ལྷགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཅང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ལྷགས་པ་དང་བྲལ་ན་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་བཞིན་དུ་གཞག་པར་རིགས་པར་བྱའོ་ནད་གསོ་བའི་དོན་དུ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བཅང་དུ་རུང་

ངོ་། །བླ་མ་ནི་གོང་མ་སྟེ་གོང་མའི་དྲུང་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་མཆིལ་ལྷམ་བགོ་བ་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ།།དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལྔ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་མཆོད་པའི་ཚེ་དྲུང་དུ་ལྷམ་གྱོན་ཏེ་མི་འགྲོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།སེང་གེ་དང་།སྟག་དང་།གུང་དང་གླང་པོ་ཆེ་ཅང་ཤེས་དང༌།རྟ་ཅང་ཤེས་དང་ལྔ་པོ་དེ་ལ་སེན་མོ་དང་མཆེ་བའི་སྟོབས་ཅན་ལྔ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བཤད་དོ།།ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་པགས་པ་དང་རྒྱུས་པ་དང་
རུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་ལུས་ལ་གདགས་

203

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།
སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གིས་གང་མཚོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གླང་པོ་ཆེ་ཅང་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ཕལ་པ་དང་རྟ་ཅང་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྟ་རྨུ་རྒོད་དང་སེང་སྟག་གུང་གསུམ་གྱིས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཅན་གཟན་གཟིག་དང་སྤྱང་ཀི་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་འཕངས་པའམ་མཚོན་པ་ཡིན་པས་གླང་ཆེན་ཕལ་པ་དང་རྟ་རྨུ་རྒོད་དང་གཟིག་དང་སྤྱང་ཀི་ལ་སོགས་པའི་ཡང་ལྤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལུས་ལ་

གདགས་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།མཆིལ་ལྷམ་དག་རྡུལ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུགས་པའི་ཕྱིར་ས་ལ་སོགས་པ་བརྡབ་པར་མི་བྱའོ།།རས་མ་ཆུས་གཤེར་བ་དག་གིས་མཆིལ་ལྷམ་དེ་དག་གི་རྡུལ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་བར་བྱའོ།།ཕྱི་བའི་རས་མ་དེ་བཅང་བར་བྱའོ།།ལྷམ་རལ་ན་དགེ་སློང་གི་དེ་
དག་རྒྱུ་བའམ་བཙེམ་པར་བྱའོ།།བཟོ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིར་བཀག་པས་འདི་ཙམ་ཡང་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དྭོགས་པ་བསལ་བའོ།།མཆིལ་ལྷམ་རྒྱུ་བ་དང་ལྷུང་བཟེད་གླན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཛེས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་མི་དད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་བྱའོ།།མཆིལ་ལྷམ་རྒྱུ་བ་དེའི་ཆེད་དུ་:སྨྱུང་བུ་72དང་ལྷམ་བཅོས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཀོ་བ་བཅང་བར་བྱ་སྨྱུང་བུ་དང་:འཕྲད་བུ་73ནི་བཅང་བར་བྱ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།སྨྱུང་བུ་དང་:གླར་རྒྱུན་74བཅང་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།སྟེ་ལྷམ་མཁན་གྱི་ལག་ཆ་སྨྱུང་བུ་དང་ཀོ་བ་བཅང་དུ་རུང་ན་ལྷམ་མཁན་གྱི་ལག་ཆ་དྲ་གྲི་ཡང་བཅང་
དུ་རུང་ངམ་ཞེ་ན།ཀོ་བ་འདྲ་བའི་དྲ་གྲི་ཆེན་པོ་ནི་བཅང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།མཚོན་ཆ་འཆང་བར་གཏོགས་པས་
བཀག་པའོ།།ཁྱིམ་གཞན་དང་བཤང་གཅིའི་ཆབ་ཁུངས་དེ་གཉིས་སུ་ཤིང་གི་ལྷམ་བགོན་དུ་རུང་ངོ་དེ་
གཉིས་ལས་གཞན་པར་ཤིང་གི་མཆིལ་ལྷམ་བགོ་བར་མི་བྱའོ།།གནས་གང་དུ་ཡང་སྨྱིག་
72 སྨྱུང་བུ།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༤༡༥)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>>བསྙུང་བུ།<<ཊཱིཀ་(ག་༢༣༣)>><<ཆུང་(ཁ་༧༢)>>སྙུང་
པ།<<རིན་(ཁ་༢༥༧)>>
73 འཕྲད་བུ།<<མ་>> གྲིའུ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>འབྲེང་བུ།<<སེར་>>
74 གླར་རྒྱུན།<<མ་>><<སེར་>>གླ་རྒྱུན།<<ཆུང་(ཁ་༧༢)>>སླར་རྒྱུན།<<ས་>><<ཞང་>>སླང་རྒྱུན།<<གུ་>>

204

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མའི་ལོ་མའི་གླེགས་བུའི་ལྷམ་དང༌།རྩྭ་མུན་ཛ་དང༌།རྩྭ་སི་རི་དང་།དར་བྷ་དག་གི་མཆིལ་ལྷམ་ཡང་བགོ་བར་མི་བྱའོ།།རྩྭ་ལས་སྐུད་པར་བཀལ་བའི་ཐ་གུའི་ཡང་ངོ་། །མཆིལ་ལྷམ་བགོ་བར་མི་བྱའོ།།ལུང་ལས།དགེ་སློང་དྲེག་གིས་བཏབ་སྟེ་ཤུ་བས་ཀོ་བའི་ལྷམ་གླན་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་དྲེག་གིས་ཐེབས་པས་སྲད་བུའི་མཆིལ་ལྷམ་བཅང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་རླུང་དྲེག་ཅན་ལ་གནང་ཡང༌།རླུང་ཁྲག་ཅན་མ་ཡིན་པས་སོ།།ཐ་གུའི་མཆིལ་ལྷམ་བགོ་བར་མི་བྱའོ།།ལུང་ལས།དགེ་སློང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ནི་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་སྟན་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཉལ་བར་མི་བྱ།ཞེས་གསུངས་སོ།།ཀོ་ལྤགས་ཀྱིས་བརྒྱུས་པའི་ཐགས་མ་ཡང་ཀོ་ལྤགས་ཡིན་པས་ཀོ་ལྤགས་ཀྱིས་བརྒྱུས་པའི་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱིཀས་བཤད་དོ་དེ་ལྟར་ཀོ་ལྤགས་བཀག་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་ནི་མདོ་རྩ་བར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་དམིགས་བསལ་ནི་ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཀོ་ལྤགས་ལས་སྟན་གཞན་མེད་ན།དགེ་སློང་ཀོ་ལྤགས་ལ་འདུག་པར་བྱའོ།།ཁྱིམ་གཞན་དེར་ཡང་མལ་ཆ་གཞན་མི་འབྱོར་བའི་རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་དག་མེད་ན་ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉལ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།སྤྱིར་བཏང་བ་ཀོ་ལྤགས་བཀག་ཀྱང་མིག་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དོམ་ལྤགས་བཅང་བར་བྱའོ།།དོམ་ལྤགས་དེ་རྐང་པ་གཞག་པའི་གནས་སུ་གདིང་བར་བྱ་སྟན་དང་རྐང་པའི་འོག་དང་ལྷམ་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ་དེ་ནི་མིག་ལ་ཕན་ཏེ་ལུང་ལས་མིག་གི་རྩ་རྐང་མཐིལ་ན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ནི་དོམ་ལྤགས་ནི་དྲི་གཙང་ཁང་གི་སྒོར་
རོ།།གདིང་བར་བྱའོ།།༸ཡན་མན་དུ་འདོང་བའི་མིའི་མིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རྐང་པ་ཕྱིས་ཏེ་འགྲོ།དོམ་ལྤགས་དེ་མཆིལ་ལྷམ་དག་ཏུ་བགོ་བར་བྱའོ།།དོམ་ལྤགས་ཀྱི་ལྷམ་མིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར།རླུང་ནད་ཅན་
གྱིས་ནི་དོམ་ལྤགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་དང་ཉལ་བར་ཡང་བྱའོ།།གཞང་འབྲུམ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།དུ་དོམ་ལྤགས་དེ་རྐང་པའི་གནས་སུ་གདིང་བ་དང་མཆིལ་ལྷམ་དག་ཏུ་བགོ་བ་དང་འདུག་པ་དང་ཉལ་བར་ཡང་བྱའོ།།དོམ་ལྤགས་དེ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་སྦྱར་བར་

205

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྱའོ།།དོམ་ལྤགས་ཀྱི་སྤུ་ལ་རེག་པས་མིག་ལ་ཕན་པ་རླུང་ནད་གཞང་འབྲུམ་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་གོ།དོམ་ལྤགས་ཀྱི་སྤུ་དག་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་མི་བྱ་བར་སྤུ་དག་གྱེན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།དོམ་ལྤགས་ཆིག་རིམ་ཡང་ཕན་པ་བྱེད་ན་དོམ་ལྤགས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷམ་དག་རིམ་པ་མང་པོ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་གོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་སྨོས་
སོ།།མཆིལ་ལྷམ་དག་དོམ་ལྤགས་རིམ་པ་མང་པོ་མི་འབྱོར་ན་ཀོ་ལྤགས་གཞན་རིམ་པ་དུ་མའི་སྟེང་དུ་གཅིག་གཞག་པས་ཀྱང་ངོ་། །ཕན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་གོ།ལུང་ལས།དགེ་སློང་གིས་ཀོ་ལྤགས་བཅང་བར་མི་བྱའོ།།བཅང་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་ཡུལ་ཨཥྨ་པ་རཱན་ཏ་རྔོ་ཅན་དག་ཏུ་ནི་ཀོ་ལྤགས་མི་བཅང་བར་མི་བྱའོ།།ཅི་དགའ་མགུར་འཆང་དུ་གནང་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།ཊཱིཀ་ལས།ཡུལ་ཨསྨ་པ་རཱན་ཏ་དག་ཏུ་ནི་ཀོ་ལྤགས་ཅི་དགའ་མགུར་འཆང་དུ་གནང་བས་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཏུ་བཀག།ཅེས་སོ།།ལུང་མ་མོ་ལས།ལྗོངས་ཨསྨ་པ་རཱན་ཏར་ནི་ལྤགས་པ་དང་རྟག་ཏུ་ཁྲུས་གནང་བར་གསུངས་ཏེ་ལྗོངས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།འོ་ན་ཨསྨ་པ་རཱན་ཏ་ལས་གཞན་པའི་མཐའ་འཁོབ་དུ་ཀོ་ལྤགས་གནང་ངམ་མི་གནང་ཞེས་ན།འོད་ལྡན་ལས།ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་ནི་མལ་དང་སྟན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཀོ་ལྤགས་

གནང་ངོ་། །ཞེས་སོ།།འོན་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །ཨསྨ་པ་རཱན་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་སེང་གེ་དང་སྟག་དང་གུང་དང་གླང་པོ་ཆེ་ཅང་ཤེས་དང་རྟ་ཅང་ཤེས་དང་གླང་པོ་ཆེ་ཕལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀོ་ལྤགས་མི་བཅང་ངོ་། །སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་ཀོ་ལྤགས་མི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུས་པས་ལྷམ་བཙེམ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས།པ་དང་རུས་པ་དང་སོ་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་འོ་མ་ <<ལུང་>>ཡང་མི་རུང་ངོ༌།།ཆུ་ལ་རྐྱལ་བྱེད་པས་རྐྱལ་པ་བསྐ་བ་ཅན་རྩིས་བསྐུས་པ་<<ལུང་ >>བཅང་བར་བྱའོ།།ཆུ་ལ་རྐྱལ་བྱེད་པས་ཡང་ན་རྐྱལ་སྐྱ་བཅང་བར་བྱའོ།།རྐྱལ་པ་བསྐ་བས་ཞེན་པར་བྱས་པ་དཀར་པོ་ནི་རྐྱལ་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ།།རྐྱལ་པ་ཁྲ་བོ་བཀྲ་བ་དག་མི་བཅང་ངོ་། །གང་ཟག་རྐྱལ་

206

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མི་ཤེས་པས་ཆུས་མི་ཁྱེར་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྟ་གོན་མ་བྱས་པ་སྟེ་རྐྱལ་མ་བསླབས་པར་ཆུའི་གཏིང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྐྱལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།འདི་ནི་མི་མཛེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸བ་ལང་གིས་རྒལ་ནུས་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་བ་ལང་གིས་རྒལ་མི་ནུས་པའི་གཏིང་དུ་ཁྱུ་མཆོག་ནི་བ་ལང་གི་མཆོག་སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་བ་ལང་ལ་བསྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ།ལུང་ལས།བ་ལང་གི་མཇུག་མ་ལ་གཟུང་སྟེ་ཆུ་ཀླུང་རྒལ་བར་མི་བྱ།ཞེས་གསུངས་པས་བ་ལང་ལ་ཞོན་ཏེ་རྒལ་བར་མི་བྱ་བ་ཡང་མཚོན་པའོ།།ཊཱིཀ་ལས།བ་ལང་ཞེས་པ་ནི་བ་ཡང་རུང་གླང་ཡང་རུང་ངོ་གལ་ཏེ་བ་གླང་མོ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་བཅས་པ་འདི་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་མོ་ལ་རེག་པའི་ཉེས་བྱས་གཞན་གཅིག་དང་

ཉེས་བྱས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།འོ།།ཁྱུ་མཆོག་མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་ཁུངས་ནི།ལུང་ལས།ཁྱུ་མཆོག་གི་མཇུག་མ་ལ་གཟུང་སྟེ་ཆུ་ཀླུང་རྒལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།ཞེས་ཁྱུ་མཆོག་ནི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་ངལ་བར་མི་

འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།༸ཆུ་ཀླུང་རྒལ་བ་ན་གླང་པོ་ཆེ་དང༌།རྟ་དང༌།མ་ཧེ་དང༌།གཡག་དག་གི་མཇུག་ལ་གཟུང་སྟེ་ཆུ་ཀླུང་རྒལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཀྱང་ཞོན་ཏེ་རྒལ་བ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼སྨན་གྱི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ དགེ་སློང་གིས་སྨན་བསྟེན་པ་སྟེ་སྨན་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ།།སྨན་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ།།སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་ཉི་མ་དགུང་ཚིགས་ཚུན་ཆད་ཁོ་ནའི་དུས་སུ་རྐྱེན་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་ཟར་རུང་བ་ནི་ཟན་དང་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་དང༌།སྔ་དྲོ་ནས་མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་དང་པོ་ཚུན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དུ་རུང་བ་ནི་ཕྱུར་ཁུ་དང་རྩབ་མོ་དྭངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌།ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་བརླབ་ཆགས་པ་བུ་རམ་དང་སྦྲང་རྩི་ལ་སོགས་པ་དང༌།ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བཅང་བ་ནི་གུར་ཀུམ་དང་ཨ་རུ་ར་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དོ།།སྨན་བཞི་ལས་དང་པོ་དུས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་

207

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པ་གཞན་གསུམ་ཉིད་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་རོ།།བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་བསྟེན་པར་བྱའོ།།༸དེ་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་གནང་བ་ཡིན་གྱི་མི་ན་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ་དམིགས་བསལ་བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་དགེ་བསྐོས་དང་ལག་གི་བླ་དང་ཟན་ཆད་པས་ཀྱང་ཟར་རུང་སྟེ་གཞུང་འོག་མ་ནས་བསྟན་ཏོ།།

༸ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་བརྒྱད་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི།འདི་ལྟ་སྟེ་ཤིང་ཐོག་ཙོ་ཚྭ་དང༌།ཀུ་ཤུ་ཡིན་ཏེ་ལས་བརྒྱ་བའི་མདོ་ལས་བཤད་ཅིང་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་ཀུ་ཤུ་ཞེས་བཤད་དོ།།ཆུ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དང༌།རྒྱ་ཤུག་དང༌།ཨ་ཤྭད་ཐ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དང༌།ཨུ་དུམ་ཝ་ར་དང།:ཙུ་པ་རུ་ཤ་ག་དང༌།པ་རུ་ཤ་ཀ་ཟེར་<<ཊཱིཀ་>>རོ།།རྒུན་ཆུ་དང༌།75འབྲུམ་གྱི་ཆུ་ཞེས།<<ལུང་མ་མོ་>>༸ཤིང་ཐོག་འབྲ་གོའི་76ཁུ་བ་ལས་སྐོམ་དུ་བྱས་པའི་བཏུང་བ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་རྣམས་ནི་ན་བ་དང་མི་ན་བ་དང་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཏུང་དུ་རུང་བའོ།།ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ནད་པས་བཏུང་བར་བྱའི་མི་ན་བས་བཏུང་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།<<༸ཊཱིཀ>>རྒུན་ཆང་དང་སྦྲང་

ཆང་ལ་སོགས་པ་བཅོས་པའི་ཆང་ལས་བྱས་པའི་བཅོས་པའི་ཚྭ་དང༌།ནས་ཆང་དང་འབྲས་ཆང་ལ་སོགས་པ་འབྲུའི་ཆང་གི་ལས་བྱས་པའི་འབྲུའི་ཚྭ་དང༌།ཞོ་ཁ་ཆུ་དང༌།ཞོ་ཁུའོ།།དར་བའི་དྭངས་མ་དང༌།ཕྱུར་ཁུའོ།།༸འབྲས་དང་གྲོ་ལ་སོགས་པ་བཅོས་པའི་ཁུ་བ་རྩི་མེད་པར་མནན་པའི་རྩབ་མོ་དང་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་རུང་བའི་ཆུས་བཏབ་པ་རས་ཀྱི་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པ་ཤིན་ཏུ་སླ་བ་བཞིན་གྱི་

75 ཙུ་པ་རུ་ཤ་ག་དང་རྒུན་ཆུ་དང།<<མ་>><<སེར་>><<གུ་>>པ་རུ་ཤ་ཀ་དང་རྩུབ་འགྱུར་དང་།རྒུན་འབྲུམ།<<སྡེ་>><<ཅོ་>>ཙུ་པ་རུ་ཤ་ཀ་དང་རྒུན་ཆུ།<<སྣར་>><<པེ་>>པ་རུ་ཀ་ཤ་དང་།རྒུན་འབྲུམ་དང་།<<ཆུང་(ཁ་༧༥)>>རྩུབ་འགྱུར་དང་།རྒུན་ཆུ་དང་།<<རང་(ཁ་༤༢༠)>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༣༩)>><<རིན་(ཁ་༢༦༢)>>ཙུ་བ་རུ་ཤག་དང་རྩུབ་འགྱུར་དང་རྒུན་ཆུ་དང་།<<ས་>>བ་རུ་ཤག་དང་།རྒུན་ཆུ་དང་།<<ཞ་>>
76 གོའི།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༤༢༠)>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༣༩)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>ཁ་ཟུ་རའི་ཆུ།<<ཆུང་(ཁ་༧༥)>>གེའི།<<མ་>><<སེར་>>ཀོ།<<རིན་(ཁ་༢༦༢)>>

208

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་འདམ་བུའི་ཉག་མའི་མདོག་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་སེར་བ་དག་ཀྱང་ཙོ་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་བཏུང་བ་དེ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་དུས་སམ་དུས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནད་པའམ་མི་ན་བས་ཀྱང་བཏུང་བར་བྱ་<<ཊཱིཀ་>>བཏུང་བ་དེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཏུང་དུ་རུང་ངོ་བྱིན་

གྱིས་བརླབས་པ་ནི་མི་ན་བས་བཏུང་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།རུང་ཆུས་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཆུས་མ་བཏབ་ཅིང་ཚགས་ཀྱིས་མ་བཙགས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་བཅོས་པའི་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་<<ཊཱིཀ་>>མཚན་མཐུན་པས་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ཊཱིཀ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་པས་བྱིན་ལེན་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། །ཨ་རུ་ར་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་རུ་ར་དང་བ་རུ་ར་དང་ན་ལེ་ཤམ་དང་པི་པི་ལིང་དང་ལྔ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ཡང་ཐམས་ཅད་དུའོ་ཞེས་གོང་དུ་སྙེགས་ཏེ་དུས་སམ་དུས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ན་བའམ་མི་ན་བས་ཀྱང་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་བྱུང་ངོ༌།།གལ་ཏེ་སྨན་དེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ནད་པས་ཟ་བར་བྱའོ་མི་ན་བས་ཟར་མི་རུང་སྟེ་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུའོ་ཞེས་གོང་དུ་སྙེགས་ཏེ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ན་བ་དང་མི་ན་བས་ཀྱང་ཟ་བར་

བྱའོ་ཞེས་པའོ།།ཊཱིཀ་ལས།བུ་རམ་དང་འདྲ་བར་སྦྲང་རྩི་ཡང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟར་རུང་།ཞེས་བྱུང་ངོ༌།།བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ལྔས་ཟར་རུང་ཞེས་མདོ་འོག་མ་ནས་བསྟན་ཏོ།།གང་ཟག་ལྔ་

པོ་ལས་གཞན་གྱིས་ནི་བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་ཟར་མི་རུང་ངོ་། །༸བུ་རམ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟ་བ་ལ་དགེ་སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང༌།དགེ་སྐོས་དང་ལག་གི་བླ་རྣམས་ནི་ནད་པ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་ཟར་རུང་བ་ཉིད་དོ།།དགེ་སློང་ཟན་ཆད་པས་ཀྱང་བུ་རམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་དང་གཞན་ཡང་དུས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟར་རུང་ངོ་། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན།དེ་ནི་བཏུང་བ་དག་གོ།།བཏུང་བ་ཡིན་ཡང་ཐུག་པ་དང་འོ་མ་ལ་

209

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

སོགས་པ་ནི་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ནི།ཤིན་ཏུ་སླ་བ་ཞེས་སྨོས་པས་སྐ་བ་ཉིད་བསལ་ཏོ་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་དྭངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཕྱེ་མ་དང་འདྲེས་པ་མ་དྭངས་པ་རྣམས་ནི་དུས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་

པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ།།བཏུང་བ་དེའི་རྫས་སམ་རྒྱུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བཏུང་བ་དེ་ཉིད་དང་རིགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བཅས་ལྡན་མཚན་མཐུན་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་རེག་ན་ལག་ཉའི་ཉེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་གལ་

ཏེ་བཏུང་བ་དེའི་རྒྱུ་དུས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ན་ནི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱིས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པར་མི་བྱའི།བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙགས་པར་བྱའོ།།དུས་
མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་བཙགས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་

འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་ཏེ་མདོ་རྩ་བས་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།༸ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་དེ་དག་ཏུ་ཙོ་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་བཏུང་བ་ལས་གཞན་བལ་པོ་སེའུ་དང༌།མ་དུ་ལུང་ག་ལ་སོགས་པ་རྩ་བ་དང་སྡོང་བུ་ལ་སོགས་པ་དུས་སུ་རུང་བའི་རྫས་སོ།།ལས་སྦྱར་བར་བྱེད་ན་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ།།བཏུང་བའི་རྒྱུ་དེ་རྒུན་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན།མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཆའི་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་གཞག་ཅིང་བཏུང་དུ་རུང་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།།ལུང་ལས།ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་འདི་དག་དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་ལ་ནམ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་ཐལ་ནས་ནི་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དེ་དང་མཐུན་པར་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་དང་པོ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཇོག་ཏུ་འགྱུར།ཞེས་བཤད་ཅིང་།ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་།མཚན་མོའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཆའི་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཏུང་བའི་མཐའ་ཡང་ཡིན།ཞེས་བཤད་དོ།།འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། དྲོ་ཟོས་ནས་དམར་ཐག་མ་ཆད་ཚུན་ཆད་དགེ་སློང་འཐུང་དུ་དབང་།ཞེས་བཤད་པ་དེ་འཐད་པར་སེམས་སོ།།༸བཏུང་བ་དེའི་རྫས་སམ་རྒྱུ་དེ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་གཞན་ཞག་བདུན་པའམ་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་རྒྱུ་དེ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱུ་དེའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བུ་

210

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བཏུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་ཡིན་པའོ།།བསིལ་བུའི་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བའི་སྐབས་ནས་བཏུང་བ་བཙགས་པ་དགུང་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངམ་ཉེ་བར་འཁོར་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱུ་ཞག་བདུན་པ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བཏུང་བ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བཏུང་བ་དེ་ཡང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་པའོ།།རྒྱུ་བུ་རམ་ལས་བྱས་པའི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ན།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས།བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།རྒྱུ་བུ་རམ་ལས་བྱས་པའི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ཡང་མཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་སྟེ་ཡོན་ཏན་

ཡར་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བླ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ༌།།ཁ་ཅིག་ན་རེ་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་གྱི་ནང་ཁོངས་སུ་རོ་དང་སླ་བ་མ་གྱུར་ན་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་ནི་སྐད་
ཅིག་མ་གང་ཚུད་ཆད་ན་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཚུན་ཆད་པའི་རིགས་ཡིན་པ་སྟེ་ཞག་ལྔ་ན་རོ་དང་སླ་བ་གྱུར་ན་སྨན་ཞག་ལྔ་པའི་རིགས་ཡིན་གྱི་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་དེ་འཐད་ཀྱང་གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་ཞག་ལྔ་ན་རོ་དང་སླ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཁྱེད་ལྟར་ན་སྨན་ཞག་ལྔ་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་ནི་

དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ན་བྱིན་བརླབ་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌།དེ་ལ་ཞག་ལྔ་
པར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་ནི་མ་འོངས་པའི་ཞལ་ལྔ་ན་རོ་དང་སླ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་མངོན་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པའི་ནུས་པས་བགྲོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་དེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་གཏན་ནས་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་འདིར་བུ་རམ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རོ་དང་ཕྱེ་མ་ཆང་གི་སྣོད་དུ་བཅང་སྟེ་ཆང་གི་རོ་དྲིས་གོས་པ་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་དག་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།སྨན་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་སླ་བ་ཡང་ངོ༌།།ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བ་དག་ཏུ་འདུས་པ་

211

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།དེ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྨན་རྩ་བ་དེ་ནི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡོང་བུ་འདབ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུའི་སྨན་ཆུས་སྦངས་ཤིང་བཀུས་པའི་ཁུ་བ་སྐྱུར་པོ་འོ།།
ད་ནི་ཞག་བདུན་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།ཞུན་མར་དང་འབྲུ་མར་དང་སྦྲང་རྩི་ནི་སྦྲང་མ་དང་བུང་བའིའོ་<<འོད་ལྡན་>>དང་།བུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་དག་ནི་ཞག་བདུན་བྱིན་བརླབ་འཆགས་པའི་སྨན་
ཞག་བདུན་པའོ།།བུ་རམ་དང་།ཞུ་འགྲེལ་ལས།ཧགས་ནི་བུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་ལས་གྱུར་པའོ།།ཞེས་པས་ཧྭགས་བུ་རམ་གྱི་དབུ་བའི་ཕྱེ་མ་ཀ་རའི་རྡོག་པོ་བྱས་མ་ཟིན་པའོ།།དང་།ལི་ཁ་ར་ཀ་རའི་རྡོག་པའོ།།ལ་སོགས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞག་བདུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་ཞག་བདུན་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་སོ།།ལྷའི་བདུད་རྩི་ནི་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་ཞག་བདུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞུན་མར་དང་ངོ་བོ་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཉིད་དོ།།ཞག་ཚིལ་<<ལུང་ >>སྐོལ་ཅིང་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་པ་དག་ནི་བཟའ་བ་བྱ་བ་ཉིད་དང་ཞག་བདུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འབྲུ་མར་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ།།སེམས་ཅན་གང་གི་ཞག་འབྲུ་མར་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།ཞག་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་ཉའི་ཚིལ་དང་སྦལ་བ་དཀར་པོའི་ཚིལ་དང་རི་བོང་གི་ཚིལ་དང་ཞེས་ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་

གསོད་ཀྱི་ཞག་དང་དྲེད་མོའི་ཞག་དང་ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་སོ།།དོམ་གྱི་ཞག་དང་ཕག་གིའོ།།ཞག་སྟེ་འབྲུ་མར་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཞག་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ནད་པ་ལ་ཕལ་ཆེར་ལན་མང་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ཞག་རྣམ་པ་ལྔ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་འདི་ལ་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ།།ཞག་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནད་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་ནད་གསོས་པ་ཉིད་ན་ཞག་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གཞན་དག་ནད་པའི་ཕྱིར་སློང་ན་སྦྱིན་ནོ།།སློང་བ་དེ་མེད་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྨན་ཁང་དུ་གཞག་པར་བྱའོ།།སྨན་ཁུ་དང་མིག་སྨན་དག་ཀྱང་ངོ༌།།གསོས་པ་ཉིད་ན་དེ་དག་ནད་པའི་ཕྱིར་སློང་ན་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་དེ་མེད་ན་སྨན་ཁང་དུའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ།།

༸ད་ནི་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་འཆད་དོ།།འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ནི་གང་ཞེ་ན།རྩ་བ་

212

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང་སྡོང་བུ་དང་འདབ་མ་དང༌།།མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་བཀྲེས་པ་སེལ་བའི་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ།།རྩ་བའི་སྨན་གང་ཞེ་ན།འདི་ལྟ་སྟེ། གླ་སྒང་དང་ཤུ་དག་དང་།ཡུང་ང་དང་སྒེའུ་གཤེར་དང་།བོང་ང་དཀར་པོ་དག་གོ།དེ་དག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་དང་འདྲ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་བསྡུའོ།།༸སྡོང་བུའི་སྨན་གང་ཞེ་ན།ཙན་དན་དང་སྤྱི་མོང་དང་ཤུག་པ་དང་། སླེ་ཏྲེ་དང་ཐང་ཤིང་དང་སྐྱེར་པ་དག་གོ།འདབ་མའི་སྨན་གང་ཞེ་ན།བ་ཤ་ཀ་དང་།ཀོ་ཤ་ཏ་ཀི་དང་པ་ཊོ་ལ་དང་ནིམ་པ་དང༌།སབ་ཏ་བར་ནའི་འདབ་མ་དག་གོ།མེ་ཏོག་གི་སྨན་གང་ཞེ་ན།མེ་ཏོག་ནི་བཱ་ཤ་ཀ་དང་ནིམ་པ་དང་དྷ་ཏ་ཀི་དང༌།ཀླུ་ཤིང་དང་པད་མའི་ཟེ་བ་དག་གོ།འབྲས་བུའི་སྨན་གང་ཞེ་ན།ཨ་རུ་ར་དང་སྐྱུ་རུ་ར་དང་བ་རུ་ར་དང་ན་ལེ་ཤམ་དང་པི་པི་ལིང་དག་གོ།དེ་དག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་དང་འདྲ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་བསྡུའོ།།༸འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྨན་སྤྱི་བའོ།།འི་སྡེ་མཚན་སྟོན་ནོ།།༸སྤྱི་པ་དེ་ནི་གང་ཞེ་
ན།འདི་ལྟ་སྟེ།ཤིང་ཀུན་དང༌།ལུང་ལས།ཤིང་ཀུན་ནི་ཤིང་གི་ཏྲང་ཆུའོ།།སྲ་རྩི་ནི་ཤིང་ས་ལའི་ཏྲང་ཆུའོ།།ཞེས་སོ།།སྲ་རྩི་ནི་ཤིང་ས་རྫའི་ཞོ་འོ་<<འོད་ལྡན་>>དང་།རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། སྤྲ་ཚིལ་དང༌།རྒྱ་སྐྱེགས་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་དག་གི་ཤིང་མ་ཞོ་ཐང་ཆུ་ལ་སོགས་པའོ།།འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྨན་འགྱུར་བྱེད་དོ།།ཀྱི་སྡེ་ཚན་སྟོན་ནོ།།༸འགྱུར་བྱེད་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན།འདི་ལྟ་སྟེ།ཏིལ་གྱི་ཐལ་བ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཐལ་བ་དང་།ས་ཚུར་གྱི་ཐལ་བ་དང༌།ནས་ཀྱི་ཐལ་བ་<<ལུང་
>>དང་།ནས་ཀྱི་གྲམ་མའི་ཐལ་བ་<<ལུང་>>དང༌།བཱ་ཤ་ཀའི་ཐལ་བ་<<ལུང་
>>དང་།དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་གཞན་གྱི་ཐལ་བའི་འགྱུར་བྱེད་དོ།།འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྨན་ལན་ཚྭའོ།།འི་སྡེ་ཚན་སྟོན་ནོ།།༸ལན་ཚྭ་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན།འདི་ལྟ་སྟེ།རྒྱམ་ཚྭ་དང།ཁ་རུ་ཚྭ་དང་།ཚྭའི་རིགས་ཁ་དོག་དམར་པོ་དག་དང༌།རྒྱ་མཚོའི་ཚྭ་དང་།༸ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་བྱུང་

213

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

<<ལྷ་>>བའོ།།བ་ཚྭའོ།།སྨན་མི་འདག་པར་སྐོལ་བ་དང་བགྲུང་བ་དང་བཀྲུ་བར་བྱ་བ་སྨན་ཁུའོ།།བའི་སྡེ་ཚན་སྟོན་ནོ།།༸སྨན་ཁུ་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན།འདི་ལྟ་སྟེ།ཤིང་ཨ་མྲ་དང་ནིམ་པ་དང་ཀོ་ཤམ་པི་དང་ཤི་རི་ཤ་དང་འཛམ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་མ་བསྡུས་པའི་ཁུ་བ་དག་གོ།སྨན་ཁུས་ལུས་ལ་བྱུག་<<ལུང་ >>གོ།༸ལུང་ལས་དགེ་སློང་གཡན་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་གཡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་སེལ་

བའི་སྨན་ཁུ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་བསྟེན་ནོ།།སྨན་བསྡུས་པའི་ཁུ་བས་ནམ་གསོས་ཀྱི་བར་དུ་ལན་དུས་བཀྲུས་ཀྱང་རུང་ངོ༌།།༸ནད་པའི་ལུས་ལ་སྨན་ཁུས་བྱུགས་ཏེ་ལག་པས་ཇི་ཙམ་ཆོག་གི་བར་དུ་ལུས་མཉེས་ནས་ཆུ་ཐལ་མལ་པས་བཀྲུས་ནས་སྨན་ཁུས་ལུས་ལས་བསྐུས་ནས་ཆུ་ཐ་མལ་ལས་བཀྲུའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བྱུང་ངོ༌།།ཡང་ངོ༌།།ལུང་ལས།དགེ་སློང་གིས་སྨན་ཁུས་ལུས་བྱུགས་ཞེས་ཆུས་བཀྲུས་ཏེ་སྨན་ཁུའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་སྨན་ཁུས་ལུས་བྱུགས་ཏེ་ལག་པས་ཇི་ཙམ་ཆོག་གི་བར་དུ་མཉེས་ནས་ཁྲུས་བྱའོ་བཀྲུས་ནས་སླར་ཡང་སྨན་ཁུས་བསྐུས་ནས་སྨན་ཁུའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་སོ།།བཀྲུས་ནས་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི། སྨན་གྱིས་བཀྲུས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཆུ་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་བཀྲུ།ཞེས་སོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས།བཀྲུས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།༸ནད་པའི་ལུས་ལ་སྨན་ཁུས་བྱུགས་ཤིང་ལུས་མཉེ་བ་ལ་ནི་སྨན་ཁུས་ལན་དུ་མ་བཀྲུ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ནད་པ་

ཉམས་ཆུང་བའི་ལུས་མི་མཉེ་བ་སྨན་ཁུས་ཉིན་གཅིག་ལ་ལན་ཅིག་བཀྲུའོ།།ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལན་དུ་མ་བཀྲུ་བ་བཀག་གོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།འདིའི་འགྲེའ་ཆུང་ལས།ནད་ཁ་ཅིག་ལ་མ་མཉེན་པར་སྤྱི་བོ་ནས་བླུགས་ན་ཕན།ནད་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བསུབ་ཅིང་མཉེ་སྟེ་སྨན་གྱི་ཆུས་བཀྲུས་ནའང་ཕན།ཞེས་སོ།།སྨན་ཁུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟེན་ནོ།།མདོ་འདི་ནི་སྐམ་རྡོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་
ན།འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྨན་དུ་བའི་ཁུ་བས་རྔོ་དང་གཡན་པ་ལ་སོཊ་པ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་བཀྲུ་ཞིང་བཀྲུ།ཞེས་

སོ།།སྨན་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་པས་དུག་སྨན་ཡང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མ་བསྡུས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དུག་སྨན་དེ་ནི་སྨན་བཞི་པོ་གང་དུ་བསྡུ་ཞེ་ན།དུག་སྨན་དེ་ནི་འཚོ་བའི་བར་དུ་

214

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བཅང་བ་ཉིད་དོ།།
དུག་སྨན་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན།ནུ་ཞོས་འཚོ་བའི་བེའུ་རྣམས་ཀྱི་ལྕི་བ་དང་གཅིན་དག་ནི་
དུག་སྨན་དེ་ཞེས་བྱའོ།།ཅིའི་ཕྱིར་དུག་སྨན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།བེའུ་རྣམས་ཀྱི་ལྕི་བ་དང་གཅིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་དུག་ཟོས་པ་ལ་ཕན་ནོ།།ཐལ་བའི་སྡེ་ཚན་སྟོན་ནོ།།འདི་ཡང་དུག་སྨན་ཞེས་བྱའོ།།གང་གི་ཐལ་བ་ཞེ་ན།ཤིང་ཀཱན་ཙ་ན་དང་།ཀ་བི་ཏ་ལ་དང༌།ཨ་ཤྭད་ཐ་དང་།ཨུ་དུམ་ཝ་ར་དང༌།ནྱ་གྲོ་ངྷ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐལ་བའོ།།ཐལ་བ་དེ་དུག་ལ་ཕན་པའོ།།དུག་ལ་ཕན་པའི་ས་ནི་སོར་བཞིའི་
འོག་གི་བཟང་ངོ༌།།རླུང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ།།༸དུག་སྨན་དེ་དགེ་བསྙེན་དད་པ་བྲད་77པ་ཡང་སྲིད་པས་དད་པ་ཅན་ལས་བླང་ངོ༌།།དགེ་བསྙེན་དད་པ་ཅན་དེས་དུག་སྨན་དེའི་བྱིན་

ལེན་བསྟབ་པར་བྱའོ།།ཤའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྨན་དེ་ཡང་ངོ༌།།དགེ་བསྙེན་དད་པ་ཅན་དེས་བྱིན་ལེན་བསྟབ་པར་བྱའོ།།༸ཤ་རློན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཤའི་སྨན་ཐམས་ཅད་བཤན་པའི་གནས་ནས་བླང་ངོ༌།།དགེ་བསྙེན་དད་པ་ཅན་ཤ་འཚོང་ལ་ཉོར་བཏང་སྟེ་ཉོས་ལ་ཟོས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དོ།།༸དགེ་བསྙེན་དད་པ་ཅན་གྱིས་བཤན་པའི་གནས་ནས་ཤའི་སྨན་བླང་བ་དེ་ནི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དྭོགས་པར་མི་བྱའོ།།གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཏེ་ཕྱི་མ་རེད་དང་ནུབ་མོ་ནས་ལས་བྱས་པའི་སྨན་དགོས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནས་ལས་བྱས་པའི་སྨན་དེའི་དོན་དུ་བ་ལང་རྒན་པའི་ལྕི་བའི་ནང་ནས་བྱུང་བའི་ནས་ཀྱིས་ཆོག་པར་བྱའི་ནས་གཞན་དུས་མ་ཡིན་པར་བཟའ་བར་མི་བྱའོ།།གལ་ཏེ་
ལྕི་བའི་ནས་དེ་ལས་བྱས་པའི་སྐྱོ་མ་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་ན་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་ཚགས་ཀྱིས་མ་བཙགས་པ་ནི་བཟའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤའི་སྨན་དགོས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མཚའམ་ལུང་ལས་དྲེད་མོ་དང་བསྡུས་པ་ལས་ཕ་རའི་རྟུག་པའི་ཤས་སོ།།ཆོག་པར་བྱའི་ཤ་

77 བྲད།<<མ་>><<སེར་>>བྲི།<<ཊཱིཀ་(ག་༢༥༤)>>དྲེད།<<ས་>><<གུ་>>དྲེང།<<ཞང་>>

215

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གཞན་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་མི་བྱའོ།།༸ཤ་དེའི་གལ་ཏེ་ཁུ་བ་ཚགས་ཀྱིས་བཙགས་ན་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་ཚགས་ཀྱིས་མ་བཙགས་པ་ནི་ཟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།དེས་མ་ཆོག་ལ་ནད་པ་ཡང་ནད་ལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ནས་གཞན་ལས་བྱས་པ་དང་ཤ་གཞན་ལས་བྱས་པའི་སྨན་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཟ་བར་བྱའོ།།གཞན་དུས་སུ་རུང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དུས་སུ་རུང་བ་དང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་འདྲེས་པ་ལ་གཞན་དུས་སུ་རུང་བ་དེ་ལྷག་པར་སྤྱད་རྫོགས་པར་སྤྱད་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡོད་ཅིང་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་འདྲེས་པ་དང་ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་འདྲེས་པ་ལ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལྷག་པར་སྤྱད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་དོ།།དེའི་ཕྱིར་གཞན་དེ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དུས་སུ་རུང་བ་དང་སྨན་གཞན་གསུམ་
འདྲེས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོ་ག་སྔ་མ་དུས་སུ་རུང་བའི་ཆོ་གས་འཇུག་པར་བྱའོ།།སྟེ་སྔ་དྲོའི་དུས་ཁོ་ནར་ཟ་བར་བྱའི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་འདྲེས་པའམ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་འདྲེས་པ་ན་ཆོ་ག་སྔ་མ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་ཆོ་གས་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐའ་ལས་མ་ཡོལ་བ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ལས་ཡོལ་བར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ།།ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་འདྲེས་པ་ནི་ཆོ་ག་སྔ་མ་ཞག་བདུན་པའི་ཆོ་གས་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་ནང་ཁོངས་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའི་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་དུས་དེ་སྲིད་དུ་གཞག་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ལུང་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།
༸འདྲེས་ཏེ་དབྱེར་ཡང་མི་རུང་ན་ཆོ་ག་སྔ་མས་འཇུག་པར་བྱའོ་འདྲེས་ཏེ་དབྱེར་རུང་ན་སྔ་མ་ལྟར་མི་བཙན་གྱིས་ཕྱེ་ཞིག་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་མདོ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་བཤད་དོ།།༸བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་འབྲས་ཕྱེའི་ནང་དུ་

བཞག་ཀྱང་བུ་རམ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྨན་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་དང་རེག་ཀྱང་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་སྔོན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་སྔོན་སྨན་གྱི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དོ།།༸འདྲེས་ཏེ་དབྱེར་རུང་ན་ཕྱེ་ཞིག །དེའི་ཕྱིར་སྨན་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་དང་རེག་ཀྱང་གཞན་
དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་ནི་སྨན་རང་རང་གི་ཆོ་གས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་རུང་བར་བྱ་

216

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བ་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།སྨན་འདྲེས་པ་སོ་སོར་དབྱེ་ནུས་ན་ཕྱེ་མ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ཞག་བདུན་པ་དང་ཚེ་གཅིག་པའི་སྔགས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཏབ་སྟེ་རིམ་པར་བཅང་ཞིང་བཟའོ།།བུ་རམ་སྒོར་བ་སྟེ་གོང་བུར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱེའི་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འབྲས་ཕྱེའི་བག་ཆགས་པ་ནི་ཆུས་བཀྲུ་བས་བུ་
རམ་རང་ཁོ་ནའི་གྲངས་ཉིད་དུ་འགྲུབ་བོ།།བུ་རམ་སྐོལ་བ་ན་འགོར་དུ་མི་བཏུབ་པ་ལས་འགོར་གྱི་གཟུངས་འབྲས་ཕྱེ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལྷུག་78པ་དེ་ནི་བུ་རམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དུས་སུ་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ཇི་སྲིད་བྱིན་བརླབ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་

གསོག་འཇོག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ནད་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་

དུས་སུ་རུང་བ་ལས་གཞན་པའི་སྨན་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་དུས་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་

པར་བྱའོ།།དུས་གང་གི་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅེ་ན།ཟས་སྔ་མ་སྔ་དྲོ་དགུང་ཚིགས་ཚུན་ཆད་པའི་ཚེའོ།།ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྨན་དེ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེའོ།།སྨན་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚེ་ན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་
པ་དང་གསོག་འཇོག་དང་འདྲེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་བསྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།དེ་གཉིས་དང་འདྲེས་པ་བསྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལག་པ་གཉིས་བསྙལ་ཞེས་པ་ནི་ལག་པ་གཉིས་བཀྲུས་པ་སྟེ་ལག་པ་གཉིས་བཀྲུས་ནས་སོ།།བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།ལག་ཉར་བླངས་པ་དང་། གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དང༌།བྱིན་ལེན་མ་བྱས་
པ་དང༌།ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང༌།ནང་དུ་བཙོས་པ་དང༌།དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་དང་ལྔ་པོ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་མི་འཆགས་སོ།། ཏེ།མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ།།༸བུ་རམ་གྱི་བཏུང་བ་ལྟ་བུ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་རོ་དང་སླ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན།བྱིན་བརླབ་ཞིག་ལ་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་རོ་སླ་གྱུར་ནས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཚིགས་འདས་ན་གསོག་

78 ལྷུག <<མ་>>བླུག <<མཆན་བཞི་>>

217

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

འཇོག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཊཱིཀ་ལས།རོ་མྱོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ལས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་སླ་བ་བཞིན་སྣང་བ་ལས་བཞིན་མི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་གྱུར་ན་ཡང་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོ།།༸སྨན་གསུམ་པོ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འོག་མ་དུས་སུ་རུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྲེས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞག་བདུན་པ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འོག་མ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྲེས་པ་དང་འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འོག་མ་ཞག་བདུན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྲེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ།།དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ་ཞེས་སྔར་སྨན་གྱི་གོ་རིམ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་
དཔེའོ།།འམ་མཚོན་བྱེད་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་མིག་སྨན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ།།
༸དེས་ན་མིག་ལ་བསྐུ་བའི་མིག་སྨན་བསྟེན་པར་བྱའོ།།སྨན་མ་ཡིན་པ་སྒེག་པའི་དོན་དུ་མིག་སྨན་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ།།མིག་མཛེས་པར་འདོད་པས་མིག་བྱུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ།།༸མིག་སྨན་དེའི་སྣོད་རིགས་པའོ།།༸མིག་སྨན་དེའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱ།༸དེའི་སྣོད་དུ་ཐུབ་པའོ་མིག་སྨན་ཟངས་དང་འཁར་བའི་ནང་དུ་བླུགས་ན་གཡའ་འོང་བའི་ཕྱིར་རྭ་ལ་སོགས་པ་གཡའ་མེད་པར་བླུགས་

སོ།།༸དེའང་མིག་སྨན་སྐྱེར་པའི་ཁན་དའི་སྣོད་ནི་བེ་ཏའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་གའུ་སྟེ་དེའི་ནང་དུ་གཞུག་གོ།མིག་སྨན་རི་ལུའི་སྣོད་ནི་རས་ལ་སོགས་པའི་སྒྱིའུའོ།།མིག་སྨན་དུ་བ་མེ་མར་གྱི་དུ་བ་མིག་ལ་ཕན་པ་དང་སྨིག་སྨན་སྦྲུས་པ་མིའི་འོ་མ་ལ་སོགས་པས་སྦྲུས་པའོ། ུ །༸སྨན་སྣ་ཚོགས་ལས་བཙོས་ཏེ་མིག་སྨན་འགྱུར་བ་དང།མིག་སྨན་ཕྱེ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་ནི་སྨྱུག་མ་ལ་སོགས་པའི་དོང་བུའོ།།མིག་སྨན་བསྐུ་བའི་
ཐུར་མ་བཅང་བར་བྱའོ།།སྨན་མིག་ལ་བྱུག་པ་རྣམས་ལག་པས་བྱུགས་ན་འོ་མི་བཟེ་བའི་ཕྱིར་ལྕགས་ཀྱི་ཐུར་མ་:མདེའུ་རྔལ་མ་79འདྲ་བས་བྱུག།༸ཐུར་མ་དེ་ཟངས་མ་དང་ལྕགས་དག་གི་བཟང་ངོ༌།།ཐུར་

79 མདེའུ་རྔལ་མ།<<ཆུང་(ཁ་༨༦)>><<ས་>><<སེར་>><<ཞང་>>མང་ཁུ་རྔལ་མ།<<མ་>>མདེའུ་རྡལ་མ།<<གུ་>>

218

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མ་དེ་ནི་བརྡུངས་པ་མི་བཟང་གི་ཞེས་རང་འཁྲུངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དག་གམ་བཞུས་ཏེ་བླུགས་པ་དག་གོ།བཟང་ངོ༌།།ནད་པས་སྨན་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆན་ཁུག་ནི་ལྕུག་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་
བྱས་པ་སྨན་གྱི་སྣོད་ཀོ་ལྤགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་རིམ་པ་རེ་རེ་ཡང་སྨན་ཐ་དད་པར་གཞུག་པའི་མིག་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་

ཁ་གཅད་དུ་རུང་བའོ་ཞེས་སོ།།བཅང་བར་བྱའོ།།མཆན་ཁུག་དེར་སྨན་རྣམས་མི་ཤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན།སྨན་གྱི་ཐུམ་པོ་སོ་སོ་དག་བྲུངས་སུ་བྱས་ཏེ་གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་གཅིག་བཅེར་བས་སམ་ཐུམ་པོར་ཕྱིར་ཐུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྨན་རྣམས་བཅེར་རོ།།མཆན་ཁུག་ཏུ་བཅུག་པ་རླན་གྱིས་མི་འབྲུལ་80བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨན་རྣམས་དུས་དུས་སུ་བསྐམ་མོ།།གང་དུ་བསྐམ་ཞེ་ན།ཉི་གྲིབ་འདྲེས་མ་

ལའོ།།བར་བར་ཉི་མ་ལ་བསྐམ་ཞིང་བར་བར་གྲིབ་མ་ལ་བསྐམ།༸ཉི་མ་ཚ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐམས་ན་མཐུའི་ནུས་པ་འབྲིའོ།།སྨན་སྐམ་པ་ན་རླུང་དང་ཆར་པ་ལ་སོགས་པས་སྨན་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བའི་
རྒྱུ་བྱུང་ན་དགེ་སློང་རང་གིས་བསྡུས་ཞིང་གྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་ལག་ཉར་བླངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའོ།།གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དགེ་ཚུལ་དང་ཁྱིམ་པ་མེད་ནའོ།།ནད་པས་སྨན་ཕོར་འཁར་བ་ལས་བྱས་པའི་སྣོད་ཆུང་བཅང་བར་བྱའོ།།སྨན་བཏུང་བའི་ཕོར་བུ་ཟངས་དང་འཁར་བ་ལས་བྱས་པ་བཅང་སྨན་གྱི་ནལ་ཟེ་ཡང་ནད་པས་བཅང་ངོ༌།།
༸སྨན་དཀྲུག་ཅིང་བཅུ་བ་ལག་པ་ཚ་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྕགས་སམ་ཟངས་ལས་གཟར་བུ་

བྱས་ཏེ་བཅང་ངོ༌།།༸རང་འགྲེལ་ལས་མགུལ་བའི་ནད་ཅེས་བྱ་བ་ཟས་མིད་པའི་ཚེ་ན།འགྲོར་མི་བཏུབ་པས་ཟས་མགུལ་བར་ཐོགས་པ་དེ་ཕུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐོམ་བཏུང་བའི་ཕྱིར་བཏུང་ཕོར་རོ།།འཁར་བའི་སྣོད་བཅང་བར་བྱའོ།།༸ཟན་ཟ་བའི་ཚེ་རྣངས་པར་གྱུར་ན་ཆུས་ཕུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕོར་བུའི་ནང་དུ་ཆུས་བཀང་སྟེ་གན་དུ་གཞག །ནད་པས་ལན་ཚྭ་བཅང་བར་བྱ་བསྲེལ་བར་བྱའོ།།ནད་པའི་བད་ཀན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཚྭ་རྡོག་

80 འབྲུལ། <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>འདྲུལ།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༤༣༦)>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༦༣)>><<རིན་(ཁ་༢༧༡)>>རུལ།<<ཆུང་(ཁ་༨༦)>>

219

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ཟླུམ་པོར་བྱས་ཏེ་མིད་བད་ཀན་གྱི་སྟེང་དུ་ཕོག་ན་བད་ཀན་སླར་བྱང་བར་ཕན་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་ལན་ཚྭ་མ་རྙེད་ན་:ཐ་བ་ལ་

ལ་81བཅང༌།༸ལན་ཚྭ་དེའི་སྣོད་ནི་རྭའི་སྦུབས་བཟང་ངོ༌།།རྭའི་སྣོད་དེའི་སྣུམ་དང་དྲི་མི་ཞིམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ལྕི་བས་ཀུན་ནས་བསྐོལ་བའོ།།ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྕི་བ་དང་བསྲེས་82པའི་ཆུའི་ནང་དུ་བསྐོལ་བའོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་།ལུང་ལས།བ་ལང་གི་ལྕི་བ་དང་འཚོས་ལ།ཞེས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། སྨན་གྱི་སྣོད་རྭ་ལས་བྱས་པ་ཁྲག་དང་མི་གཙང་བས་རེག་པ་བཀྲུ་བའི་ཕྱིར་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་བ་ལང་གི་

ལྕི་བ་དང་བསྲེས་ཏེ་བཅོས་ན་འདག་པར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་སོ།།ཁ་གབ་དེ་མེད་པའི་ཉེས་པས་རྡུལ་ལ་སོགས་པས་རྫས་མ་རུངས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྭའི་སྦུབས་དེ་ལ་ཁ་གབ་གཞུག་གོ།ཁ་གབ་
དེ་ཅི་ལས་བྱ་ཞེས་ན།རྭ་ལྕི་བས་ཀུན་ནས་བསྐོལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་བྱས་པའོ།།ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས། དྲིས་བསྒོས་པའི་འཇིམ་པ་ནི་དྲི་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཅན་ནོ།།ཞེས་བཤད།དྲིས་བསྒོས་པའི་སའོ།།ནད་པས་བཅང་བར་བྱའོ་དེ་ནི་ལག་པ་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་ >>རོ།།༸ཁ་གབ་བཀྲུ་བ་དང་ས་རང་ལ་དྲི་བསུང་ཞིམ་པོས་བསྒོས་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུས་བཀྲུས་ཀྱང་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བཀྲུར་ཡང་གནང་འཆང་དུའང་གནང་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཏེ་སྨན་གྱི་དྲིས་བསྒོས་པའི་འཇིམ་པ་བཅང་ཞིང་དེ་དང་སྦྱར་བའི་ཆུས་བཀྲུ་བའོ།།ཆུ་བསྲོ་བའི་ཕྱིར་ལྕགས་ཀྱི་གར་བུའོ།།ནད་པས་བཅང་ངོ་ཞེས་བྱ་
བར་སྦྱར་རོ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་བཅང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།༸ནད་པས་བཅང་བ་དེ་ནི་ན་བ་དང་མི་ན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་པར་བྱའོ།།ལྕགས་ཀྱི་གར་བུ་དེ་བསྲེགས་པ་བརྡེག་པའི་
ཕྱིར་གར་བུ་དེ་ལ་ལྕགས་ཐག་གདགས་སོ།།ལྕགས་ཀྱི་གར་བུ་སེག་པའི་ཚེ་ལྕགས་ཐག་དེ་མེས་ཚ་བའི་དུས་ནས་83གཤེར་བས་ལྕགས་ཐག་དེ་མནན་ནོ།། ལྕགས་ཀྱི་གར་བུ་ཟས་ཀྱིས་རེག་པ་དེ་

81 ཐ་བ་ལ་ལ།<<མ་>>ཐ་མལ་པ།<<ཆུང་(ཁ་༨༧)>>ཚྭ་ཕལ་བ།<<ས་>><<གུ་>>ཐལ་བ་ལ་པ།<<སེར་>>ཚུ་ཕལ་བ།<<ཞང་>> 82 བསྲེས།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>བཤོས།<<མ་>><<སེར་>>
83 ནས།<<སྣར་>><<པེ་>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༦༦)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>ན།<<སྡེ་>><<ཅོ་>>ན་ས།<<རང་(ཁ་༤༣༨)>><<མ་>><<སེར་
>>

220

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བསྲེགས་པ་ན་དེ་ལ་ཟས་དང་འབགས་པའི་གནས་མེད་དོ།།དེ་བས་ན་ལྕགས་ཀྱི་གར་བུ་དེ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ནི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་པར་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།༸བཏུང་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཆུ་རུང་བ་ཤོས་ནི་སྔར་བསྲོ་འོ།།ཆབ་ཁུང་ལ་སོགས་པར་ཁྲུས་བྱ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ནི་ཕྱིས་

སོ།།བསྲོ་འོ།།ཕྱི་རོལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆུ་ནི་ཕྱིས་བསྲོ་སྟེ་སྔར་བསྲོས་ན་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་མི་གཙང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸སྨན་པ་ན་རེ་གཞན་གྱིས་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནད་པས་འདོམས་ཀྱི་གསོ་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།སྨན་གཞན་གྱིས་ནད་འཚོ་བར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འདོམས་ཀྱི་གསོ་བ་བསྟེན་པ་དེ་
ལ་མི་ཚངས་པར་བྱ་བའམ་དགའ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཅེའུ་བཅུག་ན་སྦོམ་པོ་འོ།།ཕམ་པ་དང་པོའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་འོ།།༸འདོམས་ཀྱི་གསོ་བ་འདི་ལ་བུ་གུའི་རྒྱུ་ནི་ཟངས་མའམ་འཁར་84བའི་སྦུ་གུ་བཟང་གི་སྦུ་གུའི་སྲིད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་བཤང་ལམ་གྱི་ནང་དུ་སོར་བཞི་བཅུག་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོར་བརྒྱད་གཞག་སྟེ་ནང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་པའི་མཚམས་ཀུན་དེའི་མགོ་འདྲ་བར་བྱ་ལྕགས་ཀྱི་ནི་སྦུ་གུ་མི་
རུང་ངོ༌།།མཚོན་གྱི་གསོ་བ་གཏར་ཀ་ཡང་འདོམས་ཀྱི་གསོ་བ་དེ་དང་འདྲའོ།།མཚོན་གྱི་གསོ་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ་གཞན་གྱིས་འཚོ་བར་ནུས་པ་ཉིད་ན་དེ་ལ་སྦོམ་པོ་འོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་གསོད་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་

སྦོམ་པོ་འོ།།ལུང་ལས་དགེ་སློང་གི་གདོང་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གདོང་དུ་རྩའི་རྒྱུན་ལས་གཞན་པར་མཚོན་གྱི་གསོ་བ་དེ་མི་བསྟེན་ནོ།།གདོང་ལ་གཏར་ཀ་བྱ་ན་རྩ་གང་ན་འདུག་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཉེས་
མེད་དོ་རྩ་མེད་པར་གདོང་ལ་གཏར་ཀ་བྱས་ན་གསོད་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་འོ་གདོང་ལས་གཞན་པ་ལུས་ལ་རྩ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀར་སྨན་པས་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་གཏར་ཀ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ།།གཞང་འབྲུམ་བཅད་པར་མི་བྱའོ།།སྨན་པ་ན་རེ་བཅད་ན་ཕན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་སྨན་པའི་ངག་མི་མཉན་ཏེ་མི་བཅད་དོ།།མཚོན་གྱི་གསོ་བ་མི་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་གཞང་འབྲུམ་གཅོད་པ་འདི་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཡང་སྦོམ་པོར་རིག་ 84 འཁར། <<རྩ་བཞི་>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༦༧)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>><<རིན་(ཁ་༢༧༢)>>ཁར།<<རང་(ཁ་༤༣༩)>><<ཆུང་(ཁ་༨༨)>>འཁོར།<<མ་>><<སེར་>>

221

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པར་བྱའོ།།མཚོན་ལས་གཞན་ལུང་ལས་སེན་མོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ངོ༌།།གཞང་འབྲུམ་བཅད་པར་མི་བྱའོ།།༸མཚོན་མ་ཡིན་པ་རྒྱུས་པ་དང་རྟ་རྔ་དང་སོ་ལ་སོགས་པས་མི་བཅད་དོ།།གཞང་འབྲུམ་དེ་ནི་གསང་སྔགས་དང་སྨན་དག་གིས་གསོ་འོ།།སྨན་པ་ཞེ་འགྲས་པ་གཞང་འབྲུམ་གསོར་མི་གཞུག་གོ།ནད་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་ནུབ་མོ་ཟས་ཟ་བ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་ནད་པ་ལ་སྨན་པས་ཕན་པར་བསྒོ་ནས་ཕྱི་དྲོ་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ཟོས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དོ།།༸ནད་གསོ་བ་འདི་
ལ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང༌།གསོག་འཇོག་བྱས་པ་དག་ནི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་དྭོགས་པར་མི་བྱའོ།།གཞི་འགྲེལ་ལས།མུ་སྟེགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུ་བ་རྔུབ་པ་ལ་སོགས་པའོ།།ཞེས་སོ།།དེ་ལྟར་དུ་འཇུག་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་འདིར་མི་རུང་ངམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་ནད་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་སྨན་གྱི་རེང་བུའི་དུ་བ་ཁོང་པར་རྔུབ་པར་
བྱའོ།།དུ་བ་བཏུང་བ་ནི་དུ་བ་འབྱུང་བར་གྱོ་མོ་བརྟོལ་བའི་བུ་གུ་ནང་དུ་ཤུ་གུ་བཅུག་ལ་སྦུ་གུ་དེ་ཁར་བཅུག་ལ་དུ་བ་བཏུང་ངོ༌།།༸དུ་བ་རྔུབ་པ་དེ་ནི་སྨན་གཅེའུས་ནི་སྦུ་གུ་འགྲུབ་བོ།།སྨན་གཅེའུ་དེ་ལྕགས་ལས་བྱའོ།།ལྕགས་མེད་ན་སྨྱིག་མ་ལས་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཀྱང་།ལུང་ལས།སྨྱིག་མའི་སྦུ་གུས་རྔུབ་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།༸སྨན་གཅེའུ་དེའི་སྲིད་ཀྱི་ཚད་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་བཟང་ངོ༌།།སྨན་གཅེའུ་དེ་རྩེ་མོ་རྣོ་བ་དང་རེག་བྱ་རྩུབ་པར་མི་བྱའོ།།དུ་བ་རྔུབ་པའི་ལྕགས་ཀྱི་སྦུ་གུ་དེ་བཙས་མི་ཁྱེར་བའི་ཕྱིར་ནི་ཞུན་མར་རམ་འབྲུ་མར་གྱི་བསྐུས་ཏེ་ཤུབས་སུ་གཞུགསོ།།སྨན་གཅེའུའི་ཤུབས་དེ་ནི་
ཟུང་ང་བ་ལང་གི་སོའམ།༸་རྩིག་ངོས་ལ་བཏབ་པའི་ཕུར་པའམ་ཆོས་གོས་ཀྱི་གདང་བུ་ལ་བཞག་

གོ།༸གི་གར་བབ་བབ་ཏུ་བཞག་པར་མི་བྱ་ཞེས་དགག་པའི་བསླབ་བྱ་གཉིས་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ་མདོ་འདིའི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ།།༸སྨན་གཅེའུ་དེ་དྲི་མ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུང་ལས་ཆུས་བཀྲུ་བར་མི་བྱའི་

མེར་གཞུག་གོ་མདོ་འདིས་ནི་བསླབ་བྱ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་མེར་གཞུག་གོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཆུས་བཀྲུ་བར་མི་བྱ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།

222

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༸ལུང་ལས་བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་སྣར་བླུགས་པའི་ལས་བྱའོ།།སྣར་རྔུབ་པའི་ལས་སྣར་བླུགས་
པའི་ལས་དེ་ནི་སྣར་བླུག་པའི་སྤྱད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ།།སྣར་བླུག་པའི་སྤྱད་ནི་ཁ་དྲག་མཆུ་
གཉིས་པ་ནི་སྣ་བུ་ག་གཉིས་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།།མི་རྣོ་བ་བཟང་ངོ༌།།སྣར་བླུགས་པའི་སྤྱད་དེ་བྱའོ།།སྣར་བླུགས་པའི་གཅེའུ་གཉིས་ལྕགས་སམ་ཟངས་ལས་བྱ། སྨན་གྱི་ཕྱིར་ཤ་རློན་པ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ་ཤ་རློན་པ་ཟ་བར་བྱའོ།།༸ཤ་
རློན་པ་དེ་ཟ་མི་ནུས་ན་ཟར་གཞུག་པའི་ཐབས་བྱའོ།།ཐབས་གང་ཞེ་ན།རས་
ཀྱིས་མིག་གཉིས་དགབ་བོ།།སྟེ་ཤ་རློན་པ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཁར་བསྙོད་པའོ།།མི་རྒལ་85སྐྱུག་མི་བྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫས་དྲི་ཞིམ་པོས་ཤ་རློན་པ་དེ་ལ་བསྒོ་
འོ། །ཤ་རློན་པའི་དུམ་གྲུགས་ལ་སོགས་པའི་བཤན་ཤ་རློན་པའི་བྲམ་86ཟེར་མེད་པ་ཉིད་ན་མདུན་དུ་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཞག་སྟེ་མིག་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དེ་དགྲོལ་ལོ།།ཤ་རློན་པ་དེ་དགེ་སློང་གིས་སྨན་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གསང་སྔགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེར་ཟ་ན་
དབྱེན་གྱི་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་འོ།།བདག་ཉིད་འདྲེའི་ནང་དུ་གཏོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།མིའི་ཤ་ནི་དགེ་སློང་གིས་ཟོས་ན་སྨན་གྱི་དོན་དང་སྨན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་སྦོམ་པོ་འོ།།ལུང་ལས་ནི།དགེ་སློང་དག་ཤ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མིའི་ཤ་ཐ་ཆད་ཡིན་ནོ་དགེ་སློང་གིས་མིའི་ཤ་ཟོས་ན་ལྟུང་བ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ཟོས་ན་དབྱེན་གྱི་སྦོམ་པོ་འོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།༸<<ལུང་>>བདག་གི་ཆེད་དུ་ཤ་བསྔོས་ཏེ་བསད་པར་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ཟ་བ་པོས་མཐོང་ཐོས་དྭོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་ན་བཟའ་བར་མི་བྱའོ།།མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཟོས་87ནའང་རུང་མིན་ཡང་

85 རྒལ། <<རང་(ཁ་༤༤༡)>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༦༩)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༧༣)>>དགལ། <<རྩ་བཞི་>>
86 བྲམ།<<མ་>><<སེར་>> འགྲམ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>
87 ཟོས།<<ཆུང་(ཁ་༩༡)>><<ས་>><<གུ་>>བོས།<<མ་>>ཐོས།<<སེར་>>ཟོ་ནའང།<<ཞང་>>

223

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
རུང་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཅིང་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ན་འདུ་ཤེས་དང་འདྲ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་

གསུངས་སོ།།༸ཤ་གང་ཡིན་ཡང་སྟག་གི་གོད་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་མི་བཟའོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།སེང་གེ་ནི་ཤ་བཟང་པོ་དག་ཟོས་ནས་བོར་ཏེ་འགྲོའི་སྟག་ནི་གོད་མ་སྦེད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་དགེ་སློང་གིས་སྟག་གི་གོད་མ་བཟའ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཟ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དེ་ནི་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བཀག་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་གཞན་གྱིས་སྦས་པར་ཤེས་ན་ཡང་ཟ་བར་མི་བྱའོ།།ཞེས་ཊཱིཀས་བཤད་ཅིང་། སེང་གེ་མ་གཏོགས་སྟག་ལ་སོགས་པ་གཅན་གཟན་གྱིས་ཟོས་པའི་ལྷག་མ་ཡང་བཟའ་བར་རེ་བའི་སེམས་ཡོད་པ་བདག་གིས་བླངས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དེ། འོད་ལྡན་དུ་ལུང་དྲངས་པ་ལས་ནི་དགེ་སློང་གིས་སྟག་གི་གོད་སྤྱོད་ན་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་།འོད་ལྡན་ལས།སྦོམ་པོ་འདི་ནི་མིའི་ཤ་ཟ་བ་སྦོམ་པོ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བར་རྐུ་བའི་སྦོམ་པོ་ལས་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།འདི་ནི་སྦོམ་

པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ།།གླང་པོ་ཆེའི་ཤ་དང་རྟའི་ཤ་དང་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་མི་
བཟའོ།།འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤ་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།རྨིག་གཅིག་པ་རྟ་བོང་དྲེའུ་རྐྱང་ལ་སོགས་པ་དང་ཝ་དང་སྤྲེའུ་དང་བྱ་ཤིང་རྟ་མོ་དང་ཁྲ་དང་བྱ་རོག་ཕོ་རོག་དང་བྱ་རྒོད་དང་ཆུ་སྐྱར་དང་ཁྱི་

དང་བྱི་ཁྲ་དང་འུག་པ་དང་བྱ་རྒོད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བྱ་མི་རོ་ཟ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང༌། བྱ་གར་དང༌།ཕོ་བང་དང་སྐྱིན་ཀོར་དང་ཆུ་ན་གནས་པའི་སྐྱིན་ཀོར་དང་སྐམ་ན་གནས་པའི་སྐྱིན་ཀོར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་ཏེ་སྲམ་དང་བྱིའུ་སྐྱིན་ཀོར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།།དྲིའུ་སྲིན་ས་ལས་སྐྱེས་
པའི་སྲིན་བུ་རིང་པོ་དང་སྲིན་བུ་སྦལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་མང་པོའི་ཚིག་ཏུ་བྱས་པས་ནི་ཤིང་སྲིན་
དང་སྲིན་མེ་ཁྱེར་དང་སྦྲུལ་དང་སྡིག་སྦྲུལ་དང་སྲེ་མོང་དང་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་བསྡུའོ།།ཤ་ཡང་མི་བཟའོ།།སྲིན་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཚིལ་བཟའ་བར་མི་བྱའོ་ནད་དང་དབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཚིལ་ལུས་ལ་བསྐུ་བར་ནི་བྱའོ།།ཤའི་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོ་དེ་ལ་དགེ་སློང་གིས་ཟར་མི་རུང་བའི་མི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བཅད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ།།ཚིག་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་འདི་ཅིའི་ཤ་

224

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཞེས་དྲིས་ན་གཞན་མ་སྨོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དང་ར་ལུག་ཤི་ན་ཟ་རུང་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་

སོ།།༸ཟ་བ་པོ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་བརྟན་དང་པོས་སོ།།དང་པོས་དྲི་བ་ཉམས་ཏེ་མ་དྲིས་ན་དེའི་འོག་མས་སོ།།གླང་པོ་བལ་གྱི་གླང་མོ་ཆེ་དང་མིའི་འོ་མ་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བཏུང་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཤ་དང་འོ་མ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་པགས་པ་དང་རྨ་བསྐུ་བ་དང༌།སྣར་བླུགས་པ་དང༌།མིག་བསྐུད་ཅིང་བཟའ་བཏུང་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་ཆགས་པ་མེད་དོ།།ནད་པས་ནི་ཞུན་མར་དང་འབྲུ་མར་ཆང་དང་འདྲེས་པ་ཆང་གི་དྲི་རོ་མི་མངོན་པ་བཏུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དགེ་སློང་ནད་པ་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མར་རམ་ཡུངས་མར་གྱི་ནང་དུ་ཆང་ཉུང་ཟད་ཅིག་བླུགས་ཏེ་འཐུང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ།།མི་ན་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཆང་དག་ཆང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་སྟེ་ཆང་གི་དྲོ་རོ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཆང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཕྱེད་ཙམ་དུ་དྲུ་བར་བསྐོལ་བ་ལས་སྐྱུར་པོར་གྱུར་པས་འགྲུབ་བོ།།ཆང་ཟངས་གང་ཙམ་བསྐོལ་ནས་ཕྱེད་ཙམ་དུ་དྲུ་བ་དྲི་དང་རོ་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འདྲ་ན་འཐུང་དུ་རུང༌།༸ཆང་དེ་ནི་ནས་བརྔོས་པས་བཏབ88་ཅིང་ཆང་དེའི་ནང་དུ་ཡོས་བླུགས་ཏེ་སྣོད་དང་བཅས་པ་སའི་ནང་དུ་བཅུག་བྱིབས89་ཏེ་གཞག་ན་ཚྭ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཆང་ནི་ཡོས་བླུགས་ལ་ས་དོང་དུ་གཞུག་པར་བྱས་ཏེ་ཚྭར་གྱུར་ན་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ་ཚྭར་གྱུར་ཏེ་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འདྲ་རོའང་ཆང་མི་བྲོ་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།རྒུན་འབྲུམ་གྱི་ཁུ་བ་བཅིར་མ་ཐག་ཏུ་ནི་བསྐོལ་ན་ཡུན་རིང་དུ་གཞག་ཀྱང་ཆང་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།དྲོ་འཇའ90་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པའི་བཏུང་བར་འགྱུར་རོ།།༸རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ཏིལ་དག་ལས་ཏིལ་མར་ཞེས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཏིལ་མར་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་

88 བཏབ།<<རྩ་བཞི་>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༧༤)>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༧༥)>>གདབ།<<རང་(ཁ་༤༤༩)>>བླུགས།<<ཆུང་
(ཁ་༩༣)>>བཏད།<<མ་>>
89 བྱིབས།<<ཆུང་(ཁ་༩༣)>><<མ་>><<སེར་>>བྱི་བས།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>
90 འཇའ།<<མ་>><<སེར་>>འཇམ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

225

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་དེས་ན་ཏིལ་བྱིན་ལེན་བྱས་པས་ཏིལ་མར་བྱིན་ལེན་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ་དེ་བས་ན་དགེ་སློང་གིས་ཏིལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་བཅིར་ན་དེའི་ཏིལ་མར་གཟོད་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།བུ་རམ་ཤིང་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་བཅིར་ན་དེའི་ཁུ་བ་གཟོད་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་པས་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་འོ་མ་ལས་མར་ཕྱུང་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།
༸ལུང་དང་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ཚིལ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐོལ་བའི་ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་

པ་རྫས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྣོད་དམ་ཆུ་ཁ་ཟས་ཀྱིས་འབགས་པ་ཞིག་ལས་ཟས་བཙོས་ཏེ་ཟོས་པ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ།།ནད་པས་ནི་ཞུན་མར་དང་འབྲུ་མར་ཆང་དང་འདྲེས་པ་བཏུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ་དེ་ནི་ཆང་གི་དྲི་མི་མངོན་ཞིང་ནད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ།།༸ཆང་འདོད་པའི་སྲེད་པ་ཡོད་ན་ཆང་གི་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་སྨན་དང་
སྡོང་བུའི་སྨན་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་།འབྲས་བུའི་སྨན་སྐམ་པོའི་ཕྱེ་མ་རས་མ་དཀར་པོའི་ནང་དུ་ཐུམ་པོར་བྱས་ནས་ཆང་གི་རླངས་པ་ལ་བདུག་སྟེ་ཆང་གི་དྲིས་བསྒོས་པའི་སྨན་གྱི་ཕྱེ་མ་དེ་ཆུ་དང་སྦྱར་བ་བཏུང་ངོ༌།།རོ་སྐྱུར་ཙམ་ཅུང་ཟད་ཆང་བྲོ་བ་འཐུང་ཡང་ཉེས་མེད་དོ།།༸ཆང་གི་དྲིས་བསྒོ་བའི་ཐབས་ནི་སྨན་གྱི་ཕྱེ་མའི་ཐུམ་པོ་དེ་ཆང་དང་བཅས་པའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་:འཆང་བ་ལ91་རེག་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཆང་གི་རླངས་པ་ལ་བཞག་པས་ཆང་གི་དྲི་བསྒོ་བར་བྱའོ།།སྨན་གྱི་ཕྱེ་མའི་ཐུམ་པོ་དེ་ཆང་དང་རེག་པ་བསྲུང་ངོ༌།།རེག་པ་བསྲུང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆང་གི་སྣོད་དེ་ཆང་གིས་མ་གང་བ་དང་
ཆང་གི་ཤུགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བཅངས་ཏེ་བཞག་པར་བྱའོ།།གཞན་དུ་ན་གྱེན་དུ་ལུད་པས་རེག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸ཕྱེ་མ་དེ་ཆང་དང་རེག་པ་བསྲུང་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྫས་གང་དང་རེག་ན་

91 འཆང་བ་ལ།<<མ་>><<སེར་>>ཆང་ལ་མ།<<ཊཱིཀ་(ག་༢༧༦)>><<ཆུང་(ཁ་༩༤)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

226

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བཏུང་བ་དེའི་དྲི་རོ་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྫས་མུ་ཟིའམ་ཤིང་ཀུན་ལ་སོགས་པ་དང་རེག་པ་སྲུང་བ་དང༌།དུས་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་དྲོ་ལ་སོགས་པ་བཏུང་བ་ལ་ནི་དུས་སུ་རུང་བའི་ཟས་དང་ཡང་རེག་པ་བསྲུང་ངོ༌།།ཆང་གི་དྲི་རོ་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྫས་དང་རེག་པ་བསྲུང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་སྨན་སྐམ་པོའི་ཕྱེ་མར་བྱ་བ་ནི་རོ་ཁ་བ་དང་མངར་བ་ལས་མི་བྱའི་ཉུག་པ་དང་སྐྱུར་བ་ལས་བྱ།དུས་མ་ཡིན་པར་བཏུང་བ་ནི་ཚེ་གཅིག་པ་དང་ཞག་བདུན་པ་ལ་བྱའི་ཁ་ཟས་ཀྱིས་འབགས་ན་བཏུང་བའི་ཕྱིར་མ་འབགས་པར་བྱ་ཞེས་

སོ།།༸བཏུང་བ་དེ་ཟས་དང་རེག་པ་བསྲུང་བ་དེ་ནི་མཛེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་བཟང་ངོ༌།།བའོ།།མཛེས་པ་བཟང་བ་དེའི་ཕྱིར་བཏུང་བ་དེ་རས་མ་དཀར་པོས་བཙགས་པར་བྱའོ།།རྙོག་མ་དང་སྐྱོ་མ་ལྟ་བུ་
ཡོད་ན་མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར་རས་ཀྱིས་བཙགས་ལ་བཏུང༌།ནད་པས་ཀྱང་མི་བཏུང་ན་མི་ན་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས།ཆང་ནི་རྩྭ་མཆོག་རྩྭའི་རྩེ་མོ་ཙམ་གིས་ཀྱང་མི་བཏུང་ངོ༌།།ན་དེ་བས་མང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ།།༸རྩྭ་མཆོག་ནི་རྩྭའི་རྩེ་མོ་སྟེ།ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།དགེ་སློང་དག་ང་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་གིས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་མཐའ་ན་རྩའི་རྩེ་མོས་ཀྱང་བཏུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་བླུད་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

༸དགེ་སློང་མན་ཆད་ནས་དགེ་བསྙེན་ཡན་ཆད་ཆོས་འདི་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཆང་

མི་བླུད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་གཞན་དང་ཁྱིམ་པ་སུ་ལ་ཡང་རུང་ཆང་བླུད་ན་ཉེས་བྱས་དགེ་བསྙེན་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཆང་བླུད་ན་སྡིག་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཀྱང་མི་བླུད་པའི་ལུང་ནི།གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས།དགེ་བསྙེན་གྱིས་མི་བྱ་བའི་ལས་དྲུག་སྟེ།སེམས་ཅན་བཙོང་བ་དང་མཚོན་ཆ་དང་ཆང་དང་དུག་བཙོང་བ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ལས་དང་ཏིལ་བཅིར་བའི་ལས་སོ།།ཞེས་སོ།།༸ནད་པ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་

ཟས་ལ་སོགས་གནང་ན་ཆང་འཐུང་བ་ཡང་གནང་ངམ་ཞེ་ན།མ་གནང་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པ་གནང་བའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནད་པ་གསོ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་ནི་བཀག་པ་ལ་མ་གཏོགས་སོ།།ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ནད་པ་ལ་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ལྷག་མ་ནི་ཆང་འཐུང་བ་བཀག་པ་འདི་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ནད་པ་གསོ་བའི་དོན་དུ་ཡང་བཀག་

227

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པའོ།།ཆང་མར་དང་བསྲེས་པ་དང་ཆང་བསྐོལ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་མི་ཚོར་ན་དབེན་པར་འཐུང་ཡང་ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་པ་ནི་ཞུན་མར་ཆང་དང་འདྲེས་པ་ཆང་གི་དྲི་རོ་མི་མངོན་པ་དང་ཆང་བསྐོལ་ཏེ་མྱོས་འགྱུར་

ལས་ཉམས་ནའོ།།སྒོག་སྐྱ་དང་།ཀུན་དོང་བཙོང་དང༌།ཀེའུ་རྒྱ་སྒོག་དག་བཟའ་བར་མི་བྱའོ།།བཙོས་ཀྱང་རུང་མ་བཙོས་ཀྱང་རུང་མི་ཟའོ།།༸ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།ནད་པས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུའོ།།ལུང་ལས། སྨན་པ་ན་རེ་དགེ་སློང་ཁྱོད་ཀྱི་སྨན་འདི་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱིས་གསོ་བར་མི་ནུས་སོ།།ཞེས་ཟེར་ན་ཟ་བར་བྱ།ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་གཞན་གྱིས་འཚོ་བར་ནུས་སྲིད་ཀྱང་ན་བའི་རྐྱེན་ལྡན་ལ་གནང་བར་རིགས་སོ།།༸ནད་པས་དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྒོག་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཟོས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཟོས་མ་ཐག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་བྱ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་སྒོག་སྐྱ་ནི་ཞག་བདུན་མ་ལོན་པ་དང་།ཀུན་དོང་ནི་ཞག་གསུམ་མ་ལོན་པ་དང༌།ཀེའུ་ནི་ཞག་གཅིག་མ་ལོན་པར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།འགྲེལ་ཆུང་དང་དེའི་མདོ་རྩ་བ་ལས།བཙོང་ནི་ཞག་བདུན་སྒོག་སྐྱ་ནི་ཞག་གསུམ།ཞེས་བཤད་དོ།།དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས།སྒོག་སྐྱ་ནི་ཞག་བདུན་ཀུན་དོང་ནི་ཞག་གསུམ།ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དགེ་སློང་མས་སྒོག་སྐྱ་ཟོས་ན་ལྟུང་བྱེད་དང་ཀུན་དོང་ཟོས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུང་བའི་གནད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་བཤང་བའི་སར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གཅི་བའི་སར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེན་ཀོར་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།ལྷ་དད་
པ་ཅན་གཙང་སྦྲ་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཉེ་འཁོར་དེའི་ཐག་ནི་འདོམ་གང་ངོ༌།།ཁྱིམ་པ་

དག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་བསྙེན་དད་པ་ཕྱིར་མི་སྣུར་བ་ལ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་མེད་དོ།།

228

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
༸ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།སྐྱེ་བོས་གང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་
མི་བྱའོ།།སྒོག་པ་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་མཇུག་ཏུ་ཁྲུས་བྱ་སྒོག་པ་ཟོས་ཏེ་ཞག་གྲངས་ཚང་ན་ཁྲུས་བྱའོ།།སྒོག་པ་བསྟེན་པའི་གོས་དག་གི་སྒོག་པའི་དྲི་ཆགས་པ་ནི་གོས་དེ་ཆུས་བཀྲུ་བ་དང༌།སོག་མ་ལ་སོགས་པའི་དུ་བ་ལ་བདུག་པ་དག་གིས་བསལ་ལོ།།སྤོས་ཀྱིས་བདུག་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ཟེར་ཏེ་སྤོས་ཉུག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ།།༸གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་ཡང་རུང་བའི་ཁང་པའི་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་རུང་ཁང་དེའི་ནང་དུ་ཟས་བཙོས་པ་དང་དེའི་ནང་དུ་ཟས་ཞག་ལོན་
པར་བཞག་སྟེ་གནས་པ་དག་ནི་མཚམས་བཙོས་དང་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་ཊཱིཀ་ལས་དཔེར་ན་དགེ་སློང་གི་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲོག་དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་དེར་ཟས་འཚོད་པ་
དང་ཟས་བཞག་པ་དག་ལ་ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ།།
ད་ནི་རུང་བའི་ཁང་པ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།དེའང་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་སུ་རུང་ཁང་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཤིང་དྲུང་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་ར་བ་དང༌།མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་

འདུག་གནས་དང༌།རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་།དགེ་སློང་མའི་དབྱར་ཁང་དང༌།གཙུག་ལག་ཁང་གི་བང་རིམ་དང༌།སྒོ་ཁང་དང་། ཁྱམས་དང་།བསྲོ་ཁང་དང་།ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་བྱེད་པའི་དཔོང་སའི་ར་བ་དག་ཏུ་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མི་བྱའོ།།གཏུམ་འཁྲུག་ཅན་དང་སྙོན་ཐབས་ཅན་དང་ཟིལ་གྱིས་92གནོན་པར་བྱེད་པ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་བླ་གབ་མེད་པ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པ་དང༌།མེ་ཁང་དང༌།མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་དང་ཟེར་
<<ལུང>>།གཞི་དང་།ཁྱིམ་བདག་གི་གནས་དང་ཟེར་<<ལུང>>།གཞིར་ཡང་རུང་ཁང་བྱིན་
གྱིས་བརླབ་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།ཤིང་དྲུང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་བླ་གབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེར་

92 གྱིས།<<སེར་>><<གུ་>>གྱི།<<མ་>><<ས་>><<ཞང་>>

229

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

འབྲས་ཆན་གྱི་གཡོས་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟས་བཙོ་བ་ཡང་མི་བྱའོ།།གཞན་བྱེད་དུ་ཡང་མི་གཞུག་གོ།༸ཤིང་དྲུང་ལ་སོགས་པ་དང་བླ་གབ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེར་ཟས་འཚོས་ཟིན་པའི་བྱི་དོར་ཡང་དགེ་སློང་རང་གིས་མི་བྱའོ།།༸རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འདི་ལ་དུས་བཞི་ཡོད་དོ།།རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དུས་དག་དང་པོ་ནི།རུང་ཁང་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་བརྩིག་པའི་ཚེ་དང་པོ་སོ་ཕག་གི་གཅལ་འགྲེམས་པའི་ཚེ་ནའོ།།དང་པོ་སོ་ཕག་བཀྲམ་པའི་ཕྱིས་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དུས་ནི་ལས་
གསར་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དང་པོ་སོ་ཕག་བཀྲམ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་དེ་བརྩིག་པའི་ལས་གསར་པ་རྩོམ་པ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་དེའི་མཁར་ལན་གྱི་ལས་མ་རྫོགས་ཤིང་ད་དུང་ལས་གསར་པའི་མཇུག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་

དུས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་དོ།།རྩིག་ཕྲོའི་ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་ལས་གསར་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འོག་ཏུ་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དུས་ནི་གནས་དེར་དགེ་སློང་གནས་པ་ཉིད་དང་མ་དྲལ་93བ་སྟེ་གནས་དེར་དང་པོ་དགེ་སློང་ཞུགས་པ་ནས་ཕྱིས་གནས་དེ་ན་དགེ་སློང་འགའ་ཡང་མེད་པར་མ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་དུས་གང་ཡང་རུང་བའོ།།དགེ་སློང་སྔར་གནས་པ་དེ་དག་མེད་པ་ན་ཕྱིས་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དུས་ནི་དེར་གནས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་གནས་དེར་ཕྱིན་མ་ཐག་པའི་ཚེ་ཁོ་
ནའོ།།དགེ་སློང་དག་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་སྨོས་ན་དེའི་དུས་ཀྱི་ཚིགས་ཅིས་གཟུང་ཞེ་ན།གནས་དེར་ཕྱིན་ནས་བྱ་བ་གཞན་ཆུ་བཙགས་པ་དང་གནས་ཁང་བསྐོ་བ་སོགས་བརྩམས་པ་དང་ངལ་བསོ་བ་ནི་སྟན་ལ་སོགས་པ་འདུག་པ་སྟེ་བྱ་བ་དེ་གཉིས་དངོས་ནི་ད་དུང་མ་བྱས་ལ་དེ་གཉིས་བྱ་བའི་མཚམས་ལ་ཐུག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དུས་དེ་ནི་དགེ་སློང་དག་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་དེ་ཉིད་དོ།།དུས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་འདུན་
གྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།།༸བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དུས་དང་པོ་
གཉིས་ནི་སོ་ཕག་འགྲེམས་པ་དང་ཕྱིས་ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་གང་ཟག་གིས་

93 དྲལ།<<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>བྲལ།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༤༥༠)>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༨༡)>><<ཞང་>><<རིན་(ཁ་༢༧༩)>>

230

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངོ༌།།གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུས་ཞེ་ན།དེའི་མཁར་ལན་གྱི་ལག་གི་བླས་སོ།།དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དང་པོ་ཤོས་ཏེ་དང་པོ་སོ་ཕག་འགྲེམས་པའི་དུས་ལ་ནི་དགེ་སློང་ལག་གི་བླ་གཅིག་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་རུང་ངོ༌།།ཇི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅེ་ན།དགེ་སློང་ལག་གི་བླས་རྡོ་བརྡེག་པ་ན་དེའི་དང་པོར་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་བའི་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཚིག་ཏུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སོ།།རྡོ་བརྡེག་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ།།༸དུས་གཉིས་པ་ཕྱིས་ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་དགེ་སློང་ལག་གི་བླ་གསུམ་ཡན་ཆད་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་ཊཱིཀས་ལུང་དྲངས་པ་ལས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་བར་སེམས་བསྡུས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་རུང་བའི་ཁང་པར་སེམས་བསྡུ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །ལུང་ལས་
ནི།ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་ངེས་པར་ཟུངས་ཤིག་ངེས་པར་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་པར་གསུངས་སོ།།སེམས་བསྡུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ།།༸དུས་གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ཚེ་དགེ་སློང་གནས་པ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་ནི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ནས་སོ།།བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།།༸ལས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ།།༸དུས་བཞི་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དང་ཕྱིན་པ་ལ་ནི་དགེ་སློང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཕྱིན་པ་དེ་སྙེད་ཀྱིས་གཞི་འདི་ནི་དགེ་

འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་རུང་བའི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲག་པའི་ཚིག་ཅིག་ཅར་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སོ།།བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།།༸འཕྲལ་ལ་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ།།༸རུང་པའི་ཁང་པ་གཅིག་གིས་རྩིག་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་ཏུ་མང་པོ་གཎྜི་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་བྱ་བ་ནང་དུ་བཙོ་བ་དང་ཞག་ལོན་དུ་འཇོག་པའི་གནས་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་དེ་མི་རིགས་པའམ་མི་འཚམ་པ་མེད་དོ།།བ་གླང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ།།རང་འགྲེལ་ལས།བ་གླང་གི་གནས་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁང་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོ།།དེ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མཚམས་ཐ་དད་

231

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པར་གྱུར་པའི་རུང་བའི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་མ་བསྟན་ཏོ།།གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པའི་རུང་ཁང་གཅིག་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཞིང་མི་འཚམ་པས་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།༸འོག་གི་མདོ་ལས་པད་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་མུ་གེའིའོ།།ཚེ་ན་གནང་གི་གཞན་གྱི་ཚེ་ན་མི་གནང་ངོ༌།།མུ་གེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པ་དང༌།ལག་ཉར་བླངས་པར་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་ཟོས་ན་ཉེས་མེད་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་
དག་ཟ་བར་བྱའོ།།མུ་གེའི་ཚེ་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙོས་པ་དང་ཞག་ལོན་པ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དག་ཟ་བར་བྱའོ།།མུ་གེའི་ཚེ་སྔ་དྲོ་བའི་ཟས་སོ།།སྤངས་ནས་ཟ་བ་དང་ཡང་ཡང་ཟ་བར་གནང་བའོ།།༸ཐུག་པ་དང་སྐྱོ་མ་ལ་སོགས་པའི་བཏུང་བ་ནི་མུ་གེ་དང་ལོ་ལེགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་ཟ་དང་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་སྐབས་སུ་གནང་བའོ།།དུས་མུ་གེའི་ཚེ་དངོས་པོ་སྔར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་རྟེན་
དགེ་སློང་སྔར་ཟས་སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།མུ་གེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་གིས་ཟས་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་སྔར་བྱིན་ལེན་བྱས་ཟིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཟ་བར་གནང་བ་སྟེ་ལུང་གི་གླེང་གཞི་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དགོས་

སོ།།༸སྔར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་བླང་བའི་ཕྱིར་ཟས་བརྩམས་པ་ལས་ལྡང་བར་བྱའོ།།མུ་གེའི་ཚེ་ན་
མཆོད་སྟོན་དྲངས་པའི་ལྷག་མ་སྔར་ཟས་སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་ཟ་བར་བྱའོ་མུ་གེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་གིས་ཟས་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་མཆོད་སྟོན་དྲངས་པའི་ལྷག་མ་ཁྱིམ་པས་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་པ་དེ་ཟ་བར་བྱ་བ་སྟེ་ལུང་གི་གླེང་གཞི་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དགོས་སོ།།༸མུ་གེའི་ཚེ་ན་མཆོད་སྟོན་དྲངས་པའི་ལྷག་མ་དེ་དང་པོ་བཞག་པའི་གནས་དེ་ནས་དགེ་

སློང་གིས་གནས་གཞན་དུ་ཁྱེར་བའི་བྱ་བ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་སོ།།སྔར་ཟས་
སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་ཟ་བར་བྱའོ།།༸མུ་གེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་གིས་ཟས་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་མཆོད་སྟོན་དྲངས་པའི་ལྷག་མ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱེར་བ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཟ་བར་བྱ་བ་སྟེ་ལུང་གླེང་གཞི་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་དགོས་

སོ།།༸ལྷག་མ་དེ་གནས་དེ་ནས་གནས་གཞན་དུ་ཁྱེར་བའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་གནས་གཞན་དུ་དྲངས་པར་བྱ་བའོ།།མུ་གེ་ཚེ་ན་ནགས་ཀྱི་རུས་པའོ།།སྔར་ཟས་སྤངས་ཏེ་ལངས་པ་ལས་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་

232

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཏེ་མུ་གེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་གིས་ཟས་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་ནགས་ཀྱི་རུས་པ་ཟ་བར་གནང་བའོ།།ཊཱིཀ་ལས།ནགས་ཀྱི་རུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཤའི་རུས་པ་ནི་རུས་པ་དག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཀྱི་ཤིང་དག་གི་རུས་པ་ཡང་ཤིང་

ཏོག་རུས་པ་ཅན་དག་ཡིན།ཞེས་སོ།།༸ནགས་ཀྱི་རུས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།འདི་ལྟ་སྟེ་རྒུན་འབྲུམ་དང་།བལ་པོ་སེའུ་དང༌།:འདྲ་གོ་94ཏ་ལའི་འབྲས་བུ་དང་།སྟར་ག་དང་།བཱ་ཏཱ་མ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དང༌།ཨུ་རུ་མའི་ཀ་བེའུ་འབྲུ་དང༌།ཀུ་རུ་མའི་ཀ་བེའུ་འབྲུ་༸ཐང་ཤིང་འབྲུ་དང༌།ཁམ་བུ་དང་།རྒྱ་ཤུགས་དང་།སར་དག་ནི་སྟོད་ཕྱོགས་ན་ཡོད་དོ་དེ་ནགས་ཀྱི་རུས་པ་ཞེས་བྱའོ།།ལུང་མ་མོ་དང་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་མུ་གེའི་ཚེ་ན་པད་མ་སྔར་ཟས་སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་ཟ་བར་བྱའོ།།མུ་གེའི་ཚེ་ན་དགེ་སློང་གིས་ཟས་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་པདྨ་ཟ་བར་གནང་བའོ།།༸པདྨ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཆུ་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།འདི་ལྟ་སྟེ་པད་མའི་རྩ་བ་དང༌།པད་མའི་རྩ་ལག་དང༌།བེ་ཊ་ཀུ་མུ་ཏའི་ས་བོན་<<ལུང་>>དང༌།ཨུད་པ་ལའི་རྩ་བ་དང༌།པད་མའི་སྙིང་པོ་དག་ནི་པདྨ་དེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆུ་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ཞེས་བྱའོ།།གཞིར་གཏོགས་པའི་སྨན་གྱི་གཞིའོ། ། ། །
༈ འདུལ་བའི་མདོ།།བམ་པོ་བརྒྱད་པ།དགེ་སློང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་དང་རྒྱལ་སྲིད་
དེའི་ཕྱེད་མངའ་རིས་ཀྱི་ཕྱེད་ཤ་ནོད་པར་མི་བྱ་བླང་བར་མི་བྱའོ།།༸རྒྱལ་སྲིད་ཕྱེད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། བློན་པོ་ཆེན་པོ་གྱིས་ཟེར་ན་ཁས་མི་བླང་།ཞེས་སོ།།༸རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་དགེ་སློང་ལ་ཕུལ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་གྲོང་ནོད་པར་བྱ་སྟེ་བླང་བར་བྱ་བའོ།།ཞིང་ཡང་ངོ༌།།ནོད་པར་བྱའོ།།༸གྲོང་དང་ཞིང་དགེ་འདུན་ལ་གནང་གི་གང་ཟག་ལ་ནི་མ་ཡིན་<<ལུང་>>ནོ།།༸ཞིང་དེ་ཡལ་བར་མི་དོར་རོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཞིང་ཐ་བར་བོར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གསུངས་<<ལུང་>>སོ།།༸ཞིང་དེའི་ཐོག་ཤས་ནོད་དེ་ཐོག་ཤས་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།དེས་ན་ཞིང་གི་ཐོག་ཤས་བྱེད་པ་བཙལ་ལོ།།ཞིང་གི་ཐོག་ཤས་སྟེར་

94 འདྲ་གོ <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>འབྲ་གོ <<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༤༥༥)>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༨༩)>> འབྲ་ཀོ།<<རིན་(ཁ་
༢༨༡)>>

233

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ན་བསླང༌།ཞིང་པ་གང་གི་ཞིང་དེ་རྨོས་པ་སྟེ་ཐོག་ཤས་བྱེད་པ་ས་ཞིང་དེའི་ཐོག་ཤས་ཀྱི་ཆ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བར་བྱ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དབུལ་བར་བྱ་བ་སྟེ་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ལུང་ལས་སྔར་ཞིང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བསྐྱལ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཤས་མི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཤས་ཀྱི་སྐལ་བ་བས་དང་པོར་རོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཐོག་ཤས་དབུལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།༸ལུང་ལས།ཐོག་ཤས་དེ་དག་སྐྱེད་པ་ན་བརྐུས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་བསྐོ་འོ།།གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཞག་རེ་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཇི་ཙམ་འདུ་བ་དང་།ཞག་རེ་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཇི་ཙམ་འཛད་ཅིང་འགོད་པ་དང༌།འདུ་འགོད་གཉིག་ལས་ཏེ་འདུ་བ་རྐྱང་པ་དང་འགོད་པ་རྐྱང་པ་དང་འདུ་འགོད་གཉིས་ཀ་དང་མུ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མི་མངོན་པས་ལུང་ལས་འདུ་འགོད་གཉིས་ཀ་མི་མངོན་པ་དང་འདུ་བ་མངོན་ལ་འགོད་པ་མི་མངོན་པ་དང་འགོད་པ་མངོན་ལ་འདུ་བ་མི་མངོན་པ་དེར་རྩིས་གདབ་པར་མི་བྱའོ།།སྟེ་དགེ་སློང་གིས་རྩིས་གདབ་པར་མི་བྱ་བར་ཅི་འདུག་པ་དང་འགོད་པའི་སྒོ་དེ་བཞིན་དུ་བསྡུ་ཞིང་བཅད་པར་བྱ།༸འདུ་བ་མི་སྣང་བ་ནི་འབྱུང་བའི་སྒོ་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ་འགོད་པ་མི་སྣང་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་འབྲི་བར་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཞི་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།༸འདུ་འགོད་མི་མངོན་པ་ལས་གཞན་འདུ་འགོད་གཉིས་མངོན་པ་<<ལུང་>>ལ་ནི་རྩིས་བཏབ་ན་ལེགས་སམ་མ་བཏབ་ན་ལེགས་ཞེས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་རྩིས་གདབ་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།འདུ་འགོད་རྩིས་སུ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་སྟེ་འདུ་འགོད་ཀྱི་སྡོམ་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཞི་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡོན་བདག་གིས་གཡོག་ཕུལ་ན་གཡོག་བླང་བར་བྱ་ཞིང་ <<ལུང>>།ཉེ་བར་བཞག་གོ།ལྷ་འབངས་ཀྱི་ཁྱིམ་གང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གཡོག་རྣམས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པས་གཏམ་ཐ་མལ་པའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བ་ལུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་སྐད་ཀྱིས་བོས་པས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་ཐག་དེར་ལྷ་འབངས་གཡོག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ།ལྷ་
འབངས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གཡོག་བྱེད་པའི་མི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་པོས་འབངས་ལ་བསྒོ་བ་ལྟ་བུར་གཡོག་དེ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་ལྷ་འབངས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་སྟེ།དེ་རྣམ་

234

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
འབྱེད་འགྲེལ་ལས།ལྷ་འབངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་རུང་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།ཞེས་སོ།།
༸རྒྱལ་པོས་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བའི་གཡོག་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པས་ཀླག་
ཅོར་གྱི་སྒྲས་དགེ་སློང་དག་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཉིད་མི་འགྲུབ་ནས་གསུངས་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ནི་གཡོག་

ཇི་སྙེད་དགོས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ།།འི་གཡོག་ཐམས་ཅད་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།།༸དགེ་འདུན་གྱི་གཡོག་རྣམས་ལ་དགེ་འདུན་

གྱིས་ཟན་དང་གོས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།གཡོག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའམ་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་གཡོག་རྣམས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་ནའོ།།ཟས་དང་གོས་སྦྱིན་པར་བྱའི་གཡོག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།

༸གཡོག་ན་བ་རྣམས་ལ་ཡལ་བར་མི་དོར་བར་དགེ་སློག་གིས་ནད་གཡོག་བྱའོ།།བ་གླང་
དང་མ་ཧེ་དང་ར་དང་ལུག་དང༌།རྣམས་དགེ་འདུན་ལ་གནང་གི་གང་ཟག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།གླང་པོ་ཆེ་དང༌།རྟ་དང་།རྔ་མོ་དང༌།བོང་བུ་དང༌།འབྲུ་རྩམ་པ་འབྲུ་རྗེན་པ་དང་།འབྲུའི་སྣོད་ཤིང་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་དང་ཟངས་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་སྣོད་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་བླང་དུ་རུང་ངོ༌།།སྣོད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་སྣོད་སྤྱད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྣོད་སྤྱད་བླང་བར་བྱ་ཞིང་སྣོད་སྤྱད་འགྲུབ་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་གྲོང་ལ་སོགས་པ་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མཆོད་རྟེན་གྱིར་ཆེད་དུ་ཡང་བླང་དུ་མི་
<<ཊཱི་>>རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།འཁར་བའི་ཁ་གཟར་དང་མཁར་བའི་ཚྭ་ཁུག་ནི་ཚྭ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་སྣོད་དོ།།བཅང་བར་བྱའོ།།གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ངོ༌།།༸ཁ་གཟར་དང་ཚྭ་ཁུག་དེ་གཉིས་དང་ཕུལ་བའི་བཏུང་ཕོར་དང་ཆུ་བལྟ་བའི་སྣོད་དང་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འཁར་

235

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བའི་སྣོད་གང་ཟག་གིས་བཅང་བར་མི་བྱའོ།།ཡང་95ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།༸བདག་གིར་མ་བྱས་ན་སྨན་ཕོར་དུ་བསྲེས་ཞིང་སྤྱད་དུ་རུང་སྟེ།སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ལས།འདི་ལྟར་འཁར་བའི་སྣོད་གཞན་ཡང་སྨན་ཕོར་དུ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བདག་གིར་བྱ་བ་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།།༸དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་གིས་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལྡུམ་ར་བསྲུང་བ་པའི་གཡོག་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་ར་བའི་གཡོག་རྙེད་ན་བཅང༌།
༸གནོད་སྦྱིན་གདུག་པ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་རང་གི་མཚན་
མཐུན་པ་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལ་འབུལ་བ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེའུ་བླང་བར་བྱ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བུ་མོ་དག་བླང་བར་བྱའོ།།བྱིས་པ་དེ་དག་གི་ཆ་ལུགས་ནི་མགུལ་བར་དགེ་སློང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚལ་བུ་བཏགས་པ་ཉིད་དོ།།རྐེད་པར་ཆོས་གོས་བཏགས་པ་ཡང་རུང་ངོ༌།།བྱིས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་སོ།།དེའང་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བུ་དང་བུ་མོ་དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱང་བར་བྱའོ།།བྱིས་པ་དེ་དག་སྐྱོང་བ་འཚོལ་བ་ན་བྱིས་པ་དེའི་ཉེ་དུས་དགེ་སློང་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་བ་བླང་བར་བྱའོ།།བྱིས་པ་དེ་དག་བསྐྱངས་པའི་མཇུག་ཏུ་བྱིས་པ་ཕྱིར་ལེན་པའི་ཚེ་བྱིས་པའི་རིན་ཉིད་དུའམ་རྔན་པ་ཡང་ངོ༌།།དེའི་ཉེ་དུས་ཕུལ་བ་བླང་བར་བྱའོ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ལོག་འཚོ་ཡིན་པར་དྭོགས་པར་མི་བྱའོ།།༸བྱིས་པ་དེ་དག་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་གིས་རང་ལ་ཕན་པ་བྱས་པ་དྲིན་དུ་ཤེས་པས་ཀྱང་ངོ་། །དགེ་སློང་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་བ་བླང་བར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཉེ་དུས་ཕུལ་བ་བླང་བར་བྱ་བར་ནི་མ་ཟད་དོ།།༸དགེ་སློང་གིས་བྱིས་པ་བསྐྱངས་པ་དེའི་རིན་དང་རྔན་པ་བདའ་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་དགེ་སློང་ལ་གཞན་གྱིས་ཤིང་ཐོག་གི་རྙེད་པ་ཕུལ་ན་བླང་བར་བྱ་ཞིང་

95 + <<མ་>><<སེར་>>- <<ཊཱིཀ་(ག་༢༩༣)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

236

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བདག་གིར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་དགེ་སློང་ལ་ཞུན་མར་གྱིས་གང་བའི་བུམ་པ་དང་འབྲུ་མར་གྱིས་གང་བའི་བུམ་པ་དང་སྦྲང་རྩི་དང་བུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་བའི་བུམ་པ་ཡང་
ངོ་། །ཕུལ་ན་བླང་བར་བྱ་ཞིང་བདག་གིར་བྱའོ།།༸ཞུན་མར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྣོད་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱང་ངོ་། །འབུལ་ན་བདག་གིར་བྱའོ།།༸ཞུན་མར་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གི་སྣོད་དེ་དག་བཞག་པར་བྱའོ།།གང་དུ་གཞག་ཅེ་ན་ནི།གཞི་ལའོ།།མར་གྱི་བུམ་པ་དང་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་ནི་མེའི་ནང་དུ་བསྲེག་ལ་བ་ལང་གི་ལྕི་བས་རུང་བར་གྱིས་ལ་སྤྱོད་ཅིག་<<ལུང་>>བཤང་བའི་བུམ་པ་དང་གཅི་བའི་བུམ་པ་དང༌།ཆང་གི་བུམ་པ་དག་ནི་མ་བཞག་ན་ནི་རྒྱང་རིང་པོར་འོར་ཅིག་<<ལུང>>༸གར་ཡང་ཉེ་བར་མི་བཞག་སྟེ་མི་མཁོ་བ་ཉིད་དོ།།ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་ཡོན་བདག་གིས་འབྲས་ཆན་གྱི་

གཡོས་དང་ཚོད་མ་ལ་སོགས་པ་འཚོད་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གི་ཞལ་ཏ་བྱའོ།།འདིར་གཞན་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གིས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དགེ་སློང་གིས་བཙོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸གྲོང་

དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལྷུང་བཟེད་དུ་བསོད་སྙོམས་མ་བླུགས་པའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་བློས་མ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་སྙོམས་ལ་འཇུག་པ་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ།།སྟེ་དེ་ནི་མི་གཙང་བས་གོས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་བསོད་སྙོམས་བླུག་པ་གཡོགས་པར་བྱེད་པའི་ཁ་གཡོགས་རས་ལ་སོགས་པ་བཅང་བར་བྱའོ།།ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཁ་གཡོགས་བཅང་བར་བྱ་བ་འདི་དང་འཁར་བ་ལས་བྱས་པའི་ཁ་གཟར་དང་ཚྭ་ཁུག་དང་ཕུལ་བའི་བཏུང་ཕོར་འཁར་བའི་སྣོད་བཅང་བ་གཉིས་ལ་དགེ་སློང་ཕ་དང་དགེ་སློང་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་དྭོགས་པར་མི་བྱའོ།།ཁ་གཟར་དང་ཚྭ་ཁུག་དང་ཕུལ་བའི་བཏུང་ཕོར་ལས་གཞན་པའི་འཁར་བའི་སྣོད་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་དྭོགས་པར་མི་བྱའོ་དགེ་སློང་མས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་འཁར་བའི་སྣོད་བདག་གིར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་<<ཊཱིཀ>>།༸དགེ་སློང་མ་ནད་པས་ཀོ་ལྤགས་ལ་སོགས་

237

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པའི་ཞྭ་ཡང་རུང་སྟེ།ཞྭ་བཅང་བ་ལ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ་། །དྭོགས་པར་མི་བྱའོ།།སིལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཁར་སིལ་གྱི་མིང་གཉིས་པ་སྟེ་འཁར་སིལ་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བྱུང་བར་བསོད་སྙོམས་ལ་ཁྱིམ་

དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།སིལ་བྱེད་དེ་བཅང་བར་བྱའོ།།བསོད་སྙོམས་པས་ཁྱིམ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་རྒྱུས་ལ་མཁས་པར་འབད་པར་བྱའོ།།མཁས་པར་འབད་པ་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།མཚན་མ་གདབ་པར་བྱ་བས་སོ།།མཚན་མ་ཅི་ཞིག་གིས་ཞེ་ན།བསོད་སྙོམས་ཕྱེའམ་
འབྲས་ཆན་ཀྱི་འབྲམ་ཟེར་ལ་སོགས་པ་སྐབས་སྐབས་སུ་གཞག་པས་སོ།།ལུང་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
རྙེད་པ་བཙལ་བར་མི་བྱ་ཞིང་ཆོས་བཙོང་པས་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཟོང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་འཚོ་བ་སྦྱར་བར་མི་བྱའོ།།ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཀག་པ་མཛད་དོ།།ཆུ་མེད་ན་ཞོ་ཁ་ཆུ་དང་ཕྱུར་ཁུ་དང་རྩབ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཁུ་བས་རྐང་པ་དག་བཀྲུའོ།།རྐང་པ་བཀྲུ་བ་དེ་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཆུ་མེད་ན་དེ་དག་གིས་བཀྲུ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་འདི་ནི་ཟས་རྐང་པས་

བརྫི་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ།།༸སྟན་གཞན་མེད་ན་རྩྭ་བམ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ།།རྩ་བམ་མི་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ན་རྩྭ་བམ་རྣམས་བླ་གབ་སྟེང་གཡོགས་མེད་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ།རྩྭ་བམ་རྣམས་སོ་སོར་བཞག་པར་མ་ཟད་ཀྱི་སྤུངས་ཏེ་ཡང་བཞག་ཏུ་རུང་ངོ༌།།རྩྭ་བམ་གྱི་བྱ་བ་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་རྩྭ་བམ་འདོར་རོ།།དགེ་སློང་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་སྟན་གྱིས་མི་ཆོག་ན་རྩྭ་བམ་ལ་སྟན་བྱའོ།།གྲལ་གྱི་ཚར་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་དགེ་སློང་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་གྲལ་གྱི་ཚར་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་བྱར་རུང་<<ཊཱི་>>བའོ།།༸གྲལ་རེ་རེའི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། གྲལ་གཅིག་ལ་དགེ་

སློང་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲེང་དུ་བྱས་<<ལུང་>>པའི་ཚར་རོ།།མན་ཆད་ཀྱི་ཚར་རིང་པོ་བྱར་རུང་བའོ།།༸གྲལ་གྱི་ཚར་དུ་ཡོད་པའི་རྒན་པའི་མཐའ་རེ་རེར་ཟས་ཀྱི་སྤྱི་བུངས་རེ་རེ་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ལ་ཟས་འབྲིམ་

238

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པའི་:ཐོར་བྱན་96དང་:ཕྱག་ཚང་97བ་དག་རྐུ་བ་ཉིད་ན་བྱ་ར་བྱེད་ཅིང་མིག་གིས་བལྟ་བའི་སྤྱན་པ་དགེ་སློང་དག་བསྐོ་འོ།།གཙང་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་ཟན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཞལ་ཏ་བ་དག་གིས་གྲལ་པ་རྣམས་ཟ་
བའི་སྔ་རོལ་དང་པོར་བཟའ་བར་བྱའོ།།རང་གིས་ཟོས་ནས་བྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།།༸དགེ་སློང་དག་གི་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཚེ་བསླབ་པ་རྒན་རིམ་དུ་གྲལ་ལ་འཁོད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དང་རྒན་རིམ་
ནས་སྙོམས་པར་འགྲིམ་98དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་བསྐོ་འོ།།འདུས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་
དགེ་སློང་མས་ནི་དགེ་སློང་མ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ཞིག་རྒན་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་སློང་མ་བསླབ་པ་རྒན་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་རྒན་རིམ་བཞིན་དུ་གྲལ་གོང་དུ་བཞག་སྟེ་དགེ་སློང་མ་གཞན་རྣམས་ནི་བསླབ་པ་རྒན་གཞོན་མི་བརྩི་བར་གྲལ་ལ་ཅི་དགར་འཁོད་པར་བྱའོ།།དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཚེ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་རྒན་རིམ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ན་ཅ་ཅོ་འདོན་པར་གྱུར་ནས་འདི་གསུངས་སོ།།

༸ངག་མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བསྐྱུངས་ཏེ་ཟན་གྱི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་དང༌།འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པས་སོ།།འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པར་མ་ཟད་ཀྱི་ཆ་ལུགས་མཛེས་པས་སོ།།ཟན་གྱི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ་བྱ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟན་གྱི་ཆེད་དུ་འདུག་པ་ལ་ཡང་བསླབ་བྱ་བཞི་སྟེ་སྒྲ་བསྐྱུངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་དང་ཆ་ལུགས་མཛེས་པས་ཟན་གྱི་ཆེད་དུ་འདུག་པར་བྱའོ།།འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའི་ཟས་རྐང་པས་བརྫི་བ་དང་འགོམ་བར་མི་བྱའོ།།ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་གཞག་པའི་གཞི་ལྕགས་ལ་སོགས་པའི་

96 ཐོར་བྱན།<<ཊཱིཀ་(ག་༢༩༩)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>བློར་བྱད།<<མ་>>བོང་བྱད།<<སེར་
>>

97 ཕྱག་ཚང།<<ཊཱིཀ་(ག་༢༩༩)>><<མཆན་བཞི་>>ཕྱག་ཅང་།<<མ་>>
98 འགྲིམ།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>འདྲིམ།<<རྩ་བཞི་>><<ཊཱིཀ་(ག་༢༩༩)>>འབྲིམ།<<རིན་(ཁ་
༢༨༥)>>

239

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཕང་མིག་དང་ཞ་ཉེའི་དབྱར་འདབ་དང་བྱུག་རིས་དང་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྐང་པས་རེག་པར་མི་བྱའོ།།འདི་ནི་སྦྱིན་པའོ་བདག་ནི་ལེན་པ་པོ་འོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་བསོད་སྙོམས་བླང་བར་བྱའོ།།སེམས་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པས་ཡུལ་གཞན་ལ་སེམས་འཕྲོ་བར་མི་བྱ་བས་བསོད་སྙོམས་བླང་བར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་བསོད་སྙོམས་བླངས་ནས་ཟ་བའི་ཚེ་ན་ནི་སེམས་མ་གཡེང་ཞིང་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་ཟས་ཟ་བར་བྱ་བ་དང་ལུས་འཚོ་བ་ཙམ་དུ་ཟ་བར་བྱའི་འཕྱར་གཡེང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པ་དང་།བསོད་སྙོམས་དེ་མ་འདྲེས་པ་ནི་བསོད་སྙོམས་དེ་མ་འདྲེས་མ་བསླད་པར་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་ཅིང་ཕྱེ་དང་འབྲས་སུ་མི་བསྲེ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།དང་།མི་དཀྲུག་པ་དང༌།ནི་ཐམས་ཅད་སྣོད་གཅིག་ཏུ་དཀྲུགས་ཤིང་ཟ་བར་མི་བྱ་བའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་ཅིང་འོ་མ་དང་ཚོད་མ་དཀྲུགས་ཅིང་མི་སྡུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།༸གནས་ཤིན་ཏུ་དབེན་པ་སྟེ་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་དང༌།ཉི་མ་ཕྱིའི་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།ལུང་ལས་ནས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལ་དགེ་འདུན་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྦྱིན་བདག་གིས་ཟས་བསོད་པ་བྲིམ་པ་ན་ཟས་ངན་པ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་ན་ཟས་བསོད་པ་བླང་དུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་སྟེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མ་བླངས་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་

དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ནས་ཀྱི་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཤ་སྐམ་ལ་སོགས་ཟས་བསོད་པ་རྙེད་པ་ལེན་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཉིད་མེད་དོ།།རང་གི་ཟས་ཟོས་པ་ལ་རང་གིས་ཟས་ལས་གཞན་སྦྱིན་བདག་གི་ཟས་མནོས་པ་དང་ཟ་བ་ལ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་:ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།།ཡུལ་སྡིག་བྱུང་གི་གྱད་རྣམས་ལྟ་བུ་སྦྱིན་བདག་99གཞན་གྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་པའི་སྐད་པ་100ན་དགེ་སློང་འདུག་པ་ལ་སྦྱིན་བདག་

99 +ཡིག་ཆེན་དང་ཡིག་ཆུང་གི་གོ་རིམ་འདི་བཞིན།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> -འདི་ལས་ལྡོག་སྟེ་འདུག <<མ་>><<སེར་>>
100 པ།<<མ་>><<སེར་>>ས།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

240

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དེས་དགེ་སློང་གིས་ལེན་པ་དང་ཟ་བར་གནང་ན་སྦྱིན་བདག་དེ་ལས་གཞན་པ་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་སྣང་བྱེད་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་དགེ་སློང་ལ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་བྱིན་པ་ནི་ཡུལ་སྡིག་བྱུང་གི་གྱད་རྣམས་ལྟ་བུ་དེའི་
ཟས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་འདྲའོ།།དེ་ལ་ནི་དམ་བཅས་པ་ལས་འདས་པ་དང་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་ཏེ་སྦྱིན་བདག་གཞན་གྱི་ཟ་བར་བསམ་ནས་སྦྱིན་བདག་གཞན་གྱི་ཟོས་པ་ཡིན་པས་དམ་བཅས་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དྭོགས་པ་དང་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་དུ་དྭོགས་པ་བསལ་བའོ།།

༸སྨྲ་བ་པོའི་བསམས་པའི་དོན་གྱིས་ལྷའི་བརྡའི་དབང་གི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗོད་
པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཚུར་ཤོག་ཅེས་འབོད་ཅིང་དགེ་སློང་ལ་བསོད་སྙོམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་སངས་རྒྱས་

ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དོན་གང་ལ་སྦྱོར་བ་སྨྲ་བ་པོའི་བསམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་བཞག་གིས་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐུབ་ཆེན་ཉིད་ལ་གྲགས་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ལུང་ལས་དགེ་སློང་བསོད་སྙོམས་པ་ལ་ཁྱིམ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཚུར་བྱོན་འདི་དག་སྣོམས་ཤིག་ཟེར་ན་བླང་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་སྙམ་ན་ཁྱིམ་བདག་ལ་དྲིས་ལ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབུལ་བའོ་ཞེས་སྨྲ་ན་བདག་གིར་མི་བྱའོ་འོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན་བླང་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་སོ།།༸ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བླངས་པ་སྤང་བར་མི་བྱའོ།།སྟེ་གང་ལ་བླངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།༸ཕྱི་མ་ཐོབ་ན་ལྷག་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་ནི་འདིའི་དམིགས་བསལ་ལོ།།༸ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་མི་འདེབས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའོ།།ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་

ལས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་བདག་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་

241

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཚོགས་པ་དག་ལས་རྫས་བླངས་པ་ལྟ་བ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་ལས་གཞན་ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གོ་རིམ་བཞིན་ལ་སྦྱིན་པ་དང༌།ནི་དད་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཆུད་གཟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ་དེ་དག་ཀྱང་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་མཆོག་ལ་བླངས་པ་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་

བཞིན་<<ཊཱིཀ་>>ནོ།།༸བདག་ཉིད་ཚིམ་པར་གྱུར་ཟིན་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་འཚོ་བར་བྱེད་པ་ལྷག་པ་ཐ་ན་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལེན་པ་དང་ལུས་འཚོ་བ་ཙམ་ལས་ལྷག་པ་ཐ་ན་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཙམ་ཟ་བ་ནི་དད་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཆུད་གཟོན་པ་ཡིན་ནོ།།ལུས་འཚོ་བ་ཙམ་ལ་ནི་དེ་ཆུད་གཟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།༸དམིགས་བསལ་ནི་ལྟ་བའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་མིན་ཡང་ཕ་མ་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཕུ་ནུ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ་ཕ་མ་དང་ཕུ་ནུ་དང་སྲིན་མོ་དང་གཉེན་ལ་ཡང་སྦྱིན་

པར་བྱ་ཞེས་ལུང་མ་མོ་ལས་དང་།ནད་པ་དང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་སྦྲུམ་པ་ 101དག་དང༌།སྦྲུམ་མ་སྙིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པྲཛྙཱ་ཀ་ར་ལས་སོ།།༸ལྟ་བ་མ་དག་པ་དག་པར་གདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་གདུལ་བ་དང༌།ཁྱིམ་པ་བསོད་སྙོམས་འདོད་པས་དགེ་སློང་གི་བསོད་སྙོམས་ལ་ལག་གིས་འཛིན་ཅིང་རེག་པ་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་སྦྱིན་ཞེས་ལུང་མ་མོ་ལས་

སོ།།༸ཟན་གྱི་དུས་སུ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལ་ནི་དད་པས་སྦྱིན་པ་དེ་ལས་བགོ་བཤའ་བྱའོ།།དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་དད་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཆུད་གཟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།༸ལྷག་མར་མ་གྱུར་པའི་ཁམ་ཆངས་གཅིག་

བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དང་པོར་ཟས་ཀྱི་ཁམ་ཆངས་གཅིག་ཟ་བ་པོ་རྣམ་ཟ་བ་པོ་དམིགས་ཀྱིས་ངེས་པ་མེད་པར་མ་བཅད་པར་བཞག་པར་བྱའོ།།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྔོས་ཏེ་བཞག་པའོ།།༸ཁམ་ཆངས་གཅིག་ཟས་ཀྱི་དང་པོར་བཞག་པ་དེའམ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལས་

དུད་འགྲོ་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།རང་གི་ཟས་ཟིན་ནས་སོ།།

101 པ།<<རང་(ཁ་༤༦༦)>><<ཊཱིཀ་(ག་༣༠༤)>><<ཆུང་(ཁ་༡༠༩)>><<མ་>><<སེར་>><<རིན་(ཁ་༢༨༧)>>མ།<<རྩ་བཞི་>><<ས་ >><<ཞང་>><<གུ་>>

242

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༸བདག་ཉིད་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཟས་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པར་ལྷག་མ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།།ཁྱེད་ཁོ་ནས་འདི་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་དད་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་པའི་ཟས་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།།ཡང་
ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་བར་མི་ཟད་ཀྱི་དེ་རྫོགས་ན་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་

བའོ།།ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་འོག་གཞི་ཉིད་དུ་ཁུར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བཏིང་བ་དང་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ལྷག་མ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་ཅི་བདེར་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་ན་གཉུག་མར་གནས་པའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་སྤྱི་བུངས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཏོར་མ་སྦྱིན་ནོ།།གཉུག་མར་གནས་པ་དེ་དག་གི་ཟས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་དུས་ནི་སྔ་དྲོ་དགུང་ཚིགས་ཕྱི་དྲོ་མཚན་མོ་ལ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་རོ།།གཏོར་མ་གཏང་བ་ནི་ཁ་ཅིག་སྔ་དྲོ་སྦྱིན་ཁ་ཅིག་ཕྱི་དྲོ་སྦྱིན་པ་ཡོད་པས་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་མི་སྣོར་བར་དུས་སུ་སྦྱིན་ནོ།།༸གཙུག་ལག་ཁང་གང་ན་གཉུག་མར་གནས་པའི་མི་མ་ཡིན་ཁ་ཅིག་གི་ཆོ་ག་དང་མི་མ་ཡིན་ཁ་ཅིག་གི་ཆོ་ག་ཐ་དད་དེ་དྲི་དང་མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དྲི་དང་མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་རང་གི་ཆོ་ག་བཞིན་ཐ་དད་པར་རོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྲུང་མའི་ལྷ་ལ་ཁྱིམ་པས་མཆོད་པ་ཡོད་དེ་ཁྱིམ་པས་མཆོད་པའི་དུས་བཞིན་དུ་མཆོད་ཅིང་གཏོར་མ་སྦྱིན།༸ཤིང་ཐོག་ཨ་མྲ་རུས་པ་རྩི་གུ་མ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟོས་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་པས་ཆུད་ཟོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་མ་སྨིན་པ་དེ་ཟས་མི་ཕྲོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།བཟའ་བར་མི་བྱ་ཀུ་ཤུ་དང་ཁམ་བུ་དང་རྒུན་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་སྨིན་པར་མི་ཟའོ།།བཅའ་བ་ལྔ་ནི།རྩ་བ་དང་།སྡོང་བུ་དང་།འདབ་མ་དང་།མེ་ཏོག་དང་།འབྲས་བུ་དང་།དེ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་བཅའ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང༌།བཟའ་བ་ལྔ་ནི།འབྲས་ཆན་དང་།ཟན་དྲོན་དང་།ཟས་ཀྱི་ལྡེ་གུ་དང༌།ཤ་དང་།སྣུམ་ཁུར་དང༌།བསོད་པ་ལྔ་ནི།འོ་མ་དང་།ཞོ་དང་།མར་དང་།ཆུ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉ་ཤ་དང༌།ཤ་སྐམ་དག་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་བཟའ་

243

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བའི་ཕྱིར་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།གསོ་མའི་ཐུག་པ་དང་ཉུངས་ཀར་གྱི་ཐུག་པ་དང༌།རྩ་བ་དང་སྡོང་བུ་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་པ་དག་ལོངས་སྤྱོད་པ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དྭོགས་པར་མི་བྱའོ།།བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དག་ནི་འོ་མ་ལ་སོགས་པས་སྦངས་ན་འཆག་ཏུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཀྱི་ཐ་ན་ཆུས་ཀྱང་སྦངས་ན་ལུས་ཀྱི་འཆག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ།།ཆུས་ཀྱང་བརླན་པར་བྱས་ཏེ་བཟའ་བར་བྱའོ་དགེ་སློང་དག་བརླན་ཐམས་ཅད་ནི་ཉམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་སོ།།ཉམས་ནི་འདིར་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ་ཞེས་

ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་སོ།།༸བཏུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྐྱལ་པ་དང་བྲོད་པ་ལ་སོགས་པར་བླུག་པ་ནི་སྣོད་དེ་དག་ཀོ་ལྤགས་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་གིས་སྣོད་དུ་ཟན་ཟ་རུང་ངོ་། །སྣོད་ཇི་ལྟ་བུར་ཟར་རུང་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཡོལ་གོར་རོ།།ཤིང་སྡེར་དུའོ།།༸ཡོལ་ཁོར་རྡོ་ལས་བྱས་པར་ཡང་ཟས་ཟ་རུང་ངོ་། །སྣོད་དེར་སྔར་ཟས་ཟ་བའི་སྣོད་བྱས་པར་ཡང་ཟས་ཀྱི་སྣོད་བྱར་རུང་ངོ༌།།སྣོད་དེར་སྔོན་ཟས་ཟོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་ཟས་ཀྱི་སྣོད་བྱར་རུང་བའོ།།ལྕགས་ཀྱི་ལྷུང་
བཟེད་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔར་ཟས་བླུགས་པ་ཡང་བཀྲུས་ཏེ་ཟས་ཀྱི་སྣོད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་དང་རྡོའི་ཡོལ་གོར་ཟས་སྔར་བླུགས་པ་ཡང་བཀྲུས་ཏེ་ཟས་ཀྱི་སྣོད་བྱའོ།།༸ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་བཀྲུ་བཤལ་ནི་གནས་པ་སློབ་མ་དང་ཉེར་102གནས་དེའི་ལས་ཡིན་ནོ།།ཟས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་བཀྲུ་བར་མ་ཟད་ཟོས་ནས་ཀྱང་ངོ་། །ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་བཀྲུ་བཤལ་བྱ་བ་ནི་གནས་པའི་ལས་ཡིན་ནོ།།༸དགེ་སློང་གིས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་གི་སྣོད་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་ཟས་ཟ་བར་མི་བྱའོ།།ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་སྣོད་རེ་རེ་དག་མེད་ན་དགེ་སློང་གིས་གཞན་དང་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟ་བར་བྱའོ།།རིམ་གྱིས་ཟ་ན་དུས་ལས་ཡོལ་བར་དྭོགས་ན་ལྷན་ཅིག་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟའི་དུས་

102 ཉེར།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>ཉེ།<<ཊཱིཀ་(ག་༣༠༨)>>ཉེས།<<མ་>><<སེར་>>

244

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ལས་ཡོལ་བར་མི་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟ་བར་མི་བྱའོ།།༸དགེ་སློང་གིས་ལམ་དུ་སུ་དང་

སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟར་རུང་ཞེ་ན།དགེ་སློང་དང་ངོ༌།།ལམ་དུ་གཞན་དང་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟ་བའི་ཚེ་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་ལག་པ་བཏེག་ན་རང་གིས་ལག་གཞུག་གོ།དགེ་སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཡང་དགེ་ཚུལ་དང་ནི་སྣོད་གཅིག་ཏུ་མི་ཟ་སྟེ་གཞུང་འོག་མ་གཡོག་རྣམས་ལ་བཅངས་ཏེ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་ལ་བཅངས་ཏེ་ལག་ཏུ་སྦྱིན་ནོ།།ལམ་དུ་སྣོད་གཞན་མེད་པའི་ཚེ་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་ཚུལ་ལ་འཚལ་མ་ཕོགས་སུ་སྦྱིན་པའི་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་ན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟ་བར་བྱའོ།།ལམ་དུ་སྣོད་གཞན་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་གིས་གཡོག་རྣམས་དང་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟ་བར་མི་བྱའི་གཡོག་ལྷ་འབངས་རྣམས་ལ་ཟས་བཅངས་ཏེ་སྦྱིན་ནོ།།དགེ་སློང་རང་གི་ཉེ་དུས་ཡིད་གཅུགས་པས་ངེད་དང་སྣོད་གཅིག་ནས་ཟ་བར་ཞུ་ཞེས་གསོལ་ན་ལམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟའོ།།དགེ་ཚུལ་ལམ་ཉེ་དུ་དང་སྣོད་གཅིག་ཏུ་ཟ་བའི་ཚེ་ན་དགེ་ཚུལ་ཉེ་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རེག་པ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཟས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་འཇིག་པ་དང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་འདྲེས་པ་བསྲུང་
བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།འཇིག་པ་དང་འདྲེས་པ་ཇི་ལྟར་བསྲུང་ཞེ་ན།ཟས་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་ལམ་ཉེ་དུ་དེ་ལག་པ་དག་བསྙལ་དུ་བཅུག་ཅེས་པ་ནི་ལག་པ་ཁྲུར་བཅུག་ནས་དགེ་སློང་གིས་སྡེར་སྤྱད་བཟུང་ལ་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།མཆིལ་ལྷམ་དང་བཅས་ལྷམ་གྱོན་བཞིན་དུ་ཟ་བར་མི་བྱའོ།།ནད་པས་རྐང་པ་ས་ལ་བཞག་ན་མི་ཕྲོད་པ་ནི་ལྷམ་གཉིས་ཕུད་པའི་སྟེང་དུ་རྐང་པ་གཉིས་མནན་ཏེ་ཟ་བར་བྱའོ།།སྒྲེན་མོ་གོས་མེད་པ་དང་གོས་གཅིག་པས་ཟ་བར་མི་བྱའོ།།སྒྲེན་མོ་དང་གོས་གཅིག་པས་ཟོས་ཀྱང་ནད་པ་མི་ནུས་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།སྒྲེན་མོས་ཟས་ཟ་ན་ནད་པ་དེ་གཡོག་དག་གིས་ལུས་དང་གོས་ལ་སོགས་བསྐྱོར་བར་བྱ་སྦྲའམ་གུར་ལྟ་བུ་ཕུབ་སྟེ་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་བྱའོ།།ནད་པས་ནུས་ན་ཆོས་གོས་སྟེང་མ་

245

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མེད་པར་ཟ་བར་མི་བྱ་རྔུལ་གཟན་ཙམ་བགོན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ།།ལུང་ལས།ནད་པ་ཞིག་གིས་རྔུལ་གཟན་ལ་བརྟེན་པར་མ་ནུས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཕྱོགས་དབེན་པར་ཟ་བར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་ལས་ཀྱང་།ཕྱོགས་དབེན་པར་རོ།།ཞེས་སོ།།དེའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།རྔུལ་གཟན་ཙམ་གྱོན་ཀྱང་མི་ནུས་ན་ནད་གཡོག་གིས་དབེན་པར་བཞག་སྟེ་ཟས་སྦྱིན་ནོ།།ཞེས་སོ།།
༸ནད་པས་ནུས་ན་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཤམ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་དེ་གསང་
བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ངོ་། །སྐྱོང་103བར་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།༸འདི་ནི་སྒྲེན་མོའི་སྐབས་དང་གོས་གཅིག་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ན་ཟན་གྱི་ཕྱིར་འདུག་པའི་གང་ཟག་གིས་དངོས་པོ་འདི་བྱིན་ཅིག་
ཅེས་པའམ་སྤྱི་བུངས་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་འབྲིམ་མཁན་ལ་བརྗོད་ཅིང་གོ་བར་མི་
བྱའོ།།ནད་པས་ནད་དང་ཕྲོད་པའི་ཟས་འདིའམ་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།ལྟུང་བ་མེད་པ་དེ་ནི་དཔེར་ན་ཕོ་བའི་དྲོད་ཆུང་བས་ཟས་ཚོས་པ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པ་དང༌།ཟས་དྲོད་ཆེ་བས་རློན་པ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།།རྒྱགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བཀྲེས་སྐོམ་ནད་ཡིན་ལ་རང་ལ་དེ་ཡོད་པས་བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང༌།ཟས་ཀྱིས་ནད་དེ་བསལ་བས་ཟས་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ཟ་བར་བྱའོ།།ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཟས་ལ་དྲན་པ་ཡང་ངོ་། །དྲན་པ་བཅུ་པོ་སྟེ་ཉེ་བར་བཞག་ཅེ་ན།ཟས་འདི་མི་གཙང་བ་ལུད་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དང་།འབྲས་ཆན་ནི་སྲིན་བུ་འདྲ་ཞིང་ཕྱེ་ནི་རུས་ཕྱེ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌།ཟས་ཟོས་ན་བད་ཀན་དང་སྣབས་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌།ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་
མ་དང་བུ་འཐབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དང༌།ཟས་ནི་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྨད་པ་དག་དང་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་།བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཟས་འབྱུང་ལ་

103 སྐྱོང།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>> སྐྱོ། <<སྡེ་>><<ཅོ་>> སྐྱོར།<<སྣར་>><<པེ་>>

246

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཟས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྲེད་པ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བ་དང༌།ཟས་དེ་བཙལ་བ་དང་།ཟས་འདི་བྱིན་ལེན་དང་གཡོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་དང་།ཟས་ལོག་པར་ཞུ་ཞིང་རིམས་ལ་སོགས་པའི་ནད་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང༌།ཟས་དེ་ཆ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཟས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་ལུས་ཀྱི་མེས་བསྲེག་ཆ་གཉིས་པ་བཤང་གཅིར་འགྱུར་ཆ་གསུམ་པ་སྲིན་བུས་ཟ་ཆ་བཞི་པས་ལུས་རྟས་པར་འགྱུར་བར་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་དག་གིས་མི་མཐུན་པ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་དྲན་པ་བཞག་སྟེ་ཟ་བར་བྱ་པའོ།།ཟས་ལ་སེམས་གཏད་པས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པས་སོ།།སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟས་ལ་རྩེ་གཅིག་པས་གཏད་པ་སྟེ།༸སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟས་ལ་གཏད་པས་སེམས་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པས་སོ།།ཆ་ཤས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཀླག་ཅོར་མི་བྱ་བར་སྒྲ་བསྐྱུང་ཞིང་
ངོ༌།།ཟས་ཟ་བར་བྱའོ།།༸སྒྲ་དེ་མི་བྱ་བར་རོ།།ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཊཱིཀ་ལས།རྐང་ལག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མི་བྱ་བར་རོ།།ཞེས་སོ།།༸སྒྲ་མི་འབྱུང་104བར་ཐུག་པ་དག་<<བི་>>གོ།བཏུང་བར་བྱའོ།།༸སྒྲ་ཁྲུམ་ཁྲུམ་མི་བྱ་བར་ཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཟ་བར་རོ།།ཟས་དེ་འདེད་པ་ན་ཁྲུམ་ཁྲུམ་ཞེས་སྒྲ་འབྱུང་བ་དག་ཆུ་ལ་སོགས་པས་སྦངས་ཏེ་སྙི་བར་བྱའོ།།ཟན་ཟ་བ་དེའི་དོན་དུ་འཁོད་པ་ན་གླུ་གླིང་དང་སིལ་སྙན་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་གོ།དགེ་འདུན་ཟན་ཟ་བ་ན་རོལ་མོ་བྱེད་དུ་བཅུག་བཞིན་དུ་ཟ་བར་མི་བྱའོ།།ཁང་པའི་དུས་སྟོན་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་རོལ་མོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཊཱིཀར་ལུང་དྲངས་སོ།།

༸ཆོས་བཤད་པ་དང་ཡོན་བཤད་པ་བཤད་པ་བྱེད་བཞིན་པ་ཉིད་ན་ཟན་ཟ་བར་མི་
བྱའོ།།ཆོས་བཤད་དང་ཡོན་བཤད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཟ་མི་རུང་ངམ་ཞེ་ན།དེ་ཐོས་ནའོ།།ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་།དེའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།གནས་བརྟན་གྱིས་སྦྱིན་

104 འབྱུང།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༤༧༤)>><<མ་>>><<མཆན་བཞི་>>དབྱུང།<<ཊཱིཀ་(ག་༣༡༣)>><<རིན་(ཁ་༢༩༠)>>བསླང།<<ཆུང་(ཁ་༡༡༦)>>

247

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
པ་བཤད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཐོས་བཞིན་དུ་ཟན་མི་ཟ།མ་ཐོས་པར་ཟོས་པ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།ལུང་ལས། སྒྲ་ཡང་ཐོས་ལ་དོན་ཡང་གོ་བ་དེས་ཟ་བར་མི་བྱའོ་དོན་ཡང་མ་གོ་སྒྲ་ཡང་མ་ཐོས་ན་དེས་ཟ་བར་བྱ་སྒྲ་ནི་ཐོས་

ལ་དོན་ནི་མ་གོ་ན་དེས་ཀྱང་ཟ་བར་བྱ་སྟེ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཞེས་སོ།།ཡོན་བཤད་དེར་སོ་སོར་རིག་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་རྣམས་སྔར་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ཟིན་ནས་ཡོན་བཤད་བྱེད་པ་ན་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ཕྱིས་འོངས་ཏེ་ཡོན་འཆད་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཟོས་ན་ཕྱིས་འོངས་ཏེ་དེའི་དྲོ་ཡོལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དུས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བ་དྭོགས་ཡོད་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པའམ་རྐྱང་པ་འཆད་ན་ཡང་ཚིག་གཉིས་སམ་གསུམ་བཤད་པ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཟ་བར་མི་བྱའོ།།དེའི་འོག་ཏུ་ཟ་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།༸ཟན་ཟོས་ནས་ལག་པ་བཀྲུས་ལྷུང་བཟེད་བཞག་ནས་ཁའི་ནང་ཡང་བཀྲུས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱིན་བདག་གི་བསྔོ་བ་ངན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་གདོན་ཏོ།།ཟན་ཟོས་ནས་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་པོ་སྦྱིན་བདག་ལ་ཡོན་བཤད་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་ཞིང་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀའི་སྐབས་སྔ་མ་ནས་བཤད་དོ།།༸ནི་ཡོན་བསྔོ་བའོ་གསུང་ངོ་། །དང་།ཆོས་བཤད་པ་དག་བྱའོ།།གང་གི་ཚེ་བྱ་ཞེ་ན།དགེ་
སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟོས་ཟིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཤེས་ནས་སོ།།ཡོན་བཤད་པ་དང་ཆོས་
བཤད་པ་དག་བྱའོ།།༸ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཀུན་ཏུ་ལྟ་བས་སོ།།གང་གིས་དེ་དག་བྱ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་གྲལ་གྱི་དང་པོས་སོ།།ཡོན་བཤད་པ་དང་ཆོས་བཤད་པ་དག་བྱའོ།།༸གྲལ་གྱི་དང་པོ་བས་དེ་དག་མི་ནུས་ན་དེ་དག་ནུས་པའི་དགེ་སློང་གཞན་ལ་གྲལ་དང་པོ་བ་དེས་བཅོལ་ལོ།།གལ་ཏེ་ཡོན་བཤད་པ་དང་ཆོས་བཤད་པ་མ་བྱས་མ་རྫོགས་པར་དགེ་སློང་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་བའི་རྐྱེན་བྱུང་ན་ཡོན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཁོར་ཐ་ན་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་སྦྱིན་ནོ།།འཁོར་ཐ་ན་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་བཞག་སྟེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།༸འཁོར་དེ་ལ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྐྱེན་བྱུང་ན་གང་གི་འཁོར་དུ་བདག་ཉིད་བྱིན་པ་ཡོན་འཆད་པ་པོ་དེ་ལ་ཞུས་ཏེ་འཁོར་དེ་ཡང་འགྲོ་བར་བྱའོ།།ཡོན་འཆད་

248

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པ་ཡོན་བསྔོ་བ་བྱེད་105པ་ན་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་དག་གི་མིང་སྨོས་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་སྨོས་པར་བྱའོ།།སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་བསྟན་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མིང་སྨོས་ན་དགའ་བ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཊཱིཀའོ།།༸ཡོན་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྦྱིན་བདག་ལ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་བོའི་མིང་ནས་ཕྱུང་ནས་ཏེ་ཚེ་རིང་བ་དང་བདེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དགེ་འདུན་གྱིས་སྨོན་ལམ་གདབ་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་

ལས་སོ།།༸དགེ་སློང་བ་ལང་བདག་ལྟ་བུ་མིད་པ་གཉིས་པས་ཟས་ཟོས་ནས་དུས་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་དྲོའམ་མཚན་མོའི་སྒྲེགས་པ་དག་བྱུང་ན་དང་པོར་སྒྲེགས་པ་བྱུང་བ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་ཕྱིར་བོར་ཏེ་དེ་ནི་ཁ་ཆུ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་ཉིད་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཁ་བཀྲུ་བ་ནི་ཁ་ལ་ཆགས་པ་དང་དབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་དེས་ན་ཁ་བཀྲུས་ནས་སྒྲེགས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་མིད་པར་བྱའོ།།སྟེ་དེ་ནི་འཚག་འབྲི་ཞིང་སྦྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་རོ།།༸སྒྲེགས་པ་དེ་ནི་ཟས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟས་ཡིན་ནོ།། སྒྲེགས་པ་དེ་ཟས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མིད་པ་གཉིས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ནི་དུས་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་སྐྱ་
རེངས་འཆར་ཀ་ཚུན་ཆད་དང་ཟས་སྤངས་པའི་ཚེ་སྒྲེགས་པ་བྱུང་ན་ཕྱིར་བོར་ཏེ་ཁ་བཀྲུ་བར་བྱའོ།།དེ་མིད་ན་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་དང་སྤང་ཟའི་ཉེས་པ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།༸གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆིལ་མ་དོར་བའི་གནས་མཆིལ་མའི་སྣོད་ལ་སོགས་པ་མ་བཤམས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་ཕྱོགས་སུ་མཆིལ་མ་དོར་བར་མི་བྱའོ།།དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གནས་དང་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་
བྱི་དོར་ཞལ་ཞལ་སོགས་པ་བྱས་པར་ཡང་མཆིལ་མ་དོར་བར་མི་བྱའོ།།སོས་ལྕེ་བཙིར་ཏེ་སྒྲ་ཆིད་ཅེས་ཏེ་ཡང་མཆིལ་མ་དོར་བར་མི་བྱའོ།།སྒྲ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་མཆིལ་མ་དོར་བ་དེ་དང་མཆིལ་མ་དོར་བ་དེའི་སྒྲ་ཧག་ཐེའི་ཞེས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མའི་དྲུང་དུ་མི་བྱའོ།།གཞན་ཟས་ཟ་

105 བྱེད།<<མཆན་བཞི་>>སྐྱེད།<<མ་>>

249

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བའི་དྲུང་དུ་ཡང་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་མི་བྱའོ།།དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་དང་ཟས་ཟ་བ་དང་གསུམ་བསྟན་ཟིན་པའི་ལྷག་མའི་དགེ་སློང་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་ཡང་དང་ཡང་མི་བྱའོ།།མཆིལ་མ་དོར་བ་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་བྱ་བ་བཀག་པ་དེ་བསྲུང་བར་མི་ནུས་ན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།སྤྱིར་ན་གཞན་ལ་མི་བདེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱའོ།།བྱེ་བྲག་ཏུ་སྔུར་སྒྲ་ངར་ངར་པོ་ཅན་
གྱིས་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།སྔུར་སྒྲ་ཅན་དེས་སྔུར་སྒྲ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བཅག་པའི་སྒོ་ནས་གཉིད་བསྲུང་བའམ་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།མཆིལ་མ་དེའི་སྣོད་ཆོལ་ཟངས་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་རྨིག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཆོལ་ཟངས་ཀྱི་ཞབས་མཉམ་པའམ་དེ་མེད་ན་རྩེག་མ་ལྕགས་སྒྱིད་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཆོལ་ཟངས་བཞག་པའོ།།མཆིལ་མའི་སྣོད་དེ་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་དང་གནས་ཁང་ནང་གི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་དེར་མཆིལ་མ་དོར་དུ་མི་རུང་ལ་མཆིལ་མ་འདོར་བ་ན་

གནས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་ཚེགས་ཆེ་བས་དེའི་ཕྱིར་འདི་གསུངས་སོ།།༸མཆིལ་མའི་སྣོད་དེར་སོ་ཕག་གི་ཕྱེ་མའམ་བྱེ་མའམ་ཐལ་བ་དག་གིས་གཅལ་བླུགས་སོ།།མཆིལ་མའི་སྣོད་དེར་སྦྲང་བུ་དག་འདུ་ན་བསྐྲད་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་བསྐྲད་པ་ནི་འདུ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ།།སྦྲང་ཡབ་བཅངས་ལ་བསྐྲད་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།༸མཆིལ་མའི་སྣོད་དེ་དྲི་ང་བ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང༌།དེར་སྲོག་ཆགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆིལ་མའི་སྣོད་དེ་དུས་
དུས་སུ་བཀྲུ་བ་དང་བསྐམ་པར་བྱའོ།།མཆིལ་མའི་སྣོད་དེ་བཀྲུ་བ་དང་སྐམ་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཆིལ་མའི་སྣོད་འཐེབ་གཞན་ཉེ་བར་བཞག་གོ།གཙུག་ལག་ཁང་རིལ་པོ་ན་མཆིལ་མའི་སྣོད་གཅིག་ལས་མེད་ན་བྲེལ་བར་འགྱུར་བས་མཆིལ་མའི་སྣོད་ཀྱིས་མི་བྲེལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲྭའི་ཀ་བ་བཞི་པོ་དག་གིས་ངོས་སུ་ཡང་

250

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མཆིལ་མའི་སྣོད་བཞི་པོ་དག་བཞག་པར་བྱའོ།།རླུང་གི་ལས་ཕྱེན་106སྒྲ་དང་བཅས་པར་མི་བྱའོ།།དཀོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་བླ་མ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གང་གིའི་ཡང་མདུན་དུ་སྒྲ་མེད་པ་ཡང་མི་བཏང་ངོ༌།།དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་ལས་གཞན་
གྱི་དྲུང་དུ་སྒྲ་མེད་པ་ཡང་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་གཏང་ངོ༌།།ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་དག་མི་བྱའོ།།སྟེ་དེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
༸ཡུལ་དང་ས་ཕྱོགས་དེ་ནགས་མཐུག་པོས་ཁྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོན་པ་ས་ཕྱོགས་དབེན་
པར་ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་དག་གིས་ཁྱབ་ཅིང་ཤིང་དྲུང་ལས་གཞན་དུ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་བཤང་གཅི་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་མ་གཏོགས་སོ།།ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་གྱི་ཡང་ངོ༌།།མ་གཏོགས་ཏེ་དེར་སྐྱེ་བོ་དག་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ།།བཤང་བའི་སྐྱབས་བྱ་བཤང་བའི་ཆབ་ཁུང་སའོ།།གལ་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆབ་ཁུང་ས་བྱེད་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་ནུབ་བྱང་གི་ངོས་གཡོན་གྱི་ངོས་སུ་བྱའོ་རྐང་ཁྲུས་པ་དང་སྟོར་ཁུང་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་འདི་གཉིས་སུ་བྱའོ།།རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ནུབ་དང་རྒྱབ་མིང་གཅིག་ཅིང་བྱང་དང་གཡོན་མིང་གཅིག་པས་ནུབ་བམ་བྱང་གི་ངོས་སུའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱབ་བམ་གཡོན་གྱི་ངོས་སུའོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཊཱིཀ་ལས་འདིར་ནུབ་དང་བྱང་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཉི་མ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་འགྲོས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱོགས་བཞི་པོ་གར་ལྟ་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ན་སྒོ་ཡོད་པ་ངོས་ནི་མདུན་ཏེ་སྒོ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ་གཡས་ངོས་ནི་ལྷོ་རྒྱབ་ནི་ནུབ་གཡོན་ངོས་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་འདིར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་བམ་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆབ་ཁུང་ས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ནམ་གཡས་ངོས་སུ་མི་བྱ་བར་རྒྱབ་བམ་གཡོན་ངོས་སུ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།མདུན་རྒྱབ་གཉིས་ནི་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དམན་ཞིང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱང་གཡོན་གྱི་

106 ཕྱེན།<<ཆུང་(ཁ་༡༢༠)>><<མ་>><<རིན་(ཁ་༢༩༢)>>འཕྱེན།<<ཊཱིཀ་(ག་༣༡༩)>>ཕྱིན།<<ས་>><<ཞང་>>ཕྱེ་ན།<<སེར་>> བྱིན།<<གུ་>>

251

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ཕྱོགས་དམན་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་དམན་ཤོས་རྒྱབ་དང་གཡོན་ངོས་སུ་བྱ་བ་དམན་པ་བཤང་གཅིའི་སྐྱབས་བྱ་བར་གསུངས་ཞེས་སྨྲས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ལོགས་མདུན་དང་གཡས་ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཆབ་ཁུང་ས་ལ་སོགས་པ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་དོ།།གསེང་ལྡོང་ནི་ཁུང་ལ་སྟོར་ཁུང་གི་ཝ་བཙུགས་པའོ།།ངམ་ཕུག་རྡུགས་སྟོར་ཁུང་གི་ཝ་མ་བཙུགས་པར་ཁུང་ཉི་ཚེ་བརྐོས་པ་སྟེ་ཆབ་ཁུང་ས་དེ་གཉིས་གང་རུང་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཡང་ཐོག་ནས་ཆབ་ཁུང་ས་གཏོད་ན་ནི་ས་འོག་གི་ཁུང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཏུ་ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།ཐང་ལ་བྱེད་ན་ནི་མཐའ་འཁོར་བ་ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱའོ།།༸ཆབ་ཁུང་སའི་ནང་གི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་དོང་གི་བུ་གུའི་ཉེན་ཀོར་གཡས་གཡོན་དུ་རྐང་རྟེན་ཤིང་རྡོ་ལེབ་བམ་སོ་ཕག་དག་གཞུག་གོ།བཤང་སའི་སྦུ་གུའི་ཁར་འདུག་པའི་རྐང་པ་མི་འབག་པའི་ཕྱིར་རྐང་རྟེན་ཤིང་ལྷམ་རེ་རེ་གཞག་ཅེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།

༸ཆབ་ཁུང་སར་ཁྲུས་བྱ་བའི་རིལ་བ་སྤྱིའུ་བླུག་བཞག་པར་བྱའོ།།༸རིལ་བ་སྤྱི་བླུག་གཞག་
ས་བྱའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ཀྱི་མདོ་རྩ་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་།རིལ་བ་གཞག་པའི་ས་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།༸རིལ་བ་སྤྱི་བླུག་གཞག་པའི་གནས་བྱ་ཞེས་ལུང་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་ཅིང་།འགྲེལ་ཆུང་གི་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་།རིལ་བ་སྤྱི་བླུག་གི་གནས་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།དེས་ན་དེང་སང་མདོ་རྩ་བའི་དཔེ་ཕལ་ཆེར་ལས།རིལ་བ་སྤྱི་བླུག་བཞག་པར་བྱའོ།།ཞེས་སྣང་སྟེ་ཡི་གེ་ནོར་བར་སེམས་སོ།།༸ཆབ་ཁུང་སའི་ར་བ་ལ་སྒོ་རྩིག་པ་ཕན་ཚུན་སྣོལ་མར་གདོད་དོ།།སྒོའི་ལག་གཅིག་ནང་དུ་སྣོལ་ལ་སྒོའི་ལག་གཅིག་ཕྱིར་སྣོལ་ཞིང་སྒོ་དྲང་ཐད་དུ་མི་འདུག་པས་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་མི་དེ་ཕྱི་རོལ་ནས་མི་སྣང་བ་དེ་ལྟར་སྒོ་གདོད་པར་བྱའོ།།༸ཆབ་ཁུང་སའི་ར་བ་ལ་ཡང་

སྒོ་གླེགས་སྒོ་ལེབ་གཞུག་གོ།སྒོ་གླེགས་དེ་ལ་ལྕགས་ཀྱི་ཡང་མིག་དང་ཕག་ཤིང་ངམ་སྒོ་གཏན་དག་ཀྱང་གཞུག་གོ།།ཆབ་ཁུང་སའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་སེ་གོལ་དང་ལུད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བྱའོ།།ཆབ་ཁུང་ས་དེར་སྔར་བཞུགས་ཟིན་པས་ཀྱང་འཇུག་པར་འདོད་པས་སྒྲ་བྱས་པ་དེ་ཐོས་ན་སྒྲ་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་སེ་གོལ་

252

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང་ལུད་107པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བྱའོ།།ཆབ་ཁུང་སར་གོས་ལེགས་པར་བརྫེས་པས་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ།།ཁུང་གི་དཀྱིལ་དུ་འབབ་པར་འདུག་པར་བྱའོ།།སྐབས་སྔ་མའི་ཊཱིཀ་
ལས་ཤིང་ངམ་རྡོ་ལེབ་བམ་སོ་ཕག་ལས་བྱས་པའི་རྐང་རྟེན་གཉིས་ལ་བཤད་པས་མི་གོས་པར་ཁད་
ཀྱིས་བྱའོ།།བཤང་སའི་ཁང་ན་རྐང་རྟེན་ཤིང་ལེབ་འདུག་པ་ལ་མི་རེག་པར་བྱ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད།༸རང་ཤུགས་སུ་མི་འོང་ན་ནི་བསྡད་ཅིང་མཐུས་བཅིར་པར་མི་བྱའོ།།ཤུགས་ཀྱིས་འོང་ན་དགག་པར་མི་བྱའོ།།མི་འོང་ན་བསྡད་པ་གཞང་འབྲུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་འོང་ན་དགག་པ་འོར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྨད་བཤད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས་བཤད་དོ།།༸ཆབ་ཁུང་ས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བཤང་བ་བྱ་བའི་དོན་ལས་གཞན་པས་ཆབ་ཁུང་ས་དེའི་དྲུང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།འགྲེང་བར་མི་བྱ་ཉལ་བར་མི་བྱ་བཅག་པར་མི་བྱ་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པ་མི་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།རྐང་པ་བཀྲུ་བ་དང་ཞེས་པས་རྐང་ཁྲུས་ཀྱི་ས་དང་གཅི་བའི་སྐྱབས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ།།འཐོར་འཐུང་བྱ་བ་ཞེས་པས་ཁ་གདོང་བཀྲུ་བ་དང་ལག་པ་བཀྲུ་བའི་ས་བསྟན་ཏོ།།དག་ཏུ་ཡང་ཆབ་ཁུང་ས་དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ལས་གཞན་པས་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།
དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་108དགེ་འདུན་གྱི་བཤང་གཅིའི་སྐྱབས་གཉིས་དང་རྐང་ཁྲུས་ས་དང་འཐོར་

109འཐུང་གི་ས་དག་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བྱི་དོར་བྱ་བར་འོས་པ་དག་བྱི་དོར་བྱའོ།།བཤང་
བའི་སྐྱབས་དེར་ས་དང་ལོ་མ་བཞག་པ་ཡང་ངོ་། །དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མའི་རྗེས་བསྙག་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱིཀ་>>༸ཞེས་སྨོས་སོ།།བཤང་བའི་སྐྱབས་དེར་ལོ་མ་བཞག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བཤང་བ་ཕྱི་

བར་བྱ་བའི་བོང་རྡོག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དཔེའམ་མཚོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་ལོ་མ་ལས་

107 ལུད།<<ཊཱིཀ་(ག་༣༢༡)>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༩༣)>> བུད།<<མ་>>
108 ཀྱིས།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༤༨༠)>><<ཊཱིཀ་(ཁ་༣༢༢)>>ཀྱི།<<མ་>><<སེར་>><<ཞང་>>གྱི།<<གུ་>>
109 འཐོར།<<ཊཱིཀ་(ག་༣༢༢)>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༢༩༤)>>འཐོས།<<མ་>>

253

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གཞན་དག་ཀྱང་རུང༌།༸གཅིན་གཅི་བའི་ཕྱོགས་གཅི་བའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་གཞན་དུ་གཅིན་གཅི་བ་མི་བྱའོ།།ས་ཕྱོགས་དུ་མར་གཅིན་གཅི་བར་མི་བྱའོ།།གཅིན་གཅི་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཁུང་ས་ལ་སོགས་
པ་རྐོར་གཞུག་གོ།༸ཁུང་བུ་བརྐོ་བར་བྱའོ་ལུང་མོ་ལས།ས་ལྟུང་བར་དོང་ས་རྐོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་དོ།།གཅི་བའི་སྐྱབས་གཅི་བའི་ཆབ་ཁུང་ས་བྱའོ།།དེ་གང་དུ་ཞེ་ན།བཤང་བའི་སྐྱབས་དེའི་གློར་རོ།།བཤང་བའི་སྐྱབས་ཕུག་རྡུགས་ལ་ཝ་མི་ཟུག་ཀྱང་གཅི་བའི་སྐྱབས་ནི་ཕུག་རྡུགས་ལ་གཅི་བའི་ཕྱིར་ཝ་གཞུག་པར་བྱའོ།།བཤང་བའི་སྐྱབས་ནི་ཕུག་རྡུགས་ལ་ཝ་མི་གཞུག་ཀྱང་གཅི་བའི་སྐྱབས་ནི་ཕུག་རྡུགས་ལ་ཝ་གཞུག་དགོས་པ་དེ་ལས་གཞན་འོག་ཏུ་ཤིང་ཚེར་མ་ཅན་དག་སྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤང་བའི་སྐྱབས་ལ་སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི་གཅི་བའི་སྐྱབས་ལ་ཡང་འདྲའོ།།ས་དང་ལོ་མ་བཞག་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་མི་དགོས་ཀྱི།༸རྒྱུ་གཟེར་ལ་སོགས་པ་འཁྲུ་བའི་ནད་ཅན་ལ་ནི་ནད་པ་ངལ་བ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཁྲིའུའི་སྦུ་གུ་བྱའོ།།སྦུ་གུ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།ཐགས་མ་བརྒྱུས་པ་རྣམས་དབུས་ནས་ཐགས་མ་ཕན་ཚན་དུ་བཤུགས་པས་དབུས་སུ་མཐོངས་གདོད་པས་སོ།།ཐགས་མ་བཤུགས་སུ་མི་བཏུབ་ན་ཐགས་མ་དེ་བཅད་དོ།།
གལ་ཏེ་འཁྲུ་ནད་ཅན་བཤང་བའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ན་ཁྲིའུ་མི་རེག་པས་བཤང་ལམ་གྱི་ཐན་ཀོར་དང༌།ལུང་
ལས་འདུག་པ་ན་རྐུབ་རུས་ན་ན་ཐགས་མའི་སྦུ་གུའི་ཐན་ཀོར་འབོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལོ་མའི་ཆངས་བུ་དག་གཞུག་གོ།འཁྲུ་བའི་ཆེད་དུ་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པར་ས་བརྐོར་མི་རུང་བས་ས་སྣད་པ་བསྲུང་བར་བྱའོ།།ས་སྣད་པ་བསྲུང་བར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཁྲིའུའི་བུ་ག་དེའི་འོག་གཞིར་གྱོ་མོ་བཟེད་པར་
བྱའོ།།གྱོ་མོ་ཧ་ཅང་མི་མཐོ་བ་བཟང་ངོ༌།།གྱོ་མོ་དེ་དྲི་ང་བར་དྲི་མི་ཞིམ་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུས་དུས་སུ་བཀྲུ་བ་དང་སྐམ་པ་དང༌།ཡུངས་མར་གྱིས་བསྐུ་བར་
བྱའོ།།གྱོ་མོ་དེ་བཀྲུ་བ་དང་བསྐམ་པ་དང་ཡུངས་མར་གྱིས་བསྐུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྱོ་མོའི་འཐེབ་གཞན་བསྒྲུབ་བོ།།གྱོ་མོ་དེ་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྱོ་མོ་ཐེབས་གཞན་མ་

254

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འབྱོར་ན་གྱོ་མོ་དེ་བཀྲུ་བ་དང་བསྐམ་པ་དང༌།གྱོ་མོ་དེའི་སྟེང་དུ་ལོ་མ་བསྒྲེལ་བ་བཞག་ཅེས་ལུང་ལས་གསུངས་ལ་ཊཱིཀ་ལས་གྱོ་མོ་བཀྲུས་པ་དང་བསྐམ་པ་དང་ཡུངས་མར་གུྱིས་བསྐུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཤང་བའི་གཞི་ཉིད་དུ་ལོ་མ་མང་པོ་ཕན་ཚུན་གཤིབས་པའི་ཆུན་པོ་དག་གྱོ་མོའི་སྟེང་དུ་གཞག་པར་བྱའོ།།ཞིང་ལོ་ཆུན་དེའི་སྟེང་དུ་བཤང་བར་བྱ་<<ཊཱིཀ>>།༸ལོ་ཆུན་དེ་ཡང་བཤང་བ་དེ་ཉིེད་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་དོར་བར་བྱ་ཞིང་བཤང་བའི་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ན་ཡང་ལོ་ཆུན་གཞན་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།བཤང་བར་བྱས་ནས་བཤང་བ་དེ་བྱེད་པའི་བཤང་བའི་ལམ་ཕྱི་བར་བྱའོ།།ཅི་ཞིག་གིས་ཕྱི་བར་བྱ་ཞེ་ན། རྫས་
རྣོན་པོ་དང་རྩྭ་རྩུབ་པོའི་ཆངས་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་བར་བྱ་བས་སོ།།རྫས་རྣོན་པོ་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་རྩུབ་པོས་ཕྱི་བར་མི་བྱ་སྟེ་སྣད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸བཤང་བའི་ལམ་ཕྱི་བ་འདི་ལ་རས་མ་དང༌།ལོ་མའི་ཆུན་པོ་དང་དེ་བས་ཆུང་བ་ལོ་མའི་ཆངས་བུ་དང༌།ཤིང་དང་བོང་རྡོག་དང་ལྔ་པོ་དག་བཟང་བ་ཉིད་དོ།།ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ཕྱི་བར་བྱའོ།།ཊཱིཀ་ལས་རས་མ་ལ་སོགས་པས་ཕྱིས་པའི་འོག་ཏུ་སའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བཤང་ལམ་བཀྲུ་བར་བྱའོ།།
ལུང་ལས།སའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲུས་བྱ།ཞེས་སོ།།ས་ཕུང་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲུ་བ་དེ་ནི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་

ན།བཤང་བ་བྱེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྔར་སོ་སོར་བཞག་པའི་སའི་ཕུང་པོ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་སའི་ཕུང་པོ་གཉིས་པོ་དག་གིས་བཤང་བ་བྱས་པའི་ཕྱིས་བཤང་ལམ་བཀྲུ་བར་བྱའོ།།སྔར་བཞག་པའི།ཞེས་
པ་ནི་ཊཱིཀ་ལས།བཤང་བ་བྱེད་པའི་མདུན་རོལ་ཏུ་སྔར་བཞག་པའི།ཞེས་བཤད་དེ།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་།བཤང་

བར་འགྲོ་བ་ན་ས་ཕུང་སྔར་བྱས་ལ།ཞེས་སོ།།༸འཐོར་འཐུང་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཐོར་འཐུང་གི་སར་རྐང་རྟེན་ཤིང་ངམ་རྡོ་ལེབ་བམ་ས་ཕག་ལས་བྱས་པ་དག་ཁྲུས་བྱེད་པའི་ཆུའི་ཟེར་མ་དག་གིས་མི་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་ཁད་ཀྱིས་དལ་བུས་དལ་བུས་བཀྲུ་བཤལ་བྱའོ་ཞེས་སོ།།སའི་ཕུང་པོ་བདུན་པོ་དག་
གིས་ལག་པ་གཡོན་པ་བཀྲུའོ།།ལག་པ་གཡོན་པར་ལན་བདུན་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་སོ།།ལག་

255

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པ་གཡོན་པ་ལན་བདུན་བླུགས་ཤིང་བཀྲུ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།༸ས་ཕུང་གཞན་བདུན་གྱིས་ནི་ལག་པ་
གཉིག་བཀྲུའོ།།ལག་པ་གཉིས་བཀྲུས་པ་དེའི་རྗེས་ལ་ལག་ངར་གཉིས་ཀྱང་བཀྲུའོ།།ས་ཕུང་གཅིག་གིས་དཔུང་པ་མན་ཆད་བཀྲུ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།ས་ཅུང་ཟད་གཅིག་གིས་ལག་ངར་མན་ཆད་དག་པར་བཀྲུ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལས་ནི།དེ་བཞིན་ཆུ་110མང་ལག་པ་གཉིས་བཀྲུས་ནས་ཞེས་ལག་ངར་གཉིས་ཆུས་བཀྲུ་བར་བཤད་ཀྱང་ལུང་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སས་བཀྲུ་བར་བཤད་པར་ལྟར་གཟུང་

ངོ༌།།༸ལག་ངར་གཉིས་བཀྲུས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་ལག་པ་གཉིས་སས་སོ།།བཀྲུའོ།།༸དེའི་རྗེས་ལ་ས་གཞན་གྱིས་རིལ་བ་སྤྱིའུ་བླུག་གོ།བཀྲུའོ།།<<༸ལུང་>>དེ་ནས་དལ་གྱིས་ལངས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་ཞི་བས་ཆོས་གོས་བགོས་ནས་རྐང་པ་གཉིས་བཀྲུའོ།།སས་བཀྲུའམ་ཆུས་བཀྲུའམ་ཞེ་ན།ལུང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀ་དང་འགྲེལ་ཆུང་དང་འོད་ལྡན་དང་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལས་སས་བཀྲུའོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་

བཀྲུའོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཆུས་བཀྲུའོ་ཞེས་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ་སྙམ་མོ།།༸གང་ཟག་ལྟོ་འཛག་པས་ནི་འཛག་པ་ཐ་མ་མཐར་ཐུག་པའི་མདུན་རོལ་འཛག་པ་མ་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་བཤང་བ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་རས་མ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་བ་ཙམ་བྱས་ཏེ་ས་ལ་སོགས་པས་མ་བཀྲུས་པས་འདུག་པ་
ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།འཛག་པ་ཆད་པའི་རྗེས་ལ་ནི་སྔར་བཞིན་དུ་བཀྲུའོ།།༸ལྟོ་འཛག་པ་དེ་ལས་གཞན་ལྟོ་འཛག་པ་མ་ཡིན་པས་ནི་ཆུ་ཡོད་ན་འཐོར་འཐུང་གི་འཁྲུ་བཤལ་མ་བྱས་པར་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།ཆུ་མེད་ན་མ་བཀྲུས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ལུང་མ་མོ་ལས་སོ།།སྨན་གྱི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་སོ།།སྨན་གྱི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ ལས་འཆགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ཏེ་བཞིར་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུས་གསོལ་བཞི་ལ་

110 ཆུ།<<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>ཚུ།<<ཞང་>>

256

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སོགས་པའི་ལས་བྱེད་ན་ལས་མི་འཆགས་ལ་ལས་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་འཆགས་སོ།།ལས་དེ་བྱས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ལས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་གོ་རིམ་འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་འཆགས་ཞེས་ཀྱང་མདོ་ནས་བསྟན་ཏེ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལས་ནི་འཆགས་སོ་དེ་ལྟར་ན་ལས་གཏན་ནས་མི་འཆགས་པ་དང་ལས་ཉེས་མེད་མི་འཆགས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ།།༸ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་པའི་

སྐབས་འདིར་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་སྟེ་དགེ་སློང་གི་ལྷག་མ་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་ཉི་ཤུ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་དང༌།གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བརྗོད་པ་མ་ཆད་པ་དང༌།ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ།།ལས་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་སྨོས་ནས་ལས་ནི་གང་དང་གང་ཞེ་ན།ལས་ནི་གསོལ་བ་སྟེ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ལ་གསོལ་བ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དང་།བརྗོད་པ་ནི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་པ་གཅིག་དང་གསོལ་བཞིའི་བརྗོད་པ་གསུམ་པོ་དང་།སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་དགེ་སློང་ཕའི་གསོ་སྦྱོང་དང༌།གནས་གསུམ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ།།ལས་ཐོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤང་ལོག་ལྔས་ལས་ཐོས་པས་ནི་ལས་མི་འཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལྟུང་བ་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ནི་འགྱུར་རོ།།

༸ལས་འཆགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོ་ག་ལས་འདས་པའི་སྟེ་མི་འཆགས་པའི་ལས་དེ་མི་
བྱའོ།།བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།།༸གླེང་དྲན་པ་མ་བྱས་པར་ཆད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ལ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས་ལས་མི་བྱའོ།།མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་ཕྱིར་བཟློག་གི་མི་མཐུན་པ་སྟེ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་པོ་དག་མི་བྱའོ།།བསྒྲུབ་བྱ་བཞིར་ལོངས་ཡན་ཆད་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་ཚོགས་ཀྱི་མི་
བྱའོ།།ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་ཉི་ཤུར་མ་ཚང་བའམ་གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་ལ་དགེ་སློང་བཞིར་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་རང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཚང་བ་ཉིད་དུ་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་གིས་ལས་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ཚང་བ་དང་ཞེས་སྨོས་ན་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་ཕའི་ལྷག་མ་དབྱུང་བ་ལ་ནི་དགེ་

257

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

སློང་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཉེར་གཅིག་ཡན་ཆད་བསྡུས་པ་དགེ་འདུན་ཉིད་དོ།།སྐྱེས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བྱ་བའི་ལས་ལ་ནི་ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སློང་བཅུ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་ཡན་ཆད་བསྡུས་པའོ།།དགེ་འདུན་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།༸སྐྱེས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་ལ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་ནི་དགེ་སློང་བཅུ་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་དགེ་སློང་ལྔ་ལ་སོགས་ཀྱིས་དྲུག་ནས་དགུ་མན་ཆད་བསྡུས་པའོ།།དགེ་འདུན་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱོར།༸ཡོད་ན་ནི་གཞིའི་ཆོ་ག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་<<ཊཱིཀ་>>བྱའོ།།༸དབྱུང་བ་དང་བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བ་སྟེ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་དགེ་འདུན་ཕའི་111ལས་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་དགེ་སློང་བཞི་ལ་སོགས་ཀྱིས་ལྔ་ཡན་ཆད་བསྡུས་པ་དགེ་འདུན་ཉིད་ཅེས་སྔ་མར་སྦྱོར་བའོ།།དགག་དབྱེ་ལ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་གཏོགས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་དགེ་འདུན་ཉིད་དོ།།༸དམིགས་བསལ་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དོ་དམིགས་

བསལ་བཞི་ནི་དགག་དབྱེ་མགུ་དབྱུང་བསྙེན་རྫོགས་དང་བཞིའོ།།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་དགེ་
སློང་དང་གནས་ཐ་དད་དུ་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བར་མ་ཟད་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ངོ༌།།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ནི་དགེ་སློང་དང་གནས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དེ་དང་མཐུན་པ་འགྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱའོ་སོ།།དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པར་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་
འགྲུབ་བོ།།

༸མཐུན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་ཅེ་ན།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་དགེ་སློང་གི་
དགེ་འདུན་ལ་དབུལ་བས་མཐུན་པ་དེ་བསྒྲུབ་བོ།།འདུན་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་འབུལ་བ་འདི་ལ་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་བླང་ཞིང་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་

111 ཕའི།<<སེར་>>པའི།<<མ་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

258

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མ་དེ་གཉིས་འདུན་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་འབུལ་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།འབུལ་བར་བྱའོ།།༸དགེ་སློང་མ་གཉིས་གས་ནུས་པ་ཉིད་མེད་ན་དགེ་སློང་མ་གཅིག་གོ།༸གིས་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་འདུན་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་དགེ་སློང་མ་དེ་གཉིས་ལས།ལེན་
པའི་དགེ་སློང་གཅིག་བསྐོ་བར་བྱའོ།།ཐ་མལ་གྱིས་ཚིག་གིས་བསྐོ་བའོ།།༸ལེན་པར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དེས་ལུང་ལས་དེའི་ཚེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་དུ་བསྡད་པར་བྱའོ།།ལེན་པར་བསྐོས་པའི་དགེ་སློང་དེ་འབྲོས་ན་དགེ་སློང་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤད་ཀྱིས་སྦྱང་ངོ༌།།དགེ་སློང་མ་དེ་དག་དེའི་དྲུང་ན་འོངས་པ་དང་དགེ་སློང་དེས་མ་རེག་ཅིག་མ་རེག་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ཏེ་འབྲོས་པར་བྱེད་ནས་འདི་དག་གསུངས་<<ལུང་

>>སོ།།༸དགེ་སློང་དེས་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་དེ་གཉིས་འབྲོས་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཤད་ཀྱིས་སྦྱང་ནོ།།ལེན་པའི་དགེ་སློང་དང་འབུལ་བའི་དགེ་སློང་མ་དེ་གཉིས་འབྲོས་པར་མི་བྱའོ།།འབུལ་བའི་དགེ་སློང་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལེན་པའི་དགེ་སློང་དེ་ངོ་མི་ཤེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་མིང་རུས་དྲིའོ།།དེ་དག་གིས་དེ་ཤེས་ན་ནི་དྲི་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ་མདོ་རྩ་བར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།༸ཞེས་སྨོས་ན་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།དགེ་

སློང་མའི་མགུ་བ་དང་དབྱུང་བ་ནི་དགེ་སློང་ཕའི་དགེ་འདུན་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གཉིག་གནས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་བྱའོ།།གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན།བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ངོ༌།།གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་ལའོ།།
༸བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་དགེ་སློང་མ་དེ་དག་གི་ཚོགས་ནི་ཡུལ་དབུས་
སུ་བཅུ་གཉིས་སོ།།ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ནི་བཅུ་གཉིས་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པར་གཏོགས་པར་དྲུག་ཡན་ ུཆད་དོ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ན་ནི་གཞིའི་ཆོ་ག་ཁོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་<<ཊཱིཀ་>>བྱའོ།།༸དགེ་སློང་མ་བསྙེན་

པར་རྫོགས་པའི་སྔོན་རོལ་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་དང་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
སྦྱིན་པ་དང༌།འཁོར་ཉེ་བར་བཞག་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་དང་འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་སྟེ་ལས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མདོ་སྔ་མས་བརྗོད་པ་བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་

259

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པའི་ལས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལས་ལྔའི་དགེ་འདུན་མའི་གྲངས་ཚང་གྱི་མ་

མཐའོ།།ནི་བཅུ་གཉིས་སོ།།༸མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ནི་བཅུ་གཉིས་མེད་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཉིད་གཏོགས་པར་དྲུག་ཡན་ཆད་དགེ་འདུན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།བཅུ་གཉིས་ཡོད་ན་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཏུའང་གཞིའི་ཆོ་ག་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་ <<ཊཱིཀ་>>༸དགག་དབྱེ་མགུ་དབྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་དང༌། སྔོན་རོལ་སྡོམ་གཉིས་འཁོར་དང་འཁོར་མང་གནང་དེ་ལྟར་དགེ་སློང་མའི་ལས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ཚང་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།དགེ་སློང་མའི་ལས་བརྒྱད་པོ་དེ་

རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་དགེ་སློང་མའི་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་དག་གི་ཚོགས་ནི་དགེ་སློང་མ་བཞིའོ།།ལས་བྱེད་པ་མོས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བརྗོད་མི་ནུས་ན།དགེ་སློང་མ་དེས་དགེ་སློང་གིས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བརྟཊ་ཤིང་མཉན་ཏེ་ཐོས་ན་དེས་ལས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་རུང་ངོ༌།།ཇི་ཙམ་ཡན་ཆད་ཅེ་ན།འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ།།ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུས་པའི་གོང་ཡན་ཆད་དོ།།༸ནི་དགེ་སློང་གིས་བྱས་པ་མཉན་ན་རུང་ངོ༌།། ༸ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་ནི།དགེ་སློང་མ་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་དགོས་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་སོ།།༸དགེ་སློང་ཕ་ལ་མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་སྤྱོད་ལམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸དམིགས་བསལ་ནི་མགྲོན་པ་མི་སྡོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་སོ།།༸སྦྱིན་བསྐོ་དང་སྦྱིན་པ་དང་ཆད་པའི་ལས་ལ་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ལས་དེའི་ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དམིགས་བསལ་ནི་གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་ལྟ་བུའོ།།
༸གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འདུན་པ་
ཕུལ་ཏེ་ལས་སོ་སོར་དབྱེ་ན་ལས་གཞན་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་ཏེ་ལས་གཞན་གྱི་ཁ་སྐོང་བྱེད་པ་སྲིད་ཀྱང་གང་དུ་འདུན་པ་ཕུལ་བའི་ལས་དེའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ཕུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལས་དེའི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་

ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ལས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ་ལས་དེའི་ཆེད་དུ་འདུན་པ་དང༌།ཡོངས་སུ་དག་
པའི་ཆོ་ག་བྱས་པ་ལས་ནི་ལས་དེའི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།།ལས་

260

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དེའི་གནས་སུ་ལུས་ཀྱིས་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཊཱིཀ་ལས།བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་མ་འོངས་ནའོ།།ཞེས་སོ།།༸གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ན་མཚམས་དེ་ན་དགེ་སློང་བཞི་ལས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་དངོས་སུ་བྱ་

དགོས་པའི་དགེ་སློང་དེས་ནི་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་དེ་གཉིས་དབུལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ཕུལ་ཏེ་དངོས་སུ་མ་འདུས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར།༸བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།༸གང་ན་དགེ་སློང་བཞི་ཁོ་ན་ཡོད་ན་བཞིའམ་ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པའི་

དགེ་སློང་གཅིག་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་བསྐོ་འོ།།དགེ་སློང་གསུམ་ལ་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་།རྣམ་དག་ལས་ཉམས་པ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དང་།སྡིག་པ་མཚམས་མེད་པ་བྱས་པ་དང་།ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ་ལྷས་སྦྱིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང་།སྤོ་བ་སྤྱད་
པ་ལ་སོགས་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་།ཐ་དད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་པ་དག་གིས་ལས་དག་ལ་ཆོས་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་པའི་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཁ་

སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ་ཀོའུ་ཤམ་བི་པའི་དགེ་སློང་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་འདི་པའི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བླ་མ་རྣམས་གསུངས་

སོ།།༸ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགལ་འཁྲུལ་དང་བཅས་བ་སྟེ་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ༌།།ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།༸ལག་རྡུམ་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ན།།ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།།ཉེས་བྱས་བྱུང་ཡང་ལས་འཆགས་སོ།།དེ་མཚུངས་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།།༸འཁྲུལ་བཅས་དེའི་ཚད་གང་ཞེ་ན།ཡིད་ཀྱི་བསྡམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་བྱུང་བས་ཀྱང་འཁྲུལ་བཅས་ཡིན་གྱི་ལུས་ངག་གིས་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྟུང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འཁྲུལ་བཅས་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོ།།དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ནི་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པས་གནས་སྐབས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་དེའི་ཚེ་བཤགས་པ་ལེན་པོར་འོས་པ་མེད་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་

261

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བརླབས་པས་གནས་སྐབས་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཉིན་ཞག་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་བཤགས་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་འགྱུར་བ་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་དག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།ནུས་པ་ཉིད་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན།ཉི་མ་གང་ལ་ལས་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་བཤགས་པ་ལེན་པ་པོར་འོས་པ་ཡོད་ན་ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྟུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་།ཉེས་
བྱས་ཀྱི་བཤགས་པས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཆོས་ཅན།ལྟུང་བ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཉིན་ཞག་
དེ་ཉིད་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ།ལྟུང་བ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཞག་གི་ཆད་ལས་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤགས་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།སྦོམ་པོ་དང་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལྷག་མ་དང་གང་ཟག་དེའི་སྤང་ལྟུང་བཞིན་ནོ་ཞེས་མཐུན་དཔེར་སྦྱར་རོ།།ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ་གང་ཟག་ནི་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུ་བའི་ཚེ་ན་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་གཞུག་པའམ་བསྙིལ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།འདུ་ཤེས་རེས་འཇོག་བྱས་པའི་ཚེ་ན་གང་ཟག་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ན་བསྙིལ་བ་དང་མི་བསྙིལ་བའི་གཞིར་འདུ་ཤེས་ན་མི་བསྙིལ་བ་དང་ཕྱིར་བཅོས་པ་བསྡམ་པའམ་བཤགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་དུ་མ་
རིགས་པ་ཁོ་ནའོ།།བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཕམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པ་དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ལས་བྱས་པ་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་སྤོ་མགུ་དབྱུང་བ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་མི་བྱའོ།།དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།མ་སྤངས་པ་སྟེ་ཆོས་འདི་པ་གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་དང་མ་ལོག་པ་སྟེ་

262

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཕམ་པ་དང་མཚམས་མེད་མ་བྱས་པའི་བསྙེན་རྫོགས་ནི་ལས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་མ་གཏོགས་སོ།།སྤངས་ལོག་ལྔས་ནི་ལས་ཐོས་སུ་མི་རུང་རོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།སྤངས་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་འདི་པས་སྤངས་ཏེ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དང་ཆོས་ཟང་ཟིང་གི་སྤངས་པ་སྟེ་གནས་ནས་ཕྱུང་བའོ།།ལོག་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་དག་ལས་ལོག་སྟེ་ཕམ་པས་ཉམས་པ་དང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་ལོག་སྟེ་མཚམས་མེད་བྱས་པ་དང་བསྙེན་རྫོགས་ལས་

ལོག་སྟེ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ནི་རང་གི་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་ལ་ཡང་ཐོས་སུ་རུང་ངོ་། །སྤངས་པས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།།

༸དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་དྲི་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་ལ་སོགས་བསྙེན་རྫོགས་
བྱེད་པའི་དངོས་གཞི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བསྡུས་པ་སྟེ་ལས་དེ་གཉིས་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དགེ་ཚུལ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དགེ་སློབ་མ་དག་གིས་ཡང་ཐོས་སུ་རུང་ངོ་། །ལོག་པས་ཐོས་སུ་མ་རུང་བའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ།།༸རང་འགྲེལ་ལས་ཅི་ཐོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་

བསྒྲག་པ་རྣམ་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་མངོན་སུམ་དང་བསྒྲག་པ་དེ་དག་བྱ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།དགེ་ཚུལ་བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ན་བསྒྲུབ་

བྱ་ཡུལ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་བལྟ་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་པས་ནི་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དུ་བསྒྲུབ་
རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ལུང་དང་ཀར་མ་ཤ་ཏཾ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་དང་ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་གཞིག་པ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པའི་ལས་ནི་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བལྟ་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་གཞག་སྟེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དུ་བསྒྲུབ་བོ།།མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་བལྟ་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་གཞག་པས་བསྒྲུབ་བོ་ཞེས་ཊཱིཀས་རིམ་པ་བསྒྱུར་ཏེ་བཤད་དོ།།༸རྗེས་སུ་བསྒྲག་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བའི་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་བྱས་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དེ་ལ་གོ་བར་བྱ་བས་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྒྲག་པའོ།།རྗེས་སུ་བསྒྲག་པ་ནི་གོ་བར་བྱ་བས་བསྒྲུབ་བོ་ཞེས་ཊཱིཀས་རིམ་པ་བསྒྱུར་ཏེ་བཤད་

263

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དོ།།དགེ་སློང་བྱེ་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལ་སྨྱོས་པའི་གནང་བ་དང་ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་དང་ཊཱིཀ་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་དགེ་སློང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་:ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་དང་112ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་གཏམ་འདྲེས་པར་མི་བྱ་བ་མི་སྨྲ་བའི་སྡོམ་པ་དང་།དེ་དག་དང་ཆོས་ཟང་ཟིང་གིས་ལོངས་མི་སྤྱོད་པའི་སྡོམ་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བ་དག་གི་སྡོམ་པ་དག་ནི་ཡུལ་དེའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་རོ།།བྱའོ།།༸སྔར་གསོལ་བ་མ་བྱས་པར་གང་གི་དོན་དུ་ལས་བྱེད་པའི་གཞི་དེའི་དོན་དུ་ལས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྨོས་པས་གསོལ་བ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་བྱའོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་གསོལ་གཉིས་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱེད་པ་ནའོ།།༸མི་མཐུན་པ་དག་མི་བྱའོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ནས་འདིའི་མི་མཐུན་པ་དག་གང་ཞེ་ན།འདི་ལ་

གཉིས་ལས་དང་པོ་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་ནི་ལས་བྱེད་པ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དེས་ལུས་ཀྱིས་མ་འདུས་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་འདུས་པར་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་སམ་དེ་ལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པས་འདུན་པ་ཕུལ་བས་འདུས་པར་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་དང་།མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ།།༸གཉིས་པ་ཕྱིར་བཟློག་གི་མི་མཐུན་པ་ནི་ཕྱིར་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡང་།ཊཱིཀ་ལས།ཡང་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲས་ནི་ཕྱིར་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གལ་ཏེ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོ།།རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།ཁ་སྐོང་བའི་ཕྱིར་འོས་པ་ལས་ཆོས་དེའི་གཞན་ནོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྒྲའོ།།ཞེས་གསུངས་པས་ཡང་གི་སྒྲས་ནི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་བསྡུས་སོ།།གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པས་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་སོ་ཞེས་པས་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་ནི་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་སོ།།འོ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་ཡུལ་དེའི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་

112 + <<ཊཱིཀ་(ག་༣༤༧)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>><<མཚོ་(༩༦༠)>><<རིན་(ཁ་༣༠༥)>>- <<མ་>><<སེར་>>

264

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པ་ཆད་པའི་ལས་དང་ལྡན་ན་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་ཕྱིར་བཟློག་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པའོ་མདོ་འདིའི་ཤུགས་བརྗོད་ནི་སྦྱིན་པ་དང་བསྐོ་བའི་ལས་ལ་ནི་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་ཀྱང་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་ལ་ལས་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ན་ནི་ཆད་པའི་ལས་ལ་ཡང་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ལུང་དང་ཊཱིཀ་ལས་

དངོས་སུ་བཤད་དོ།།༸གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུས་ཕྱིར་བཟློག་འཆགས་ཞེ་ན།འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་།རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་།ངག་ཡང་དག་པར་བསྡམས་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་འདི་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ་ཕྱིར་བཟློག་བྱེད་པ་དེས་འདུལ་བའི་

དོན་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དང་ཕྱིར་བཟློག་བྱེད་པ་དེ་ནང་ཞེ་འགྲས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ནི་ཕྱིར་བཟློག་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ།།སྔར་སྨོས་པའི་ངག་ཡང་དག་པར་མ་བསྡམས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལས་སེམས་ཕྱིར་མ་བསྡུས་པ་ཉིད་ནི་ངག་ཡང་དག་པར་མ་བསྡམས་པའོ།།རྫུན་ངག་ཏུ་སྨྲ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ།།༸ཅི་སྟེ་འབའ་ཞིག་ཅེ་ན།ཕྲ་མ་དག་དང་ངག་རྩུབ་པོ་དང་ཚིག་ཀྱལ་བའི་ཡང་ངོ་། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ངག་མ་བསྡམས་པའོ།།སྔར་སྨོས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར།རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིའོ།།རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེ་དག་ཡིན་ནོ།།
༸རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ནི།ངག་ཡང་དག་པར་མ་བསྡམས་པ་
ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི།ངག་ཡང་དག་པར་སྐབས་འདིའི་ཊཱིཀ་ལས།རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཡང་།ཞེས་སྣང་ངོ་། །དེ་ནི་ཊཱིཀ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའོ། །གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའོ།།སྔར་སྨོས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལས་མ་

265

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཉམས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མདོ་འདི་སྨོས་ཏེ་ཊཱིཀ་ལས་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་དེ་བརྩམས་པ་ལ་སྟེ་འདུན་པ་ལས་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་བཏང་སྟེ་སྟན་ལས་
ལངས་བ་ནི་སྤྱོད་ལམ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ།།རང་འགྲེལ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་དགོས་པ་ལ་ལྟ་བའི་བློ་ནི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ལྟ་བ་གང་ཟག་འདི་ལ་ཆད་པའི་ལས་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱས་ན་ལེགས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་དགེ་འདུན་ལ་དགེ་སློང་བཞིར་ལོངས་ཡན་ཆད་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ལས་གཞན་གང་ཟག་ལ་ལྟ་བ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་ལྟ་བ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།།དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཚོགས་སུ་ལོངས་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།།བསྙེན་པར་རྫོགས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ལྟ་བ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།།གསོ་བའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་བདག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་སུ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།།སྟེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འཐབ་ཀྲོལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐོས་པ་སྔ་མ་བརྗེས་113ནས་ཕྱི་མ་བསྐོ་བ་ནི་ཆེས་ལེགས་པ་སྟེ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་།ཞག་གྲངས་དང་ཟླ་གྲངས་ཆེས་མང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་བྱེད་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།དུས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་མི་བྱའོ།།འདིས་ནི་ཚིག་འོག་མ་གསལ་བར་འཆད་དོ།།ཞེས་སྨོས་ན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།དགག་དབྱེའི་མཆོད་གཉེར་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱ་བ་རིགས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དུས་གཞན་དུ་ཡང་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་ཁྱོད་ཁོ་ན་བསྐོ་འོ་ཞེས་དུས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱོར། འགྲེལ་ཆུང་ལས།ལོ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་མི་བསྐོ་འོ་ཅི་ནུས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐོ་འོ་ཅི་ནུས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱའོ་གསུང་བའམ་དགག་དབྱེའི་མཆོད་གཉེར་ལ་ཁྱོད་བསྐོ་འོ་གནས་ཁང་བསྐོ་བར་ཡང་ཁྱོད་བསྐོ་འོ་སྤོང་བའི་ཞལ་ཏ་བར་ཡང་ཁྱོད་བསྐོ་འོ།།ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱ་བ་རིགས་ཐ་དད་པ་

113 བརྗེས།<<ཊཱིཀ་(ག་༣༥༤)>><<རིན་(ཁ་༣༠༧)>>བརྗེད།<<རྩ་བཞི་>>རྗེས།<<རང་(ཁ་༥༠༦)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་ >>ཕྱུང།<<ཆུང་(ཁ་༡༣༥)>>

266

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གཞན་དང་གཞན་དག་ལའོ།།ཡང་དང་ཡང་དུའམ་གཞན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་རིགས་གཅིག་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐོ་ལས་དང་བྱ་བ་རིགས་ཐ་དད་ལ་དུས་ངེས་པར་བྱ་སྟེ་བསྐོས་པ་དེ་གཉིས་

ལས་གཞག་པ་སྟེ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་དུས་ངེས་མེད་དུ་བསྐོས་པ་ལ་ཡང་ཡུན་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ན་བྱ་བ་བྱེད་འཕྲོ་གཅོད་ཅིང་འཕྲོ་སྤང་བ་སྦྱིན་ནོ།།བསྙིལ་བའི་ཚུལ་དུ་མི་བྱའོ།།སྣོང་སྤྱད་འགེད་པ་ལ་སོགས་པར་བསྐོས་པའི་གང་ཟག་མེད་ན་མདུང་སྟེ་ཚུལ་ཤིང་དོར་བས་རྙེད་པ་རྣམས་བགོ་འོ།།ཚུལ་ཤིང་མཚན་མ་བཏགས་པ་མང་པོ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་གཅིག་མིག་བཀབ་སྟེ་རྫས་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་ཤིང་རེ་རེ་བཞག་ཅིང་གང་ལ་བབ་པ་དེ་བླང་ངོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་

གང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པ་དེ་ནི་རྙེད་པ་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདུང་དོར་བར་ཡང་ངོ་། །མི་འོས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་མཁན་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་
འོས་པ་མ་ཡིན་པས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལའོ།།༸ནི་གྲལ་ན་འཁོད་པའི་དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་བརྡེག་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཤིང་དག་བྲིམ་པ་མི་འཆགས་ཏེ་དབྱེན་མི་འཆགས་སོ།།ལས་ཀྱི་གཞི་གཞིར་གཏོགས་པའོ། ། ། །
༈ ལས་བརྗོད་པ་རིལ་པོ་ལྷག་གམ་ཚིག་གི་ཆ་ཤས་ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ལྷག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཊཱིཀའི་སྐབས་གཞན་ནས་བཤད་དོ།།འོན་ཀྱང་དགག་ཚིག་ལྷག་ན་ནི་ལས་མི་འཆགས་ཏེ་བསྙེན་པ་རྫོགས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།།ལས་བརྗོད་པ་ཉམས་ཏེ་ལས་འཆགས་པ་ལ་ངེས་གཟུང་དུ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཚིག་ཆད་ན་ལས་མ་བྱས་ཏེ་ལས་མི་འཆགས་པ་ཉིད་དོ།།ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་བཞིན་པ་ཉིད་ན་དགེ་འདུན་དེའི་གྲལ་ནས་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་སོང་ན་གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་ཚིག་བཞི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་མ་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་ཏེ་ཞིག་པ་ཉིད་དོ།།དཔེར་ན་བརྗོད་པ་དང་པོ་བྱེད་

267

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བཞིན་པ་ན་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ལངས་ཏེ་སོང་ན་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་ཤུལ་དུ་ལུས་ཀྱང་ཚིག་མ་རྫོགས་པ་འཁྲུགས་པས་བརྗོད་པ་དང་པོ་བསྐྱར་དགོས་སོ།།ཚིག་རྫོགས་པ་ནི་མི་འཁྲུགས་པས་སྔར་གསོལ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་བསྐྱར་མི་

དགོས་སོ།།བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དེ་ལ་དགེ་སློང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་དག་ཏུ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་སོང་བའི་ཤུལ་ན་དགེ་སློང་སྟན་ལས་མ་ལོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཉིད་ན་ཚིག་རྫོགས་པའོ།།དག་ཀྱང་འཁྲུགས་པ་ཉིད་དོ།།༸དཔེར་ན་བརྗོད་པ་དང་པོ་བྱེད་བཞིན་པ་ན་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ལངས་ཏེ་སོང་ན་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བ་ཤུལ་དུ་མ་ལུས་ན་ནི་ཚིག་མ་རྫོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་པོ་འཁྲུགས་པར་མ་ཟད་ཀྱི་ཚིག་རྫོགས་པ་སྔར་གསོལ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ཡང་འཁྲུགས་པ་སྟེ་སྔར་གསོལ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱར་དགོས་སོ།།ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་བཞིན་པ་ན་དགེ་

སློང་ཁ་ཅིག་ལངས་ཏེ་སོང་ཡང་རང་རང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་དུ་ལོངས་པ་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་ཉིད་ན་ཚིག་རྫོགས་པ་དེ་འཁྲུགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།གལ་ཏེ་ཚིག་རྫོགས་པའི་ལས་དེ་ཆོ་ག་དག་པར་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་དེ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཚིག་རྫོགས་པ་མ་འཁྲུགས་པ་དེ་དང་པོར་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་བཀྲུག་ཅིང་དེའི་འོག་ཏུ་གཞི་ནས་འདས་པར་བྱའོ།།ཇི་ལྟར་ཚིག་གིས་བཀྲུག་ཅེ་ན།གསོལ་བས་ཏེ་ཞུ་བས་སོ།།སུ་ལ་གསོལ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་ལ་རྣམ་པ་གང་གི་གསོལ་ཞེ་ན།བཙུན་པ་དག་གསོལ་བ་བཀྲུག་ན་ཡང་གསོལ་བ་བགྱིའོ།།ཞེའམ་བརྗོད་པ་བཀྲུག་ན་རྗེས་སུ་བསྒྲག་གོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ།།གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་ཏེ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་གསོལ་བ་བགྱི་ཞིང་རྗེས་སུ་བསྒྲག་གོ་ཞེས་ཚིག་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དོ།།དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་པ་ནི་དཔེ་སྟེ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་བཀྲུག་ན་ནི་རྗེས་སུ་བསྒྲག་གོ་ཞེས་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་དོ།།གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུ་ནི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཟློག་པའི་
ཕྱིར་བསྒོ་བའི་ལས་བཅུ་དང་།དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་དང་།ལྟུང་བ་བྱུང་ནས་མི་དྲན་ན་ལྟུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ་དང་།ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བ་ལ་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་།དེའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་དང་།སྔོན་མུ་སྟེགས་

268

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཅན་ད་ལྟ་དགེ་བསྙེན་སྡོམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལས་ཀྱིས་གནས་སྦྱིན་པ་དང་།མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་པ་
དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤོ་བ་སྟེ་ལྷག་མ་བཅབས་པ་ལ་སྤོ་བ་སྦྱིན་པ་དང་།ལྷག་མ་དང་ལྕི་ཆོས་ཀྱི་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་།ཡང་གཞི་ནས་བསླང་བ་སྟེ་གཞི་ནས་སྤོ་མགུ་གཉིས་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་མགུ་གཉིས་ཏེ་ལས་བཞི་དང་།དགེ་སློང་དག་པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་ན་དྲན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་།དགེ་སློང་སྨྱོན་པས་བྱས་པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་ན་མ་མྱོས་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་།སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་།མཚམས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དགྲོལ་བ་མཚམས་པོ་ཆེ་དགྲོལ་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དགྲོལ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་།ནན་ཏུར་གྱི་ལས་གཉིས་དང་ནན་ཏུར་

དངོས་ཀྱི་ལས་དང་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་།དབྱུང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྷག་མ་ལས་དབྱུང་བ་དང་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་དག་སྟེ་ལས་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་བརྗོད་པ་གསུམ་མོ།།ལྷག་པོར་བྱ་བར་གསོལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཆུང་བས་ལན་ཅིག་གསོལ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།སོ་སོར་བཤགས་པའི་མཐོལ་བ་ལ་སོགས་པ་

ལན་ཅིག་བརྗོད་པས་ཆོག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་པོར་འདིས་མཚོན་པ་ལྷག་པོར་བྱ་བར་གསོལ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་དོན་གྱི་སྔགས་བརྗོད་པ་ལན་
གསུམ་ཡང་ངོ་། །འདུན་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་ངོ་། །བརྗོད་པ་གསུམ་མོ།།གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ལན་ཅིག་གིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་འདུན་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་ན་ནི་ལན་ཅིག་གོ།།ལྷག་པོར་གསོལ་བའི་སྔགས་བརྗོད་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་བྱའོ།།རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བ་ཡང་ངོ༌།།རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་འདོད་པ་སྟེ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེའོ།།༸སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་བསྙེན་རྫོགས་ལེན་པ་དེ་ཕ་གུ་རྩ་བཏིང་བ་ལ་རྟིང་པ་གཉིས་

269

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ཀྱིས་སོ།།མནན་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ།།࿌114ཅི་བདེར་འདུག་ཏུ་གཞུག་པ་ཡིན་གྱི་ཙོག་པུར་འདུག་ཏུ་མི་གཞུག་གོ།༸འདིར་ཕ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།བུད་མེད་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ན་ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་ནི་བསྙེན་རྫོགས་ལེན་པ་མོ་སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལའོ།།འི་སྒྲས་ནི་སྟན་འཇམ་པ་དང་ཡངས་པ་གཞན་ཡང་བསྡུའོ།།༸དགེ་འདུན་ལས་གཞན་གང་ཟག་གཙོ་བོ་ཆེར་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་གཙོ་ཆེར་རག་ལས་པ་དང་དགེ་འདུན་རྐྱང་པ་ལ་རག་ལས་པའོ་དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་ལ་རང་དོན་གྱི་སྔགས་བརྗོད་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་རྒན་པའི་མཐར་རོ།།ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།༸དགེ་འདུན་ལ་གཙོ་ཆེར་རག་ལས་པ་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།ཡུལ་དགེ་འདུན་རྐྱང་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་གནང་བ་སྦྱིན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྒན་པའི་མཐར་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཞེས་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏོ།།གང་ཟག་ལ་གཙོ་ཆེར་རག་ལས་པ་ནི་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་གང་ཟག་དེའི་མདུན་དུ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་བརྗོད་ཅེས་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱའོ།།རབ་ཏུ་འབྱིན་པའི་ཞུ་བ་དང་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་སྔགས་བརྗོད་ན་
བརྗོད་པ་པོ་དེ་འགྲེང་སྟེ་འདུད་པ་དང་བཅས་པར་རོ།།བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཉིད་དང་མགོ་སྨད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་འདི་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ན་སྣང་ངོ་། །གསང་སྟེ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ་བ་ནི་ས་ཐག་ཇི་ཙམ་དུ་བཀར་བའི་ལམ་གྱི་དབུས་བར་ཆད་དྲིས་པའི་གནས་
དང་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བར་ནས་འགྲེང་སྟེ་འདུད་པ་དང་བཅས་པས་སོ་ཞེས་སོ།།ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པའི་རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་ངོ༌།།འགྲེང་སྟེ་བྱའོ་མདུན་དུ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་
ཐོབ་བོ་དབྱུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།ཆོས་གོས་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་རུང་བར་བྱ་བ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་

114 + <<མ་>> - <<མཆན་བཞི་>>

270

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཉིད་དོ།།དེས་ན་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་འགྲེང་སྟེ་བྱའོ།།རྫས་དེ་དགེ་སློང་གཉིས་ཀའི་ལག་པས་བཟུང་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དེ་བྱའོ།།འདི་ནི་གོས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ནི་འོག་མས་སྟོན་པས་སོ།།ལྷུང་བཟེད་དང་སྨན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་དགེ་སློང་གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡོན་པར་བཞག་སྟེ་གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡས་པས་སྟེང་ནས་བཀབ་ནས་སོ།།སྨན་དབྱུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ལྷུང་བཟེད་དབྱུང་བ་ནི་ལག་པ་གཡས་པས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཁ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱའི་སྟེང་ནས་བཀབ་སྟེ་མི་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།དགེ་སློང་གི་ལག་གིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རེག་ཏུ་མི་རུང་བ་ཉིད་ལ་ནི་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།བྱའི་སྤྱོད་ལམ་གཞན་གྱིས་མི་བྱའོ།།༸བརྟད་པ་བྱུང་ན་ནི་སྤྱོད་ལམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།འགྲོན་པ་མི་སྡོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་འདི་ཉིད་ལས་སོ།།སྤོ་བའི་ཉི་མ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་དགོས་པ་ཅན་ནམ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་དགེ་སློང་མེད་ན་དགེ་སློང་མའམ་དགེ་ཚུལ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་

གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་མ་བརྟེན་པ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མི་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་དོ་དེའང་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དགེ་སློང་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་བརླབ་དབྱུང་བ་དང་།བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་ནི་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་ཉེ་བར་མི་གནས་སམ་ཆོས་གོས་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང་རུང་ངོ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་དགེ་སློང་ཉེ་བར་མི་གནས་ན་རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་རུང་སྟེ་
རང་གཅིག་པུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་དབྱུང་བ་འཆགས་སོ།།བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་ཆོས་གོས་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ་དབྱུང་བ་ལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཆོས་གོས་

271

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལ་སོགས་པའི་བྱིན་བརླབ་སྔ་མ་མ་ཕྱུང་ན་དེ་ལ་བྱིན་བརླབ་ཕྱི་མ་མི་འཆགས་སོ།།དམིགས་བསལ་
ནི་དགེ་སློང་མས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་སྔ་མ་མ་ཕྱུང་བ་ཡང་ཕྱི་མ་འཆགས་སོ།།ཞེས་

སྨོས་ན་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན།གཅིག་པུས་ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་དམ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་
བྱིན་གྱིས་རློབ་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དང་པོར་འདི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་འགྲུབ་ཅིང་སྔགས་ཚིག་ཏུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ།།བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་དགེ་སློང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཉིད་ན་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཉིད་དོ།།ཀྱིས་ཀུན་ནས་གཡོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་རིགས་པར་ལྟ་བའོ།།༸ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའམ་སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་གསོལ་

བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་དོན་དུ་སྔགས་ལན་གསུམ་གང་ཟག་ལའམ་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཟླ་བོ་དེ་ཕྱག་བྱ་བ་དེའི་འོས་ཉིད་བསླབ་པ་རྒན་པའམ་གཞོན་ཡང་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེའོ།།གསང་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཡང་ངོ་། །ཕྱག་བྱས་ཏེའོ།།༸བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བའི་གང་ཟག་ལ་སྣམ་སྦྱར་བསྐོན་པས་སྣམ་སྦྱར་དང་བཅས་པ་ཉིད་ནི་བདག་ཉིད་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ངོ༌།།ཕྱག་བྱའོ།།༸བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་
པའི་ལས་དང་པོར་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་མོ།།ཐལ་མོ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེའི་དོན་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་ཞུ་བ་དང་མཁན་པོར་གསོལ་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གང་ཟག་དེའི་དོན་ཉིད་དུ་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་འདུས་པ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ཟག་དེའི་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཉིད་དང་།སྤོ་

115བའི་དུས་འདས་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་མ་བརྗོད་པ་ལ་གང་ཟག་དེས་ཐལ་མོ་
སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཏེ་གང་ཟག་གིས་རང་གི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་སྔགས་བརྗོད་ན་ཡུལ་གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སྔགས་བརྗོད་

115 སྤོ།<<ཞང་>><<མཚོ་(༩༧༢)>>སྤོང།<<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>

272

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པའི་མཇུག་ཏུ་ཐབས་ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོ།།བརྗོད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ནི་དོན་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།།༸ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་དེའི་རྗེས་ལ་གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཡུལ་ལས་ཅིག་ཤོས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ།།བརྗོད་དེ་ཐབས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྨྲས་པ་ན་དེ་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་པའོ།།བསྐོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དྲུག་སྟེ་འདུན་པ་ནི་ཆགས་པ་སྟེ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་ཞེ་སྡང་གིས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་དོན་གང་གི་ཕྱིར་བསྐོ་བ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དྲན་པར་ནུས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྲ་བརྐྱང་བཏིང་བ་དང་མ་བཏིང་བ་དྲན་པར་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ་དེ་ཡང་སྤྲོ་བ་དྲིས་ནས་སྤྲོ་བར་བྱས་ཏེ་བསྐོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱའོ།།གསོལ་གཉིས་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་པ་ཉིད་ན་ལས་བྱས་པ་བརྟན་པར་གནས་པ་སྟེ་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པར་བྱའོ།།གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ལ་ནི་ཆོ་ག་འདི་མེད་དེ་གསོལ་བ་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཊཱིཀ་ལས།འདི་ནི་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན།ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་སྤྲོས་པ་

ཡིན་ནོ་མཚམས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་བཅད་ཟིན་པ་སྲུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།དཔེར་ན་མཚམས་བཅད་ཟིན་པ་མི་འཇིག་པར་བསྲུང་བ་ལ་དགེ་སློང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པས་སྲུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་མཚམས་གཅོད་པ་ན་ཡང་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་གཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ་གང་ཚུན་ཆད་མཚམས་སུ་བྱེད་པའི་མཚམས་ནང་ནས་གཅོད་དགོས་སོ།།དཀྱིལ་འཁོར་སྲུང་བ་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་ན་གནས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་མོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅོད་པ་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་ན་གནས་པས་མི་འགྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་སུ་འདུག་སྟེ་

བཅད་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་གཎྜི་བརྡུང་བ་དང༌།ཅིའི་ཕྱིར་གཎྜི་
བརྡུང་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་པ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་

273

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དག་གིས་ལས་ཀྱི་གནས་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་དགེ་སློང་འདུ་བ་དང་ཕྱག་བྱ་བ་དང་མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི་རྒན་རིམ་དག་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།གཎྜི་བརྡུང་བ་དང་འདྲི་བ་ལས་ལན་བརྗོད་པ་དང་སྟན་བཤམས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།སྡུད་པར་བྱེད་པ་དེས་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་ལས་ཀྱི་གནས་དེར་སྟན་བཤམ་མོ།།ལག་གི་བླའམ་སྲ་བརྐྱང་གདིང་བར་བསྐོས་པ་ལྟ་བུ་བསྐོས་པའི་བྱ་བ་དེའི་དོན་ཉིད་སྟན་བཤམས་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་གང་ཟག་སུ་བསྐོས་པ་དེ་ཉིད་དོ།།ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ།།ཤིང་དྲུང་ལ་སོགས་འདུག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བསླབ་པ་རྒན་རིམ་དུ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་བླང་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་ལེན་པ་པོ་གང་ཟག་འདོད་པ་དེ་མཆོག་ཉིད་དུ་བཞག་གི་དངོས་པོ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།པ་ཁོ་ནས་བཞག་གི་འདོད་པས་མི་བཞག་གོ་ཞེས་སོ།།སྔགས་དང་ལས་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། ། ། །
༈ དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་བསྒོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟུང་བ་དེ་བཤགས་
པར་བྱ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པས་ཕྱིར་མ་བཅོས་པས་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པའི་ལས་ཉམས་སུ་
མྱོང་བར་མི་བྱའོ།།སྟེ་དེ་མྱོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་དགེ་འདུན་དེ་དག་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་<<ཊཱིཀ་>>རོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་མ་གཏོགས་སོ།།དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ།།དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་རྣམ་གཞག་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་འདིའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ།།མཚམས་གཞན་

དེར་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ལེན་པ་དེ་སོང་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཉམས་སོ།།ཏེ་ཞིག་པའོ།།ཊཱིཀ་ལས།དེ་དག་བླངས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་བརྗོད་པར་མཚམས་གཞན་དུ་སོང་ནའོ།།དེས་

274

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
འཇིགས་པས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་ནི་འདིའི་དམིགས་

བསལ་ཡིན་ནོ།།མཚམས་གཅིག་ཏུ་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་བཞག་ལ་མཚམས་གཅིག་ཏུ་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་བཞག་ན་མཚམས་གཉིས་ཀར་གནས་པ་ཉིད་ཡུར་བ་གཅིག་གི་ཕ་རོལ་ཚུར་རོལ་ན་དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ལས་བྱེད་དེ་དགེ་སློང་གྲངས་སུ་གཅིག་གིས་མི་ཚང་ན་དགེ་སློང་གཅིག་ཡུར་བའི་ཕ་རོལ་ཚུར་རོལ་ཏུ་རྐང་པ་ཡར་བཞག་ན་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།གནས་དུ་མར་གཅིག་ཏུ་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་བཞག་ལ་གཅིག་ཏུ་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་བཞག་པས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་འཆགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་

པའོ་ཞེས་ཊཱིཀའི་སྐབས་འོག་ནས་བཤད་དོ།།གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་མཚམས་ཐམས་ཅད་ནོན་པ་ལ་དགེ་སློང་གནས་ན་ཤིང་ངམ་རེ་ལྡེ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ཀྱི་མཚམས་ཇི་ཙམ་ནོན་པ་དེ་དག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དོ།།ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་མཚམས་ཇི་སྙེད་ནོན་པ་དེ་དག་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་བསྐང་དུ་རུང་ཞིང་མཚམས་

ཇི་སྙེད་ནོན་པ་དེ་དག་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ་ཉིད་དོ།།ལུང་གླེང་གཞི་ལས།གནས་བཞིར་དགེ་སློང་གསུམ་གསུམ་གནས་ལ་གསོལ་བ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་མཚམས་བཞིའི་གནས་མནན་ཏེ་དེའི་སྟེང་དུ་འདུག་ནས་ལས་བྱའོ་ལས་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་གྲངས་སུ་སྐོང་བ།ཞེས་གསུངས་ལ་དོན་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ།།སྐབས་འོག་མའི་ཊཱིཀ་ལས།ཐམས་ཅད་ནོན་པ་ལ་གནས་པས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་འཆགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའོ།།ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།གཅིག་ཏུ་རྐང་པ་ཡ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡ་གཅིག་གམ་ཐམས་ཅད་ནོན་པ་

ལ་གནས་ན་དེས་གནས་དུ་མར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནི་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བ་འཆགས་པ་ཁོ་ནའོ།།དེ་ལྟར་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་གནས་དུ་མར་དབྱར་ཁས་བླངས་ན་གནས་མལ་གྱི་སྐལ་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་རེ་རེ་ནས་རེ་རེ་བླང་སྟེ་དུ་མ་ནོད་པར་རིགས་པ་ཉིད་དོ།།རྫས་ཀྱིས་མནན་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི་སྐལ་བ་གཅིག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་དེ་ནི་གནས་མལ་ལས་གཞན་པའི་རྙེད་པ་

ལའོ།།གནས་དུ་མར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེས་གནས་གཞན་དུ་མཉམ་པར་གནས་པར་བྱའམ་ཞེ་ན།གནས་ཅི་དགར་གནས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་

275

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།༸ལུང་གླེང་གཞི་ལས།མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་བ་བཞུགས་བཞིན་དུ་དེ་མ་འདུས་པར་ལས་བགྱིར་རུང་ངམ་ཨུ་པ་ལི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་

སོ།།རྒྱལ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་དགེ་འདུན་ལས་དཀོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།ལས་དེས་བྱ་བ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོ་ག་ལས་མ་ཡིན་པས་བྱས་ན་མི་འཆགས་སོ།།གསོལ་བའམ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཕལ་ཆེར་ཏེ་སུམ་ཉིས་བྱས་པ་ཉིད་ན་ལས་བྱས་པ་ཉིད་དོ།།གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་ཆོ་ག་ཚིག་བཞི་ཡོད་དེ་འོག་མ་མེད་པ་ནི་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ལ་ལས་འཆགས་པའོ།།གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་གསོལ་བ་ནི་འོག་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་བརྗོད་པ་ནི་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ལས་འཆགས་པའོ།།གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ནི་གསོལ་བ་ཉིད་འོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་གསོལ་བ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ལས་འཆགས་

པའོ།།མཚམས་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་དག་མ་བརྗོད་པ་ཉིད་ན་ཕལ་ཆེར་བྱས་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་པའི་མཚམས་མ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ།།དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་ལས་བྱེད་པ་སྤོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྡོམ་པ་ལས་གཞན་པའིའོ།།ལས་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ།།༸དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཆོ་ག་འདི་རིག་པར་<<ཊཱིཀ་>>བྱའོ།།༸དགེ་སློང་སྨྱོན་པས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་བཏོན་པ་བྱས་པ་ཡང་ངོ་། །བྱས་པ་ཉིད་དོ།།༸རང་བཞིན་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཡུལ་དང་རྟེན་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་མི་འཆགས་ཏེ་དཔེར་ན་དེ་དག་གིས་གསོལ་བའི་ལས་མི་འཆགས་པ་དང་འདྲའོ།།དབྱེན་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ལ་ཡུལ་རྟེན་མཚན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་དབྱེན་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་ལ་དགེ་སློང་གིས་ཀྱང་

276

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།
<<ལུང་>>དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞད་གད་ཀྱི་བསམ་པའི་དངོས་པོས་
ཏེ་ཀུ་རེའི་བསམ་པས་ལས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གང་གིར་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།།དབྱེན་གྱི་ལས་དང་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་མི་འཆགས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཆགས་ཀྱང་འོན་ཀྱང་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་གནས་ནས་འབྱིན་པ་ལས་བྱེད་པ་དག་ནི་དབྱེན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྦོམ་པོ་འོ།།ལས་མི་འཆགས་<<ཤ་>>པའོ།།༸དབྱེན་བྱ་བའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་དུ་མ་གྱུར་ཏམ་གནས་ནས་འབྱིན་པ་པོ་དགེ་འདུན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་དབྱེན་བྱེད་དམ་གནས་ནས་འབྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།འདི་ནི་རྩེད་མོའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ལྟ་བ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་པ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་དག་གི་ནི་སོ་སོ་རང་གི་ལས་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་འོག་ནས་བསྟན་ཏོ།།དེ་ལས་གཞན་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་མཚམས་མེད་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དག་བྱས་པ་ནི་ལས་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཉམས་པ་དག་གི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་ཉི་ཤུའི་གྲངས་ཚང་བའམ་སྲ་བརྐྱང་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་བཞིའི་གྲངས་ཚང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཚང་བ་

དག་གི་ཞེས་པས་ནི་དགེ་འདུན་ཉུང་བ་བསལ་ཏོ།།ཁ་སྐོང་བར་འོས་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་དེ་མ་ཐོས་

ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་ལས་དེ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ལྷག་མ་དབྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་ཉི་ཤུ་ཚང་ཡང་ལས་བྱེད་པའི་གྲལ་ན་གཉིད་ཡུར་ཏེ་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པའི་ལས་མ་ཐོས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་མ་ཚང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ལས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་ཚིག་ཐམས་ཅད་མྱོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱིས་

གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ལྷག་མ་དབྱུང་བ་ལ་གསོལ་བ་ནི་ཐོས་བརྗོད་པ་བྱ་བའི་ཚེ་གཉིད་ལོག་པས་མ་ཐོས་ཀྱང་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གཉིད་ལོག་པས་དགེ་སློང་སྤང་ན་

277

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
སྤངས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་དེ་སྟེ་གསོལ་བ་བྱས་ནས་ཉལ་ཏེ་སྤང་ན་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ལུང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས་སོ།།རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའམ་དགྲ་བཅོམ་པར་འཕྲལ་དུ་འགྱུར་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་གང་ཟག་དེ་ཁྱིམ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སྐབས་མ་རྙེད་ན་མངགས་པ་ནི་འཕྲིན་པའོ་<<ལུང་མ་མོ་>>འདྲ་བས་ཞེས་པ་ནི་ལེན་པ་པོ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་ལེན་པ་པོའི་དོད་པོ་འཕྲིན་པ་དེས་རྗེས་ཟློས་ལ་སོགས་པ་བྱ་བས་རབ་ཏུ་འབྱིན་དུ་གཞུག་པ་ནི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པ་མ་
ཡིན་ནོ།།
མངགས་པ་འཕྲིན་པ་དེས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།མངགས་པ་དེས་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལུང་མནོས་ཏེ་དེར་སོང་ནས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་དེ་དག་བསྒོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སློབ་དཔོན་དང་འདྲ་བས་མངགས་པ་ཡང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་བྱའོ།།བསླབ་པ་ལེན་པ་

པོ་བུད་མེད་ལ་ནི་འཕྲིན་པ་དེ་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པས་ཀྱང་བྱར་རུང་ངོ༌།།བསླབ་པ་ལེན་པ་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་འཕྲིན་པ་དེ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་སོ།།བྱའི་བུད་མེད་ཀྱིས་མི་བྱ་སྟེ་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ལ་དམན་པ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞུ་བ་གསོལ་བ་དང་མཁན་པོར་གསོལ་བ་དང་བསླབ་པ་ཁས་བླངས་པ་དག་བསླབ་པ་ལེན་པ་པོ་དེའི་མིང་ཁོ་ནས་བྱའོ།།ཞེས་སྨོས་ན་མངགས་པས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་རུང་བ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན།བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མན་ཆད་རབ་ཏུ་དབྱུང་བའི་གོང་མ་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དང་དགེ་སློང་མའི་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་ཚངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་སྦྱིན་པ་ཡང་འཕྲིན་གྱིས་བྱར་རུང་ <<ལུང་>>ངོ༌།།མངགས་པའི་ཆོ་ག་ནི་དེ་ཡན་ཆད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།བདག་ལ་བསླབ་པ་མ་སྦྱིན་ཅིག་བདག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་ཞིག་ཅེས་བསླབ་པ་མི་ནོད་ན་བསླབ་པ་སྦྱིན་པའི་ཆོ་ག་བྱས་ཀྱང་བྱིན་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ནོ།།གསོལ་བ་བྱས་ཟིན་ནས་མི་ནོད་ན་མི་ནོད་པ་དེ་ལ་སྔར་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཉམས་སོ།།༸ཕྱིས་འོངས་ན་སྔ་མའི་ལས་དེ་ཅི་ཞིག་གི་ད་གདོད་ལས་བྱས་ཏེ་དབོག།ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ།།ཞེས་སྨོས་ན་བསྒོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གང་ཞེ་ན།སྔར་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་ཉིད་ནི་བསྒོ་བའི་

278

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལས་འཆགས་པ་ལ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་སྔར་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་མ་བྱས་ན་བསྒོ་བའི་ལས་མི་འཆགས་སོ།།གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་ཡང་སྔར་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་ཉིད་ཆོ་ག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྔར་སྨོས་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།དེས་ན་སྔར་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་མ་བྱས་ན་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་མི་འཆགས་སོ།།དགོངས་སུ་གསོལ་གསན་དུ་གསོལ་ཞེས་སེམས་སྡུས་ཤིག་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཕ་རོལ་ཀྱི་སེམས་གཏད་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་བས་ཕ་རོལ་ཀྱི་སེམས་གཏད་ན་དགོངས་སུ་གསོལ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ལས་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ།།གསོལ་བའམ་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་དག་གི་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པས་ནི་དོན་གོ་བར་བྱེད་ནུས་ན་ལས་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།དེ་ཡང་ཚིག་གི་ཕྲད་སྔ་ཕྱི་འཁྲུགས་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་མེད་ན་ནི་མི་འཆགས་སོ།།དགོངས་སུ་གསོལ་མེད་པ་དང་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པ་དེ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།།སྐྱེས་པ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པའམ་དགེ་སློང་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞན་ལ་རྟེན་116པ་ཕོའི་མིང་འཇུག་ནོར་བར་བརྗོད་པས་ནི་ལས་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ཉེས་བྱས་སུ་ནི་འགྱུར་རོ།།དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཉིད་དག་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕན་ཚུན་གཞན་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ།།སྐྱེས་པ་ལ་བུད་མེད་བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་ན་ཡང་དགེ་སློང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་བུད་མེད་ལ་སྐྱེས་པ་བསྙེན་རྫོགས་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་ན་ཡང་དགེ་སློང་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།ལས་ཀྱི་གཞི་
ཞུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སོ།།ལས་ཀྱི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ ནན་ཏུར་བྱས་པའི་གཞི་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་ཞི་སྟེ་འཕྲོ་མི་
གཅོད་ཅིང་ཕྱིར་མ་བཅོས་བར་དགེ་འདུན་གྱི་ཤེས་ནས་ཉེས་པ་གླེང་བ་པོས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་

116 རྟེན།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>བརྟེན།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཀ་༥༤༥)>><<ཊཱིཀ་(ག་༤༠༥)>><<རིན་(ཁ་༣༢༣)>>

279

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཞེས་སོ་སོར་གོ་བར་བྱས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་ནས་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་ཏུར་
གྱི་ལས་བྱའོ།།ལྟུང་བ་གླེང་བ་པོ་རང་མ་བྱུང་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱའམ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐོས་པས་ལྟུང་བ་གླེང་བ་པོ་བསླང་བར་བྱའོ།།སྟེ་དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཤེ་བ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་མི་མཛེས་པས་གླེང་བ་པོ་བསྐོས་ཏེ་གླེང་བའོ།།གླེང་བ་
པོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ཞེས་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཞེས་སྨོས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་

ནི།ནན་ཏུར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་དགེ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་
བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ནན་ཏུར་བྱ་ཞིང་གླེང་བ་པོས་ཉེས་པ་གླེང་བ་མེད་ཅིང་གང་ཟག་དེས་ཉེས་པ་ཁས་བླངས་པ་

མེད་ཀྱང་དེ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་དགེ་འདུན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།ཕྱིར་མི་བཅོས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་ནི།ལྟུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ན་འདི་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེས་ན།མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རང་ལ་ཉེས་ལྟུང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པ་ཆོས་ཅན།མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ།མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས། གྲགས་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཡིན།ཞེས་སོ།།ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི་དེར་མ་ཟད་དེ།ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།གལ་ཏེ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་མ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་གཞུང་འདི་ཡིན་ཏེ་ནན་ཏུར་

བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་བདག་ལ་ཉེས་པ་མ་གླེང་ཞིག་ཉེས་པ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་ཡང་སྔར་ཁྱིམ་པ་སུན་ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྐྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཏེ་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཁས་བླང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་མེད་པའི་

280

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཕྱིར།༸རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རིགས་ཏེ་བསྐྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་ཉེས་པ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ན།ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།ཁས་བླང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེས་ན་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས། གྲགས་པ་དང་མངོན་སུམ་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་སོ།།ཞེས་

སྨོས་ན་དེ་གནང་བ་ཡིན་ནམ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།ལྟུང་བ་གླེང་བ་པོ་རང་གི་ངང་གིས་མ་ལངས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བས་ལྟུང་བ་གླེང་བ་པོས་བསླང་བར་བྱའོ།།ཞེས་པས་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་པར་བསྟན་གསུང་ངོ༌།།དེ་ལྟར་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དེ་ཕྱིས་དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱེད་ན་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་

དགེ་འདུན་གྱིས་117བཟོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།གཤེ་བ་ཁྱིམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་གཞན་ལ་གཤེ་ན་དང་།ཁྲོ་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་གྱིས་གཞན་ལ་སྤྱོ་བ་མི་འཛིན་པ་ཉིད་དང་།དགེ་འདུན་གྱི་ནི་དཔེ་སྟེ་དགེ་སློང་གང་ཟག་གི་ཡང་རྙེད་པ་མེད་པ་དང༌།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་ཞིག་སྟེ་མེད་པར་བྱའོ་སྙམ་བར་སེམས་མི་འཛིན་པ་ཉིད་དང༌།རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས།བླའི་གྲ་ནི་རྒྱལ་པོས་བསྐོས་པའི་མིའོ་འོག་གཟུ་ནི་ཡུལ་མིའི་ཚོགས་སོ།།ཞེས་སོ།།བླའི་གྲ་དང་འོག་གི་གཟུ་བོ་དང་ཉེ་དུའི་གང་ཟག་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་དགེ་འདུན་རྟེན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འཛིན་ཏེ་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པ་དང༌།ཁྱིམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བར་མི་118བྱེད་པ་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་

མཚན་ཆ་ལུགས་འཆང་བར་མི119་བྱེད་པ་དང༌།མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཉེ་བ་བསྙེན་ཏེ་བརྟེན་པ་དང༌།དགེ་སློང་གི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་དགེ་སློང་གི་བསླབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་ལ་མི120་སློབ་པར་མི་བྱེད་པ་དང༌།སྐྲ་གྱེན་དུ་འགྲེང་

117 གྱིས།<<ཞུ་>>གྱི།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>
118 + <<མཚོ་(༩༨༣)>><<རིན་(ཁ་༣༣༦)>>- <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>
119 + <<ཊཱིཀ་(ག་༤༠༩)>><<རིན་(ཁ་༣༣༦)>> - <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>
120 +<<ཊཱིཀ་(ག་༤༠༩)>><<མ་>><<སེར་>><<ཞང་>><<གུ་>><<རིན་(ཁ་

281

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བར་གྱུར་པ་དང༌།སྐྲ་:ཐད་ཀར་121འཕྱར་བར་གྱུར་པ་དང༌།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དམའ་དབབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ།དགེ་འདུན་ལ་སྤུ་སྙོལ་སྤུ་འཁུངས་བར་བྱེད་པ་དང༌།དེས་ནི་རྒྱགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ།༸སྨད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སུ་འབྱུང་བར་བསྐྱོད་122པ་སྟེ་འབྱུང་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།རང་བཞིན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཚུངས་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལུས་གུས་པ་དང་བཅས་ངག་རྗེ་ས་དང་བཅས་སེམས་བསྙེན་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་།ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་འཐབ་ཀྲོལ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་123བཟོད་པ་མཛད་
པར་ཞུ་ཞེས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པ་ལའོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་པའི་ལས་བྱའོ།།
༸ཞར་བྱུང་ནི་ལས་སྦྱིན་པ་ཁང་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།ལྷག་མ་ལས་དབྱུང་བ་དང་།ཚུར་ཤོག་ལ་སོགས་ལས་གཞན་པ་སྟེ་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང༌།ཁྱིམ་གྱི་བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་གཞིག་པ་དང་།ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྲང་བ་ཡང་ངོ་། །གསོལ་བ་ལའོ་ཞེས་གོང་དུ་སྙེགས་ཏེ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པ་ལ་སྦྱིན་ནོ་ཊཱིཀ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྒོ་སྟེ་མ་བཏུབ་ན་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་བྱའོ།།ཁྱོད་འཐབ་ཀྲོལ་
བྱེད་པ་མི་གཏོང་ན་གནས་ནས་འབྱིན་ནོ་ཞེས་བསྡིགས་པའོ།།དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བཞི་སྡུད་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྨད་པ་ནན་ཏུར་དུའོ།།གཉེན་པོ་ཆུང་བའི་སྒོ་ནས་སྨད་པའོ།།ཁྱིམ་སུན་

ན༣༣༦)>> - <<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༥༤༨)>><<ས་>>
121 ཐད་ཀར།<<ཊཱིཀ་(ག་༤༡༡)>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༣༣༦)>>ཐང་ཀུར།<<མ་>>
122 བསྐྱོད།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༥༤༨)>><<ཊཱིཀ་(ག་༤༡༡)>><<མཚོ་(༩༨༤)>><<རིན་(ཁ༣༣༦)>> སྐྱོང།<<མ་
>><<མཆན་བཞི་>>
123 - དང་།<<རང་(ཁ་༥༤༨)>><<ཊཱིཀ་(ག་༤༡༢)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་
༣༣༧)>>+ <<རྩ་བཞི་>>

282

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
འབྱིན་པ་མ་བཏང་བ་ལ་ནི་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱའོ།།བསྐྲད་པར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་འདུན་འདུ་བ་ན་

བསྐྲད་བྱ་དེ་འདུ་བ་མི་སྦྱིན་པ་སྟེ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འདུར་མི་བཏུབ་པ་དང་ཉེས་པ་གླེང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། །དགེ་སློང་འགྲོ་མགྱོགས་དང་ནམ་སོ་གཉིས་གལ་ཏེ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་ན་མ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱའོ།།གལ་ཏེ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་མ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ།།ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་པོ་དེ་བདག་ལ་ལྟུང་བ་དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ལྟུང་བ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་མ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ་དེ་ལྟར་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་པོ་དེ་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ན་ལྟུང་བ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་མི་བྱ་བར་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བར་གསུངས་པས་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོའི་གཞི་བཙན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཁྱིམ་པ་ལ་མཐོ་འཚམས་བརྙས་ཐབས་
བྱེད་པ་ལ་ནི་མཛའ་གཅུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱིར་བསྡུ་ཞིང་ཕྱིར་འགྱེད་པའོ།།འི་ནན་ཏུར་བྱ་སྟེ་གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སོ།།ཕྱིར་འགྱེད་བྱས་པ་འདི་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་ལུང་ལས་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁྱིམ་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་དུ་གཞུག་གོ།གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ་ཁྱིམ་པས་བཟོད་པ་ཉིད་བཟོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།༸འདིར་ལུང་ལས་གསོལ་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལུང་ན་མི་སྣང་ཡང་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་ཡང་

བཤད་དོ་ཞེས་སོ།།ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནི་ལྟུང་བ་གྲགས་པ་ཊཱིཀ་ལས་ནི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་གནས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་དག་གིས་ཤེས་པའོ།།ལྟུང་བ་གྲགས་པ་དེ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པ་ཡིད་
ཀྱིས་བསྡམས་པ་རྐྱང་པས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་སྟེ་བཤགས་དགོས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་ཕྱིར་
འཆོས་པའི་རྐྱེན་འཛོམ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང༌།མ་མཐོང་བ་གནས་དབྱུང་བ་ནི་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ན་ཤེས་བཞིན་དུ་བདག་ལ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ལྟུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་

283

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

འདོད་པ་དང༌།སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནི།དགེ་སློང་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་བཟློག་ཀྱང་
མི་གཏོང་བ་ལ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ།།ཊཱིཀ་ལས་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་ཏུར་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འདི་སྐད་

བསྒོ་བར་བྱའོ་གནས་འདི་ཉིད་དུ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུའི་ལྟུང་བ་འདི་ཕྱིར་བཅོས་པར་གྱིས་

ཤིག།གནས་གཞན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་སུ་མི་གནང་བར་བསྟན་པའོ།།དགེ་འདུན་འདི་ཉིད་ལ་བཟོད་གསོལ་གྱིས་ཤིག་དགེ་འདུན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ནན་ཏུར་ལས་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་ནན་ཏུར་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་འདིས་མི་གནང་ན་མཚམས་གཞན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པར་མི་དབང་བར་བསྟན་པའོ།།<<ཊཱི་>>རང་གི་ལྟུང་བ་བཅབ་པ་སྟེ་གསང་བར་མི་བྱའོ།།གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ནི་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་རྒྱས་པར་བྱེད་མི་ནུས་ན་ཐ་ན་སྡེ་ཚན་གྱི་མིང་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།བདག་ལ་འབྱིན་རེག་གི་ལྷག་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཀྱང་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།།ཉེས་བྱས་ནི་<<ཊཱི་>>བདག་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེའམ་བདག་གིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སོ།།གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན།རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ།།ཞུ་བ་ལས།སྨྱོན་པ་ལ་ནོངས་པ་སྨྲས་ན་སྨྲས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།འོ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་ན་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའམ་ཞེ་ན།ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ།།འོ་ན་ལྟ་བ་མཐུན་ན་ཁྱིམ་པའམ་དགེ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའམ་ཞེ་ན།བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལའོ།།གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།འོ་ན་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་རིག་པར་བྱའམ་ཞེ་ན།མཚན་མཐུན་པ་ལའོ།།གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དགེ་སློབ་མ་དང་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལྟུང་བ་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།བསྙེན་བར་རྫོགས་པ་དང་

284

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བཅས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟུང་བ་རིག་པར་བྱ་བ་འདི་དང་གཞུང་གི་སྐབས་འོག་མ་ནས་འབྱུང་བའི་བཤགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ།།དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དགེ་སློབ་མ་དང་གསུམ་གྱིས་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་བྱེད་པ་ན་རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་ཞེ་ན།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དགེ་སློབ་མ་དང་གསུམ་པོ་དག་ནི་ལྟུང་བ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ།།ཆོས་འདི་པ་བསྙེན་རྫོགས་མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཁྱིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅན་<<ཊཱི་>>ལ་ལྟུང་བ་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ།།ཡིན་པས་བཅབས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།༸མཚན་མི་མཐུན་པ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་ལྟུང་བ་རིག་པར་བྱེད་ན་བཅབས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་བུྱེད་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་ནི་འགྱུར་རོ།།དགེ་བསྙེན་ནམ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟུང་བ་རིག་པར་བྱེད་ན་བཅབས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བྱེད་དམ་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཊཱིཀས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ཡང་ངོ༌།།རིག་པར་བྱ་བ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ།།དེས་ན་ལྟུང་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་བརྗོད་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་སོ།།༸དབྱེན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་བསྒོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་བསྒོ་བའི་ལས་བྱས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་བདག་ལ་ལྟུང་བ་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་དགེ་སློང་དག་འདུ་བའི་གནས་དེར་ཚོགས་པ་ལའོ།།ཐམས་ཅད་ལའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་དགེ་སློང་ཇི་སྙེད་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱ་ཡི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཁ་ཅིག་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མ་ཐོས་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་མི་ཐོས་པར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།གནས་དེར་ཚོགས་པ་ལ་ཚིག་ཇི་སྐད་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཚེ་

285

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དང་ལྡན་པ་དག་ཞེས་བོས་ནས་བདག་ལ་སོ་<<ཊཱི་>>སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ནི་དམན་པ་ཉིད་དང་ཟས་ལ་འདུ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྨད་པའི་གནས་ཟང་<<ཊཱི་>>ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་རྣམས་སྨད་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུག་པ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིགས་པ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་བྱུང་གི་ཞེས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པས་མཐོལ་བ་ལ་བཤགས་པའི་མིང་བརྗོད་དེ་ཆོས་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་དེ་སོ་སོར་འཆགས་སོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ་འདི་ནི་མཐོལ་བ་ཡིན་གྱི་བཤགས་པ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྟུང་བ་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྔགས་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པས་ཆོག་<<ཊཱི་ >>གོ།༸དགེ་སློང་གཞན་དེའི་མདུན་དུ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།རྫས་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་འཆི་བར་

འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་བསྡམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་དེ་ལས་ནི་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པས་བསྡམ་པར་བྱས་ན་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་ངོ༌།།<<ཊཱི་>>ཡིད་ཀྱི་ལྟུང་བ་དེ་ལས་གཞན་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྟུང་བ་ལས་ནི་བསྡམ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་བསྡམ་པ་དེ་དང་བཅས་པའི་བཤགས་པ་བྱས་ནས་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བའོ།།བསྡམ་པ་མེད་ན་བཤགས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་<<ཊཱི་>>རོ།།དེ་གཅིག་པུ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་མང་པོ་དག་བསལ་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཤགས་པའོ་གཅིག་པུ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་

ཡང་བ་དང་ལྟུང་བྱེད་དང་སོ་སོར་བཤགས་བྱ་དང་ཉེས་བྱས་བཤགས་པའི་ཡུལ་བསྟན་པའོ།།ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ།།ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་བཤགས་ཀྱང་དག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ།།བཤགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།ལྟུང་བ་མེད་པའི་དགེ་སློང་མ་རྙེད་ན་རང་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་ལྟུང་བ་མི་འདྲ་བ་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ།།ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ལས་ཞེ་ན།རང་དང་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་མི་མཐུན་པ་ལས་བཤགས་སོ།།དགེ་སློང་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལ་ལྷག་མའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ལྟུང་བས་གོས་ཀྱང་ལྟུང་བྱེད་མེད་ན་དེས་ལྟུང་བྱེད་བཤགས་པའི་ཡུལ་བྱར་རུང་བ་ལྟ་བུའོ།།སྡེ་ཚན་མི་མཐུན་པ་མེད་ན་ལྟུང་བ་བྱེ་

286

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བྲག་ནང་མི་མཐུན་པ་ལས་བཤགས་སོ།།རང་དང་ལྟུང་བའི་སྡེ་ཚན་མི་མཐུན་པ་མེད་ན་དགེ་སློང་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལ་ལྟུང་བྱེད་གཞན་གྱིས་གོས་ཀྱང་ཆང་འཐུངས་པའི་ལྟུང་བ་མེད་ན་དེ་ལ་བཤགས་ན་ཆང་འཐུངས་པའི་ལྟུང་བྱེད་དག་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།།སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་ལས་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་པ་དང༌།<<ཊཱི་>>སྤངས་པ་དེ་དང་ཞག་གཅིག་བྲལ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་སྟེ་བཤགས་བ་ལས་སོ།།ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ།།<<ཊཱི་>>ཕྱིར་བཅོས་པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་གཏོགས་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་ལས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་དགེ་སློང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའོ།།བཤགས་པས་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དགེ་སློང་ལྔའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་<<ཊཱི་ལུང་ >>བྱའོ།།༸་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་ཡང་བ་ནི་གཅིག་ལ་བཤགས་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།དེ་གཅིག་པུ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ་སྔར་བསྟན་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཟིན་པས་ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་ཡང་བ་བཤགས་པའི་

ཡུལ་ནི་མདོ་རྩ་བས་སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོ།།ཕྱིར་བཅོས་པའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་ཕམ་པའོ་དེའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་ལས་ནི་མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་གནས་ཀྱི་གཞི་དེ་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་བཅད་པ་ལྔ་བས་ལྷག་པ་དྲུག་ལའོ།།བཤགས་པས་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ།།༸ཕམ་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་ཡང་བ་དེ་ལས་ནི་མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་མ་བཅད་པ་དགེ་སློང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཤགས་པས་ལྡང་བར་འགྱུར་བའོ།།དེས་ན་དགེ་སློང་ཉུང་བའི་གནས་སུ་ནི་གནས་གཞན་ནས་དགེ་སློང་གཉེར་ཏེ་དགེ་འདུན་དྲུག་གི་ཚོགས་སུ་ཚང་བ་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ།།དེར་དགེ་འདུན་གཞན་བཞག་སྟེ་དྲུག་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཅད་པ་ལ་བཤགས་པར་ནི་མི་

<<ཊཱི་>>བྱའོ།།<<ཊཱི་>>འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིར་བཅོས་པ་དེ་ལ་ལུས་དང་ངག་གིས་འབད་ཅིང་བརྩལ་བ་བཤགས་པའི་རྐྱེན་མ་འབྱོར་བ་ཉིད་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ལས་བྱས་པ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་ལྟུང་བ་དག་པ་ཡིན་ནོ།།༸དགེ་སློང་སྨྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་ལས་ཉམས་<<ཊཱི་ >>པས་ཁ་ན་<<ཊཱི་>>མ་ཐོ་བ་གང་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་དེས་ཕྱིར་སངས་དྲན་པ་

287

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རྙེད་པ་ན་བདག་གིས་མ་ལེགས་པ་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཉེས་བྱེད་ཉེས་བྱས་<<ཊཱི་>>དང་འདྲ་བ་གང་ཟག་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་ཉིད་དོ།།བཤགས་པ་དེ་ཡང་ལོག་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མྱོས་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་

<<ཊཱི་>>ཉེན་པ་དག་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།༸སྤྱིར་ལྟུང་བའི་ཆ་སྡེ་ཚན་གྱི་མིང་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྟུང་བ་གང་བྱུང་བ་དེའི་རིགས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལས་ས་རྐོ་བའི་ལྟུང་བྱེད་བྱུང་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཞིང་བཤགས་པ་དང་བསྡམ་པ་བྱས་ན་ལྟུང་བ་ལས་སོ།།ལྡང་ངོ་ཞེས་ཏེ་ལྟུང་བ་དག་པར་འགྱུར་རོ།།དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལ་ནི་གལ་ཏེ་བཅབས་ན་ནི་ཞག་གཅིག་བཅབས་པའམ་ཞག་གཉིས་བཅབས་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་འདི་སྲིད་ཅིག་བཅབས་པ་ཉིད་དམ་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་པར་<<ཊཱི་ >>བྱའོ།།མ་བཅབས་པ་ཉིད་དང་ངོ་། །ལྡན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་རྩ་འགྲེལ་འདི་ཉིད་ལས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལྟུང་བ་མ་བཅབས་སོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་ལྟུང་བ་བཅབས་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བཅབས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་སོ།།དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དེ་ལས་བསླང་བར་བྱེད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟུང་བ་ལས་དབྱུང་བའོ།།དབྱུང་བ་དེ་དག་དགེ་སློང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་ལས་ཞག་དྲུག་མགུ་བར་བྱ་བ་བླངས་མནོས་ཏེ་སྤྱད་པ་ལ་དབྱུང་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་ནི་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དོ།།མགུ་བར་བྱ་བ་མནོས་ཏེ་སྤྱད་པ་ལའོ།།༸དགེ་སློང་མས་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་ན་ཡང་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་མགུ་བ་དེ་མནོས་ཏེ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ན་མགུ་བ་དེ་འཆགས་སོ།།ལྕི་ཆོས་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ན་ལྕི་ཆོས་ཀྱི་མགུ་བ་དེ་འཆགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྦྱར་རོ།།སྤོ་བ་སྤྱད་པས་ལྷག་མ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།སྤོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་ལས་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་དུས་ཡུན་ཇི་སྲིད་དུ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་དེ་
སྲིད་སྤོ་བ་མནོས་ཏེའོ།།སྤོ་བ་དང་མགུ་བ་དེ་གཉིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་

288

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མ་སྔ་མ་དང་རིགས་མཐུན་པ་དེ་བྱུང་སྟེ་རྐྱེན་གཞན་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ན་མནོས་ཏེ་སྤྱད་པར་བྱས་པའི་སྤོ་མགུ་དེ་གཉིས་ཞིག་ཅིང་གཞི་ནས་སྤོ་མགུ་སྦྱིན་མ་དགོས་ཀྱི་རྐྱེན་གཞན་མ་བྱུང་པས་དེའི་ཕྱིར་གཞི་ནས་སྤོ་མགུ་བརྩམས་པ་ཉིད་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་སྤོ་བ་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་རིགས་མཐུན་པ་དེ་བྱུང་སྟེ་རྐྱེན་གཞན་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ན་ཆོས་ཅན་གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་མནོས་ཏེ་བྱས་པའི་སྤོ་བ་དེ་ཞིག་ཅིང་གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྦྱིན་མི་དགོས་ཀྱི་རྐྱེན་གཞན་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ།།མགུ་བ་ཞིག་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།།སྤོ་མགུ་ཞིག་པའི་རྗེས་སུ་བརྩམས་པ་ནི་དང་པོ་ཞག་གྲངས་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་གཞི་ནས་ཞག་གྲངས་མཐར་ཐུག་པར་སྦྱིན་ཞིང་སྤྱད་པར་བྱའི་སྔར་གྱི་སྤོ་མགུའི་འཕྲོ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་

གསུང་ངོ༌།།བརྩམས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་དང་འདྲ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བྱིན་པ་དེ་དགེ་འདུན་
གྲངས་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པས་མ་འཆགས་ཏེ་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ན་དེའི་ཚེ་དང་པོ་སྤོ་མགུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་བསླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཚིག་གི་མཐར་སྦྱར་ཏེ།ཊཱིཀ་ལས།དེའི་ཚེ་དེ་ལ་སྤོ་བ་ཉིད་སྦྱིན་པར་བྱའི་གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ་སྤོ་བ་སྔ་མ་ཤོས་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་སོ།།འོ་ན་ལྟུང་བ་སྔ་མ་ལ་འཆབ་པ་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་འཆབ་པ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།བཅབས་པའི་སྤོ་བ་དང་མ་བཅབས་པའི་མགུ་བ་དག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་བསླང་ 124བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་ཐ་དད་པར་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།<<ཊཱི་>>སྤོ་བ་སྔ་མ་ཤོས་མ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བར་མ་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་བྱུང་བ་<<ཊཱི་>>དེ་ཡལ་བར་མི་དོར་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ།།ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་བར་མའི་མིང་བཏགས་ཏེ་ལྟུང་བ་སྔ་མ་དང་སྤོ་མགུ་སྦྱིན་པའི་བར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་གསུང་ངོ༌།།<<ཊཱི་

124 བསླང་།<<རང་(ཁ་༥༦༩)>><<ཊཱིཀ་(ག་༤༣༤)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>>བླང་།<<རྩ་བཞི་>>

289

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

>>བར་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དེའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆགས་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ལྟུང་

བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དོན་དུ་ཡང་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་སྤོ་བ་བླང་བའམ་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་མགུ་བ་བླང་བ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ལྟུང་བ་སྔ་མ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེན་པ་དེ་ནི་ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་དག་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་དག་གི་མིང་ཡང་དེར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ལྟུང་བ་སྔ་མ་ཟླ་བ་ཕྱེད་བཅབས་ལ་ལྟུང་བ་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཅིག་བཅབས་ཏེ་སྤོ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་

ན་ཞག་གྲངས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས་ལྟུང་བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་བཅབས་པའི་དུས་ལྷག་པ་ཡང་ལྟུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པའི་དུས་བརྗོད་པའི་སྐབས་དེར་གཞུག་ཅིང་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ།།ཆོ་ག་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའོ།།<<ཊཱི་>>སྤོ་བ་དང་མགུ་བ་དེ་གཉིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་ནོ།།ལྷག་
མའི་ལྟུང་བ་ལས་དབྱུང་བ་ཡང་ངོ༌།།གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།༸དབྱུང་བ་དེར་བསྡིགས་པ་སྔགས་བརྗོད་པ་ཡང་ངོ༌།།བྱའོ།།<<ཊཱི་>>ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།བསྡིགས་པ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བྱ་ཞེ་ན།གསོལ་བ་བྱས་ནས་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོའི་བར་དུའོ།།གང་ཟག་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་ལ་བྱ་ཞེ་ན།རྩ་བཅད་དེ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུར་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་འགྱེལ་བ་ལའོ།།དེ་ལ་གཟེངས་བསྟོད་པའི་སྔགས་བརྗོད་པ་ཡང་ངོ༌།།བྱའོ།།ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་ལྷའམ་མིའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།གཟེངས་བསྟོད་པ་དེ་གང་གི་ཚེ་བྱ་ཞེ་ན།བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་བྱས་མ་ཐག་ཏུའོ།།ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་གཞིར་གཏོགས་པའོ། ། ། །
༈ ཕམ་པར་གྱུར་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་ཕྱིར་བསྐྲད་པར་
བྱའོ།།སྟེ་གཞན་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་བླ་མའི་སྣོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དགེ་འདུན་མི་བརྗིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་བཤད་དོ།།འཆལ་བ་བསྐྲད་པ་འདི་ལ་གང་ཟག་མི་དབང་གི་དགེ་འདུན་དབང་ངོ༌།།སྟེ་གཙུག་ལས་ཁང་གི་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།༸དགེ་

290

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འདུན་དེས་བསྐྲད་པའི་བྱ་བ་དེ་ཡལ་བར་མི་དོར་རོ་སྟེ་འབད་བར་བྱའོ།།ནན་ཏུར་གཞན་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་བསྙིལ་བ་ལ་ཡང་གསོལ་བའི་ལས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ནན་ཏུར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དག་གིས་འདི་ལ་བཟོད་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་མ་བསྐོས་ན་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཟོད་པ་བླང་བའི་ལས་མི་འཆགས་སོ།།བསྐོས་ན་ནི་འཆགས་<<ཊཱི་ >>སོ།།<<ཊཱི་>>ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་པ་བསྐྲད་པས་གནས་གང་དུ་སུན་ཕྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་གནས་སུ་ཡུལ་དེར་དེས་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།དེ་དེས་ཁྱིམ་པ་དེ་དག་གི་མ་དད་པར་བྱ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།གནས་དེ་ནས་བསྐྲད་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་རུང་བས་བསྐྲད་པ་དང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།སྡིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་སྤང་བ་འདི་ལ་འདུ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
པར་བཞག་གོ།།སྟེ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ་མི་སྤོང་བ་དེ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི་མི་ཤེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།ལས་བྱེ་བ་དང་འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ན་གནས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང༌།ཅིག་ཤོས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་ནི་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།གསོ་སྦྱོང་གཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་གཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་དེ་གཉིས་མི་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་མདོ་འདིས་བསྟན་ཏོ།།འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་མ་གཏོགས་སོ།།རབ་འབྱུང་ལ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལས་གཞན་བསྡིགས་སྨད་ཕྱིར་འགྱེད་བྱས་

291

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པ་དག་<<ཊཱི་>>ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་དེ་གཉིས་མི་བྱའོ།།ནན་ཏུར་བྱས་པ་གཞན་དག་དེས་འགྲོགས་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པར་བྱ།བསྡིགས་སྨད་བསྐྲད་ཕྱིར་འགྱེད་དང་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགྲེལ་ཆུང་ལས།དགེ་འདུན་ལ་འགྲོགས་སུ་རུང་བ་བཞི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་བསྐྲད་པར་མཁན་པོའམ་མཛའ་125བོ་གཅིག་དང་གནས་འཆར་གཞུག།ཅེས་བཤད་དོ།།བསྐྲད་པ་ནི་གནས་དེ་ནས་བསྐྲད་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་བསྐྲད་པར་དེས་འགྲོགས་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པར་བྱ་

བ་ཉིད་དོ།།འདིའི་ལུང་ནི་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས། སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ལགས་ཨུ་པ་ལི་སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དགེ་སློང་གང་གི་ཕྱིར་དུ་དགེ་སློང་ལྷག་མའི་ལྟུང་བར་གྱུར་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ལྟུང་བ་དེ་ལས་སླར་མ་ལོག་པ་དེའི་བར་དུ་གཞན་ལ་གནས་འཆའ་ཞིང་འདུག་ཅིག་ཅེས་བསྒོ་བའོ།།ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནས་ཤིང་འདུག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ན།དེའི་དོན་ཅི་ལགས་གང་ཟག་གང་ལ་མཛའ་བའམ་ངོ་ཚ་ཤེས་པའམ་ཁྲེལ་ཡོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་གནས་ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།བསྡིགས་པ་དང་བསྐྲད་པ་དང་ཕྱིར་འགྱེད་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་རུང་བར་དགོངས་ནས་སྤྱིར་མདོ་འདི་མཛད་དོ་ཞེས་སོ།།དགེ་སློང་གང་ལ་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་འགྱུར་བ་བརྟེན་བས་སམ་ཉམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བསྐྲད་:དོམ་ཟུག་126ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པར་བྱ་བས་འགྱུར་བ་བརྟེན་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་ཕྱུང་སྟེ་དོར་རོ།།<<ཊཱི་>>སྔར་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ནན་ཏུར་བྱ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་གཉིས་མཐུས་བསྐྲད་པར་བྱའོ།།གང་ཟག་དེ་གཉིས་བསྐྲད་པ་ན་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་འཇུས་པ་དེ་ཡང་བཅད་པར་བྱའོ།།བཞོག་པར་བྱ་བའོ།།གང་ལ་འཇུས་པ་དེ་ཕྱུང་བ་གནས་རྡིབ་པའི་ཆོས་ཀ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དབྱུང་
ངོ་། །དགེ་འདུན་གྱིས་བཅད་པ་དང་ཕྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་སོ།།པར་བྱའི་གང་གིས་བཅད་པ་དང་ཕྱུང་

125 མཛའ།<<ཆུང་(ཁ་༡༦༦)>><<མཆན་བཞི་>> མཛལ།<<མ་>>
126 དོམ་ཟུག <<མ་>>ངོ་ཟུམ།<<རང་(ཁ་༥༧༦)>><<རིན་(ཁ་༣༤༧)>>ངོམ་ཟུང།<<ཊཱིཀ་(ག་༤༧༦)>>དོ་མ་ཟུག<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> ངོམ་ཟུག<<སེར་>>

292

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བ་དེས་ནི་མ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།༸ཇི་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་ཞེ་ན། སྦྱིན་བདག་ལ་བཅོལ་ཏེའོ།།བཅོལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྫས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་སོ།།དགེ་སློང་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་གཙུག་
ལག་ཁང་ནས་བསྐྲད་པ་ན་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་མི་བྱའོ།།དེ་ནི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ།།<<ཊཱི་>>ཡང་དང་ཡང་དུ་དོན་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་བསྡིགས་པའི་ལས་ཀྱིས་འཐབ་ཀྲོལ་ཞི་བར་འབད་པས་ཀྱང་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལས་མ་ལོག་ན་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ།།དངོས་པོ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་མ་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་རྩོད་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབབ་པ་ལས་གྱུར་པ་འཐབ་ཀྲོལ་ <<ཊཱི་>>ལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཟུ་བོ་བསྐོ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་བྱ་བས་སོ།།རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པའི་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་པོ་གནས་པ་སློབ་མ་དང་ཉེ་གནས་ལ་གནས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་རང་ངམ་བསྐོས་པས་འབད་རྩོད་<<ལུང་>>པ་ཞི་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།སྟེ་ཡལ་བར་མི་དོར་རོ།།༸རྒན་པ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་<<ཊཱི་>>སོ།།འཐབ་ཀྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཉེ་
བར་སྒྲུབ་པ་<<ཊཱི་>>བཟློག་པའི་ཕྱིར་འབད་པས་མ་ལོག་ན་དེ་ལ་ཡང་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བྱ་བར་མ་ཟད་<<ཊཱི་>>དོ།།དགེ་སློང་གྲེ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་ཡང་<<ཊཱི་>>དང་ཡང་དུ་འདྲེ་ཞིང་གནས་རྩེ་ཞིང་གནས་པ་འབད་<<ཊཱི་ >>པས་བཟློག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་དེ་ལ་ཡང་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ།།<<ཊཱི་>>དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པའི་རྒྱུ་འདིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་དགེ་སློང་ལ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་
ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་<<ཊཱི་ >>བྱའོ།།ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་དེའི་དོན་དུ་
བསྡིགས་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཆོ་ག་གཞན་བསྐྲད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ནི་བསྡིགས་པའི་

293

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལས་ཉིད་འཆགས་སོ།།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ནན་ཏུར་བྱེད་པའི་ཚེ་བསྡིགས་པའི་སྒྲའི་དོན་དུ་བསམས་ཏེ་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱེད་ན་བསྡིགས་པའི་ལས་འཆགས་སོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ་སྨད་པ་དང་ཕྱིར་འགྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ནན་ཏུར་གཞན་བྱེད་པ་ན་རང་རང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་རང་རང་གི་བསམ་པ་མེད་པས་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་དེ་མི་འཆགས་སོ།།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྲད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསམས་ཏེ་བསྐྲད་པའི་ལས་བྱེད་ན་ནི་བསྡིགས་པའི་ལས་མི་འཆགས་<<ཊཱི་>>སོ།།<<ཊཱི་>>ནན་

ཏུར་བྱས་པ་དེ་ལ་ནན་ཏུར་གཞན་བྱས་པ་ལ་ནི་ནན་ཏུར་སྔ་མ་ལས་ཉམས་སོ།།པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་མི་འཆགས་པ་ནི་མ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།བསྡིགས་པའི་ལས་བགྱིས་པ་ལ་སྨད་པའི་ལས་བགྱིད་ན་བྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་བསྡིགས་པའི་ལས་ནི་བག་ཡངས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ལུང་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་

སོ།།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་ནི་བསྡིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་གཞན་བྱེད་ན་ཡང་མི་འཆགས་སོ།།ཤེས་པ་ཆོས་མཁས་པས་ཕལ་ལ་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་གར་སོང་ཡང་ཀུན་གྱིས་བསྟི་སྟང་དང་རིམ་གྲོས་མཆོད་པ་<<བི་>>དང་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་དང་མང་བ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་རྟོག་གེ་དང་སྒྲ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བསྡུས་<<བི་ >>སོ།།ཐོས་པ་དང་རྒྱལ་<<བི་>>པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཕྱོགས་མང་བ་དང་སློབ་མ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་འཁོར་མང་བ་དག་ལ་ནི་<<ཊཱི་>>གལ་ཏེ་དབྱེ་བར་འདོད་པས་གནས་ནས་འབྱིན་ན་དབྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པའི་སྦོམ་པོ་འོ།།དབྱེ་བར་མི་འདོད་པས་གནས་ནས་འབྱིན་ན་ནི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་བྱས་ <<ཊཱི་>>སོ།།ཁྱིམ་པ་ལ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཕྱིར་འགྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཁྱིམ་པ་ནི་
དཔེའོ།།འམ་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།དེ་ན་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་ལྔ་པོ་དག་ལ་བརྙས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཕྱིར་འགྱེད་པའི་ནན་ཏུར་བྱའོ།།འོ་ན་བརྙས་ཐབས་དེ་རང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། ཁྲོ་བ་ནི་བརྙས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ནན་ཏུར་དགེ་སློང་ཕ་ལ་བྱ་བར་ཟད་དམ་ཞེ་

294

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ན།ནན་ཏུར་གྱི་ལས་དག་ལ་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དྭོགས་པར་མི་
བྱ་སྟེ་དགེ་སློང་མ་ལ་ཡང་ནན་ཏུར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ནན་ཏུར་བྱའོ་དགེ་སློང་མས་དགེ་སློང་མ་ལ་ནན་ཏུར་བྱའི་དགེ་སློང་ལ་ནི་མི་བྱ་སྟེ་ལྕི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།ནན་

ཏུར་དགེ་སློང་ཕ་མ་ལ་བྱ་བར་ཟད་དམ་ཞེ་ན།རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་གསུམ་ལ་ཡང་ནན་ཏུར་དེ་དག་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།འོ་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་དེ་དག་བྱའམ་ཞེ་ན།ཁྱིམ་

པ་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་དེ་དག་མི་བྱའོ།།སྟེ་དེ་ལ་དགེ་འདུན་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ།།༸འོ་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆད་ལས་མེད་དམ་ཞེ་ན།དགེ་སློང་ནི་དཔེ་སྟེ་ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དཔེ་སྟེ་ཉེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་<<ཊཱི་>>རུང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྫུན་པས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་ཁྱིམ་པའི་སྐྱོན་ནམ་ལྟ་བ་དང་འཚོ་བ་མ་དག་པས་སྨོད་པ་གཤེ་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ནམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོ་ག་མ་དག་པས་སྤྱོ་བ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་དབུབ་པར་བྱའོ།།<<ཊཱི་>>ཅི་ཁ་སྦུབ་དུ་གཞག་པས་བྱའམ་ཞེ་ན།མ་ཡིན་ཏེ་འདིར་ལྷུང་བཟེད་བཟེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བས་སོ།།ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།རྣམ་པ་གང་གིས་ཞེ་ན།གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ལས་བྱ་བས་སོ།།དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཁ་དབུབ་པའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།སྟན་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།སྦྱིན་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་སྔར་ནས་བཤམས་པ་དང་ཁྱིམ་པ་དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།བསོད་སྙོམས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།ཁ་ཕུབ་པ་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ།།ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་ཁྱིམ་བདག་བཞི་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦུབ་བྱེད་ན་ལས་ཀྱི་གནས་མཚམས་ཐ་དད་པ་བཞིར་དགེ་འདུན་སོ་སོར་བཀོད་དེ་མཚམས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ནོན་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་

ན་ལས་བྱེད་པ་འདུག་སྟེ་ལས་བྱས་ན་ནི་གནས་བཞི་པོ་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་ཁྱིམ་བདག་

295

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བཞི་པོ་དག་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་དབུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ལུང་ལས་ཁྱིམ་བདག་བཞི:འམ་ཞེས་ཊཱིཀའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ན་སྣང་སྟེ་ཡི་གེ་ནོར་བའོ།།

127ལ་གནས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་བཞི་ཁ་ཕུབ་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ་
ཡོད་དེ་ཁྲིའམ་ཁྲིའུའམ་ཤིང་ངམ་རེ་ལྡེས་གནས་བཞི་པོ་དག་གི་མཚམས་དག་མནན་ཏེ་ཁ་དབུབ་པར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ལུང་དྲངས།།རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་བདག་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་དབུབ་འཆགས་ཀྱི་

128ཐ་ན་
གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཕན་ཆད་ཆོས་129གཞན་ཕྱོགས་པ་ཚུན་ཆད་རང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་དབུབ་པ་དེ་མི་འཆགས་སོ།།ཆོས་འདི་པ་གནས་
ནས་མ་ཕྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་བདག་ལ་ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དང་ལྷས་སྦྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་ཁ་དབུབ་པ་མི་

འཆགས་སོ།།ཁ་ཕུབ་པ་དེ་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་ཕུབ་བོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ།།ཁྱིམ་བདག་དེས་གང་ལ་གཤེ་སྐུར་བཏབ་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བ་ཟིན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་ཕྱིར་བཟློག་པར་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྔགས་ལན་གསུམ་ཡང་བརྗོད་<<ཊཱིཀ་>>ན་གསོལ་བས་བཟློག་པར་བྱའོ།།མི་ཚངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་བྱས་ཀྱང་འཆབ་པའི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ན་མཐའ་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་གང་གིས་ལྡང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།བསླབ་པ་སྤྱོད་པས་སོ།།<<ཊཱི་>>བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་དེ་གང་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེ་ན་བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཐོབ་པས་སོ།།མ་ཐོབ་པས་ནི་མ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།སུ་ལ་ཐོབ་པ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ་པས་སོ། །ཆོ་ག་གང་གིས་ཐོབ་པ་ཞེ་ན།གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་

སྦྱིན་ནོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་སྦྱིན་ཞེ་ན།ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུའོ། །སྦྱིན་ནོ།།༸གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལྔའི་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་སྟོན་ཏེ།ངོ་ཚ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལུང་ལས་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བྱུང་ནས་འགྱོད་དེ་

127 + <<མ་>>- <<མཆན་བཞི་>>
128 +འམ་ཞེས་་་་་་་་་་།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> - <<མ་>><<སེར་>>
129 +འམ་ཞེས་་་་་་་་་་།<<སེར་>> - <<མ་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

296

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལུས་རིད་པར་གྱུར་པ་དང་།མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་དང་།འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་།མ་མོ་འཛིན་པ་དང་།ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཤེས་ཤིང་གྲགས་པ་སྟེ།ལུང་ལས།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ།ཞེས་སོ།།དེ་དག་གིས་ནི་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་འདག་གོ །སྤོ་མགུ་སྤྱད་མི་དགོས་<<ཊཱི་>>སོ།།
ཕྱིར་བཅོས་པའི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པས་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་གི་ཆད་པའི་ལས་
འབའ་ཞིག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལྟུང་བ་ལས་ལྡང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།མིང་དང་རིགས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ཅེས་སྔར་སྨོས་
ན་མིང་ནི་གང་རིགས་ནི་གང་ཞེ་ན།མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་མིང་ནི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་
ལས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྡེ་ཚན་གྱི་མིང་ངོ་། །ས་རྐོ་བའི་ལྟུང་བ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ལྟུང་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་རིགས་སོ།།ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སོ།།ཕྱིར་བཅོས་

པའི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི།༽
༈ འབྱིན་རེག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་པ་འདི་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བར་རྒྱུས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དེ་སྦ་ཞིང་བཅབས་པའི་སེམས་སྔ་ནས་ཉེ་བར་མ་བཞག་པས་བརྗེད་པ་དང་།སྤྱིར་ན་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱས་སམ་མ་བྱས་དྲན་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་དང་ལས་བྱས་པ་ཡང་འབྱིན་རེག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅི་ཞིག་བྱས་དྲན་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་དང་འབྱིན་རེག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་དྲན་པར་མི་ནུས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཉིད་དང་།བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་བླངས་པའི་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དང།ལ་ཆོས་ཅན་སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།།གནས་ནས་ཕྱུང་

297

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་ལྟུང་བ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་ལ་སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་<<ཊཱི་>>སྨྱོ་བ་སེམས་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་ཉིད་ལ་ནི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མན་ཆད་
ཉེས་བྱས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་འཆབ་པ་ཡང་མི་<<ཊཱི་ >>འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།<<ཊཱི་>>སྔོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲིམས་མ་བཅས་པ་ཉིད་ལས་དང་པོ་བ་ <<ལུང་>>ལ་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟུང་བ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ༌།།མ་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྡོམ་པ་གཏན་མ་བླངས་པ་ལ་ཡང་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།འབྱིན་རེག་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་བྱས་པ་ལ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བར་རྒྱུས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བསླབ་པ་བཅས་པ་དག་ཐོབ་པ་ན་བཅས་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཡིད་མ་ཆེས་བཞིན་དུ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ༌།།ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།བསླབ་པ་བཅས་པ་དག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་འདི་ནི་བླུན་པོ་འོ་སྙམ་སྟེ་དེའི་ཚིག་ལ་མ་གུས་ཤིང་གང་ཟག་དེས་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ལྟུང་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དེས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།༸གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་བསྡིགས་སྨད་དམ་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ལྟུང་བ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་སྔ་མ་འཆབ་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡང་ངོ༌།།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་འབྱུང་ཡང་སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།ལྷག་མ་འཆབ་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཉིད་ལ་ལྷག་མའི་རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་དུ་བཅབས་བ་ནི་ལྷག་མར་ཤེས་བཞིན་དུ་བཅབས་པ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་འཆབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།།སའམ་རྟེན་གང་ལ་སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་མ་འབྱུང་བ་ཉིད་སྔར་བསྟན་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གནས་ཕྱུང་དང་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་དང་མ་བཅས་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ནི་སྤོ་མགུ་སྤྱད་པ་ཡང་མི་འབྱུང་

298

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ངོ་། །དེ་དག་ནི་སྤོ་མགུ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པའོ།།མ་གུས་པས་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་འཕྲོ་གཅོད་ཅིང་གཏོང་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་འོང་བས་གཏང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཞེས་པ་ནི་མ་གུས་པ་མེད་པས་སོ།།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དེའི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་དངོས་གཞིའམ་སྦོམ་པོའམ་ཉེས་བྱས་<<ཊཱི་>>ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་ངོ༌།།ཉེས་བྱས་སོ།།༸གཞི་ཇི་ལྟ་བའི་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྟེང་དུ་འདིའི་ཉེས་བྱས་གཞན་རེ་རེ་འབྱུང་བའོ།།བཤགས་པ་ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྐྱེན་འཛོམ་པར་ཡོད་ལ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་ན་ཡང་ངོ་། །ཉེས་བྱས་སོ།།༸སྐྱ་རེངས་རེ་རེ་ཞིང་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་<<ཊཱི་>>བའོ།།དགེ་སློང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་འཕྲོ་ལ་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པར་བབས་ཏེ་སྤོ་

མགུ་མི་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་སླར་ཡང་དགེ་སློང་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་<<ཊཱི་>>སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་130གནས་ནས་ཕྱུང་བའམ་སྨྱོ་བ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་དེའི་131གནས་སྐབས་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་མདོ་འདིས་བསྟན་

ཏོ།།མི་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་ན་སྤོ་མགུ་ཞག་གྲངས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཅིང་སྦྱངས་པའི་གཞི་ལ་དེའི་འཕྲོ་ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བོ།།ལྟུང་བ་བཅབས་པའི་དུས་ཞག་གི་གྲངས་ངེས་པར་མི་ཤེས་ན་སྤྱད་པ་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་ཉུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།མདོ་འོག་མ་བཞི་པོའི་མདོར་བསྟན་ནོ།།སྤྱད་པ་ཉུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བསྟེན་པ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་དག་པའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཚིགས་དེ་ནས་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་བྱེ་བྲག་གིའོ།།ཉུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།དེའི་མཚོན་དཔེ་ནི་དག་པའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཟླ་བ་བཞི་སྤོ་བ་སྤྱད་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།ཟླ་བ་བཞི་ནི་དཔེ་སྟེ་ཉུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཟླ་བ་གསུམ་མམ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་པར་བྱའོ།།སྤྱད་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ནི་ཟླ་བ་བཞིར་བཅབས་པས་ཞེས་མ་བརྗོད་དོ་དེ་ 130 + <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> - <<མ་>><<སེར་>>
131 -གཞན། <<རྩ་བཞི་>> + <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

299

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
སྐད་བརྗོད་ན་བསྟེན་པར་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་ >>རོ།།བརྗོད་པ་ཉུང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བསྟེན་པ་ནི་བཅབས་བརྗོད་པ་ནི་ཟླ་བ་བཞི་ལྟ་བུ་དུས་ངེས་པ་ཅན་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བའི་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།དེའི་མཚོན་དཔེ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་ཁུ་བ་ཕྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟུང་བ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅབས་པ་ཞེས་སོ།།བརྗོད་པར་བྱའོ།།སྤོ་བའམ་མགུ་བར་བྱ་བ་འདི་ལ་ལྟུང་བ་མང་པོ་གྲངས་ཇི་སྙེད་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་སེམས་པ་དེ་སྙེད་དུ་གཏོགས་པའི་སྤོ་བ་གཅིག་ཉིད་དམ་མགུ་བ་གཅིག་ཉིད་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བོ།།པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་<<ཊཱི་>>གོ།བཅབས་པའི་ཞག་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པར་མི་ཤེས་པའི་ཆོ་ག་ནི་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ་ལྟུང་བའི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པར་མི་ཤེས་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལྟུང་བའི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ངེས་པར་མི་ཤེས་ན་<<ཊཱི་>>ལྟུང་བ་དེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།ལྟུང་བ་མང་པོ་སྟེ་ལྟུང་བ་གསུམ་ནས་གྲངས་ཤེས་མན་ཆད་ཉིད་ལ་ལྟུང་བ་ནི་ཚད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་བྱུང་བ་ཞེས་སོ།།བརྗོད་དོ།།ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅབས་པའི་དུས་ཞག་གྲངས་མང་ཉུང་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཅབས་དུས་ཡུན་རིང་ཞིང་ལྷག་པས་སོ།།ལྟུང་བ་གཞན་དག་གི་དུས་ཀྱང་བརྗོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་<<ཊཱི་>>རོ།།༸ཁུ་བ་ཕྱུང་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་རེག་པ་དང་འཁྲིག་པ་སྨྲ་བའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་བཅབས་པས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།།ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་མང་པོ་བྱུང་ནས་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་

མིང་བརྗོད་པ་དག་ལ་ནི་ལ་སོགས་ཞེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ལྟུང་བ་མང་པོའི་མིང་བརྗོད་པ་ན་གང་གི་མིང་དང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྕི་བ་ཉིད་ལྟུང་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ <<ཊཱི་>>དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ལྕི་བ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་བྱས་པ་ཉིད་དག་གིས་མིང་དང་པོ་ཉིད་དུའོ།།བརྗོད་པར་བྱ་ཡི་སྔར་ལྟུང་བ་གང་བྱུང་བ་དེའི་མིང་དང་པོར་སྨོས་པར་ནི་མི་<<ཊཱི་ >>བྱའོ།།སྤོ་བ་སྤྱོད་བཞིན་པ་ལ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་འཆབ་བཅས་སྔོན་བྱུང་བ་དྲན་ནས་ལྟུང་བ་གཞན་སྔ་
མ་དེ་ཕྱིར་གསོ་བར་འདོད་པ་སྐྱེས་ན་སྤོ་བ་ཐ་དད་པར་ཏེ་སྤོ་བ་སྔ་མ་ནི་བྱིན་ཟིན་ལ་སྔོན་བྱུང་བ་

300

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གཞན་དེའི་སྤོ་བ་ནི་ད་གཟོད་སྦྱིན་ཞིང་ལྟུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྤོ་བ་ཅིག་ཅར་སྤྱད་དོ།།མགུ་བ་སྤྱོད་བཞིན་པ་ལ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་འཆབ་མེད་སྔོན་བྱུང་བ་དྲན་ནས་ལྟུང་བ་གཞན་སྔ་མ་དེ་ཕྱིར་གསོ་བར་འདོད་པ་སྐྱེས་ན་སྔར་མགུ་བ་བྱིན་ཟིན་པ་དེ་ལས་མགུ་བ་ཐ་དད་པར་སྦྱིན་ཞིང་ལྟུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མགུ་བ་ཅིག་ཅར་སྤྱད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མདོ་འདིས་བསྟན་ཏོ།།<<ཊཱི་>>ཅིག་ཅར་སྤྱད་པ་དེ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་རོ་གང་ལ་མི་སྲིད་ཅེ་ན།ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བཅབས་པའི་རྒྱུ་ལས་ད་ལྟ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྔར་བྱུང་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དེའི་མགུ་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྤོ་མགུ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་སྤྱད་པ་མི་སྲིད་

དོ།།མགུ་བ་ནི་སེམས་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་སྤོ་བ་ནི་བཅབས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞིའོ། ། ། །
༈ ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་སྲོད་ཐུན་དང་ནི་ཕྱེད་ལྟ་བུ་ལ་སྤོ་བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱི་
འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།སྐྱ་རེངས་འཆར་ཀའི་སྐད་ཅིག་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་དེ་ལ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ནི་འཆབ་པ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་<<ཊཱིཀ་>>རོ།།ལྟུང་བ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལམ་ཡན་ལག་བསྙེན་རྫོགས་ལྟ་མཐུན་མཚན་མཐུན་པ་རང་བཞིན་གནས་ཤིང་མཚམས་ནང་ན་གནས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་

གང་ཟག་<<ཊཱི་>>མེད་ན་བརྗོད་པ་དེའི་སེམས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་འཆབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གནས་དེ་ན་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་དྲུང་དུ་བགྲོད་དུ་མེད་དམ་བདག་ཉིད་གནས་དེ་ནས་གཞན་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་མི་བརྗོད་པའི་སེམས་དེ་<<ཊཱི་>>ནི་འཆབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ།།<<ཊཱི་>>འཆབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་དུ་དྭོགས་པ་དེའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གི་དྲུང་དུ་མི་འགྲོའམ་བདག་ཉིད་གནས་དེ་ནས་འགྲོ་བར་བྱས་པ་ཡང་ངོ་། །མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བཅབས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བའོ།།༸དགེ་སློང་གཞན་མེད་པའི་གནས་སུ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བྱུང་སྟེ་བདག་གིས་དགེ་སློང་གཞན་ཡོད་པའི་གནས་

301

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
སུ་ཕྱིན་ན་ནི་མ་བརྗོད་ན་འཆབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པས་དེར་མི་འགྲོ་ན་ཡང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།དགེ་སློང་གཞན་ཡོད་པའི་གནས་སུ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་བྱུང་སྟེ་བདག་གིས་གནས་འདིར་མཚན་མོ་བསྡད་ན་ནི་མ་བརྗོད་ན་འཆབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པས་གནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ན་ཡང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འགྱུར་རོ་ལུང་

དང་ཊཱིཀའོ།།གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་མེད་པས་ནི་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གི་དྲུང་དུ་མི་འགྲོའམ་བདག་ཉིད་གནས་དེ་ནས་འགྲོ་ན་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ།།གཞན་འབྱུང་ངོ༌།།<<ཊཱི་>>ཉིན་མཚན་གྱི་མཐའི་མདུན་རོལ་ཏུ་བཅབས་<<ཊཱི་>>པ་ཡང་ངོ་། །ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།།༸རང་གི་ལྷག་མ་བཅབས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་ཟད་པས་མཐའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ཉེས་བྱས་ཕྲ་མོ་འོ།།ལྟུང་བ་བྱུང་བ་འདི་གཞན་ལ་བརྗོད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ་འཆབ་པའི་སེམས་བཏང་དགོས་པ་ལས་འཆབ་པའི་སེམས་མ་བཏང་སྟེ་ལྟུང་བ་བརྗོད་པའི་བསམ་པ་མེད་བ་ཉིད་ནི་འཆབ་པ་དེའི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ནོ།།འཆབ་པ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་བཅབ་བོ་སྙམ་དུ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཀྱི་བརྗོད་དོ་སྙམ་པ་མེད་ན་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་

བའོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་དེའི་སྡོམ་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་པར་གྱུར་པས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།མོད་ལ་ཕྱིར་འཆོས་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་

འདི་ནི་བཅབ་པ་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྡང་བའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ག་མདོར་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཞུ་བའི་སྐབས་སོ།།དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྡུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པས་ནི་གཞི་ནས་དང་ཡང་གཞི་ནས་སྤོ་མགུ་སྤྱད་པ་དག་ཀྱང་བསྡུས་སོ།།དག་གིས་དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་མངོན་པར་སྨྲ་བ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་<<ཊཱི་>>དང་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་མིག་སྔར་བབ་པ་ན་སྟན་

302

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལས་ལྡང་བ་དང་ལུས་འདུད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་གུས་པའི་ལས་ལག་པ་སྐྱོང་བ་དང་བསུ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ལས་དག་བདག་གིར་མི་བྱའོ།།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གིར་མི་
བྱ་བ་མངོན་པར་སྨྲ་བ་དང་ཕྱག་དང་མངོན་སུམ་དུ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྐབས་དེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་མི་བྱ་སྟེ་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་སྨྲ་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་གུས་པའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ།།འོ་ན་སྤོ་བ་སྤྱོད་པས་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་བསླབ་པ་རྒན་པ་ལ་ཕྱག་བྱར་རུང་ངམ་མི་རུང་སྙམ་ན་མི་རུང་སྟེ།གནས་མལ་གཞིའི་ཊཱིཀ་ལས།སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ནི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བར་མི་རིགས།ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ།།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་

སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཆག་པ་ན་གོམ་པ་བསྲི་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་ནས་འགྲོ་བར་བྱའི་དེ་ལས་གཞན་གོམ་པ་མཉམ་དུ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བའམ་གོམ་པ་མདུན་དུ་ཐལ་ཆེས་པས་བཅག་པར་མི་བྱའོ།།མདོ་འདིས་ནི་བཅས་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ་མི་བྱ་བ་གཉིས་ནི་དངོས་སུ་བསྟན་ལ་བྱ་བ་གཅིག་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱོར།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་

པའི་དྲུང་དུ་སྟན་ཆེས་དམའ་བ་ཉིད་ལ་འདུག་པར་བྱའི་དེ་ལས་གཞན་སྟན་མཉམ་པའམ་མཐོ་པས་འདུག་པར་ཡང་ངོ༌།།མི་བྱའོ།།༸སྟན་མཉམ་པའམ་མཐོ་བས་འདུག་པར་མི་བྱ་ན་སྟན་གཅིག་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་ན་དེའི་ཕྱིས་བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བར་བྱ་ཡི་ཕྱིས་བཞིན་འབྲང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པས་དེའི་གྲོགས་མཉམ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སམ་དེའི་བླ་མའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱིམ་དག་ཏུ་འགྲོ་
བར་ཡང་ངོ༌།།མི་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ངོས་དང་སྟེང་གཡོགས་མ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་མི་བྱ་བས་དེར་མལ་བཤམ་པར་མི་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་

303

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རབ་ཏུ་དབྱུང་བའི་མཁན་པོ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་དང་།གནས་སྦྱིན་པ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང་།དྲུང་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དག་མི་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བའི་ལས་དང་བརྗོད་པའི་ལས་དག་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་བ་ཁས་མི་བླང་ངོ༌།།སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མི་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།
དེ་གཉིས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་པོར་བསྐོ་བ་དང་དགེ་སློང་མའི་ཆོས་སྟོན་པ་པོར་བསྐོ་བ་དང་།དགེ་འདུན་གྱི་ཡིད་བརྟན་པ་སྟེ་གནས་ཁང་བསྐོ་བའི་ཞལ་ཏ་ལ་སོགས་པར་བསྐོ་བ་ཡང་ཁས་མི་བླང་ངོ༌།།ལས་བྱེད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡིད་བརྟན་པར་སྔར་བསྐོས་པས་ཀྱང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་དག་མི་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་སྔར་<<ཊཱི་>>བསྐོས་ན་ཡང་མི་བྱའོ།།སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་དགེ་སློང་གཞན་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པར་མི་བྱའོ།།གཞན་མེད་ན་ནི་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ནི་བྱ་དགོས་ཏེ།ལུང་མ་མོ་ལས།བསླབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་བྱ་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེའོ།།བསླབ་པ་བྱིན་པས་གྲངས་སུ་བསྐངས་ཏེ་ནི་གསོ་སྦྱོང་མ་བྱེད་ཅིག་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ།།

དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་འཚོ་བ་ཉམས་པས་གླེང་བར་མི་བྱའོ།།ཐམས་ཅད་ལ་གླེང་བར་མི་བྱའམ་ཞེ་ན།ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལས་མ་བཀར་བ་ལའོ།།ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལ་གླེང་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ལས་བཀར་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ནི་བཀག་པ་མེད་<<ཊཱི་>>དོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་

ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་ཕུར་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དག་

304

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མི་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་གདམས་ངག་དང་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་དང་གསོལ་བའི་ལས་དང་བརྗོད་པའི་ལས་ཕྱིར་བཟློག་མི་བྱ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་གསོལ་བ་དང་།བརྗོད་པའི་ལས་དག་བཞག་པར་མི་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རང་བཞིན་གནས་པ་དེ་དང་བརྟེན་པར་ཏེ་འཇིང་པ་བསྒྲིལ་བར་མི་བྱའོ།།དེ་གཉིས་སྤོ་མགུའི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་ལྷག་མའི་ལྟུང་བ་དང་དེ་བཅབས་པ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་སྤང་ངོ་། །མི་སྤོང་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ་བསླབ་པ་བྱིན་པས་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་སྤང་ངོ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དག་གིས་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱུ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་སྤང་ངོ་ཞེས་པའོ།།ཆད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྤང་ངོ༌།།དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་མ་གུས་པ་དང་བརྙས་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མི་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་སྙམ་དུ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་མ་བྱས་ན་ནི་བདག་གིས་ས་

གཞན་ན་གནས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྙིང་པོ་མེད་པར་གསོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནངས་པར་སྔར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྔར་ལངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་དབྱེ་བ་དང་།མར་མེའི་ཀོང་བུ་བསལ་ལུང་ལས་མར་མེའི་སྡོང་བུ་བསལ་བར་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་དར་དང་ལུང་ལས་བའི་ལྕི་བ་འཇམ་པོའི་བྱུག་པས་བསྐུ་བ་དག་ཀྱང་ངོ་། །བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་བཤང་བ་དང་གཅི་བའི་སྐྱབས་དག་ཀྱང་སྦྱང་ངོ་། །བྱི་དོར་བྱའོ།།
༸དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཤང་གཅིའི་སྐྱབས་ཀྱི་ས་ཕྱག་པ་དང་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཆུ་སྟེ་དགུན་
ནི་ཆུ་དྲོན་མོ་དང་ཚ་བའི་དུས་ནི་ཆུ་གྲང་མོ་དག་སྐྱབས་དེ་དག་ཏུ་གཞག་པར་བྱའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་

305

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལག་ཁང་གི་ཝའི་ཁ་དག་བསལ་ལོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིའུ་ལ་སོགས་པའི་སྟན་བཤམ་མོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་དུས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བདུག་སྤོས་དང་།དེའི་པོག་ཕོར་སྤོས་ཕོར་དག་སྟ་གོན་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞག་གོ།གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བསྒྲག་གོ།གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་པར་མི་ནུས་ན་ཡོན་ཏན་སྨྲ་བ་པོ་གཞན་ལ་བཅོལ་ལོ།།འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་ཟས་ཀྱི་སྤྱི་བུངས་བཤམས་ཟིན་པ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཎྜ�་

132བརྡུང་ངོ༌།།གལ་ཏེ་དགེ་སློང་
གཞན་རྣམས་ཚ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསིལ་ཡབ་ཀྱིས་གཡབ་པར་བྱའོ།།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གི་གྲལ་དུ་འདུག་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མཚན་མཐུན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲལ་གྱི་མཐའ་ལུང་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲལ་གྱི་གོང་ཉིད་དུ་འདུག་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་133བྱའོ།།དགེ་སློང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་བསྙེན་རྫོགས་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་གྲལ་གོང་དུ་འདུག་ཏུ་རུང་བ་ཡོད་དེ་དགེ་སློང་134མ་རྣམས་ཀྱི་གྲལ་གོང་དུ་འདུག་པའོ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི།ལུང་གསིལ་བུ་ལས།དགེ་སློང་མ་དག་འབའ་ཞིག་ཚོགས་ན་ཡང་རྟག་ཏུ་གྲལ་གྱི་དང་པོར་སྟན་གཅིག་ལྷག་པར་ཞོག་ལ་འཁོད་ཅིག་དེ་སྟེ་དགེ་ཚུལ་ཕ་ཞིག་འོངས་ན་ཡང་དེ་དེར་འདུག་ལ་ཟོ་ཞིག།ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དགེ་སློང་མ་རྣམས་པས་ནི་དགེ་ཚུལ་མཐོ་བ་ཡིན་ལ་དགེ་ཚུལ་བས་ཀྱང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་གྲལ་མཐོ་བའི་ཕྱིར་རོ་དགེ་སློང་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤོ་བ་སྤྱོད་པའི་དགེ་སློང་གི་གྲལ་གོང་དུ་འདུག་ཏུ་རུང་ལ་དགེ་སློང་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྤོ་སྤྱོད་བསླབ་པ་གཞོན་པའི་དགེ་སློང་གི་གྲལ་གོང་དུའོ་སྤོ་སྤྱོད་མགུ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡང་བསླབ་པ་བྱིན་པའི་གྲལ་གོང་དུ་རུང་ངོ༌།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་གདན་ཆ་དབེན་པར་སྐྱབས་ཡོད་པར་<<ལུང་

132 གཎྜ�།<<མ་>> གཎྜཱི།<<སྡེ་>><<ཅོ་>><<རང་(ཁ་༦༠༥)>>གཎྜི།<<སྣར་>><<པེ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༣༥༩)>>
133 + <<ས་>><ཞང་>><<གུ་>>- <<ཊཱིཀ་(ག་༥༢༢)>><<མ་>><<སེར་>>
134 སློང་།<<མཆན་བཞི་>> སློབ།<<མ་>>

306

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

>>བརྟུལ་བའོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་གཞི་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དོར་རོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་དུས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་དག་གི་ཕྱག་དར་བྱའོ།།<<ཊཱི་ >>མཆོད་རྟེན་ལ་ལྕི་བ་འཇམ་པོ་ལུང་ལས་བའི་ལྕི་བ་འཇམ་པོའི་བྱུག་པས་བསྐུའོ།།དགོང་གའི་འདུ་སར་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་དགོང་གར་འདུ་ཡང་རུང་སྟེ་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་དུས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྟན་བཤམ་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་འདུ་དུས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བདུག་སྤོས་དང་དེའི་པོག་ཕོར་135དག་ཉེ་བར་བཞག་གོ་ཞེས་བསྡུས་པ་ནས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་གལ་ཏེ་ནི་ནུས་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བསྒྲག་གོ་གལ་ཏེ་མི་ནུས་ན་སྨྲ་བ་པོ་ལ་བཅོལ་ལོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་

བར་བཞི་པོ་དེ་དག་གོ།བྱ་སྟེ་སྔར་བསྟན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་དུས་སུ་ཡང་བྱའོ།།གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན།ལུང་ལས།དེང་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་འདས་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་མ་བརྗོད་པ་ཡང་ངོ༌།།བྱའོ།།གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉི་མ་བརྗོད་མི་ནུས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཚེས་གྲངས་བརྗོད་པ་བཅོལ་ལོ།།དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགོང་གར་<<ཊཱི་ >>མཚན་མོ་དུས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་གྲང་བའི་དུས་སུ་ནི་ཆུ་དྲོ་བ་དང་ཚ་བའི་དུས་སུ་ནི་བསིལ་བའི་ཆུས་དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྐང་པ་བཀྲུའོ།།དགོང་གར་དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྐང་
པ་དག་སྣུམ་གྱིས་བསྐུའོ།།དགེ་སློང་རྣམས་རྐང་པ་བསྐུ་བ་དེ་དང་དུ་ལེན་པ་མི་འདོད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྣུམ་དབུལ་ལོ།།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེའི་<<ཊཱི་>>གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་བསྐོ་བར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་གི་ཚེ་རིམ་གྱིས་བསྐོ་སྟེ་མགུ་སྤྱོད་པས་སྤོ་སྤྱོད་ཐ་མ་ཡིན་ནོ།།སྤོ་བ་སྤྱད་པས་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ཐ་མ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།<<ཊཱི་>>གནས་ནས་ཕྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་

135 ཕོར།<<ཊཱིཀ་(ག་༥༢༣)>><<ས་>><<སེར་>> བོར།<<མ་>> པོར།<<ཞང་>><<གུ་>>

307

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཅད་དུ་དགེ་འདུན་ལ་རྙེད་པ་བྱུང་བ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་གཡེལ་བར་འབད་པར་བྱའོ།།དེ་ཡན་ཆད་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ལྟུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དག་ཀྱང་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་འདྲའོ།།དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་
གདོན་པར་མི་བྱའོ།།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པས་ནི་འདོན་པ་གཞན་མེད་ན་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་གདོན་དུ་རུང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་བྱིན་པ་དང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་མེད་ན་ཡང་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོ་སོར་ཐར་

པའི་མདོ་གདོན་པར་མི་བྱའོ།།ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་བ་བྱིན་པ་སྔ་མ་ནི་རང་གི་དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་ཞིང་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟོད་པ་བྱས་<<ཊཱི་>>བས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་འཐོབ་བོ།།འོག་མ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་འཐོབ་བོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་སྨྲ་བ་དང་ཕྱག་དང་མངོན་དུ་ལྡང་བ་

དང་ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་མན་ཆད་ནས་ནངས་པར་སྔར་ལངས་ཏེ་སྒོ་དབྱེ་ཞེས་སྔར་བསྟན་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་མར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྙེད་པ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་གཡེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྡུས་ཏེ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི་སྤོ་བ་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མགུ་བ་མ་བླངས་པ་དང་།མགུ་བ་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་ལྡན་ལ་དབྱུང་པ་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་འདྲའོ་གཉིས་ཀྱང་ངོ༌།། <<ཊཱི>>:སྒོ་དབྱེ་བ་ཡན་ཆད་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་136བསྡིགས་པ་དང་སྨད་པ་
དང་བསྐྲད་པ་དང་ཕྱིར་འགྱེད་པ་དང་།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དག་ཀྱང་སྒོ་དབྱེ་བ་ཡན་ཆད་
དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།འདི་ལ་

136 + <<མ་>><<སེར་>> - <<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

308

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དམིགས་བསལ་གསུམ་སྟེ་མདོ་འོག་མ་གསུམ་མོ།།དེ་རྣམས་ཀྱིས137་ནི་འདོན་པ་གཞན་མེད་ན་ཡང་གསོ་སྦྱོང་ལ་

སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།གནས་ནས་དབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་པ་དག་གིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དང་སྤྱོད་ལམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།།གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེའི་དུས་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ནའི་རྒྱུ་ལས་དགེ་འདུན་ལ་138བྱུང་བའི་སྐལ་བའི་ཆའི139་རྙེད་པ་ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་མི་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བའི་མདུན་རོལ་ཏུ་དབྱར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་ནི་དེ་ཡང་དབང་སྟེ།དེའི་ཚེ་ན་དེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།རྙེད་པ་མི་དབང་བ་དེ་དུས་གཏན་དུའམ་ཞེ་ན།ཕྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།ཆོས་ཕྱོགས་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དགེ་འདུན་ཕྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་དགེ་སློང་ཡང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་དཔེར་ན་དགེ་སློང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེས་ནངས་པར་སྔར་ལངས་ཏེ་སྒོ་དབྱེ་བ་ཡན་ཆད་དང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་གཡེལ་བར་བྱའོ་གདོན་པ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ་གཞན་དག་གིས་140གནས་ནས་ཕྱུང་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་དེའི་དུས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྙེད་པ་ཡང་མི་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་དགེ་སློང་དག་གིས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་མངོན་པར་སྨྲ་བ་དང་ཕྱག་དང་མངོན་དུ་ལྡང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་གུས་པའི་ལས་དག་བདག་གིར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནངས་པར་སྔར་ལངས་ཏེ་སྒོ་དབྱེ་ཞེས་སྨོས་པའི་གོང་ཡན་ཆད་དང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་གཡེལ་བར་བྱའོ།།ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་དགེ་སློང་དེས་ཆོས་འདི་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་ནི་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།གཞན་དག་གིས་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དེའི་དུས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྙེད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་ཡང་ཆོས་
137 ཀྱིས།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> ཀྱི།<<མ་>><<སེར་>>
138 ལ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> གྱི།<<མ་>><<སེར་>>
139 ཆའི།<<མཆན་བཞི་>> ཆ་ལ།<<མ་>>
140 གིས། <<རྩ་བཞི་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>> གི<<མ་>><<སེར་>>

309

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མིན་ཕྱོགས་པ་དེ་མི་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།།ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་མི་འཆགས་སོ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་དང་བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་དག་མི་འཆགས་སོ།།ཏེ་ཡུན་རིང་པོ་སྤྱད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤྱད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་མ་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་ཡང་ངོ༌།།གནས་དེ་ན་འཁོད་པའི་དགེ་སློང་དག་ལས་དགེ་སློང་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་རུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཅད་ཅིང་ལོགས་སུ་བཀར་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ༌།།མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་འདིར་སྤྱད་པ་དཀའོ་སྙམ་པས་གནས་དེ་ན་དགེ་སློང་མང་པོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་མི་བྱའོ།།གནས་གང་ན་གནས་བརྟན་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་བཅས་ཤིང་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་ཡོད་པའི་གནས་ཉིད་དུ་སྤོ་མགུ་སྤྱད་པ་དང་བསླབ་པ་སྤྱད་པར་འབད་པར་བྱའོ།།
མ་གྲུབ་ན་གཞན་དུ་ཡང་སྤྱད་པར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།གནས་གང་ན་གང་ཟག་གཞན་གསུམ་ལ་
སོགས་ཀྱིས་བཞི་ཡན་ཆད་བསྡུས་པ་སྤོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་མཐུན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དག་ཡོད་པའི་གནས་དེར་དེ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།གང་ཟག་གཞན་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་གནས་དེར་སྤོ་བ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་གཞི་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་གནས་དེར་གཞི་ནས་སྤོ་བ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་དང་མགུ་བ་དང་གཞི་ནས་མགུ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསླང་སྟེ་མགུ་བ་དང་བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ་གཞན་གསུམ་ཡོད་ན་བདག་ཉིད་དང་བཞི་སྟེ་ཚོགས་སུ་ལོངས་པས་བཀག་གོ།བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བཞིའོ།།སྤོ་སྤྱོད་མགུ་སྤྱོད་བསླབ་པ་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྤོ་སྤྱོད་མགུ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་གང་དུ་སྤོ་མགུ་བླངས་པའི་གནས་དེ་ལས་

མཚམས་གཞན་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ།།བསླབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ནི།ཆོ་ག་འདི་མེད་དེ་དེ་ནི་ཚེ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།དགེ་སློང་གནས་དེར་ཇི་སྙེད་འདུས་

310

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྤོ་མགུ་སྤྱད་པ་དེས་སྔར་འདས་པའི་ཞག་གྲངས་དང་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཞག་གྲངས་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་གས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།འདུས་པའི་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་འདིར་ལས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མ་ཚོགས་ན་བརྗོད་པ་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མ་འདུས་ཀྱང་ཇི་སྙེད་འདུས་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་གང་ཟག་ལ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚོགས་

ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།།གལ་ཏེ་སྤོ་བ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཉིན་རེ་ཞིང་ངོ༌།།
ལན་རེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཟླ་བ་ཕྱེད་ལས་ལྷག་པ་ན་ཡུན་རིང་བ་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་<<ཊཱི་>><<ཊཱི་>>ཡུན་རིང་དུ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི་ཉི་མ་གསུམ་མམ་བཞི་ཞིང་ངོ༌།།ལན་རེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།སྤོ་སྤྱོད་མགུ་སྤྱོད་དེ་གཉིས་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་དེ་བཅབས་པའི་དོན་དེས་བརྙས་ཐབས་མི་བྱའོ།།སྟེ་ལྟུང་བ་བྱུང་ནས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།<<ཊཱི་>>གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་འོང་བར་ཐོས་ཤིང་།གལ་ཏེ་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་དེས་གཞི་དེས་གླེང་དྲན་བྱེད་པས་འཇིགས་ན་སྤོ་བའམ་མགུ་བ་སྤྱོད་པ་དེས་དགེ་འདུན་འཚོགས་པའམ་གང་ཟག་ལ་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྤོ་བའམ་མགུ་བ་དེ་
ཕྱིར་བཏང་བར་བྱ་ཞིང་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་དུ་བྱ་<<ཊཱི་>>བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་དེ་སོང་ཞིང་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ན་གཙུགས་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་དགེ་འདུན་ཚོགས་པའམ་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པའི་འཕྲོ་དེ་ཕྱིར་བླང་བར་

བྱའོ།།ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞིའོ། ། ། །
༈ གཡོགས་མ་གཅིག་ཏུ་མལ་བཤམས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་པ་དེར་ཉལ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་ན་
ནི།སྤོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དེས་ནི་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང༌།ལྷན་ཅིག་

311

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཏུ་གཡོགས་མ་གཅིག་པར་ཉལ་ན་ཞག་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཉལ་བའི་ཉིན་མཚན་དེ་སྤོ་མགུ་སྤྱད་པའི་ཞག་ཏུ་མི་བགྲང་བའི་གུད་དུ་བོར་ཏེ་གཅད་དོ།།ཉིན་མཚན་གྱི་མཐར་ནི་ཉེས་བྱས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ་མདུན་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སྐབས་འོག་ནས་བཤད་དོ།།དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་དུ་སྤོ་མགུ་བླངས་པའི་གནས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་ཡང་ངོ༌།།ཞག་ལོན་པར་ཉལ་ན་ཉིན་མཚན་དེ་གཅད་དོ།།༸འདས་པ་དང་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་ན་མ་བརྗོད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པའི་ཞག་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པའི་དུས་དེར་མ་བརྗོད་ན་ཡང་ངོ༌།།ཉིན་མཚན་དེ་གཅད་དོ་དེ་ཡང་ཉིན་རེ་ཞིང་མ་བརྗོད་ནའམ་ཞག་གསུམ་མམ་བཞི་ཞིང་མ་བརྗོད་ནའོ།།ཞག་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་གང་

ལ་བརྗོད་ཅིང༌།ཐོས་པར་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དག་སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཀྱི་མཚམས་དེ་ན་ཉེ་བར་མི་གནས་མི་འཁོད་ན་མ་བརྗོད་པའི་ལྟུང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།ཞེས་སྨོས་ན་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོར་ <<ཊཱི་>>ཡང་མི་རུང་ངམ་ཞེ་ན།སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་འོང་ན་མཚམས་
གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།སྤོ་བ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་སྤོ་བ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གཡོགས་མ་གཅིག་པར་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།ཉིན་མཚན་བཅད་པར་ནི་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཉིན་མཚན་གྱི་མཐར་ནི་ཉེས་བྱས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་མདུན་རོལ་ཏུ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་

<<ཊཱི་>>རོ།།<<ཊཱི་>>སྤོ་མགུ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་སྔོན་མུ་སྟེགས་ཅན་ཟླ་<<ཊཱི་>>བ་བཞིའི་བར་དུ་མཁན་པོས་སྦྱར་བའི་གོས་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་གནས་པ་དང༌།སྟེང་གཡོགས་གཅིག་པའི་གནས་དེར་ལྷན་ཅིག་ཉལ་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞི་ཞུ་བའི་སྐབས་སོ།།སྤོ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

312

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

༼ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་མ་གྲགས་པ་སྟེ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཁྱོད་ལ་ལྟུང་བ་མཐོང་ངོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གླེང་དྲན་འཆགས་པའི་གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་གིས་ལྷའི་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་གླེང་བ་དང་དྲན་པར་མི་བྱའོ་ལྷའི་མིག་གིས་ཇི་ལྟ་བར་ལྷའི་རྣ་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།དགག་དབྱེ་ཚུལ་

བཞིན་བྱེད་པའི་དགག་དབྱེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་རྫོགས་ནའམ་ནད་པ་ངལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དགག་དབྱེ་ལན་གཉིས་བརྗོད་པའམ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་རྫོགས་ན།གང་ཟག་དེ་ལ་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་མི་འཆགས་སོ།།ཏེ་གང་ཟག་དེའི་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྟུང་བའི་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི་བྱས་ཟིན་པར་མ་ངེས་སོ་སྙམ་མོ།།དགག་དབྱེ་འཇོག་པའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་པོ་ནད་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ནད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཡང་སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་མི་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ།།ནད་པ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་ན་མི་འཆགས་པར་ཟད་དམ་ཞེ་ན།ནད་པ་དེས་གཞན་མངགས་པས་དགག་དབྱེ་འཇོག་པས་ཀྱང་ངོ༌།།མི་འཆགས་སོ།།ཡུལ་ནད་པ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་དགག་དབྱེ་འཇོག་པར་བྱེད་ན་ཡང་ངོ༌།།མི་འཆགས་སོ།།འདིར་དགག་དབྱེ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་གསོ་སྦྱོང་དང་གདམས་ངག་གཞག་པའི་དཔེ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།ནད་པས་དགག་དབྱེ་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་དབྱེ་གཞག་

པ་མི་འཆགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་ནོད་པར་མི་བྱའོ།།སྟེ་ཁས་མི་བླང་ངོ༌།།ནད་པས་གཞན་གྱི་དགག་དབྱེ་འཇོག་ཏུ་འཇུག་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་ནད་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ནད་པ་ནི་སྦྱོར་མི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་སྡོད་ཅིག་ཅེས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་རོ་གཞན་
གྱིས་ནད་པའི་དགག་དབྱེ་འཇོག་ཏུ་འཇུག་ན་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་གཞན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ནད་པ་ནི་སྦྱོར་མི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་སྡོད་ཅིག་ཅེའམ་གཞན་གྱིས་མངགས་པས་ནད་པའི་དགག་དབྱེ་འཇོག་ཏུ་འཇུག་ན་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕོ་ཉ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཕོ་ཉ་ཞེས་བོས་ནས་ནད་པ་དེ་ལ་ནི་ལྟུང་

313

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བ་ཡོད་པར་བརྒལ་ཞིང་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་རོ་ནད་པས་མངགས་པས་གཞན་གྱི་དགག་དབྱེ་འཇོག་ཏུ་འཇུག་ན་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕོ་ཉ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་ཚེ་

དང་ལྡན་པ་ཕོ་ཉ་ནད་པ་དེས་ནི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་དགེ་འདུན་གྱིས་ལན་གདབ་

པར་བྱའོ།།ཉེས་པ་གང་བྱས་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་གང་གིས་བྱས་པའི་རང་གི་:ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པ་141ཉིད་ན་ཡང་གླེང་བ་མི་འཆགས་སོ།།བྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཀྱང་བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ནི་དགེ་སློང་ཆེ་གེ་མོས་ཉེས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་ཀྱང་ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་དག་བྱས་སོ་ཞེས་ནི་མ་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཉེས་པ་གང་བྱས་པ་ནི་མ་རྟོགས་པའོ་བྱས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ནི་ཉེས་པ་འདི་དག་བྱས་སོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་ཀྱང་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་མ་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཉེས་པ་གང་བྱས་པ་ནི་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་སུས་བྱས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་དགག་དབྱེའི་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།།གཞུང་དོན་སྨོས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་མས་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པས་གླེང་བ་དང་གླེང་བ་པོ་དང་གླེང་བྱ་ནད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པ་དང་བྱེད་པ་རང་གི་

ངོ་བོ་རྟོགས་ནས་གླེང་བས་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།གླེང་བྱ་དང་གླེང་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉེ་བར་མ་བཞག་པར་གླེང་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།མཐའ་དབེན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟུང་བ་གླེང་བར་མི་བྱའོ།།བདག་ལ་ལྟུང་བ་གླེངས་ཤིག་ཅེས་སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་ལྟུང་བ་གླེང་བར་མི་བྱའོ།།དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།གང་གིས་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་དེ་ནི་སྐབས་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།པས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ན་གླེང་བ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་<<ཊཱི་>>དོ།།གླེང་བྱེད་ཀྱིས་ལྟུང་བ་གླེང་ཡང་གླེང་བུས་ལྟུང་བ་མི་དྲན་

141 ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པ། <<མ་>> <<ས་>> <<སེར་>> <<གུ་>> ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ། <<རྩ་བཞི་>> <<རང་(ཁ་༦༡༧)>> <<ཊཱིཀ་(ག་༥༤༣)>> <<ཞང་>> <<མཚོ་(༡༠༡༩)>> <<རིན་(ཁ་༣༦༧)>> རང་བཞིན་མ་ཆུད་པར། <<ཆུང་(ཁ་༡༩༠)>>

314

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གནས་འདིར་ཉེས་པ་བྱས་སོ་དུས་འདིའི་ཚེ་ཉེས་པ་བྱས་སོ་གྲོགས་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་བྱས་སོ་དྲན་པར་བྱའོ།།གླེང་བ་དང་དྲན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅི།ཊཱིཀ་ལས།གླེང་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་གླེང་བ་ཡིན་ནོ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།ཞེས་སོ།།དྲན་པར་ཞུ་འགྲེལ་ལས།མ་གླེང་བ་ནི་ཉམས་པ་མ་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།དྲན་པར་མ་བགྱིས་པ་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲོགས་མ་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར་

རོ།།ཞེས་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་གླེང་དྲན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བཤད་དོ།།<<ཊཱི་>>སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་མི་བྱེད་དེ་ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་གླེང་བྱ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བྱའོ།།བརྗོད་བཅས་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བྱས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་གནས་འདི་ནས་མ་ཞུས་པར་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།
།ཁོ་བོ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་ན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བསྡོགས་142པ་
དེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་<<ཊཱི་>>ཡོད་དོ་ཞེས་སོ།།བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་བྱས་པ་དེས་དུལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་དེ་ལ་གདམས་ངག་མི་བསྟན་པས་མི་གདམས་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ།།མི་གདམས་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་གཏམ་འདྲེ་བ་དང་ཕེབས་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཟློག་སྟེ་ཚིག་མི་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་མི་གདམས་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ན་ཡང་མ་དུལ་ཞིང་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་གཞག་གོ།པའི་ནན་ཏུར་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དེས་ཀྱང་མ་དུལ་ཞིང་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་འདི་འདུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།གསོ་སྦྱོང་འཇོག་པའམ་དགག་དབྱེ་འཇོག་པའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས་གསོ་སྦྱོང་ངམ་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་དང་

142 བསྡོགས།<<རང་(ཁ་༦༡༩)>><<ཊཱིཀ་(ག་༥༤༥)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༣༦༨)>>བསྔོགས།<<རྩ་བཞི་>>

315

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་ངམ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ཡང་སྐབས་འདིར་བཟོད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ནན་ཏུར་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།།གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཚིག་གིས་བཟོད་པར་བྱ་ཞིང་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བར་མ་ཟད་དོ།།གླེང་བའི་སྐབས་ཏེ་བདག་ལ་ཉེས་པ་གླེང་ཞིག་ཅེས་གླེང་བའི་སྐབས་ཕྱེ་བ་ཉིད་ན་གལ་ཏེ་མཉེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་གྱོང་པོའི་ཚིག་སྨྲ་ན་ཕུར་པ་དང་བཅས་པ་བྱའོ།།རྟ་དམུ་རྒོད་ཕུར་པ་ལ་ནན་གྱིས་གཏགས་པ་དང་འདྲ་བར་གང་ཟག་དེ་ཡང་ནན་གྱིས་ལྟུང་བ་བཀལ་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་བཏང་བ་ཡིན་པས་ཕུར་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ།།དོན་དེ་ལྟར་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།ཕུར་བཅས་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།གནས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པའི་གནས་འདིའམ་གནས་གཞན་དུ་སྨྲ་བར་བྱའོ་ཞེའམ་ཉེས་པའི་གཞིའམ་དངོས་པོ་<<ལུང་ >>འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྨྲ་བར་བྱའོ་ཞེའམ་གནས་སམ་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གླེང་བ་པོ་བདག་གང་འདོད་པ་སྨྲ་བར་བྱའོ།།ཞེས་བྱ་བ་དང་ཁྱོད་ལ་ལྟུང་བ་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་བཀལ་ཅིང་ཉེས་པ་བསྟན་ཏེ་བཏང་བས་སོ།།ཕུར་བཅས་བྱའོ།།གཞི་ཊཱིཀ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།གཞི་ཊཱིཀ་ལས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ཉམས་པ་སྟེ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་
དང་།གཞི་ཊཱིཀ་ལས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་ཆོ་ག་དང་།གཞི་ཊཱིཀ་ལས་ལོག་པའི་འཚོ་བས་འཚོ་བ་ཉམས་པས་གླེང་བ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི།དྲན་པར་བྱ་བ་དང་།སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པ་དང་།བརྗོད་བཅས་དང་།མི་གདམས་པ་དང་།གསོ་སྦྱོང་གཞག་པ་དང་།དགག་དབྱེ་གཞག་པ་དང་།ཕུར་བཅས་དང་

བདུན་བསྡུས་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ན་མཐོང་ཐོས་དྭོགས་གསུམ་གྱིས་གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་འཆགས་སོ།།ཀྱི་གཞི་མེད་པར་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཆགས་ <<ཊཱི་>>སོ།།གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་གཞི་མཐོང་ཐོས་དྭོགས་གསུམ་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ལེགས་པར་མ་མཐོང་བ་དང་ལེགས་པར་མ་ཐོས་པ་དང་ལེགས་པར་མི་དྭོགས་པས་མི་བྱའོ།།གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་

316

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འཆགས་པའི་གཞི་འདི་ལ་དངོས་པོ་ལས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་

143རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་བདེན་རྫུན་ནི་
དངོས་པོ་ལས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཇོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།ལྟུང་བ་བྱུང་ཡང་མ་བྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པས་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ནི་གཞི་མེད་པ་ཡིན་པས་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འཆགས་ལ་ལྟུང་བ་མ་བྱུང་བར་བྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པས་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ནི་གཞི་དང་བཅས་པས་གླེང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ་

དོན་དེ་ལྟར་ཊཱིཀ་ལས་སོ།བྱེད་གཞི་ཐོས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྟགས་སམ་མཚན་མའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལས་སྒྲ་ཤུབ་ཤུབ་པོ་དང་ལག་པ་སྡེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་གྲགས་པ་རང་གིས་ཐོས་པ་<<ཊཱི་>>དང་ཆེ་གེ་མོས་མི་ཚངས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རང་ལ་བག་ཕེབས་པར་སྨྲ་བ་ཐོས་པ་དང༌།ཆེ་<<ཊཱི་>>གེ་མོས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ་ཞེས་གཞན་དག་ལོགས་ཤིག་ན་གཏམ་ཟེར་བ་རང་གིས་ལོགས་ཤིག་ནས་<<ཊཱི་>>རྗེས་སུ་ཐོས་པའོ།།ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ཀྱང་མི་བདེན་ངེས་སྙམ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ནི་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་འཆགས་པའི་གཞི་མ་ཡིན་ནོ།།ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ཀྱང་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་ཐོས་པ་ན་མི་བདེན་ངེས་སྙམ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དང་ཐོས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་པའོ།།ཐོས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ་ལྟུང་བ་བྱུང་བར་དྭོགས་པ་ལ་ནི་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་འཆགས་ཏེ།ཊཱིཀ་ལས།མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དྭོགས་པ་དག་གིས་གཞི་དང་བཅས་པར་གླེང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

བྱེད་ན་འཆགས་པའོ།།ཞེས་སོ།།དེ་དང་མཐུན་པར་འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ།།ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞིའོ། ། ། །
༈ གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེའི་རྒྱུས་ཤེས་པའི་དགེ་སློང་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་གླེང་བ་དང་དྲན་
པར་བྱ་བ་དང་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒན་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ངེས་ཀྱིས་གང་

143 ཀྱི།<<ཊཱིཀ་(ག་༥༥༠)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༣༦༩)>>ཀྱིས།<<རྩ་བཞི་>>ནི།<<རང་(ཁ་༦༢༡)>>

317

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གླེང་བར་འདོད་པས་སོ།།ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱའོ།།དགག་དབྱེའི་ལས་ཀྱི་དུས་<<ཊཱི་>>མ་ཡིན་
པར་དུས་གཞན་དུ་དགག་དབྱེ་དེ་གཞག་པར་མི་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་དུས་གཞན་དུ་གསོ་སྦྱོང་དེ་མི་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་བུད་མེད་དགེ་སློང་མ་ཉིད་ཀྱིས་བུད་མེད་ལས་གཞན་སྐྱེས་པ་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པའི་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་གཞག་
པ་ཉིད་བྱེད་ན་གཞག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་རོ་དམ་བྱས་ཟིན་པ་ཉིད་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་མ་དེ་དགེ་སློང་ཕར་མཚན་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཞག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།བུད་མེད་རྣམས་ནི་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ལ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི>>།ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ཉམས་སྨྱོན་པ་ལ་སོགས་པས་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཞག་ཀྱང་བཞག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།<<ཊཱི་ >>སྡོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པའམ་དང་པོ་ནས་མ་ཐོབ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པ་དང་ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་ཕན་ཚུན་བློ་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་གཞག་ཀྱང་བཞག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།རང་བཞིན་ཉམས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པ་དང་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཞན་གྱིས་གཞག་པ་ཡང་བཞག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དེ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་ཞུ་བའི་སྐབས་སོ།།གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་དང་ལྟུང་བ་གླེང་དྲན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པའི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼ལས་ཕྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དགེ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བར་ནུས་པ་ལ་མི་འདོད་པ་
ཞེས་པ་འདོད་བཞིན་དུ་གླེང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པས་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཕར་གླེང་བ་དང་དེས་ཚུར་གླེང་བར་བྱེད་པ་ན་ལོགས་པར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ།།གནས་གང་དུ་དུས་འདའ་བར་བྱ་བ་ངལ་བསོ་བའི་གནས་བསྟི་གནས་ལྟ་བུ་གནས་དབེན་པ་གང་ན་མི་མཐུན་པ་དགྲ་བོ་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྷན་

318

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཅིག་ཏུ་འཁོད་པ་འདུག་པ་དང་འགྲེང་བར་མི་བྱའོ།།ངལ་བསོ་བའི་གནས་བསྟི་གནས་ལྟ་བུ་གནས་དབེན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་མི་དབེན་པའི་གནས་སུ་ནི་མི་མཐུན་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འཁོད་དུ་མི་རུང་ན་གོ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱིས་བར་དུ་བཅད་དེའོ།།འཁོད་པར་བྱ་སྟེ་ལུས་ཀྱིས་144ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་དེར་རེག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།མི་མཐུན་པ་གཞན་དེས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་དང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་གོ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱིས་བར་དུ་བཅད་དེ་འཁོད་པར་བྱ་སྟེ་སྔར་བསྟན་པ་གང་ཟག་མི་མཐུན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་གནས་ཁང་བར་དུ་གནས་ཁང་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་གནས་ཁང་བསྐོ་བ་པོས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་ནོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།དེ་གཉིས་མི་ཕྲད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།བར་དུ་མ་ཆོད་པ་བསྐོས་སམ་མནོས་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཤེས་བྱ་གཞན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་འདུལ་བ་ལ་གལ་ཏེ་མི་ <<ཊཱི་>>མཐུན་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་དད་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་མེད་དོ།།ཆོས་དང་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།<<ཊཱི་>>དེ་ལ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མ་ཡིན་

པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གང་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་དག་དང་ཚོགས་ཏེ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་དེ་བྱས་ན་ཡང་ལས་མི་འཆགས་ལ་མ་ཚོགས་པར་སོ་སོར་ལས་བྱེད་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ལས་འཆགས་པར་འགྱུར་རོ།།ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་དང་འཐབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་དེ་དག་ལ་ཆོས་འདི་པ་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་དག་གང་གིས་ཀྱང་ཕྱག་མི་བྱ་བ་ཉིད་

144 ཀྱིས།<<ཞུ་>>ཀྱི།<<མ་>> <<མཆན་བཞི་>>

319

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དོ།།མངོན་དུ་ལྡང་བ་དང༌།སྟན་ལ་འབོད་པ་དང་།གཏམ་འདྲེ་བ་ཚིག་གི་ལན་ཀུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་།བག་ཕེབས་པར་སྨྲ་བ་ཡིད་གཅུགས་པའི་གཏམ་བྱ་བ་དང༌།ཀུན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་གཏམ་དྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་དང༌།མིག་གིས་རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་རྣམ་པར་བལྟ་བ་དང་།རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཅུང་ཟད་བལྟ་བ་དག་ཀྱང་མི་བྱའོ།།དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་འོངས་ན་ཚིག་མི་སྨྲ་བར་ལག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གནས་མལ་ངན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱིན་ནོ།།<<ལུང་>>ཁ་ཅིག་ལས་ནི་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་འོངས་ན་དེ་དག་འདི་ཙམ་ཐོབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་གང་ཟག་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྨྲ་བའི་ཚིག་གིས་གནས་མལ་ངན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའི་མཇུག་ཏུའོ།།སྦྱིན་ནོ།།ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་བསླབ་པ་རྒན་ནོ་ཞེས་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་རྒན་རབས་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གནས་མལ་ངན་པ་མཇུག་ཏུ་སྦྱིན་ཟེར་ན་ཇི་སྐད་ལན་གདབ་ཅེ་ན།ཁྱེད་ཀྱང་བདག་ཅག་ཤཱཀྱའི་
སྲས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་དག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བདག་ཉིད་ཁས་ཆེའམ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱེད་ཅག་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟུར་ཡིན་ནོ་ཁྱེད་ཅག་གང་དག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་འདི་ལྟ་བུ་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།གཏམ་ངན་པ་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལས་ཉེས་དམིགས་གང་བྱུང་བ་སྟེ་སྟོན་པ་གུད་དུ་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་མལ་ངན་པ་འདི་ཡང་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ཀྱང་ད་རུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པས་ཐུགས་རྗེ་
དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གནས་མལ་ངན་པ་མཇུག་ཏུ་སྦྱིན་པ་འདི་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་ལན་མི་གདབ་པར་གང་ཟག་གཞན་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་འཐོབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་དགེ་སློང་མས་ཕྱག་མི་བྱ་<<ལུང་>>སྟན་ལས་ལྡང་བ་གཞན་

320

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

<<ཊཱི་>>གྱི་ལུགས་ལས་དབྲི་བར་མི་བྱའོ།།སྟེ་ལྡང་བར་རོ།།དགེ་སློང་མས་ཕྱག་མི་བྱ་བར་སྟན་ལས་ལྡང་
<<བི་>>ངོ༌།།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལྟ་བུ་

དགེ་བསྙེན་གྱིས་ཕྱག་མི་བྱའོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཅིང་བསོད་སྙོམས་དབུལ་བར་
བྱའོ།།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ལས་རྣམ་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱ་སྟེ་བཟོད་པར་བྱ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་དེའི་འོག་ཏུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་ཉིད་བྱའོ་ཞེས་གཞུང་

འདི་དག་གིས་སྟོན་ཏེ་བཟོད་པ་བྱས་པ་སྟེ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཟོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་དག་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དེ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ནི་དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པར་མི་འབྱུང་ངོ༌།།མཐུན་པ་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་མེད་པར་དེ་དག་གིས་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་མི་འཐོབ་བོ།།སྟེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་འོས་ཉིད་མ་ཡིན་<<ཊཱི་ >>ནོ།།མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་
དེ་བྱ་སྟེ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པའི་ལས་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་དེ་བྱ་བའོ།།མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དང་སྔར་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བའོ།།མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་

དེ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སོ།།སྔ་མ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་ཡང་ངོ༌།།དགེ་འདུན་བྱེ་བ་རྣམས་མཐུན་པ་
བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱར་རུང་ངོ་དང༌།ཡམས་ནད་དང་སེར་བ་ལ་སོགས་པ་ད་གཟོད་འབྱུང་

ུབ་བཟློག་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱར་རུང་ངོ་དང༌།ཡམས་ནད་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱུང་ཟིན་ཞི་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱར་རུང་ངོ༌།།མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་གསོ་སྦྱོང་གསུམ་

321

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པོ་འདི་ལ་གང་གི་ཚེ་བྱ་བར་འདོད་པས་དུས་དེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཉིད་དུའོ།།བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཚེས་གྲངས་གང་ལ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཉ་སྟོང་གི་དུས་ཁོ་ནར་བྱ་བར་མ་ངེས་སོ།།ལས་ཕྱེ་བའི་གཞིའོ། ། ། །
༈ ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བའི་སེམས་
ཀྱིས་མཚམས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ།གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་
པར་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་ལས་དེ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།ལས་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་འདི་ལ་ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་སོ་སོའི་རང་གི་ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ནི་ཐ་དད་པར་འཆགས་སོ།།དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ན་རང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་མི་འཆགས་སོ།།མཚམས་བཅད་པ་དང་རུང་ཁང་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ནི་ཆོས་སྨྲ་བས་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་དེ་དགེ་འདུན་ལས་མ་གཡོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།༸ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་བྱས་ན་ནི་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་འདུན་བྱེ་

བ་འདི་ལ་གལ་ཏེ་རྩོད་པར་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་གཟུ་བོ་དག་ཡོད་ན་དེས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གཟུ་བོ་དག་མེད་ན་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་དག་ཁོ་ནས་<<ཊཱི་ལུང་>>སོ།།གཟུ་བོ་དེ་དག་གི་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པ་དག་གིས་མ་འདུས་པའམ་ཕྱིར་བཟློག་བྱས་ན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ།།དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་བྱས་ན་ཡང་ལས་འཆགས་སོ།།ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དག་གིས་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏོ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལས་བྱས་ན་ཡང་མི་འཆགས་སོ།།གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྨྲ་བའམ་ཆོས་མིན་སྨྲ་བ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་དེ་ཉིད་ཉམས་སོ།།གཟུ་བོ་ལས་ཉམས་པ་དེ་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལས་དང་འཁོར་ལོ་མ་བྱེ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་གཞན་གྱི་སྟེ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་དགའ་བ་བསྟེན་ཅིང་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱོགས་བཟུང་བ་མེད་པར་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་

322

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དག་བྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདམས་ངག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་འཁོར་ལོར་ཕྱེ་ཟིན་བ་ལ་ནི་སྔ་མ་དེ་ལྟར་གདམས་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་མ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དག་བདག་ཅག་ལ་གདམས་ངག་སྟོན་པར་ཞུ་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ན་སྲིང་མོ་དག་མཐུན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དབྱར་གནས་པའི་འོག་ཏུ་དགེ་འདུན་བྱེ་ན་དབྱར་གྱི་སྟེ་དབྱར་གནས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྙེད་པ་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་དག་མི་དབང་བ་ཉིད་དོ།།<<ཊཱི་>>དབྱར་གནས་པའི་རྒྱུ་ནས་བྱུང་བའི་རྙེད་པ་དེ་ཡང་གཉིག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལ་འབུལ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བྱས་པར་བགོ་བཤའ་བྱ་བའི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་བ་དགེ་འདུན་ཙམ་ལ་ཕུལ་བ་ཡང་ངོ༌།།ཅི་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།རྙེད་པ་དབང་བ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཆོས་སྨྲ་བ་བཞི་ཡན་ཆད་དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་དག་གོ།རྙེད་པ་དེ་དག་དབང་ངོ༌།།ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བྱས་པར་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྙེད་པ་ཕུལ་བ་ན་གལ་ཏེ་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་པས་ཉུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་གང་གི་པང་པར་ཕུལ་བའི་ཕྱོགས་དེ་རྙེད་པ་དེ་དབང་བའོ།།པང་པར་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ལག་པ་དང་རྐང་པའི་དྲུང་གི་<<ཊཱི་>>དཔེའོ།།གལ་ཏེ་ཕྱོགས་དེ་གཉི་གའི་དགེ་སློང་གི་པང་པ་ལ་སོགས་པར་ཕུལ་ན་ཕྱོགས་གཉིག་དབང་བའོ།།དེ་ཇི་ལྟར་བགོ་བར་བྱ་ཞེ་ན།ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དབང་བའི་རྙེད་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་གང་ཟག་གི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ལས་ཆ་ཉིད་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བགོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ལས་ཕྱེ་བའི་གཞི་ཞུ་བ་དང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོའི་སྐབས་རྫོགས་སོ།།ལས་ཕྱེ་བའི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

323

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

༼འཁོར་ལོ་ཕྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ ལས་ཀྱི་དབྱེན་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གཉིས་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་རྒྱུ་
གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐར་པའི་ལམ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་བསླབ་ཚིགས་ལྔ་ལྟ་བུ་དངོས་པོར་ངག་གིས་གསོལ་བས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་སམ།ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་བྱ་བའི་དོན་དེས་ལུས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་གཞུག་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ།།གང་དག་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་དག་དགེ་འདུན་བཞི་ཡན་ཆད་གྱི་ཚད་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང༌།དེ་དག་ཐ་དད་དུ་
ཕྱེ་བ་ན་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་དགེ་འདུན་བཞི་ཡན་ཆད་གྱི་ཚད་དག་
ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེ་མི་འཆགས་སོ།།འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ༌།།ཆོས་བསླབ་པ་གསུམ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བསླབ་ཚིགས་ལྔ་སྟེ་གཉིག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་སྟེ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་ཆོས་མིན་ལ་ཆོས་མིན་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་ན་

མཚམས་མེད་པའོ།།ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ནི་མཚམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་བསམ་པ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།འགྲོ་བ་རྣམས་ཐར་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་འོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དགེ་འདུན་

དབྱེན་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་ངོ༌།།མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།ཡིད་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་དང་འདྲ་བས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་ཡང་མཚམས་མེད་པ་ཉིད་དུ་

འགྱུར་རོ།། འཁོར་ལོ་ཕྱེ་བའི་གཞིའོ། ། ། །

༼རྩོད་པའི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ འདུལ་བའི་མདོ།བམ་པོ་དགུ་པ་སྟེ་ཐ་མའོ།།འཁྲུག་ལོངས་ཏེ་རྩོད་པ་དག་གི་

324

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རྒྱུ་བཞིའོ།།བཞི་གང་ཞེ་ན།དང་པོ་འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ནི།དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་རྟག་གོ་ཞེས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།གཉིས་པ་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ནི་སྤོང་བ་དང།ཊཱིཀ་ལས།གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་འཇོག་པར་གྱུར་པས་གཞན་སྤོང་བ་སྟེ།ཞེས་སོ།།དེའི་དོན་ནི་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།གདམས་ངག་འཇོག་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་འཇོག་པ་དང་དགག་དབྱེ་འཇོག་པའི་རིམ་པ་དེས་གང་ཟག་ལྟུང་བ་འབྱིན་པ་པོ་གཞན་དེ་དགེ་སློང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་ལོགས་ཤིན་ཏུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།དེ་ནི་འཇོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་བཞག་

པར་བྱ་བ་དག་རྩོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།གསུམ་པ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ནི།གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་དང་བཅས་ཏེ།བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ལས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་བའོ།།ཞེས་སོ།།དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ན་ལྟུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་དང་།བཞི་པ་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོད་པའི་རྒྱུ་ནི།ལས་ལ་འདུ་བ་མི་སྟེར་བ་དང་ཕྱིར་བཟློག་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པའོ།།རྒྱུ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའོ་རྒྱུ་དེ་དང་པོ་ལས་བྱུང་བ་ནི།དེའི་འབྲས་བུས་ཏེ་འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པའོ།།དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གང་མང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱ་སྟེ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བས་ཉེ་བར་ཞིའོ།།རྩོད་པའི་རྒྱུ་ནི་སྤོང་བ་དང་ཞེས་སྔར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་དེ་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི།དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ་འགྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པའོ་དེ་ནི་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱུ་བཅས་ལ་འདི།ཊཱིཀ་ལས།རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་འདི་དང་།ཞེས་སོ།།ལུང་ལས་མངོན་སུམ་འདི་དང་།གཉིས་པ་རྒྱུ་མེད་ལ་ནི།དག་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ་དྲན་པ་མ་མྱོས་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པས་སོ།།ཉེ་བར་ཞིའོ།།རྩོད་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ནི།ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ།།རྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུས་ཏེ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པའོ་དེ་ནི་གཉིས་ལས།ཉེས་པ་ངོ་ཤེས་ན་ནི།ཕྱིར་བཅོས་པ་སྟེ་ཁས་བླང་བའི་བྱ་བས་ཕྱིར་བཅོས་པའམ་རྩྭ་བཀྲམ་གྱི་ཕྱིར་
བཅོས་པ་དང༌།ཉེས་པ་ངོ་མི་ཤེས་ན་ནི།ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་

325

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

འཚོལ་བ་ཉིད་སྦྱིན་པས་སོ།།ཉེ་བར་ཞིའོ།།རྩོད་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོའི་ཐ་མ་ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོད་པའོ།།དེ་ནི་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་དུ་གཞུག་པས་སོ།།ཉེ་བར་ཞིའོ།།མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ལས།འགྱེད་པ་ནི་ཤགས་འགྱེད་པའོ།།ཞེས་སོ།།འགྱེད་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་རང་གིས་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་མི་ནུས་ན་དགེ་འདུན་ཚོགས་པར་དབྱུང་བ་གཟུ་བོ་དག་གིས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཚོགས་པས་བསྐོས་པའི་གཟུ་བོ་དག་གིས་ལེགས་པར་ཏེ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བསྒྲུབ་བོ།།དགེ་སློང་དག་གིས་སོ།།དགེ་སློང་ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་ཞེ་ན།འདྲང་བ་སྟེ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཕེབས་པ་དག་གིས་སོ།།འདྲང་བ་ཞེས་པ་ནི་མོས་ཤིང་གཏོད་པ་སྟེ།གོས་གཞིའི་བྱུང་བ་ལས།ས་སྐྱོང་ནི་ཕོ་བོ་ཡིན་ལ་སེང་གེ་ནུ་བོ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་མིའི་ཚོགས་རྣམས་སེང་གེ་ལ་འདྲང་བ་ཡིན་པས་སེང་གེ་སྡེ་དཔོན་བྱེད་དུ་བཅུག་

གོ།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།སུ་འདྲང་བ་དག་གིས་ཞེ་ན། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་གཉིས་འདྲང་བ་དག་གིས་སོ།།ཞེས་ཏེ་དེ་གཉིས་མོས་ཤིང་ཡིད་ཕེབས་པར་གྱུར་པ་དག་གིས་སོ།།གཟུ་བོ་དེའང་དགེ་སློང་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ།།དུ་མ་ཡང་རུང་<<ཊཱི་>>ངོ༌།།ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དབུས་ན་གནས་པའི་གཟུ་བོ་དག་ལ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདྲང་བར་བྱ་སྟེ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཕེབས་པར་བྱའོ།།གཟུ་བོ་དེ་དག་དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་དེར་རྩོད་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་བསྐོ་འོ།།བར་བྱ་ཡི་རྩོད་པ་
གཅིག་གི་ཕྱིར་འཕྲལ་ལ་བསྐོ་བ་ནི་མ་ཡིནནོ།།གཟུ་བོ་བསྐོ་བ་འདིར་གང་ཟག་འཐབ་མོ་མི་བསྐྱེད་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པའོ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་བསླབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་ཤིང་བསླབ་པ་མ་ཉམས་པར་བསྲུངས་པར་འདོད་པ་གཟུ་བོར་བསྐོ་འོ།།བསླབ་པ་འདོད་པ་སྟེ་བསླབ་པ་ལ་གུས་པ་བྱེད་པའོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད།འདུལ་བའི་ཚིག་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་འདུལ་བའི་ལུང་རྣམས་ཚིག་ཁ་ཏོན་དུ་ཐོན་ཅིང་དོན་ཡིད་ཀྱིས་གོ་བའོ།།རྩོད་པའི་ངོ་བོ་ལ་མཁས་པ་དང་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་གཉིས་ནི།རྩོད་པ་བརྩོད་པའི་ཀུན་ནས་སློང་བ་ལ་མཁས་པའི་རྩོད་པའི་འབྱུང་བ་ལ་

326

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
མཁས་པའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ།།འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་སྟེ།མཛོད་ལས།འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།།བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྗོད།།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།བ།རྩོད་པ་འགོག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་འགགས་ནས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་རྩོད་པ་འགོག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པའོ།།ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཞེན་པའོ།།དོན་རྣམ་པར་ངེས་པས་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་བསྟན་འཆོས་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་དང་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་འཆོས་གཞན་ལ་མཁས་པའོ།།ཉེ་རིང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་བརྟན་ཞིང་ཉེ་རིང་གི་ཉེས་རྩོམ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་ཉེས་རྩོམ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའོ།།ཉེ་རིང་མི་འབྱེད་པའོ་སྙོམས་པའོ།།ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་འཇིགས་པས་མི་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏོ།།གཞན་གྱིས་སྨྲས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བརྡ་ཕྲད་པ་སྟེ་རང་གིས་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའོ།།སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒ྄ོ་ནས་རང་གིས་གཞན་

ལ་བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའོ།།སྟེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་གཏི་མུག་གིས་མི་འགྲོ་བའོ།།གཟུ་བོ་དེ་དག་གིས་རྩོད་པ་དེ་ཉེ་བར་མ་ཞི་ན་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་ལ་དབུལ་ལོ།།དགེ་འདུན་གཞི་བོ་དེས་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་མ་ནུས་ན་གཟུ་བོ་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གསལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་དགེ་སློང་དག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་འོ།།གསལ་བ་དུ་དག་བསྐོ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་དགེ་སློང་བཞི་ལས་མི་ཉུང་བ་དག་གོ།ལས་ཚན་ཐ་དད་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐོ་འོ།།གསལ་བའི་སྡེ་ཚན་དེས་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་མ་ནུས་ན་གསལ་བའི་སྡེ་ཚན་དེ་རང་གིས་ལུང་ལས་གསལ་བས་ཀྱང་གསལ་བ་དག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བ་ཉིད་དོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཚད་ལས་མི་ཉུང་བ་དག་གོ་ཞེས་སྔར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།གསལ་བའི་གསལ་བ་དེ་དག་གིས་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་མ་ནུས་ཤིང་ཞི་བར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་བསྐོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་རྩོད་པ་དེ་གང་ལས་བླངས་པ་དེ་ལ་ཕྱིར་དབུལ་ལོ།།གསལ་བའི་གསལ་བ་དག་གིས་ནི་གསལ་བ་དག་ལའོ།།གསལ་བ་དག་གིས་ནི་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་དག་ལའོ།།གསལ་བ་དག་གིས་དགེ་འདུན་གཞི་བོ་གཏད་ནས་རྩོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞི་བོའི་གན་དུ་ཕྱིར་འོངས་ན་
དགེ་འདུན་གཞི་བོས་རྩོད་པ་སྦེད་པའི་དགེ་སློང་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་འོ།།རྩོད་པ་སྦེད་

327

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པ་པོ་དེས་རྩོད་པ་དེ་གནས་བརྟན་གནས་ཀྱི་བླ་མ་དང་བཅས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་སྔ་མ་དག་ལས་གཞན་ལ་དབུལ་ལོ།།ཇི་ལྟར་དབུལ་བར་བྱ་ཞེ་ན།སྔར་བྱུང་བའི་མཐའ་བརྗོད་བྱུང་བའི་མཐའ་སྔར་བརྗོད་དེ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དེ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྔར་བརྗོད་པ་སྟེ་ཊཱིཀས་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྩོད་པ་འདི་ནི་གཟུ་བོ་དང་གསལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཞི་བར་མི་ནུས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་བདག་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོར་བསྐོས་ཏེ་བདག་གིས་རྩོད་པ་འདི་དགེ་འདུན་ཁྱེད་རྣམས་ལ་དབུལ་ལོ་དགེ་འདུན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་འདི་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་

ཀྱིས་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་དུས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་དབུལ་ལོ།།<<ཊཱི་>>དབུལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་དེ་ནི་རྩོད་པའི་སྤོ་བ་དེའོ་ཡིན་ནོ།།རྩོད་པ་སྤོ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་རྩོད་པ་སྤོ་བ་སྦེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་གཞན་དང་གཞན་ལ་གཏང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྩོད་པ་སྤོ་བ་ཞེས་བྱའོ།།དགེ་འདུན་དེས་ཞི་བར་མ་ནུས་ནས་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ཕུལ་བ་ན་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་དེས་རྩོད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་དང་།འདུལ་བ་དང་།མ་མོ་འཛིན་པ་དག་ལའོ།།དབུལ་ལོ།།<<ཊཱི་>>སྔར་བྱུང་བ་བརྗོད་དེ་དུས་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུའོ།།དབུལ་ལོ།།སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་ཕུལ་བ་ན་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྩོད་པ་ཞི་བར་མ་ནུས་ནས་རྩོད་པ་སྦེད་པ་པོ་ལ་ཕྱིར་ཕུལ་ན་སྦེད་པ་པོ་དེས་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་གྲགས་པ་དང་ཆེས་གཙོ་བོ་མཐུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལའོ།།དབུལ་ལོ།།<<ཊཱི་>>སྔར་བྱུང་བ་བརྗོད་དེ་དུས་ཐུག་པ་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དབུལ་བར་རོ།།གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་གནས་གཞན་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གང་མང་གི་གནས་གཞན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།གནས་བརྟན་དེས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་གཉིས་ལས་
བསྙེན་བཀུར་བདག་གིར་བྱ་བ་ཐ་ན་འདག་རྫས་དག་ཁྲུས་ཀྱི་འདག་ཚལ་དང་སོ་

328

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཤིང་ཡན་ཆད་ཅུང་ཟད་145སྤང་བར་བྱའོ།།གནས་བརྟན་དེས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འཆག་སར་འཆག་པ་དང་གཏམ་འདྲེ་བ་དང་བག་ཕེབས་པར་སྨྲ་བ་ཡང་ངོ༌།།རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་རོ།།ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འཐབ་པ་སྟེ་རྩུབ་པོ་སྨྲ་བ་དང་ཕྱིར་སྨྲ་བར་གྱུར་མཚང་འབྲུ་བ་སྟེ་ཚིག་འཇམ་རྩུབ་གང་ཡང་རུང་བས་ཅོ་འདྲི་བར་གྱུར་རྩོད་པ་སྟེ་འཁོན་དུ་འཛིན་ཅིང་གནས་པར་གྱུར་འགྱེད་པ་སྟེ་ཤགས་འགྱེད་པར་གྱུར་ཅིང་གནས་པ་ནི་སྔར་མ་རྙེད་ད་ལྟ་དེ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ཉེས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་དང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པ་རྙེད་ཀྱི་ལེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྔགས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་མ་འཐབ་ཅིག་མཚང་མ་འབྲུ་ཞིག་མ་རྩོད་ཅིག་མ་འགྱེད་ཅིག་འགྱེད་པ་གཉིག་རྒྱལ་བ་མེད་དོ།།བང་རྒྱུག་པ་གཉིག་མགྱོགས་པས་རྒྱལ་བ་མེད་དེ་རྒྱུག་པ་གཉིས་ཀ་མགྱོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པར་རོ།།རྒྱུག་པ་ལས་གཉིས་ཀ་མ་རྒྱལ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་རྩ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་དོ་གཅིག་རྒྱལ་གཅིག་ཕམ་དུ་འགྱུར་རོ།།ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་གང་ཆེས་མང་བའི་བློས་རྩོད་པ་དེ་ལེགས་པར་ཞི་བར་བཞག་པ་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བར་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།འདི་ནི་སྲིད་ཀྱི་ཞེས་འོག་ཏུ་སྦྱར་རོ་གང་ལ་སྲིད་ཅེ་ན།ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ལ་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེས་མང་བའི་བློས་ལེགས་པར་བཞག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་

145 -ཀྱང་། <<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༣༨༣)>>+<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༦༤༧)>><<ཊཱིཀ་(ག་༥༩༡)

329

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཀྱི།གཞི་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་ན་དགེ་སློང་གིས་མྱོས་འགྱུར་འཐུངས་མ་འཐུངས་ལ་
རྩོད་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན།ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱར་རུང་བ་མི་སྲིད་དོ།།ཆེས་མང་བའི་བློས་ལེགས་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ་དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན་གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་འགྱེད་པ་ཕྱོགས་གཉིས་འབའ་ཞིག་གི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་ན་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་མང་བྱར་རུང་བ་སྲིད་དོ།།ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་འགྱེད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་འཕགས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་དབང་པོའི་

ཤེས་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།།དོན་གང་ལ་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱ་ཞེ་ན།རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་

རྒོལ་བ་དག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣོན་པོས་རྩོད་པ་དེ་གཅེས་པར་གཟུང་བ་ཉིད་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་ཕྱེད་པས་རབ་ཏུ་དམ་པ་སྡེ་སྣོད་དག་འཛིན་པ་ཉིད་དང་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དང་མི་ཟད་པ་ཉིད་ནི་དྲག་པོ་ཉིད་དོ་ཡིན་ཞིང་རྩོད་པ་དེ་ཡལ་བར་བོར་ན་དགེ་འདུན་དེ་དག་ཕྱེ་བར་དྭོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱ་བ་དེ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའི་གཞན་དུ་མི་བྱའོ།།འདི་ལྟུང་བ་
ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་རྩོད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ན་ནི་བསྡམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟུང་བ་བཤགས་བྱ་ཡན་ཆད་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་རྩོད་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱའོ།།བསྡམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་འདི་མི་བྱ་སྟེ་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་འདུན་གཞི་བོ་དང་གཟུ་བོ་དང་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡན་ཆད་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དག་ཡོངས་སུ་
ཉོན་མོངས་པར་ཉོན་མོངས་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྩ་བའི་དཔེ་རྙིང་པ་རྣམས་ན་སྣང་དེ་ལེགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ངལ་དུབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་མ་ཡིན་པའོ།།འབད་ཅིང་བརྩམས་ཀྱང་རྩོད་པ་ཞི་བར་མ་གྱུར་པ་དག་ལ་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱའོ།།གང་གིས་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གཞི་བོས་སོ།།ཆོས་ཕྱོགས་པའི་བློ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་བློ་

330

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དེ་གཉིས་གང་མང་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།ཆེས་མང་བའི་བློས་ལེགས་པར་བཞག་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཤིང་
བྲིམ་པས་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་བློ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་བློའི་གྲངས་བཟུང་ཞིང་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པ་གང་མང་བ་ལས་ནང་གི་བསམ་པ་ཕྱོགས་གཉིས་གང་མང་བའི་བློ་གཟུང་ཞིང་བགྲང་བར་བྱའོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས།ཚུལ་ཤིང་འཛིན་པས་བསམ་པ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ་དགེ་འདུན་མང་ཉུང་དུ་གྲངས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་སོ།།ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་པའི་དགེ་སློང་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བར་
བྱའོ།།དགེ་སློང་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་པོ་དེས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་ངོ་བོ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་དག་ཉེ་བར་བཞག་གོ།ཚུལ་ཤིང་རིགས་གཉིས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་དག་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡ་ཡོ་མེད་པ་དང༌། ཁྱར་ཁྱོར་མེད་པ་དང༌།ཅས་ཅུས་མེད་པ་དང་146ཁ་དོག་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང།དྲི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དྲི་ཞིམ་པ་དང་།རེག་པ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་རེག་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དག་ཡིན་ལ།ཅིག་ཤོས་ཆོས་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ནི་བཟློག་པ་ཡ་ཡོ་ཅན་དང་ཁྱར་ཁྱོར་ཅན་དང་ཅས་ཅུས་ཅན་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་དང་དྲི་
མི་ཞིམ་པ་དང་རེག་པ་རྩུབ་པའོ།།ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་དེས་དགེ་འདུན་ལ་འདུ་བར་གསོལ་ལོ།།དེའང་ཇི་སྐད་དུ་གསོལ་ཞེ་ན།ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པར་འགྱུར་གྱིས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་འདུ་བར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདུ་བ་སྦྱིན་པའི་རྣམ་པས་དད་པ་བྱིན་པ་སྟེ་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་དགེ་སློང་ནི་དད་པ་བྱིན་པའམ་ཚིག་བྱིན་ཏེ་ཚོགས་པ་ན་ཚུལ་ཤིང་བྲིམ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་གྲངས་མང་དེ་གྲངས་ལྷག་པར་འགྱུར་བར་སེམས་ན་བྲིམ་པར་མི་བྱའོ།།ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལྷག་པར་སེམས་ན་ནི་བྲིམ་པར་བྱའོ།།ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པའི་ཚེ་ན་འབྲིམ་པ་པོའི་
ལག་པ་གཡས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་དག་གཟུང་ཞིང་གཡོན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་

146 + <<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༦༥༠)>><<ཊཱིཀ་(ག་༥༩༥)>>- <<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཁ་༣༨༦)>>

331

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལས་ཅིག་ཤོས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་དག་གོ།གཟུང་བ་བྱའོ།།ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་དེ་དག་ནི་རས་ལ་སོགས་པས་གཡོགས་ཏེ་སྔ་མ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་དག་ནི་མ་གཡོགས་པར་གསལ་བར་སྣང་བར་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན།ལུང་ལས་བསྔགས་པ་དང་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་གནས་བརྟན་ཞེས་བོས་ནས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ཡ་ཡོ་མེད་པ་ཁྱར་ཁྱོར་མེད་པ་ཅས་ཅུས་མེད་པ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དྲི་ཞིམ་པ་རེག་པ་འཇམ་པ་དག་ཡིན་གྱིས་ལོངས་ཤིག་ཅེས་སོ།།འདི་དག་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་ཡ་ཡོ་ཅན་ཁྱར་ཁྱོར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལགས་ན་ལོངས་ཞིག་ཅེས་ལུང་ལས་སོ།།ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལས་ཅིག་ཤོས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་འཚོལ་ན་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དབུལ་ལོ།།ཞེས་སྨོས་ན་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་དེ་གཡོགས་ཏེ་བྲིམ་ན་ལེན་པ་མང་བར་འགྱུར་བས་སམ་མ་གཡོགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་བྲིམ་བ་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པ་མང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྲིམ་པར་བྱའོ།།ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་ཤིང་བླངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པར་རྩོམ་ན་ཚུལ་ཤིང་

འབྲིམ་པ་པོ་དེས་འདི་སྐད་དུ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང།མཁན་
པོ་གཅིག་པ་དང༌། སློང་དཔོན་གཅིག་པ་དང༌།གཏམ་འདྲེས་པ་དང༌།ཕེབས་པར་སྨྲ་བ་དང་།སྨོན་འདྲིན་དང་།འགྲོགས་བཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་བླངས་ཀྱིས་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་བླངས་ན་ཁྱོད་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་པར་གྱུར་ན་མ་ལེགས་སོ་ཞེས་རྣ་དྲུང་དུ་གཤུབ་བོ།།ཅིང་དེ་སྐད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཚུལ་ཤིང་མི་བླང་བ་ལྔ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་བླང་བར་མི་བྱའོ།།ལེན་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མདོ་སྡེ་

332

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང་།འདུལ་བ་དང་།མ་མོ་འཛིན་པ་དག་ལ་ལྔ་གང་བླང་བ་ལྔ་བཅུ་པ་147མ་དྲིས་པར་མི་བྱའོ།།དྲི་བ་ནི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་འདུན་བྱེ་བར་འགྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དབྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་འདོད་པའམ་བཟོད་པས་ཚུལ་ཤིང་བླང་བར་མི་བྱའོ།།རྩོད་པ་དེ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཚུལ་ཤིང་བླང་བར་མི་བྱའོ།།དབྱེན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་འདོད་པ་མེད་ཀྱང་དབྱེན་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་ཚུལ་ཤིང་བླང་བར་མི་བྱའོ།།མི་བླང་བ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ལྔའི་སྟེང་དུ་འདི་དང་དྲུག་སྟེ་ཚུལ་ཤིང་བླང་བ་དྲུག་གོ།ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་གྲངས་མཉམ་པ་ཉིད་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཀུན་ཤེས་ཀོའུ་དི་ནྱ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་གཅིག་བླང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱིས་ཞི་བ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།༸ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་གྲངས་མང་ན་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱོ་སྔོགས་མི་བྱའོ།།བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ་ཆོས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལས་སྐྱོ་སྔོགས་བྱེད་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་དུ་སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།
ལྟུང་བ་གཏན་ནས་མེད་དམ་ལྟུང་བ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གང་གིས་གླེང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དག་པ་སྦྱིན་ནོ།།གླེང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།ལྟུང་བ་གླེང་ཡང་གཞི་ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་།ལྟུང་བྱེད་བྱུང་བ་ལྷག་མས་གླེང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཞན་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་གང་གིས་གླེང་བའི་ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་།ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མི་

ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཟིན་པར་ལྟུང་བ་གླེང་ཡང་ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་།སྨྱོན་པས་བྱས་པ་ལ་
ལྟུང་བ་གླེང་ཡང་ལྟུང་བ་མེད་པའོ།།དང་པོ་གཞི་མེད་པ་དང་གཞན་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པ་གསུམ་ལ148་ནི་གླེང་བྱ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པས་རྩོད་པ་དེ་འདུལ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད་བ་སྦྱིན་ནོ། །གྱད་

147 པ།<<མ་>> <<ས་>> <<སེར་>><<གུ་>> པོ།<<ཞང་>>
148 ལ།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༦༥༣)>><<ཊཱིཀ་(ག་༥༩༩)>><<ཆུང་(ཁ་༢༡༤)>><<མཚོ་(༡༠༣༢)>><<རིན་(ཁ་

333

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བུ་ནོར་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་འདི་ནི་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་འདིས་ལྟུང་བ་མི་དྲན་ན་འདི་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དག་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་ནོ།།ཐ་མ་སྨྱོན་པས་བྱས་པ་ལ་ནི་ཆང་འཐུང་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་དགེ་སློང་མྱོས་པ་ན་བྱས་ཀྱང་མ་སྨྱོས་པས་མ་བྱས་པས་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དག་པ་སྦྱིན་པས་རྩོད་པ་དེ་འདུལ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད་བའོ།།སྦྱིན་ནོ།།བྱེ་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་མྱོས་པ་ན་བྱས་ཀྱི་མ་མྱོས་པ་ན་མ་བྱས་པས་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དག་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་ནོ།།
ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་གཉིས་ལས།ཉེས་པ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།ཉེས་པ་ངོ་ཤེས་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཁྲུག་ལོངས་རྩོད་པ་རྣམ་
པ་གསུམ་སྟེ།གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་རྩོད་ཀྱི་གཞན་ལ་རྩོད་པ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པ་
དང་།གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་གཉིས་རྩོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཕྱོགས་རེ་བའམ་ཉི་ཚེ་བ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་ཐ་ཚིག་སྟེ་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་།མཚམས་གཅིག་གི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་དེ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་འབྲེལ་བའོ།།དང་པོ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པའི་རྩོད་པ་ལས་ནི།གླེང་བྱས་ལྟུང་བ་ཁས་བླངས་པ་དང་ཁས་བླང་བའི་བྱ་བ་སྟེ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བས་རྩོད་པ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་སོ།།ཏེ་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱའོ།།གཉིས་པ་ཕྱིར་འཕྲོས་བཅས་ཉི་ཚེ་བའི་རྩོད་པ་ལས་ནི།<<ཊཱི་>>གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དང་ལན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྩོད་པ་འདུལ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད།བས་
རྩོད་པ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་སོ།།ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་གསུམ་པ་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་པ་ལ་ནི།ཕན་ཚུན་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པ་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུས་སོ།།རྩོད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱའོ།།༸དཔེར་ན་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ན་རྩྭ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་ནས་རྩེ་སྤྲོད་དུ་ཉལ་བ་དང་འདྲ་བར་དགེ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་པའི་དགེ་སློང་

༣༨༨)>>པ།<<མ་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>པོ།<<སེར་>>

334

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཐམས་ཅད་འདི་ལ་འཁྲུག་ལོངས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ནས་འདུད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེའི་མིང་དེ་སྐད་

ཅེས་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཕྱིར་བཅོས་རྩྭ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་གང་ཟག་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་ལྟུང་བ་གང་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་གང་ཟག་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་ཡང་བ་དང་སྤང་ལྟུང་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་གང་ཟག་མང་པོའི་ལྟུང་བ་རྣམས་
ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་དག་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ།།ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བ་ནི་ཕམ་པའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་ཡང་གཉིས་དང་ལྷག་མའི་སྦོམ་པོ་ལྕི་བ་དང་ལྷག་མའི་

དངོས་གཞི་ལྟ་བུའོ།།འདི་ལ་གང་ཟག་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་ལྟུང་བ་ནི་དུ་མ་དག་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་རུང་ངོ༌།།འོ་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཞེ་ན།གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་བརྗོད་ཅིང་ལྟུང་བའི་མིང་དང་རིགས་སྨོས་པ་དང་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ་ཤེས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྣང་བར་བྱ་ཞིང་གོ་བར་བྱ་བས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་སོ།།གཞི་འདི་ལ་ཁོ་བོ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་འདི་དག་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་:དང་དེ་དག་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ149་དེ་དག་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པ་དང་མ་འཆབ་པར་ཁོ་བོ་སྤྲོའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུང་ལས་གསུངས་སོ།།དེ་ལྟར་དགེ་

འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆད་པ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཟད་དམ་ཞེ་ན།ཕྱོགས་གཞན་
གྱིས་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་རྣམས་ལྟུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བློ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་གཞན་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ།།ཕྱོགས་གཞན་བློ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའི་གཞན་གང་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ལྟུང་བ་བྱུང་ཡང་བདག་ལ་ལྟུང་བ་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་ཁས་ལེན་ཡང་དོན་ལྟུང་བ་མེད་པ་ལ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་དག་བྱེད་བཤགས་པ་མི་འཆགས་སོ།།གླེང་བྱེད་གཅིག་གིས་གླེང་བྱ་དུ་མ་ལས་ལྷན་ཅིག་པའི་དངོས་པོས་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟུང་བ་གླེང་བ་ཉིད་དུ་

149 +<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>- <<མ་>><<སེར་>>

335

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རུང་ངོ་། །གཅིག་གིས་དུ་མ་ལ་གླེང་དུ་རུང་བའི་གླེང་བ་པོ་དུ་མས་གླེང་བྱ་གཅིག་ལ་གླེང་བ་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྔ་མ་དེ་བཞིན་ནོ།།དུ་མས་གཅིག་ལ་གླེང་དུ་རུང་བའོ་དུ་མས་དུ་མ་ལ་ཡང་གླེང་དུ་རུང་སྟེ།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས།དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་གླེང་དུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ།།གླེང་བྱ་དང་གླེང་བྱེད་དུ་མ་

རུང་བ་འདི་ལ་གྲངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཚད་ངེས་པ་མེད་དེ་གྲངས་ཇི་སྙེད་དགོས་པ་རུང་བ་ཉིད་དོ།།ཤཱ་
རིའི་བུ་ལྟ་བུའི་གླེང་བ་པོས་ནི་ལྟུང་བ་གླེང་ཞིང་འཆར་ཀ་ལྟ་བུའི་གླེང་བྱ་ནི་ལྟུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ན་གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གང་ལ་གུས་པར་བྱ་ཞེ་ན།གླེང་བ་པོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་དང་པོ་ནི།ལུས་དང་ངག་དག་གིས་བསྡམས་པ་ཉིད་དང་།ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་ནི།སྡེ་སྣོད་དག་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ནི།དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་ཤེས་<<ཊཱི་>>བྱ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་དང་།ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་འདུལ་བ།ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་སྟོན་པ་སྟེ་ལོག་པ་དང་།དེ་ལས་བཟློག་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དག་མི་སྟོན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གུས་པར་བྱའོ།།ཡོན་ཏན་དང་པོ་ལས་བཟློག་སྟེ་གླེང་བ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་

དང་།ལོག་པར་སྟོན་པ་ལ་གཟུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཚིག་དང་མཐུན་པར་མི་བྱ་སྟེ་སྨད་པ་དང་དེའི་ཚིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་མི་<<ཊཱིཀ་>>བྱའོ།།༸གླེང་བ་པོ་དེ་ཚུལ་འཆལ་དང་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པའི་ཆ་ནས་སྡེ་སྣོད་དག་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཅིང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་ཤེས་པས་གླེང་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་བློན་གདབ་པར་བྱ་སྟེ་ཚིག་འཇམ་པོ་སྙན་པའི་རྣམ་པས་བཟློག་པར་བྱའོ།།ཞེས་སྨོས་ན་དེ་ལ་བརྟག་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱ་བར་རམ་ཞེ་ན།གླེང་བ་པོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་དེ་ལ་གླེང་བའི་བསམ་པ་ཕན་བདེའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བགམ་པའི་ཕྱིར་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བརྒལ་ཞིང་

336

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ངམ་དྲི་ཞིང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བརྟག་པར་བྱའོ།།སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་པས་སྔར་སྡིག་པ་ལ་མ་བཞུགས་ཀྱང་ཕྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར་སྲིད་པས་སོ།།ཇི་ལྟར་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དྲི་བའི་གནས་སམ་གཞི་གཅིག་གི་གནས་སུ་ཚིག་མི་གཞག་པས་སོ།།བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ།།གནས་སུ་མི་བཞག་པས་སོ་ཞེས་སྨོས་ན་གནས་དེ་གང་ཞེ་ན།གནས་ནི་དུས་མཚན་མོའམ་ཉིན་མོ་བྱས་པས་གླེང་བ་དང་།ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་བྱས་པ་དང་གསལ་བར་བྱས་པ་དང་གྲོང་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པས་གླེང་བ་དང་།སྤྱོད་ལམ་འགྲོ་བ་དང་འགྲེང་བ་དང་འདུག་པ་དང་ཉལ་བས་བྱས་པས་གླེང་བ་དང་།ཕམ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་སོར་བཤགས་ཉེས་བྱས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཐ་དད་པས་གླེང་བ་དག་གོ།བདེན་ནམ་རྫུན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སློང་གཉིས་
སྔ་ཕྱི་བཏང་སྟེ་མིང་གི་སྨོས་པ་འདི་རྣམས་དྲིས་ལ་དོན་བརྟག་མཐུན་ན་གླེང་བ་དེའི་ཚིག་བཙན་པར་བྱའོ།།གླེང་བ་པོ་དེ་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན་གནས་གཞན་དུ་སྟེ་ལྟུང་བྱེད་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྔར་ཟེར་ལ་ཕྱིས་དྲིས་པ་ན་ཉེས་བྱས་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་འཕོ་བ་དང་།འཁྲུག་པའི་རྙོག་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་ལྟུང་བ་གླེང་བ་མི་འཆགས་ཏེ་གླེང་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་སོ།།གནས་གཞན་དུ་འཕོས་ན་གླེང་བ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།གང་ལ་ལྟུང་བ་གླེང་བའི་གང་ཟག་དེས་ལྟུང་བ་ཁས་བླངས་ན་རྩོད་པ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ།།གླེང་བ་པོས་ནི་ལྟུང་བ་གླེང་ཞིང་གླང་བྱ་ནི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།ལྟུང་བ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྨྲ་བ་པོ་ཆེ་གཞི་གང་ཞིག་བདེན་པ་མཐོང་བ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་།བདེན་པ་མ་མཐོང་ཡང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མ་ཟད་ཁྱིམ་པ་ཡང་རུང་བ་གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་ལས་གཞན་དཔང་པོ་ཚད་མར་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ཆེ་གཞིར་དྲི་བར་<<ཊཱིཀ་>>བྱའོ།།གླེང་བྱ་གླེང་བྱེད་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཆེ་གཞི་ཕྱེ་བ་བཞིན་ངེས་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་འདི་ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་བདག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བའི་གང་ཟག་ཆེ་གཞིའམ་དཔང་པོ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡོད་ན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་

337

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མཐོང་བའི་ཆེ་གཞི་དེ་ཟླ་བོ་གཞན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཞན་དེ་ལའང་དྲི་ཞིང་དེ་དག་གི་ཚིག་བསྟུན་པར་བྱའོ།།ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་མཐོང་བའི་ཟླ་བོ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་ལ་དེ་སྟེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་གཉིས་ཀ་ལ་དྲིས་ལ་དེ་གཉིས་ཚིག་མཐུན་ན་ནི་གླེང་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བཙན་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་གོ་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ཞུ་བ་ལས་སོ།།དེ་ལྟར་ཚིག་བསྟུན་པ་ན་གཅིག་ན་རེ་དགེ་སློང་འདི་ཆང་འཐུང་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ལ་གཅིག་ན་རེ་འདིས་ཆང་ནི་མ་འཐུངས་ཀྱི་ཧྭགས་ཀྱི་ཆུ་འཐུངས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་ཚིག་མ་མཐུན་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།ཊཱིཀ་ལས་དོན་གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་<<ཊཱི་>>དོན་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།༸གླེང་བར་བྱེད་པའམ་ཆེ་གཞི་ལ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་གླེང་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་ཅི་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཞེས་དྲིས་ལ་གླེང་བྱའི་ཚིག་བཙན་པར་བྱའོ་དོན་དེ་ལྟར་ཞུ་འགྲེལ་ལས་སོ།།བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་

དང་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གཞི་དེ་ལས་གླེང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བར་ངེས་པར་གྱུར་པ་ནི་གླེང་བྱ་རང་གིས་ལྟུང་བ་ཁས་བླངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དེ་ཞི་བའོ།།རྩོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་<<ཞུ་ཊཱིཀ་>>རོ།།ཉེས་པ་ངོ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་བསྟན་ནས།ཉེས་

པ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་གླེང་བྱ་ལྟུང་བ་མི་དྲན་པ་འདི་ལ་ལྟུང་བ་
དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཞེ་ན།ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མི་དྲན་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་མི་དྲན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་བརྗེད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་།ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་བརྗེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།།གླེང་བྱེད་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་ལ་བདག་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྔར་ཁས་བླངས་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་མི་དྲན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་བརྗེད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་
ཕྱིར་ལྟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དྲན་པ་ལས་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་སྦྱིན་ནོ།།ཅིའི་ཕྱིར་

338

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འདིའི་མིང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་བྱ་ཞེ་ན།ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ལྟུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དེ་ལྟུང་བ་དེ་དྲན་པ་ལ་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་
དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བའི་ཆོ་ག་འདི་ནན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།།འདི་ནན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ་མདོ་སྡེ་ལུང་གཞི་ལས་རང་གིས་150གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་འདི་ནན་ཏུར་ཡིན་ན་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུང་བར་རིགས་པ་ལས་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འཆོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་ལན་ནི་ནན་ཏུར་ཡིན་ཡང་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པས་ནན་ཏུར་གྱི་སྡེ་

ཚན་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན།ནན་ཏུར་ཡིན་ན་རྩོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནན་

ཏུར་གྱི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཛད་པར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་བཞེད་དོ།།དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན།འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ་ལ་བསྡིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
ཡོད་ཀྱང་ནན་ཏུར་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ནན་ཏུར་གྱི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལུང་ལས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།།སོགས་ཞེས་པ་ནི་འཐབ་ཀྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོགས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་འཐབ་ཀྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བསྡུའོ།།ཕྱོགས་སྔ་མ་ན་རེ།ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་ཆོས་ཅན།ནན་ཏུར་ཡིན་ཏེ་ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཡུལ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་དཔེར་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན།གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་

གྲུབ་ན་དེ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟུང་བ་དེ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ་སྙམ་ན་ཆོས་ཅན་ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་

150 གིས།<<མཚོ་(༡༠༤༦)>>གི <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

339

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།ལྟུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ་སྙམ་དུ་འཛིན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་རོ།།ཐལ་བ་དེ་འདོད་ན་ནི།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས།ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་འདིའི་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།ཞེས་སོ།།དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་སྦྱིན་པ་འདིའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་

ཡིན་གྱི་བརྗེད་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།རྩོད་པ་བཞི་པོ་གང་བྱུང་ཡང་དགེ་སློང་གིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ན་འབད་པ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ།།མི་བྱེད་ན་བསླབ་བྱའི་ཉེས་
བྱས་སོ་དགེ་སློང་མ་ནི་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞི་བར་མི་བྱེད་པ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ།།རྩོད་པའི་གཞིའོ། ། ། །
༈ རྩོད་པ་དེ་ཞི་བྱེད་གང་ཡིན་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་དངོས་
སམ་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་ན་ནི་དངོས་སུ་འཇུག་ལ་མངོན་སུམ་དང་གང་མང་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ།བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་གཟུ་བོ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་དགེ་འདུན་ཚོགས་པར་དབྱུང་བ་གཟུ་བོ་དང་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བར་འོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།བསྙེན་རྫོགས་ལས་གཞན་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་གྱི་རྩོད་པ་དག་ལ་ནི་གཟུ་བོ་ལ་སོགས་པ་བསྙེན་པར་རྫོགས་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱའོ།།བུད་
མེད་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པ་ནི་གཟུ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པ་དགེ་
སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་བྱ་བར་རིགས་པ་ཉིད་དོ།།རྩོད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་ཤི་སྟེ་
སྲོག་གམ་ལུང་ལས་ཁྱིམ་པའམ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པར་བབས་ཏེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལས་ཉམས་ན་རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།སྤངས་པར་བྱ་པ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་<<ལུང་

340

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

>>ཉིད་ནས་ལུང་ལས་ལྟ་བ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་གྱུར་ན་ཡང་ངོ་། །<<བི་
>>ཡུལ་གཞན་ཐག་རིང་ཉིད་དུ་སོང་ངམ་མཛེ་ལ་སོགས་པ་ནད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡུན་རིང་པོས་
བཏབ་ན་ཡང་ངོ༌།།སུ་ཞིག་ཤི་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཏུ་གྱུར་ན་རྩོད་པ་ཞི་བ་ཡིན་ཞེ་ན།དོན་སྦྱིན་པ་སྟེ་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའམ།ནི་གླེང་བ་<<ཊཱི་>>པོ་འོ།།མངོན་པར་ལྟུང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་གླེང་བར་བྱ་བའོ།།དེ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་སྲོག་ལས་ཉམས་སམ་ནད་ཡུན་རིང་པོས་བཏབ་པའི་བར་དུ་གྱུར་ན་རྩོད་པ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ།།རྩོད་པའི་གཞི་ཞུ་བའི་སྐབས་སོ།།རྩོད་པའི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།༽
༈ སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕྱག་བྱ་སྟེ་སྡོམ་པས་
མཆོག་དགེ་སློང་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་བྱའོ་དགེ་སློང་མ་ལ་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མས་ཕྱག་བྱའི་དགེ་སློབ་མ་

ལ་ནི་དགེ་ཚུལ་མས་ཕྱག་བྱའོ།།སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་མཉམ་ན་སྡོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒན་པ་ལའོ།།ནི་ཕྱག་བྱའི་ན་ཚོད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་<<ཊཱི་>>སོ།།༸དགེ་སློང་བསླབ་པ་རྒན་པ་ལ་དགེ་སློང་བསླབ་པ་གཞོན་པས་ཕྱག་བྱའོ་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ་དགེ་ཚུལ་མ་བསླབ་པ་རྒན་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་མ་བསླབ་པ་གཞོན་པས་ཕྱག་བྱ་སྟེ་སྡོམ་པ་སྔར་བླངས་པ་ལ་ཕྱིས་བླངས་པས་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།འོ་ན་སྐྱེས་པས་ཀྱང་བུད་མེད་བསླབ་པ་མཆོག་དང་བསླབ་པ་རྒན་པ་ལ་ཕྱག་བྱའམ་ཞེ་ན། སྐྱེས་པས་ནི་

མཚན་གྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཕྱག་མི་བྱའོ།།སྡོམ་པས་མཆོག་ཡིན་ཡང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་མི་བྱ་ཞིང་བསླབ་པ་རྒན་ཡང་དགེ་སློང་མ་ལ་དགེ་སློང་གིས་ཕྱག་མི་བྱ་ལ་བསླབ་པ་རྒན་ཡང་དགེ་ཚུལ་མ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་མི་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།འོ་ན་མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་

ཕྱག་མི་བྱ་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།སྐྱེས་པ་སྡོམ་པས་མི་དམན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་སྡོམ་པས་མཆོག་དང་སྡོམ་པས་

341

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མཉམ་པའི་དེ་གཉིས་ལ་བུད་མེད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱའོ་སྐྱེས་པ་སྡོམ་པས་དམན་པ་ལ་ནི་བུད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་
མི་དགོས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།དགེ་ཚུལ་མས་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་ལ་ཕྱག་བྱ་དགོས་ལ་དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མས་ཀྱང་དགེ་སློང་ལ་ཕྱག་བྱ་དགོས་སོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།ལུང་ལས།དགེ་སློང་མ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པས་ཀྱང་དགེ་སློང་དེ་རིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་སོ།།ཞེས་སོ།།དམིགས་བསལ་བཅུ་གསུམ་ནི།ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤོ་སྤྱོད་མགུ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དང་།ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དང་།དགེ་སློང་མ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པས་སུན་ཕྱུང་བ་དང་།ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་ <<ཊཱི་>>དང་།ཐ་དད་པར་གནས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དང་གནས་ནས་ཕྱུང་<<ལུང་>>བའོ།།དང་།མཚམས་མེད་པ་ལྔ་གང་རུང་བྱས་པ་དང་།གློས་<<ཊཱིཀ་>>ཕབ་སྟེ་ཉལ་བ་དང་།ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་།བྱ་བ་བསྒྲུབ་པས་བྲེལ་བ་དང་།སེམས་གཞན་དུ་སོང་བ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་མི་སྦྱིན་པ་<<ཊཱི་ >>དང་།རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་མདུན་ཕར་ལ་ལྟ་བ་དང་།ཁྱིམ་གཞན་ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་<<ཊཱི་
>>ན་འདུག་པ་དང་།ཟས་ཀྱི་གྲལ་ན་འདུག་པ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་
བྱུང་གང་གིས་ཀྱང་ཕྱག་མི་བྱ་སྟེ་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་མ་གཏོགས་སོ།།དམིགས་བསལ་ནི་ཁྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པ་ལ་རབ་བྱུང་གིས་ཕྱག་མི་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།ཊཱིཀ་ལས།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པ་ལ་ཡང་ཁྱིམ་པས་ཕྱག་བྱ་དགོས་སོ་འདིར་གཞུང་ནི་བདེ་ཆེན་མས་ཁྱིམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དགེ་བསྙེན་ནམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡེ་ལྔ་ཆར་ལ་ཕྱག་བྱའོ།།ས་གཞན་གནས་པ་དང་
ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་སྔར་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་ཕྱག་མི་བྱའོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པ་དག་ལ་ཡང་ཁྱིམ་པས་ཕྱག་བྱའོ་

342

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དེ་བཞིན་ཁྱིམ་པ་སྡོམ་ལྡན་ཡང་།།སྡོམ་བརྩོན་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་མི་རུང་།།ཞེས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སོ།།ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་བྱའོ།།
དགེ་འདུན་ལས་གནང་བ་ཐོབ་ན་དགེ་སློང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པར་བྱའོ།།མི་རུང་བ་
མེད་དོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་ངོས་ཤར་ངོས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དབུས་སུ་དྲི་གཙང་ཁང་དབུ་རྩེ་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།དྲི་གཙང་ཁང་དེའི་མདུན་དུ་སྒོ་ཁང་ངོ་། །བརྩིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབྱིབས་ནི་གྲུ་བཞི་བཟང་བ་ཉིད་དོ།།རྣམ་པ་གཞན་ཡང་བཀག་པ་མི་བྱེད་དོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཁྱམས་གསུམ་པ་ཡང་ངོ༌།།གྲུ་བཞི་བཟང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་<<ཊཱི་>>སོ།།ངོས་གཅིག་གི་དབུས་སུ་དྲི་གཙང་ཁང་བྱ་ཞིང་དེའི་གློ་གཉིས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་སོ།།དེ་བཞིན་དུ་ཁྱམས་ཀྱི་ངོས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་ཁང་དགུ་དག་གོ་ཁྱམས་ཀྱི་ངོས་བཞི་པ་ལ་ནི་དབུས་སུ་སྒོ་ཁང་བྱ་ཞིང་དེའི་ངོས་གཉིས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་སོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།ཁྱམས་གསུམ་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།ངོས་གསུམ་པ་ཡང་ངོ་། །རྐུན་པོ་མེད་ཅིང་མི་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ངོས་གསུམ་

དུ་བརྩིག་ལ་ངོས་གཅིག་མ་བརྩིགས་ཀྱང་རུང་།ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་སྔ་མ་ལྟར་གཟུང་ངོ༌།།གཙུག་ལག་ཁང་ནོད་པར་ཏེ་བླང་བར་བྱའོ།།དེའི་ས་གཞི་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནོད་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པར་གནས་པར་མི་བྱའི་བདག་ཉིད་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ལས་གཞན་ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་དག་དགེ་འདུན་དབང་བ་ཉིད་གྱི་ས་གཞིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་རམ་

ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཟག་དགེ་སློང་གི་ཕྱིར་གནས་ཁང་བརྩིག་པར་འདོད་ནས་གནས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་
ན་དགེ་འདུན་དུ་འགྱུར་བ་དགེ་སློང་དག་གིས་ས་གཞི་དེ་རྗེས་སུ་གནང་བར་བྱའོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་ས་གཞི་དེ་གང་གིས་ཕུལ་བ་དེའི་སྦྱིན་བདག་ཡོད་ན་སྦྱིན་བདག་དེས་རྗེས་

343

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

སུ་མ་གནང་ན་མ་ཡིན་གྱི་དེས་གནང་ངོ༌།།

151དགེ་འདུན་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་ཁང་བརྩིག་པ་དེ་དགེ་
འདུན་གྱིས་ཀྱང་གནང་བར་བྱའོ།།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་བསྟི་བའི་གནས་
ངལ་བསོ་བའི་གནས་དག་དགེ་སློང་གིས་བསིལ་ཁང་བརྩིག་གམ་བརྩིག་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་རུང་ངོ༌།།དགེ་སློང་བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཚ་བ་དང་ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྟི་བའི་གནས་བྱེད་དུ་གཞུག་ཏུ་རུང་བའོ།།ལུང་ལས་ནི།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ།ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་

ཡང་འགལ་བ་མེད་པས་འདིར་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མདོར་བསྡུས་<<ཊཱིཀ་>>སོ།།དགེ་སློང་རང་གི་ཁྲོན་པ་དེར་དགེ་སློང་དང་ཁྱིམ་པ་གཉིས་ཀ་ཆུ་བཅུ་པར་རང་ཉིད་ཆུ་བཅུ་བའི་ཚེ་དེར་བུད་མེད་ཀྱང་བཅུར་འོང་པ་ན་གཅིག་གིས་

གཅིག་མི་མཐོང་བར་བར་དུ་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཁྲོན་པ་སྐེད་པར་སོ་ཕག་གིས་བརྩིགས་ཏེ་རྩིག་གུ་བྱ་
བས་བུད་མེད་ལ་བལྟ་ཞིང་ཀུན་དུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་བསལ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་ལ་བུད་མེད་ཆུ་སློང་ན་དགེ་སློང་གིས་རིལ་བ་སྤྱི་བླུག་ལ་སོགས་པའི་ཆུས་བུད་མེད་ཀྱི་སྙིམ་པ་བཀང་སྟེ་འཐུང་དུ་བཅུག་ཅིང་ཆུ་བླུད་པས་བུད་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་ཞིང་བུད་མེད་ཀྱིས་ཆུ་སྙིམ་པར་གང་འཐུང་ཟིན་ནས་སྙིམ་པ་གཉིས་པ་དགང་ཞིང་བླུད་པར་བྱའི་སྙིམ་པ་ནས་འཐུང་བཞིན་དུ་ཆུའི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཆུའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ཡང་སྙིམ་པར་བླུག་པར་མི་བྱའོ།།ལུང་ལས།བུད་མེད་ལ་ཆུ་རྒྱུན་མ་ཆད་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་ཞིང་སྙིམ་པ་ཁོང་ལ་ཐུངས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་ལ་སྐབས་སྐབས་སུ་བཅད་ཅིང་བླུག་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས།དགེ་སློང་ལ་བུད་མེད་ཆུ་སློང་ན་བུམ་པས་ཁ་བླུགས་སུ་མི་བླུད་པར་སྙིམ་པ་བཀང་སྟེ་འཐུང་དུ་གཞུག་གོ།ཞེས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས།བུད་མེད་དགེ་སློང་ལ་ཆགས་པ་ཆུས་བརྣངས་ཏེ་ཤི་བ་ལས་བཅས། ཞེས་སོ།།ཆུ་དེ་གློར་སོང་ནས་

ཤི་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།ལྟོ་ཆུས་གང་སྟེ་ཤི་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།དབྱར་གྱི་རྙེད་པ་དེའི་དུས་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་འོངས་ཤིང་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལས་ལྷག་པར་མཚམས་དེའི་ནང་དུ་གནས་པ་ནི་རྙེད་

151 ངོ་།།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>ནའོ།།<<རྩ་བཞི་>><<ཊཱིཀ་(ག་༦༢༧)>><<རིན་(ཁ་༣༩༨)>>བ་ནའོ།།<<རང་(ཁ་༦༧༧)>>

344

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པ་དབང་ངོ༌།།འདིར་རྙེད་པ་དབང་བའི་རྒྱུ་ནི་གནས་པ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ <<ཊཱི>>།དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་གནས་གཞན་ནས་དགེ་སློང་འོངས་ཏེ་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་མན་ཆད་ཞག་གཅིག་

གཉིས་ལ་སོགས་པ་གནས་ན་དབྱར་གྱི་རྙེད་པའི་ཡོན་སྐལ་ཟ་ཞིང་དབྱར་གྱི་ཡོན་སྐལ་རྙེད་པ་མི་དབང་བས་མ་
བྱིན་པ་ལ་ནི་མཚམས་དེའི་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་སུ་བསྐོ་བར་མི་རིགས་སོ།།དེ་ལས་སུ་བསྐོ་བར་མི་བྱའོ།།ལས་སུ་ནི་བསླབ་པ་གཞོན་རིམ་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་རིམ་གྱིས་བསྐོ་འོ།།ཐམས་ཅད་
དུའམ་ཞེ་ན།ལུང་གསིལ་བུ་ལས།མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ནི་ལས་ལ་མ་བསྐོ་ཞིང་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་དང་མ་མོ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ནི་ལས་ལ་མ་བསྐོ་ཞིག།ཅེས་གསུངས་སོ།།དགེ་སློང་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་ཞག་

འགའ་ཙམ་གནས་པ་ལྟ་བུ་རྙེད་པ་མི་འཐོབ་པ་ལ་ཟས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།དགེ་སློང་ཞིག་གུད་ནས་འོངས་ཏེ་ཚུལ་གྱི་ཚེ་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་ཡན་ཆད་མ་སླེབས་ན་ཚུལ་གྱི་ཡོན་སྐལ་ནི་མི་སྦྱིན་ཟན་ནི་སྦྱིན།དགེ་སློང་གཞན་གྱི་རྙེད་པ་ལ་དགེ་སློང་གཞན་མགྲོན་དུ་མ་བོས་པས་དེར་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་འདུ་
བར་མི་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ཟན་དེའི་དོན་དུ་མ་སོང་བ་དོན་གཞན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་སོང་སྟེ་དྲོ་ལ་བབ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་ཟ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ།།མུ་གེའི་ཚེ་རང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་རྒྱགས་མ་ཁྱེར་བར་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་ཟན་ཟོས་ན་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཉེས་པ་མེད་དོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དེ་ན་དགེ་སློང་བཅུའི་ཟས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བསྡོགས་ཡོད་པ་ལས་གནས་དེ་ན་དགེ་སློང་དགུ་ལས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་གི་ཚོད་ཉིད་པས་ལྷག་པའི་འཐེབ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཟས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེར་སོང་སྟེ་ཟས་བླངས་པ་ཡང་ངོ༌།།ཉེས་པ་མེད་པའོ།།དགེ་<<ཊཱི་>>འདུན་ནམ་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་རལ་བྱུང་ན་བཅོས་པར་བྱའི་ཡལ་བར་མི་དོར་རོ།།གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་རལ་བྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་

སྦྱིན་བདག་ལ་ཆོས་བཤད་པས་<<ཊཱི་>>སྤྲོ་བར་བྱའོ།།སྦྱིན་བདག་གིས་བཅོས་པ་མ་གྲུབ་ན་

345

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་ལས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ནུས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་ངེས་པར་
སྦྱར་རོ།།མི་ནུས་པ་གཞན་ནི་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་གོ།ལྷ་འབངས་དང་རྩེ་རྒོད་མེད་ན་དགེ་སློང་རང་གི་ལག་གིས་ཀྱང་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བཅོས་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ནས་རྙེད་པ་ནོད་ཅིང་
རྙེད་པ་ལེན་པ་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱི་དོར་ཏེ་རལ་གྲུམས་བཅོས་པར་བྱའོ།།བདག་པོ་གང་ཟག་གཞན་དབང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཡར་ཏེ་འདུག་པའི་དགེ་སློང་རང་ཉིད་ལ་དད་ནས་ནི་དད་པའི་རྙེད་པ་ཕུལ་བ་ནི་གང་ལ་ཕུལ་བའི་དགེ་སློང་དེ་དབང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་ནི་མི་དབང་སྟེ་རྙེད་པ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ།།ཉེ་དགའ་དབང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པའི་བསོད་སྙོམས་པ་ལ་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་རས་ཡུག་ཆེན་ཕུལ་བ་ནི་ཉེ་དགས་སྨྲས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཁོ་བོའི་ཡིན་གྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་ཁོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅེག་ཅེས་བླངས་པ་ན་བཀའ་སྩལ་པ་གང་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ཕུལ་བ་དེ་ནི་གང་ལ་ཕུལ་བ་དེ་ཁོ་ནའི་ཡིན་

ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།གཙུག་ལག་ཁང་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྒོ་བཅད་དེ་སྒོ་ལྕགས་བཅུག་ལ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་བསྲུང་མ་ཡང་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་མཆོད་སྟོན་ལ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟ་བུར་འགྲོ་ན་ཡང་དགེ་སློང་གཅིག་བསྲུང་མར་བཞག།གཙུག་ལག་ཁང་གི་

བསྲུང་མ་དེ་ལ་ཟན་མེད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་སྦྱིན་ནོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་བསྲུང་མ་དེས་གཞན་དག་ཕྱིར་རོལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱེས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན།ཆོམ་རྐུན་པའི་རང་དབང་ཉིད་མེད་པར་ངེས་པར་མི་ཤེས་པར་མཚན་མོ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ།།ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།ཁང་སྟེང་དུ་འཛེགས་ཏེ་བལྟ་བ་དང་།ཆོམ་རྐུན་པས་དགེ་སློང་རང་དབང་མེད་པར་ཁྲིད་ནས་དགེ་སློང་དེས་ངེད་ལ་སྒོ་ཕྱེས་ཟེར་དུ་འོང་སྲིད་པས་དེ་ལ་ཁྱོད་རིམས་ཀྱིས་མ་བཏབ་བམ་

ཞེས་བརྡ་སྐད་བརྗོད་ཅིང་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ནི་འདིར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ།།ལུང་ལས།མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གཞན་ཁྲིད་དེ་འོངས་ནས་དེས་སྒོ་ཕྱེས་ཞེས་སྨྲས་ན་

346

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
བཀའ་སྩལ་པ་རིམས་དང་བཅས་སམ་རིམས་མེད་ཅེས་བརྡ་བྱའོ་གལ་ཏེ་རིམས་དང་བཅས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་མི་དབྱེའོ་འོན་ཏེ་རིམས་མེད་ཅེས་སྨྲ་ན་དབྱེ་བར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས།དགེ་འདུན་འོག་ཁྲིམས་བཅས་ལ་དེ་152རིམས་ནའོ་མན་ངག་གི་ཚིག་བྱ།ཞེས་བཤད་དེ།ཕྱིས་ནས་འོངས་པའི་དགེ་སློང་དེས་རིམས་ནའོ་ཞེས་སམ་

རིམས་མེད་ཅེས་ལན་གདབ་པར་བྱ་བའོ།།ཁྱེད་གནས་གང་ན་འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་དང་།ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ཅི་ཡིན་དང་།ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་མ་གང་ཡིན་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིང་སོ་སོར་ལན་འདེབས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ཡང་ངོ༌།།ཐབས་ཡིན་ནོ།།ཆོམ་རྐུན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་གནས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་དགོན་པ་བས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱི་བཅང་བར་བྱའོ།།ཁྱི་བསྲེལ་བའི་གང་ཟག་དེས་ནངས་པར་
སྔར་ལངས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་བྱ་བ་གཞན་དག་མ་བྱས་པའི་མདུན་རོལ་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་འཁོར་ས་ཁྱིས་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་སམ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་
ཁྱི་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་འཁོར་ས་དག་ཏུ་བཤང་བ་བྱས་ན་ཁྱི་བསྲེལ་བའི་དགེ་སློང་དེས་དོར་བར་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་ཁྱི་དེས་གནས་དེ་དག་ཏུ་གཅི་བ་བྱས་ན་ཕྱི་བར་བྱ།གལ་ཏེ་ཁྱི་དེས་
གནས་དེ་དག་ཏུ་སྡེར་མོ་དག་གིས་བྲད་ན་དགེ་སློང་དེས་ས་གཞི་མཉམ་པར་བྱའོ།།ཁྱིས་བཤང་གཅི་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་གནས་དག་ཏུ་བ་གླང་གི་ལྕི་བས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱའོ།།ལྕི་བའམ་
འཇིམ་པས་ཞལ་ཞལ་བྱའོ།།དེ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བར་བྱ་ཞེ་ན།དེ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་ནས་ཟས་ཟོས་པའི་ལྷག་རོལ་སྦྱིན་ནོ།།དེ་གང་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེ་ན།མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེན་ཀོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུའོ།།སྦྱིན་ནོ།།མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱོད་ལམ་བཞི་
པོ་ཅི་འདོད་པས་ལུང་དབོག་གོ།།འདུག་པ་དང་འགྲེང་འཆག་དང་ཉལ་ནས་ཆོས་འཆད་ན་ཡང་ཉེས་པ་

152 དེ།<<མ་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>ང།<<ཆུང་(ཁ་༢༢༦)>>ད།<<སེར་>>

347

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མེད་པའོ།།གསར་བུས་བླ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ནོད་པའི་ཕྱིར་ནི་ཁམས་སྙོམས་པ་ཉིད་དྲིས་ཏེ། ཕྱག་བྱ་བ་སྔར་བཏང་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།རྒན་པས་ནི་ཕྱག་མི་བྱ་བར་སྙུན་
གསོལ་ནས་སོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས།ལུང་ནོད་པའི་དགེ་སློང་གསར་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་དེས་ཕྱག་བྱས་ལ་ཁམས་སྙོམས་སམ་ཞེས་དྲིས་ནས་ལུས་བཏུད་དེ་ལུང་ནོད་པར་བྱའོ་ཇི་སྟེ་རྒན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེས་ཁམས་སྙོམས་སམ་ཞེས་དྲིས་ནས་ལུས་བཏུད་དེ་ལུང་ནོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་རྒན་པས་ནི་ཕྱག་བྱ་བར་ལུང་ལས་མ་གསུངས་སོ།།ཆོས་ཉན་པ་པོས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་མོ་སྣོལ་ཏེ་བཅང་ངོ་། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གུས་པའི་ཚུལ་དུ་ལུང་ནོད་ཅེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།ཆོས་ཉན་པ་ན་ལུས་འདུད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལུས་དང་སེམས་དམའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་འདུད་དོ།།ང་རྒྱལ་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་ཀྱང་སེམས་དམའ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་དམའ་བ་ཉིད་ཡིན་

ནོ།།གྱ་གྱུ་མེད་པར་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་དྲང་པོར་རོ།།ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ།།མདུན་ནས་དྲང་པོར་ནོད།ལུང་འབོག་པར་བྱེད་པ་འཆག་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་སྟོན་པ་ན་ལུང་ནོད་པར་བྱེད་པས་གོམ་པ་སྲི་བས་ཕྱི་ནས་

འགྲོ་ཞིང་བཅག་པའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟན་པར་བྱ་བའོ།།ལུང་འབོག་པར་བྱེད་པ་འགྲེང་བ་ན་ལུང་ནོད་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་འགྲེང་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།ལུང་འབོག་པར་བྱེད་པ་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་ན་ལུང་ནོད་པར་བྱེད་པས་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པར་བྱའི་ཉལ་བས་ཆོས་མཉན་པར་མི་བྱ་བའོ།།ལུང་གཞི་ལས།ལུང་འབོག་པའི་དགེ་སློང་གིས་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིས་ལུང་འབོག་པར་བྱ་སྟེ་འཆག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་འདུག་པ་དང་ཉལ་བས་སོ་ལུང་ནོད་པའི་དགེ་སློང་གིས་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ལུང་ནོད་པར་བྱའོ་འཆག་པ་དང་འགྲེང་བ་དང་འདུག་པས་སོ།།ཞེས་གསུངས་པས་ཉལ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ་ན་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ།།ཆོས་

ཉན་པ་པོས་གང་དུ་འདུག་པར་བྱ་ཞེ་ན།སྟན་ཆེས་དམའ་བ་ལ་འདུག་པར་བྱའོ།།ཆོས་ཉན་པ་པོ་རྒན་པས་ནི་འཆད་པ་པོས་གནང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟན་ལ་ལྷོད་ཕབ་ཏུ་འདུག་པར་བྱ་ཞིང་ཆོས་ཉན་པ་པོ་གསར་བུས་ནི་ལྷོད་ཕབ་ཏུ་འདུག་ཅིག་ཅེས་ཆོས་འཆད་པ་པོས་བསྒོ་ནའོ།།ལྷོད་ཕབ་ཏུ་འདུག་པར་བྱའི་མ་བསྒོ་ན་ཙོག་

348

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

པུས་སོ།།འདུག་པར་བྱའོ།།ལུང་ནོད་པར་བྱ་བའི་གཞུང་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་གསར་བུ་དེས་ལྷོད་ཕབ་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ལུང་འབོག་པ་པོ་ལ་ཞུ་བར་བྱའོ།།ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ན་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐོས་པའི་ཉེན་ཀོར་མ་གཏོགས་པ་མཁན་པོ་རྣ་བ་མིན་པ་ཙམ་དུ་མིག་ལམ་དུ་སྣང་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་འདུག་སྟེ་ཁ་ཏོན་བྱའོ།།སྒོམ་པའི་གདམས་ངག་ནི་དབེན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སོང་སྟེ་བསམ་གཏན་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།
ལུང་འབོག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ནོད་པ་ནི་ཆོས་འཆད་པ་པོ་དེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་
ཀླགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འདོན་པར་བྱས་པའོ་དང་།ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚན་མར་འདྲིས་པར་བྱས་པའོ་དང་།ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེའོ།།དགེ་སློང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ཁང་བྱེད་པ་པོ་གནས་ཁང་དང་ལུང་ལས་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་དག་གིས་མགྲོན་དུ་འབོད་པའི་ཁྱིམ་འདི་དང་འདིར་སོང་ཞིག་ཅེས་ཟས་ལ་བསྐོ་བ་དང་ཐུག་པ་འབྲིམ་པ་དང་<<ལུང་>>ཁུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཚོས་རྣམས་སོ་ཞེས་སོ་བག་ཚོས་དང་ཤིང་ཐོག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འབྲིམ་པ་བསྐོ་བར་
བྱའོ།།བར་བུར་འབྲིམ་153པ་ལ་154ཡང་ངོ༌།།བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།བར་
བུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།ཁུར་བ་ལ་སོགས་པ་བྲིམས་པའི་ལྷག་རོལ་ཕྱིས་དེ་ཉིན་པར་བྲིམ་པར་

བྱ་བ་ནི་བར་བུར་དེ་ཞེས་བྱའོ།།གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས།བར་བུར་འབྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་མིང་ཕྲན་ཚེགས་འབྲིམ་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་སྤྱད་བརྙར་སྦྱིན་པ་དང་བསྡུས་པའི་དགེ་སློང་སྣོད་སྤྱད་འདྲུབ་པའོ།།བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།དགེ་འདུན་སྤྱིར་དབྱར་གྱི་

153 འབྲིམ།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>><<རིན་(ཀ་༤༠༡)>>འདྲིམ།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༦༨༤)>><<ཊཱིཀ་༦༣༦)>>
154 + <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>- <<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༦༨༤)>><<ཊཱིཀ་(ག་༦༣༦)>><<རིན་(ཁ་
༤༠༡)>>

349

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རས་ཆེན་མང་ཞིག་ཡོད་ན་ལོ་ཕྱི་མ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གཅིག་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ནོ།།སྦེད་
པ་དང་འགེད་པ་བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།སྲ་བརྐྱང་ངོ༌།།སྦེད་པ་དང་འགེད་པ་བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།འོ་ན་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྲ་བརྐྱང་འདིང་བར་བསྐོས་པ་དེ་ཤིའམ་བབས་སམ་མཚན་གྱུར་ན་དེའི་ཚབ་མ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་པོར་བསྐོ་བ་སྟེ། སྲ་བརྐྱང་གཞིའི་ཊཱིཀ་ལས། སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་དགེ་སློང་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དེ་སྦེད་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།སྲ་བརྐྱང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། སྲ་བརྐྱང་གདིང་བའི་བསྲུང་མ་གཅིག་བསྐོ།ཞེས་སོ།།འོ་ན་སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་དང་། སྲ་བརྐྱང་གདིང་བ་ཐ་དད་ན་སྲ་བརྐྱང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཊཱིཀ་ལས། སྲ་བརྐྱང་སྦེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ།།ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན་དེ་ནི་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བའི་ཚབ་མ་ཉིད་ལ་སྲ་བརྐྱང་འདིང་བ་ཞེས་བཏགས་པའོ།།ཡོན་བདག་དད་པས་དགེ་འདུན་ལ་གོས་མང་ཞིག་ཕུལ་

ནས་བསྲུང་མ་བྱེད་པ་གོས་དག་གོ།སྦེད་པ་བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།གོས་དག་འགེད་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་འགེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ངོ༌།།བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།རྫས་བསྲུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱོང་དགེ་བསྐོས་དང་མངགས་གཞུག་པ་དགེ་བསྐོས་ཀྱི་དག་པ་ལེན་ཞིང་དེའི་གྲོགས་བྱེད་པ་དག་གོ།བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱི་སྡེར་སྤྱད་འབྲིམ་པའོ།།བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཟན་གྱི་གྲལ་དུ་སྡེར་
སྤྱད་དེ་དག་འབྲིམ་པ་དང་།ཟན་གྱུ་ནས་ཏེ་ཟན་ཟོས་ཟིན་ནས་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཏེ་
ཟན་ཟོས་ཟིན་ནས་སྡེར་སྤྱད་བྲུབ་ཅིང་སྦེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྡེར་སྤྱད་འབྲིམ་པ་དེའི་ལས་ཡིན་ནོ།།ཆུའི་ཞལ་ཏ་ཆུ་ཚགས་པའི་སྤྱད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་ཏ་བའོ།།བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།མཛེས་ཆོས་པ་བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ།།མཛེས་ཆོས་པ་དེས་བལྟས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པ་མི་མཛེས་པ་བསྟེན་ན་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ།མཛེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ།།མཛེས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ནི།འདི་

350

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལྟ་སྟེ་ཟས་ཟ་བ་ལ་སྒྲ་སྐྱུང་བ་ཉིད་དང་མགོ་155བསྒྱུར་བ་དང་ལག་བརྐྱང་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་བར་སྤྱོད་ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་ཉིད་དང་།ཡིད་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཤིན་ཏུ་ནོགས་ཐུབ་པ་ཁ་ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་ཡ་གི་མ་གི་འོན་ཅིག་ཅེས་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།མཛེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ།།དུས་གསུམ་དུ་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་སྐྱུང་བ་ཉིད་དང་།གྲལ་རྒན་རིམ་གྲལ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐོར་བ་<<བི་>>ཉིད་ཀྱིས་སོ།།མཛེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ།།ཟན་ཟ་བ་དག་ལ་ཁྭ་དང་བྱིའུ་དང་ཕུག་རོན་ལ་སོགས་པ་བཟློག་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་བང་རིམ་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།གསོལ་
གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བའོ།།བང་རིམ་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་དེས་དང་པོར་ཟན་ཟོས་ཏེ་དབྱུག་གུ་བླངས་ནས་ཟན་ཟ་བ་དག་ལ་ཁྭ་དང་བྱིའུ་དང་ཕུག་རོན་ལ་སོགས་པ་དག་བཟློག་པར་
བྱའོ།།ཁྭ་156ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་བང་རིམ་དག་ཏུ་གནས་འཆའ་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱེད་པས་བང་རིམ་གྱི་ཞལ་ཏ་པ་ཞེས་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།གནས་མལ་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་དང་སྟན་དང་གནས་ལ་སོགས་པའོ།།འབོག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབ་<<ལྷ་>>པའོ།།གནས་མལ་བྱི་བོ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དང་
ནིའུ་སིང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བྱི་བོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་ལ་སོགས་པ་མལ་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མལ་བྱི་བོ་འབོག་པ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བའོ།།ལུང་ལས།དགེ་སློང་གྲལ་ན་ཤ་དག་འབྲིམ་པ་ན་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་འཕྱ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཟས་རུང་བ་ཤ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེར་མི་གཞན་དག་འོང་བ་ལ་ཁྱིམ་པས་མཐོང་ན་ཁ་ཟེར་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་སྒེའུ་ཆུང་འགག་སྒོ་སྲུང་བ་བསྐོ་བར་བྱའོ།།གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐོ་བའོ།།འདི་བསྐོ་བའི་སྔགས་ཀྱང་ཟས་ལ་བསྐོ་བའི་སྔགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅི་རིག་པར་སྦྱར་རོ།།གནས་མལ་གྱི་གཞིའོ། །
༈ ཕྱག་འཚལ་བའི་གནས་མུན་ཁྲོད་དུ་དགེ་སློང་གིས་ཕྱག་མི་བྱ་བར་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་

155 མགོ <<མཆན་བཞི་>>མིག <<མ་>>
156 ཁྭ།<<མ་>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>ཁྲ།<<སེར་>>

351

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྱ་བའི་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པར་བྱའོ།།མུན་པར་ཕྱག་བྱེད་པས་མགོས་གཏུགས་པར་མི་བྱ་བའི་ཚིག་ཙམ་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་སོ་མུན་པར་ཕྱག་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐལ་

མོ་སྦྱར་ཏེ་ལུས་བཏུད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཚིག་བརྗོད་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།ཕྱག་བྱ་བར་འོས་པས་ཉེན་ཀོར་དུ་འོངས་པར་གྱུར་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བར་བརྩམས་པ་ལ་བདག་གིས་ཕྱག་
སྔར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་སླ་སྟེ་ཡང་ཕྱག་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།ཕྱག་མི་བྱ་བར་མི་བྱའོ།།ཚངས་པའི་ཕྱག་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གནས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་ཕྱིར་ཕྱག་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚངས་པའི་ཕྱག་གིས་ནི་ཕྱག་དེ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ནང་ཞེ་འགྲས་པ་དང་བཅས་པ་གནོད་པ་བྱས་པའི་བསམ་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་<<ཊཱི་>>ལ་ཕྱག་མི་བྱའོ།།རྩོད་པ་གཞན་ལ་ནི་རུང་ངོ་<<ཊཱི>>།བདག་ལ་གཞན་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་ཨ་རོག་ཁྱ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བར་མི་བྱའོ།།ཨ་རོག་ཁྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཤིས་པ་བརྗོད་<<ལྷ་>>དེའོ།།ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནམ་བདག་གི་མཁན་པོ་ཚེ་འདས་པ་ལས་མིང་ནས་བརྗོད་དེ་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་སྐབས་འདི་ཉིད་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སྔོན་འདས་པའི་དུས་ན་དེ་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས།ད་ལྟ་ཕྱག་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་སྟེ་ཕྱག་བྱ་རུང་བས་དེ་ལ་ནི་ཕྱག་མི་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།འདི་ནི་དགེ་སློང་རྒན་པོ་ཁྲོས་པའི་དབང་གིས་ཤི་བ་སྡོམ་པ་རྒྱུན་ཆད་དེ་སྦྲུལ་དུ་གྱུར་པ་དགེ་སློང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་འདུད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་རུང་བས་འདིར་སྤྱིར་མདོར་བྱས་སོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།ཟས་ཟ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦགས་པའི་གང་ཟག་<<ཊཱི་>>ལ་ཕྱག་མི་བྱའོ།།སྦགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཟས་ཟ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦགས་པས་གཞན་ལ་ཕྱག་མི་བྱའོ།།སྦགས་པས་ཕྱག་འཚལ་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།སྦགས་པས་ཕྱག་དེ་བདག་གིར་མི་བྱ་དང་དུ་བླང་བར་མི་བྱའོ།།སྦགས་པས་ཕྱག་འབུལ་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།ཕྱག་འཚལ་བ་པོ་སྦགས་པ་གཞན་ལས་ཕྱག་དེ་བདག་གིར་

352

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མི་བྱ་དང་དུ་བླང་བར་མི་བྱའོ།།སྦགས་པ་ལ་ཕྱག་ལེན་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།སྦགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།ཟ་བས་སྦགས་པ་དང་མི་གཙང་བས་སྦགས་པའོ་ཟ་བས་སྦགས་པ་ནི་ཐ་ན་སོ་ཤིང་ཟ་བ་ཡན་ཆད་ནས་ཟས་ཟ་མན་ཆད་ཟ་བས་སྦགས་པ་དང་།མི་གཙང་བས་སྦགས་པ་ནི་ཐ་ན་མི་གཙང་བ་དེའི་ས་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ཡན་ཆད་<<བི་>>ནས་བཤང་གཅི་བྱས་ཏེ་བཀྲུ་བཤལ་མ་བྱས་པ་མན་ཆད་མི་གཙང་བས་སྦགས་པས་སོ།།ཕྱག་བྱ་བ་འདི་ལ་གཅེར་བུ་ཉིད་དང་གོས་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་སྦགས་པ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་གཅེར་བུ་ལ་ཕྱག་མི་བྱའོ་གཅེར་བུས་ཕྱག་མི་བྱའོ་གཅེར་བུས་ཕྱག་བདག་གིར་མི་བྱའོ་གཅེར་བུ་ལས་ཕྱག་བདག་གིར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་བཞི་དང་དེ་བཞིན་དུ་གོས་གཅིག་པ་ལའང་བཞི་སྟེ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དོ།།ཕྱག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།ཡན་ལག་ལྔས་པུས་མོ་གཉིས་དང་ལག་མཐིལ་གཉིས་དང་མགོ་དང་ལྔ་ས་ལ་གཏུགས་ཏེ་འཚལ་བ་དང་། སྒྱིད་པ་ལ་འཁྱུད་པས་འཚལ་བ་མདུན་དུ་ཙོག་པུར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་རྐང་པའི་མཁྲིག་མ་གཉིས་ལ་ལག་མཐིལ་གཉིས་འཁྱུད་དེ་རྐང་པར་སྤྱི་བོ་གཏུགས་པའོ།།དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བྱས་ན་ཡང་ཕྱག་འཚལ་བ་ཉིད་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།གང་ཟག་སྦྲིད་པ་བྱུང་བ་ལ་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།མ་གུས་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞེ་ན།རབ་བྱུང་རྒན་ཞུགས་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་མ་གཏོགས་སོ།།ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་སྦྲིད་པ་བྱུང་ན་
སོས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ཆེས་ཕོངས་པ་ཤས་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དང་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།།གསར་བུ་སྦྲིད་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ནི་རྒན་པོས་ཨ་རོག་ཁྱ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།རྒན་པོ་སྦྲིད་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ནི་གསར་<<ཊཱི་>>བུས་ཕྱག་བྱའོ།།གསར་བུས་ལངས་ནས་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།གསར་བུ་རང་ལ་སྦྲིད་པ་བྱུང་ན་ཡང་ངོ་། །རྒན་པོ་ལ་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་ཏེ་ཚིག་གིས་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ།།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་།མིང་ནས་བརྗོད་པ་དང་།རུས་ནས་བརྗོད་པས་བོད་<<ཊཱི་>>པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་བོད་པ་

353

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་དང་རུས་ནས་བརྗོད་ན་ནི་ཉེ་བའི་ཚིག་དང་བཅས་པར་
བརྗོད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་མཚན་ནས་བརྗོད་པའམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གོའུ་ཏ་མ་ཞེས་གདུང་ནས་

བརྗོད་པར་བྱའི་ཉེ་བའི་ཚིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་ཚིག་དང་བྲལ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་རྐྱང་པ་ནམ་གོའུ་ཏ་མ་ཞེས་གདུང་རུས་རྐྱང་པ་ནས་སྨོས་པར་མི་བྱའོ།།མ་གུས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཉེ་བའི་ཚིག་དང་བྲལ་བར་རང་བས་བསླབ་པ་རྒན་པོའི་མིང་དང་རུས་སྨོས་པར་མི་བྱའོ།།<<ཊཱི་>>རྒན་པ་འདི་ལ་གནས་བརྟན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།སྔ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གནས་བརྟན་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཉེ་ཚིག་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།གཞོན་པ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའི་གནས་བརྟན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།།
སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དགེ་བ་གསོག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།འགྲེལ་ཆུང་
ལས།དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་ན་དགོན་པ་དང་དབེན་པར་མི་བརྩིག་གི་མི་མང་པོ་

འདུ་ཞིང་ཕྱག་འཚལ་བའི་གནས་སུ་བརྩིག་ཅེས་བཤད་པས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པ་པོའི་དགེ་སློང་ལག་གི་བླ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱ་སྟེ་བརྩིག་པར་བྱའོ།།ཤིང་ལྗོན་པ་དང་རྫིང་བུ་

དང་འཆག་པའི་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པའི་གནས་འཆག་ས་དག་ཀྱང་ངོ་། །ལྡན་པའི་གཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ།།<<བི་>>གཙུག་ལག་ཁང་གཅོང་རོང་དང་གད་ཀར་མི་བརྩིག་ཉེན་ཀོར་དང་ངོ་། །ལྡན་པའི་གཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ།།རང་གི་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་

ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་ལུགས་དང་<<ཊཱི་>>རང་དབང་དུ་གཏམ་ཟེར་བའི་ཀླག་ཅོར་ཆུང་བ་དང་<<ཊཱི་>>བྲམ་ཟེའི་ཀློག་པ་དང་མདུན་མའི་ཐ་སྙད་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཆུང་བ་

354

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང་རྫ་རྔ་ལ་སོགས་པའི་རྟུག་རིང་ཆུང་བར་གཙུག་ལག་ཁང་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་ཆ་རྐྱེན་སྦྱིན་པ་པོ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལྟ་བུ་དེས་རྗེས་སུ་གནང་ན་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་ཆ་རྐྱེན་ལས་སྟ་རེ་དང་འཇོར་ཧེམ་ལ་སོགས་པ་ཉོ་ན་ཉེས་སམ་མ་ཉེས་ཞེས་སྦྱིན་བདག་ལ་དྲིས་

ཏེ་དེས་གནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པར་བྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པ་དེ་བྱ་བའི་སྤྱད་སྟ་རེ་དང་འཇོར་ཧེམ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའོ།།འཇོར་ཧེམ་ལ་སོགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་བྱ་བ་དེ་བཞག་པའི་ཁང་པ་སྦྱིན་ནོ།།སྤྱད་མི་འཁྱམས་པའི་ཕྱིར་ཁང་བུ་དེར་སྤྱད་རྣམས་བྲུབ།ལག་གི་བླས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་བྱ་བ་དེར་དགོས་པའི་འབྲུ་མར་དང་འབྲེང་བ་དང་ཤིང་རྟའི་མིག་བསྐུ་བའི་མར་ལ་སོགས་པ་ཅི་དགོས་<<ཊཱི་>>པ་ཚོད་རན་པར་ཉོ་འོ།།ལས་གསར་པའི་རྒྱུ་ལས་ཉོའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།ལུང་ལས་དགེ་འདུན་ལ་བསྔོས་པས་གང་ཟག་གིས་ཟར་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ་སྦྱིན་པ་པོས་རྗེས་སུ་གནང་ན་ལག་གི་བླས་སྤྱི་བུངས་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་ཟའོ།།ཧ་ཅང་ངན་པ་དང་ཧ་ཅང་བསོད་པ་ཟ་བར་མི་<<ལུང་>>བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་གནས་དེ་ན་གནས་དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་མེད་དེ་གནས་དེ་ན་ཚོགས་སུ་ལོངས་པའི་ཟས་ཀྱི་སྤྱི་བུངས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཉེན་ཀོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱི་བུངས་ན་བཟའ་བའི་ཐང་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་བཟའ་བར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་ཆ་རྐྱེན་ལས་ལག་གི་བླས་ཚད་དེ་ཙམ་ཞིག་ཟར་གནང་བའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པའི་ཆ་རྐྱེན་དེ་ལས་སྣུམ་བག་གི་རྙེད་པ་བྱ་ན་ཡང་དགེ་སློང་གཞན་གྱི་ཐང་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་ལག་གི་བླས་<<ཊཱིཀ་>>ནོད་དེ་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།
ལས་གསར་པ་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་བདག་གིས་ཕུལ་བ་ལས་ཟན་བསླང་སྟེ་བྱིན་ཀྱང་

རུང་བའོ།།དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་གི་བརྩེགས་མ་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་མང་བའི་ཡ་མཐའ་ནི་ལྔའོ།།བརྩེགས་སུ་བྱ།དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་<<ཊཱི་ལུང་>>གི་

355

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བརྩེགས་མ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ནི་གསུམ་མོ།།བརྩེགས་སུ་བྱའོ།།དྲི་གཙང་ཁང་དང་དབུ་རྩེ་སྒོ་ཁང་སྟེང་གི་བསིལ་ཁང་དག་ནི་ལྔ་བརྩེགས་དང་གསུམ་བརྩེགས་ལས་བརྩེགས་མ་གཉིས་ཀྱིས་

ལྷག་པར་བྱ་སྟེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་གནས་དེ་གཉིས་ནི་བདུན་བརྩེགས་དང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དེ་གཉིས་ནི་ལྔ་བརྩེགས་སུ་བྱའོ།།<<ཊཱི་ལུང་>>དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་དག་བརྩེགས་མའི་རིམ་པ་ལྗིད་ལྕི་བས་འཇིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བརྩེགས་མ་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཇི་སྙེད་གཞིག་པ་དེ་སྙེད་<<ཊཱི་>>གཞིག་པ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་པར་བརྩམས་པ་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཆུང་ངུ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པའམ་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཆེན་པོ་ཆུང་ངུར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་
འཕྲོ་དེ་ཕྱིར་གཞིག་པ་ཡང་ངོ༌།།ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།མི་ནུས་ན་བཤིག་སྟེ་ཆུང་ངུར་བྱེད་དུ་གཞུག་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ་མཆོད་རྟེན་བརྩིག་གར་བརྩམས་པའི་འཕྲོ་དང་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པར་བརྩམས་པའི་འཕྲོ་དག་ནི་བརྩམས་པའི་འཕྲོ་དེ་ལས་ཆེར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

རོ།།བརྩིག་འཕྲོ་བཤིག་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ།།དེ་གཉིས་བརྩམས་པ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བཤིག་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་རྩ་བར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་བཤིག་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་དག་རྙིང་པ་གསར་དུ་བཅོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཕྱེད་བརྩམས་པའི་
འཕྲོ་གཞིག་ཏུ་རུང་བར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕྲོ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཟིན་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་རུང་ངོ་བརྩམས་པའི་འཕྲོའམ་རྫོགས་པར་ཟིན་པ་དེ་དག་ཆེར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞིག་ཏུ་རུང་བར་མ་ཟད་ཀྱི་སྔ་མ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གཞིག་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་ནི་གཞིག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་དངོས་ཤུགས་དེ་དག་གི་ཁུངས་ནི།ལུང་ལས།ལྷག་པའམ་མཉམ་པར་བྱའི་ཆུང་བར་ནི་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རྙིང་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་

356

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

<<བི་>>གཅིག་ཞིག་པ་དེ་ཉི་ཚེ་བཤིག་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།གདུགས་དང་ཆར་བཀབ་ལ་སོགས་པ་རྙིང་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་དག་ལས་<<ཊཱི་>>དབོག་པ་ཡང་ངོ་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།<<ཊཱི་>>གདུགས་ལ་སོགས་པ་རྙིང་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་དབོག་ཏུ་རུང་བར་མ་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་མ་རྙིང་ཡང་གདུགས་ལ་སོགས་པ་མ་ལེགས་པ་ཕབ་ནས་ལེགས་གཞན་གདགས་པའི་
ཕྱིར་དབོག་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།གཞན་གདགས་པ་དེའི་དོན་དུ་གདུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་མ་བཞག་པར་སྔ་མ་དབོག་པར་མི་བྱའོ།།སྐྱེས་པའི་རབས་དང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་ཡི་གེ་དག་ཀྱང་ངོ༌།།རྙིང་པ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་<<ཊཱི་>>པའོ།།ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཕྱིས་པ་ལ་ཞེ་ན།གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་རི་མོ་དང་བཀའི་ཡི་གེ་གང་བྱིད་པའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཕྱིས་བྲི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཕྱིས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་<<ཊཱི་>>ནོ།།མཆོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པར་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱིམ་བདག་ལ་སོགས་པ་པས་བརྩིག་པར་བརྩམས་ནས་བརྩིག་འཕྲོ་ལུས་ཏེ་ཟིན་པར་མ་བྱས་ན་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པར་གཞན་གྱིས་དེའི་བརྩིག་འཕྲོ་ལྷག་མ་བརྩིག་པར་བྱའོ།།དེ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་
པའོ།།གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ཕྱེད་སྦྱིན་བདག་གིས་བརྩིགས་ཏེ་
དེའི་འཕྲོ་བརྩིག་པ་ན་དགེ་སློང་དག་གིས་མཁར་ལན་གྱི་སྟོང་གྲོགས་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ་བརྩིག་པའི་ལས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དག་གིས་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཕྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཆ་ཤས་ལ་སྙེགས་ཀྱི་ཆ་མཉམ་པའི་ཕྱེད་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བརྩིག་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།བརྩིག་པའི་ལས་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་

དེས་མཁར་ལན་གྱི་ལས་གྲོགས་བྱ་བས་བསྟང་བ་སྟེ་ལས་ཀྱི་གྲོགས་བྱ་<<དུ་ལྷ་>>བའི་དུས་ནི་ཉི་མ་ <<ལུང་>>རངས་པོ་ཁོ་ནར་ལས་མི་བྱ་བར་གལ་ཏེ་དགུན་ཡིན་ན་ཟས་ཀྱི་འོག་རོལ་ཏུའོ།།ཕྱི་དྲོ་ལས་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།དགུན་གྲང་ན་ཕྱི་དྲོ་བཏང་<<བི་>>ངོ་། །

གལ་ཏེ་སོས་ཀ་ཡིན་ན་ལུང་ལས་སྔ་དྲོ་ཟས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཏུ་ལས་བྱའོ།།སོས་ཀ་ཚ་

357

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ན་སྔོ་དྲོ་བཏང་<<བི་>>ངོ་། །སྔ་དྲོ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པ་ན་ལས་འཕྲོ་གཅོད་པ་ཧ་ཅང་ཕྱིས་པས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་གིས་ཉི་མ་དགུང་ཚིགས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ལས་མི་བྱའི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བའི་བསོད་སྙོམས་ལ་འགྲོ་
བ་དང་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་སྔ་དྲོ་དུས་ལུས་པར་རོ།།མཁར་ལན་གྱི་ལས་དེ་ལས་དགེ་སློང་ལ་འདམ་རྫབ་དང་དེའི་འདམ་ཟེར་གྱིས་གོས་པ་ན་བཀྲུ་བཤལ་ལ་སོགས་པས་བྱི་དོར་མ་བྱས་
པར་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་གྱི་གྲལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཚོ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།བྱི་དོར་བྱ་བ་དེའི་མཐའ་ཉིད་ནི་རྐང་ལག་བཀྲུས་པ་ཉིད་དོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་པ་པོའི་དགེ་སློང་ལག་གི་བླ་བརྩིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོས་སྔ་དྲོ་ལས་བྱེད་ན་ཁྱེའུ་སུས་སྔ་དྲོའི་ཟས་སྦྱོར་དུ་གཞུག་གོ།དགེ་སློང་གིས་ཡོན་བདག་ལ་དགེ་སློང་གསར་བུ་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་བཀྲེས་ཀྱིས་ནངས་པར་གཡར་སུས་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བསྒོ་ཟས་ཀྱི་འོག་རོལ་ཏུ་ཕྱི་དྲོ་ལས་བྱེད་ན་བརྩིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྐོམ་དང་རྐང་ལག་བསྐུ་མཉེ་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་རུང་གང་ཟག་གི་ཡང་རུང་གནས་ཁང་གི་སྒོ་གདོད་དོ།།སྒོར་སྒོ་གླེགས་སྒོ་ལེབ་གཞུག་གོ།སྒོ་གླེགས་ལ་ལག་གཟུངས་སྒོ་ལེབ་ལ་ནང་ནས་དྲངས་པ་<<བི་>>དང་ཕྱི་ནས་འཐེན་པའི་ལྕགས་ཀྱི་ཡང་མིག་དང་ལུང་ལས་སྒོ་ཕྱེ་བས་སྒྲ་བྱུང་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཀོ་བའི་དུམ་བུ་དག་གཞུག་གོ།སྒོ་དབྱེས་ཀྲིག་ཀྲིག་མི་ཟེར་བར་ཀོ་བས་དཀྲི།གནས་ཁང་ལ་སྐར་ཁུང་གདོད་དོ།།ཕྱོགས་གང་དུ་ཞེ་ན། རྩིག་ངོས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུའོ།།སྐར་ཁུང་དེ་དབྱིབས་ཅི་འདྲ་ཞེ་
ན།ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁ་རུབ་ལ་ནང་ལོགས་ངོས་ཡངས་པ་རྒྱ་མཚོའི་མུའི་<<བི་>>རྣམ་པ་<<ཊཱི་ >>བྱིན་གྱིས་ཡངས་པ་ལྟ་བུའོ།།ཕུག་རོན་ལ་སོགས་པ་ནང་དུ་འཇུག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྐར་ཁུང་ལ་དྲ་བ་གཞུག་གོ།།སྦྲང་བུ་མཆུ་རིང་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྐར་ཁུང་ལ་སྒོ་གླེགས་སོ།།སྒོ་ལེབ་གཞུག་གོ།སྒོ་གླེགས་དེ་རླུང་གིས་བྱེ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་འཁོར་གཏན་དང༌།སྒོ་གླེགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཤིང་གི་གཏན་བུ་ཁྲུ་གང་ཙམ་བཏགས་ཤིང་གཏན་བུ་དེ་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་བསྐོར་ནས་སྒོ་སྐྱེས་ལ་གཟུངས་གཏོད་པ་དེར་

བཞུག་<<ཊཱི་>>པའོ།།གནམ་གཟེར་སྒོའི་ཡས་ཕུབས་ལ་བཏགས་པའི་གཟེར་བུ་ལ་སོགས་<<ཊཱི་

358

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

>>པའོ།།དང་།འཕྲེད་གཏན་རྩིག་པའི་སྦུག་གི་ཁོང་དུ་གཞུག་པའི་ཤིང་རིང་པོ་<<ཊཱི་>>དག་གོ།སྒོ་གླེགས་དེ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ།།སྒོ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དབྱུག་གུ་སྐམ་ཁ་བཅང་ངོ་། །དབྱུག་གུ་དེས་སྐར་ཁུང་གི་འཕྲེད་གཏན་ལ་སོགས་པ་དབྱེའོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་ཐགས་མ་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གསོར་གྱིས་

བཙུགས་པས་སྐར་ཁུང་ལ་ནང་དུ་ཕུག་རོན་ལ་སོགས་པ་མི་ཤོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐ་གུའི་དྲ་བ་རྒྱུའོ།།ལུང་
ལས།སྒོ་འཕར་ལ་ཡང་མིག་གིས་བརྐོས་ཏེ་ཕུག་པས་སྒོ་འཕར་གས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་གསོར་གྱིས་ཕུག་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།སྐར་ཁུང་གི་སྒོ་འཕར་ལ་སོགས་པ་ལ་གསོར་གྱིས་བཙུགས་པས་བུ་ག་མང་པོ་གཏོད་དེ་ཐ་

གུའི་དྲ་བ་མིག་མངས་རིས་སུ་རྒྱུ་བའོ།།དྲི་གཙང་ཁང་ལ་སོགས་པ་གནས་ཁང་གི་མདུན་དུ་སྒོ་ལོགས་སུ་ཁྱམས་བྱའོ།།གནས་ཁང་དང་ཁྱམས་ཀྱི་འོག་གཞིར་སོ་ཕག་གི་གཅལ་སོ་ཕག་གི་རིམ་པ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་གཞུག་གོ།དེ་ནི་གནས་ཁང་དང་ཁྱམས་ཀྱི་གཞིར་འོག་བརླན་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། སོ་ཕག་གི་གཅལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་རྟེན་གྱི་སྤང་ལེབ་བོ།།གཞུག་པར་བྱའོ།།ཀ་རྟེན་གྱི་སྤང་ལེབ་དེའི་
སྟེང་དུ་ཀ་བའི་ཚར་དག་གོ།ཟུག་གོ།ཀ་བའི་ཚར་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཀ་གཞུའི་འདབ་མ་དག་གཞག་གོ།།ཀ་གཞུའི་འདབ་མ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གདུང་མ་དག་གཞག་གོ།གདུང་མ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཕྱམ་དག་གཞག་གོ།ལྕམ་ཞེས་དེང་སང་གྲགས་སོ།།ཕྱམ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྤང་ལེབ་དག་གོ།།དགོད་པར་བྱའོ།།སྤང་ལེབ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སོ་ཕག་དགྲམ་མོ།།སོ་ཕག་བཀྲམ་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སོ་ཕག་གི་ཕྱེ་མའི་འཇིམ་པའོ།།གླན་པར་བྱའོ།།ཡང་ཐོག་ནས་མི་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩེག་མ་དག་གི་སྟེང་དུ་ལན་ཀན་གྱི་ཤིང་རིང་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ་ལན་
ཀན་གྱི་ཤིང་རིང་པོ་བྲེ་བར་བྱའོ།།རྩིག་པའི་བུ་གུར་ཤིང་བཅུག་ལ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་ཤིང་ལེབ་རིང་པོ་བྲེ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་གི་སྐབས་འོག་ནས་བཤད་དོ།།ལན་ཀན་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།མདའ་ཡབ་བྱ།ཞེས་བཤད་དེ།མདའ་ཡབ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྤུ་ཤུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།བ་གམ་དང་བཅས་པའི་གོང་ལས་བསྐོར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་མིང་གི་

359

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ།།ལན་ཀན་དེ་མི་འགུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤར་བ་ནི་ལན་ཀན་གྱི་ཤིང་རིང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བར་དུ་གཟུངས་ཀྱི་ཤིང་ཐུང་ངུ་དག་འཇུག་པ་སྟེ་དེ་དག་གཞུག་གོ།བད་ཤིང་རིང་པོ་དང་གཟུངས་ཤིང་ཐུང་དུ་ཕེལ་ཀ་བྱས་ཏེ་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།ཤར་བ་དེ་སྟེང་གི་ཤིང་དེ་ལ་ལྕགས་ཀྱི་

གཟེར་བུ་དག་གིས་གདབ་ཅིང་སྦྱར་རོ།།བརྩེགས་མ་དག་ལ་འཛེག་པའི་ཕྱིར་ཐེམ་སྐས་བྱའོ།།ཐེམ་སྐས་དེ་ཡང་འོག་ཁང་ཏུ་རྡོ་ལས་བྱས་པ།བར་ཁང་དུ་ས་ལས་བྱས་པ། སྟེང་ཁང་དུ་ཤིང་ལས་བྱས་པའོ།།ཐེམ་སྐས་མེད་ན་ཡ་གད་ལས་འཛེག་པར་བྱའོ།།ཡ་གད་དེ་ཡང་ཤིང་ལས་བྱས་པ་དང་སྨྱིག་མ་ལས་བྱས་པ་དང་ཐག་པ་ལས་བྱས་པ་ཡང་ངོ་། །རུང་
བའོ།།ཁྱམས་ལ་སོགས་པའི་མཐོངས་ཀྱི་གཞིའི་རྫིང་བུ་དང་སྒོ་ཁང་དུ་འདམ་རྫབ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་སོ་ཕག་གི་གཅལ་དུ་དགྲམ་པར་བྱའོ་གཞུག་གོ།སོ་ཕག་གི་གཅལ་དེའི་སྟེང་དུ་སོ་ཕག་གི་སྲུབས་སུ་སོ་ཕག་གི་ཕྱེ་མའི་འཇིམ་པ་བསྐུ་བའོ།།སོ་ཕག་གི་ཕྱེ་མའི་འཇིམ་པས་བསྐུས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་ཐལ་གྱི་སྐྱང་ནུས་གྱིས་སོ།།བསྐུ་བར་བྱའོ།།གཅལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རྫས་དེ་དག་མེད་ན་
རྐང་པ་འདམ་རྫབ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གར་འགྲོ་བའི་སར་ཤིང་གི་སྤང་ལེབ་བོ།།གདིང་།<<བི་
>>རྐང་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ན་བར་བར་དུ་སོ་ཕག་དག་གཞུག་གོ།སོ་ཕག་གོམ་པ་རེ་རེར་བཞག་གོ།ལུང་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ན་འདམ་རྫབ་ཀྱིས་གོས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོར་བ་ན་འདམ་རྫབ་ཡོད་ན་ཡང་ཡང་ན་བར་བར་དུ་སོ་ཕག་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དག་ལྔ་པོ་དེ་དག་རྫབ་མི་འབྱུང་བར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་ཕག་གི་གཅལ་གཞུག་གོ་ཞེས་བྱ་བས་ན་དེ་བཞིན་ནོ།།དུ་གཞུག་གོ།ལུང་ལས་མཆོད་རྟེན་གྱི་འཁོར་ས་རྒྱ་ཆེས་བས་འཁོར་ས་ཁྱབ་པའི་སོ་ཕག་གི་གཅལ་མ་འབྱོར་ནས་གསུངས་པ་ནི་མཆོད་རྟེན་འདི་ལ་སོ་ཕག་གི་གཅལ་དེ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གཅལ་བཀྲམ་པ་དེའི་ཞེང་གི་ཚད་འདོམ་གང་ཙམ་བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ།།ཆོས་སྨྲ་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར་སེང་གེའི་ཁྲི་གྲུ་བཞི་བྱའོ།།ཞེས་ཆོས་འཆད་པའི་ཁྲི་འོག་ཏུ་སེང་གེ་འདུག་ཏུ་རུང་བར་སྟེང་གྲུ་བཞི་བར་བྱ་<<བི>>།ཁྲིའི་རྐང་པ་བཞི་པོ་དག་

360

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལ་སེང་གེའི་གདོང་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།ཁྲིའི་རྐང་པ་སེང་གེའི་གཟུགས་བྱས་པའིའོ།།སེང་གེའི་ཁྲི་དེ་གནས་གཞན་དུ་སྤོ་བའི་དོན་དུ་སྤོ་བར་བྱེད་པ་པོའི་ལག་པས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་<<ལུང་ཊཱི་>>རྐང་པ་

བཞི་པོ་གྲྭ་བཞི་པོ་དག་ལ་ལྕགས་ཀྱི་ཡང་མིག་དག་གདགས་སོ།།ཁྲིའི་སྟེང་གི་གཞིར་ཐགས་མ་
རྒྱུ་བ་ནི་ཐ་གུ་དག་གིས་ཐགས་པ་མིག་མངས་རིས་སུ་གཏག་གོ།ཁྲིའི་སྟེང་གི་གཞི་སྣམ་བུ་ཞེང་སོར་བཞི་
ཙམ་གྱིས་:དྲ་བས་གྲེ་
157<<བི>>།སེང་གེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དེར་སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་བཞག་གོ།སེང་
གེའི་ཁྲི་དེའི་སྟེང་དུ་བླ་རེ་གདགས་པར་བྱའོ།།
ཆོས་འཆད་པ་ལ་སྟེང་དུ་གནམ་ཡོལ་<<བི་>>བྱའོ།།སེང་གེའི་ཁྲི་དང་སྟེང་གི་བླ་རེ་ལ་དཔྱང་པ་ནི་
འཕྱང་བ་སྟེ་དར་གྱི་ལྡ་ལྡི་འཕྱང་བ་དང་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པའི་འཕྱང་འཕྲུལ་དག་གོ།གདགས་པའོ་གྲྭ་བཞིར་ཕན་གདགས་ཕྱིར།སེང་གེའི་ཁྲི་གནས་གཞན་དུ་མི་སྤོ་བ་ནི་བརྟན་པ་སྟེ་གནས་གཞན་དུ་མི་སྐྱོད་པ་ལ་ནི་སོ་ཕག་ལས་བྱས་པའི་ཐེམ་སྐས་སོ།།བྱའོ།།སེང་གེའི་ཁྲི་གནས་གཞན་དུ་སྤོ་བ་ལ་ནི་ཤིང་ལས་བྱས་པའོ།།འི་སྐས་འདོམ་གང་ཙམ་པ་བྱ།ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཐེམ་སྐས་མ་འབྱོར་ན་དེ་ལ་ཡ་གད་དོ།།ཟུག་པར་བྱའོ།།<<ཊཱི་>>རྐང་པ་གཉིས་འཕྱང་བ་དེར་རྐང་པ་གཉིས་བཞག་པའི་ཚད་ཅི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རྐང་རྟེན་ཡང་ངོ༌།།བྱའོ།།རྐང་པ་བཞག་པའི་ཁྲིའུ་གཅིག་བཞག།མཆོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྐང་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་ན་དང་དུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་གྱིས་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བའི་རྐང་རྟེན་ལ་དྲི་བཟང་པོས་བྱུག་པ་དང་མེ་ཏོག་གིས་གཡོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་ན་དང་དུ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཊཱིཀ་དང་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ།།སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པའི་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་དགྲམ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།ལུང་ལས།ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་གྱིས་རྐང་རྟེན་ལ་དྲི་བཟང་པོ་དག་གིས་བྱུགས་པ་ལ་ཆོས་སྨྲ་བ་འགྱོད་དེ་དེ་ལ་རྐང་པ་འཇོག་པར་མི་བྱེད་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་སྟེང་དུ་ལོ་མའི་ཆུན་པོའམ་རྩྭའི་ཆུན་པོ་བཞག་ནས་རྐང་པ་གཞག་

157 དྲ་བས་གྲེ།<<མ་>>དྲ་བར་བྲེ།<<ཆུང་(ཁ་༢༣༩)>>དྲངས་བྲེ།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>དྲ་བས་བྲེ།<<སེར་>>

361

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པས་རྐང་རྟེན་ལ་དྲི་བཟང་པོས་བྱུགས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་ཆུན་པོའམ་རྩྭའི་ཆུན་བུ་158བཞག་གོ།སྟེ་ལོངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དྭོགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་མེད་ན་ཤིང་ལོ་སྔོན་པོ་དགྲམ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་

བཤད་དེ་མི་འཐད་པར་སེམས་སོ།།རྐང་རྟེན་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྲིའི་སྟེང་ན་འདུག་པ་དེའི་རྐང་པ་གཉིས་འཕྱང་བ་ན་ནད་དུ་འགྱུར་བས་མི་འཕྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།<<ཊཱི་>>རྐང་པ་གཉིས་མི་འཕྱང་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་རྡོས་ཀྱང་འགྲུབ་བོ།།<<ལུང་>>དགེ་སློང་རྣམས་ཁྱམས་སུ་ཟན་ཟ་བ་རྣམས་ལ་ཁྭ་ད་དང་
བྱིའུ་དང་ཕུག་རོན་དག་གིས་མི་འཚེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་ལུང་>>ཁྱམས་སུ་བྱ་རྒྱ་དྲ་
བ་<<བི་>>བྱའོ།།བྱ་རྒྱ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ།།བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན།རྩྭ་མུན་ཛ་ལས་བྱས་པ་དང་།རྩྭ་བལ་པ་ཛ་ནི་དྲེ་མའི་རིགས་<<ཕྲན་ཊཱི་>>སོ།།ལས་བྱས་པ་དང༌།རྩྭ་ཤ་ན་ལས་བྱས་པ་དང༌།རས་བལ་ལས་བྱས་པའོ།།ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་བཞི་པོ་དེ་གསུངས་པའོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་སོ།།བྱ་རྒྱ་བཞི་159སྟེ་རྩ་མུན་ཛ་ལས་བྱས་པ་དང་།རྩ་བལ་པ་ལས་བྱས་པ་དང་།ཤ་ན་ལས་བྱས་པ་དང་།རྩྭ་ཀུ་ཤ་ལས་བྱས་པའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས།དེ་དག་ནི་འགལ་བར་ཤེས་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དཔེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་

རོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ཁྱམས་གྱི་མཐོངས་དེའི་གྲྭ་བཞི་དག་ཏུ་བྱ་རྒྱ་འདོགས་པའི་གཟུངས་གཟེར་གདབ་བོ།།གཟུངས་གཟེར་དེ་དག་ལ་བྱ་རྒྱ་གདགས་སོ།།གཟུངས་གཟེར་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱ་ཞེ་ན།ཤིང་གི་གཟུངས་གཟེར་ནི་ཆག་པ་དང་འབྲུལ་བས།དེའི་ཕྱིར་གཟུངས་གཟེར་དེ་ལྕགས་
ལས་བྱས་པ་དག་གོ།བྱ་རྒྱ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བུ་གུ་བྱ་<<བི་>>མཐོངས་གདོད་དོ།།མཐོངས་གདོད་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།དགེ་སློང་རྣམས་ཟན་ཟོས་ཟིན་ནས་ཁྭ་ད་དང་བྱིའུ་དང་ཕུག་རོན་

158 བུ།<<ཊཱིཀ་(ག་༦༥༦)>><<མ་>><<མཆན་བཞི་>>པོ།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༦༩༩)>><<རིན་(ཁ་༤༠༧)>>
159 བཞི།<<ཞུ་>> ལྔ།<<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

362

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དག་ཟན་ཕྲུལ་འཐུ་བ་ལ་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།མཐོངས་དེ་ཡང་དྲོ་གར་བྱ་རྒྱས་དགབ་བོ།།བཤོས་གསོལ་བའི་ཚེ་བྱ་མི་འོང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།དབྱར་དག་ཁྱམས་སུ་བརྫི་ཆར་འོང་ན་དེའི་ཆུ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྤང་ལེབ་དག་གཡོགས་གོ།ཕྱོགས་གང་དུ་སྤང་ལེབ་དག་གཡོགས་ཤེ་ན། ཁྱམས་ཀ་བའི་བར་དག་ཏུའོ།།ཅི་ཐམས་ཅད་དུ་གཡོག་གམ་ཞེ་ན།མུན་ནག་སེལ་བྱེད་སྣང་བ་འཇུག་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་བུ་ག་གཏོད་པ་དེ་མ་གཏོགས་པར་རོ།།གཡོགས་སོ།།གཡོགས་པས་མུན་པ་གནག་ན་མདོ་མདོར་བུ་གུ་གདོད། སྤང་ལེབ་དག་མེད་ན་དེར་སེག་གམ་རེ་ལྡེ་དག་གིས་གཡོགས་གོ།སེག་ནི་སྨྱིག་མ་ལ་སོགས་པའི་ཐགས་མ་གྲུ་བཞིའོ།།རེ་ལྡེ་ནི་དེ་ཉིད་ཁྲུན་རིང་པོ་འོ་ཞེས་གཞི་འགྲེལ་ལས་སོ།།དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་པོ་དག་གི་མཐར་ཆར་པ་ཆད་པ་ན་སྤང་ལེབ་བམ་སེག་དང་རེ་ལྡེ་དག་དབྱུང་ངོ་། །ལུང་ལས།སོས་ཀའི་དུས་སུ་དགེ་སློང་རྣམས་ཚ་བས་གདུང་བར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་འཁོར་
གྱི་ཁྱམས་ཟླུམ་པོ་བྱའོ།།
འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེ་ནི་བསིལ་བའི་རྐྱེན་གསུམ་ལྡན་པ་སྟེ། རྩིག་པས་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བའི་ནང་དུ་ཀ་བའི་
ཚར་དག་བཅུག་ནས་སྟེང་གཡོགས་པའི་བསིལ་གྲིབ་ཡོད་པ་དང་།བསིལ་གྲིབ་དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ལུས་ཀྱི་དྲང་ཐད་ཀྱི་རྩིག་པའི་ལོགས་ལ་སྐར་ཁུང་དག་གཏོད་ནས་དེ་ལ་རླུང་བསེར་བུའི་བརྫི་ངད་ཞུགས་ཏེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་བརྫི་ངད་འཕོག་པ་དང་། ཁྱམས་དེའི་དབུས་ན་རྫིང་ཡོད་པས་ཆུའི་ངད་བསིལ་བ་དང་ལྡན་པའོ།།དེ་ལྟར་ན་བསིལ་གྲིབ་དང་རླུང་བསེར་བུའི་བརྫི་ངད་དང་ཆུའི་རྫིང་དེའི་ཆུ་ངད་དང་བསིལ་བའི་རྐྱེན་གསུམ་ལྡན་པ་ནི་འཁོར་གྱི་ཁྱམས།ཞེས་བྱའོ།།ལུང་ལས།འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ངོས་གསུམ་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།ནུབ་ལྷག་གི་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་།ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་བསྐོར་བ་ནི་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ལྟ་བུའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།དབུས་མཐོངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་བྱང་ངོས་བསིལ་གྲིབ་འབབ་

པའི་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་བསྐོར་བའོ།།འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེ་གནས་བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

363

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ཕྱི་རོལ་རྩིག་པས་བསྐོར་རོ།།དབུས་སུ་རྫིང་བུ་གཞག་པར་བྱའོ།།འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེའི་ནང་དུ་ཀ་བའི་ཚར་དག་ཟུག་གོ།འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེའི་རྩིག་ལོགས་ལ་སྐར་ཁུང་མང་པོ་དག་གདོད་དོ།།དེ་ནི་བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།ལུང་ལས།སྐར་ཁུང་མ་གཏོད་པས་ཧ་ཅང་ཚ་བར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་སྐར་ཁུང་གདོད་དོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ལུང་ལས་སྐར་ཁུང་དམའ་བར་གཏོད་པས་ཧ་ཅང་ཚ་བར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་སྐར་ཁུང་དེ་དག་མ་མཐའ་དང་དགེ་སློང་འདུག་པའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་སྟན་གྱི་ཚད་དག་ཡ་མཐའ་ཐད་
ཀར་བབ་པ་བྱའོ།།སྟེ་རྩིག་ལོགས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་ལ་རླུང་བསིལ་བ་ཞུགས་པ་དགེ་སློང་གི་ལུས་ལ་ཕོག་པར་བྱའོ།།ཕུག་རོན་ལ་སོགས་པ་ནང་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐར་ཁུང་དག་ལ་དྲ་བ་དང་སྒོ་གླེགས་སྒོ་ལེབ་ <<ཊཱི་>>དག་གཞུག་གོ།ཚང་མང་ལྟ་བུ་ཟས་ཀྱི་ཁང་པ་དང་།མེའི་ཁང་པ་དང་།ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གི་གནས་དཔོང་སའི་ཁང་པ་དང༌།དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པ་གཉིད་བྲོ་ནས་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་འཆག་པའི་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པའི་གནས་འཆག་སའི་ཁང་པ་དག་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩིག་ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་<<ཊཱི་>>རྒྱུན་ལུགས་ཀྱི་ས་ཕན་ཆད་དུ་འཁོར་བར་གཙུག་<<ཊཱི་>>ལག་ཁང་གི་རྩིག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཁང་བུ་གཡོགས་མ་དང་བཅས་པའི་གློ་འབུར་དག་བྱའོ།།དགེ་སློང་གཙུག་ལག་ཁང་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་རྩིག་པ་ལ་བཅར་ལ་སྟེང་རྩྭས་གཡོགས་པའི་ཁང་པ་བྱས་ལ་དེར་གནས་<<བི་>>ས་ཁྱིམ་རུང་

ངོ་། །དགེ་སློང་དག་གི་གནས་སུ་ས་ཕུག་རུང་<<ཊཱི་>>བའོ།།དགེ་སློང་དག་གི་གནས་སུ་དགྲ་ཁང་ཡང་ངོ་། །རུང་སྟེ་གྲྭ་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲྭ་དག་གི་ཡང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཕ་རོལ་གྱི་མཚོན་རྡུགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།གྲྭ་ཁང་འདི་ལ་མི་ལྟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལན་ཀན་གྱི་སྐབས་ནི་གཞུང་
གི་སྐབས་གོང་དུ་ཁྱམས་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ།།ལུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་དགའ་མགུར་འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ལམ་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྩིག་པ་ལྕགས་རིས་བསྐོར་བ་ཉིད་ཀྱང་རུང་

364

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ངོ་། །གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྐོར་བའི་རྩིག་པ་ལ་ཆུ་ཕྱིར་འགྲོ་ཞིང་ནང་དུ་མི་འཁྱིལ་བའི་ཕྱིར་མདོ་མདོར་ཆུ་ཁུང་གདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས།རྩངས་བཙུགས་པ་ནི་ཤིང་མང་པོ་བཙུགས་ཤིང་ཕ་རོལ་པོའི་སྟོབས་འཇུག་པའི་བགེགས་བྱེད་པའོ།།ཞེས་བཤད་པས་ཤིང་འདོམ་གང་ལྷག་ཙམ་པ་མང་པོ་ལྕགས་རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཙུགས་པ་ནི་རྩངས་ཞེས་བྱའོ།།རྩངས་དང་འོབས་དག་ཀྱང་རུང་ངོ༌།།རྩངས་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྲབ་མོ་དང་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དེ།འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྲབ་མོ་དང་འོབས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐོར་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་ལུང་ལས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྐོར་བའི་རྩིག་པ་ལ་བ་ལང་གིས་སྙེགས་ཤིང་རས་དྲུད་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཤིང་ཐགས་བྲེ་བར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

གང་ཟག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ལན་ཀན་160དང་དྲ་བ་དང་ཟས་ཀྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་
ཡིན་ཏེ་ཡོད་བྱད་དེ་དག་དང་བཅས་པ་ཡང་རུང་ངོ་། །ཟད་པར་སྔོན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟད་པར་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ཟད་པར་དཀར་པོ་སྟེ་ཟད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་ཁ་དོག་བཞི་
པོ་དེ་དག་མཐོང་ནས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གི་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པ་
དག་ཁ་དོག་སྔོན་པ་ལ་སོགས་པ་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་བྱུག་སྟེ་ཁ་དོག་རྣམ་པ་བཞིར་བྱའོ།།གནས་ཁང་གི་ངོས་བཞིར་ཚོན་སྣ་བཞི་བསྐུས་ལ་དགེ་སློང་གིས་མཚན་མ་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་ཅིང་སྒོམ་<<བི་>>རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་<<ཊཱི་>>ལ་རི་མོ་བྲི་བ་ཉིད་རུང་ངོ་། །གང་དུ་ཅི་ཞིག་བྲི་ཞེ་ན།གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བྲིའོ་ལ་སོགས་པ་ནི།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།ལག་ན་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་བྲི་ཞེས་དང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་དག་རི་མོར་བྲིའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱིའི་སྒོའི་སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་
འཁོར་ལོ་རི་མོར་བྲིའོ།།འཁོར་ལོ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་བྲི་ཞེ་ན།ཆ་ལྔ་པར་བྱ་སྟེ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་པོ་དག་

160 + <<རང་(ཁ་༧༠༢)>><<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>- <<མ་>><<སེར་>>

365

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
བྲིའོ།།ཆ་ལྔ་པོ་ལས་སྟེང་གི་ཆ་གཉིས་པོ་དག་དུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སོ།།བྲིའོ།།མིའི་གནས་སུ་གླིང་

བཞི་པོ་དག་གོ།ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་ལྷོ་འཛམ་བུ་གླིང་དང་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་དང་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དང་བཞི་པོ་བྲི་བར་བྱའོ།།ནང་གི་མུ་ཁྱུད་ལ་གང་བྲི་ཞེ་ན།རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས།འགྲོ་བ་ལྔ་པའི་འཁོར་ལོའི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་

ཏུ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ནི་བར་མ་དོའི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་<<ལྷ་>>ནོ།།ཟོ་ཆུན་རྒྱུད་མོ་ནི་ཆུ་བཅུ་པའི་འཕྲུལ་གྱི་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད་མོའི་བཟོ་བ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཏེ་དེ་ཡང་བཟོ་བ་རྣམས་མཐོན་དམན་དུ་འཁོར་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྔ་སོ་སོའི་བར་མ་དོ་རྣམས་མཐོ་དམན་དུ་འཁོར་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་ངོ་། །བྲི་བར་བྱ་སྟེ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའོ་<<ལྷ་>>འཁོར་ལོ་དེའི་དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་།ཞེ་སྡང་དང་།གཏི་མུག་དག་དང༌།བྲིའོ་ཞེས་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་
གསུངས་ཀྱང་ཕུག་རོན་ལ་སོགས་པ་བྲི་བ་ནི་ལུང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་མོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་འདོད་

ཆགས་མཚོན་པའི་བརྡ་ཕུག་རོན་དང་།ཞེ་སྡང་མཚོན་པའི་བརྡ་སྦྲུལ་དང་།གཏི་མུག་མཚོན་པའི་བརྡ་ཕག་གི་རྣམ་པར་རི་མོར་བྲི་བར་རོ།།ཕུག་རོན་དང་སྦྲུལ་དང་ཕག་གི་རྣམ་པར་བྲི་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ།།སྔ་མ་ཕུག་རོན་དང་སྦྲུལ་དེ་གཉིས་གཏི་མུག་གི་རྣམ་པ་ཕག་གིས་ཟ་བ་འདྲ་བར་བྲི་བར་རོ།།ཕག་གི་ཁ་ནས་སྔ་མ་གཉིས་སྐྱེས་པ་འདྲ་བ་བྲི་སྟེ་གཏི་མུག་ལས་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའོ།།གསུངས།འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཐའ་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང༌།མ་རིག་པ་ནི་བུད་མེད་བྲི།འདུ་བྱེད་ནི་རྫ་མཁན་སྣོད་དག་བྱེད་པའོ།།རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྤྲེའུའོ།།མིང་དང་གཟུགས་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པའོ།།སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཡུལ་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ལ་ཆགས་པ་དག་གོ།རེག་པ་ནི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ།།ཚོར་བ་ནི་སྐྱེས་པ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་བྱེད་པའོ།།སྲེད་པ་ནི་བུད་མེད་བུ་འཚོ་བའོ། །ལེན་པ་ནི་བུད་མེད་མངལ་ན་གནས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།།སྲིད་པ་ནི་དེ་ཉིད་མངལ་ན་གནས་

366

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
པ་དེ་ཉིད་འབྲང་བའོ།།སྐྱེ་བ་ནི་འབྲང་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའོ།།རྒ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་རྒས་ཤིང་འཁོགས་པའོ།།ཤི་བ་ནི་མི་ཤི་བའི་གཟུགས་སུ་བྲིའོ།།ཞེས་འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་དེ་རྣམས་

ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ།།དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་སྲིན་པོའི་161པང་དུ་བླངས་ཏེ་ཡན་ལག་ལྔ་ཆར་ <<ཊཱི་>>ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྲི་བར་རོ།།མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཚོན་པའི་བརྡ་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་
པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱག་མཛུབ་བཙུགས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་

མཛད་པ་བྲིའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བྲིས་ལ་དེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་བྲི་ཞེས་པའོ།།སྐུ་གཟུགས་བྲི་ཞིང་དེའི་དྲུང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་བརྡ་མཚོན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་བྲི་བར་བྱ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གཞན་
ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་བྲིའོ།།འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་དེའི་འོག་ཏུ།བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་
བར་བྱ།།སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱ།།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ།།ཡི་གེར་བྲི་བར་བྱའོ།།དེ་སྐྱེ་བོ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་<<ཊཱི་>>བཞག་པར་བྱའོ།།སྒོ་ཁང་དེའི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་།བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་བཞུགས་ཏེ་བདུད་བཅོམ་པ་དག་གོ།གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་དག་གོ།རི་མོར་བྲིའོ།།དྲི་གཙང་ཁང་གི་སྒོར་གཡས་གཡོན་དུ་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་ཐོགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དག་གོ།བྲི་བར་བྱའོ།།ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་བྱེད་པའི་གནས་དཔོང་སའི་ཁང་པར་བཤོས་གསོལ་བའི་བཀད་སར་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ཟེར་འཐད་དམ་དཔྱད་དགོས།གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཀུན་ཤེས་ཀོའུ་དི་ནྱ་ལ་སོགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་<<ཊཱི་>>གྱི་གྲལ་དག་གོ།།རྩིག་ངོས་ལ་རི་མོར་

161 པོའི།<<ཊཱིཀ་(ག་༦༦༡)>><<མ་>><<སེར་>>མོའི།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

367

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

བྲིའོ།།མཛོད་ཀྱི་སྒོར་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མྱུ་གུ་ཐོགས་པ་དང་སྙེ་མ་ཐོགས་པ་དང་
འབྲུ་དག་གོ།བྲིའོ།།ཟས་ཀྱི་ཁང་པར་སྟེ་བཀད་སར་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་
ཐོགས་པ་དག་གོ།བྲི་བར་བྱའོ།།བསྲོ་ཁང་གི་ཁང་པར་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་མྱུ་གུ་དང་།བུམ་པ་ཐོགས་པ་དག་གོ།བྲི་བར་བྱ་སྟེ་བུམ་པ་ནི་ཁྲུས་ཀྱི་དོན་དུ་དགོས་ལ་མྱུ་གུ་ནི་གདིང་བའི་དོན་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།མེ་བུད་པའི་གནས་མེའི་ཁང་པར་གྲུལ་བུམ་མེ་སྦར་བར་བྱེད་པ་དང༌།བྲི་བར་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ནི་མེ་ལ་དབང་བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།དེར་གྲུལ་བུམ་གྱི་བུ་མོ་

བྱི་དོར་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང༌།མེ་སྦར་བར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་བྲི་བར་བྱ་བ་དང༌།དེར་སྦྱིན་བདག་གང་ཡིན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མར་མེ་ཐོག་པ་བྲི་བར་བྱ་སྟེ་མེ་བུད་པའི་ཁང་པ་ནི་མུན་གནག་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་ཟུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་དང་།ལྷའི་ཕོ་ཉ་དམྱལ་བའི་རབས་བྲིས་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་སོ།།རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ལས།ལྷའི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས།ལྷའི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གཅིག་བཙོན་དུ་བཟུང་ལ་གཤིན་རྗེའི་མདུན་དུ་ཞལ་ཆེ་སྦྱོར་བ་འདྲ་བ་བྲིའོ་ཞེས་སོ་

དག་གོ།ཆུའི་ཁང་པར་ཀླུ་ལག་ན་བུམ་པ་ཐོགས་པ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་

དག་དང༌།ཀླུའི་བུ་མོ་ཆུ་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དག་གོ།བྲི་བར་བྱ་སྟེ་ཀླུ་རྣམས་ནི་ཆུ་ལ་དབང་བའི་
ཕྱིར་རོ།།ནད་པའི་རུང་བའི་ཁང་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནད་པའི་ནད་གཡོག་མཛད་པ་བྲི་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་གསུངས་ཤིང་།འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་།དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནད་གཡོག་

མཛད་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་རིམ་གྲོ་མཛད་པའོ།།སྨན་ཁང་གི་སྒོར་ནད་པ་ཁྲི་ལ་ཉལ་བ་འདྲ་བར་བྲིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་འདྲ་བར་བྲི་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།བཤང་བའི་སྐྱབས་དང་།གཅི་བའི་སྐྱབས་སུ་དུར་ཁྲོད་རྒྱས་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དག་གམ་མགོའི་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀེང་

368

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རུས་དམ་དུམ་<<ཊཱི་>>དག་གོ།རི་མོར་བྲིའོ།།བཤང་གཅིའི་ཚེ་ཡང་དེ་བལྟས་ནས་མི་གཙང་བར་བསྒོམ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཏེ་དེ་བལྟས་ཏེ་མི་རྟག་པར་ཡང་བསྒོམ་མོ།།གཙུག་ལག་ཁང་བླ་གབ་མེད་པར་ནི་ཉེས་པ་མེད་<<ཊཱི་>>དོ།།བླ་གབ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེང་གཡོགས་པར་མེ་དུ་བ་དང་བཅས་པ་བུད་པར་ཡང་མི་བྱ་རི་མོ་མ་རུངས་པར་འགྱུར་བ་བཅང་བར་ཡང་མི་བྱའོ།།སྤྱིལ་བ་

སྟེ་ཞལ་ཞལ་འཇམ་པོར་བསྟར་བར་ནི་མེ་དུ་བ་ཅན་དང་མེ་དུ་བ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བུད་པར་མི་བྱ་བཅང་བར་ཡང་མི་བྱའོ།།མེ་བུད་པ་དང་བཅང་བ་དེའི་དོན་དུ་ཞུགས་ལིང་གྱོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་བཅང་བར་བྱའོ།།ཊཱིཀ་ལས་མེ་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་ནས་བསྐུལ་བ་ནི་མཉམ་པར་གཅེར་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་གཅེར་བའི་ཕྱིར་ལྕགས་ཀྱི་ཕྲ་སྐམ་མོ།།བཅང་བར་བྱའོ་ལྕགས་ཀྱི་ཕྲ་སྐམ་ནི་ལྕགས་ཀྱི་ཐལ་ཕྱགས་
སོ།།ཤིང་གི་ཡོག་པ་ཤིང་གི་ཐལ་ཕྱགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྲ་སྐམ་གྱི་ལས་དེ་འགྲུབ་བོ།།
གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱོང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཕྱག་དར་བྱའོ།།ཉི་
མ་རེ་རེ་ཞིང་གཙུག་ལག་ཁང་མཐའ་དག་ཕྱག་དར་བྱེད་མི་ནུས་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་གང་ན་མཁོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ཕྱག་དར་བྱའོ།།མཁོ་བའི་ཕྱོགས་ནི།འགྲེལ་ཆུང་ལས།ཆོས་འཆད་པ་དང་འདུ་བ་དང་བཤོས་གསོལ་བའི་ས་ཉི་ཚེ་ཕྱག་དར་བྱ།ཞེས་སོ།།མཁོ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཕྱག་དར་མ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་ཚེས་བརྒྱད་དམ།ཚེས་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་གཎྜི་བརྡུངས་ཏེ་དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་དར་བྱའོ།།དེའི་ཚེ་ངག་འཁྱལ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་མི་བྱ་བར་<<བི་

>>ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གྱིས་སམ་འཕགས་པའི་མི་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།ཕྱག་དར་བྱའོ།།གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མདུན་སའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་འདུན་སར་མང་པོ་
འདུས་ཤིང་ཆོས་འཆད་པའི་སར་ཆག་ཆག་དང༌། ལྕི་བ་འཇམ་པོའི་བྱུག་པས་བྱུག་གོ།ཡོན་བདག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་སྟོན་བྱེད་པའམ་སངས་རྒྱས་བལྟམས་པ་དང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་འདི་

369

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

རྣམས་ཀྱི་ཚེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱི་དོར་བྱ། ཕྱག་དར་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་ཁྲུས་བྱའོ།།ལུས་ལ་རྡུལ་ཆགས་པ་བཀྲུ། ཕྱག་དར་ལ་སོགས་པ་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་ན་ལུས་བཀྲུ་མ་ནུས་ན་རྐང་ལག་བཀྲུའོ།།ལག་པ་ཆུས་བརླན་པས་ལུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱང་བྱུག་གོ།གདོང་དང་ལུས་ལ་ཆུས་བཏབ་སྟེ་ཐལ་མོའམ་རས་མས་ཕྱི།ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་ལ་སྣུམ་བག་གི་རྙེད་པ་བྱ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་བཤོས་བཟང་པོར་<<བི་>>བྱའོ།།དྲི་གཙང་ཁང་ས་གཞི་ལེགས་པར་བསྟར་བའི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའམ་མཎྜལ་ཞལ་ཞལ་ལེགས་པར་བསྟར་བ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་

ན།དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཕྱག་དར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཁ་ཏོན་བྱ་ཞིང་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པས་དྲི་གཙང་ཁང་ལྟ་བུར་ས་གཞི་ཕྱག་དར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་དང༌།དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཞལ་ཞལ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགྲོར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ནས་དགེ་སློང་དག་མི་འགྲོ་བ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཞིང་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དང་།དྲི་གཙང་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གྲིབ་མ་ལ་འགོམ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།དྲི་གཙང་ཁང་གི་གྲིབ་མ་དང༌།སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང༌།མཆོད་རྟེན་གྱི་གྲིབ་མ་དང༌།མཆོད་རྟེན་གྱི་སྲོག་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་ལ་མི་འགོམ་དུ་མི་རུང་ན་གཙུག་ལག་གི་སྟེ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཅིང་འགོམ་སྟེ་འགྲོར་གནང་བས་འགོམ་མོ།།སྟེང་དུ་འགོམ་དུ་རུང་ངོ༌།།

ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞིའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་མལ་མལ་ཆ་དང་སྟན་དང་གདིང་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་རྡོལ་བ་ལ་སོགས་པར་མ་གྱུར་ཏམ་ཞེས་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་བཅོས་པར་བྱའོ།།དེ་ལ་སུས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་ཞེ་ན།མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྡོལ་བ་དང་རལ་ཞིང་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་སོ།།དེ་དག་སུས་བཅོས་པར་བྱ་ཞེ་ན།གནས་པ་སློབ་མ་དག་གིས་

370

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

སོ།།གནས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དག་གི་162མལ་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཅོས་པར་བྱའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་གནས་མལ་གྱི་ས་གཞི་དག་དེ་ན་གནས་པའི་
དགེ་སློང་གིས་ཆག་ཆག་དང༌། ཕྱག་དར་དང༌། ལྕི་བ་འཇམ་པོའི་བྱུག་པས་བསྐུ་བར་བྱའོ།།མལ་ཆ་དྲི་མས་གོས་པ་གལ་ཏེ་སྤྲུག་པས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ན་སྤྲུག་པར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ཧ་ཅང་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པས་བཀྲུའོ།།ཆག་ཆག་གཏབ་པའི་འོག་ཏུ་ཕྱག་གོ།དར་བྱའོ།།ཕྱག་དར་བྱས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་མལ་དང་སྟན་བཤམ་མོ།།མལ་དང་སྟན་གྱི་འོག་གཞི་རེ་ལྡེའམ་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་རྡུལ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་མ་སྤྲུགས་པ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་མལ་དང་སྟན་བཤམ་པར་མི་བྱའོ།།མལ་དང་སྟན་བཤམ་པར་བྱ་བ་དག་ལས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གོས་གཅིག་ནི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་སྤྲུག་ཅིང་རྡུལ་ཕྱགས་པར་སྤྱད་དོ།།རྡུལ་སྤྲུག་པའི་དོན་དུ་སྤྱད་པའི་རྡུལ་ཕྱགས་དེ་གོས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།གོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ངན་པ་ཐ་མའོ།།རྡུལ་སྤྲུག་པའི་དོན་དུ་སྤྱད་པའི་གོས་ངན་པ་དེ་རལ་ན་བཙེམས་པས་བཅོས་སོ།།གོས་ངན་པ་དེ་ཧ་ཅང་ཞིག་ཆེས་ནས་དེས་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་སྤྲུག་པར་མི་ནུས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པར་མི་རུང་བ་ཉིད་ན་གོས་ངན་པ་ཞིག་པ་དེ་དམ་དུམ་དུ་གཤེགས་ནས་རས་མར་བྱས་ཤད་ཤད་པོ་དྲས་ཏེ་ཤིང་བུའི་རྩེ་མོ་ལ་བཅིངས་ཏེ་བཏགས་ནས་སྦྲང་ཡབ་བཞིན་དུ་དེས་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་སྤྲུག་གོ།རས་མར་བྱས་ཏེ་རྡུལ་སྤྲུག་པ་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ཡང་མི་རུང་བ་གོས་དེ་དམ་དུམ་ཞིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སེར་སྣའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྦྱིན་པ་པོའི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དང༌།དངོས་པོ་དེ་ལོངས་སྤྱད་པ་ཡུན་རིང་བ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོས་ཟད་ཅིང་དམ་དུམ་དུ་ཞིག་པ་དེ་ལྕི་བ་དང་ས་བསྲེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
ཀ་བའི་སེར་ཀ་དང༌།རྩིག་པའི་སེར་ཀ་གླན་པར་བྱའོ།།

162 གི <<ཞང་>> གིས།<<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>

371

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

སྒོ་ཁང་དང་ཁྱམས་སུ་རང་གིས་མལ་བཅའ་བར་མི་བྱ་ཉལ་བར་མི་བྱ་བ་དང༌།གཞན་གྱིས་བཅས་ན་ཡང་གཟུང་བར་མི་བྱའོ།།མལ་སྟན་དེར་མི་བཞག་གོ།ལུང་ལས།རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཡུམ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་མལ་ཁྲི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་དེ་དགེ་འདུན་དག་གིས་ཁྱམས་སུ་

བཤམས་པ་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་མྱ་ངན་ལངས་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྦྱིན་པ་པོ་མྱ་ངན་བསང་བའི་
ཕྱིར་ཕུལ་བའི་རྫས་དེ་ནི་སྦྱིན་བདག་དེས་མཐོང་བར་བཞག་པར་མི་བྱའོ།།སྦྱིན་བདག་གིས་མཐོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫས་དེ་སྦས་པ་ན་མལ་ཁྲི་དེ་དགེ་སློང་གིས་མལ་སྟན་ཀུན་བཙོངས་ཏེ་ཟོས་སོ་སྒྲ་མི་སྙན་པ་འཕྱར་ཀ་དང་:དྲི་ངས་163སུ་འགྱུར་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཚེས་བརྒྱད་དང༌།བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དུས་དུས་སྦྱིན་བདག་དེ་མེད་པའི་སྐབས་དག་ལ་མལ་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁྱམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་བཤམ་སྟེ་གཞན་གྱིས་164མཐོང་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་བཅངས་ཀྱང་

ཉེས་མེད་བཅང་བར་བྱའོ།།ས་གཞི་སྤྱིལ་བ་སྟེ་ཞལ་ཞལ་འཇམ་པོ་བསྟར་བ་མི་ཉམས་མི་སྣད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཁྲི་རྐང་གི་མཐིལ་མཉམ་པར་བཅད་པས་ཁྲི་རྐང་མི་རྣོ་བ་གཅད་པར་བྱའོ།།
ས་གཞི་སྤྱིལ་བ་ཞལ་ཞལ་འཇམ་པོ་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ན་ཁྲི་རྐང་དེའི་འོག་ཏུ་ཕུབ་མའི་ཕུང་པོ་བཞག་པའམ་ཁྲི་རྐང་དེ་རས་མས་དཀྲི་བར་བྱ་ས་མི་སྣད་པར་བྱའོ།།ལུང་
ལས།དགེ་འདུན་ལ་ནི་ཁྲིའུ་རྐང་པ་ཁྲ་བོ་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་གང་ཟག་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མི་གནང་

ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགེ་འདུན་བཞིར་ལོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དགེ་སློང་གསུམ་མན་ཆད་གང་ཟག་གིས་ཁྲིའུའི་རྐང་པ་རི་མོ་ཁྲ་བོ་བྲིས་པའི་ཁྲིའུ་བདག་གིར་བྱས་པ་བརྟེན་པར་མི་བྱ་བ་ནི་བཅང་བར་
མི་བྱ་བའོ།།རྐང་པ་བྲིས་པའི་ཁྲིའུ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྲེལ་བ་དེ་དགེ་སློང་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་གཡར་ཏེ་བདག་གིར་མ་བྱས་པར་ལོངས་སྤྱད་པ་ནི་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།ལུང་ལས།དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྟན་བཟང་པོ་ 163 དྲི་ངས།<<ཊཱིཀ་(ག་༦༦༨)>><<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>> དྲིངས།<<ཞང་>>
164 -མ།<<ཊཱིཀ་(ག་༦༦༨)>><<རིན་(ཁ་༤༡༣)>> + <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

372

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དང་རྒྱབ་ན་རྟེན་གནང་གིས་གང་ཟག་ལ་ནི་མི་གནང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟན་བཟང་པོ་ནི་སྟན་ཚད་ཆེན་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཤིང་ཟུར་བཞི་པ་རྒྱབ་ཏུ་བསྒྲེང་བ་<<ཕྲན་ཊཱི་>>དང་བཅས་པའི་སྟན་ཡང་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་གིར་བྱ་བ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ།།ཁྲི་མཐོན་པོ་དང་ཁྲི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་པའང་མ་ཡིན་<<བི་>>ཤིང་ལྗོན་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་མར་མེའི་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་དང་གཉིས་པ་དང་མང་པོ་ཡང་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་གིར་བྱ་བ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ།།འི་མར་མེའི་སྡོང་བུ་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་གིར་བྱ་བ་བརྟེན་པར་མི་བྱའི་ཡལ་ག་གཅིག་དང་ལྡན་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་ཊཱིཀས་ཁུངས་དྲངས་སོ།།ལུང་གསིལ་བུ་ལས་ཀྱང་།མར་མེའི་སྡོང་བུ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་ལ་ཡང་གནང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ།།མར་མེའི་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་འདིར་གནང་ཡང་གོང་དུ་བཀག་སྟེ་ལུང་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་བཀག་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ་ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་ངོ༌།།
དགེ་འདུན་ལ་ནི་ཡལ་ག་གཅིག་པའི་མར་མེའི་སྡོང་པོ་རྙེད་ན་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་གང་ཟག་ལ་ནི་རྗེས་སུ་མི་

གནང་ངོ་ཡལ་ག་གཉིས་པ་དང་མང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ཊཱིཀས་ཁུངས་དྲངས་སོ།།<<ལུང་>>ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཡལ་ག་དུ་མ་ཡོད་པ་ཞེས་སོ།།<<ཊཱིཀ་>>དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་སྟན་ཤིང་ <<ཊཱིཀ་>>བལ་གྱིས་ནང་ཚངས་ཅན་གྲུ་བཞི་དང༌།སྔས་ནང་ཚངས་ཅན་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་མེད་བཅང་བར་བྱའོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སྔས་ནང་ཚངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྔས་དེའི་སྲིད་དུ་ནི་ཁྲུ་བཞི་ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་པ་དང་སྔས་དེའི་ཞེང་དུ་ནི་ཁྲུ་དོ་པ་གཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཙེམ་པའོ།།འདི་ནི་ལུང་ལས།ནང་ཚངས་ཅན་དེ་ནི་རས་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཞི་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོར་བྱས་པ་དྲུབ་སྟེ།ཞེས་གསུངས་སོ།།དེ་ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཙེམ་མོ།།གཞུང་འདི་ལ་འབྲུ་སྣོན་མི་མཐུན་པ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྟན་གྲུ་བཞི་སྲིད་དུ་ཁྲུ་བཞི་དང་ཞེང་དུ་ཁྲུ་དོར་བྱས་ལ་སྲིད་ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་ན་གྲུ་བཞིར་འགྱུར་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱའོ།།ཞེས་སྟན་གྱི་ཚད་དུ་བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་སྔས་ནང་ཚངས་ཅན་གྱི་ཚད་ཡིན་ཏེ་ལུང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་དང་སྔས་ནང་ཚངས་ཅན་དག་ཤིང་བལ་གྱིས་བརྫང་ངོ་། །ནུབ་མོ་ཉལ་གར་མལ་བྱ་བའི་གཞི་

373

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད་མལ་དང་སྟན་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པ་མ་བྱས་པར་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།ལུང་ལས།སྟན་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཉལ་བས་འོག་ཏུ་སྦྲུལ་ཆུད་པར་གྱུར་ནས་མལ་སྟན་ལ་བརྟགས་ལ་ཉལ་བར་བྱའོ་དེ་ཡང་མལ་སྟན་:མེ་མར་165ལ་བརྟག་པར་མི་བྱའི་ཉིན་པར་མལ་སྟན་བརྟག་པར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།ཉལ་བ་ན་ལུས་དང་གོས་མི་འཕྱར་བར་བྱ་བའི་དྲན་པ་དང་།ནངས་པར་སྔར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དྲན་པ་དང་།ནངས་པར་སྔར་ལངས་ནས་དགེ་བ་གཞན་དང་གཞན་བརྩོམ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དྲན་པ་དང་།དགེ་བའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འཕྲོ་ལ་གཉིད་ལོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་

དྲན་པ་དང་བཞི་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་མ་བཞག་པར་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་གང་ཟག་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྲིའམ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་ཉལ་བར་མི་བྱའོ་འདི་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་དགེ་སློང་
མ་གཉིས་ཁྲི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ནི་ལྟུང་བྱེད་དུ་སྔར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་སྟན་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།ནམ།ཁྲི་སྟན་ལས་གཞན་པའི་སྟེགས་བུ་གཅིག་ལ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཅིག་ཅར་ཉལ་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཁྲེལ་ཡོད་ཤེས་པས་མེད་ན་མལ་ཁྲི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གདིང་བའི་སྟན་སོ་སོར་བཏིང་སྟེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་གཏུར་བུའམ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་སྣོད་ལ་སོགས་པས་རང་བཞིན་གྱི་བར་དུ་བཅད་ནས་པ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་ལུས་རེག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།མི་རེག་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་མལ་ཁྲི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགེ་སློང་གིས་གང་ཟག་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་གང་ཟག་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཉལ་བ་དང་སའི་སྟེགས་བུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཉལ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཊཱིཀ་ལས་གསལ་ལོ།།ཊཱིཀ་ལས་ཁྲི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གཉིས་སམ་གསུམ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛེག་པ་དང་འདུག་པ་དང་

ཉལ་བར་བྱའི་གང་ཟག་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་མང་པོ་བཞི་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྲི་གཅིག་ལ་སྟེང་དུ་

165 མེ་མར།<<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>><<མཚོ་(༡༠༥༥)>> མར་མེ།<<ཞང་>>

374

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འཛེག་པ་དང་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་ཉིད་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ།།ཁྲི་ཆག་པའི་ཕྱིར་<<ཊཱི་>>རོ།།ཁྲིའུ་

ཕྲ་མོ་<<བི་>>རིང་པོ་ལས་ནི་གང་ཟག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛེག་ཏུ་རུང་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་གསུམ་ཡན་ཆད་ལྷན་ཅིག་འཛེག་པ་ཉིད་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ།།ཁྲིའུ་ཁྲི་ཆུང་ངུ་གྲུ་བཞི་ལ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་འདུག་
པར་166བྱའི་གཅིག་གཉིས་ཡན་ཆད་མ་ཡིན་པས་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།ཁྲིའུ་ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ནི་ཁྲི་ཐུང་ངུའི་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཤིང་གི་སྤང་ལེབ་ལ་ནི་སྟོབས་ཅི་ཡོད་པ་དང་ལྕི་ཡོད་པ་ལས་འདུག་པར་མི་<<ཊཱི་

>>བྱའོ།།བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་ལོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལོ་བཞིས་བར་དུ་ཆོད་པའམ་བཞི་བས་ཀྱང་ལྷག་པས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་ཁྱད་ཞུགས་པའི་བསླབ་པ་རྒན་པ་དང༌།དགེ་སློང་གིས་ལྷན་ཅིག་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།བསླབ་པ་གཞོན་པ་དེ་ཆེས་རྒན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ལོ་གསུམ་ལས་ལྷག་ན་མི་རུང་གི་ལོ་གསུམ་མན་ཆད་ནི་རུང་ངོ༌།།ཁྱིམ་པའི་ཁྱིམ་གཞན་དུ་སྟན་གཞན་
མེད་ན།རང་གི་མཁན་པོ་འདི་ནི་མཁན་པོ་ཡིན་ཏེ་གུས་པ་དང་བཅས་པས་འདུག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དང༌ཡང་ <<ཊཱི་>>འདི་ནི་མཁན་པོ་ཡིན་ཏེ་གུས་པ་དང་བཅས་པས་འདུག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་དང་ཁྱིམ་དུའམ་གཙུག་ལག་ཁང་གང་དུ་ཡང་སྟན་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།རྐྱེན་ཡོད་ན་ནི་རུང་<<ཊཱི་ལུང་>>ངོ་། །
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་གནས་གང་དུ་ཡང་
དགེ་སློང་གིས་སྟན་ཅིག་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་ཟ་མ་དང་།གང་དུ་ཡང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།མ་ནིང་དང༌།མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་མེད་ལྔ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱས་པ་དང༌།མུ་སྟེགས་ཅན་དང༌།མུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་དང༌།རྐུ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང༌།ཐ་དད་དུ་གནས་པ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དང་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དག་

166 -མི།<<ཞང་>> + <<མ་>><<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>

375

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དང༌།ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་དག་དང་གནས་གང་དུ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།ཕམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་ནས་
བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་གནས་གང་དུ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།བསླབ་པ་
བྱིན་པ་གཉིས་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་།བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་བསླབ་པ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པར་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་དང་དེ་རིང་གསར་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ཡན་ཆད་རྣམས་ཨར་མོ་ནིག་ཅེས་བྱ་བ་དྲེའུ་རྔོག་གི་སྟན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུག་ཀྱང་ལོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་མེད་དོ།།ཨར་མོ་ནིག་དྲེའུ་རྔོག་ཐགས་མ་ཁྲ་བོའི་<<ལྷ་>>ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་ནི་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྟན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་བསྙེན་རྫོགས་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་དེ་

ལས་གཞན་པར་ནི་ཨར་མོ་ནིག་དེ་ཡང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་སྟན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།བསྙེན་རྫོགས་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལས་གཞན་པར་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་གཞན་ལོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་དགེ་འདུན་འདུས་ན་ཡང་དགེ་སློང་གིས་བསྙེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།དགེ་སློང་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་ན་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་ན་སྟེགས་བུ་གཅིག་ལ་འདུག་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་དམ་ཞེ་ན།ས་ལས་

བྱས་པའི་སྟེགས་བུ་ནི་སྟན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ས་སྟེགས་སམ་ཤིང་ལེབ་བམ་རྡོའི་སྟེང་ན་ནི་ཁྱིམ་པ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་ཏུ་རུང་ངོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ཆུང་ལས་སོ།།ས་ལས་བྱས་པའི་སྟེགས་བུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ནི་དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་ཏུ་རུང་ཞིང་བསྙེན་རྫོགས་ལོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་

376

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
དང་ཡང་ལྷན་གཅིག་འདུག་ཏུ་རུང་བའོ།།

སྟན་གཅིག་འདུག་པ་སྔར་བཀག་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དོག་པའི་གནོད་པར་གྱུར་ན་
སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།སྟན་ལ་སོགས་པ་གནས་མལ་གཞན་དུ་སྤོ་བའམ་སྦེད་པ་ན་མལ་སྟན་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཁྲི་དང་བཅས་ཏེ་སྤོ་ན་གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཁྲིའམ་ཁྲིའུ་བསྐུར་ཞིང་གང་ཟག་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་ལ་
སོགས་པ་བསྐུར་བར་བྱའོ།།འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་སྨོས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ཡང་རུང་<<ཊཱི་>>ངོ༌།།དགེ་འདུན་གྱི་སྟན་ལ་སོགས་པ་གནས་མལ་དེ་སྙིང་མི་བརྩེ་ཞིང་བསྲི་བར་མེད་བར་མདུན་ནས་ཚུར་དྲངས་ཞིང་བཤལ་བ་དང༌།གཡས་གཡོན་ནས་དྲངས་ཞིང་བཤལ་བར་མི་བྱའོ།།ཅི་ནས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཀྱི་གནས་མལ་དེ་དུ་བས་གོས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དྲི་མ་དང༌།རྡུལ་དག་གིས་གོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་བཞག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་དེ་མི་གཙང་བ་བཤང་གཅིའི་སྐྱབས་དང་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་བཞག་པ་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་སྟན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉམས་པ་སྟེ་ཤས་ཆེར་བརླན་པ་དང་ཅུང་ཟད་གཤེར་བ་དང་རྡུལ་ཆགས་པ་དང་རྡོལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དོར་བར་མི་བྱའོ།།འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་རྣམས་ཤས་ཆེར་བརླན་པ་ན་ཉི་མ་ལ་བསྲད་པ་དང༌།ཅུང་ཟད་གཤེར་བ་ན་བསྐམ་པ་དང༌།རྡུལ་ཆགས་པ་ན་སྤྲུག་པ་དང༌།རྡོལ་ན་བུ་གུ་གླན་པར་བྱའོ།།གནས་མལ་རལ་ན་ལྷན་རིངས་གླན་པས་བཅོས་སོ།།དབུས་ཟེགས་སམ་དབུས་རྡོལ་ན་མཐའ་གཉིས་སྲ་ན་མཐའ་གཉིས་སྟན་དེ་སྐེད་པར་བཅད་ལ་དབུས་གཉིས་མཐའ་མར་བཏང་ལ་དབུས་ཉིད་དུ་བྱའོ།།ཁ་བསྒྱུར་བ་དེར་འོས་པ་ན་གནས་མལ་དེར་ཁ་བསྒྱུར་རོ།།གོས་ཁ་དོག་ཡལ་ན་སླར་
བཀྲུས་ཏེ་བཙོ་<<བི་>>དགེ་འདུན་གྱི་གདན་ཆ་དེ་ཧ་ཅང་ཧྲུལ་ཏེ་བཙེམ་པ་ལ་སོགས་པས་ཕྱིར་བཅོས་མི་

377

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན།གདན་ཆ་ཧྲུལ་པོ་དེ་མར་མེའི་:སྡོང་རས་ཉིད་དུ་སྡོང་རས་ཉིད་དུ་167སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕུལ་བའི་མར་མེ་དགེ་འདུན་གྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་དྲི་གཙང་ཁང་དུ་འབུལ་བའི་མར་མེའི་སྡོང་རས་བྱ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་དུ་འབུལ་བའི་མར་མེའི་སྡོང་རས་ཀྱང་བྱ་

བ་སྟེ།གང་ཟག་སྦྱིན་བདག་ཡིན་པ་ཡང་རུང་བ་གང་ཟག་ཆོས་ཀློག་པའི་མར་མེ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དག་གི་སྙིང་པོ་མར་མེའི་སྡོང་རས་ཉིད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ།།གདན་ཆ་ཧྲུལ་པོ་དེ་མར་མེའི་སྙིང་པོ་དེར་མི་མཁོ་བ་ལུག་བལ་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ན་འཇིམ་པ་དང་བསྲེས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་དག་གི་རྩིག་པའི་སེར་ཀ་དང༌།ཀ་བའི་སེར་ཀ་དང་སྒོ་གླེགས་ཀྱི་སེར་ཀ་དག་
བྱུག་པའི་ཕྱིར་<<རྣམ་ཊཱི་>>བསྲད་པ་དང་བསྐམ་པ་དང་སྤྲུག་པ་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱའི་སྦྱིན་བདག་
རྣམས་ཀྱི་ཤ་དང་ཁྲག་བཙིར་ཞིང་བསྲུབས་ནས་ཕུལ་བ་དེ་གང་དུ་ཡང་དོན་མེད་པར་དོར་བར་མི་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་སྐྱབས་པ་དང་སྤྲུག་པ་དང་བཙེམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སུས་ནན་ཏན་བྱ་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་གང་ཟག་ལ་བསྐོས་པ་ནི་མནོས་པས་བསྲད་པ་དང་བསྐམ་པ་དང་སྤྲུག་པ་དང་བཙེམ་པ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་སོ།།མལ་སྟན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེས་བྱའོ།།གནས་མལ་བསྐོས་པའི་ལྷག་མ་མ་བསྐོས་པར་བཞག་པའི་གནས་མལ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་གཎྜི་བརྡུང་བས་བསྡུས་ཏེ་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྲད་པ་དང་བསྐམ་པ་དང་སྤྲུག་པ་དང་བཙེམ་པར་བྱའོ།།ནོར་རྫས་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོམ་རྐུན་པས་དགེ་འདུན་གྱི་རྐུ་འཕྲོག་བྱེད་པའམ་ཕྱུགས་ཤིག་ཞིང་ལ་ཟ་བ་མཐོང་ལ་ནུས་
ན་མི་བཟློག་པར་དགེ་སློང་གང་གིས་མཐོང་བ་དེས་མི་བྱའོ།།རྐུ་འཕྲོག་ནི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བོ།།དམག་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པས་སྐྲག་པ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ནོར་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡལ་བར་མི་དོར་རོ།།བདག་དང་དགེ་འདུན་གྱི་འདྲ་སྟེ་མི་སྟོར་བར་ནན་ཏན་བྱ་སྟེ་

167 སྡོང་རས་ཉིད་དུ་སྡོང་རས་ཉིད་དུ་།<<མ་>><<སེར་>><<གུ་>> སྡོང་རས་ཉིད་དུ་སྡོང་པས་ཉིད་དུ།<<ས་>>སྡོང་རས་ཉིད་དུ།<<ཞང་>>

378

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ་དེ་ཡང་རང་གི་རྫས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་གཉིས་ཀ་བསྲུང་བར་ནུས་ནའོ།།གཞན་དུ་ན་རང་གི་རྫས་བསྲུང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་གནས་མལ་གྱི་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།དམག་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པས་སྐྲག་པ་ན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གདན་ཆ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་ཁྱེར་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་

བྲོས་པ་ན་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་རང་གི་གནས་སུ་མ་སོན་གྱི་བར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་གདན་ཆ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་ནི་གང་གིས་ཁྱེར་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
ནོ།།གྱི་དགེ་སློང་བསླབ་པ་རྒན་རིམ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ལུང་ལས་གསུངས།འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ན་སླར་ཕུལ་རྒན་རིམ་དུ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ལུས་ལས་སོ།།དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་ཁྱེར་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་

བྲོས་པ་ན་གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་དེ་རང་གི་གནས་སུ་བསྐུར་བ་མི་འགྲུབ་ན།བདག་ཅག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དམག་དང་རྐུན་པོ་མ་ཞིའི་བར་དུ་གནས་གཞན་དུ་ལོངས་སྤྱད་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱའོ།།འདི་ནི་འོག་མའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ།།
གནས་གཞན་གྱི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟས་ཀྱི་རྙེད་པ་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྙེད་
པ་མར་མེ་དང་འབྲུ་མར་རྐང་པ་བསྐུ་བ་དང་མཆིལ་ལྷམ་དང་གོས་དང་གདུགས་དང་ཤིང་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་

དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་དག་<<ཊཱི་ལུང་>>ནི་གནས་གཞན་དུ་ཁྱེར་ཏེ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།གནས་གཞན་གྱི་ཟས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྙེད་པ་དེ་གནས་གཞན་དུ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དགེ་<<ཊཱི་ >>འདུན་གྱིས་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།།གནས་གཞན་གྱི་རྫས་གནས་གཞན་དུ་ཟ་བའི་ཕྱིར་བླངས་ཟིན་པར་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རྫས་དེ་གནས་གཞན་དུ་ནོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རྫས་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབུལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་སྟེ་རྫས་དེ་ལེན་པ་པོ་སུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དམ་སྐྱིན་མ་དགེ་འདུན་དེ་ཉིད་ལ་འབུལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།གནས་གཞན་གྱི་རྫས་གནས་གཞན་དུ་ལེན་པ་པོ་དེ་མ་རྙེད་དམ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྫས་དེ་མི་ཁུགས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།གནས་གཞན་དུ་ཁྱེར་བའི་

རྫས་དེ་མི་ཁུགས་ན་དབྲོག་པར་བྱེད་པའོ།།ནི་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རྫས་དེ་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་

379

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ཉིད་སྐྱིན་པ་འབུལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ་རྫས་དེ་ལེན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱིན་མ་བསབ་པར་བྱའོ།།ལུང་གསིལ་བུ་ལས།གང་གིས་བྱིན་པ་ལ་རིན་ཐང་བཞིན་དུ་ཕོག་ཅིག།ཅེས་གསུངས་སོ།།འབོག་168པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབ་པའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པའི་ཆ་དབང་བ་ནི་རབ་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིང་གནས་ནས་ཕྱུང་ལ་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་དགེ་འདུན་གྱི་རྙེད་པའི་ཆ་དབང་བ་

དག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་རྩྭ་དང་ཤིང་དགེ་འདུན་:གྱི་ས་169འཁོར་ནས་སྐྱེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དགེ་འདུན་ལ་མི་མཁོ་བ་གང་ཟག་རང་གི་དང་འདྲ་བར་སྤྱད་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་གང་ཟག་སྒོ་གཅིག་ཏུ་མ་བསྐོས་པར་རེས་ཀྱི་འཁོར་ཞིང་སྤྱད་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཟངས་དང་སྤུ་གྲི་དང་རང་ཐག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སུ་སྔར་འོངས་པས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
གྱི་བསླབ་པ་རྒན་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དང་པོར་སུ་འོངས་པ་དེ་ལ་གཡར་པོར་སྦྱིན་
ནོ།།བསྐོས་ན་ནི་གང་གིས་མནོས་པ་དེ་བདག་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཟངས་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་བསླབ་པ་རྒན་གཞོན་གཉིས་ཀས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་བརྙས་ན་ནི་རྒན་རིམ་དེའི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་པར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཟངས་ལ་སོགས་པ་གཡར་བ་དེས་གོས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བརྩམས་པ་དེ་མ་ཟིན་ན་བྱ་བ་མ་ཟིན་པའི་འཕྲོ་དང་བཅས་པ་དེ་ལས་རང་ཉིད་ལ་སྣོད་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབྲལ་བར་མི་བྱའོ།།རྐང་པ་དེ་བཀྲུ་བར་ཆུས་རྐང་ཁྲུས་སར་རྐང་པ་འབགས་ཤིང་གོས་པ་ཉིད་ན་མ་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།མ་ཟིན་ན་རྐང་ཁྲུས་ས་དེ་དང་དབྲལ་བར་མི་བྱའོ།།བཤང་གཅིའི་ཆབ་:ཁུང་ས170་དེར་ཞུགས་པ་ཉིད་ན་མ་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ་མ་ཟིན་ན་ཆབ་ཁུང་ས་དེ་དང་དབྲལ་བར་མི་བྱའོ།།ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའི་
ཕྱིར་འདུག་པ་གཞན་གྱིས་མཐུས་བསླང་བར་མི་བྱ་ཁྱོད་ལོངས་ཏེ་ཕྱིར་སོང་ཞེས་མི་བྱའོ།།བསྒོམ་པ་

168 འབོག<<མཆན་བཞི་>>འཁོག <<མ་>>
169 གྱི་ས།<<རང་(ཁ་༧༡༥)>><<མ་>>གྱིས།<<ས་>><<སེར་>><<གུ་>>གྱི་ཉེ།<<ཞང་>>
170 ཁུང་ས།<<རང་(ཁ་༧༡༥)>><<ཊཱིཀ་(ག་༦༧༧)>><<མ་>><<སེར་>><<གུ་>><<རིན་(ཁ་
༤༡༧)>>ཁུངས་ས།<<སྡེ་>> <<ཅོ་>>ཁུངས།<<སྣར་>><<པེ་>><<་ས་>><<ཞང་>>

380

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

དེ་ལ་སྡོད་ཁང་དང་སྒོམ་པའི་སྟན་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྔར་འོངས་པས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའི་རྒན་རིམ་དུ་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་བཙོ་<<ལུང་>>བླག་གི་ལས་བྱེད་ཅིང་བྲེལ་བ་ཚོན་ཁུའི་ལས་ཀྱིས་འབགས་པ་བསླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྦྱར་རོ་དང་།ཊཱིཀ་ལས་ཟས་བརྩམས་པས་འབགས་པ་བསླང་བར་མི་བྱའོ།།ཟས་ཀྱིས་འབགས་པ་བསླང་བར་མི་བྱ་བསླང་ན་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའོ།།ལུང་གསིལ་བུ་ལས།དགེ་
སློང་ཟས་ཟ་ཞིང་བྲེལ་བ་དག་ལ་མ་བསླང་ཞིག་བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཟས་ཟ་ཞིང་བྲེལ་བ་ཞེས་བགྱི་བཀའ་སྩལ་པ་ཆུང་ངུ་ན་ལན་ཚའམ་ལ་ཕུག་ཀྱང་རུང་བྲིམ་པར་གྱུར་པའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དགེ་སློང་ཟས་ཀྱིས་འབགས་པ་བསླང་ན་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་འདིས་ནི་དགེ་སློང་ཟས་ཀྱིས་འབགས་པ་ལངས་ན་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་འབགས་ལངས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཁུངས་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གྲལ་དུ་འདུག་པ་ན་

རང་གི་བྱུག་རིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རང་གི་གྲལ་འོས་པ་མ་ཡིན་པར་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།གྲལ་ཐོབ་པ་ལས་གོང་དུའང་མི་འདུག་འོག་ཏུའང་མི་འདུག་<<བི་>>༸དགེ་འདུན་སྤྱི་པའི་ཟངས་དང་སྤུ་གྲི་ལ་སོགས་པ་འཁོར་

ཞིང་སྤྱད་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་གཡར་ཏེ་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ནས་འཁོར་ཞིང་སྤྱད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གང་ཟག་གཞན་འདོད་པ་ཡོད་ན་རང་གིས་བཅང་བར་མི་བྱའོ།།ད་དུང་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་མཆོང་ཞིག་ཅེས་ལུང་ལས་སོ།།གོས་གདང་མཐོན་པོ་ལ་གཟར་བ་དང་དབོག་པ་མི་སླེབས་པ་རྙབ་པའི་ཆེད་དུ་རྐང་

རྟེན་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིའུ་བཙུགས་པ་ལས་བར་སྐབས་ཉིད་དུ་དོན་གྱི་ཆེད་ཉིད་དུ་ཁྲིའུ་ལས་ལངས་ཏེ་
ཁྲིའུ་ལས་བབས་པ་ནི་ཁྲིའུའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།ཏེ་དེའི་སྐབས་སུ་གཞན་ཁྲིའུ་འདོད་ན་ཡང་བསྐུར་བར་མི་བྱའོ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།།བར་དུ་དོན་གྱི་ཆེད་ཉིད་དུ་ལྡང་བ་དེའི་དུས་ན་ཁྲིའུ་དེ་ལ་རང་གིས་ཆོས་གོས་སམ་པུས་འཁྱུད་སྐེད་ཆིངས་བཞག་པར་བྱའོ།།
ཁྲིའུ་བྱ་བ་བྱས་མ་ཟིན་པར་ཁ་རྡབ་དུ་འཕྲོག་པའི་སྐབས་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།དགེ་འདུན་གྱི་ཟངས་
སྤྱད་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གིས་གཡར་ཏེ་ཚོན་གྱི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་བླུགས་ནས་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་མ་ཟིན་པའི་ཚེ་

381

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་སྤྱད་དེ་དགེ་སློང་གཞན་གཡར་བར་བྱེད་ན་སྦྱིན་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞེ་ན།དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་སྤྱད་དེ་གཡར་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གཞན་ཡོད་ལ་རང་གི་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་གནས་རང་ཉིད་ལ་སྣོད་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡོད་ན་།དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་སྤྱད་ཚོན་ཁུ་བླུགས་ཤིང་ཚོན་གྱི་ཁུ་བས་སྦགས་པ་ཉིད་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་མ་ཟིན་ཀྱང༌བསྟེན་པར་མི་བྱའོ།།སྟེ་རང་གི་སྣོད་དེར་ཚོན་ཁུ་རྣམས་བྱོ་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་དེ་གཞན་དེ་ལ་བསྐུར་བར་བྱའོ་ཊཱིཀ་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད།༸དགེ་འདུན་གྱི་ཟངས་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་གཡར་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཕྱི་མ་ཤོས་དེ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ཡོད་ན་གང་ཟག་སྔ་མ་ཤོས་རང་གི་སྣོད་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཟངས་སྤྱད་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ཕྱི་མ་ལ་མ་སྟེར་བའི་གང་ཟག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་སྤྱད་དེ་ནན་གྱིས་བྲལ་བར་བྱས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་དེ་ན་གང་ཟག་གཞན་དེའི་ཚོན་ཁུ་བླུགས་འདུག་ཀྱང་དེ་རང་གི་སྣོད་གཞན་དེར་གང་ཟག་ཕྱི་མ་ཤོས་ཀྱིས་ཚོན་ཁུ་རྣམས་བྱོ་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་དེ་གཞན་དེ་ལས་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་རང་གིས་ཁྱེར་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ།།དོན་མེད་ན་

ནི་བྲལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་སྨན་<<ལུང་>>བཏག་པའི་མཆིག་ནི་ལན་ཚྭ་
ལ་སོགས་པ་བཏག་པའི་ཕྱིར་འོག་གཞིར་བཞག་པའི་རྡོ་ལེབ་བོ།།དང་།དེའི་མཆིག་གུ་ནི་མཆིག་དེའི་སྟེང་ནས་ལན་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་འཐག་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་ལེབ་ཆུང་ངུ་འཕྲོད་ཀྱང་བཞག་པའོ།།བཅང་བར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱིས་སྨན་བཏག་པའི་གཏུན་བུ་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་མེད་<<བི་>>དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་འདྲེག་མཁན་གྱི་ལག་ཆ་ཡང་བཅང་ངོ༌།།
དགེ་འདུན་གྱིས་སྐྲ་དང་སེན་མོ་འདྲེག་པའི་སྣོད་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་མེད།དེ་ཡང་འདྲེག་མཁན་གྱི་ལག་ཆའི་

སྣོད་དུ་བཅུག་སྟེ་སྤུ་གྲི་རྣམས་མི་སྟོར་བར་རྩིག་པ་ལ་བཞག་གོ།སྟེའུ་དང་སྟ་རེ་དང་གཟོང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྤྱད་ཕྲ་མོ་བསྡུ་བ་དང་།དེ་དག་གི་སྣོད་ཤིང་མཁན་གྱི་ལག་ཆའི་སྣོད་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ༌།།དགེ་འདུན་གྱིས་བཅང་བར་བྱའོ་གང་ཟག་གིས་འཆང་ན་འགལ་འཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ <<ཊཱི་ལུང་>>རོ།།དགེ་སློང་དེས་དགེ་སློང་གང་ཟག་ལ་གཡར་པོ་ཉིད་དུ་སྟེའུ་དང་སྟེ་རེ་དང་གཟོང་

382

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ལ་སོགས་པ་མན་ཆད་ནས་ལག་ཆའི་སྣོད་ཐ་ན་ས་ལས་བྱས་པ་ཡན་ཆད་སྦྱིན་ནོ།།ལུང་ལས་སྦོམ་དགའ་མོས་རྒྱུ་ནོར་བུ་མཆིང་བུ་ལས་བྱས་པའི་སྣོད་སྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི་དགེ་སློང་མས་ནོར་བུ་མཆིང་བུའི་སྣོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅང་བར་མི་བྱའོ།།རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

འབྲུ་མར་སྣོད་བཅངས་ཀྱང་རུང་ངོ་བཅང་བར་བྱའོ།།འབྲུ་མར་དེའི་ཚད་ནི་ཕུལ་གང་ལ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སྲང་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་དོ་དེ་མན་ཆད་ནས་ཕུལ་ཕྱེད་ལ་ནི་དབུས་ཀྱི་སྲང་བཞིའི་ཚད་དོ་དེ་ཡན་ཆད་ཤོང་བའོ།།ཚོད་མ་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ལྕགས་ཀྱིས་དོག་ལེ་ཡང་ངོ༌།།ནི་སླང་ངའི་དབྱིབས་
འདྲ་བ་སྟེ།གོས་གཞིའི་ཊཱིཀ་ལས།སླང་ང་ནི་དོག་ལེ་འདྲ་བའོ།།ཞེས་སོ།།༸དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་བཅང་བར་བྱའོ།།ལྕགས་ཀྱི་དོག་ལེ་དེའི་ལྕགས་སྒྱེད་རྐང་པ་གསུམ་པའམ་རྐང་པ་བཞི་པ་དག་ཀྱང་ངོ༌།།བཅང་བར་བྱའོ།།༸དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མས་ལྕགས་སྒྱེད་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་མེད་<<བི་>>གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་ཐབ་རུང་ས་ལས་བྱས་པའི་ཐབ་རྒྱ་ཐབ་དང་སྒྱེད་པོ་དག་ཀྱང་ངོ༌།།བཅང་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མཚོན་ཆ་སྤངས་ཤིང་དབྱུག་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་པས་འཁར་བ་འཆང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་

རུང་ངམ་སྙམ་ན་འཁར་བ་འཆང་བའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁར་བ་བཅང་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་:བེར་ཀ171་ཁྱེར་དུ་མི་གནང་ངོ་།ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་དྲ་བ་ནི་བྱ་རྒྱའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་<<ཊཱིཀ་ >>བཤད་དོ།།དེའང་ལུང་ལས།ཚོན་སྣ་ལྔའི་དྲ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་ཡང་ངོ༌།།གནང་བ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅང་བར་བྱའོ།།༸འཁར་བ་དང་དྲ་བའི་གནང་བ་དེ་དགེ་འདུན་གྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའོ།།དེ་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ནམ་ཞེ་ན།རྒས་པ་དང་ན་བ་གང་ཡང་རུང་བའམ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དག་ལའོ།།འཁར་བ་དང་དྲ་བའི་གནང་བ་དེ་གཉིས་ཚིག་གཅིག་གིས་ཏེ་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་ལས་ཀྱི་

171 བེར་ཀ།<<ཆུང་(ཁ་༢༥༦)>><<སེར་>>བར་ཀ།<<མ་>>དེ་བེར།<<ས་>><<ཞང་>><<གུ་>>

383

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཆོ་ག་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱིན་པ་ཡང་སྲིད་དོ།།ལུང་ལས་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་ན་སྡིག་སྦྲུལ་མང་
བས་དེར་དགེ་སློང་ལ་སྡིག་སྦྲུལ་དག་གིས་བཟུང་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་སྡིག་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་
པོའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མཚན་མོ་ཕྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པས་རྐང་པ་ཟིན་པར་དྭོགས་པས་ཕྱིར་འཁར་བ་སྒྲ་ཅན་གྱིས་སིལ་ཞིང་འགྲོ་འཁར་བའི་ཏོག་:གསེང་སྟོང་པོ་ཅན་172སྒྲ་དང་བཅས་པ་ཡང་བཅང་ངོ༌།།སྔར་རྒན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་གནང་བའི་འཁར་བ་ནི་ལུས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གནང་བ་ཡིན་ནོ།།འཁར་སིལ་ནི་དགོས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་སོ།།འདི་ནི་སྡིག་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་གནང་བ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དེ།ཡུ་བའི་ནི་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་འཁར་བའི་ཡུ་བ་དང་མཁར་སིལ་གྱི་ཡུ་བ་དང་གོས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་གི་ཡུ་བ་སྟེ་དེ་དག་གི་རྩ་བ་མ་ཐོག་ནས་གས་ན་ལྕགས་ཀྱི་སྦུ་གུ་ངོས་གཅིག་ཞབས་བཅུག་པ་བསྐོན་ནོ།།ཡུ་བ་དེ་དག་གི་ཡ་ཐོག་ནི་གས་ན་ལྕགས་ཀྱི་གླེགས་བུས་འཁོར་བར་དཀྲི་བས་སོ།།ལུང་
ཕྲན་ཚེགས་ལས།བཀྲ་ཞིང་ཉེ་བར་བཀྲ་བ་དང་བསྲུབས་པ་ལས་བྱས་པ་དང་རྨ་བྱའི་མདོངས་ལས་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གདུགས་༸ནི་གོས་ཀྱི་གདང་ཡིན་ནོ།།བཅངས་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གདུགས་བཀྲ་ཞིང་ཉེ་བར་བཀྲ་བ་བཀག་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་སྨྱིག་མ་མཁན་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གདུགས་ཁྲ་བོ་བཀྲ་བ་དག་བྱེད་པས་དེ་འདིར་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།སྨྱིག་མ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་
གདུགས་ཁྲ་བོ་བཀྲ་བ་ཡང་རུང་ཁྲ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རུང་བའམ་ལོ་མ་ལས་རང་བཟོར་བྱས་པའི་གདུགས་ཁྲ་བོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གདུགས་རྣམ་པ་གཉིས་གང་འབྱོར་བ་བཅང་བར་བྱའོ།།གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དམ་གདུགས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དོ།།གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ལུས་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱས་ཀྱང་
རུང་གདུགས་ཉིད་ཀྱི་ཞེང་ཚད་དུ་བྱ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།རང་གི་ལུས་ཚད་དུ་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་བྱའོ།།

172 གསེང་སྟོང་པོ་ཅན།<<མ་>>གསོང་གདངས་སྙིང་པོ་ཅན།<<ཊཱིཀ་(ག་༦༨༣)>>གསེང་སྟོང་སྙིང་པོ་ཅན།<<ས་>><<སེར་>><<གུ་ >>གསེར་སྟོང་སྙིང་པོ་ཅན།<<ཞང་>>

384

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཁ་ཅིག་ནི་གདུགས་ཀྱི་རྩིབས་ཀྱི་ཚད་དུ་ཞེས་ཟེར་རོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་
ནི།གདུགས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གྱི་རྩ་བ་གདགས་པར་བྱ།ཞེས་གསུངས་ལ།འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་།གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་

གདུགས་ཀྱི་ཁོག་པའི་ཚད་དམ་ཁྲུ་དོ་བར་གནང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ།།གདུགས་དེས་རང་གི་སྟེང་ནས་ཕུབ་ཅིང་གྲོང་དབུས་སུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།གལ་ཏེ་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གྲོང་དབུས་སུ་མི་འགྲོར་མི་རུང་ན་གདུགས་དེ་གློར་བསྙལ་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་ཆར་བབ་པ་ཉིད་ན་གདུགས་དེས་དགེ་སློང་རང་གི་སྟེང་ནས་ཕུབ་ཅིང་གྲོང་དབུས་སུ་བསོད་སྙོམས་ལ་རྒྱུ་བར་བྱའོ།།ཉེས་མེད་དོ།།གོས་ཀྱི་ཆར་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ལ་གཞར་ཞིང་ཡིབ་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།འདིར་བསླབ་བྱ་གཞན་ཡང་ཊཱིཀ་ལས།ཡུ་བ་ནི་བྱི་དོར་བྱའོ།།ཞེས་སོ།།གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ལ་ཟས་ཆགས་མི་རུང་གིས་ཁྲུས་ཤིག་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ངོ༌།།ཆར་པ་ཆད་ན་དྲུང་ན་འཇུག་པའི་ཁྱིམ་དག་ཏུ་གདུགས་
དེ་བཞག་གོ།གང་དུ་བཞག་པའི་གྲོང་དེ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་གར་བླང་ངོ༌།།
རོལ་མོ་མཁན་ཞེས་པ་འདིའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི། རྫ་མཁན་དང་།ཞེས་ཏེ་རྫས་རྔ་ལ་སོགས་པ་རོལ་མོ་
མཁན་གྱི་གནས་དང༌། སྨད་འཚོང་མའི་གནས་དང༌།ཆང་འཚོང་གི་གནས་དང་།རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་།གདོལ་བ་རིགས་:ངན་བཤན་173པ་ཕྱག་དར་བའི་ཁྱིམ་གྱི་

གནས་དག་འགྲོ་བ་དང་གནས་པར་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ།།སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་འགྲོ་བ་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ།།འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནས་བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་

མི་བླང་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།བཤང་གཅི་མི་བྲོ་བར་མི་གཙང་བའི་སྐྱབས་དང་ཉེ་བར་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་འདུ་འཛིས་གནས་པར་མི་བྱ་དེར་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་ངོ༌།།<<ལུང་

173 ངན་བཤན།<<མཆན་བཞི་>>འཇམ་ཤན།<<མ་>>

385

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཊཱི་>>ལྭ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གོས་རིན་པོ་ཆེར་གྱུར་པས་དགོན་པ་བས་ཕྱོགས་དབེན་པར་གནས་པར་མི་བྱའོ།།དགོན་པར་དགེ་སློང་གནས་ན་གོས་དར་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་མི་བགོ་རྐུན་པོས་བདག་བསད་དུ་འོང་ངོ༌།།དགེ་སློང་གིས་ལྭ་བ་ཁྱིམ་དུ་བཞག་པས་སྲོག་ཆགས་སྲིན་བུ་རྣམས་ཀྱིས་རྨུགས་པར་གྱུར་

ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྡུམ་བུ་ན་མེ་རུ་ཀའི་ལོ་མ་བསྐམ་པའི་<<ཕྲན་>>ཕྱེ་མས་ལྭ་བའི་ལྟབ་ཚིགས་སུ་བཞུགས་པ་བྱ་སྟེ་དེས་སྲོག་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་<<ཕྲན་ཊཱི་>>རོ།།ལྭ་བ་ལ་སྲིལ་ལ་སོགས་པ་སྲོག་ཆགས་དག་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྟེ་སྲིན་གྱིས་མི་ཟའོ།།ཤིང་ན་མེ་རུ་ཀའི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཅུག་ན་དེའི་དྲིས་སྲོག་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་<<ཕྲན་ཊཱི་>>རོ།།ཤིང་ཀུན་གྱིས་ཕྱེ་མས་བཏབ་ན་ཡང་ངོ༌།།ཤིང་ནིམ་པ་དང༌།ནི་ཤིང་:ཆི་བ་བླུ་174བའི་ལོ་<<ཕྲན་ཊཱི>>མའོ། །བ་ཤ་ཀའི་ལོ་མ་དག་གི་ཕྱེ་མས་བཏབ་ན་ཡང་ངོ༌།།གོས་ལྟབ་ཚིགས་བྱས་ནས་གོས་ཀྱི་རིམ་པ་གཅིག་གི་བར་དེར་དེ་དག་གི་ཕྱེ་མ་སོང་ཞིང་བཏབ་ན་རིམ་པ་གཞན་དེ་ལ་ཡང་སྲིན་བུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་ཉིད་དོ།།དུས་དུས་སུ་གོས་བསྐམ་པ་ཡང་སྲོག་ཆགས་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ལུང་ལས་དགེ་སློང་དགོན་པའི་དྲུང་དུ་
ཆོས་རྐུན་པ་འོངས་ནས་ཏེ་ཕྱོགས་དང་ལམ་དང་ཚེས་གྲངས་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་ཁོ་བོ་ནི་དགོན་པ་

བའོ།།ཞེས་ཟེར་ཞིང་ལན་མ་ཐེབས་པས་དགེ་སློང་དེ་ལ་བརྡེག་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་དགོན་པ་བས་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་དང་འགྲོ་བའི་ལམ་རྒྱུས་དང་ཚེས་གྲངས་ནི་གཟའ་ལྷག་ལ་སོགས་<<ཕྲན་ >>པའོ།།དང་།ཉི་མ་ནི་ཚེས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱུ་སྐར་གང་ལ་རྒྱུ་བ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།དགོན་པ་བས།རྟག་ཏུ་མེ་དང་ཆུ་ཡོད་པར་བྱ་བའོ།།དགོན་པ་བས་ཕྱེ་དང་རས་མ་དག་དང༌།སྦྲང་རྩི་དང་ཞུན་མར་དག་ཅི་འབྱོར་བ་བཅང་བར་བྱ་ཉེ་བར་བཞག་གོ།དེ་ནི་ཆོམ་རྐུན་པའི་གནོད་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ།།དགོན་པ་བས་གལ་ཏེ་ཟས་ལས་ལྷག་རོལ་བྱུང་ན་ཡང་

174 ཆི་བ་བླུ།<<མ་>><<སེར་>>ཆི་བ་སླུ།<<ས་>><<ཞང་>>འཆི་བ་སླུ།<<གུ་>>

386

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ངོ༌།།ཉེ་བར་བཞག་གོ།ལྷག་མ་མེད་ན་དེར་ཟད་<<བི>>།དགེ་སློང་མ་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་མས་དགོན་པ་ཕྱོགས་དབེན་པར་གནས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ།།རང་དབང་མེད་པར་སུན་འབྱིན་དུ་འོང་བའི་མཐའ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ།།འོ་ན་གང་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞེ་ན།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་དགེ་སློང་མ་
རྣམས་ཀྱི་གནས་དབྱར་ཁང་བྱའོ།།དགེ་སློང་མ་དེས་དབྱར་ཁང་དེའི་ཕྱི་སྒོར་འདུག་པར་མི་
བྱའོ།།སྦོམ་དགའ་མོ་དབྱར་ཁང་གི་རྩིག་ལོགས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་ཆེན་པོ་ན་འདུག་པར་བྱེད་ནས་དགེ་སློང་མས་སྐར་ཁུང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཀྱང་ཊཱིཀ་ལས་སྐར་ཁུང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་སྣང་ཡེལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སློང་མས་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་མས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་
འདུག་པར་མི་བྱའོ།།འགྲེང་ཞིང་མི་འདུག་ཅེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།དགེ་སློང་མས་རང་གི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་གང་དུ་ཡང་གོས་མེད་པ་ཅན་གྱིས་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།གོས་ཐམས་ཅད་ཕུད་དེ་
གཅེར་བུར་མི་འདུག་<<བི་>>གོ།དགེ་སློང་མ་གོས་མེད་པ་ཅན་གྱིས་འདུག་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ལ་རྔུལ་གཟན་ནི་གཅེར་བ་བསྐྱབ་པའི་གོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེས་རྔུལ་གཟན་གྱོན་ན་གཅེར་ཐེར་འདུག་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།ཡུལ་ཚ་ན་ཁང་པའི་ནང་དུ་སྨད་གཡོག་དང་ནུ་ཁེབས་གཅིག་གྱོན་དུ་གནང་ངོ༌།།དགེ་སློང་མས་རྔུལ་གཟན་ཉིད་གྱོན་དུ་གནང་ཟིན་ཀྱང་དཔུང་པ་གཉིས་མ་གཡོགས་པར་ཁྱིམ་པའི་དང་དགེ་བསྙེན་གྱི་དྲུང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་མ་དེའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་འདུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་མ་བསམ་གཏན་བྱེད་ན་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ཕྱེད་ཉིད་དོ།།ཀྱིས་འདུག་པར་བྱ་སྟེ་དེས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ཕྱེད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།དགེ་སློང་མ་བསམ་གཏན་བྱེད་ན་ཟག་བྱེད་མོ་
མཚན་ཀྱི་སྒོར་འབུ་སྦྲང་ལ་སོགས་པ་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོས་ལ་སོགས་པས་གཡོག་རས་མ་གཡོགས་པ་དེ་རྐང་པ་གཅིག་གི་རྟིང་པས་གླན་རྐང་པ་གཅིག་བརྐྱང་སྟེ་འདུག་གོ།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེས་དགེ་སློང་གྲེ་སྐྱེས་ཤི་བའི་རུས་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་

387

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་པ་དེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཆུ་འཐུང་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་བཤིག་པ་ན་གྲེ་སྐྱེས་གྱི་རུས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཨུཏཔ་ལའི་མདོག་གིས་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ་ཡང་དག་གོ་སྙམ་ནས་བཅུ་གཉིས་སྡེ་ཁྲོས་པར་གྱུར་ཏེ་འཕགས་མ་ཨུཏཔ་ལའི་མདོག་དེ་གསད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྣམ་སྦྱར་ལ་མཚོན་ཆ་དང་ཁབ་དང་སེང་ལྡེང་གི་ཕུར་པ་དག་གིས་བསྣུན་པ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོང་དུ་མི་གཞུག་པར་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ།དགེ་སློང་དག་གིས་དགེ་སློང་མ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པ་དག་བཟློག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་མ་ཞིག་དགེ་སློང་ལ་ཁ་ཟེར་ཞིང་འོང་ན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོང་དུ་གནང་ངོ༌།།དགེ་སློང་མ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མི་བྱེད་ན་དེ་དག་ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་གིས་གཏམ་མི་འདྲི་བ་དང༌།མི་གདམས་པ་དང་།གསོ་སྦྱོང་གཞག་པ་དང་།དགག་དབྱེ་བཞག་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་གདུལ་བར་བྱ་ཞིང་འདུལ་བ་ཐོབ་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མ་མ་དུལ་ཞིང་ཁ་ཟེར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཚར་གཅད་པར་བྱ་ <<བི>>།དགེ་སློང་མ་དེས་དགེ་སློང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོང་བར་དགེ་སློང་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་ཅིང་གོ་བར་མ་བྱས་པར་ཐུག་ཐུབ་ཏུ་དགེ་སློང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་དེ་ལ་ཁྱོད་དགེ་<<ཊཱི་>>སློང་རྣམས་དང་ནང་ཞེས་འགྲས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་དགེ་སློང་ལ་འཁོན་མེད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོང་བར་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་སོ།།གནང་བར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།མ་དྲིས་པར་གྱ་ཙོམ་དུ་རྗེས་སུ་གནང་བར་བྱའམ་ཞེ་ན།ཞེ་འགྲས་པ་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་དྲི་བས་དགེ་སློང་མ་དེ་ཞེ་འགྲས་པ་མེད་པ་ཉིད་ངེས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གནང་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་མ་འཁོན་མེད་པར་ཤེས་ན་དྲི་མི་དགོས་པར་བཏང་<<བི་>>ངོ༌།།
འཕྲེད་གཏན་དང་།གནམ་གཟེར་དང་།འཁོར་གཏན་དང་།སྒོ་ལྕགས་དང་སྒོ་
ལྕགས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་སྒོ་གཏན་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།ལྡེ་མིག་ཀྱོག་པོ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་དེས་དབྱེ་དགོས་པའི་སྡོམ་བྱེད་མཚོན་པ་སྟེ།ལུང་ལས།སྡོམ་བྱེད་ལྔ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཆེན་པོ་

388

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བསྡམ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྦྱར་རོ།།སྟ་གོན་བྱ་བའོ།།དགེ་བསྐོས་ཀྱིས་དགོང་གར་
མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པོའི་ཆར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་བསྡམས་ནས་<<བི་>>གྲྭ་གྲྭར་རྐུན་པོ་ཡོད་པར་དྭོགས་པའི་ས་ཀུན་བཙལ་ཏེ།གཙུག་ལག་ཁང་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཆོམ་རྐུན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དགེ་<<ཊཱི་>>སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་དུ་གླགས་པའི་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེལ་ཚེ་བྱའོ།།མེལ་ཚེའི་ཐུན་པ་དེར་གྱུར་པས་གློས་ཕབ་སྟེའམ་གཉིད་ཉལ་བ་དང་།ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ངེས་པར་སྤང་ངོ༌།།གཙུག་ལག་ཁང་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་དགེ་བསྐོས་ལ་ལུང་ལས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒོ་བཅད་དམ་
གཙུག་ལག་ཁང་སོ་སོར་བརྟགས་སམ་ཞེས་སྒོ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཞག་བྱས་པ་ཉིད་དྲི་བར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་འཕྲེད་གཏན་དང་སྒོ་ལྕགས་ལ་སོགས་པ་སྡོམ་བྱེད་ལྔ་པོ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་མ་བསྡམས་པ་ཉིད་ན།ཆོམ་རྐུན་པ་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་བརླག་ན་རྫས་ཅི་བརླག་པ་དེ་དགེ་བསྐོས་སྐྱིན་པ་འཇལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཏེ་དགེ་བསྐོས་ལ་སྐྱིན་མ་འབབ་<<ཊཱི་>>བོ།།འཕྲེད་གཏན་དང་སྒོ་ལྕགས་ལ་སོགས་པ་སྡོམ་བྱེད་ལྔ་པོ་དེ་དག་གྲངས་ཇི་ཙམ་བསྡམས་པའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱས་པ་སྟེ་བསྡམ་པ་མ་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་

དག་གོ།དགེ་བསྐོས་འཇལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་གལ་ཏེ་སྡོམ་བྱེད་ལྔ་པོ་ཡོད་བཞིན་གཅིག་གིས་མ་བསྡམས་པར་རྫས་བརླག་ན་གཅིག་གི་ཆ་འཇལ་དུ་གཞུག་གོ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྡམས་ན་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཇལ་དུ་གཞུག་གོ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་ལྔ་ཆར་གྱིས་མ་བསྡམས་ན་སྐྱིན་མ་རིལ་གྱིས་འཇལ་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་ཊཱིཀའོ། །གཏན་རྣམ་པ་ལྔས་བསྡམས་པ་ལས་ནང་ནས་ནོར་ཞིག་གཏོར་ན་གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱོང་ལ་སྐྱིན་པ་མི་འབབ་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་

ངོ༌།།དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྡེ་མིག་ཀྱོག་པོ་དང་སྒོ་ལྕགས་བཅང་བར་བྱའོ།།འཕྲེད་གཏན་དང་སྒོ་ལྕགས་ལ་སོགས་པ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་སྒོ་

389

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

མ་བསྡམས་པར་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།གལ་ཏེ་གནས་སྟོང་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་དེར་ཆག་ཆག་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།།ཕྱག་དར་བྱ་ལྕི་བས་ཞལ་ཞལ་འཇམ་པོར་བྱ་གས་པ་དང་ཞིག་པ་དང་གོགས་པ་རྣམས་སླར་བཅོས་པར་བྱ་ཞེས་ལུང་མ་མོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས།གནས་སྟོང་པ་གང་དུ་

ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྣོད་སྤྱད་<<ཊཱི་>>བསྡུ་སྐྱོགས་མ་བྱས་པར་བརྩམ་པར་འདུག་ན་གནས་ཇི་ལྟ་པ་བཞིན་དུ་མཁོས་སུ་དབབ་པར་བྱའོ།།སྣོད་སྤྱད་དེ་དག་གལ་ཏེ་བྱི་དོར་བྱ་བ་དེ་བཟོད་ཅིང་འོས་པ་ཡིན་ན་བཀྲུ་བཤལ་ལ་སོགས་བྱི་དོར་བྱའོ།།ལུང་མ་མོ་ལས།དགེ་སློང་གིས་གནས་སྟོང་པར་ཞུགས་པའི་
སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ་གནས་སྟོང་པ་དེ་ན་གལ་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་སྐྱེས་པའི་རྩྭ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རུང་བར་བྱེད་པ་དགེ་ཚུལ་ལམ་ཁྱིམ་པ་ཡོད་ན་རྩྭ་སྔོན་པོ་རྣམས་བྲེགས་ཤིག་ཅེས་ལུང་ལས་གསུངས་སྔོ་བསྲབ་པ་རྩྭ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷབ་ལྷུབ་འཐོག་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ།།ལུང་མ་མོ་ལས།དགེ་སློང་གིས་གནས་སྟོང་པར་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་གསུངས་ཏེ་གནས་སྟོང་པ་དེར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པ་ན་གལ་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཁྱིམ་པ་དག་འོངས་ཤིང་ལྷགས་ན།ཁྱིམ་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་
གཏམ་དང་ཟས་སྐོམ་དང་གཡར་གཟིགས་ལ་སོགས་པ་ནུས་པ་དང་སྦྱར་བའི་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་ཡང་བྱའོ།།
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་དགེ་སློང་གིས་ཤིང་ལྗོན་པ་མེ་ཏོག་གི་ཤིང་དང་
འབྲས་བུའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་བསྐྱེད་ནས་མི་བསྐྱང་བར་མི་བྱའོ།།མ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས།<<བི་ཊཱི་>>ཡུན་ཇི་ལྟ་བུ་བསྐྱང་ཞེ་ན།མེ་ཏོག་དེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་ནི་མེ་ཏོག་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱང་བར་བྱའོ།།མེ་ཏོག་ཤིང་ལྗོན་པ་ལས་གཞན་འབྲས་བུའི་
ཤིང་ལྗོན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱང་བར་བྱའོ།།མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཆེས་གྲགས་པ་དེ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་དེ་

390

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གཉིས་ནི་ཡུན་རིང་བ་ཉིད་ན་ལོ་ལྔར་རོ།།བསྐྱང་བར་བྱའོ།།ལུང་ལས།དགེ་སློང་ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པས་ལོ་ལྔ་གར་ཡང་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་གལ་ཏེ་འགྲོ་ན་དགེ་སློང་གཞན་ལ་གཏད་དེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་

སོ།།བསྐྱེད་ཤིང་བསྐྱང་བ་འདི་ལ་དགེ་སློང་གཞན་ལ་བསྐོས་ཏེ་བསྐོས་པ་དེས་བསྐྱངས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱངས་པ་དང་འདྲའོ།།ཆུ་བཅུ་བས་བསྐྱང་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་དྲུང་དུ་ལག་པ་དག་དང་རྐང་པ་དག་བཀྲུ་བ་དང༌།སོ་ཤིང་དོར་ཏེ་སོ་བཀྲུ་བ་དང༌།ལྷུང་བཟེད་བཀྲུ་བ་དང༌།ཁྲུས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆུ་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ།།གྲང་བ་ལྷགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ལྗོན་པ་སྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཁང་བུའི་སྦུབས་བྱའོ།།དབུགས་རླངས་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཁང་བུ་དེ་ལ་སྐར་ཁུང་གདོད་དོ།།གྲང་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁང་བུའི་སྦུབས་དེའི་གཡོགས་མས་སྦུབས་སྟེ་དགབ་བོ།།སོས་ཀ་ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་ཚད་པས་མི་ཚ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཡོགས་མ་

དེ་བསལ་ལོ།།དབྱར་དག་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་མི་འབྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྔ་མ་ཁང་བུའི་
སྦུབས་དེ་ཡང་ངོ་།།<<ཊཱི་>>ཁང་བུའི་སྦུབས་དེ་ལས་ཆུ་ཡི་ཡུར་བ་གདོད་ཁང་བུའི་སྦུབས་དེ་མ་བཤིག་པའི་ཚེ་ཆུ་འཛག་པའི་ཆུ་ཁུང་གདོད་དོ།།མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རྩ་བའི་འོངས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་རྣམས་ཡལ་བར་མི་དོར་རོ།།ཤིང་ལྗོན་པ་མང་དུ་སྐྱེད་དེ་དགེ་སློང་གཅིག་གི་ལག་གིས་མི་ཁྱབ་ན་དགེ་སློང་སློབ་མ་མང་ཉུང་ལ་བགོས་ཏེ་འཁོར་མང་ཉུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐལ་སྐལ་དུ་བགོས་ཏེ་ལས་བྱའོ་ཞེས་<<ལུང་>>སོ།།འཁོར་མང་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་མང་དུ་བསྐྱང་ལ་འཁོར་ཉུང་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་ཉུང་ངུ་བསྐྱང་ངོ་ཤ་མི་གསུང་བྱི་དོར་བྱའོ།།ཞེས་པ་ནི་བསྐྱང་བར་བྱ་བའོ།།ཤིང་
ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་དྲུང་ཏུ་སོ་ཤིང་ཞེས་པ་ནི་སོ་ཤིང་གི་རྩེ་མོ་སོའི་བར་དུ་ཅུང་ཟད་ཟོས་ཏེ་རྩེ་མོ་ལོང་ལོང་པོར་གྱུར་པ་དེས་སོའི་དྲི་མ་རྣམས་དྲུད་ཅིང་ཆུས་སོ་བཀྲུ་བ་བཟའ་བ་དང་།ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་དྲུང་ཏུ་ཁ་བཀྲུ་བ་དང་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་དྲུང་ཏུ་རྐང་པ་བཀྲུ་བ་ཁ་བཀྲམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ས་བཅུ་བ་ལ་སོགས་བྱའི་ཤིང་ལྗོན་པ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ཆུ་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་འཇུག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་

391

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

པས་སོ།།ཁ་བཀྲམ་སྟེ་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་<<ཊཱི་>>སྲུང་བའི་
ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་བསྐོ་བར་བྱའོ།།སྲུང་མའི་དགེ་སློང་དག་ཟན་ཟ་བ་ཉིད་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆེད་
ཉིད་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སློང་གཞན་དག་གོ།བསྐོས་ཏེ་བརྗེའོ།།བརྗེས་པའི་དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་དགེ་འདུན་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྔར་དང་པོར་ཟན་ཟོས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།སྲུང་མའི་དགེ་འདུན་ནི་དགེ་སློང་ཕལ་དང་ཐབས་ཅིག་ཟ་<<བི>>།

ཀློག་ཏུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་འཕྲལ་གྱི་བྱ་
བའི་<<ཊཱི་>>ལས་ཆེས་མང་པོ་བྱེད་པ་དང་སྤྱི་ཚོམས་སུ་བཤད་པ་དེས་ཚིག་འཛིན་པར་མི་ནུས་ཤིང་དོན་གོ་བར་མི་ནུས་པ་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་ལ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལུང་དབོག་པ་དང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བས་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱའོ།།མཁན་པོ་ལ་སློབ་མ་མང་དུ་འདོག་ན་མཁན་པོ་ལ་གང་བསྟི་སྟང་ཆེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་ལ་མཁན་པོས་སྙིང་ནས་བསླབ་<<བི་>>བོ།།དགེ་སློང་མ་དེའི་འདུལ་བ་དགེ་སློང་གིས་བཟུང་སྟེ་དགེ་སློང་མའི་འདུལ་བ་དེའི་ལུང་སྔར་མ་ཕོག་པའི་ལུང་དབོག་པ་དང་སྔར་ལུང་ཕོག་ཟིན་པའི་ཚིག་ཁ་ཏོན་བྱ་བ་དང༌།བརྗེད་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དམིགས་ཀྱིས་འདྲི་བའི་ལན་སྦྱིན་པ་
དག་གིས་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ལ་རྗེས་སུ་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་སྤྲིང་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བྲི་བར་བྱའོ།།དེ་ལ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དགེ་སློང་གིས་
བཟོ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིར་བཀག་པས་ཡི་གེ་འདྲི་བ་ཡང་བཀག་གམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའོ་འོན་ཀྱང་ཆོས་དང་འགལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཡི་གེ་སྡོམ་བརྩོན་གྱིས་བྲིར་མི་རུང༌།གང་ཟག་གང་གིས་འདུལ་བའི་དོན་དང་ཚིག་སྔར་བཟུང་ཡང་དྲན་པར་མི་ནུས་ཏེ་བརྗེད་ངས་ཆེ་པ་དང་འདུལ་བའི་དོན་དང་ཚིག་སྔར་ནས་འཛིན་པར་མི་ནུས་པས་འདུལ་བ་ཡི་གེར་བྲི་བར་བྱའོ།།འདུལ་བ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་ཡིན་ཏེ།ཊཱིཀ་ལས།འདིར་གཞི་དག་ནི་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།ཞེས་སོ།།འདུལ་བ་དེ་དྲན་པ་དང་འཛིན་པར་ནུས་ན་ནི་ཡི་

392

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
གེར་མི་བྲི་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།གྱི་ཁ་ཏོན་དུ་སློབས་ཤིག་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་འདྲིར་གནང་ངོ༌།།ཡི་
གེར་བྲི་བ་དང་མི་བྲི་བ་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཕ་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ནི་འདུལ་བ་དེ་དང་འདྲའོ།།སྟེ་དྲན་པ་དང་འཛིན་པར་མི་ནུས་པས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཡི་གེར་བྲི་བར་བྱའོ་དྲན་པ་དང་འཛིན་པར་ནུས་ན་ནི་སོ་

སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཡི་གེར་བྲི་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།འདུལ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ངོ༌།།ཡི་གེར་བྲི་བ་དང་མི་བྲི་བ་འདི་ལ་འདུལ་བ་འདི་དང་འདྲའོ་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཞིར་གཏོགས་པའི་ཕྲན་ཚེགས་དང་གསིལ་བུ་དང་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་འབྱེད་དང་དེར་གཏོགས་པའི་ཕྲན་ཚེགས་དང་གསིལ་བུ་དང་ཞུ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཊཱིཀས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དོ།།ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་པོ་གང་ཟག་གི་མིང་ཡང་ངོ༌།།ཡི་གེར་བྲི་བར་མི་བྱའོ།།ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་མ་མངོན་མཚན་བྱ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་དང་གདན་ཆ་ལ་མིང་ཡི་གེར་བྲིའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་མལ་སྟན་ལ་
དེའི་མཐའ་མར་མིང་ཡི་གེར་བྲི།ཡི་གེ་ཇི་ལྟར་བྲི་ཞེ་ན། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་སྦྱིན་བདག་ཆེ་གེ་མོའི་གཙུག་ལག་ཁང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་འོད་མའི་ཚལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སོ་ཞེས་སོ།།ཡི་གེ་བྲི་བར་བྱའོ།།དགེ་འདུན་གྱི་གོས་དག་ལ་ཡང་ངོ༌།།ཡི་གེ་དེ་ལྟར་བྲི་བར་བྱའོ།།<<ཊཱི་>>གནས་མལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་གཞན་<<ཊཱི་>>དགེ་འདུན་གྱི་སྣོད་སྤྱད་ལ་སོགས་ལ་ཡང་ངོ༌།།ཡི་གེ་དེ་ལྟར་བྲི་བར་བྱའོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའི་སྡེབ་སྦྱོར་དང༌།ནི་རིང་པོར་དྲངས་པ་དང་ང་རོ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའོ།།ཚིག་ནི་ཚིག་རེ་རེར་ཕྱེ་སྟེ་ཀློག་<<ཊཱི་>>པའོ།།དང་།ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རང་གིས་གཞན་དུ་སྦྱར་ཏེ་རང་གིས་སྦྱར་བ་དེ་ལ་གཞོལ་བ་སྟེ་རང་གིས་སྦྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་བུར་བྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལས་བཟློག་པར་རང་གིས་སྦྱར་ཏེ་ཀླག་
པར་མི་བྱའོ།།སྡེབ་སྦྱོར་དང་།ཞེས་པ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་སྒྲ་རིང་པོ་ལས་ཐུང་ངུའམ་ཐུང་ངུ་ལས་རིང་པོར་སྦྱར་

393

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
ཏེ་ཀླག་པར་མི་བྱའོ།།ཚིག་དང་།ཞེས་པ་ནི་ཚིག་རེ་རེར་ཕྱེ་སྟེ་ཀླག་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཚིག་མ་ཕྱེ་བར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྦྱར་ཏེ་ཀླག་པར་མི་བྱའོ།།རིམ་པ་ལ།ཞེས་པ་ནི་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་གོ་རིམ་བཟློག་པར་སྦྱར་ཏེ་ཀླག་པར་མི་བྱའོ།།དེའང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།རིམ་པ་སྦྱར་ནས་གདོན་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།ལུང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས།གོ་རིམ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འདོན་པའི་ཕྱིར།ཞེས་བཤད་དོ།།འོ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་ཏེ་སྒྲ་ལོག་འགྱུར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས།ལྗོངས་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་ཡིན་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ།།ཞེས་གསུངས་ལ།དེའི་འགྲེལ་པ་ལས།ཡུལ་དེ་ན་གྲགས་པའི་ཚིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་བསྟན་པར་ནུས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས།ཞེས་སོ།།ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་

བསྟན་བཅོས་དག་གཟུང་བར་བྱ་བའམ་ཞེ་ན།མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞན་ལ་ལེགས་པར་གོ་བར་བྱེད་ནུས་ཤིང་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་ནུས་པ་དག་གིས་བསླབ་པར་བྱའི་བྱིས་པ་རྨོངས་པ་མི་གསལ་བ་མི་མཁས་པ་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས།ལུང་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་འཆོས་སློབ་པ་ཁོ་ན་ལ་རྩོན་པར་བྱེད་ནས་བཀའ་སྩལ་པ།སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཤད་ཉན་དང་ཁ་ཏོན་ལ་
བརྩོན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཏོང་ན་མུ་སྟེགས་སུན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གིས་ཕྱི་རོལ་མུ་

སྟེགས་པའི་བསྟན་འཆོས་དག་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།ཊཱིཀ་ལས་ཚིག་དང་དོན་གཉིས་ཀ་བཟུང་བར་བྱའོ།།བཀའ་ལ་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་བ་དེའི་ཚད་ནི།ལུང་ལས།དུས་གསུམ་དུ་བྱས་ལ་དུས་གསུམ་གཉིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀླག་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་བཟུང་བ་དེའི་དུས་ནི་ཉི་མ་དགུང་ལ་བསླབ་སྟེ་ཉི་མའི་སུམ་ཆ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་<<ཊཱི་ >>པའོ།།དེའི་དུས་ནི་ཉི་མའི་སུམ་ཆ་བློ་གསལ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པའི། ཞེས་པའོ།།ལུང་ལས།གསལ་བའི་དུས་སུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་གདོན་པར་བྱ།ཞེས་གསུངས་སོ།།མཚན་མོ་ཡང་ངོ༌།།སུམ་ཆ་བདེ་བ་མ་ཡིན་<<ཊཱི་>>པའོ།།མཚན་མོའི་དགུང་གཏར་ཁ་ལ་སོགས་པ་བསླབ་<<བི་>>གསང་སྔགས་དུག་གི་གནོད་པ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དག་དགེ་སློང་གིས་གཟུང་བར་

394

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

བྱའོ།།སྔགས་དེ་གདབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་བར་སྔགས་གདབ་<<བི་>>བྱའོ།།གསང་སྔགས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་བཟུང་བར་ཡང་མི་བྱ་སྦྱར་བར་ཡང་མི་བྱའོ།།མུ་སྟེགས་པའི་གསང་སྔགས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱག་གི་གནས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།ལྷ་གཞན་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་མི་བྱའོ།།མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དབུལ་བར་མི་བྱའོ།།ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ལ་ལྡང་175བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀུར་སྟི་མི་བྱའོ།།གནོད་པར་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་ལུང་གླེང་གཞི་ལས་སོ།།དེ་ལ་ངན་དུ་ཡང་མི་བརྗོད་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ།།མུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་ཁང་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷའི་གནས་སུ་དགེ་སློང་ཕྱིན་ན་དགེ་སློང་དེས་ལྷའི་གཟུགས་དེའི་མདུན་མངོན་སུམ་དུ་འགྲེང་སྟེ་
སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་གོ་བར་བྱས་ནས་གཙུག་ལག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པས།ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་དེ་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ།།དགེ་སློང་རང་གིས་བཟོ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་དགེ་སློང་གིས་བཟོ་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་བཟོ་བསླབ་པ་དང༌།བཟོ་དེའི་སྣོད་བཟོ་སྤྱད་ཉེ་བར་གཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ།སྔོན་སྨན་པ་ཡིན་ན་གཏར་ཁ་བྱེད་པའི་མཚོན་གྱི་ཤུབས་དང་
སྔོན་གོས་བཟོ་མཁན་ཡིན་ན་ཁབ་རལ་ཁབ་ཤུབས་དང་སྔོན་ཡི་གེ་པ་ཡིན་ན་རམ་ཕྱིས་སྣག་བུམ་ནི་མ་
གཏོགས་སོ།།རམ་ཕྱིས་ནི་སྣག་ཚའི་བུམ་པའི་མིང་སྟེ་དེ་ལྟར་ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསལ་ཞིང་ཡུལ་ཁ་ཅིག་ན་སྣག་བུམ་ལ་རམ་ཕྱིས་ཞེས་ཟེར་རོ།།ཆོས་འདི་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་མུ་གཅིག་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསམ་པས་ལྷོག་པའི་སྨན་དུ་སྲོག་ཆགས་གསོན་པོར་

མིད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱའི་དགེ་བའི་གསོ་བ་སྨན་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའི་དགེ་སློང་གིས་སྨན་པ་བྱར་རུང་སྟེ། གླ་རྔན་གྱིས་ནི་དགེ་སློང་གིས་སྨན་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།དགེ་སློང་སྨན་པ་དེས་གཞན་ལ་བཀྲུ་

175 ལྡང།<<མ་>><<སེར་>><<ཞང་>>སྡང།<<ས་>><<གུ་>>

395

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

སྨན་བཤལ་སྨན་བཏང་ནས་བཀྲུ་སྨན་དེ་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་སློང་སྨན་པ་དེ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།།དེ་ཉིད་དུ་བསྡད་པར་བྱའོ།།གདོན་མི་ཟ་བར་འགྲོ་དགོས་པའི་རྐྱེན་དེ་ལྟ་བུ་176བྱུང་ན་ཧ་ཅང་འཁྲུ་བ་དང་ཡེ་མི་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པའི་གཉེན་པོའི་ཆོ་ག་སྨན་དཔྱད་ཀྱི་ཐབས་རྣམས་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་བསྟན་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།།དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མ་བསྟན་པར་འགྲོ་ན་ཉེས་བྱས་སོ།།རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཚན་མཐུན་པ་དགེ་སློང་གིས་ནི་དགེ་སློང་ངམ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་མས་ནི་དགེ་སློང་མའམ་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་ལ་དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདྲེག་མཁན་གྱི་བྱ་བ་སྐྲ་དང་སེན་མོ་བྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།།དགེ་སློང་གིས་བཟོ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་
མི་བྱའོ་ཞེས་བཀག་པས་ཤིང་བཟོའི་རྣམ་པ་འདི་ཙམ་ཡང་བྱར་མི་རུང་ངམ་སྙམ་ན།ཁྲིའི་ཡན་ལག་ཁྲིའི་རྐང་པ་
ལ་སོགས་པ་ཆག་པ་བཅོས་པ་ཡང་ངོ༌།།དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་ཏེ་དགེ་སློང་ཤིང་བཟོ་མཁན་གྱི་ཐ་སྙད་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཁྲི་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཁྲིའུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གི་དཔེ་ཡིན་<<ཊཱི་

>>ནོ།།དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དགེ་སློང་གིས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རིམ་པ་དག་སྐུད་པ་ལ་བརྒྱུ་བ་ཡང་ངོ༌།།དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།དཀོན་མཆོག་མཆོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡང་དགེ་སློང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་མི་བྲི་བྲིས་ན་ཉེས་བྱས་<<བི་>>སེམས་ཅན་
གྱི་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་འདབ་མའི་མྱུ་གུའམ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་བྲི་བ་

ཡང་ངོ༌།།དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མར་སྦྱར་རོ།།རི་མོ་སློབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དང་སེམས་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འདྲི་བ་ནི་རི་མོ་ལོབས་ཟིན་པས་འབྲི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།དེས་ནི་རི་མོ་ལོབས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་འདྲི་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འདྲི་ན་ཉེས་པ་མེད་པ་ལྟར་རི་མོ་སློབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་འདྲི་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ 176 -དག <<མ་>><<མཆན་བཞི་>> + <<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༧༣༤)>><<ཊཱིཀ་(ག་༧༠༡)>><<རིན་(ཁ་༤༢༧)>>

396

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
གཟུགས་འདྲི་ན་ནི་ཉེས་པ་མེད་པའོ་གསུང་ངོ་། །

ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཤི་བའི་ལུས་ལ་སྤོས་ཆུ་དང་ཁྲུས་དང་བྱུག་པ་དང་མེ་
ཏོག་དང་གོས་ཀྱིས་དགབ་པ་དང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་བ་དང་དུང་དང་རྔ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དབྱུང་

བ་དང་སྤོས་བསྲེག་པ་དང་མེ་ཏོག་གསིལ་མ་གཏོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བྱའོ།།རོ་དེ་བསྲེག་པར་བྱའོ།།ལུས་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་བསྲེག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།ངེས་པར་བསྲེག་གམ་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྨ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནའོ།།རོ་དེ་ལ་སྲོག་ཆགས་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བརྟག་པས་ངེས་པར་བྱའོ།།སའི་དོང་བརྐོ་བ་དེར་གཞུག་པའམ་ཆུ་ཀླུང་ལ་བསྐུར་རོ།།རེ་དེ་ལ་སྲོག་ཆགས་ཞུགས་པ་བསྲེགས་པ་དང་ཆུ་ལ་བསྐུར་བ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྲོག་ཆགས་དག་འཆི་ན་ཚང་ཚིང་གི་དབུས་སུ་བཞག་གོ།སྤྱོད་ལམ་གང་ཞིག་གིས་ཞེ་ན།རོ་དེ་གློ་གཡས་པ་བསྙལ་ཏེ་མགོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ཏོ།།དགོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས།ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་དབུ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ལ་ཁྲི་ཤོམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བར་མཛད་ཅེ་ན།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་བཟླས་པའི་སྒོ་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེའོ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་མཚུངས་པར་སྦྱོར་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་འཆད་དོ།།རོའི་སྔས་སུ་རྩྭའི་ཆུན་པོ་གཞུག་གོ།རྩྭ་དག་གམ་ལོ་མ་དག་གིས་གཡོག་གོ།ཆོས་མཉན་པ་ནི་ལུང་ལས་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་གྱི་ཆོས་མཉན་པ་སྦྱིན་ཞེས་གསུངས་ལ།འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་།རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པའི་ཆོས་བསྒྲགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།དང་།ཡོན་བཤད་པ་ཡོན་བསྔོ་བ་དག་བྱའོ།།བ་སྟེ་ཡོན་བསྔོ་བ་བྱ་ཞེས་ལུང་དང་འོད་ལྡན་ལས་གསུངས་སོ།།རོ་ལ་རེག་པ་དག་གིས་གོས་དང་བཅས་ཏེ་ཁྲུས་གོས་དང་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀྲུ་བར་བྱའོ།།རོ་ལ་རེག་པ་ལས་གཞན་རོ་ལ་མ་རེག་པར་དེའི་གྲོགས་བྱས་པ་དག་གིས་ནི་རྐང་ལག་བཀྲུའོ།།རོ་བསྐྱལ་ཏེ་སླར་ལོག་ནས་དགེ་སློང་དེ་

397

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

དག་གིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱ་སྟེ་གཙུག་<<ཊཱི་>>ལག་ཁང་དུ་དང་བདག་གི་གནས་ཁང་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ།།མཆོད་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།བུམ་པའི་ཕྱོགས་ན་གཙང་ཁང་ཅན་ནི་རི་མོ་བྲིས་པ་ཉིད་དང་གཙང་ཁང་མེད་པ་ཀ་བ་ལྟ་བུ་བསྒྲེང་བ་ཉིད་དོ།།མཆོད་རྟེན་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་འོས་པ་ཉིད་དོ།།རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལའམ་ཞེ་ན། ུ གལ་ཏེ་དགེ་བ་ཡིན་ན་སྟེ།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ནི།ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཅན་ཏེ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།དེ་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་ཐ་སྙད་ལེགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནའོ།།ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ནི་མི་འོས་སོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།།འོ་ན་རྣམ་པ་ནི་གང་ཞེ་ན།བང་རིམ་བཞི་དང་འགབ་མ་མགུར་ཆུ་<<ཊཱི་>>༸བུམ་གདན་<<ལུང་ >>དང༌།བུམ་པ་དང༌།པུ་ཤུ་དང༌།སྲོག་ཤིང་དང་།གདུགས་བཅུ་གསུམ་དང་།ཆར་གབ་དག་གོ།པུ་ཤུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྲེའོ་གདུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སོ། །ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་འཕང་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།རང་སངས་རྒྱས་ལ་གཉིས་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པའོ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་ཆར་གབ་
མེད་པ་གདུགས་བཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་ཡོད་པའོ།།དེ་ཡང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་སངས་རྒྱས་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀས་བཤད་པས་གདུགས་ལྔ་པ་ཉིད་དོ།།

ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་སྙེད་ཐོབ་པའི་ཚད་དག་གིས་ཆར་<<ཊཱི་>>གབ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་དེའི་གདུགས་གཅིག་གིས་ལྷག་པའོ།།ལུང་ལས།དགྲ་བཅོམ་པའི་མཆོད་རྟེན་ནི་གདུགས་ལྔའོ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་གདུགས་བཞིའོ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ནི་གདུགས་གསུམ་མོ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ནི་གདུགས་གཉིས་སོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ལུང་དེ་ནི་

398

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀས་ཁུངས་སུ་དྲངས་སོ།།ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་དག་གནས་གང་དུ་བྱ་ཞེ་ན།དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བཞུགས་པའི་དུས་ཕྱོགས་གང་དུ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དེའི་འཁོར་དུ་བྱའོ།།དཔེར་ན་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ན་གནས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤྱན་སྔར་བརྩིག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་ཀྱང་།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདུག་པར་འགྱུར་ལ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ནི་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ།།ཞེས་པ་

དེ་ལེགས་སོ་གསུངས།མཆོད་རྟེན་གྱི་ཡུལ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྒན་རིམ་དུ་མི་བྱ་བར་མི་བྱའོ།།དང་པོར་འོད་སྲུང་ཆེན་པོའིའོ།།དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་དག་གོ །དགེ་སློང་སྡེ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་ <<ཊཱི་>>རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་བྱི

177་བོ་སྲོག་ཤིང་མེད་པའོ།།བྱི་བོ་ནི་ཡུ་བོ་སྟེ་སྲོག་ཤིང་དང་
གདུགས་བཅུ་གསུམ་དང་ཆར་གབ་མེད་པའོ།།སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མཆོད་རྟེན་དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་

དགའ་ར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱའོ།།འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དུས་སྟོན་བྱ་
བར་རིགས་སོ།།ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུའི་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་རས་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྫས་གང་དག་ཕུལ་བ་ནི་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།པས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བགོ་བར་བྱའོ།།
ལུང་ཞུ་བ་ལས།ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྔོས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་པས་ན་བགོ་བར་
བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ལ།གོས་གཞིའི་ཊཱིཀ་ལས།ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་དགེ་སློང་

གི་ནོར་ཉིད་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན།ཞེས་སོ།།འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བའི་མུ་ཏིག་དག་ནི་

177 བྱི།<<རྩ་བཞི་>><<རང་(ཁ་༧༣༨)>><<ཊཱིཀ་(ག་༧༠༥)>><<ས་>><<སེར་>><<རིན་(ཁ་༤༢༩)>>སྐྱི།<<མ་>>ཕྱི།<<ཞང་ >><<གུ་>>

399

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གོས་ཀྱི་གཞིར་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་བྱའོ།།སངས་རྒྱས་ལ་དབུལ་ཞིང་དྲི་གཙང་ཁང་གི་ཞལ་ཞལ་<<ཊཱིཀ་ >>བྱའོ།།ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བའི་འབུད་དུང་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་དབུལ་ལོ།།ཤིང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ན་བཞུགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་དབུལ་ལོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བའི་རྫས་དེ་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་མཆོད་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞིག་རལ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་མི་བགོ་བར་བཞག་
པར་ཡང་བྱའོ།།དབྱིག་དང་གསེར་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མཆོད་རྟེན་དེ་ཉིད་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་པ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་བཞག་ཅེས་ལུང་ལས་ཏེ་རྫས་གཞན་ཡང་དེས་མཚོན་པའོ།།ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བའི་རྫས་འཕན་དང་

གདུགས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ངོ༌།།བཞག་པར་བྱའོ་དེ་ཡང་མཆོད་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སྟོན་གྱི་ཚེ་མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཞག་<<ཊཱི་>>གོ།སངས་རྒྱས་ལ་ལྕཊ་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་ནོ།།བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་<<ཊཱི་>>གོ།སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་བཞུགས་པ་དང་སེན་མོ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གསེར་དང་དངུལ་དང་བཻཌཱུརྱ་དང་ཤེལ་ལས་བྱས་པ་ཡང་ངོ༌།།ཆོས་དང་མཐུན་པའོ།།སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་མཐུན་པའི་འཁོར་རི་མོ་བྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འཁོར་བྱའོ།།མཐུན་པའི་འཁོར་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན།དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའི་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ཞེས་བྱའོ།།མཆོད་རྟེན་ལ་ས་དཀར་ལ་སོགས་པ་དཀར་རྩིས་དཀར་བར་བྱའོ།།མཆོད་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་མར་མེ་འཛིན་པ་སྟེ་མར་མེའི་ཁང་བུ་<<ལུང་ >>བྱའོ།།མར་མེའི་རྐོང་བུ་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ན་སྣང་ཡང་ཁང་བུ་དང་རྐོང་བུ་ཊཱིཀར་ཡི་གེ་ནོར་བ་འདྲ་སྟེ།སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས།མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་ཕུལ་བ་ན་ཁྱིས་མར་མེ་འཐུངས་ནས་སྣོད་ཀྱང་ཁྱེར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་མར་མེའི་ཁང་བུ་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་།མར་མེ་མི་འཆི་བའི་སྐྱབས་ཁ་ཡོད་གཅིག་བྱ།ཞེས་སོ།།ལུང་ལས། མཆོད་རྟེན་ལ་བ་གླང་གིས་རྙོག་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་མཆོད་རྟེན་ལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ།ལན་ཀན་ཤིང་ཐགས་<<བི་>>གྱིས་བསྐོར་རོ།།མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཤིང་ཐགས་

400

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཀྱིས་བསྐོར་<<བི>>།༸ལུང་ལས།མཆོད་རྟེན་ལ་ལན་ཀན་གྱིས་བསྐོར་བ་དེ་ལ་རྟ་བབས་མེད་པས་མི་མཛེས་

པར་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་སྒོར་རྟ་བབས་བསྒྲེང་བར་བྱའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་རྡོ་རིང་བསྒྲེང་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས།རྟ་བབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྒོ་འོ།།མཐོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲེང་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་སོ།།ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།རྟ་བབས་ནི་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་རྩིགས་པ་མ་གཏོགས་པར་ཤིང་གཉིས་བསྒྲེང་བ་ལ་ཤིང་གིས་བཀབ་པ་སྒོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་འདིའི་མིང་གཞན་ནི་སྒོ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་བཤད་དོ།།མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་<<ཊཱི་>>དུ་

རྒྱལ་མཚན་ཟུག་གོ།མཆོད་རྟེན་གྱི་གྲྭ་བཞིར་ཤིང་བཞི་བསྒྲེང་ལ་ཤིང་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་མཚན་བཞག །རྒྱལ་མཚན་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ།།བཞི་གང་ཞེ་ན།སེང་གེའི་རྒྱལ་མཚན་དང༌།ཆུ་སྲིན་གྱི་

རྒྱལ་མཚན་དང༌།ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་དང༌།ཁྱུ་མཆོག་གི་རྒྱལ་མཚན་ནོ།།མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དྲི་གཙང་ཁང་གི་མུ་ཁྱུད་བྱའོ།།གཙང་ཁང་ཕྱུར་བུའི་ཚར་གྱིས་བསྐོར་བར་<<ཊཱི་ >>བྱའོ།།དེར་རྟ་བབས་བསྒྲེང་བར་བྱའོ།།གཙང་ཁང་གི་མུ་ཁྱུད་དེའི་མདུན་དུ་སྒོ་ཡབ་ཀྱི་ཁྱམས་བྱ་སྟེ་སྒ྄ོའི་དྲུང་དུ་ཁང་པ་བྱའོ།།<<ཊཱི་>>སྒོ་ཡབ་དེ་ལ་ལན་ཀན་ཤིང་ཐགས་<<བི་>>གྱིས་

བསྐོར་རོ།།<<ཊཱི་>>དྲི་གཙང་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ཀ་བ་རྣམས་བཙག་གིས་བསྐུ་མཚལ་གྱིས་ <<ལུང་>>བསྐུའོ།།གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩིག་པའི་ངོས་དག་རྒྱ་སྐྱེགས་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་
སོགས་པར་བྲིའོ།།དྲིས་དབང་བསྐུར་བ་ཙན་དན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཊཱིཀ་དྲི་བཟང་པོ་སྦྱར་བའི་དྲི་ཆབ་སྤྱི་
བོ་ནས་བླུག་སྟེ་དབུལ་ལོ།།མཆོད་རྟེན་ལ་འབྲུ་མར་གྱིས་བྱུག་པ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་བབ་བླའམ་ཡུང་བས་སེར་པོར་བསྐུ་<<བི་>>བ་དང༌།ཙན་དན་དང་གུར་ཀུམ་གྱི་དྲི་ཆབ་བསྐུ་ཞིང་ཆག་ཆག་དག་ཀྱང་ངོ༌།།གོས་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་ལ་གཟེར་བུ་མི་གདབ་བོ།།མཆོད་རྟེན་བརྩིག་པའི་ཚེ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བའམ་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཟུང་ང་ཕུར་བུ་ཆུང་ངུ་དག་གཞུག་གོ།ཟུང་ང་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་མཆོད་རྟེན་

401

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ལ་བུ་ག་མི་དབུག་གོ།མཆོད་རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་མར་མེ་མི་ཟུག་གོ།མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་པ་དག་མཆོད་རྟེན་ལ་འཛེག་ཏུ་གཞུག་གོ།ཁྱིམ་པ་མེད་ན་དགེ་ཚུལ་དག་
ཙན་དན་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པོའི་ཆུས་རྐང་པ་བཀྲུས་ཏེའོ།།མཆོད་རྟེན་ལ་འཛེག་ཏུ་གཞུག་གོ།གལ་ཏེ་དྲི་ཞིམ་པོའི་ཆུས་རྐང་པ་བཀྲུ་བ་དེ་མ་བྱས་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་སྤོས་དྲི་ཞིམ་པོའི་ཕྱེ་མ་དག་གིས་དྲིལ་ཕྱི་བྱས་ཏེའམ་<<ཊཱི་>>ཡང་ན་འབོབ་ལ་སོགས་པའི་གོས་ཀྱིས་རྐང་པ་དཀྲིས་ཏེ་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་མཆོད་པ་བྱ་བའི་དོན་གྱི་བརྣབ་
སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་ནི་དུས་དྲན་བྱ་བའོ་གསུང༌།དུས་ལ་བབ་པར་སེམས་ཏེ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་དྲན་པ་དག་གིས་སོ།།དགེ་ཚུལ་དག་མཆོད་རྟེན་ལ་འཛེག་ཏུ་གཞུག་གོ།དགེ་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་མེད་ན་དགེ་སློང་དག་གིས་དྲི་ཞིམ་པོའི་ཆུས་རྐང་པ་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔར་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་ལ་འཛེག་པར་བྱའོ།།
མཆོད་རྟེན་ལ་འཛེག་པ་དེའི་ཆེད་དུ་མཆོད་རྟེན་ལ་ཐག་པ་གདགས་སོ།།ལུང་ལས་མེ་ཏོག་
ཕྲེང་བ་རྙིང་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་མཆོད་རྟེན་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་ཕྲེང་བ་དབུལ་ལོ།།ཆར་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་ལ་

ཁང་བུ་བྱ་སྟེ་ངོས་བཞི་བསྐྱོར་བའི་ཁང་པའི་སྦུབས་དང་དེའི་སྟེང་ཐོག་ཕུབ་པའི་སྟེང་གཡོགས་ཀྱིས་

གཡོག་གོ།སྦུབས་གཡོགས་དེའི་ནང་དུ་མུན་མི་གནག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦུབས་གཡོགས་དེ་ལ་
སྒོ་གདོད་དོ།།ཁང་བུའི་ངོས་བཞིར་སྒོ་བཞི་བྱ་<<བི>>།རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བྱ་བ་ཆོས་དང་མཐུན་པའོ།།སྐུ་གཟུགས་དེ་ལ་དུས་སྟོན་བྱའོ།།ལུང་གླེང་གཞི་ལས།བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་སྐུ་བལྟམས་སོ།།ཞེས་གསུངས་ཤིང་།འགྲེལ་ཆུང་ལས།ཚེས་བདུན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་ནས་བལྟམས།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བདུན་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བབ་པའི་ཚེ་ན་སྐུ་བལྟམས་པ་དང༌།གཙུག་ཕུད་བཞག་པའི་དུས་སྟོན་བྱའོ་ཞེས་པ་

402

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
སྟེ།ལུང་གླེང་གཞི་ལས།བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ན་དབུ་སྐྲ་བྲེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོ་དྲུག་ལོན་པ་ན་གཙུག་ཕུད་བཞག།ཅེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་ལོ་ལྔ་ལྔའམ་དྲུག་དྲུག་ན་མཆོད་སྟོན་ལན་རེ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ།སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གླེང་གཞི་ལས།ལོ་ལྔ་ཞིང་ལན་ཅིག་མཆོད་སྟོན་སྦྱར་རོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།དང་།དབུ་སྐྲ་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལ་ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་ཉིད་ཀྱིས་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བའོ།།དེ་ཡང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས།གཙུག་ཕུད་འབྲེག་པའི་དུས་སྟོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབུ་སྐྲ་བྲེགས་ཏེ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བོར་བ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བླངས་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་དེ་ལ་དད་པ་ཅན་གྱི་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དག་གིས་དུས་སྟོན་བྱས་པ་དེ་གཙུག་ཕུད་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་ནོ།།ཞེས་སོ།།དང་།ལུང་གླེང་གཞི་ལས།དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་ཆུད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཟླ་བ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ནུབ་མོ་སངས་རྒྱས་པར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་

གི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་སྟོན་དག་ཀྱང་ངོ༌།།དེ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པར་བྱའོ།།དེ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པ་འདི་ལ་ཁྱོགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དགེ་སློང་གིས་བསྐུར་དུ་རུང་ངོ༌།།ལུང་ལས་སུས་བསྐུར་བ་མི་ཤེས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་བསྐུར་བ་དེ་ནི་དགེ་སློང་གསར་བུ་དག་ལ་འབབ་བོ།།ལུང་ལས་འཁོར་མེད་པས་མི་མཛེས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་སྡེ་པ་ལྔ་པོ་དག་གིས་སྐུ་གཟུགས་དེའི་འཁོར་ཞམ་རིང་བྱའོ།།གོས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མཆོད་ཡོན་དུ་བྱ་བ་ནི་རྒན་པོ་དགེ་སློང་རྒན་རབས་དག་གིས་བཟུང་ངོ༌།།སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པ་དེ་ལ་རོལ་མོ་བྱེད་པ་རོལ་མོ་མཁན་དག་གིས་གླིང་བུ་དང་སིལ་སྙན་ལ་སོགས་པ་རོལ་མོ་བྱ་བ་དང༌།བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་ནི་མི་མ་ཡིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འབག་གྱོན་ནས་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཊཱིཀ་ལས་ལྷའི་གཟུགས་བྱས་པ་དག་གིས་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་དང་ལྷའི་བུ་དག་བསིལ་ཡབ་གཡོབ་པ་དང་ལྷའི་བུ་མོ་དག་གར་བྱེད་པ་དང་དྲི་ཟ་དག་སིལ་སྙན་བྱེད་པ་དང་གྲུལ་བུམ་དག་བསྟོད་པར་བྱེད་པ་

403

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
དང་མིའམ་ཅི་དག་གླུ་ལེན་པ་དང་ཀླུ་དག་ཆག་ཆག་འདེབས་པ་དང་བར་བར་དུ་མེ་ཏོག་ཁང་པ་དང་དྲི་གཙང་ཁང་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་བཟང་ངོ༌།།དུང་དང་རྔ་བོ་ཆེ་དང་རྔ་བ་ཏ་ཧ་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར།རོལ་མོ་མཁན་དག་ལ་ཀྱེ་མི་དག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་གྱིས་

ཤིག་ཅེས་དགེ་སློང་གིས་བརྗོད་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།།སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་བྲོ་གར་དང་གླུ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་བཅོམ་ལྡན་ལ་མཆོད་པ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་སོ།།སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པའི་ཞག་གཅིག་གམ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཏུ་ལམ་པོ་ཆེ་དང༌། སྲང་དང༌།བཞི་མདོ་དང༌།སུམ་མདོ་དག་ཏུ།སང་ངམ།གནངས་<<བི་>>སངས་རྒྱས་གཤེགས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་ཡི་གེར་བྲིས་པ་བསྒྲག་པར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཐོས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་
ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ་ལམ་པོ་ཆེ་དང་སྲང་དང་བཞི་མདོ་དང་སུམ་མདོ་དག་ཏུ་སང་ངམ་གནངས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་གྲོ་ཁའམ་ཏ་ལའམ་ཤོག་བུ་དང་བྱང་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་གླང་པོ་ཆེའི་གཤུལ་སྟེང་དུ་དགེ་སློང་ངམ་ཁྱིམ་པས་ཞོན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་བསྒྲག་གོ་<<བི་>>གདུགས་དང།རྒྱལ་མཚན་དང༌།བ་དན་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡི་གེར་བྲིས་པ་བསྒྲག་པར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་ཅན་དར་ཐོད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་བྱ་བ་ཆོས་དང་ལྡན་ནོ།།དེ་རྒྱལ་མཚན་དག་གིས་བསྐོར་རོ།།ལན་ཀན་ཤིང་ཐགས་<<བི་>>གྱིས་བསྐོར་རོ།།སྐུ་གཟུགས་དེ་ལྕགས་ཀྱི་ཀ་བ་དག་གིས་ཀྱང་
ངོ༌།།བསྐོར་རོ།།ལྕགས་ཀྱི་ཀ་བ་དེ་དག་ལ་བ་དན་འཕྱར་དར་ལྕེའུ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་གདགས་སོ།།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་མཐུན་པའི་འཁོར་བྱ་བ་སྟེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་རི་མོ་བྲི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱའོ།།རྐང་རྒྱན་དང་རྣ་རྒྱན་ནི་

404

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
རྣ་བའི་བུ་གར་གཞུག་པའི་གདུབ་སྐོར་ཏེ་རྒྱན་དེ་གཉིས་ངེས་པར་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པས་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་གདགས་པར་མི་བྱའོ་རྒྱན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱན་གདུབ་བུ་རྒྱན་དང་དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་གཞན་རྣམས་གདགས་སོ།།ཚིག་ལེའུ་ལས་ནི།རྣ་རྒྱན་དང་ནི་ལག་གདུབ་དང༌།།རྐང་པ་ལ་སོགས་རྒྱན་རྣམས་ནི།།དགག་པར་བྱའོ་འདི་དག་ནི།།ངེས་པར་བུད་མེད་རྒྱན་ཡིན་ནོ།།ཞེས་ལག་གདུབ་ཀྱང་མི་བྱ་བར་བཤད་དོ།།ལུང་ལས། དྲིའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།དེའི་དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སྤོས་ཀྱི་ལུས་སྦྱིན་པར་བྱའོ།།འདིའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་ཙན་དན་དང་གུར་ཀུམ་དང་སྤོས་ཞིམ་པོས་བསྐུ།ཞེས་སོ།།
སྐུ་གཟུགས་དག་ཁྱོགས་ཀྱིས་བསྐུར་རོ།།ཤིང་རྟས་ཀྱང་ངོ༌།།བསྐུར་རོ།།སྐུ་གཟུགས་
བཞུགས་པའི་ཁྱོགས་དང་ཤིང་རྟ་དེ་ལ་གདུགས་དང༌།རྒྱལ་མཚན་དང༌།བ་དན་དག་བསྒྲེང་ངོ༌།།<<ཊཱི་>>བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་གི་རྣ་བའི་གོང་དུ་རྒྱན་གདགས་མེ་ཏོག་གིས་178ཐོད་བཅིང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཊཱིཀ་ལས་སོ།།དབུ་ལ་སྙན་གྱི་གོང་དུ་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་དབུལ་ལོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ།།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་དེ་ལ་མཆོད་ཡོན་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་ལྟ་བུ་<<བི་>>དང་།ཞབས་ལ་ཙན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཆབ་གསོལ་བ་དག་ཀྱང་ངོ༌།།འབུལ་བ་ཆོས་དང་མཐུན་པའོ།།དད་པས་ཕུལ་བའི་རྫས་ནི་གནས་པ་སློབ་མ་དང་།གཞོན་ནུ་དང་།རྒན་པོ་དག་གིས་བླང་ངོ༌།།དེ་དག་གིས་བླངས་པའི་དད་རྫས་དེ་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྟོར་བར་

བསྲུང་ངོ༌།།ས་གཞི་འབར་འབུར་ཅན་ལ་སོགས་པར་ནི་ཤིང་རྟ་ཁྲིད་པར་མི་ནུས་ལ་ས་གཞི་སྙོམས་པར་སྦྱངས་པའི་ལམ་པོ་ཆེར་ཤིང་རྟ་ཁྲིད་པ་ཡིན་པས་གཞི་འགྲེལ་ལས།ལམ་པ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་རྟའི་ལམ་མོ།།ཞེས་

གསུངས་ཏེ།སྐུ་གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟའི་མདུན་གྱི་ལམ་པོ་ཆེར་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་

178 གིས།<<ཞུ་>>གི <<མ་>><<མཆན་བཞི་>>

405

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

ཕྲེང་བའི་སྣོད་བྱའོ།།ཕྲེང་བའི་སྣོད་བགྱིའོ་ཞེས་ལུང་ལས་སོ། །དེ་ནི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་གཏོར་བ་དག་ས་ལ་མི་འབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་དོ།།ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་འདི་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།ཤིང་རྟའི་མདུན་དུ་བྲེ་འདྲ་བའི་སྒྲོམ་གྲུ་བཞིར་བྱས་ལ་དེའི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བཞག་ལ་གཏོར་རོ་ཞེས་སོ་དེ་ལྟར་ཤིང་རྟའི་མདུན་དུའམ་ཤིང་རྟའི་སྟེང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ།ལུང་ལས།ཤིང་རྟའི་སྟེང་དུ་ཕྲེང་བའི་སྣོད་བྱ་བ་བགྱིའོ།།ཞེས་

གསུངས་སོ།ཕྲེང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་ནི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བའི་སྣོད་དེ་སྣོད་དེའི་ནང་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པོས་བཀང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོའི་སྣོད་གའུ་ལ་སོགས་པ་གཞུག་གོ།ཤིང་རྟའི་མདུན་གྱི་སྒྲོམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཞིམ་པོའི་དྲི་བསུང་གིས་གབ་ཚེ་བཀང་ལ་བཞག་ཅེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ།།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་དེ་ལ།ཕྲེང་བ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་གདགས་སོ།།སྐུ་གཟུགས་ལ་མཆོད་པ་རྫོགས་ཤིང་མཆོད་པའི་རོལ་མོ་བརྟུལ་བ་དག་ན་མཆོད་པ་དེར་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་
ཕྱིར་དོང་བའི་ཚེ་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་བརྟུལ་ལོ།།གང་གི་ཚེ་ཞེ་ན།དེ་ལྟར་རྒྱན་བརྟུལ་བའི་དུས་ནི་མཚན་མོ་འོ། །ཉིན་མོ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཕྱིར་དོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་ཕྱིར་འོངས་སྲིད་པ་དང་དང་པོ་ནས་མི་འདོང་བ་ཡང་སྲིད་པས་ཉིན་མོ་རྒྱན་བརྟུལ་བར་མི་བྱའོ་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བྱ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཐམས་

ཅད་ལ་དེ་ལྟར་<<ཊཱི་>>བྱའོ།།རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་སུ་དུས་སྟོན་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དུས་སྟོན་བྱར་རུང་བ་སྟེ་དེ་ནི་ཁང་པའི་དུས་སྟོན་ཞེས་བྱའོ་ཊཱིཀས་བཤད་དོ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཆོས་དང་མཐུན་ནོ།།
མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ནི་དགག་བྱའི་རིགས་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ཉལ་<<ཊཱི་>>བ་དང་འགྲོ་བས་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་མི་བྱ་བ་ཉིད་དང་ཉལ་བ་དང་འགྲོ་བས་ཟས་ཟ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྡུའོ།།ཕྱི་མ་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་སྔ་མ་མི་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ཚྭ་

406

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
<<ཊཱི་>>དང་བསྲེས་པའི་རྒུན་ཆུ་བཏུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་ཁམ་ཕོར་དག་ཏུ་ཟས་ཟ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་ལ་སོགས་

པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་རུང་བར་རོ།།བསྡུའོ།།གནས་མལ་གྱི་གཞི་
ཕྲན་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སོ།།གནས་མལ་གྱི་གཞི་རྫོགས་སོ། ། ། །
འདུལ་བའི་མདོ་རྣམས་རྫོགས་སོ། ། ། །

༼འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས།༽
༈བརྩམས་ཚུལ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ།གང་བརྩམས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་།གང་གིས་བརྩམས་པ་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་།གང་ལས་བཏུས་པ་ལུང་གི་ཆེ་བའོ།།དང་པོ་ནི།རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ངོ་། །འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
གཞུང་འདུལ་བ་ལུང་བདུད་རྩི་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་པ།རྒྱལ་པོའི་དཀོར་མཛོད་ན་ཡོ་བྱད་གང་དགོས་རྣམས་ཚང་བར་ཡོད་པ་ལྟར་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་པོ་ལེན་
ལུགས།བར་དུ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་ལུགས།ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་ལུགས་རྣམས་གང་དགོས་ཚང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་མཐའ་དག་གི་མཛོད་དུ་གྱུར་པ།མ་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་འབྱུང་བ་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ལྟ་བུ་འདི་
ནི།གང་གིས་བརྩམས་པ་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།སྡེ་པའི་ཁྱད་པར་དང་།ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ།།དང་པོ་ནི།འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ།ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ།ཁྱིམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་།རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ།། དང་པོ་ནི་རིགས་མཐོ་བ་

བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ།བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།དང་པོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་པས་བཙུན་པ་ཡོན་ཏན་འོད།མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དང་།བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་རོ།།དང་པོ་ནི་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་

407

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་རང་ལུགས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་ཤིང་གཞན་ལུགས་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡང་མཁས་པ་ན་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ།བྱེ་བྲག་ཏུ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ནི།བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུས་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དེའི་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པ།སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དམ་པ་ཉམས་ལེན་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་སྒྲུབ་པ་དེས།གང་ནས་བསྡུས་པ་ལུང་གི་ཆེ་བ་ནི།གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་ལུང་དེ་ནི་སྡེ་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་མཐའ་དག་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མི་དགེ་བ་ལས་རིང་
དུ་འཕགས་པ་ཤེས་བྱའི་གཞི་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བའི་ལུང་དུམ་བུ་བཞི་པོ་ཀུན་ལས་བསྟན་བཅོས་འདི་བཏུས་པ་ཡིན་ནོ།།བརྩམ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ནས།ད་ནི་འགྱུར་བྱང་སྟོན་ཏེ་ཆོས་བསྒྱུར་བའི་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱད་པར་དབང་ཕྱུག་དམ་པའི་མངའ་བདག།དཔལ་ལྷ་བཙན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་རལ་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བཀའ་ལུང་གིས་མཁས་པ་པཎྜི་ཏའི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ།ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཛི་ན་མི་ཏྲ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་།སྒྱུར་བྱེད་ལོ་ཙཱ་བའི་ཁྱད་པར་ཞུ་ཆེན་
གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་ཅོག་རོ་ཞེས་བྱ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་སྐད་དང་རྒྱ་ཡིག་ལས་བོད་སྐད་དང་བོད་

ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཞིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།། ༈འདི་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཡོད།བམ་པོ་ནི་དགུར་བྱས་སོ། ། ། །
༈སྲིད་དང་ཞི་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་གྱི་གཞི།།ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ན་སྲིད་རྩ་
དྲུངས་ནས་འབྱིན།།མ་སྨད་སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤེལ་མཛད་པའི།།སྟོན་མཆོག་
བསྟན་དང་དེར་འདུན་ཚོགས་བཅས་བསྟོད།།སྟོན་པས་ཇི་གསུངས་དགྲ་བཅོམ་

408

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

འཕགས་ཚོགས་ཀྱིས179།།སྤྱི་བོས་བླངས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་སྲོལ།།ཉི་ལྟར་
གསལ་མཛད་རྒྱལ་སྲས་ཡོན་ཏན་འོད།།གང་དེའི་མཛད་པ་དང་བཅས་ཕྱག་གི་ཡུལ།།འདུལ་གཞུང་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་ཕྲག་ལ།།ལེགས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས།འདུལ་འཛིན་རྒྱུ་སྐར་དབུས་ན་ཟླ་ལྟར་འཕགས།།ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་པ་དེ་ཨེ་མ་མཚར།།འདུལ་མདོ་རྩ་བའི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་དག།གསལ་བྱེད་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་འདི།།ཐོས་བསམ་ཁུར་ཆེན་བཏེགས་མཁན་དབེན་ཕྱོགས་སུ།།དུས་རིང་ས་འོག་གཏེར་བཞིན་ལུས་པའི་ཚེ།།ཐུགས་རྗེ་སྒྱུ་འཕྲུལ་180ཤུགས་ཀྱིས་བཏོན་མཛད་དེ།།བློ་ལྡན་ཐར་འདོད་
ཚོགས་རྣམས་སྐྱོང་ཕྱིར་དུ།།པར་དུ་བཀོད་མཛོད་ཕྱག་ན་པདྨོ་ཡི།།བཀའ་དྲིན་ལན་བརྒྱར་བསམ་བཞིན་ཅིས181་མི་འདུད།།དེས་ན་འདུལ་གཞུང་ཀུན་ལ་ཐོས་
བསམ་གྱིས།།སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་དུག་གསུམ་གཅོང་ནད་ཆེ།།ཞི་ཕྱིར་རྣམ་དག་
ཚུལ་ཁྲིམས་:གཙང་མའི་182སྨན།།ངོ་ལྐོག་མེད་པར་ཀུན་གྱིས་བསྟེན་འཚལ་
ལོ།།དེའི་མཐུས་བསླབ་གསུམ་ལུང་རྟོགས་ཆོས་འཁོར་ལ།།ཐེག་གསུམ་རིགས་ཅན་རང་རང་སྐལ་བ་དང༌།།འཚམ་པར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་བཞུགས་པ་ལས།།རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མེད་ཀུན་ཏུ་དར་རྒྱས་ཤོག།འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གསུམ་ལྡན་ངུར་སྨྲིག་གི།རྣམ་རོལ་རྒྱལ་མཆོག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཙོ།།ཞིང་འདིའི་ས་གཞི་
ས་ལས་གཞན་འགྱུར་བར།།ཚེ་མཐའི་མགོན་བཞིན་མགོན་དུ་བརྟན་བཞུགས་
179 ཀྱིས།<<ཞུ་>> ཅིས།<<མ་>>
180 འཕྲུལ།<<ཞུ་>> འགྲུལ།<<མ་>>

181 ཅིས།<<ཞུ་>> ཅིག <<མ་>>
182 གཙང་མའི།<<ཞུ་>> གཅང་སའི།<<མ་>>

409

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།

གསོལ།།མགོན་ཁྱོད་མཛད་པ་སྒྲུབ་ལ་དམ་བཅའི་ཁུར།།ལན་བརྒྱར་གཟུང་བའི་བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་ཀྱི།།སྒྱུ་འཕྲུལ་སྐྱེས་བུ་ཆེ་རྣམས་སྙིགས་དུས་
འདིར།།རང་རང་ནུས་མཐུ་མི་ཞུམ་ཆེར་ངོམས་ཤོག།མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་འཚོལ་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན།།གཅིག་ཏུ་འདུན་ཞིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་འཇུག།ཚུལ་བཞིན་བཤད་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།།མཁས་བཙུན་བཟང་པོས་ས་སྟེང་ཡོངས་ཁྱབ་ཤོག།ཞིང་འདིའི་མགོན་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས།།མཐོང་ཐོས་དྲན་པའི་འགྲོ་
བ་ཇི་སྙེད་རྣམས།།དཀར་པོའི་ས་བོན་བསྐྱེད་དང་འཕེལ་བ་ལས།།གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བདེ་དགེས་འཚོ་བར་ཤོག།དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པས།།ལུགས་བཟང་མི་ཉམས་འཛིན་མའི་རྒྱན་དུ་དར།།ཕུན་ཚོགས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་གཡང་མ་ལུས་པ།།ཀུན་ལ་སྨན་ཕྱིར་ངང་གིས་འདུ་བར་ཤོག།ཀུན་ནས་བསགས་པའི་ཉེས་
པའི་ཚང་ཚིང་ཀུན།།མཆོག་གསུམ་བདེན་པའི་བྱིན་དང་རང་རང་གི།གཉེན་པོ་བྱིན་

ཟའི་དཔུང་གིས་བསྲེག་བྱས་ཏེ།།ཟག་མེད་བདེ་བ་མཆོག་ལ་མྱུར་རེག་ཤོག།༸རྒྱལ་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་།བྱེ་བྲག་བསྟན་རྩ་སོ་
སོར་ཐར་པའི་བསླབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་མི་ཉམས་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་སུ་འབྱུང་བའི་

ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་དེ།ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་མདོ་རྩ་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ་འདི།པར་བརྐོ་མཛད་རྒྱུར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པོ་ཡོངས་འཛིན་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་དང་བཀའ་མོལ་གྱི་སྟེང་ནས་སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དང་།ཞབས་འཕར་ཁང་གི་དོ་དམ་ལས་བྱེད་སོགས་ལ་བཀའ་བསྒྱུར་ཅི་ཕེབས་ལྟར། ཕྲན་དང་ཞུ་དག་པ་མཚན་ཞབས་བླ་མ་བཅས་ནས་མ་དཔེ་པར་ཡིག་སོགས་ལ་ཞུས་དག་ཅི་ནུས་དང་བཅས་༸གཞུང་ས་མཆོག་ནས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆུ་མོ་སྦྲུལ་ལོར་མཆོད་

410

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
སྦྱིན་འཛད་པ་མེད་པའི་པར་བརྐོ་མཛད་སྐབས་པར་བྱང་སྨོན་ཚིགས་འདི་བཞིན་ཕྲན་ལ་སྦྱར་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་སྤྱི་བོར་ནན་ཕེབས་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་པ་ཕུར་ལྕོག་དགེ་སྦྱོང་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོས་རབ་གུས་དང་བ་ཆེན་པོས་སྦྱར་ཏེ་ཕུལ་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

སརྦ་མངྒ་ལཾ། ། ། །
པར་འདི་ངོ་མཚར་ལྷུན་གྲུབ་ཟིལ་གནོན་རྗེ་འབུམ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས།།གསུང་
པར་འདི་ལ་པར་ཡོན་སྤྲོད་ལེན་མི་ཆོག །དགེའོ།།

བསྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་བ་འབུམ་སྡེའི་ཚུལ།།ཇི་བཞིན་འགྲེལ་མཁས་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་གཞུང་།།གོ་སླའི་མཆན་གྱིས་བཀྲལ་བའི་གླེགས་བམ་འདི།།འཕགས་
བོད་འདུལ་འཛིན་ཡོངས་ཀྱིས་ལན་བརྒྱར་བསྔགས།།དེ་སླད་གཏོང་བའི་སྒོ་འཕར་
ཡོངས་ཕྱེས་ནས།།པར་དུ་བཀོད་པའི་རྣམ་དཀར་དྲི་མེད་དེས།།བསྟན་དང་སྟོན་པ་གཅིག་གྱུར་ཆོས་ཚུལ་འདི།།ནམ་ཡང་ནུབ་མེད་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་ཤོག།སྤོང་བ་བདུན་ལྡན་སྐྱེ་འཕགས་འདུས་པའི་སྡེ།།ཀློག་དང་བསམ་གཏན་ལས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས།།རྒྱལ་བསྟན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱོང་ལ་མི་ངལ་བས།།འགྲོ་བའི་ཉེར་འཚོ་མཆོག་ཏུ་ལྷུན་ཆགས་ཤོག།བསྟན་འཛིན་ཐུགས་མཐུན་ཞབས་པད་ཡུན་བརྟན་ཅིང་།།བསྟན་ལ་དད་ཀུན་ཆོས་མཐུན་བསམ་དོན་འགྲུབ།།བསྟན་ལ་སྡང་བའི་ཡིད་སྲུབ་དཔུང་ཚོགས་ཀྱང་།།བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་མིག་183རྙེད་ཤོག།མདོར་
ན་སྲིད་མཚོར་བྱིང་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན།།རྣམ་དག་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་དང་།།མི་འབྲལ་མངོན་མཐོའི་གཟིངས་ལ་ཉེར་བརྟེན་ནས།།ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་

183 མིག<<ཞུ་>> མགོ <<མ་>>

411

མདོ་རྩའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ།
གླིང་དུ་མྱུར་སོན་ཤོག།
ཅེས་པ་འདི་ཡང་།གངས་ལྗོངས་སྔ་རབས་མཁས་དབང་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་མདོ་
རྩ་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་འདི་ཉིད་མཁོ་ཆེ་ལ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པར་བརྟེན།།དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་གླིང་ཤག་སྐོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ཞལ་སྔ་ནས་གསུང་བསྐུལ་གནང་དོན་བཞིན་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཏུ།ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས།རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་བྱི་ཟླ་༦ཚེས་༢།ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ཟླ་༧ ཚེས་༣ཉིན་བྲིས་པ་དགེ ། ། ། སརྦམངྒལཾ། དགེའོ། །

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། ། ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་
རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །
༄༅། ། ནམཿ སམནྟབུདདྷཱནཱཾ། ཨཙིནཏྱཱདབྷུཏརཱུཔཱིཎཱཾ། །ཏཱརེསྭཱཧཱ། །
ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གིཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

413

མཆན་འགྲེལ་བཞི་དང་བསྡུར་ཏེ་ནོར་བཅོས་རྣམས་རེའུ་མིག་ཏུ་འགོད་པ།

མཆན་འགྲེལ་བཞི་དང་བསྡུར་ཏེ་ནོར་བཅོས་རྣམས་རེའུ་མིག་ཏུ་འགོད་པ།

ཤོག ཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༡༨ ༡༥ སོངས་པ་ འོངས་པ་

༢༢ ༡༤ སྦྱོ་བའི་ སྐྱེ་བའི
༢༣ ༡༩ ཁར་ལ་ ཁབ་ལ

༢༥ ༤ རྐང་གིས་ གང་གིས་

༢༦ ༡༣ སྐྲ་་་
བའབཤོར་

སྐྲ་རྩུབ་ལ་
བཤོར་
༢༧ ༡༠ སིག་ནི་ མིག་ནི་༣༡ ༨ ལན་ཆད་ ཡན་ཆད་༣༢ ༨ མིའ་བོ་ མིང་པོ་༣༧ ༡༥ གཟའ་ཆུང་ གཟར་ཆུང་༤༠ ༥ ཉིཏ་བྱས་ ཉིད་བྱས་༤༤ ༡ དེད་པ་ རྐེད་པ་
༤༤ ༡༡ སིའེགབནི་ མི་རེག་པ་ནི་
༤༥ ༡༢ འདྲང་ན་ འབྲིང་ནི་༤༨ ༥ ན་ནི་ ་དེ་ནི་༥༡ ༢ མཉེན་་་་ མཉེན་པ་༥༣ ༡༠ དབང་པ་ དབབ་པ་༥༥ ༡༤ སཞུས་ མ་ཞུས་

༥༧ ༡༠ རེ་རེ་ག་ རེ་རེ་ལ་
༥༩ ༤ སོག་གཅོད་ སྲོག་གཅོད་
༦༣ ༡༥ ལེནཔའིཁོ་ ལེན་པའི་ཚེ་

ཤོག ཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༦༧ ༡༥ ནད་གསོག་ ནད་གཡོག་
༦༨ ༡༥ བསྐོ་ངར་ བསྐོ་བར་༦༩ ༥ མི་རས་ན་ མི་ནུས་ན་༧༢ ༡ རེ་རེ་ག་ རེ་རེ་ལ་

༧༣ ༡༡ བྱའབསྒྲུབ་ལ་ བྱ་བ་བསྒྲུབ་

པ་

༧༨ ༡༨ འདིར་མི་ འདིར་ནི་

༧༩ ༡༠ དགེ་སློང་མའི་ དགེ་སློབ་

མའི་

༨༡ ༦ འབྱམ་རྫགས་ འབྱིན་

རྫོགས་
༨༡ ༡༦ མི་བཏུད་པ་ མི་བཏུབ་པ་
༨༢ ༣ སྔམ་པའི་ སྡོམ་པའི་་

༨༥ ༢

བསམ་པའི་
ནང་

པགས་པའི་
ནང་

༨༧ ༩ བསྐེད་པ་ བསྐྱེད་པ་༩༥ ༧ བརྔད་པ བརྗོད་པ་༩༦ ༨ ཕུང་ལས་ ལུང་ལས་

༡༠༡ ༡༠ རྡ་ས་དེ་ རྫས་དེ་
༡༠༥ ༨ ་་་་་་མ་པར་ ཕམ་པར་

༡༠༦ ༣ གསལས་ གང་ལས་

414

སེར་བྱེས་ཏྲེ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

ཤོགཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༡༡༠ ༡༤ བཅོག་ལྡན་ བཅོམ་ལྡན་
༡༡༠ ༡༦

བརྔོད་པར་ བརྗོད་པར་
༡༡༡

༡ ཆང་པས་ ཚོང་པས་
༡༡༢

༥ དེའི་

རྗས་ དེའི་

རྫས་
༡༡༢

༧ འོབ་མ་ འོག་མ་

༡༡༣ ༡༠

སྡང་བའི་ཕྱིར་

སྤང་བའི་ ཕྱིར་
༡༡༩ ༡༡ ཏདང་ རྟ་དང་

༡༢༠ ༡༢ མདེ་པ་ མེད་པ་
༡༢༡

༢ ཁམ་མོ་ ཕམ་མོ་

༡༢༢

༢ ཏེ་དེ་ ཉིད་
༡༢༨

༩ ་་་་་ཡོན་ ལས་གཡོན་

༡༢༩

༦ ནངང་བྱོད་
མིན་

ནད་པ་ཁྱོད་
ཤི་ན
༡༣༠ ༡༣

བསྟོས་པའི་

བསྐོས་པའི་
༡༣༢ ༡༩ ཐད་དོ་ ཟད་དོ་
༡༣༣
༥ དུསྤུལ་པ་ དུ་སྤྲུལ་པ་
༡༣༥

༤
སྨོསམཔ་

སྨོས་པས་
༡༣༩ ༡༠

སྲོག་ཞགས་

སྲོག་ཆགས་
༡༤༠
༡ ནག་ག་པ་ དགག་པ་

༡༤༡
༨ ཐང་དུ་དྲང་བ་ ཐུང་ངུ་དྲི་ང་

བ་

༡༤༢

༤ དེ་མི་ དེ་ནི་
༡༤༣ ༡༠ ན་སང་ ན་ཡང་

༡༤༥ ༡༠

བབྱན་པའི་ འབྱིན་པའི་
༡༥༡

༥ སློམ་པོའོ་

སྦོམ་པོའོ་

ཤོགཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༡༥༢

༡ སྐོས་སོ་

སྨོས་སོ་

༡༥༢ ༡༡

ཕྲིམས་ གྲོགས་

ཁྲིམས་ གྲོགས་
༡༥༣

༧ གནངན་ལེན་ གནས་ངན་

ལེན་
༡༥༣

༩ ཉལ་ཤས་ ཉལ་ཤོམ་
༡༥༣ ༡༢ ཉེས་སས་ ཉེས་

སྨྲས་

༡༥༣ ༡༢ བོནརི་ཀོ་བ་ དོན་མི་གོ་བ་
༡༥༣ ༡༥ སྟོན་མ་ སྟོན་ན་

༡༥༣ ༡༦ སོགས་
པརདུན་

སོགས་པ་
བདུན་

༡༥༤
༡ ཁ་སྦུ་ ཁ་སྤུ་
༡༥༤ ༡༩ ལྷག་སར་ ལྷག་མར་༡༥༦

༥ ངེས་པ་ཟད་ དེས་ཕ་ཟད་
༡༥༨ ༡༡ སྲུ་

ཁྱད་ སྲུ་ཁྱོད་
༡༦༢ ༡༢ ཉིད་ཅིས་ ཉིད་ཀྱིས་
༡༦༣ ༡༢ དེ་པ་ དེ་ལ་
༡༧༢ ༡༢ ལ་མང་ ལ་ཡང་༡༧༥

༦ ལྟག་མའི་ ལྷག་མའི་
༡༧༥

༧ གུསདངལ་ ཡུལ་གང་ལ་

༡༧༥ ༡༦ བདག་བསྨད་
པ་

བདག་བསྐྲད་
པ་

༡༧༥ ༡༨ བླང་བ་པོའི་

གླེང་བ་པོའི་

༡༧༥ ༡༩ འབྱིནཔཔོཇི་ འབྱིན་པ་

པོའི་

༡༧༦ ༡༥ ངེསབཅན་བྱི་ ངེས་པ་ཅན་ གྱི་

415

མཆན་འགྲེལ་བཞི་དང་བསྡུར་ཏེ་ནོར་བཅོས་རྣམས་རེའུ་མིག་ཏུ་འགོད་པ།

ཤོག ཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།

༡༧༨ ༡༣ མིདའ་་འངི་་ མི་དབང་

བའི་

༡༧༩ ༣ སྲངཏུཅུ་ སྤང་ལྟུང་
༡༧༩ ༦ དེ་ན་དེ་ལྟར་ དོན་དེ་ལྟར་
༡༧༩ ༡༥ དེགོང་གི དགོང་ག་༡༧༩ ༡༧ ཕྱེར་ཏེ་ ཁྱེར་ཏེ་༡༨༢ ༡༠ འབྲལ་ཝ་ འབྲལ་ལོ་༡༨༤ ༡༤ ཀྲོག་པོས་ གྲོག་པོས་༡༨༥ ༡༥ ཕ་སོགས་ ལ་སོགས་༡༨༦ ༡༠ སླངས་པ སྤངས་པ
༡༨༦ ༡༡ ཀྱིམ་གཅིག་ ཁྱིམ་གཅིག་
༡༩༣ ༡ མཚོན་མ་ མཚོན་པ་༡༩༤ ༤ ན་སླད་བ ན་སྨད་པ་

༡༩༤ ༧ སྲོག་ཆབས་ སྲོག་ཆགས་
༡༩༤ ༨ གཉིས་ས་ གཉིས་ཀྱི་

༡༩༥ ༤ ལགར་
དསབྲེས་པའི་

ལ་གང་དེས་
བྲེལ་བའི་
༡༩༥ ༥ ཕྱིར་ཅིག་ ཁྱེར་ཅིག་

༡༩༦ ༡༥ འཕགས་ཕའ་ འཕགས་

པའི་

༡༩༧ ༡༢ ལྟུང་བ་་་ ལྟུང་བའི་

༡༩༨ ༥ ཆད་་་ལྡན་ ཚད་དང་

ལྡན་
༡༩༨ ༦ མན་ཆད་ ཡན་ཆད་༢༠༠ ༡༤ སྤྱིད་བདག་ སྦྱིན་བདག་༢༠༡ ༡༡ ཤེས་པ་་་་ ཤེས་པ་ནི་༢༠༢ ༡༠ ཀི་རཏ་་་ ཀྱི་རིན་

ཤོག ཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༢༠༢ ༡༡ ཡངས་ཆུ་ ཡོངས་སུ་༢༠༢ ༡༧ ཚིག་སྒྲས་ ཚིག་སྨྲས་༢༠༧ ༡༥ ཆེད་ནི་ ཚད་ནི་༢༠༩ ༡༦ ངདིར་ཡང་ འདིར་ཡང་༢༡༢ ༢༠ སྨན་བོར་ སྨན་ཕོར་༢༡༣ ༤ དེ་ས་ དེ་ལ་

༢༡༤ ༧ དཔལ་འབྱོར་ དཔལ་དང་

འབྱོར་

༢༢༡ ༡༢ དགེ་སློང་
གེས་

དགེ་སློང་
དེས་
༢༣༠ ༢༠ ཐོལ་པའི་ ཐོབ་པའི་༢༣༨ ༩ བེད་པ་པོ་ བྱེད་པ་པོ་༢༤༣ ༡༡ མཛའ་ངོ་ མཛའ་བོ་

༢༤༥ ༤ འགྲོ་མི་
གཅོད་

འཕྲོ་མི་
གཅོད་
༢༤༥ ༧ སན་ལག་ ཡན་ལག་༢༤༥ ༡༢ གྲ་མོ་དང་ ཕྲ་མོ་དང་༢༤༥ ༡༣ བལྡུང་བ་ འགྱུར་བ་༢༤༥ ༡༤ བཐད་ན་ བཅད་ན་༢༤༥ ༡༨ ན་སང་ ན་ཡང་

༢༤༦ ༤ ལྔོན་པོ་ སྔོན་པོ་༢༤༦ ༤ ས་འོན་ ས་བོན་
༢༤༦ ༨ སྒེརྩ་གཤེར་ སྒེའུ་གཤེར་
༢༤༩ ༢ ཁུ་ཆེན་ ཁུ་ཚན་༢༤༩ ༡༧ རུང་བགུ་ རུང་བ་དུ་

༢༥༢ ༡༦ འདི་གཞར་ལ་ འདིར་ཞར་

ལ་

416

སེར་བྱེས་ཏྲེ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

ཤོགཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༢༥༣ ༡༠ ཏེས་པ་ ཉེས་པ་
༢༥༧ ༡༥ སྟམ་དུ་ སྙམ་དུ་༢༥༧ ༡༦ བརྟད་པ་ བརྗེད་པ་༢༥༨ ༡༨ མཐོང་ངང་ མཐོང་བར་༢༥༩

༥ ཉི་ཚན་ ཉི་ཚེ་ན་
༢༥༩ ༡༩ ཕོན་བདག་ ཡོན་བདག་

༢༦༦ ༡༢ ཉལ་མལ་
འདུག་

ཉལ་ལམ་
འདུག་
༢༧༣

༣ འདྲུས་ཤིང་ འདུས་ཤིང་
༢༨༢

༣ ཐོས་ནས་ ཟོས་ནས་

༢༨༢ ༡༧ དགེ་སློང་ན་
དང་

དགེ་སློང་མ་
དང་

༢༨༢ ༡༨ ལགྲོན་དུ་ མགྲོན་དུ་༢༨༧ ༡༤ མི་ཐད་དོ།། མ་ཟད་དོ།།༢༨༩ ༡༨ རྩལ་ཞེས་ ཙམ་ཞེས་
༢༩༣

༡ རིགས་སྟེ་ རེག་པ་སྟེ་

༣༠༡

༧ དགེ་སློང་མ་
དང་

དགེ་སློབ་མ་
དང་
༣༠༥

༦ ཟོ་ཞིལ་ ཟོ་ཞིག་
༣༠༦ ༡༠ ཤིང་གིང་མ་ ཤིང་གིའམ་
༣༡༨ ༡༠ དང་དང་ དག་དང་༣༡༩

༤ ཆུ་སྨོད་ ཆུ་སྣོད་

༣༢༥

༨

སྲི་་མའབང་

གྲིབ་མ་
འབབ་

༣༢༦ ༡༡

བྱའོ་གེས་

བྱའོ་ཞེས་
༣༢༧ ༡༥

ཁྱི་་་་་

ཁྱིམ་ན་

ཤོགཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།

༣༣༠

༦ དྲལ་བའི་ཏེ་
འཁོར་

བྲལ་བའི་ཉེ་
འཁོར་
༣༣༠ ༡༧ ངདིའི་བྱེད་ འདིའི་བྱེད་༣༣༠ ༡༧ དམང་གི་ དཔུང་གི་༣༣༡ ༡༣ ལམགུརེ་ ལ་ཀུ་རེ་
༣༣༩

༢ སྟན་ཅིག་ ལྷན་ཅིག་
༣༤༥

༧ མི་བན་ མི་ཕན་
༣༤༥ ༡༢ སྐས་པ་

སྨྲས་པ་
༢༨༤ ༡༠ འགྲེལ་པས་ འགྲེལ་ལས་༢༨༤ ༡༤ རྐངས་ རྐང་པ་

༢༨༤ ༡༧ བསལ་
སྙོམས་

བསོད་
སྙོམས་

༢༨༤ ༢༠ དགེ་གློང་མ་
དང་

དགེ་སློབ་མ་
དང་
༢༨༥

༥ ཕུན་ཚབ་ ཕུན་ཚར་
༢༨༦ ༡༨ འདུགས་ འདུག་པ་

༢༨༩ ༢༠ ཀོ་ལྦགས་ཀྱི་

བཞི་

ཀོ་ལྤགས་ཀྱི་

གཞི་
༢༩༢ ༢༠ བཟང་ཁས་ བཟང་པོས་༢༩༣

༣

སྤས་དང་ སྔས་དང་
༢༩༤

༡ བའི་གྱིར་ བའི་ཕྱིར་

༢༩༤ ༡༥ ཁོགསགཅིག་

ཕྱོགས་
གཅིག་
༢༩༦ ༡༡ རྒ་་བ་ རྒལ་བ་
རོང་བ་ བོང་བ་
༣༦༥ ༡༤

རྕེར་མོ་ རྩེད་མོ་

417

མཆན་འགྲེལ་བཞི་དང་བསྡུར་ཏེ་ནོར་བཅོས་རྣམས་རེའུ་མིག་ཏུ་འགོད་པ།

ཤོག ཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༣༦༥ ༡༧ སྲགས་པའི་
རྐུ་

གྲགས་པའི་
ཆུ་

༣༦༦ ༡༠ སོགས་འཚ་

བ་

སོགས་པ་ཚ་
བ་

༣༧༡ ༥ བསན་པ་ བསྟན་པ་༣༧༣ ༨ བཞི་་་མ་ བཞི་ཙམ་༣༨༠ ༡༡ སོང་ཞིས་ སོང་ཞིག་༣༨༠ ༡༩ གང་ཐག་ གང་ཟག་

༣༨༡ ༡ ལན་ ལ་ནི་

༣༨༡ ༦ དགེ་འདུན་

ཕྱིམ་

དགེ་འདུན་
གྱིས་
༣༨༡ ༡༤ འཅུ་བ་ནི་ འགྱུར་བ་ནི་
༣༨༢ ༤ བྱེད་ཙམ་དུ་ ཕྱེད་ཙམ་དུ་
༣༨༢ ༡༡ ཉེས་བྱབ་
བབྱུང་

ཉེས་བྱས་
འབྱུང་

༣༨༢ ༡༥ བྱེད་ཉིད་དེ་
བཐུང་ན་

ཕྱེད་ཉིད་དེ་
འཐུང་ན་

༣༨༢ ༡༦ འགྱུང་ངོ་ འབྱུང་ངོ་༣༨༢ ༡༧ དྲི་རོ་མོད་ དྲི་རོ་ཡོད་༣༨༢ ༡༩ སླང་པོ་རས་ སླར་བོར་བ་༣༨༣ ༡ རྒུགསཔ་ ཞུགས་པ་༣༨༣ ༩ ཁྲོང་དུ་ གྲོང་དུ་
༣༨༤ ༩ གྲེང་དུ་གྱུ་བ་ གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་
༣༨༤ ༡༥ སྦྱིན་པ་སོ་ སྦྱིན་པ་པོ་༣༨༤ ༡༨ མམཆད་ མན་ཆད་

༣༨༥ ༡༡ བོསདངསུག་ ངོས་དང་

ཕུགས་

ཤོག ཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༣༨༥ ༡༣ ཉི་འཁོ་བ་
བུགས་

ཉེ་འཁོར་
ཕུགས་

༣༨༧ ༨ གསོད་་་་

བསམ་

གསོད་པའི་
བསམ་

༣༨༧ ༩ ཡིན་ས་ཕྱིར་ ཡིན་པའི་

ཕྱིར་

༣༨༧ ༩ སྙུང་མེད་ ལྟུང་མེད་༣༨༧ ༡༦ ཁབ་འུབས་ ཁབ་ཤུབས་
༣༨༨ ༣ ཆབས་པར་ ཚངས་པར་
༣༨༨ ༥ ཅགས་པ་ འཆགས་པ་
༣༨༨ ༩ བགྱགས་པ་ འཆགས་པ་

༣༨༨ ༡༦ སོད་པ་ད་ནི་ ཡོད་པ་དེ་ནི་
༣༨༩ ༡ ཁྲུ་གང་ལ་ ཁྲུ་གང་ལས་

༣༨༩ ༢ འས་བྱསའོ་ ཉེས་བྱས་སོ་
༣༨༩ ༢ མབསྟན་ མལ་སྟན་

༣༨༩ ༦ ལུང་ཞུབངལ་ ལུང་ཞུ་བ་

ལས་

༣༨༩ ༩ ལ་གུ་ ཕ་གུ་

༣༨༩ ༡༥ འདི་ངི་ འདི་ནི་

༣༩༠ ༡ བྱེད་དུ་འབྱུང་ བྱེད་དུ་

འགྱུར་
༣༩༠ ༢ ཚར་ནི་ ཚད་ནི་
༣༩༡ ༦ ཞང་གིས་་་ ཞེང་གི་ཚད་
༣༩༢ ༣ འདེ་བར་ བདེ་བར་

༣༩༢ ༤ ལུང་དང་

འདྲེལ་

ལུས་དང་
འབྲེལ་

༣༩༢ ༧ ལྟུང་བེད་ ལྟུང་བྱེད་

418

སེར་བྱེས་ཏྲེ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

ཤོག ཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།
༣༩༤ ༨ བྱས་ན་་་ བྱས་ན་ཡང་

༣༩༨ ༡ བྱརནི་ བྱ་བ་ནི་
༣༩༩ ༥ ཤམ་ཐབམ་ ཤམ་ཐབས་

༣༩༩ ༥ གྭ་ནི་ གྲྭ་ནི་
༤༠༡ ༨ ཡོད་འདི་ མདོ་འདི་༤༠༣ ༡༠ གོས་་་་་་ གོས་ན་ཡང་
༤༠༣ ༡༣ འན་ལ་ ཟན་ལ་

༤༠༣ ༡༩ ངུ་མདའོའོ་ དུ་མི་དབོའོ་

ཤོག ཕྲེང་། ནོར་བ། བཅོས་པ།

༤༠༤ ༧ གདིར་བསྡུས་ འདིར་

བསྡུས་
༤༠༤ ༧ ཞག་གིས་ དག་གིས་༤༠༤ ༨ པོས་ཆད་ ངོས་ཆད་

༤༠༥ ༥ བཤད་བ་ངོར་ བཤད་པར་

རོ་
༤༠༦ ༢ རངལ་ རས་ལ་

༤༠༦ ༡༥ རྣམས་་་ རྣམས་ལ་

༈ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་འགྲུབ། (དཔེ་སྡུར་མ་)
རྩོམ་པ་པོ།
ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
ཞུ་དག་འགན་ཁུར་བ།
སེར་བྱེས་ཏྲེ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།
ཐེངས་དང་པོའི་ཞུ་དག་པ།
སེར་བྱེས་གཙང་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།སེར་བྱེས་ཏྲེ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།
སེར་བྱེས་ལྡན་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་ཆོས་གྲགས།ཐེངས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱི་ཞུ་དག་པ།
སེར་བྱེས་ཏྲེ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།

མཐའ་མའི་ཞུ་དག་དང་དཔེ་སྡུར་གྱི་ཞུ་དག་པ།
སེར་བྱེས་ཏྲེ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ།
སེར་བྱེས་ལྡན་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་ཆོས་གྲགས།
གློག་ཀླད་དུ་དེབ་གཟུགས་དང་པར་རྩ་སོགས་སྒྲིག་མཁན།
སེར་བྱེས་གཞུང་གསར་ཏྲེ་བྱམས་པ་མཁས་གྲུབ།
གོང་འཁོད་མཆན་འགྲེལ་གྱི་ཞུ་དག་ལས་རོགས། གློག་ཀླད་པ། གཞན་ཡང་སེར་བྱེས་ལྷོ་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་མཁས་
གྲུབ་ནོར་བཟང་དང་སེར་བྱེས་བསམ་བྱ་གཞུང་རྒན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལགས་རྣམས་ནས་སྤྱིར་ཞུ་དག་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དཔེ་སྡུར་གྱི་ཞུ་དག་སྐབས་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་བཅས་ལས་མཆན་འགྲེལ་དཔེ་སྡུར་མའི་དཔེ་སྐྲུན་གྱི་ལས་འཆར་འདི་མཇུག་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་རིས་མེད་གསུང་རབ་གཅེས་སྒྲིག་ཁང་ནས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་དང་ཐུགས་རྗེ་བླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།